

Don Book
QK322
M37
1819
V.3

FLORA

TAURICO-CAUCASICA

AUCTORE

L. B. FRIDERICO MARSHALL A BIEBERSTEIN,

AUG. RUTH. IMP. CONS. STAT. ACTUAL.

ORD. S. WLAD. EQ.

Tomus III.

This volume
is scarce,
acc. to
Whelden +
Horsley

SUPPLEMENTUM

continens plantas phanerogamas, per Tauriam
atque Caucasum, post edita priora volumina
detectas, et in pristinas
animaduerfiones.

Mo. Bot. Garden,
1895.

CHARKOUIAE:

TYPIS ACADEMICIS.

A. 1819.

Цензурный Комитетъ, учрежденный при ИМПЕРАТОРСКОМЪ Харьковскомъ Университетѣ, основываясь на одобреніи Профессора Делавиня, читавшаго сіе сочиненіе, печатать оное позволяетъ съ тѣмъ, чтобы по напечатаніи, до выпуска въ Публику, представлены были въ Цензурный Комитетъ: одинъ экземпляръ для Цензурнаго Комитета, два для Департамента Министерства народнаго Просвѣщенія, два для ИМПЕРАТОРСКОЙ Публичной Библіотеки и одинъ для ИМПЕРАТОРСКОЙ Академіи Наукъ.
Генваря 30 дня, 1819 года.

Деканъ Иванъ Книгинъ.

P R A E F A T I O.

Duodecim, et quod excedit, abhinc annis, quum Florae taurico-caucasicae edendae consilium caperem, facile perspexi, opus me publico esse traditurum non omni numero absolutum, sed nonissimis botanicorum laboribus atque studiis, indies augendum et emendandum. Gliscente quotannis re herbariâ patriâ, per cultissimas Europae regiones, tot tantorumque virorum operâ, jam per aliquot saecula illustratâ; quid de futuris botanices incrementis, per Tauriam, maxime vero per Caucasum, multiformes et praepollentes naturae thesauris regiones, perpaucis hucusque botanicis perlustratas habendum sit, commentario profecto haud indiget.

Tertium igitur et supplementarium, quod tibi, Lector botanice, modo tradimus Florae taurico-caucasicae volumen, prioribus uberius,

ea exhibet omnia, quae post edita priora volumina, circa stirpes phanerogamas, per Tauriam atque Caucalum spontaneas, hucusque innotuere: in quibus disponendis, servatâ pristinâ formâ, pristinâ quoque usi sumus methodo.

Verum, ut saum cuique tribuamus, hic commemorasse expedit, propriis quidem meis itineribus, per Tauriam et Caucalum recenter susceptis, tum proprio circa pristinam suppellectilem herbariam studio, stirpium taurico-caucasicarum historiae complura accessisse, incrementa autem, haud sane minora, aliorum operae deberi. Inter quos longe primum locum, obtinet amicus optimus CONSILIARIUS STATUS STEVEN, qui, sicut priora Florae hujus volumina, ita hoc potissimum, permultis a sese, maxime in itinere per Caucalum orientalem Iberiamque a. 1811 facto, detectis stirpibus novis locupletavit, olim vero propositas rariores vel dubias complures, sedulo per loca natalia observatas illustravit (*). Commendanda quoque sunt de Florâ caucasicâ merita Viri ILLUSTRIS. L. B. A VIETINGHOFF, qui in itinere Caucalico rei herbariae multam operam dedit; porro CHRISTIANI WILHELMS, PHARMACOPOEI, in legendis stirpibus, cum Georgopoli d. geret, Caucasi septentrionalis, postquam autem pharmacopoeae castrensi Tishlii praesse coepit, Iberiae, indefessi atque felicissimi. Quas, quam maximâ ex parte, in usum HORTI ET HERBARIII GORENKENSIS cessissent, liberalissime mecum communi-

---

(*) *Conf.* Catalogue des plantes rares ou nouvelles, observées pendant un voyage autour du Caucase oriental par Steven, imprimé dans les Mémoires de la Société Impériale des Naturalistes de Moscou. Tom 3 et 4.

cavit eximius botanicus mihiq̄ue AMICISSIMUS FISCHER, laudat̄i horti Praefectus; ejus et consiliis, si quid dubio obnoxium videbatur, multoties usus sum. Denique non omittendus est CHIRURGUS HANSEN, qui in ultimis Florae caucasicae limitibus, circa ostia Cyri fluminis et in planitie trans flumen, plantas legit rarissimas. Harum pauciores, amicorum benevolentiā mihi innotuere, plurimas autem hucusque me latere, vehementer doleo.

Itineraria caucasica, quae recentius in lucem prodierunt, tam CLAPROTHIANUM, quam ENGELHARDTIANO - PARROTIANUM, parum admodum ad botanicam profuere; prius enim, ex schedis GÜLDENSTAEDTIANIS, quae apud Academiam scientiarum IMPERIALEM Petropolitanam partim illibatae servabantur, largâ post PALLASIIUM messe, concinnatum, passim sola tradit plantarum nomina, quorum complura, post GÜLDENSTAEDTII praematurum obitum, a nemine recepta, ita exolvere, ut quibusnam competant plantis, modo ne quidem inter botanicos stirpium caucasicarum peritissimos constet; posterius vero opus, proprio Marte conscriptum, unicam solummodo plantam causicam alpinam, generis Ceraſtjii, suo loco a me quoque commemoratam, illustravit.

In Synonymiā adornandâ et supplendâ, pridem probatam methodum eclecticam secutus sum: quoad nota et trita parcus, uberior de rarioribus vel dubiis, ubivis in citandis auctoribus rossicis sedulus. Quotiescunque de plantis, Tauriae atque Caucaso peculiaribus, haud ita pridem in hortos introductis agebatur, Catalogos adduxi curatius adornatos hortorum botanicorum nostratium: Gorenkensis (FISCHERI), Mosquensis (HOFFMANNI) et Cremeneciensis (BESSERI); quod quidem botanicis, culturae plantarum studiosis, haud ingratum fore confido.

Aequo haec accipe animo, Lector botanice, hand levi sane labore et studio parta atque digesta, mihi que, sicut hucusque, ita et in posterum faue. Dabam Charkoviae, Decembri a. MDCCCXIX.

F L O R A
T A U R I C O - C A U C A S I C A .

S U P P L E M E N T U M .

M O N A N D R I A .

M O N O G Y N I A .

i. SALICORNIA. Cal. 1-phyllus, utriculatus;
Cor. 0. Semen 1, intra calycem persisten-
tem.

i. SALICORNIA *herbacea*.

S. herbacea, patula, articulis subcylindricis.

S. herbacea. *Flor. taur. cauc. n. 1.* (cum synonymis.)

*Smith. brit. 1. p. 2. Engl. bot. 415. Schrad. germ. 1;
p. 69.*

α. erecta, parum ramosa.

S. (*acetaria*) annua, strictim erecta, subramosa; amentis
oppositis cylindricis, lateralibus terminalibusque. *Pall. illust;*

1. p. 7. t. 1 et t. 2. f. 1.

Flora taur. cauc. T. III:

β. ramis elongatis diffusis seu procumbentibus.

S. (*prostrata*) caule ramosissimo diuariato bifariam prostrato, articulis apice subfinuatis, amentis crebris oppositis.

Pall. illustr. I. p. 8. t. 3.

S. herbacea β. *Pall. it. I. app. p. 481. n. 91 β. t. A. f. 1.*

S. perennans. *Linn. ed. Willd. I. p. 24.*

γ. S. (*pygmaea*) caule pusillo moniliformi, amentis confertis crassissimis cylindricis. *Pall. illustr. I. p. 9. t. 2. f. 2.*

Flosculi terni duarum oppositionum, basi laterali articulorum caulinorum utrinque innidulantes. Stamen unicum: filamento breui, antherâ didymâ flauâ. Stylus breuissimus: stigmatibus 2-3 plumosis. Calyces maturum semen fouentes demum decidui cinguntur membranâ angustissimâ circulari, analogâ Salsolarum fructiferarum appendicibus calycinis. Tournefortius, qui genus Salicorniae constituit, perigonium utriculatum semen fovens pro capsulâ sumit, cum stamen juxta hoc ex articulorum commissurâ originem trahere sibi persuasisset.

Surculorum crassitie, articulorum formâ, et modo crescendi planta haec admodum variat; et dantur individua, quae decerptâ radice inter chartas exsiccata, ramos hornotinos S capicae exacte referunt. Talis polymorphia condendis speciebus S. *prostratae* atque *pygmaeae* *Pallasio* ansam praebuit; quas equidem pro meris nostrae Salicorniae varietatibus habeo.

MONANDRIA.

DIGYNIA.

1*. HALOCNEMUM. Cal. communis amenti squama: proprius 3-phyllus, clausus. Cor. o. Semen 1, calyce persistente tectum.

2. HALOCNEMUM *strobilaceum*.

H. suffruticosum, diffusum, aphyllum, articulis caulinis brevissimis.

Salicornia strobilacea. *Flor. taur. cauc. n. 2.* (cum synonymis.)

Salicornia (*strobilacea*) suffruticosa, ramosissima, affurgens, aphylla; amentis creberrimis oppositis cylindricis, extremorum ramorum sensim minoribus. *Pall. illustr. I. p. 9. t. 4.*

3. HALOCNEMUM *caspicum*.

H. fruticosum, erectiusculum, aphyllum, articulis caulinis subcylindricis.

Salicornia caspica. *Flor. taur. cauc. n. 3.* (cum synonymis.)

Salicornia (*caspica*) frutescens, ramis articulatis oppositis, amentis pedunculatis elongatis. *Pall. illustr. I. p. 12* (excluso synonymo *Buxb. cent. I. t. II. f. 1*, ab ipso auctore prius ad *S. foliatam* allegato; porro auctoris icone t. 7, quae exprimit *S. foliatae* varietatem amentis longioribus praeditam.)

Ob diuersam perigonii structuram, ex legibus Systematis, *Halocnemum* a *Salicorniâ*, quamvis habitu simillimâ, genere separandum erat. Ut taceam de inflorescentiâ, quae in *Ha-*

locnemo, nec in *Salicorniâ*, vere amentacea est. Etenim in hâc, delapsis calycibus fructiferis, persistunt rami foveolati, quibus flosculi innidulabant, in illâ autem, cum flosculis amenti quoque squamae defluunt, solâ rachi filiformi demum superstitite.

Salicornia foliata, *Halocnemo* strobilaceo perquam affinis, hujus quoque generis esse videtur. Pro certo tamen nil affirmabo, quum siccam tantum viderim, fructificationibus oblitteratis.

2. CORISPERMUM. Cal. o. Cor. monopetala f. o.

Fructus compresso-planus, monospermus.

4. CORISPERMUM *hyssopifolium*.

C. floribus petaloideis, foliis enerviis bracteisque inermibus, fructibus glabris styli basi persistente subrotellatis.

C. (floribus corollatis) foliis bracteisque enerviis muticis, feminibus glabris. *Steuen in mem. societ. nat. cur. mosq. 5. p. 334.*

C. *hyssopifolium*. *Pall. ross. 2. p. 112.*

α. Spicis ad caulis atque ramorum extremitates laxis.

C. *hyssopifolium*. *Flor. taur. cauc. n. 4. (cum synonymis, exclusâ icone Pallasii ross. t. 98. f. A.)*

C. *hyssopifolium*. Var. a. b. c. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 334.*

β. Spicis floriferis confertis axillaribus alternis, versus extremitates caulis atque ramorum.

C. *hyssopifolium*. Var. d. e. f. *Steuen loc. cit. Pallas ross. 2. icones t. 98. f. A. B. C. D.*

Petalum unicum, apice dentato-lacernum. *Stamina* 15: numero inconstanti in uno eodemque saepe individuo.

5. CORISPERMUM *Marschallii*.

C. floribus apetalis, foliis enerviis bracteisque inerviis, fructibus glabris apice emarginatis.

C. (floribus nudis) foliis linearibus bracteisque enerviis muticis, feminibus glabris subrotundis emarginatis. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 336.*

C. squarrosum. *Flor. taur. cauc. n. 5. (excluso synonymo Pallasii.)*

Habitu simillimum est praecedentis varietati β , sed defectu corollae et stylis 2 distinctis pistilli apici, ubi margo quo cingitur deficit infertis, nec margine utrinque in styli basin excurrente, bene distinctum. *Synonyma Linnaei, Vahlia* atque *Ammanni* in *Flor. taur. cauc.* huc adducta, ambigunt inter hoc et praecedens, quum locis citatis nulla de discrimine a partibus fructificationis desumpto mentio fiat; quamobrem C. squarrosum nomen commode aboleri posse censeo; compositâ sic de Synonymiâ Linnaeanâ, alioquin vix ac ne vix quidem extricandâ lite.

6. CORISPERMUM *pungens*.

C. floribus apetalis, foliis nervosis bracteisque mucronato-pungentibus, fructibus glabris bicuspidatis.

C. *pungens*. *Flor. taur. cauc. n. 6. (cum synonymis.)*

C. (*squarrosum*) (floribus nudis) foliis lineari-lanceolatis nervosis bracteisque subulatis pungentibus, spicis axillaribus brevissimis squarrosis. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 337.*

Hujus fructus per maturitatem basi dorsali rimâ circulari dehiscens, semen lenticulare ipso multoties minus fundit, ita, ut emisso semine utriculus vacuus, foramine laterali orbiculari hinc perfossus supersit; nil vero simile observatur in

reliquis congeneribus, quorum pericarpium feminibus penitus adhaeret. *Agriophyllum arenarium* nuncupato, cui genere hoc sejungere lubuerit!

Corisperma staminum numero ab 1 ad 5 variant, sicut *Polycnema*, *Anabases* et nonnullae *Salsolae*; apte igitur his, quibuscum affinitate naturali conjuncta sunt, etiam in Systemate sexuali subnecti possunt; in quo consentientem me habere *Cl. Kitaibelium* video ex *Linn. Syst. Veg. ed. Roemer et Schultes I. p. 7.*

4*. CALLITRICHE. Cal. 0. Petala 2, lunata. Sem. 4, nuda, cohaerentia. (Flores interdum monoici.)

6*. CALLITRICHE *pallens*.

C. foliis superioribus latioribus aggregatis, feminibus dorso subearinatis.

C. foliis superioribus aggregatis, feminibus dorso vix marginatis. *Goldbach in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 118.*

C. (*verna*) foliis trinerviis superne aggregatis majoribus, feminum margine obtusiusculo. *Wahlenb. lapp. n. 2. Targioni obs. dec. I. 2. p. 7. t. 4. f. 18-22. Gorter in gric. p. 147. Sobol. petrop. p. 2.*

C. aquatica. *Smith brit. I. p. 8.*

α. Foliis brevioribus, superioribus subrotundis.

C. (*verna*) foliis superioribus ovalibus, floribus androgynis. *Linn. ed. Willd. I. p. 28. Flor. dan. t. 129. Poli. palat. n. 2. Steph. mosq. p. 1. Hall. hist. n. 554.*

C. aquatica. *Engl. bot. 722.*

β. Foliis longioribus retusis, superioribus oblongis.

C. *pallens* β. *Goldbach loc. cit.*

C. *verna* β. *Wahlenb. loc. cit.*

C. (intermedia) foliis superioribus ovalibus; caulinis linearibus apice bifidis. *Linn. ed. Willd. 1. p. 29. Schkuhr bot. t. 1. f. e. Steph. mosq. p. 1. Besser galic. n. 3.*

C. autumnalis. *Poll. pal. n. 3.*

C. foliis oppositis oblongis, fructibus integris. Gmel. sib. 3. p. 13. n. 4.

Occurrit in aquosis Tauriae meridionalis, ad latera montis Tschaturdag; nec non in Albaniâ ibericâ ad fluvium Alazonium.

Distincta omnino est, nec cum varietatibus angustifoliis mox recensitae confundenda: *C. (virens)* foliis uniformibus aequidistantibus, seminibus dorso membranaceo-marginatis *Goldb. in mem. mosq. 5. p. 119,* genuinae *C. autumnali Linn. respondens,* quam in aquosis ad Nevam crescentem nuper curatori examini subjeci. Huc etiam spectant *C. (autumnalis)* foliis omnibus per caulem sparsis aequalibus unincruiis truncatis, seminibus marginibus membranaceis. *Wahlenb. lapp. n. 3. Gorter ingr. p. 148. Sobol. petrop. p. 3. Steph. mosq. p. 1 et C. foliis oppositis oblongis, fructibus quadrifariam dehiscentibus Gmel. sib. 3. p. 13. n. 5. t. 1. f. 2. (mala.)* Dignoscitur facile a priori colore herbae saturius viridi, foliis omnibus ordine aequabili per caulem distributis, uniformibus, angustis: texturâ densiore, fructibus crebrioribus atque majoribus. Varietas hujus pygmaea vix bipollicaris, ex inferioribus geniculis radices agens, habitum tamen suum servans occurrit Petropoli in maritimis inundatis, post exsiccationem, inter Scirpos minores.

DIANDRIA.

MONOGYNIA.

12. CIRCAEA *lutetiana*.

Iconem Florae danicae t. 210 hujus esse, nec *C. alpinae*, bene movent recentiores; sed nec *t. 256* hic excludenda est, veram autem *C. alpinam* sistit *t. 1321*.

13. 14. VERONICA *spuria* et *brevifolia*.

Posterior videtur prioris *varietas* magis canescens, foliis brevioribus et argutius ferratis. (*conf Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 338.*) Polymorpha enim planta est, et quidem elatiora individua, spicis ad caulis apicem multis paniculatis praedita procul dubio *V. paniculatam* Linnaei constituunt, pro quâ nostrae varietatem glabriusculam descripsit *Vahl enum 1. p. 58*, longe vera diuersam (nec hujus sectionis) *V. dentatam* Schmidtii *Willdenow in enum. hort. berol. p. 23*.

15. VERONICA *elatior*.

V. spicis terminalibus tota leniter pubescens, foliis ternis lanceolatis acuminatis basi subcordatis duplicato-ferratis: ferraturis baseos profundioribus. *Willd. enum. hort. berol. p. 17*.

V. maritima. Flor. taur. cauc. n. 15. (exclusis synonymis) Gorter ingr. p. 2.

V. spicata Urticae folio. Amm. ruth. n. 35.

Vix nisi glabritie et colore herbae sature viridi a *V. longifoliâ Schraderi* diuersa est et forte mera hujus varietas; nec *Linnaeo* ignota esse potuit, quippe quam circa Petropolin

spontaneam nuper obseruavi, finitimae quoque Finlandiae et ultro Sueciae probabiliter haud peregrinam. *Folia* nostrae pleraque euidenter basi cordata, instruntur ferraturis profundis exquisite acuminatis: baseos folii majoribus atque ijs unâ alterâve ferraturâ saepius instructis. *Spicae* terminali accedunt ut plurimum nonnullae laterales ex summorum foliorum axillis; ubi *spicae* defunt, fasciculus foliorum juniorum axillaris adesse solet. *Bractee* subulatae, inferiores calyce longiores, ascendendo decrescunt. *Calyx* parum inaequalis: *foliis* subulatis capsulâ brevioribus. *Stylus* post florescentiam valde elongatus deorsum inflectitur. *Capsula* parua turgidula vix apice emarginata. Coniungitur cum *V. longifoliâ* apud *Lam. et Decand. flor. franc. sub. n. 2409.*

16. VERONICA *incana.*

Dubium moui anne *V. neglecta Vahlîi* hujus sit *varietas* magis vegeta; quod quidem peremptorie iam perhibet *Steuen in mem. mosq. 5. p. 339.*

18. VERONICA *hybrida.*

Synonyma adde: *Steuen in mem. mosq. 5. p. 339. Engl. bot. 673.*

V. (orchidea) foliis oppositis cauleque pubescentibus: radicalibus oblongo-obovatis crenatis in petiolum decurrentibus, caulinis oblongis crenato-ferratis subsessilibus; laciniis corollae lanceolatis acutis tortuoso-coniuentibus. *Besser galic. n. 13. Wahlenb. carpet. n. 5. Sprengel pugill. 2. n. 1. Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 94. n. 28.*

V. Crantzii. Schultes obs. p. 2. 3.

V. cristata. Bernhardi ap. Schrad. nou. ephem. 1. p. 158. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 954.

De hujus et *V. spicatae* discrimine mihi nondum constat. *Folia* variant ita, ut ex eorum formâ nullum discrimen

constans obtineatur; sed et laciniarum corollae figura inconstans est, sunt enim mox latiusculae in acumen mediocre productae, mox angustae acumine longo torto instructae, et quidem varietas procerior latifolia corollae lacinulis angustioribus acutioribusque gaudere solet. Pube calycis atque bractearum magis minusve copiosâ mire quoque variat: ciliis attamen marginalibus vix unquam deficientibus.

Discrimen ex calycis formâ stabilire conatus est *Cl. Schultes*, dein ex staminum ad corollam ratione *idem* et *Cl. Wahlenberg loc. cit.* Quod equidem in rerum naturâ nequam deprehendo.

19. VERONICA *gentianoides*.

Synonymis adde: *Ventenat hort. malm. t. 86. Bot. magaz. 1002. Sibth. flor. graec. t. 5. Hornem. hort. hafn. a. 1813. I. p. 17.*

Varietatem minorem ibericam recenset *Steuen in mem. mosq. 5. p. 340*, affinem vero mihi hucusque ignotam *V. pallidam*, gracilitate, racemo flexuoso et corollis pallidis inprimis discrepantem *Hornemann loc. cit.*

22. VERONICA *Anagallis*.

Hanc solam inter Veronicas racemis lateralibus instructas annuam esse monet *Steuen in mem. mosq. 5. p. 340.*

24. VERONICA *latifolia*.

Synonyma adde: *V. foliis sessilibus subcordato-ovatis obtuse ferratis, calicibus quinquepartitis, caule ascendente. Schrad. germ. I. p. 35. Willd. enum. hort. berol. p. 23. Besser galic. n. 25. Smith in act. soc. Linn. lond. I. p. 191.*

V. Teucrium. Poll. pal. n. 13.

Teucrium quartum. Clus. hist. I. p. 349.

25. VERONICA *dentata*.

V. foliis ovatis vel oblongo-lanceolatis acutiusculis remote ferratis (summis lineari lanceolatis subintegerrimis), calycibus quinquepartitis, caule ascendente. *Schrad. germ. I. p. 37. Schmidt bohem. I. n. 31. Besser galic. n. 26. Schultes obs. p. 4. Pohl apud Hoppe enchirid. a. 1807. p. 29.*

V. prostrata. *Flor. taur. cauc. n. 25. (exclusis synonymis.)*

V. (*Teucrium*) racemis axillaribus, foliis oblongo-lanceolatis acutis inciso-ferratis, calycibus quinquepartitis, caule ascendente. *Wahlenb. carpat. n. 14. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2390.*

V. (*paniculata*) racemis axillaribus, foliis oppositis ternisve lineari-lanceolatis inaequaliter ferratis basi angustatis. *Willd. enum hort. berol. p. 23. (exclusis synonymis, praeter Schmidt.) Linn. ed. Willd. I. p. 71 (descriptio et Synonymon Schmidti.)*

Foliorum formâ mire variat, ita quidem, ut specimina latifolia atque vegeta referant V. latifoliam; contra individua foliis elongato-dentatis praedita aegre dignoscantur a speciminibus V. austriacae: foliis minus dissectis. Suspicor et ego hanc esse V. Teucrium Linnaei. Angustifoliam nostrae varietatem, nec speciem distinctam esse censeo V. Schmidti Roemer et Schultes *Syst. vegetab. I. p. 115. n. 92.*

V. prostratam gracilitate, floribus pallidioribus et praecipue caulibus junioribus atque sterilibus humistratis distinctam per Tauriam Caucasumque non vidi, quae passim per Rossiam mediam e. g. in arenosis circa Kioviam reperitur. Nostra vero V. *dentata*, quoad habitum, inter V. latifoliam et prostratam veluti media est.

27*. *VERONICA petraea.*

V. racemis lateralibus, foliis ellipticis obtusiusculis crenatis rigidis, pedicellis elongatis, caulibus basi ramosissimis procumbentibus radicanibus.

V. caule repente ramosissimo prostrato dense folioso, foliis subcrenatis, racemis multifloris, pedicellis calyce longioribus. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 340 et 3. p. 250.

V. racemis subcorymbosis, foliis ovatis serratis, caule hirto, pedicellis filiformibus bracteâ vix longioribus. Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 115. n. 94.

V. peduncularis γ. Flor. taur. cauc. sub. n. 27.

Crescit in Caucasi alpestribus circa Kasbek, in alpe Schadagh, porro in ripâ elatâ fluuii Terek circa Wladikawkas. ♀

Cedo auctoritati amiciss. Steueni hanc inter species recipiens, ipse de vero ejus a *V. pedunculari* discrimine nondum penitus certus. *Caules* basi valde distorti persistentes et passim radicanes, tecti foliis crebris magnitudine foliorum *Thymi Serpylli*, quae ascendendo evadunt majora et magis oblonga, obiter crenata. *Cauliculorum* circiter digitalium apices floriferi ascendunt. *Racemi* axillares suboppositi plerumque duo sub apice cauliculi, magis quam reliqua planta villosi. *Bracteae* oblongae obtusiusculae. *Pedicelli* graciles calyce multo longiores. *Calyx* 4-partitus: segmentis lineari-lanceolatis villosis, superioribus nonnihil minoribus. *Corolla* calyce longior: laciniis amplis rotundatis. *Capsula* turgidula obcordata calyce paullo brevior.

28. *VERONICA umbrosa.*

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1.*

28. VERONICA *maxima*.

V. racemis lateralibus, foliis ovatis subsessilibus grosse ferratis pilosis, calycibus ciliatis capsulam ciliatam superantibus.

V. foliis ovatis subsessilibus grosse ferratis, calycibus tetraphyllis capsulisque ciliatis, caule undique hirsuto. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 2. p. 179. n. 7. t. 11. f. 8. Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 117. n. 102.

V. pratensis omnium maxima. Buxb. cent. 1. p. 23. t. 24. Hall. opusc. p. 218.

Habitat in pratis montanis Iberiae et in promontorio Caucasio septentrionali circa Stauropolin. Floret aestate. ♀

Caulis ascendens saepe bipedalis villis crebris crispis undique hirsutus. Folia pilis prostratis sparsis pubescentia: inferiora minora latioraque subcordata sessilia, superiora ovata acutiuscula breve petiolata. Racemi axillares oppositi pedunculati versus apicem caulis, ut in affinibus: pedunculis pedicellisque villosis; his demum longitudine calycis, illis fructiferis horizontalibus. Bracteae subulatae parvae villosae et ciliatae. Calyx quadripartitus hirsutus: laciniis lanceolatis subaequalibus ciliatis. Corolla parva, calycem vix excedens, pallide coerulea: laciniis obtusis, supremâ duplo latiore. Capsula compressa obcordata ciliata calyce brevior.

Differt ab affine V. urticifoliâ caule ascendente nec erecto, magis villoso; foliis minoribus vix ullis cordatis, racemis longioribus, pedicellis brevioribus, calyce multo majore, colore corollae et formâ capsulae.

29. 30. 31. 33. VERONICA *orientalis, multifida, tenuifolia et austriaca*.

Sub V. austriacâ adde Synonymon: V. (Jacquini) foliis sessilibus pinnatifidis bipinnatifidisque, bracteis inferioribus trifidis.

dis pedicello longioribus: calycibus quinquepartitis, caule erectiusculo. *Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 108. n. 74. Baumgart. transilvan. 1. p. 26.*

Sub V. multifidâ adde *Synonymon: Bot. magaz. 1679.*

Harum limites difficillime inveniuntur, ob individuorum intermediorum frequentiam. Staturâ, habitu, pube et imprimis foliorum formâ atque incisuris omnes mire variant. Nec pedicellorum ratione calycis longitudo nec hujus forma et pubes (*conf. act. soc. Linn. 1. p. 191*) constantes discriminis notas suppeditant. An demum omnes conjungendae sint ex culturâ constabit; jam vero n. 31 a 33 amplius specie haud separo.

V. austriacam *Linnaei* a cognomine *Jacquini* plantâ, praeeunte *Cl. Schott*, specie distinguunt *Roemer et Schultes loc. cit.* pro diagnosi folia illius minus dissecta, bracteas omnes indivisas pedicello breviores et calyces 4-partitos praecipue ponentes.

32. VERONICA caucasica.

Synonyma adde: Treviranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 145. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 19. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 149.

A praecedentibus facile dignoscitur calycibus fructus in pedicellis elongatis nutantibus, affinium enim omnium pedicelli etiam fractiferi eriguntur; dantur vero individua V. peduncularis valde incisus foliis ad V. caucasiam ita accedentia, sicut individua valde dissecta V. dentatae ad V. austriacam quandoque accedere supra commemorauimus.

V. (*offetica*) foliis bipinnatifidis bracteis pedicello brevioribus calycinisque foliolis linearibus pubescentibus *Steuernem. mosq. 2. p. 180. n. 8* est mera varietas V. caucasicae, quae pro aetate locoque natali latitudine segmentorum calycinorum et bracteis infimis indivisis dissectisque ludit.

34. VERONICA *amoena*.

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 18.*

34*. VERONICA *biloba*.

V. floribus solitariis pedunculatis, foliis inferioribus ellipticis subdentatis, superioribus oblongis integerrimis, calycibus corollâ duplo longioribus, caulibus diffusis.

V. floribus pedunculatis, foliis ovatis serratis acutis glabris, laciniis calycinis aequalibus ovatis trinerviis. *Vahl spec. 1. p. 79 et Symb. 1. p. 1. Smith in act. soc. Linn. lond. 1. p. 193. Linn. ed. Willd. 1. p. 72. Hoppe enchirid. a. 1796. p. 93. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 250.*

V. racemis lateralibus, foliis oblongis dentatis, capsulis bipartitis. *Linn. mantis. p. 172.*

V. aruenfis annua Chamaedryos folio. *Buxb. cent. 1. p. 24. t. 36.*

V. orientalis Ocymi folio, flore minimo. *Tournef. cor. p. 7.*

In Caucafi orientalis alpe Schadagh juxta nivem legit *Steuen.* ☉

Planta pusilla staturâ V. aruenfis. Cauliculi plures, villosi: medio erecto, lateralibus declinatis. Folia leuiter pubescentia, omnia basi attenuata, infima tantum dente uno alterove laterali. Pedunculi calyce longiores folio paullo breviores demum nutantes villosuli. Calyx pubescens: laciniis ovato-lanceolatis acutis obscure trinerviis subaequalibus. Corolla calyce duplo brevior pallide coerulea. Stylus minimus. Capsula obcordata, transversim rugulosa, ad lentem pubescens, calyce brevior: lobis profundis rotundatis.

35. VERONICA *agrestis*.

V. pedunculis axillaribus folium aequantibus, foliis cordato-ovatis ferratis, capsulis obcordatis: sinu lobis rotundatis coarctato, stylo fissuram subaequante, caulibus procumbentibus.

V. foliis ovalis ferratis, bracteis confimilibus. pedicello calyce duplo longiore, capsulâ turgidâ subdidymâ pubescente eneruiâ profunde emarginatâ, stylo subaequante. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 341. Flor. taur. cauc. n. 35. (cum synonymis.)

35*. VERONICA *Buxbaumii*.

V. pedunculis axillaribus folium superantibus, foliis cordato-ovatis profunde ferratis, capsulis dilatatis obcordatis: sinu aperto, stylo prominulo, caulibus procumbentibus.

V. (floribus foliariis pedunculatis) foliis profunde crenatis hirsutis, corollis calyce longioribus, pedunculis fructificantibus cernuis, capsulis obreniformibus dilatatis compressis acutis ciliatis calyce longioribus. Tenore flor. neap. p. 7. t. I. et catal. hort. neap. a. 1813. n. 4796.

V. (*persica*) foliis cordato-ovatis ferratis, bracteis confimilibus, pedicello calyce duplo longiore, capsulâ compressâ late emarginatâ ciliatâ venoso-reticulatâ, stylo subaequante. Steuen in mem mosq. 5. p. 341. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 150. Roemer et Schultes Syst. veg. I. p. 126. n. 132. (exclusis synon. Poireti et flor taur. cauc.)

V. (*filiformis*) floribus pedunculatis. foliis petiolatis cordato-ovatis dentato-ferratis planis, laciniis calycinis ovato-lanceolatis, capsulâ obcordatâ compressâ. Besser galic. n. 31. Schultes obs. p. 5.

V. *agrestis* byzantina. Sibth. flor. graec. t. 8.

V. flosculis oblongis pedicellis infidentibus, Chamaedryos foliis major. *Buxb. cent. 1. p. 26. t. 40. f. 2.*

In Armeniâ ibericâ orientali, circa Samuch et Gend-scham occurrit. ☉

Inter V. agrestem et filiformem est veluti media; dignoscitur vero habitu robustiore et praesertim insigni capsularum latitudine, quarum diameter transversalis longitudinalem manifeste superat; tum capsulae lobis intra sinum vix arcuatis, ita ut hic latissime pateat, quapropter capsulam obcordato-triangularem juste praedicat *Besser loc. cit.* Stylus paullo longior est quam in V. agresti magisque eminet, multo autem breuior quam in V. filiformi.

Nequit esse V. persica *Poiret enc. meth. bot. 8. p. 542* cui pedunculi tribuuntur folio et corolla calyce breuiores, quod nunquam in nostrâ.

38. VERONICA filiformis.

V. pedunculis axillaribus folium superantibus, foliis subrotundo-ouatis serratis, capsulis obcordatis: sinu lobis rotundatis coarctato, stylo fissuram superante, caulibus procumbentibus.

V. foliis cordato-ouatis crenatis, bracteis confimilibus, pedicello calyce multoties longiore, capsulâ suborbiculatâ ad medium bifidâ, stylo duplo longiore. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 341. Flor. taur. cauc. n. 38. (cum synonymis.) Vahl spec. 1. p. 82 Poiret enc. meth. bot. 8. p. 538. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 122. n. 122.*

Hanc nuper in herbis promontorii Caucasi septentrionalis, circa Stanropolin etiam legi.

Ob gracilitatem canaliculorum et teneritatem foliorum, quae Anagallidis tenellae foliis bene aequiparat *Vahl l. c.*, tum ob insignem pedicellorum longitudinem et tenuitatem nomen

triviale optimo jure sibi vindicat. *Corollae* lacinias oblongas habent *Vahl* et *Poiret*, forte speciminibus siccis seu icone *Buxbaumii* citatâ decepti, quae sistit eas ex ovato apice paululum attenuatas, nec quales reuerâ sunt, ut in binis praecedentibus subrotundas. Quo perpensio soluitur dubium, a *Cl. Hoffmanno hort. mosq. sub n. 3439* in notâ hac de plantâ motum. *Calycis* forma, tam in hâc, quam in binis praecedentibus secundum aetatem variat: segmentis scilicet initio angustis, sub fructescentiâ latefcentibus.

38*. VERONICA *cymbalarifolia*.

V. foliis subcordatis 5-7-lobis pedunculo brevioribus, laciniis calycinis oblongis obtusis. Vahl. spec. 1. p. 81. Sibth. flor. graec. t. 9.

V. hederifolia β . *Linn. spec. p. 19. ed. Willd. 1. p. 74.*

V. chia Cymbalariae folio verna, flore albo: umbilico virescente. Tournef. cor. p. 7. Buxb. cent. 1. p. 25. t. 39. f. 1.

Crescit in Tauriâ maxime meridionali, circa pagum litoralem Lambat. Floret vere. ☉

Habitus omnis, *folia* et *pubes* *V. hederifoliae*. *Pedunculi* longiores, quam hujus, folium notabiliter excedentes. *Calyx* diuersae omnino formae: laciniis ovato-oblongis obtusis. *Corolla* alba. *Capsula* turgidula biloba villosa tetrasperma: seminibus majusculis hinc excauato-umbilicatis ut in *V. hederifoliâ*. *Calycem* ciliatum tantum esse habet *Vahl l. c.* qui in nostrâ, et simili omnino italicâ, mihi a *Cl. Roemero* communicatâ extus totus, sicut reliquae plantae partes villosus est.

39*. VERONICA *praecox*.

V. pedunculis axillaribus: fructiferis demum bracteam superantibus, foliis inferioribus cordatis inciso-ferratis, super-

rioribus subdigitato-partitis, floralibus superioribus integerrimis; caule erecto: ramis patulis.

V. floribus pedunculatis, foliis inferioribus cordatis inciso-ferratis, supremis oblongis subintegerrimis, caulibus erectis. Vahl spec. 1. p. 79. Allion auct. p. 5. t. 1. f. 1. Schmidt bohem. 1. n. 44. Poiteau et Turpin flor. paris. t. 24. Lam. et Decand. flor. franc. n. 2402.

V. oeymifolia. Thuillier flor. paris. p. 10.

V. minor annua, Ocyini caryophyllati folio subtus rubro, flore coeruleo et amethystino. Vaill. paris. p. 202.

Occurrit in collibus apricis Tauriae, circa Karafubasar, primo vere florens. ☉

V. triphyllae proxima et caute ab ejus varietate foliis minus profunde partitis distinguenda.

40*. VERONICA *Crista galli.*

V. pedunculis unifloris folia aequantibus, calycibus diphyllis: foliolis bilobis ferratis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 251 et in act. soc. Linn. lond. (cum icone.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 19. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 124. n. 126.

In sylvis dittonis Cubensis Caucasi orientalis haud rara, Floret Junio. ☉

Radix exilis fibrosa albicans. Caulis dodrantalis debilis undique villosus, basi simplex, superne saepissime ramis nonnullis alternis auctus. Folia cordato-ouata obtusiuscula grosse ferrata subsessilia pilosa. Pedunculi axillares folium aequantes recti villosi. Calyx magnus, Asperuginis procumbentis calyci fructifero quodammodo similis, venosus pubescens: segmentis latis basi cordatis, inaequaliter argute ferratis: ferratura media profundiore. Corolla minuta, calyce multo minor, coerulea. Capsula calyce coniuente inclusa, compressa, lata, basi apiceque cor-

dato-emarginata, leuiter pubescens, margine arguto tenuissime ciliata, bilocularis: loculis monospermis. Stylus minimus persistens. Semina magna, compressa, rugosa, nigra, hinc in medio disco scrobiculato umbilicata. Intercedit quidem aliqua cum *V. hederifoliâ* analogia, singularis alioquin atque distinctissimae plantae, ad quam recentiores, augendo generum numero nimium fortassis studentes, nouum genus facile constituent.

41*. *VERBENA nodiflora.*

V. tetrandra, spicis capitato-conicis, foliis cuneiformibus dentatis, caule repente. *Linn. ed. Willd. 1. p. 117. Barrelet. ic. 855. C. Bauh. pin. p. 269.*

Zapania nodiflora. Persoon enchirid. 2. p. 140.

Occurrit versus ostia Cyri fluminis, circa oppidum Sallian. 2

Nostra discedit a cultâ horti *Charkoviensis* pube omnium partium parcioribus: corollarum vix ullâ, pedunculis folio longioribus, qui in hortensi folium subaequant et capitulis minoribus. Specie attamen, me quidem iudice, sejungit nequit.

44. *ZIZIPHORA clinopodioides.*

Synonyma adde: Z. foliis ovato-acuminatis: superioribus ciliatis, inferioribus nudis, calycibus pilosis. Rudolph in mem. acad. scient. petrop. 2. p. 311. t. II. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3520.

Z. (serpyllacea) capitulis terminalibus ovalibus, foliis ovatis subsessilibus: floralibus subsimilibus integerrimis ciliatis. Bot. magaz 906. (excluso synonymo) Ait. Kew. ed. 2. tom. 1. p. 50.

Sub lâc *Cunilam capitatam* et *Ziziphoram acinoidem* *Linnaei* merito coniungit. *Rudolph loc. cit.*

45. ZIZIPHORA *capitata*.

Synonyma adde: Z. bracteis ovato-acuminatis ciliatis, foliis elliptico-lanceolatis. Rudolph in mem. acad. scient. petrop. 2. p. 308. t. 10. Sibth. flor. graec. t. 13. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3519.

46. ZIZIPHORA *taurica*.

Synonyma adde: Z. floribus axillaribus subgeminatis, calycibus hirtis, corollis calyce duplo longioribus fauce inflatis, foliis lanceolatis basi ciliatis. Willd. enum. hort. berol. p. 31. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 82. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3526.

47. ZIZIPHORA *serpyllacea*.

Synonyma adde: Z. foliis lanceolatis nudis subdentatis punctatis uniformibus. Rudolph in mem. acad. scient. petrop. 2. p. 315. t. 12. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3524, 3525. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 154.

Z. floribus terminalibus fasciculatis, calycibus hirtis, foliis lanceolatis glabris, caule suffruticoso: ramulis pubescentibus, Willd. enum. hort. berol. p. 31.

Thymus humilis, foliis angustissimis. Buxb. cent. 3. p. 28. t. 51. f. 2. (varietatem β male exprimit.)

48. ZIZIPHORA *dasyantha*.

Synonyma adde: Z. floribus verticillato-capitatis, calycibus lanatis, foliis subrotundo-ovatis basi subciliatis, caule suffruticoso: ramulis pubescentibus. Willd. enum. hort. berol. p. 31. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3521. (exclusis synonymis praeter Adami.)

Z. (*Puschkini*) capitulis subglobosis verticillatis hirsutis, foliis orbiculato-ovatis subdentatis, staminibus exsertis, caulibus prostratis. *Bot. magaz. 1093. Ait. Kew. ed. 2. tom. 1. p. 50.*

49. SALUIA *Hablitziana*.

Synonymon adde: *S. scabiofaefolia. Jacq. jun. eclog. t. 3.*

50. SALUIA *grandiflora*.

Synonymon adde: *Jacq. loc. cit. t. 36.*

53. SALUIA *nemorosa*.

S. sylvestrem et *nemorosam* etiam conjungunt Schrader *germ. 1. p. 61* et Willdenow *enum. hort. berol. p. 35*; separant vero ex mente Vahlia Schultes *obs. p. 8*, Roemer et Schultes *Syst. veg. 1. p. 249-251* et Hornemann *hort. hafn. a. 1813 p. 31, 32*; priores folia in illâ biserrata in hac crenata; posterior bracteas in illâ calyce breviores, in hac calycem aequantes urgentes. Equidem talia discrimina non fuisse, in plantâ per Rossiam meridionalem copiosissimâ video. Elationem et valde paniculatam varietatem, foliis grosse inaequaliter duplicato-dentatis ex Iberiâ habeo, a communi maxime aberrantem; sed nec hanc specie distinguo.

54. SALUIA *campestris*.

Synonyma adde: *S. foliis oblongis cordatis duplicato-crenatis: caulinis inaequaliter repando-crenatis, spicis virgatis, bracteis calyce brevioribus, pilis caulis calycisque simplicibus. Willd. enum. hort. berol. p. 35. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 122.*

Pro *S. sylvestri* hanc esse descriptam suspicor apud Lamarck et Decand. *flor. franc. n. 2482*; apprime enim no-

strae, nec *S. sylvestri* Linn. conueniunt „spicae longae graciles, pedicelli lanuginosi et corollae galea villosa.”

55. *SALUIA polymorpha.*

S. foliis inferioribus petiolatis sinuato-pinnatifidis rugosis (glabriusculis), summis sessilibus cordatis incisus acuminatis, bracteis cordatis acuminatis flore breuioribus. Hoffmannsegg et Linck flor. lusit. p. 149. t. 19.

S. oblongata. Jacq. jun. eclog. p. 23. t. 14.

S. (Spielmanni) foliis radicalibus oblongis subcordatis obtuse dentatis: caulinis dentato-crenatis, verticillis sexfloris, floribus horizontalibus, pedunculo unifloro terminali. Willd. enum. hort. berol. p. 38. (excluso synonymo Vahl.)

S. Spielmanniana. Flor. taur. cauc. n. 55.

S. Verbenaca Marsch. casp. append. p. 208.

β. *Foliis minus incisus.*

S. (oblongata) foliis lanceolato-oblongis obtusis (glabris) grosse aequaliter obtuse serratis, corollis calyce angustioribus. Vahl spec. I. p. 256.

S. betonicaefolia. Lamarck dict. enc. bot. 6. p. 609. illustr. I. p. 70. n. 304.

Nuper etiam in Tauriâ maxime meridionali, circa pagum littoralem Gaspra lecta est; et haec quidem a Schirvanensi staturâ altiore et pube parciore discedit.

Dubito cum auctoribus *Florae lusitanicae* loc. cit. an sit satis a *S. clandestinâ* Linn. distincta. Conuenit sane cum nostrâ icon *Barrelierii* 220, a *Vahl* (*spec. I. p. 256*) ad *S. clandestinam*, in *Florâ lusitanicâ* (*loc. cit*) autem ad nostram adducta. Iterum *Barrelierii* dicta icon ab aliis ad *S. Verbenacam* citatur, cuius diagnosin a *S. clandestinâ* rite stabilitam

putabo, quando aliae notae quam ex pube et foliorum formâ defumtae suppeditabuntur.

57. SALUIA *verticillata*.

Synonymon adde: *Horminum folio rapi. Buxb. cent. 5. p. 43. app. n. 23. (mala.)*

60. SALUIA *verbascifolia*.

S. foliis cordato-ovatis duplicato-crenatis rugosis lanatis, verticillis summis sterilibus, bracteis cordatis mucronatis calyce brevioribus.

S. *verbascifolia*. *Roemer et Schultes syst. veg. I. p. 242. n. 101.*

S. *candidissima*. *Flor. taur. cauc. n. 60. (exclusis synonymis.)*

Sclarea orientalis *Verbasci folio, flore partim albo, partim flauo. Tournef. cor. p. 10.*

Ad torrentes Samur et Jucharibasch ditionis Cabensis etiam occurrit, secundum *Steuen mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 251.*

Differt a *S. candidissimâ*, pro quâ habui, lanâ omnium partium minus densâ, foliis latioribus profundius crenatis, verticillis subsexfloris, bracteis latioribus, calycibus maioribus magisque ringentibus. A *S. argenteâ Linn.*, cui etiam affinis, differt bracteis mucronatis nec muticis; sed *S. argentea Sibth. flor. graec. t. 27* nostram potius refert, quam genuinam *S. argenteam Linnaei*.

DIANDRIA.

DIGYNIA.

12*. ANTHOXANTHUM. Cal. gluma 2-valvis,
3-flora. Flosculi laterales neutri, unival-
ves, aristatis intermedius hermaphroditus,
bivalvis, muticus.

62*. ANTHOXANTHUM odoratum.

A. spicâ oblongo-ovatâ, flosculis (neutris) subpedunculatis
aristâ longioribus. *Linn. ed. Willd. 1. p. 156. Schreb.*
gram. p. 49. t. 5. Host. gram. austr. 1. t. 5. Curt. lond.
Flor. dan. t. 666. Hall. hist. n. 1491. Leers herb. n. 25.
t. 2. f. 11. Gmel. sib. 1. p. 127. n. 64. Scheuchz. agr.
p. 88.

In pratis ad alpem Kasbek legere *Engelhard et Par-*
rot. 2

TRIANDRIA.

MONOGYNIA.

63. VALERIANA. Cal. pistillo adhaerens: fructifer plumoso-papposus. Cor. infundibuliformis. Caps. inclusa, 1-locularis, monosperma.

64. VALERIANA *Cardamines.*

Inter nostram et *V. silymbriifoliam*, secundum *Desfont.* *ann. mus. paris. II. p. 273. t. 28*, ea notabilis differentia intercedit, quod posterior foliis etiam superioribus subrotundis gaudeat, quae ascendendo longiora et demum linearia in nostrâ.

Corolla infundibuliformis: tubo gracili limbo campanulato duplo triploue longiore ut in *V. tuberosâ*, nec campanulata: tubo vix distincto ut in *V. dioicâ*. (*conf. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 251 et 5. p. 342.*)

66. VALERIANA *tuberosa.*

Hanc nuper ad latera collium Borystheni imminentium circa Catherinoslaw etiam legi.

67. VALERIANA *montana.*

Synonyma adde: *V. (alpestris)* foliis ovatis: radicalibus integerrimis, caulinis inciso ferratis vel tripartitis, floribus capitato-corymbosis, corollâ germine triplo longiore. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 342.*

V. alpina. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3388.*

V. (*intermedia*) foliis omnibus petiolatis dentatis: radicalibus cordatis, caulinis ovato-oblongis acutis. Sternberg et Hoppe in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 88?

Visâ nuper varietate foliis caulinis summis basi incisis, facile adducor ut nostram pro distinctâ et intermediâ inter V montanam et tripterin specie habeam. *Habitus* autem potius montanae est. *Folia radicalia* plerumque integra, nonnunquam etiam remote obtuseque dentata sunt; *caulina* superior saepius indivisa, semper acute dentata, nunquam vere ternata. *Corollae* magnitudo et *staminum* ad eam ratio minus constans est, sicut in V. montanâ europaeâ; fallit igitur *diagnosis* utriusque his ex partibus desumpta.

13. FEDIA. Cal. pistillo adhaerens, subdentatus. Cor. tubulosa. Capsula inclusa, 2-3-locularis: uno alterove ut plurimum abortiente.

69. FEDIA *olitoria*.

F. bracteis oblongis obtusiusculis margine ciliato-scabris, fructu compresso-orbiculato glabriusculo utrinque bistriato obscure tridentato.

F. fructu glabriusculo compresso orbiculato oblique acuminato utrinque bistriato. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 343. n. 1. Flor. taur. cauc. n. 69. Schrad. germ. 1. p. 95. Besser galic. n. 46. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3330 α. (sub. *Valerianellâ*) Hall. hist. n. 214. Poll. pal. n. 32.

F. (*striata*) foliis linearibus integerrimis obtusis, fructu elliptico compresso striato et transuersim subrugoso apice integro. Steuen in mem. mosq. 2. p. 177. n. 5. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43. (sub *Valerianellâ*.)

Hujus et affinium *synonymia* extricatu difficillima, caracte-
res enim specierum sufficientes recens constitutos industria
Steueni et *Loiseleurii* potissimum debemus.

Ea, de quâ hic sermonem facimus, dignoscitur foliis spa-
thulato-oblongis uniformibus rarissime superioribus denticulo
uno alteroq̄ obscuro instructis, bracteis oblongis obtusis in
corymbis confertis, fructu planiusculo: denticulis apicis visum
fere fugientibus.

69*. FEDIA *costata*.

F. bracteis oblongis obtusiusculis margine glabris, fructu
subrotundo compressiusculo obtusissimo glabro utrinque profundo
bifurcato.

F. fructu glaberrimo subrotundo compressiusculo obtusis-
simo, utrinque sulcis duobus profundis exarato. *Steuen in mem.*
mosq. 5. p. 344. n. 2.

Habitat in vineis vallis Sudak Tauriae meridionalis ra-
rior. ☉

Praecedenti proxima. Differt staturâ quidquam minore,
bracteis glaberrimis, corollâ minore; fructu fere duplo minore
glaberrimo (in meis tamen ad lentem asperiusculus est) sphae-
roideo, minus compresso profunde furcato, unde forma ejus
fere melonis costati. Steuen loc. cit.

69**. FEDIA *turgida*.

F. bracteis oblongis obtusiusculis ciliatis, fructu subhe-
misphaerico conuexo concauo submutico glabro.

F. fructu glabro subhemisphaerico tricocco: hinc con-
cauo, apice obtusissimo. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 345.*
n. 3.

F. (*olitoria*) foliis spathulato-linearibus subdentatis, fructu
obtuse trigono apice integro. *Steuen in mem. mosq. 2. p.*

178. *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3350. (sub Valerianellâ) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43. (sub Valerianellâ.)*

Cum praecedentibus passim per Tauriam atque Caucasum reperitur. ☉

Facies F. olitoriae. Dignoscitur caule angulis magis exasperato, foliis superioribus basi latioribus saepius dentatis, bracteis evidentius ciliatis et praesertim formâ fructus. In hac loculi steriles magis quam in congeneribus turgent, unde fructus tricoccus apparet.

69^{***}. FEDIA *carinata*.

F. bracteis oblongis obtusiusculis margine denticulato-scabris, fructu oblongo curvulo obtuso submutico glabro,

F. fructu glabro subcylindrico hinc concauo, latere utrinque sulco longitudinaliter exarato: apice denticulo obsoleto. Steuen in mem. mosq. 5. p. 346. n. 5.

F. capsulâ nudâ glabrâ rimoso-carinatâ elongatâ, caule debili, floribus subcapitatis. Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 361. Loiseleur not. p. 149. (sub Valerianella.)

Habitat in arenosis ad fluuium Terek circa Kisljar, nec non in Tauriâ passim. ☉

Dignoscitur glabritie omnium partium praeter bractearum marginem cartilagineo-denticulatum, foliis omnibus integerrimis, fructu (abortientibus loculis) curvulo veluti nauiculari, apice angulo imprimis uno protuberante quidquam inaequali et obtuse subdentato.

69^{***}. FEDIA *tridentata*.

F. bracteis lanceolatis pubescentibus ciliatis; fructu subhemisphaerico glabro, hinc excavato-umbilicato apice retusq; dentibus tribus breuibus inaequalibus.

F. fructu glabro subrotundo compressiusculo postice umbilicato, apice retuso: dentibus duobus obsoletis, tertio majore. *Steuens in mem. mosq. 5. p. 346. n. 4 et 2. p. 178. t. II. f. 7.* (icon fructum sistit justo angustiore et apice latior, qui basi turgidulus potius apicem versus parum ungu-
stior est.)

Habitat in Tauriâ, porro ad Caucasum in fabuletis ad fluvium Terek et circa Derbentum. Floret Majo ☉

Folia praecedentibus angustiora, in meis omnia integerrima, alias (secundum *Steuens loc. cit.*) inferiora obiter dentata, summa integerrima aut basi pinnatifida. Bractee late albo-marginatae. Fructus fructui *F. turgidae* similis.

69****. FEDIA *lasiocarpa*.

F. bracteis lanceolatis pubescentibus ciliatis, fructu ovato villoso hinc umbilicato, apice marginato inaequaliter subtridentato.

F. fructu villoso ovato postice umbilicato apice marginato inaequaliter subtridentato. *Steuens in mem. mosq. 5. p. 349. n. 9.*

Occurrit in Tauriâ et Caucaso orientali rarius. Floret Aprili, Majo. ☉

Praeter fructum ita refert *F. tridentatam*, ut aegre dignoscatur. Fructus dense albo-pilosus ovatus obtusus: margine apicis in urceolum brevem dilatato, reticulato, inaequaliter dentato: duobus brevioribus, tertio longiore, quarto interdum accedente.

70. FEDIA *dasycarpa*.

F. bracteis sabulatis glabriusculis cartilagineo-ferrulatis, fructu pubescente ovato-conico: denticulo apicis unico porrecto, quatuor oblitteratis acutis.

F. fructu pubescente ovato-conico apice oblique acuminato. *Steuven in mem. mosq. 5. p. 348. n. 6 et 2. p. 178. Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 3. p. 11 et suppl. 4. p. 27. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 365.*

F. (*Morisonii*) foliis radicalibus spatulatis integerrimis, caulinis lanceolato-linearibus dentatis, fructibus hirsutis. *Sprengel pugill. 1. p. 4. n. 6. Wallroth flor. halens. suppl. 3. n. 7.*

Valeriana dentata. Flor. taur. cauc. n. 70. (exclusis synonymis, praeter Moris. sect. 7. t. 16. f. 35.)

In Tauriâ et Iberiâ etiam occurrit, apud nos e frequentioribus congenerum.

Habitus gracilis, ob ramos dichotomiae longiores sursum vix incrassatos. Folia etiam superiora saepius integerrima, at tamen quandoque supra basin dente uno alterone instructa. Fructus costis oblitteratis, ut pene teres: dente apicis minimo, cui tamen opponuntur quatuor alii fere microscopici. F. mixta Vahlîi, quoad fructum similis, foliis imis bipinnatifidis a nostrâ manifeste discrepat.

70*. FEDIA *dentata*.

F. bracteis subulatis glabriusculis cartilagineo-ferrulatis, fructu glabro ovato apice oblique urceolato: dentibus urceoli 1-5 inaequalibus reclinatis.

F. fructu glabro ovato antice costâ unicâ, postice quinque, apice oblique acuminato. *Steuven in mem. mosq. 5. p. 347. n. 6. Schrad. germ. 1. p. 96. Besser galic. n. 47. Engl. bot. 1370. Flor. dan. t. 738. Hall. hist. n. 215. Poll. pal. n. 33.*

Occurrit rarius in Tauriâ. Congeneribus ferius floret. ☉

Praeter fructum *F. dasycarpae* ita similis est, ut aegre dignoscatur. Fructus evidenter costatus: costâ hinc unicâ, illic quinque.

70**. FEDIA *eriocarpa*.

F. bracteis subulatis glabriusculis cartilagineo-ferrulatis, fructu hispido ovato: urceolo apicis dimidiato ciliato, inaequaliter acute subdenticulato.

F. fructu hispido ovato apice explanato oblique acuminato. Steuen in mem. mosq. 5. p. 349. n. 8. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 364.

Valerianella *eriocarpa*. Loiseleur. notic. p. 49. t. 3. f. 2.

Valerianella *rugulosa*. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 148. (ex autopsiâ specimenum hortensium.)

In Tauriâ maxima meridionali circa pagos litorales Nikitam et Gaspram frequens. Floret Junio. ☉

Proxime praecedentibus vulgo robustior et ob ramos dichotomiae minus elongatos euidenter angulatos et apice fere ut in F. echinatâ incrassatos habitum rigidum adipiscitur. Setulis rigidis ad angulos caulis atque ramorum magis reliquis est exasperata. Fructus subglobofo-ovati leuiter costati pilis albis adpressis hirti coronantur urceolo obliquo dimidiato majusculo, denticulis parvis inaequalibus acutis munito, quandoque simpliciter apiculato integerrimo.

Hanc olim sub F. muricatae nomine a Steueno obtinui et Cl. Roemero communicavi. (conf. Roemer et Schultes Syst. vegetab. 1. p. 366.)

71. FEDIA *coronata*.

F. bracteis lanceolatis pubescentibus ciliatis, fructu villoso subtetragono apice urceolato: urceoli dentibus subsenis patulis, basi membranaceis, apice uncinatis.

F. fructu villoso apice urceolo membranaceo, dentibus subsenis uncinatis fructu dimidio breuioribus. Steuen in mem. mosq. 5. p. 350. n. 10. Schrad. germ. 1. p. 96.

Valeriana coronata. *Flor. taur. cauc. n. 71.* (cum synonymis.)

Valeriana floribus triandris, caule dichotomo, pedunculis uniformibus, seminibus coronatis. *Gerard gallopr. p. 218.*

Habitus atque *inflorescentia* conferta *F. olitoriae* et affinium nec proxime praecedentium. *Folia* saepius dentata. *Urceoli fructum* coronantis membranacei dentibus sex principalibus interponuntur quandoque alii minores pariter uncinulati.

De hujus a *F. discoideâ* discrimine dubium mouit *amiciff.* *Steuen loc. cit.* cui equidem libenter assentio, saltem icon *Morisonii 3. sect. 7. t. 16. f. 29*, vulgo ad *F. discoideam* citata, nostrae apprime respondet; nec specimen *F. discoideae* ex *Galliâ meridionali* mihi ab *amiciff. Liboschitz* communicatum characteres suppeditat distinctiuos.

72. FEDIA uncinata.

F. bracteis subulatis glabris margine scabris, fructu oblongo subpubescente: margine apicis angusto, dentibus subsenis elongatis reflexis uncinatis.

F. fructu subglabro oblongo, apice urceolo breuissimo: dentibus subsenis uncinatis fructum aequantibus. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 352. n. 11. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 365.*

F. foliis radicalibus spatulatis, caulinis pinnatifidis subdentatis cauleque pubescentibus, fructu sexdentato: dentibus reflexis. *Willd. enum. hort. berol. p. 51.*

Valeriana uncinata. *Flor. taur. cauc. n. 72.* (cum synonymo.) *Hoffmann hort. mosq. a. 1808. n. 3401. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.* (sub *Valerianellâ.*)

Valeriana pubescens. *Germaan cat. hort. dorp. a. 1807*
et in Regensb. bot. Zeit. a. 1805. n. 23.

Equidem legi circa Bosphorum Tauriae haud raram,
 circa Derbentum vero et ad fluvium Terek legit *Steu.* ☉

Fructus subprismaticus exili pube in meis spontaneis
 semper vestitur, in cultis glabriusculum video. *Dentes fru-*
ctus, elongati licet, nunquam attamen fructus longitudinem
 attingunt.

72*. FEDIA *echinata.*

F. bracteis lanceolatis glabris margine scabriusculis fructu
 compresso subtriquetro: apice dentibus tribus reflexo-uncina-
 tis, unico maximo.

F. fructu compresso subtriquetro, apice dentibus tribus
 uncinatis: unico majore. *Steu.* in *mem. mosq.* 5. p. 353.
 n. 12. *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 3334. (sub *Val-*
erianellâ.) *Vahl spec.* 2. p. 19.

Valeriana (echinata) floribus triandris regularibus, foliis
 dentatis, fructu lineari tridentato: extimo majore recurvato.
Linn. ed. Willd. 1. p. 182.

Valeriana floribus triandris, caule dichotomo, pedunculis
 conicis. *Gerard gallopr.* p. 218.

Valerianella cornucopioides echinata. *Column. ecphr.* 1.
 p. 204. icon p. 206. *Moris. hist.* 3. sect. 7. t. 16. f. 28.

In Tauriâ maxime meridionali littorali rarius obuia. Flo-
 ret Majo. ☉

Folia in hac brevia latioraque, quam in plerisque con-
 generibus; etiam inferiora dentata. *Caules* fistulosi: ramis di-
 chotomiae apicem versus valde incrassatis. *Capitula* densa mi-
 nora et bracteis arctius obvallata quam in affinibus. *Fructus*
 glaber oblongus compressus: dente apicis unico valido reflexo:

arcuato, cui basi adstat alter similis at multo breuior et tertius minimus interdum plane obliterated.

72**. FEDIA *acaulis*.

F. glaberrima, fructibus radicalibus sessilibus obouatis costatis: apice protruso subquinquedentato. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 354. n. 13.*

Valerianella (exscapa) floribus radicalibus, foliis ligulatis, fructibus sexdentatis. *Steuen in mem. mosq. 3. p. 251. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 366. (sub Fediâ.)*

Primo vere circa urbem Gandseham Armeniae ibericae, in sabulosis a *Chirurgo Kruse* lecta est. ☉

Planta pusilla, maxime singularis. *Folia* omnia radicalia lineari-spathulata glabra glaucescentia, basi vaginantia. *flores* radicales glomeratos. *Fructus* oblongus sursum paullo crassior, mox in collum breuissimum coarctatus, leuiter sulcatus, coronatus dentibus sex oblongis crassis rectis ipso multo breuioribus: alternis minoribus, bilocularis; loculo utroque fertili.

De *Fediis* consulendus est earum inuestigator sedulus atque sagax *Steuen loc. cit.* ubi fusiores descriptiones praesertim fructuum exhibentur.

73. CROCUS *Pallasii*.

Cr. bulbi tunicâ filamentosâ, foliis flore tardioribus laxis, spathâ diphyllâ, corollae tubo limbo longiore, staminibus stigmata truncata subaequantibus.

Cr. (foliis sub anthesi nullis, styli lobis truncatis) spathâ diphyllâ, corollae fauce villis clausâ, styli lobis corollâ breuioribus erectis. *Goldbach dissert. de Croco n. 13. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 44.*

Cr. autumnalis. *Flor. taur. cauc. n. 73.* (exclusis synonymis antiquiorum.) *Marsch. casp. p. 82.* *Roemer et Schultes Syst. veg. I. p. 369.*

Folia laxa, scilicet adultiora flaccide quaquauerfum diffusa, quae in *Cr. fatiuo* firma recta, in utroque manifeste reuoluta: costâ mediâ crassâ albicante. *Stigmata* stamina vix excedentia, multo minora stigmatibus *Cr. fatiui*, quae tamen nec in hoc corollam superant, ne quidem aequant. *Corollae* faux non in hoc solum, sed et in *Cr. fatiuo* circulo villorum munita. *Nostratum* omnium proxime ad *Cr. fatium* accedit, nec stigmata expertia sunt aromatis, ex siccatione potissimum sese manifestantis, sicut in *Meliloto* aliisque.

Cr. fatiui definitionem proponimus sequentem: *Cr. bulbi tunicâ filamentosâ, foliis flore tardioribus erectis, spathâ diphyllâ, corollae tubo limbo longiore, stigmatibus truncatis corollâ paullo breuioribus.*

74. CROCUS *speciosus.*

Synonyma adde: *Cr.* (foliis sub anthesi nullis, styli lobis multifidis) *spathâ diphyllâ, combi tunicis incrassatis nitidis.* *Goldbach diff. n. 14.* *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 71.* *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 44.*

Folia breuiora et paullo latiora quam in *Cr. fatiuo*, caeterum ut in hoc firma atque recta: marginibus reuolutis. *Corollae* tubus limbo multoties longior. *Varietatem* flore duplo fere minorem habeo ex *Iberiâ*, ulterius inuestigandam.

75. CROCUS *biflorus.*

Cr. bulbo squamis mucronatis nitidis tunicato, foliis flores stipantibus, *spathâ diphyllâ, corollae* fauce nudâ, *staminibus* stigmata truncata subaequantibus.

Cr. (foliis florem stipantibus styli lobis truncatis) combi-
tunicis eneruiis rigidis, fauce corollae nudâ, spathâ diphyllâ,
styli lobis stamina vix superantibus. *Goldbach dissert. n. 3.*
Bot. magaz. t. 845. Ait. hort. kew. ed. 2. n. 3. Redouté
liliac. t. 294. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 367.

Cr. vernus. Flor. taur. cauc. n. 75. (exclusis synonymis,
praeter Tournef. et Pallasii) Marsch. casp. p. 82.

Cr. vernus β. bicolor Adami. Hoffm. hort. mosq. a. 1808.
n. 1061.

Cr. vernus alpium Europae occidentalis differt a nostro
bulbo reticulato-fibroso, foliis ratione floris vulgo breuioribus,
spathâ monophyllâ, corollae tubo minus elongato: fauce glan-
dulosâ, stigmatibus majoribus. Goldbach loc. cit.

76. CROCUS *reticulatus.*

Synonymæ adde: Cr. (foliis florem stipantibus, styli lobis
truncatis) combo fibris rigidis reticulato, spathâ diphyllâ, co-
rollae laciniis erectis. Goldbach dissert. n. 4. Marsch. cent.
plant. rar. rossic. 1. t. 1. Roemer et Schultes Syst. veg. 1.
p. 367.

ad α : *Cr. an fatiui varietas? Vahl spec. 2. p. 46.*

Cr. luteus. Marsch. casp. p. 82.

Differt a Cr. fusiano, cui proximus et nimis affinis, bulbi
rete crassiore densiore: fibris sub angulo acuto, nec recto, in-
tricatis; flore majore, corollae tubo longiore spathas superemi-
nente, laciniis limbi omnibus rectis nec exterioribus reflexis
vel reuolutis, stigmatibus majoribus. Goldbach loc. cit.

In *Centuriâ meâ loc. cit.* lapsu calami pistillum superum
posui et per alium errorem spatham floris propriam praedi-
cui monophyllam.

77. GLADIOLUS *communis*.

Gl. corollis subringentibus secundis, tubo spathâ breviorre, laciniis superioribus conniuentibus, inferioribus oblongo-spathulatis subaequalibus, antheris filamentis brevioribus, foliis ensiformibus nervosis.

Gl. corollâ subringente: laciniis lateralibus superioribus conniuentibus, tribus inferioribus aequilongis: lateralibus obtusis, spathis tubo longioribus, floribus secundis, foliis ensiformibus nervosis. *Besser galic. n. 49. Schultes obs. p. 14. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 418. (exclusâ var. β . Gl. byzantinum spectante.) Flor. taur. cauc. n. 77. Scop. carn. ed. 2. n. 48.*

Gl. spicâ fecundâ, corollae laciniâ superiore lateralibus tectâ: tribus inferioribus maculâ albâ lineari-lanceolatâ maximâ. *Ait. kew. ed. 2. tom. 1. p. 102.*

Gl. spicâ remotiusculâ valde flexuosâ, spathis proclinatis exacte secundis, uno ordine nutanter porrectis: laciniâ supremâ lateralibus inclusâ, lateralibus inferioribus duplo minoribus, filamentis antheris longioribus. *Bot. magaz. t. 86 et nota ad t. 874.*

Gl. germanicus. *Tabern. Kræut. p. 1024.*

Gl. floribus unouersa dispositis major et procerior. *Bauh. pin. p. 41.*

78. GLADIOLUS *imbricatus*.

Gl. corollis subringentibus secundis: tubo spathâ breviorre, laciniis lateralibus superioribus patentiusculis, inferioribus lateralibus brevioribus cuneiformibus; antheris filamentis brevioribus, foliis ensiformibus nervosis. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 60.*

Gl. foliis ensiformibus, floribus imbricatis. *Linn. spec. plant. p. 52 et edit. Willd. 1. p. 212. Karamischew ap. Linn.*

amoen. 7. p. 27. n. 9. *Pall. it.* 3. p. 655. *Güldenst. it.* 1. p. 107, 189 et 423. *Gmel. it.* 1. p. 13. *Lepech. it.* 1. p. 316. *Georgi it.* 1. p. 196.

Gl. rossicus. *Perfoon enchirid.* 1. p. 46.

Gl. tenuis. *Flor. taur. cauc. n.* 78. *Cat. hort. gorenk. a.* 1812. p. 11. *Besser cat. hort. crem. a.* 1816. p. 63.

Gl. (communis β. tenuis) foliis ensiformibus nervosis, floribus secundis, corollâ subringente: laciniis duabus lateralibus brevioribus truncatis apiculatis. *Wahlenb. carpät. n.* 33.

Gl. (neglectus) corollâ subringente, spathis tubo longioribus, floribus secundis, foliis ensiformibus nervosis, petalis inferioribus inaequalibus, duobus exterioribus brevioribus obtusissimis mucronatis distantibus, superiore basi gibbo. *Schultes obs. p.* 14. *Roemer et Schultes Syst. veget. 1.* p. 418.

Gl. (galiciensis) corollâ subringente: laciniis lateralibus superioribus patentibus, tribus inferioribus inaequalibus, duabus lateralibus exterioribus obtusissimis mucronatis brevioribus, spathis tubo longioribus, floribus secundis, foliis ensiformibus nervosis. *Besser galic. n.* 50.

Occurrit per maximam Imperii Ruthenici partem, in pratis humidioribus, hinc a plerisque peregrinatoribus botanicis rossicis commemoratur. *Linnaeo* rite non innotuerat, post eum diu neglectus.

Affinitas cum *Gl. communi* utique summa; videtur tamen *distinctus*, tam notis in definitione speciei datis et in Florâ nostrâ recensitis, quam ex observationibus *Gl. Besseri* loc. cit. bulbo minore constanter duplicato et tempore florendi feriore.

Peccat *Bot. magaz.*, in notâ ad *Gl. communis* varietatem carneam t. 1575, *Gl. tenuem* flor. nostrae cum *Gl. imbricato* *Linn.* ad *Gl. fegetum*, contra *Gl. neglectum* *Schultes* ad *Gl. communem* referens; polonica enim planta certissime a

ruthenicâ non differt; utraque vero distincta est a Gl. communi et magis adhuc a Gl. segetum Europae occidentalis incolâ.

78*. GLADIOLUS *byzantinus*.

Gl. spicâ secunda disticha laxâ, corollis subringentibus: tubo spathâ breuiore, laciniis tribus superioribus conniuentibus, inferioribus inaequalibus: duabus lateralibus minoribus, antheris filamentis longioribus, foliis ensiformibus nervosis.

Gl. foliis ensiformibus latiusculis, spicâ distichâ, corollae laciniâ supremâ lateralibus tectâ: tribus inferioribus maculâ albâ marginatâ lineari-lanceolatâ notatis. *Ait. kew. ed. 2. tom. 1. p. 102. Roemer et Schultes Syst. vegetab. 1. p. 417.*

Gl. spicâ multiflorâ parum flexuosâ, corollis ascendenter nutantibus, gemino atque diuergenter disticho ordine dispositis: laciniâ supremâ lateralibus conclusâ, lateralibus inferioribus caeteris duplo minoribus, filamentis antheris breuioribus. *Botan. magaz. 1. 874.*

Gl. communis β . *Vahl. spec. 1. p. 90.*

Gl. italicus. *Tabern. Kraeuterb. p. 1024.*

Gl. utrinque floridus. *C. Bauh. pin. p. 41.*

Occurrit in Iberiae et Tauriae meridionalis herbidis fertilibus. ♀

Flores remotiores quam in praecedentibus: duorum ordinum, ob lacinae corollae superioris unguem superne minus gibbum rectiores. Bractae longiores. Corollae lacinae duae laterales superiores et infima ejusdem formae et magnitudinis apparent, quibus duae laterales inferiores manifeste sunt minores.

Conuenit, cum hoc antherarum longitudine, habitu vero potius cum Gl. imbricato: Gl. (*segetum*) spicâ secundâ remo-

tiusculâ, limbo campanulato ringente: laciniâ superiøre majore lateralibus amote et incumbenter imminente, reliquis inter se subaequalibus; antheris filamenta superantibus, feminibus subbaccatis globosis deorsum productis. *Botan. magaz.* 719. Huic *bulbus* minor quam in Gl. communi, *folia* angustiora, *flores* speciosi; *corollae* lacinia superior lateralibus imminens nec his inclusa, laterales superiores inferioribus tantum non angustiores nec iis manifeste latiores; lacinia inferior media lateralibus paullo nec duplo latior; *antherae* filamenta longiores; *semina* intus succulenta globosa, nec sicca compresso-angulosa et tunicâ laxiore veluti alata ut in Gl. communi et byzantino. *Botan. magaz. loc. cit.*

De *synonymis* inter tot affines, sub Gl. communi *Linnaei* olim confusas species rite dispertiendis dubius haereo; supra tamen adducta pro certis habeo. Mihi quidem *Linnaeus* in horto *Cliffortiano* et alibi sub Gl. communi byzantinum potissimum intellexisse videtur, cujus flores magis distant et qui australioribus adscriptus est, pro caractere distinctivo crescentis in septentrionalioribus Gl. imbricati flores imbricatos nec distantes ponens.

80*. IRIS *paradoxa*.

I. barbata, caule unifloro foliis conduplicatis linearibus recurvato-falcatis altiore, corollae laciniis interioribus exteriores multoties excedentibus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq.* 5. p. 355.

Habitat in Iberiae collibus apricis. ♀

I. iberiace simillima, praeter florem. *Corolla* magnitudine I. xiphioidis. *Tubus* germine duplo longior spathâ inclusus. *Petala* exteriora patentia stigmatibus parum majora convexa fature violacea margine albo-variegata, barbâ late expansâ breuissimâ villosa; interiora quadruplo ampliora erecta viola-

cea, ut in siccâ videtur immaculata. *Stigmata* pallidiora apice bifida. *Steuën loc. cit.*

Hujus specimina iberica dudum in herbario ferno et speciem agnoui distinctam; sed ob flores adeo corruptos, ut de formâ eorum mihi non constaret, inuitus eam omisi; nec quidquam et nunc habeo, quod *Steuënianis* observationibus addam.

81. IRIS *furcata*.

I. barbata, foliis ensiformibus scapo bifurco bifloro brevioribus, germine trigono trifulco. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 51.*

I. biflora. *Flor. taur. cauc. n. 81.* (exclusis synonymis praeter *Pallasii* et forte *Schmidtii*.) *Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 462. Lepech. it. 1. p. 300. Georgi it. 1. p. 196.*

Per totius Caucasi septentrionalis herbida aprica communis est. *Flos* alteruter solet abortum pati. Datur quoque *varietas* uniflora. Ab *I. biflorâ* differt scapo nunquam trifloro, potius unifloro; *floribus* pedunculatis nec subsessilibus, laciniis corollae deflexis minime erectis angustioribus, *germine* trigono lateribus fulcatis nec tereti.

85. IRIS *Güldenstaedtiana*.

I. imberbis, foliis primigenis ensiformibus caeteris linearibus, spathis acutis pruinoso-scabris, petalorum deflexorum laminis ovalibus, unguibus stigma aequantibus; germinibus hexagonis.

α . *I. (liuescens)* foliis latiusculis, corollis pallide coeruleis vel fordide ochroleucis, petalorum deflexorum laminis rotundioribus, foetens.

I. spuria. *Flor. taur. cauc. n. 85.* (exclusis synonymis.)

I. desertorum. *Güldenst. it. 1. p. 189.* (ex loco natali.)

I. (*spuria* & *desertorum*) corollae laciniis interioribus coerulescentibus, exterioribus lutescentibus. *Bot. magaz. 1514 et nota ad 1131.*

Petala subaequalia: erectis oblongo-obovatis leuissime emarginatis, tubum versus margine lutescentibus; deflexis ungue sub laminâ valde constricto, ipsâ laminâ subintegrâ: disco lutescente, striis violaceis. *Stigmata* concoloria bifida: lobis acutiusculis obsolete crenulatis.

β. foliis latiusculis, corollis ochroleucis, petalorum deflexorum laminis magis oblongis.

I. (*Güldenstaedtiana*) corollis imberbibus, petalis interioribus stigmatibus majoribus arctis, caule tereti, foliis ensiformibus non foetidis, gemminibus sexangularibus. *Lepechin in act. acad. scient. petrop. a. 1781. pars 1. p. 292.* (quoad descriptionem.)

I. (*Güldenstaedtii*) imberbis, foliis ensiformibus, scapo subtereti, gemminibus hexagonis, laciniis corollae erectis oblongis. *Willd. enum. hort. berol. p. 65. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 56.*

I. ochroleuca. *Flor. taur. cauc. n. 86.* (exclusis synonymis praeter *Lepechin.*)

I. desertorum. *Güld. it. 1. p. 80 et 107.* (ex loco natali.)

I. spuria & halophila minor, corollâ ochroleucâ. *Bot. magaz. 1131.*

γ. foliis angustis, corollis sulphureis, petalorum deflexorum laminis oblongis.

I. diluta. *Marsch. cent. plant. rossic. 2. t. 81.*

δ. humilior, foliis latiusculis, corollis ochroleucis, stigmatibus emarginatis: lobis obtusis.

I. halophila. *Pall. it. 2. p. 733. app. n. 99 et 3. p. 713. n. 63. t. B. f. 2.*

I. falsa. *Pall. it. 2. p. 461 et 465.*

I. (stenogyna) imberbis, foliis linearibus caule subbifloro longioribus, germinibus hexagonis, stigmatibus linearibus obtusis, parte tubi incrassatâ angustam longitudine aequante. *Redouté liliac. t. 310.*

I. spuria stenogyna. *Bot. magaz. 1515.*

I. Güldenstaedtiana. *Lepechin in act. petrop. loc. cit. (quoad iconem t. 8.)*

Certos inter recensitas *varietates* limites nullos inuenio; quarum γ foliorum angustiam aberrat et floribus minoribus, circa fortalitium Constantinomontanum Caucasi in fossis aquosis observata; α *I. spuriae* proxima, praeter prata depressiora fluuio Terek adjacentia nullibi mihi visa; sed β multo frequentior in depressis ad Wolgam, Ilavljam, Tanain atque Tyram copiosa est, passim quoque per Ucraniam occurrens. Hae omnes gaudent stigmatum lobis plus minus acutis et obsolete crenulatis; contra in δ , quam ex Iberiam habeo, stigmata leuiter tantum emarginato-biloba sunt: lobis obtusis integerrimis. Apud *Lepechin loc. cit.* locus natalis circa fluuium Terek var. α indicat, descriptio potissimum ad β concinnata est, icon vero, si florum habitum et stigmatum formam respicias, var. δ exhibere videtur. — Nec de vero nostrae ab *I. ochroleucâ* discrimine mihi constat. Hujus enim specimina culta, sicut icones *Repertorii botanici anglici (Botanical magazine) t. 61* et *Redouté liliac. t. 350* plantam ex culturâ vegetiorem grandifloram et latipetalam tantum sistere diceres.

Ab *I. spuria* omnes nostrae varietates differunt *spathis* acutioribus, colore floris pallidioribus, petalorum deflexorum lamina minus rotundatis et *stigmatibus* longioribus, quae in *I. spuria* basin laminae petalorum deflexorum vix attingunt.

86. IRIS *notha*.

I. imberbis, foliis primigenis ensiformibus caeteris linearibus, spathis acuminatissimis læviusculis, petalorum deflexorum laminis ovatis amplis, unguibus stigma aequantibus, germinibus hexagonis. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 77.*

I. (*halophila*) foliis strictiusculis scapum excedentibus, fasciculis subtrinis, spathâ magnâ cymbiformi conduplicatim atque cuspidatim ultra florem productâ, laciniis extimis rotatim patentibus, germine alato-hexagono tubo pluries longiore. *Botan. magaz. 875. Ait. kew. ed. 2. tom. 1. p. 72. (non Pallasii, quamvis ex seminibus Pallasianis enata.)*

I. spuria α . major. *Botan. magaz. in notâ ad 1131. Ait. kew. ed. 2. tom. 1. p. 115.*

Habitat in collibus herbidis promontorii Caucasici septentrionalis, circa thermas Constantinomontanas, Staupopolin et alibi. Floret Julio. ζ

Affinis I. spuriae, ochroleucae et Gùldenstaedtianae, imprimis quoad *folia, inflorescentiam et fructum. Differt spathis majoribus: apice valde elongato, patentioribus, ultra corollae tubum porrectis, pruinâ scabridâ destitutis; floribus speciosioribus amoene coeruleis, petalis latioribus: extimis horizontaliter porrectis; denique basi lineari tubi corollae et deinde fructus cuspide longioribus.*

87. IRIS *caucasica*.

Huic I. scorpioides *Desfont. atl. 1. p. 40. t. 6. Redouté liliac. 211* nimis affinis est, adeoque justum discrimen inter utramque ulterius inuestigandum.

89. IRIS *humilis*.

I. imberbis foliis lineari-ensiformibus scapo subbifloro multoties longioribus, corollae tubo elongato, stigmatibus bifidis:

lobis acuminatis, capsulâ obtuse hexagonâ. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 31. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 476. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 12.*

I. humilis orientalis flore dilute janthino et veluti leucophaeo. *Tournef. cor. p. 25.*

In campis elatis herbidis Bessarabiae, circa Elifabethgrad minime rara est, Majo florens.

Monui *loc. cit.*, synonymon *Gmelini in flor. taur. cauc.* adductum excludendum esse; pertinet enim ad distinctam speciem I. ruthenicam *Aiton hort. kew. ed. 2. p. 117. Botan. magaz. 1123.*

90. IRIS reticulata.

Synonymo adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 11. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 480.*

91. SCHOENUS Mariscus.

Frequens in udis ad thermas martiales montium Beschtoviensium Caucasi septentrionalis.

92. CYPERUS hamulosus.

Synonymon adde: *Scirpus (hamulosus) culmo basi folioso, spiculis terminalibus in capitulum vel cymam aggregatis, bracteis longissimis, squamis lanceolatis in mucronem longum attenuatis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 356.*

Raram plantulam nuper in littore arenoso Borysthenis circa Nicopolin iterum inueni.

Ad *Scirpum* amandat *Steuens l. c.* et est certe *Sc. Micheliano* proximus et congener; adeoque, si *Cyperum* esse negaueris, ad *Isolepin Brownii* potissimum referendus, quum scetis fructum cingentibus careat,

93. *CYPERUS glomeratus.*

Synonyma adde: C. culmo triquetro, umbellâ triradiatâ: radiis apice tricephalis, spiculis linearibus confertissimis cylindraceo-capitatis, involucris triphyllis capitulo longioribus. Willd. enum. hort. berol. p. 75. Allion pedem. n. 2352. Montigram. p. 14. t. I. f. 1.

Eundem circa Astrachan legit *D. Blum.*

94. *CYPERUS flauescens.*

Synonymon adde: Host. gram. austr. 3. t. 72.

Hujus quoque *varietatem* videtur exprimere *C. minor elegans* spicis spadiceis radiatim positis. *Buxb. cent. 4. p. 33. t. 60. f. 2.*

95. *CYPERUS fuscus.*

Synonymon adde: Host gram. austr. 3. t. 73.

Hujus loci esse puto *C. minorem*, spicis griseis in capitula globosa congestis. *Buxb. cent. 4. p. 28. t. 48.*

95*. *CYPERUS patulus.*

C. culmo triquetro basi folioso, involucro subhexaphyllo longissimo, umbellâ compositâ: partialibus confertis subcapitatis basi fasciculatis, spiculis lanceolatis: glumis onatis obtusiusculis brevissime mucronatis.

C. umbellâ subquinqueradiatâ, spiculis confertis alternis lineari-lanceolatis, valuulis mucronatis, involucro triphylo longissimo. Willd. enum. hort. berol. p. 73. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 203. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 65. Host. gram. austr. 3. p. 49. t. 74.

C. aruensis foliis longissimis. Buxb. cent. 4. p. 28. t. 47.

Crescit in Tauriâ meridionali, ubi circa Nikitam ad fossas aquosas Octobri adhuc florentem legi. ☉?

Statura C. Monti, capitula vero florum C. flavescentem referunt. *Radix* nodosa fibris plurimis validis firmata, nec funiculis repens ut in C. Monti. *Culmus* triqueter laevis sat gracilis, basi foliis duobus longe vaginantibus instructus. *Folia* longissima angusta, subtus in medio carinata, supra mediantibus plicis bicarinata: carinis utriusque paginae marginibusque scabris, quae foliorum structura etiam in C. Monti observatur. *Involucrum*, sicut radii umbellae atque ochreae similia C. Monti, sed *paniculae partiales* multo confertiores minusque compositae constant ex radiis baseos paniculae praerumque binis alternis brevissimis totis spiculis confertis quasi fasciculatim obtectis, inde ex *spiculis* solitariis alternis valde quoque approximatis. *Bractea* sub singulo fasciculo baseos paniculae setacea elongata, sub spiculis solitariis autem minuta. *Spiculae* similes spiculis C. flavescentis, magis multiflorae: *glumis* leuiter striatis brunneis carinâ margineque viridibus, illâ in brevissimum mucronem eductâ. *Pistillum* inclusum: *stilo* longitudine germinis aut paullo longiore, *stigmatibus* tribus reflexis ipso brevioribus. *Semen* minutum triquetrum castaneum oculis nudis laeve, ad lentem vero punctis plurimis elevatis inaequale.

Revidenda sunt Synonyma sub C. *polystachyo* militante, anne huc quaedam pertineant.

96. CYPERUS Monti.

Definiatur: C. culmo triquetro subnudo, involucri subhexaphyllo longissimo, umbellâ decompositâ, spiculis alternis remotiusculis lineari-lanceolatis: glumis ovatis obtusis, femibus lenticularibus.

Synonyma adde: Schrad. germ. 1. p. 122. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 207. Lamarck et Decand. flor. franc.

n. 1804. *Savi cent. plant. etrusc. p. 10. Mich. gen. p. 456*
n. 9.

In Albaniâ ibericâ, ad fluvium Alazonium etiam occurrit, et circa Astrachan a *D. Blum* lectus est. Commode ab affinibus dignoscitur *stylo* germine brevioribus; *stigmatibus* duobus reflexis ipso longioribus; tum *semine* non triquetro, sed orbiculari compressiusculo, hinc magis conuexo, illinc levi sulco longitudinali in medio exarato.

97. SCIRPUS *palustris*.

Ob *styli* basin incrassatam persistentem sub *Bulbostyli* genere a Scirpo remouet hunc et quosdam affines *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 355*; quos, pari ratione adductus sub *Eleochari* comprehendit *R. Brown*.

Stigmata huic 2, *Sc. Bacothryo* 3, qui et *stylo* basi non incrassato differt. (*conf. Steuen l. c.*)

99. SCIRPUS *Holoschoenus*.

Sc. Holoschoenum flor. dan. t. 454 ad varietatem minorem *Sc. lacustris* (*Sc. Tabernaemontani Gmel. fl. bad.*) referendum esse monent *Roth obs. p. 73* et *Schrader germ. I. p. 134*.

Ucraniae arenosis etiam familiaris est.

102. SCIRPUS *annuus*.

Sc. culmo subtriquetro, *vaginis* foliiferis, *cymâ* terminali simplici et compositâ inuolucro triphylo cinctâ, *spiculis* solitariis oblongo-ouatis, *fructu* costato. *Schrader germ. I. append. p. 418. Lamarck et Decand. flor. franc n 1791. Host gram. austr. 3. t. 63. Roemer et Schultes syst. veg. 2. p. 95.* (*sub Fimbristyli.*)

Flora taur. cauc. T. III.

Mo. Bot. Garden,
1895.

Sc. dichotomus. *Flor. taur. cauc. n. 102.* (cum synonymis.) *Sibth. flor. graec. 1. t. 50.*

Sc. diuaticatus Adami. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2876.*

Setae ad basin fructus nullae. Stylus basi crassior ciliatus. Monandrum digynum facit *Sibthorp l. c.*

103. *SCIRPUS maritimus.*

Varietas perquam vegeta, circa Nikitam in Tauriâ lecta stylum trifidum mihi monstravit.

105. *SCIRPUS michelianus.*

Synonyma adde: *Sc. culmo folioso, capitulis terminalibus bracteis longissimis cinctis, squamis lanceolatis mucrone breui. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 356. Schrad. germ. 1. p. 147. Host gram. austr. 3. t. 69. Lam. et Dec. flor. franc. n. 1790.*

106. *ERIOPHORUM polystachion.*

In paludibus subalpinis Caucasi septentrionalis circa acidulam Nartfana etiam reperitur.

109. *CENCHRUS capitatus.*

Occurrit in Tauriae meridionalis collibus lapidosis.

TRIANDRIA.

D I G Y N I A.

109*. SACCHARUM *Rauennae*.

S. paniculâ ramosissimâ, spiculis geminatis: alterâ pedicellatâ, foliis connoluto-canaliculatis, vaginis ore pilosis.

S. paniculâ ramosissimâ, foliis canaliculatis, corollâ trinervi aristatâ, rachi pilosâ. *Willd. enum. hort. ber. p. 82. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1536. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 251. Savi cent. plant. etrusc. p. 17. Scheuchz. agrost. p. 136. t. 3 f. 7. a. b.*

S. paniculâ laxâ, rachi lanatâ, floribus aristatis. *Linn. ed. Willd, 1. p. 322.*

Andropogon Rauennae. Linn. spec. plant. p. 1481. Hostgram. austr. 3. t. 1.

Arundo farcta alpium Rauennae. Zanon. hist. 1. p. 64. t. 24. Moris. hist. 3. p. 221. sect. 8. t. 8. f. 32.

Frequens in arundinetis vastis Cyrum fluvium mare Caspium versus cingentibus, nec ad minorum fluuiorum ex Caucaso orientali decurrentium latera, post eorum e montibus egressum, in depressis exulat. 2

Paniculae rami ramulique nudi basi nodosi. Pedicelli cum calycum basi pilis longis sericeis amicti. Calyx bivalvis: glumis acutis, alterâ paullo minore. Corolla inclusa trinervis: valvulâ alterâ in aristam capillarem calyce duplo longiorem productâ, alterâ acutâ muticâ, tertiâ minimâ genitalium basi amplectente. Stamina 3: antheris purpureis. Styli 2 purpurei.

110. SACCHARUM *cylindricum*.

Cum hoc *Willdenovius* in *enum. hort. berol.* p. 82 conjungit *S. Siscam Cauan. hisp. 3. t. 292*, quod autem secundum *Cauanilles loc. cit.* corollâ destituitur, quae in nostro, ut ut minuta, nunquam tamen deest.

111. PHALARIS *nodosa*.

Synonymon adde: Ph. bulbosa. Marsch. casp. p. 208.

111*. PHALARIS *tenuis*.

Ph. paniculâ muticâ spiciformi cylindricâ scabrâ, corollae valuulis apice denticulatis, radice tenui fibrosâ.

P. Bellardi. Flor. taur. cauc. 1. app. p. 416. n. 1014. (excluso synonymo Persoonii) et 2. app. p. 455.

Ph. (subulata) paniculâ spicatâ subulatâ, calycibus compressis ovatis acutis dorso lateribusque nervosis, radice fibrosâ. Savi flor. pis. 1. p. 57 et apud Roemer collect. p. 171. t. 4.

Achnodonton (tenue) spicâ cylindricâ, calycis valuulis corollaeque valuulâ exteriori dorso minutissime aculeatis. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 382.

Hanc pro distinctâ specie a *Ph. (Achnodonto) Bellardi*, spiculis glaberrimis et radice obscure bulbosâ praeditâ proponunt *Roemer et Schultes loc. cit.* Quam equidem speciminibus, mihi olim a *Willdenovio et Hostio* pro *Ph. Bellardi* communicatis fretus, neglectâ ultro pube spicae microscopicâ, non separaveram.

116*. PHLEUM *Michelii*.

Phl. paniculâ hirsutâ subspicatâ cylindricâ, glumis calycinis lanceolatis acuminatis carinâ ciliatis. Schrad. germ. 1. p. 187. t. 1. f. 2. Willd. enum. hort. berol. p. 85. Allion.

pedem. n. 2188. Hall. hist. n. 1532. Roemer et Schultes Syst. veget. 2. p. 380.

Phalaris alpina. Haencke ap. Jacq. collect. 2. p. 91. Host gram. austr. 2. t. 35. Willd. in nou. act. soc. nat. cur. berol. 3. p. 414. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1489. Wahlenberg flor. carp. n. 48. Hoppe enchirid. a. 1802. p. 62. n. 7.

Phl. species spicâ longissimâ cylindricâ. Lepechin it. 3. p. 119?

Crescit in collibus herbidis circa acidulam Nartfana. 2

117. PHLEUM *annuum.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 2. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 410. (sub Chilochloâ.)

Non solum circa Kisljar, sed et alibi per Caucasum septentrionalem, nec non in Tauriâ meridionali occurrit.

119. PHLEUM *alpinum.*

Synonyma adde: Schrad. germ. 1. p. 184. Host gram. austr. 3. t. 10. Savi cent. plant. etrusc. p. 20.

In Caucasi alpe Schadagh legit Steuen secundum mem. mosq. 3. p. 251. Inter fibirica gramina etiam prostat.

120. ALOPECURUS *pratensis.*

A. culmo erecto, spiculis villosis, corollâ calycem aequante: arista exsertâ, radice fibrosâ.

A. culmo erecto glabro, paniculâ subspicatâ cylindricâ obtusâ defloratâ concolore, glumis calycinis infra medium conatis acutis subvillosis ciliatis, corollâ calycem aequante. Willd. enum. hort. berol. suppl. posth. p. 5. Flor. taur. cauc. n. 120. (cum synonymis, sed exclusâ var. β .) Schrad. germ. 1. p. 170. Besser galic. n. 69. Host gram. austr. 2. t. 31. Lamarck

et Decand. flor. franc. n. 1476. Smith brit. 1. p. 72. Poll. pal. n. 64.

120*. *ALOPECURUS repens.*

A. culmo erecto, spiculis villosis; aristâ subexfertâ, radice repente.

A. (ruthenicus) radice longe lateque repente, culmis strictis, legulâ magnâ exfertâ, aristâ flosculo brevioris aut ejusdem longitudinis. *Weinmann catal. hort. dorpat. a. 1810. p. 10. (fide speciminis horti Dorpatensis.) Catal. hort. goenk. a. 1812. p. 2. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 7.*

A. pratensis β . *Flor. taur. cauc. sub n. 120. (exclusis forte synonymis).*

In Rossiae meridionalis pratis et campis fertilioribus *A. pratensi* magis communis.

Similis *A. pratensi*, a quo dignoscitur radice pertinaciter repente, vaginâ summi folii turgidioris, spiculis quidquam minoribus et aristis brevioribus non ex imo valvulae dorso sed paullo altius egredientibus.

A. pratensis varietas *breuiaristata* apud Botanicos Europae occidentalis occurrens ulterius in locis natalibus inuestiganda est; anne lateat sub eâ noster *Alopecurus*. De hoc et praecedente conferantur quoque *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 269, 270 et Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 145. t. 2. f. 1-5.*

28. POLYPOGON. Cal. 2-valuis, aristatus, uniflorus. Cor. 2-valuis, inclusa. Semen liberum, corollâ tectum.

122. POLYPOGON *monspeliensis*.

Definiatur: P. paniculâ coarctatâ lobatâ, calycibus pubescentibus: glumis acutiusculis longe aristatis, corollae aristâ subterminali.

Synonyma adde: Schrad. germ. 1. p. 192. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1480. Desfont. atl. 1. p. 67. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 325.

Agrostis panicea. Host gram. austr. 3. t. 46. Engl. bot. 1704.

Phleum crinitum. Smith brit. 1. p. 71.

Santia plumosa. Savi in mem. soc. ital. 8. P. 2. p. 479 et Cent. plant. etrusc. p. 21.

Gramen exiguum spicâ plumosâ. Buxb. cent. 5. p. 20. t. 38. f. 2. (correcto sic chalcographi errore, qui pro t. 38 posuit t. 30.)

Gramen alopecuroides palustre humile, spicâ diuisâ. Buxb. cent. 5. p. 35. t. 66. f. 1.

Spiculae undique aequabiliter pubescentes: pilis carinalibus marginalibusque erecto-patulis cilia aemulantibus. *Calycis* glumae bidentato-emarginatae: aristâ ex fissurâ.

Huic affinis est ejusque varietatem macilentam primo intuitu mentitur *Polypogon (tataricus)* paniculâ spiciformi cylindricâ, calycibus hirsutis: glumis apice dilatatis emarginato-bifidis longe aristatis, corollâ muticâ. Fischer. cat. hort. gorenk. a. 1812. p. 3, nuper in deserto wolgico-uralensi detectus.

123. POLYPOGON *vaginatus*.

Definiatur: P. paniculâ spiciformi ouatâ hirsutâ, calycibus breuiter aristatis, corollae aristâ dorsali longâ geniculatâ.

Synonyma adde: Alopecurus angustifolius. Sibthorp. flor. graec. 1. t. 64. Colobachne vaginata. Pal. de Beauvois Agrost. p. 22. t. 6. f. 9. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 374.

Panicula brevis et breuiter lobata. *Spiculae* magnitudine Alopecuri pratensis villis copiosis longis albis hirsutae. *Calyx* 2-valuis: glumis liberis subaequalibus compressis carinatis albis, nervis tribus viridibus: medio in breuissimam tenuissimamque aristam producto. *Corolla* calyce paullo breuior, bivaluis: *valuulâ* exteriori calycinis consimili obtusâ obsolete tridentatâ, ex ipsâ basi emittente aristam laevem albidam geniculato-tortam spiculâ triplo longiorem; *valuulâ* interiori inclusâ multo minore et angustiore subulato-lanceolatâ praeter tenuissimum nervum carinalem totâ hyalinâ. *Stamina* 3. *Styli* 2 villosi. *Semen* liberum.

Polyogon calyce aristato ab *Agrosti* differt et, sicut haec, complectitur species corollâ aristatâ et muticâ. Alioquin *P. mouspeliensis* et *tataricus*, simillima gramina, essent genere sejungenda; sed *P. vaginatus*, habitu Sesleriis analogus proprium forte *Colobachnes* genus, a Cl. Palissot de Beauvois constitutum, merito sibi exposcit, alioquin Alopecuro nimis vicinum. Alit enim transbaicalensis Sibiria „Alopecurum (*brachystachium*) culmo erecto, spicis ouatis hirsutis: aristis spiculâ longioribus, vaginâ folii supremi inflatâ”, *P. vaginato* adeo similem, ut curatius demum examinatum ab eo sejunxerim. *Folia* illi inferiora *Koeleriae glaucae* (*Dactyli lobatae mihi*) analogae, haud ita ut in *P. vaginato* angusta; *glumae* nec *calycinae* nec *corollinae* apice aristatae aut dentatae: harum tantum *aristâ* ex imâ basi spiculâ triplo longiore subgeniculatâ. *Valuula* corollina exili pube vestita, nec ut *calycinae*

hirsutissima; interioris ne quidem rudimentum. Stamina 3. Styli 2 villosi. Calycinae glumae in hac fibiricâ specie liberae sunt, nec basi connatae, quare superfluo haec, in genere alias distinctissimo, characteri essentiali a recentioribus addita nota iterum eliminanda est.

127. PANICUM *Crus Galli.*

Definiatur: P. paniculâ fecundâ erectâ decompositâ, spicis linearibus, spiculis alternis confertis, calycibus aristatis hispidis.

Synonyma adde: *Host gram. austr. 2. t. 19. Schrad. germ. 1. p. 243. t. 3. f. 8. (icon varietatis longe aristatae.)*

In omni *Panico* glumam, pro tertiâ calycinâ ab auctoribus venditam esse reverâ flosculi neutri valuulam exteriorem bene observat *Schrad. germ. 1. p. 239*, idemque olim *Mieg apud Hall. hist. 2. p. 249.*

127*. PANICUM *Hostii.*

P. paniculâ fecundâ erectâ compositâ, spicis linearibus, spiculis alternis confertis, calycibus aristatis hispidis.

P. stagninum. *Host gram. austr. 3. p. 35. t. 51. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 251.*

Occurrit in Tauriâ meridionali, ad fluvium Terek circa Kisljar, in Caucasi orientalis agris oryzaceis et ad Wolgam circa Coloniam Sareptanam, in humidis. ☉

Simillimum P. cruri galli, sed distinctum paniculae ramis minime subdivisis et spiculis duplo majoribus. Nostrum est gramen pro P. stagnino a *Host l. c.* descriptum atque delineatum; de identitate vero cognominis indici apud *Retz obs. 5. p. 17* valde dubito, habet enim hoc calycis valuulam accessoriam lanceolatam et alteram aristatam trineruiam, quum in meo et austriaco illa sit late ovata cum acumine brevissimo,

haec vero 7-neruia. Pilorum feriem ad vaginarum oras, quam notat *Host* l. c. in meis non video.

128. PANICUM *Burmanni*.

Synonyma adde: *P. (hirtellum)* paniculâ erectâ rarâ fecundâ, spiculis alternis unifloris, calyce triualui: valuulis pilosis aristatis, foliis undulatis. *Host gram. austr.* 3. p. 36. t. 52. *Wulfen apud Jacq. collect.* 1. p. 263. *Allion. pedem. n.* 2180.

Oplismenus (undulatifolius) fasciculis subdenis, rhachi pilosissimâ, valuulis calycinis aristatis glabris subciliatis. *Roemer et Schultes Syst. veg.* 2. p. 482.

In hoc spicularum glumae duae exteriores longe aristatae proprie calycem constituunt, tertia vero major breuissime aristata pro flosculo neutro accessorio Panicis solenni est habenda, ita quidem ut valuula calycina tertia desideretur. Sed affine *P. hirtellum* valuulis tribus calycinis aequalibus aristatis gaudet et, pro more generis, instruitur praeterea rudimento flosculi neutri membranaceo. (*conf. Swarz obs.* 35.)

P. undulatifolium europaeum differre ab indico *P. Burmanni* vaginis undique nec tantum ore pilosis, et utrumque distingui a *P. hirtello* glumis sericeo-lanuginosis statuunt *Lamarck et Decand. flor. franc. n.* 1500. In nostro vaginae quidem undique pilosae sunt, tum paniculae rachis atque pedicelli pilis crebris patulis valde hirsuti, ipsae vero spiculae perparum pubescunt.

129. PANICUM *aegyptiacum*.

Synonyma adde: *P. filiforme*. *Güldenst. it.* 1. p. 298, 314 et 427.

Digitaria ciliaris β . *Roemer et Schultes Syst. veg.* 2. p. 472.

Gramen dactylon majus repens, foliis hirsutissimis. *Buxb. cent. 5. p. 34. t. 65.*

Differt a *P. sanguinali* staturâ robustiore, hirsutie foliorum insigniore, spicis magis elongatis, glumis calycinis evidentius pubescentibus: alterâ minore lanceolatâ pubescente dimidiam flosculi longitudinem fere attingente, nec flosculo multoties breuiore glabrâ. *P. ciliari*, cujus specimina prope Astrachan a *D. Blum* lecta, hortensibus simillima possideo, ita affine est. ut praeter glumae calycinae majoris marginem non ciliis elongatis porrectis vestitum, sed modo villoso-scabram aut ciliis brevissimis munitum, nullum prorsus discrimen perspiciam. An alterum varietas alterius?

130. PANICUM arenarium.

Synonyma adde: *Digitaria (humifusa)* spicis digitatis patulis subquaternis, foliis vaginisque glabris, flosculis ovatis margine nudis. *Willd. enum. hort. berol. p. 93.* (Synonymia ex flor. taur. cauc. sub hoc et *P. sanguinali* confusa.)

Digitaria glabra. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 471.*

P. sanguinale. *Pollich pal. n. 60. (exclusâ varietate.)*
Güldenst. it. 1. p. 55 et 107. Pall. it. 1. p. 36.

P. sanguinalis varietas glumis calycis subaequalibus, in arenosis nascens. *Schreb. gram. 1. p. 119.*

Paspalum ambiguum, *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1505.*

Vaginae ore subpilosae. Calyx undique leuiter et vage pubescens.

133. MILIUM vernale.

Synonyma adde: *Roemer et Schultes Syst. vegetab. 2. p. 319. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 3.*

135. AGROSTIS *Spica venti*.

Hujus *varietatem* minorem, ex Caucaſo ſeptentrionali et ex Iberiâ habeo: *paniculae* ramis breuibus, aegre ab A. interruptâ diſtinguendam.

136. AGROSTIS *holciformis*.

Piptatherium holciforme. Roemer et Schultes *Syst. veg.* 2. p. 328.

Rariſſimum gramen iterum inuenere in Tauriâ circa Sudak in rupeſtribus *Steuen*, et in Iberiâ circa Tiflin *Wilhelms*.

Calycis glumae obſcure 5-neruiae. *Corollae* valuulae induratae, teſſaceae, non penitus glabrae, verum pilis proſtratis minutis pubescentes.

139. AGROSTIS *capillaris*.

Ad hanc potius, quam ad Airam minutam, ſub quâ vulgo citatur, videtur eſſe referendum Gramen paniculatum aruenſe minimum. *Buxb. cent. 5. p. 35. t. 67. f. 1.*

139*. AGROSTIS *vulgaris*.

A. paniculâ patente: ramulis diuaticatis laeuuſculis, floſculis muticis, calycibus aequalibus, ligulâ breuiſſimâ truncatâ. *Willd. enum. hort. berol. p. 98. Schrad. germ. 1. p. 206. t. 2. f. 3. Smith brit. 1. p. 79. Hoſt gram. austr. 4. t. 59. Wahlenb. lapp. n. 40 et carpat. n. 59. Beſſer galie. n. 79. Hall. hiſt. n. 1475.*

A. ſtolonifera. *Linn. ed. Willd. 1. p. 369. (ſecundum hort. berol. l. c.) Leers herb. n. 53. t. 4. f. 6.*

Inter gramina iberica hanc cum A. albâ conſuſam habui, quâ apud nos longe rarior eſt, magis vero communis in ſeptentrionalibus. 2

140. AGROSTIS *alba*.

A. paniculâ verticillatâ patente: ramis patulis calycibus-
que aequalibus hispidis, flosculis muticis. *Willd. enum. hort.*
berol. p. 96. Schrad. germ. 1. p. 209.

α . paniculâ pallescente.

A. *alba*. *Linn. ed. Willd. 1. p. 371. Flor. taur. cauc.*
n. 140. Smith brit. 1. p. 81. Host gram. austr. 4. t. 57. (icon
a sinistra.) Leers herborn. n. 55. t. 4. f. 5.

β . paniculâ purpurascente.

A. *alba* β . *Schrad. l. c. t. 2. f. 1.*

A. *alba*. *Engl. bot. 1189.*

A. *varia*. *Host gram. austr. 4. t. 57. (icon a dextrâ.)*

A. *hispidâ*. *Linn. ed. Willd. 1. p. 370.*

A. *capillaris*. *Leers herb. n. 54. t. 4. f. 3.*

γ . paniculâ purpurascente, flagellis crassioribus, crebrius ra-
dicantibus, densius foliosis.

A. *stolonifera*. *Flor. taur. cauc. n. 1015. Gorter. ingric.*
p. 10.

δ . paniculâ purpurascente, corollis subaristatis.

A. *alba* γ . *Schrad. loc. cit. t. 2. f. 2.*

A. *compressa*. *Linn. ed. Willd. 1. p. 368. Flor. taur.*
cauc. n. 138.

Dignoscitur a praecedente habitu minus gracili, ligulâ
longiore, paniculâ vulgo ampliore magisque exasperatâ et spi-
culis nonnihil majoribus.

141. AGROSTIS *tenuifolia*.

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 3.
Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 348.

142. AGROSTIS *stolonifera*.

A. paniculâ coarctatâ verticillatâ, flosculis muticis, calycibus aequalibus hispidis, culmo repente, ligulâ ouatâ. *Willd. enum. hort. berol. p. 96. Smith brit. I. p. 80. Engl. bot. 1532.*

A. densa. *Flor. taur. cauc. n. 142. (cum synonymo.)*

A. (*diffusa*) paniculae ouato-oblongae ramis hispidis, ligulâ oblongâ, culmis oblique adscendentibus, stolonibus repentibus diffusis radicanibus. (*Hoff*). *Besser galic. n. 80. (fide speciminis Besseriani.)*

A. verticillata. *Villars delph. 2. p. 74. Linn. ed. Willd. I. p. 374. (secundum specimina culta variorum hortorum botanicorum omnino nostra!)*

142*. AGROSTIS *versicolor*.

A. paniculâ diffusâ glabrâ, calycibus subaequalibus acutis corollam obtusam scariosam subaequantibus.

A. paniculâ muticâ glabrâ patulâ, corollâ (albo-membranaceâ) obtusissimâ, calycem acutiusculum (purpureo-splendentem) excedente. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 252. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 3.*

Habitat in alpibus Schadagh et Tyfendagh Caucasi orientalis districtus Cubensis. Floret Junio. ♀

Statura A. vulgaris, tota glaberrima. *Ligula* oblonga exserta. *Panicula* ouato-oblonga: ramis primariis basi nudis femiverticillatis, infimis subquaternis ramosis. *Spiculae* majores A. albâ. *Calycis glumae* nervosae virides margine apiceque late violaceae nitentes, altera paullo minor. *Corolla* calycem vix excedens maximâ ex parte albo-scariosa: valvulis aequalibus obtusissimis,

143. AIRA *arundinacea*.

Synonymon adde: Poa tatarica Fischeri. Besser cat. hort. crem. suppl. 2. p. 13.

Speciosum hocce gramen circa thermas Constantinomontanas, ubi aqua thermalis passim ad collium calcareorum latera stagnat, frequens est, nuper etiam in deserto wolgico-nrarensi obseruatum.

145. AIRA *humilis*.

Synonymon adde: Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 684.

In montosis circa Tiflin' nuperrime lecta a *Wilhelms*. Prostat quoque inter plantas siccas Sareptanas *Pharmacopoei Wunderlich*.

146. AIRA *cespitosa*.

Circa acidulam Nartsana *varietas* occurrit spiculis ad *A. flexuosam* accedens, cum quâ attamen ob foliorum formam conjungi nequit. Similem ex agro Petropolitano habeo.

146*. AIRA *breuifolia*.

A. foliis planis breuibus, paniculâ patente: ramis primariis longissimis, valuulis corollinis basi pilosis aristam dorsalem subaequantibus.

Habitat in herbidis circa acidulam Nartsana. ♀

Facies et statura A. cespitosae. Folia radicalia uncias 2-3 tantum longa lineam circiter lata canaliculata acutiuscula rigidula glauca, supra striata parum aspera, culmea minora atque breuiora: vaginis longis, ligulâ oblongâ exfertâ. Culmi circiter sesquipedales erecti graciles, ad unam tertiam geniculo purpureo intercepti, foliis duobus ad duas tertias vaginati.

Paniculae glabrae radii violacei longe nudi: inferiores saepe terni: ramulis parum flexuosis. *Spiculae* magnitudine et structurâ *A. cespitosae*: *valvulis* basi purpureis apicem versus sensim dilutioribus atque fordide albicantibus, nec ut in *A. cespitosâ* basi viridibus in medio purpureis apice argenteis. Ad *A. flexuosam* quoad paniculam et spicularum colorem accedit, sed quoad habitum et formam foliorum ab eâ magis adhuc quam ab *A. cespitosâ* aliena est.

33*. *SESLERIA*. Calyx communis spicularum multivalvis (rarius 0): partialis bivalvis, aristatus, 1-5-florus. Cor. 2-valvis: valvulis aristato-denticulatis.

147*. *SESLERIA phleoides*.

S. spicâ oblongo-ovatâ, foliis planis, spiculis subbifloris, corollae valvulâ exteriori subtricuspidatâ: interiori bicuspidata.

S. phleoides. *Steuens* *manuscr.* *Roemer et Schultes Syst. veg.* 2. p. 604.

Habitat in Caucasi orientalis alpibus. ♀

Proxima *S. coeruleae*, gracilior, minus coerulescens. *Folia* radicalia fasciculata rigida profunde fulcata, duplo angustiora quam in *S. coeruleâ*. *Culmus* gracilis spithamaeus striatus, basi folio unico vaginatus, caeterum nudus. *Spica* vix uncialis pallida: involucri vix ullo. *Calyx* 1-2-florus latus flosculis paullo brevior: aristâ glumâ brevior. *Corollae* valvula exterior plerumque inaequaliter tricuspidata, interior lanceolata bicuspidata. *Stylus* longitudine spiculae: *stigmatibus* villosis ipsius longitudine exsertis.

149. MELICA nutans.

Synonyma adde: Host gram. austr. 2. t. 10. Smith brit. 1. p. 92. Engl. bot. 1059. Flor. dan. t. 962.

Non modo ad fluvium Terek, sed et alibi per Caucasum septentrionalem in virgultis obuia est.

149*. MELICA uniflora.

M. paniculâ fecundâ ramosâ, floribus erectis, calyce unifloro. Smith brit. 1. p. 92. Engl. bot. 1058. Curt. lond. Flor. dan. t. 1144. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1538. Scheuchz. agrost. p. 171. t. 7. f. 48.

M. paniculâ rarâ, calycibus bifloris, flosculo altero hermaphrodito, altero neutro. Retz obs. 1. p. 10. Linn. ed. Willd. 1. p. 383.

Gramen montanum paniculâ sparsâ ex raris locustis spadicis. Buxb. cent. 4. p. 30. t. 52.

Crescit in Iberiae septentrionalis subalpinis circa monasterium Largwi. 2

Dignoscitur ab affini M. nutante ligulâ brevissima lacera: illinc dente subulato distincto, nec subexsertâ truncatâ simplici, racemo plerumque basi ramo uno alteroue horizontali aucto, pedicellis inferioribus elongatis nec omnibus spiculâ brevioribus, fructiferis non cernuis; flosculo tantum unico fertili.

151. MELICA coerulea.

Huc quoque videtur reuocanda: Aira foliis planis, paniculâ coarctatâ, floribus pedunculatis muticis connoluto-subulatis. Gmel. sib. 1. p. 96. n. 28. (exclusâ varietate α , quae fortassis specie differt.)

Flora taur. cauc. T. III,

2

153. POA *arundinacea*.

Synonymon adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 559.*

Graminis rari, mihi olim unico loco, scilicet in udis ad fluvium Malk, prope pagum Soldatskaja obuii, recenter a nemine observati fusiores descriptionem subnecto: Radix repens. Culmi altissimi sesquiorgyales firmi arundinacei foliosi, geniculis fuscescentibus veluti constricti. Folia longa lata arundinacea carinata striata: striis isthmis transversalibus connexis; superne retrorsum scabriuscula, subtus laeviuscula: vaginis striatis scabris, ad oras utrinque maculâ fuscâ notatis, ligulâ exsertâ breui latâ obtusissimâ. Panicula ampla saepe pedalis supradecomposita: rachi laevi, è quâ alterno situ fasciculatim exeunt radii plures inaequales: nonnullis longissimis, tenuissimi erecto-patuli, superne cum ramulis atque pedicellis scabri. Spiculae lineares glabrae 4-5-florae rarius 6-florae. Calycinae glumae ovato-oblongae flosculis multo minores brevioresque totae albo-membranaceae uninerues: alterâ minore et angustiore, Corollae valvula exterior oblonga obtusiuscula 7-neruia viridis sub apice saepe violacea, ipso apiculo albo-membranaceo. Nimiam hujus cum P. aquaticâ affinitatem olim notavi.

159. POA *sterilis*.

Synonyma adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 549. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 107.*

160*. POA *diuvaricata*.

P. paniculae ramis corymbosis, pedunculis clauatis, spiculis quadrifloris, foliis filiformibus. *Linn. ed. Willd. 1. p. 402. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 981.*

P. paniculae ramis geminatis diuvaricatis, spiculis subquadrifloris. *Gouan illustr. 4. t. 2. f. 1.*

Jam vetulam, uttamen paniculae habitu et praesertim pedicellorum peculiari formâ haud aegre agnoscendam, inter plantas ficcas, circa oppidulum Sallian Cyri ostiis impositum lectas deprehendi. ☉

161. POA pilosa.

Synonyma adde: P. tenella. *Pall. it. 3. p. 537.*

Gramen palustre paniculatum griseum. *Buxb. cent. 4. p. 29. t. 51?*

P. verticillatam, quam sicut *Cl. Schraderus* conjunxi cum hac, distinguere conatur spiculis 11-15-floris scabriusculis et vaginis magis pilosis *Willdenow in enum. hort. berol p. 106,* quocum consentiunt *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 575.*

162. POA Eragrostis.

Huic paniculae ramos primario basi pilosos etiam tribuunt *Schrad. germ. 1. p. 287. Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 27 aliique.* Nos vero, in copioso hoc per Rossiam meridionalem gramine, paniculam pilis destitutam observamus.

163*. POA rigida.

P. paniculâ lanceolatâ contractâ secundâ glabrâ, spiculis linearibus 9-11-floris, flosculis liberis acutis obsolete 5-neruiis, culmis basi ramosis, radice fibrosâ. *Willd. enum. hort. berol. p. 107 et Linn. spec. plant. 1. p. 396. Host gram. austr. 2. t. 74. Schrad. germ. 1. p. 283. Smith brit. 1. p. 99. Engl. bot. 1371! Curt. lond. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1623. Gerard gallopr. p. 90. n. 8. Scheuchz. agrost. p. 271. t. 6. f. 2. 3.*

P. pulchella. *Flor. taur. cauc. 1. app. p. 417. n. 1016, Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 591. (sub Megastachyâ.)*

Gramen filiceum rigidiusculum. *Vaill. paris. t. 18. f. 4.*

Nostram esse *P. rigidae* L. *varietatem* minorem edocuerunt specimina Galliae meridionalis tauricis consimilia, tum proceriora exempla nuper per Tauriam lecta.

Corollae valuulam exteriorem potius *eneruem* dicerem (cum *Smithio*), quam *5-neruem* (cum *Schradero* et *Willdenovio*); nempè est vix carinata et nonnisi ad lentem, apicem versus, nervorum lateralium perleuia vestigia monstrat; caeterum lente spectata subtilissime tota pubescit, quasi pulvisculo adpersa.

164*. *POA tristriata.*

P. paniculâ contractâ, calycibus bifloris acutis, corollis obtusis: glumâ exteriori 3-nerviâ, ligulâ exsertâ brevi. *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 252.*

Habitat circa Caucasi orientalis oppidum Kubam. Floret Junio. ♀

Gramen hoc mihi vix nisi ex definitione *Steuensii* loc. cit. hucusque innotuit. Quoad paniculam aliquam cum *P. compressâ* affinitatem habere videtur. Spiculae admodum parvae glabriusculae.

165. *POA pungens.*

Synonyma adde: *Dactylis (maritima) spicâ interruptâ*, foliis rigidis involutis. *Schrad. germ. 1. p. 313. t. 6. f. 1.*

Dactylis littoralis. Host gram. austr. 4. t. 28.

Triticum (supinum) culmo procumbente ramoso, foliis lineari-lanceolatis apice convolutis, spicâ compositâ; spiculis alternis ovatis, spicellis multifloris muticis. *Schrank in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 162. n. 27.*

Secundum *Sprengel pugill. 2. p. 18, Treuiranum in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 146* et *Host l. c.* huc quoque pertinet *Poa littoralis Gouani*; distinctam vero esse contendunt *Roemer et Schultes syst. veg. 2. p. 627. 628.*

Planta taurico-caucasica vulgo spiculis paucifloris à plantâ Europae occidentalis discrepat; verum in transwolgensibus nostra quoque spiculis 7-10-floris lecta est.

165*. *POA repens.*

P. tota villosa, paniculâ spiciformi ouatâ secundâ, spiculis ouatis subquinquefloris, culmo repente.

Dactylis (repens) culmo repente, ramis fasciculatis, foliis villosis subulatis rigidis, floribus spicato-capitatis secundis. Desfont. atl. p. 79. t. 15. Lamarck et Decand. flor. franc. 3. p. 64. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 628. Persoon enchirid. I. p. 88. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 252.

Poa (tunetana) paniculâ spicatâ secundâ subcapitatâ, spiculis multifloris appressis, calycibus spiculas aequantibus, culmo repente radicante, foliis vaginisque villosis. Sprengel pugill. plant rar. 2. p. 20. n. 37.

Crescit in arenosis ad fluvium Cyrum inferiorem. Floret Julio. ♀

Habitus P. pungentis, sed tota villis confertis mollibus vestita. Folia breviora aequae acuminata rigidaque. Panicula brevissima magis compacta, ob spicas partiales siue lobos paniculae brevissimos et dense imbricatos. Spiculae paullo minores atque latiores.

Haec, sicut affines, inflorescentiâ aliquam cum Dactyli glomeratâ similitudinem exhibet; verumtamen, si spicularum et flosculorum indolem respicias, genuina Poa est. Specimina Africana coram habeo a Caucasica meis nullo modo diversa.

166. BRIZA *media*.

Hujus varietatem β . viridifloram spectat Br. virens.
Marsch. casp. app. p. 208.

167. BRIZA *humilis*.

Synonyma adde: Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 521.
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 6.

Br. (*spicata*) spiculis ovatis erectis 7-floris, calyce flo-
sculis brevioribus, corollâ ventricosâ, paniculâ subspicatâ erectâ.
Smith prodr. flor. graec. n. 199. Sibthorp flor. graec. I.
t. 77.

169. DACTYLIS *cristata*.

Synonyma adde: Poa cristata. Host gram. austr. 2. t.
75. Krocker flor. sil. I. p. 130. t. 26.

Aira (*cristata*) paniculâ subspicatâ: glumis acuminatis,
flosculis calycem excedentibus, foliis ciliatis. Schrad. germ. I.
p. 255.

Koeleria cristata. Persoon enchirid. I. p. 97. Besser
galic. n. 96. Decand. cat. hort. monsp. a. 1813. p. 116.

Gramen montanum paniculâ contractâ. Buxb. cent. 5. p.
35. t. 66. f. 2. (*mala*)

170. DACTYLIS *lobata*.

Definiatur: D. paniculâ spicatâ oblongâ, spiculis sub-
trifloris nitidis: glumis acutis, foliis glabris.

Olim habui et descripsi plantam valde macilentam; post-
modum eandem inveni, tam per Tauriam, quam per Cauca-
sum, immo et alibi per Rossiam meridionalem magis vegetam
totoque habitu cum D. cristatâ convenientem, culmi quoque
apice et paniculae rachi leuiter pubescentibus et glumarum

neruo dorsali apicem vix supereminente; ita quidem, ut praeter glabritiem foliorum nullam quae valeat distinctionis notam inter utramque videam. Planta nostra vegetior non differt ab Airâ glaucâ, mihi variis ex locis ab amicis communicatâ, cujus *synonyma* sunt:

Aira glauca. Schrad. germ. 1. p. 256.

Aira cristata. Smith brit. 1. p. 83. (ob folia glabra.)

Koeleria lobata et glauca. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 620. 621.

Koeleria glauca (Sprengelii.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 6. Decand. cat. hort. monsp. a. 1813. p. 116.

Gmelinus in florâ sibiricâ hanc et praecedentem sub suâ Airâ n. 24 comprehendit, variare eam foliis glabris asserens.

171*. CYNOSURUS cristatus.

C. bracteis pinnato-distichis muticis, spicâ simplici lineari. Smith brit. 1. p. 112. Host gram. austr. 2. t. 96. Schreb. gram. p. 69. t. 8. f. 1. Flor. dan. t. 238. Leers herb. n. 99. t. 7. f. 4. Hall. hist. n. 1545. Pall. ind. taur.

C. bracteis pinnatifidis. Linn. ed. Willd. 1. p. 411.

Gramen pratense cristatum s. spicâ cristatâ laevi. C. Bauh. prodr. p. 8. Scheuchz. agrost. p. 79. n. 1. t. 2. f. 8. A. C.

In Tauriâ meridionali hinc inde reperitur.

173. FESTUCA ovina.

Synonymon adde: F. paniculâ patente, spiculis oblongis aristatis, culmo tetragono, foliis fetaceis, ligulâ biauritatâ. Schrad. germ. 1. p. 319.

F. paniculâ fecundâ coarctatâ, flosculis teretiusculis basi glabris, culmo tetragono, foliis fetaceis glabris. *Smith brit. r. p. 113.*

Dignoscitur ab affinibus staturâ humiliore, culmis apicem versus euidenter tetragonis: singulo latere striâ insigni praedito, foliis perangustis convoluto-fetaceis, ad lentem potissimum margine atque nervis pubescenti-glabris; paniculâ non magnâ plerumque contractâ, spiculis parvis utplurimum viridibus, glumis flosculorum exterioribus apicem versus leniter exasperatis: aristâ ipsis brevioribus vulgo concolori subflexuosâ, interioribus hyalinis apice brevissimo bidentatis et margine apicis lentis tantum ope subciliatis.

Viviparâ haud raro reperitur, nullâ caeteroquin apud nos aliâ notâ distincta. Variat quoque foliorum radicalium longitudine pubesque insigniore, tum spiculis euidentius pubescentibus.

173*. *FESTUCA glauca.*

F. paniculâ patente, spiculis lanceolatis aristatis, culmo angulato foliisque rigidis glaucescentibus, ligulâ bianritâ. *Schrad. germ. 1. p. 322. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1586. Besser galic. n. 122.*

Occurrit in Tauriâ, nec non in promontorio Caucasio septentrionali circa thermas Constantinomontanas, in siccis. &

Præcedentis varietatibus elatioribus nimis affinis. *Distinguatur foliis rigidioribus magis glaucescentibus, culmis pedaliibus et ultra minus euidenter tetragonis, paniculâ longiore ramosioreque, spiculis majoribus, glumis apice magis pubescentibus atque ciliatis: corollinis exterioribus aristâ longiore rectâ purpurascente praeditis, interioribus magis apicem versus ciliatis et argutius apice bidentatis.*

Varietates foliis magis magisque rigentibus et spiculis magnitudine auctis exprimere videntur F. pallentem Host et

F. cineream Villars. Nec de vero nostrae discrimine a *F. ouinâ* mihi penitus constat. *F. duriuscula* Poll. pal. n. 102 forte hujus etiam loci est.

Aliam *varietatem* foliis radicalibus et culmeis inferioribus longissimis, culmis elatioribus admodum gracilibus et spiculis majoribus viridioribus circa thermas Constantinomontanas legi et in arenosis circa Kiew et Charkow, quae etiam ad Tanain reperitur. Haec est *F. longifolia* Thuill. flor. paris. *F. glauca* β . Flor. franc. l. c. et fortassis *F. duriuscula* multorum, neque vero *Linnaei* et *Smithii*, ob folia caulina nostrae radicalibus aequae angusta, nec latiora et plana; quamvis illius *icon engl. bot. 470* minime a nostrâ abhorreat, radice etiam repente congruens, quali et nostra locis fabulosis et alibi solo leuiori nascens instrui solet.

173**. FESTUCA *varia*.

F. paniculâ multiflorâ, spiculis subseptemfloris subaristatis, foliis pungentibus setaceis dorso laevibus, radice perenni. *Haencke* apud *Jacq. collect. 2. p. 94.* *Host gram. austr. 2. p. 64. t. 90.* *Schrad. germ. 1. p. 324.*

Poa foliis setaceis, paniculâ spicatâ secundâ, glumis exouato-lanceolatis. *Gmel. sib. 1. p. 107. n. 42?* (*exclusis synonymis.*)

Hanc in alpestribus dittonis Kubensis Caucasi orientalis legit *Steu.* 2

Praecedentibus robustior tota glaucescens. Folia radicalia longa firma convoluto-setacea, culmea confimilia sed breuiora: auriculis ligulae vices sustinentibus majoribus. Culmi pedales et ultra graciles angulati superne longe nudi. Panicula circiter triuncialis, florens diffusa, alias contracta: rachi pedicellisque scabris rubicundis. Pedicelli longiores quam in affinibus, spiculâ tamen breuiore. Spiculae majusculae 5-6-florae:

summo flosculo pro more hujus generis sterili. *Glumae* tam calycis quam flosculorum exteriores lanceolatae concavae mucronatae vix autem aristatae glabrae virides, sub apice purpureae, margine vero apicis membranaceo fordide albicante. *Valvula flosculorum* interior apice in dentes duos breves fissa ibidemque pubescens atque ciliata.

Caucasica non differt ab austriacâ *Hostii*, quam coram habeo, nisi quod spiculas paullo majores et flosculorum valvulam internam apice magis pubescentem habeat.

174. FESTUCA *Myurus*.

Eandem in apricis circa Kubam etiam legit *Steuern* secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 252.

Culmus vulgo sub paniculâ ad biunciale intervallum nudus. *Panicula* elongata basi ramosa: ramis strictis. *Gluma calycina* altera magnitudine variat, et quidem in eodem saepe individuo, nunquam autem dimidiam alterius glumae longitudinem assequitur. *Arista* flosculorum vere terminalis est, quod moneo contra *Hallerum*.

Discrimen hujus a *F. bromoide* luculenter nondum perspicio, nec icones utriusque *Engl. bot.* 1411 et 1412 dubium tollere potuere.

174*. FESTUCA *ciliata*. *Flor. taur. cauc.* I, p. 418. n. 1017.

Synonyma adde: *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 1595.
Host gram. austr. 4. t. 65.

Conjungendam esse *F. Alopecurum* monet *Linck* apud *Schrader nou. ephem. bot.* I. fasc. 3. p. 136, contradicente *Poiret* in *dict. enc. bot.* 2. p. 636.

Circa *Tiflin* etiam occurrit.

175. FESTUCA *elator*.

Synonyma adde: *Host gram. austr.* 2. t. 79. *Lamarck et Decand. flor. franc. n.* 1579. *Flor. dan.* t. 1323. *Gorteringr. p.* 14.

F. (pratensis) paniculâ patente ramosâ, spiculis linearibus muticis multifloris, foliis linearibus, radice fibrosâ. *Schrad. germ. I. p.* 332. *Smith brit. I. p.* 123.

Gramen pratense majus locustis tumidis. *Buxb. cent. 5. p.* 41. *app. n.* 16.

Secundum *Schraderum loc. cit.* affinis *Bromus littoreus Retzii* (qui *F. elator Schrad.*) dignoscitur culmo altiore et crassiore, foliis latioribus rigidioribusque, paniculâ majore ramosiore, spiculis magis compressis subquinquefloris nec 7-9-floris, calycibus acutis nec obtusiusculis, flosculis subaristatis, denique radice repente. Sed in nostrate, cujus radicem repero non animadverti et quae spiculis 7-9-floris gaudet, nec calycis glumas obtusas, nec flosculos constanter muticos video. Etenim flosculorum valvulae exterioris nervi laterales sub apiculo membranaceo anastomosantes ibidem haud raro in aristam producuntur, adeo tamen brevem, ut valvulam vix superemineat.

Poa Gmel. fib. I. p. 110. n. 44, a *Retzio* sub *Bromo littoreo* adducta procul dubio ad *Bromum inermem* spectat; hujus vero loci esse videtur. *Poa flor. fib. n.* 45.

175*. FESTUCA *montana*.

F. paniculâ ramosissimâ diffusâ erectâ apice nutante, ramis laxis bracteatis, spiculis compressis muticis 1-4-floris, foliis lineari-lanceolatis: vaginâ infimâ dilatatâ, radice repente. *Sternb. et Hoppe in mem. soc. bot. ratisb. a.* 1818. p. 95.

F. (*sylvatica*) paniculâ secundâ nutante: ramis laxis bracteatis, spiculis compressis muticis, radice repente. *Hostgram. austr.* 2. p. 56. t. 78. *Roemer et Schultes Syst. veg.* 2. p. 702. (sub *Schoenodoro*.)

Occurrit in sylvâ ad montem Beschtau. ♀

Gramen speciosum: circiter tripedale glauco-viride, praeter scabritiem modicam vaginarum et marginis foliorum culmi apicis atque paniculae ramorum glaberrimum. Culmus erectus firmus teres subtilissime striatus longe nudus: geniculis nigricantibus. Folia longa lata arundinacea: vaginis longis striatis, ligulâ lanceolatâ acuminatâ ciliato-lacerâ. Panicula spithamaea formâ F. elatioris: ramis inferioribus ternis gracilibus inaequalibus basi nudis, dein ramosis multifloris; pedicellis propriis spiculâ brevioribus. Spiculae compressae 3-5-florae pallidae glabrae. Calyx glumis subulatis inaequalibus: alterâ flosculis paullo, alterâ plus duplo minore. Flosculi tertiusculi: valuulâ exteriori obscure 5-neruiâ acutâ submucronatâ, interiore membranaceâ longitudine exterioris apice minutissime bidentatâ.

176*. FESTUCA *cristata*.

F. paniculâ subspicatâ, spiculis 4-7-floris pubescentibus aristatis, radice fibrosâ. *Willd. enum. hort. berol.* p. 117. *Schrad. germ.* 1. p. 340. *Scheuchz. agrost.* p. 246. t. 5 f. 5.

F. paniculâ spicatâ lobatâ, spiculis ovatis latis sexfloris. *Linn. ed.* *Willd.* 1. p. 426.

F. phleoides. *Flor. taur. cauc.* 1. p. 410. app. n. 1018. (cum synonymo.) *Roth obs.* p. 143.

Koeleria phleoides. *Persoon enchirid.* 1. p. 97.

Bromus triuiialis. *Sauv. flor. pisan.* 1. p. 124. t. 2. f. 2 et cent. plant. etrusc. p. 27.

In collibus circa oppidum Nuchi districtus Schekenfis Caucasi orientalis etiam obuia, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 252.*

Corollae valuula exterior carinâ in aristam ipsâ breuiorem producta, margo vero apicis membranaceus utrinque indenticulum breuissimum.

Nostra, quae ex autopsiâ speciminis mihi a *Hostio* communicati nullo modo ab austriacâ differt, hirsutic paniculae et breuitate *aristarum* cum *Koeleria hispidâ Decand. cat. hort. monsp. a. 1813. p. 119* convenit, qui pro *K. phleoide loc. cit.* paniculam tantum piloso-exasperatam et aristas flosculo longiores requirit. Quid igitur de vero utriusque discrimine statuendum?

177. FESTUCA *minuta.*

Synonyma adde: *Steuens apud Hoffm. in comment. soc. physico-med. mosq. 1. vol. 1. p. 43. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 584. (sub Schismo.)*

178. FESTUCA *fluitans.*

Synonymon adde: *Host gram. austr. 2. t. 77. Flor. dan. t. 237. Engl. bot. t. 1520.*

Hanc in subalpinis montis Schadagh in fossis occurrere refert *Steuens in mem. mosq. 3. p. 252.*

179. BROMUS *commutatus.*

Br. paniculâ apice nutante, spiculis lanceolatis compressis nudis, flosculis imbricatis, aristis rectis glumis longioribus, foliis villosis. *Schrad. germ. 1. p. 353.*

Br. fecalinus. Flor. taur. cauc. n. 179.

Br. multiflorus. Roth germ. 2. p. 134. Linn. ed. Willd. 1. p. 428. (non synonyma, nisi Rothii, ex mente Schraderi.)

Gramen festuceum montanum locustis breuibus tumidis. Buxb. cent. 4. p. 32. t. 57. f. 1.

181. BROMUS confertus.

Synonyma adde: Jacq. fil. eclog. gram. p. 19. t. 14. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 5. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 636.

Br. (ouatus) paniculâ ouatâ fasciculatâ erectâ, spiculis oblongis: intermediis primoribus breuius pedunculatis, secundariis sessilibus. Gaertner in nou. comment. petrop. 14. p. 537. t. 19. f. 1.

In Cancafo orientali etiam reperitur, circa torrentem Semur in lapidosis frequens, ex relatione Steueni in mem. mosq. 3. p. 252.

Spiculae pube variant, mox pubescenti-scabrae, mox hirsutae, maturantibus seminibus diuaticatis aristis squarrosae euadunt.

182*. BROMUS wolgensis.

Br. paniculâ nutante laxâ, spiculis ouato-oblongis hirsutulis, aristis (rectis) glumâ longioribus, foliis utrinque hirsutis. Jacq. fil. ecl. gram. p. 20. t. 15. Willd. enum. hort. berol. supplem. p. 6. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 640. Besser catal. hort. cremenec. suppl. 3. p. 6.

Br. squarrosus β . Flor. taur. cauc. sub n. 182. (cum synonymis.)

Br. (hirsutus) paniculâ nutante, spiculis multifloris oblongo-ouatis canis hirsutis: aristis diuaticatis. Schrank in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 161. n. 22.

183*. BROMUS *albidus*.

Br. paniculâ contractâ subracemosa, spiculis lineari-lanceolatis teretiusculis nudis, aristis glumâ multoties brevioribus, foliis planis nudis.

Br. Biebersteinii. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 638.*

Br. inermis varietas paniculâ contractâ minus ramosa. *Steuern in mem. Soc. nat. cur. mosq. 3. p. 252.*

Habitat in Caucasi orientalis subalpinis ad torrentem Jucharibasch, nec non in montibus circa Tiflin. ♀

Statura et radix perennis ramosa Br. angustifolii, totus glaber glauco-viridis. *Folia* circiter lineam lata: ligulâ brevissimâ. *Panicula* oblonga contracta: *pedicellis* spiculâ brevioribus, infimis geminis, plerisque solitariis. *Spiculae* magnitudine Br. angustifolii subsexflorae glabrae pallidae. *Calycis glumae* inaequales: alterâ quatuor lanceolata, alterâ minore multoties angustiore subulata. *Corollae valuula exterior* apiculo membranaceo bifido brevissimo, infra quem *arista* recta lineam vel sesquilineam longa; *valuula interior* longitudine exterioris tota scariosa: margine tantum incrassato viridi scabro nec ciliato.

184*. BROMUS *variegatus*.

Br. paniculâ contractâ subracemosa, spiculis lanceolatis nervosis nudiusculis, aristis rectis glumâ brevioribus, culmo vaginisque nudis, foliis subpilosis.

Habitat in subalpinis ditionis Kubensis Caucasi orientalis, ad torrentem Jucharibasch. ♀?

Culmi circiter dodrantaes simplices glabri. *Folia* culmea unciam vel sesquiunciam longa lineam lata, hinc inde pilo instructa praesertim ad marginem bascos, caeteram nudiuscula: *vaginis* longis glabris striatis margine apicem versus purpura-

scens, ligulâ obsoletâ. Racemus simplex uncialis vel sesquiuncialis confertus: spiculis 6-12 alternis erectis lanceolatis subcompressis subquinquefloris magnitudine spicularum Br. mollis nudiusculis viridi purpureoque eleganter variegatis, pedicellis tenuibus purpurascens, infimis vix longitudine spicularum. Calycinae glumae lanceolatae acutae flosculis minores, dorso pallide virentes, margine apiceque purpureae, pilis adpressis parvis glaucis adspersae oculo nudo glabrae apparent. Flosculorum valuula exterior lanceolata nervoso-striata, sicut calyx pilis minutis glaucis adspersa pallide virens apicem versus purpurea margine tenui fordide albicante cincta, qui in denticulos duos acutos minutos definit, inter quos arista eminet recta purpurascens valuulâ brevior; valuula interior longitudine exterioris hyalina nervo marginali ad lentem pubescente. Stamina 3, antheris aurantiis. Nec radicem nec folia radicalia elegantis hujus graminis nosco, priorem tamen perennem esse judico.

184**. BROMUS asper.

Br. paniculâ nutante, spiculis lineari-lanceolatis compressis pubescentibus, flosculis demum remotiusculis, aristis rectis glumâ brevioribus, foliis villosis scabris. Schrad. germ. 1. p. 360. Dryander in act. soc. Linn. lond. 2. p. 218. Smith brit. 1. p. 133. Engl. bot. 1172. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1636. Host gram. austr. 1. t. 7.

Br. paniculâ ramosâ nutante scabriusculâ, spiculis linearibus teretibus subdecemfloris pilosis aristatis, culmo foliisque hirtis (Aiton). Linn. ed. Willd. 1. p. 432.

Br. hirsutus. Curt. lond.

Br. montanus. Poll. pal. n. 116.

Crescit in sylvis caeduis ad Caucasi montem Beschtau et in sylvis thermis Constantinomontanis imminentibus. Floret Junio, Julio. 2

Locis intumbratis pinguibus laetissime vegetans etiam ad orgyalem altitudinem extollitur. De Bromo *Hall. hist. n. 1503*, num huc vere spectet, admodum dubito et credo potius *Br. commutatum Schrad.* vel affinem quendam intelligi; nec *Br. versicolor Pollichii* hujus loci esse potest, cui spiculae pariter tribuuntur glabrae: aristâ infra obtusum bifidumque glumae apicem originem ducente.

185. BROMUS *sterilis.*

Synonyma adde: Host gram. austr. 1. t. 16. Flor. datt. t. 1325.

Varietatem elatorem aetate totam spadiceo-purpuream legi in lapidosis intumbratis Tauriae circa fontes rivi Salgir.

186. BROMUS *madritensis.*

Praecipua hujus a *Br. sterili* *diagnos* ex brevitare ramorum paniculae, quae ideo confertior est atque erectior; porro pubes foliorum parcior. *Culmus* superne et paniculae rami in utroque nudi sunt, nec molliter pubescentes ut in affini *Br. rigido* (*Br. rubente multorum*). Confer huc *Schultes obs. p. 16.*

190*. BROMUS *strigosus.*

Br. spicâ simplici gracili, spiculis alternis contiguis glabris, aristis diuvaricatis glumâ longioribus.

Habitat in montibus Tauriae altioribus inter lapides. Seriore autumno passim adhuc florentem legi. ♀

Habitus *Br. pinnati* et affinium, quibus omnino congener est. *Radix* perennis cespitans, fibris plurimis tenuibus albidis firmata. *Culmi* aggregati rectascendentes graciles pedales sesquipedalesque simplices maximâ ex parte foliosi glabri. Fo-

lia radicalia caulinaque confimilia non longa lineae dimidium circiter lata rigidula canaliculata, striata, superne imprimis leuiter pubescentia subglaucescentia: vaginis arctis striatis utplurimum molliter villosis, praesertim foliorum inferiorum, quandoque tamen glabriusculis. Annulus angustissimus nigricans intus ad vaginarum oras loco *ligulae*. Spica a duabus uncis ad spithamam longa simplicissima linearis non interrupta glabra. Spiculae sessiles alternae contiguae subimbricatae magnitudine spicularum Tritici repentis 4-5-florae glabrae glaucovirides. Calycis glumae lanceolatae acutiusculae nervosae flosculorum glumis vix minores, altera nonnihil breuior atque angustior. Corollae valuula exterior lanceolata teretiuscula basi laevis, apicem versus praesertim nervis quinque anastomosantibus instructa, qui excurrunt in *aristam* perfecte terminalem tenuem glumâ paullo longiorem ad angulum fere rectum diuariatam albidam, cuius ope spica strigosa apparet; valuula interior longitudine exterioris obtusiuscula scariofa, nervo utrinque ad plicas unico viridi ne quidem ad lentem pubescente, apiculo obsolete bidentato. Stamina 3: antheris luteis. Flosculus terminalis spiculae muticus sterilis esse videtur.

Simillimum possideo ex Sibiria transbaicalensi, sed perfecte glabrum, glumis calycinis euidenter mucronatis, aristis purpurascensibus, quem a taurico non separo. Aliqua nostri graminis affinitas cum Elymis nonnullis Sibiriae indigenis etiam intercedit.

193. STIPA *Aristella*.

Synonymon adde: *Agrostis bromoides*. Marsch. casp. app. p. 208.

194. AUENA *fatua*.

Definitatur: A. paniculata, spiculis trifloris: rachi pilosâ, flosculorum calyce breuiorum valuulâ exteriori basi pilosâ, dorso aristatâ, apice bidentatâ.

Flosculi ut plurimum tantum duo fertiles: terminali imperfecto abortiente. *Corollae valuula exterior* a basi ad aristam rufescens, sicut *spiculae rachis* pilis fordide albicantibus vestitur; ultra aristam nuda striata, in apicem membranaceum acutum argute bidentatum definit.

194*. AUENA *hirsuta*.

A. paniculata, spiculis subtrifloris: rachis pilosâ; flosculorum calyce breviorum valuulâ exteriori basi pilosâ, dorso aristatâ, apice biaristatâ.

A. paniculâ patulâ, calycibus subtrifloris, flosculis apice biaristatis infra medium utrinque pilosissimis: dorso aristâ geniculatâ. *Roth catalect. 3. p. 19. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 670.*

Cum praecedente in Tauriâ atque Caucaso passim occurrit. ☉

Gramen summâ cum A. fatuâ affinitate connexum specie tamen separandum, quum praeter *flosculorum valuulae exterioris* aristas terminales, constanter habitu quoque minore, foliis angustioribus et *spiculis* nonnihil minoribus a priore, quacum promiscue crescit, differat. Praeterea inter utramque nullum prorsus discrimen animaduerto. *Folia inferiora* cum vaginis in utraque pilis sparsis brevibus pubescere solent. Species hae adeo affines demonstrant *Trisetum Personii* apte ab *Auenâ avelli* non posse.

A. hirsutae specimen seruo simillimum taurico-caucasicis, mihi olim, loco natali non indicato, a *Willdenouio* pro *A. strigosa* communicatum.

194**. AUENA pilosa.

A. paniculata, spiculis trifloris: rachi pilosâ, calycibus inaequalibus; flosculorum valuulâ exteriori nudâ, dorso aristatâ, apice biaristatâ; foliis pubescentibus.

Trisetum pilosum. Roemer et Schultes *Syst. veg.* 2. p. 662.

Habitat in Iberiâ. D. Steuen. ☉

Habitus A. strigosae. Radix fibrosa annua. *Culmi* pedales binodes erecti. *Folia* plana sesquilineam vel duas lineas lata, uncias 2-4 longa, cum vaginis striata pilisque rigidulis obsita: ligulâ ovatâ denticulatâ. *Panicula* contracta subsecunda brevis: *pedicellis* alternis tenuibus tortis spiculâ brevioribus. *Spiculae A. fatuâ* nonnihil minores triflorae. *Calyx* glaber valde inaequalis: *glumâ* alterâ 7-nerviâ flosculos aequante, alterâ 5-nerviâ duplo brevior. *Rachis spiculae* pilosa: pilis candidis brevibus flosculorum basin cingentibus. *Corollae valuula* exterior ultra medium bipartita: segmentis subulatis aristatis trineruis scabris, aristâ ex fissurâ valuulâ multo longiore tortâ; *valuula interior* multo minor lanceolata membranacea binervis. *Flosculus* intermedius sterilis esse videtur.

A. strigosa differt a nostrâ glabritie, calycibus bifloris subaequalibus et spicularum rachi nudâ. In utrâque, sicut in praecedente et subsequente, *Triseti* character pereuidens est, non ita in *A. flavescente* aliisque, ubi valuula corollae exterior apice tantum denticulis duobus minutis capillaribus gaudet.

194***. AUENA tenuis.

A. paniculâ aequali, spiculis subtrifloris, flosculis calycem excedentibus: inferiori apice uniaristato, reliquis apice aristis duabus brevibus et unicâ dorsali geniculatâ instructis, radice fibrosâ annuâ. *Schrad. germ.* 1. p. 375. *Host gram. austr.* 2. 1. 55. *Besser galic. n.* 136.

A. paniculata, spiculis erectis subtrifloris, floribus omnibus fertilibus: infimo aristato, aristâ incurvâ, reliquis apice biaristatis, aristis brevibus rectis. *Moench method.* 195. *Linn. ed. Willd.* 1. p. 448.

A. dubia. *Leers herborn.* n. 89. t. 9. f. 3. *Hoffm. germ.* 1. t. 12.

A. striata. *Lamarck illustr.* 1. p. 200.

Trisetum striatum. *Persoon enchirid.* 1. p. 97.

Bromus triflorus. *Pollich pal.* n. 119!

In Iberiâ reperitur. ☉

Pilorum candidorum brevissimorum fasciculus, ad denticulos racheos spiculae, flosculorum basin cingit.

194***. AUENA *flauescens.*

A. paniculâ ramosissimâ laxâ, calycibus subtrifloris inaequalibus, receptaculis pilosis, foliis planis subpubescentibus. *Smith brit.* 1. p. 142. *Schrad. germ.* 1. p. 377. *Schreb. gram.* p. 72. t. 9. *Curt. lond.* *Host gram. austr.* 3. t. 38. *Leers herb.* n. 93. t. 10. f. 5. *Hall. hist.* n. 1497. *Gmel. sib.* 1. p. 129. n. 67. *Scheuchz. agrost.* p. 223. t. 4. f. 18.

A. paniculâ laxâ, calycibus trifloris brevibus, flosculis omnibus aristatis. *Linn. ed. Willd.* 1. p. 449.

Trisetum pratense. *Persoon enchirid.* 1. p. 97.

Occurrit hinc inde in subalpinis circa acidulam Nartfana, in Iberiâ, et teste *Steueno in mem. mosq.* 3. p. 253 circa oppidum Kubam Caucasi orientalis. ♀

In nostrate *glumae* apicem versus saepe spadiceae, adeoque *panicula* flavo argenteo spadiceoque varia.

195. 196. AUENA *rigida.*

Definiatur: *A. paniculâ* aequali, spiculis subbifloris, flosculis dorso aristatis calycem subaequantibus, receptaculis pilo-

sis, foliis distichis: vaginis subvillosis ore glabris, ligulâ exsertâ amplexicauli, radice repente.

Synonymon adde: *Trisetum rigidum*. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 662.*

β . elatior, longifolia, paniculâ ex argenteo viridique variâ.

A. fesquitertia. *Flora taur. cauc. n. 195.*

Trisetum rigidum β . elatius. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 663.*

Circa Derbentum et in rupibus circa Tiflin etiam reperitur secundum *Steuens mem. mosq. 3. p. 253.*

Vaginae praesertim inferiores plerumque pube tenui molli vestiuntur. *Panicula* oblonga ramosa contracta. *Spiculae* *A.* flavescente nonnihil majores, viridi argenteo et spadiceo variae. *Calycis* *gluma* altera major trinerua. *Flosculorum* *valuula* exterior nervo utrinque laterali oblitterato apice subtilissime bicuspidata; interior angustior et paullo brevior. *Receptaculum* valde pilosum: pilis flosculum subaequantibus.

Ab *A. distichophyllâ* *Willd. enum. hort. berol. p. 125*, cui proxima, discrepat foliis rigidioribus exquisite acuminatis saepe conuolutis atque pungentibus, vaginis minus villosis: ligulâ breviori, paniculâ magis compositâ, receptaculi pilis longioribus. Ab *A. argenteâ* *Willd. enum. l. c.* (*A. fesquitertiâ* *Willd. spec. A. distichophyllâ Hostii et Schraderi*) dignoscitur habitu firmiore, foliis latioribus brevioribusque: vaginis pubescentibus ore nudis, ligulâ exsertâ; spiculis nonnihil majoribus et valuulis flosculorum subaequalibus.

A. fesquitertiam *Linn.* esse varietatem *A. pubescentis* testatur *Smith brit. 1. p. 140*; mihi autem verisimile videtur, intellexisse *Linnaeum* vel *A. distichophyllam*, vel affinem aliquam, alias ab eo non enumeratam.

196*. AUENA pubescens.

A. paniculâ erectâ subsimplici, calycibus subtrifloris, receptaculis barbatis, foliis planis pubescentibus. *Smith brit.* 1. p. 140. *Schrad. germ.* 1. p. 382. *Host gram. austr.* 3. t. 50. *Flor. dan.* t. 1203. *Leers herborn.* n. 91. t. 9. f. 2. *Besser golic.* n. 137. *Poll. pal.* n. 126. *Hall. hist.* n. 1498. *Gmel. sib.* 1. p. 129. n. 66. *Scheuchz. agrost.* p. 226. t. 4. f. 20.

A. subspicata, calycibus subtrifloris basi pilosis, foliis planis pubescentibus. *Linn. ed. Willd.* 1. p. 488.

In dumetis et ad margines sylvarum per Caucasi septentrionalis promontorium passim occurrit. ♀

Flosculorum valuula exterior apicem versus late albo-membranacea obtusiuscula: denticulis apicis minutis 2-4 in hac et in subsequente.

196**. AUENA pratensis.

A. spicâ erectâ, calycibus subquinquefloris, receptaculis pilosis, foliis involutis ferrulatis nudis. *Smith brit.* 1. p. 141. *Engl. bot.* 1204. *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 1555. *Poll. pal.* n. 125. *Leers herborn.* n. 92. t. 9. f. 1. *Hall. hist.* n. 1499.

Gramen auenaceum montanum spicâ simplici, aristis recurvis. *Ray synops. ed.* 3. p. 252. t. 21. f. 1.

In montosis circa acidulam Nartsana reperitur. ♀

Statura A. pubescentis; sed gracilior, angustifolia, glabriuscula: paniculâ angustiore, spiculis quoad formam similibus, receptaculo autem pilis breuibus nec elongatis obsito. Ligula exserta lanceolata.

Longe diuersam pro A. pratensi proposuit et descripsit *Gorterus in flor. ingric.* p. 15, quam botanicis nostratibus in loco natali inuestigandam commendo.

197. AUENA *macra*.

Synonymon adde: *Trisetum macrum*. Roemer et Schultes *Syst. veg.* 2. p. 667.

Corollae valvula exterior brevissime apice bicuspidata.

199. ARUNDO *Phragmites*.

Synonymon adde: *Host gram. austr.* 4. t. 39.

Varietas humilior, magis glaucescens: paniculâ contractiore pallidior in deserto Cumano in aquosis subsalsis abundat.

200. ARUNDO *epigejos*.

A. paniculâ strictâ conglomeratâ, calycibus attenuato-acuminatis: aristâ dorsali rectâ corollam subaequante pilis brevioribus, foliis sublanceolatis. *Wahlenb. carp. n.* 110. *Schrad. germ.* 1. p. 211. t. 4. f. 1. *Smith brit.* 1. p. 145. *Host gram. austr.* 4. t. 42. (sub *Calamagrosti*.) *Marsch. casp. app.* p. 208.

A. *Calamagrostis*. *Flor. taur. cauc. n.* 200. (excluso synonymo *Linnaei*.)

Panicula apud nos valde conglomerata, ut plurimum pallide virens nec spadiceo-variegata.

201. ARUNDO *glauca*.

Calycis glumae exquisitè subulato-acuminatae manifestè inaequales. Pili longitudine calycinae valvulae brevioris. Corollae valvula exterior apice in dentes duos acutos vix nisi ad lentem visibiles fissa: aristâ ex fissurâ circiter pilorum longitudine; valvula interior minima obtusa.

Duas hujus noto varietates insignes: alteram latifoliam, paniculâ habitiore pallescente praeter maculam spadiceam ba-

scos spicularum; *alteram* angustifoliam: foliis ut plurimum convolutis, paniculâ spadiceo-purpureâ Illa in depressis ad fluvium Terek, haec (quae A. Calamagrostis *Marsch. casp. app. p. 208*) ad torrentes subalpinos Caucasi orientalis occurrit, habitu A. litoreae (quam olim pro Synonymo posui conf. *Flor. taur. cauc. 2. app. p. 457*), sed distincta valvulis corollae magis inaequalibus: aristâ longiore. Comparanda cum A. (Calamagrosti) laxâ *Hostii*, ignoto mihi gramine.

204. LOLIUM *aruense*.

L. spicâ submuticâ, spiculis calycem aequantibus, radice annuâ. *Schrad. germ. 1. p. 399. Smith brit. 1. p. 150. Engl. bot. 1125. Host gram. austr. 3. t. 25. Wahlenb. carp. n. 116. Moris. hist. 3. sect. 8. l. 2. f. 1.*

L. tenue. *Flor. taur. cauc. n. 204.* (excluso Synonymo *Linnaei*, secundum *Smith* loc. cit. ad varietatem L. perennis spectante.)

205. LOLIUM *speciosum*.

Synonymon adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 749.*

Descriptio: Radix annua, nec uti olim mihi visum est, perennis, hinc major affinitas cum varietate muticâ L. temulenti; sed tam ibericum, quam tauricum nostrum: constanter muticum aut submuticum est. Culmus superne quoque laevis. Folia supra margineque scabriuscula, subtus laevissima: vaginis striatis laevibus, ligulâ brevi truncatâ fusciscente. Rachis spicae margine scabriuscula. Calyx striatus laevis. Flosculi ovati calycinâ glumâ quadruplo breviores: valvulâ exteriori obtusâ obsolete quinqueneruiâ, margine angusto apiceque albo-membranaccâ, aristâ infra apicem brevissimâ, quae interdum deficit; valvulâ interiori planâ membranaccâ longitudine exterioris. Semina magna fusciscentia, vi narcoticâ apud incolae

famosa, tataricâ voce Deli Bogdai hoc est Triticum insanum appellata. Hujus ergo loci erit *L. temulentum* *Pallas ind. taur.* idemque secundum *Güldenstaedt it. I. p. 281, 294 et 424* per Iberiam, maxime per Imeretiae subalpina inter segetes copiosum panique inter farinam triticeam admistum comedentes inebrians.

Lolium Dalechamp hist. I. p. 348 nostrum potius refert, quam vulgare *L. temulentum*.

207. ELYMUS *fabulosus.*

Synonyma adde: *E. spicâ erectâ arctâ, spiculis 4-floris a medio ad basin pubescentibus ternis quaternisque calyce glabro brevioribus, foliis involutis rigidis. Willd. enum. hort. berol. p. 130. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 774. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 4. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1274. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 53.*

209. ELYMUS *Caput Medusae.*

E. spicâ erectâ, spiculis bifloris aristatis geminatis, calycibus fetaccis basi cartilagineo connexis patentissimis aristis rectis duplo brevioribus. Willd. enum. hort. berol. p. 132. Schreb. gram. 2. p. 14. t. 24. f. 2. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 4.

E. crinitus. Flor. taur. cauc. n. 209. (exclusis synonymis praeter Pallasii.)

Graminis hordeacei spicâ aristis longissimis circumuallatâ varietas spicâ graciliore. *Buxb. cent. I. p. 33.*

Comparatis speciminibus tauricis adultioribus cognoui nostrum non differre ab *E. Capite Medusae in Florâ taur. cauc. I. p. 82* commemorato.

210. ELYMUS *crinitus*.

E. spiculis unifloris scabris, inuolucris erectis. *Schreb. gram. 2. p. 15. t. 24. f. 1. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 4. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 53. Scheuchz. agrost. p. 20. n. 1.*

E. (intermedius) spicâ erectâ, spiculis bifloris aristatis scabris geminatis, calycibus subulatis patentibus aristis multoties brevioribus, foliis complicatis glabris. *Hornem. hort. hafn a 1813. p. 954. Flor. taur. cauc. n. 210. Willd. enum. hort. berol suppl. p. 6. Besser cat. hort. cremenec a. 1811. suppl. 4. p. 9.*

Gramen hordeaceum spicâ aristis longissimis circumuallatâ. *Buxb. cent. I p. 33. t. 52. f. 1.*

In Tauriae meridionalis collibus lapidosis inter Demirdschî et Kuru-Ufen hunc etiam legi.

Hordeum jubatum *Linnaei*, sub quo apud *Linn. ed. Willa. I. p. 476 E. crinitus Schreberi* male tanquam Synonymon ponitur, est verum Hordeum, a nostro Elymo diuersissimum.

211. HORDEUM *bulbosum*.

Synonyma adde: H bulbosum tauricum. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 5. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 70. Host gram. austr. 4. t. 13.

H. nodosum. Savi cent. plant. rar. etrusc. p. 37.

Hujus specimen circa Genuam lectum mihi a *Cl. Roemero* communicatum ad amissum cum nostro convenit. *H. bulbosum Linn. amoen. 4. p. 304* quoad *Synonyma locumque natalem nostrum* omnino est, non ita secundam descriptionem, flosculos laterales quoque longe aristatos requirentem, qui in nostro mutici sunt. (*conf. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 792.*)

Perquam nostro affine est, immo, forsitan non vere distinctum *H. strictum* *Desf. atl. I. p. 113. t. 37.*

212. *HORDEUM nodosum.*

Synonyma adde: *H. (pratense)* flosculis lateralibus masculis brevius aristatis, glumis calycinis omnibus fetaceis. *Smith brit. I. p. 156. Engl. bot. 409.*

Quum *H. fecalinum* secundum *flor. franc. n. 1685* radicem habeat annuam, *Synonyma Lamarckii, Tournefortii atque Vaillantii* sub nostro adducta excludenda erunt. De hoc et sequente conf. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 794.*

214. *HORDEUM geniculatum.*

Synonyma adde: *H. (Hystrix)* flosculis lateralibus masculis brevius aristatis dorso glabris, involucri omnibus fetaceis rigidis patentibus, spicâ ovatâ subcompressâ. *Roth nou. catal.*

Gramen fecalinum palustre et maritimum. *Buxb. cent. I. p. 32. t. 50. f. 2.*

Video et in meo involucri flosculorum lateralium glumam anteriorem latere flosculum fertilem respiciente aliquantulum latiore esse quae tamen nota aegre in oculos incurrit. Si hoc voluerunt auctores, *H. maritimo* dictam glumam semilanceolatam immo semiovatam tribuentes, poterunt eorum *Synonyma* ad nostrum etiam referri. Certior ad meum traho *H. (maritimum)* glumis calycinis intermediis lanceolatis lateralibus fetaceis glabris, aristis scabris, spicâ ellipticâ. *Willd. enum. hort. berol. p. 1038.* Contra diuersam atque perennem plantam pro *H. maritimo* recenset *flor. franc. sub. n. 1686.*

Crescit etiam in graminosis subalpinis ditionis Kubensis Caucasi orientalis teste *Steueno in mem. mosq. 3. p. 253.*

215. SECALE *fragile*.

S. glumarum ciliis scabris, calycibus subulatis aristatis flosculis praeter aristam longioribus, spicâ maturâ articulatim dehiscente.

S. cereale. *Flor. taur. cauc. n. 215* (excluso Synonymo). *Pall. in nou. act. acad. scient. petrop. 1. p. 120*. *Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 1. p. 29. n. 4448 et cat. a. 1816. p. 126*.

S. spontaneum. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 4*.

Nuper in Podoliâ quoque lectum *Cl. Besser* communicavit.

Radix fibrosa annua (aut biennis): fibris tenuibus numerosis albidis. *Culmi* nonnulli erecti circiter pedales teretes sub spicâ villosi, caeterum glabri: geniculis a basi saepe tribus crassiusculis purpurascens. *Folia* tribus uncis vix longiora, ascendendo in culmo breviora, lineas 2-3 lata, acuta; inferiora cum vaginis molliter villosa, superiora nudiuscula scabra. *Ligula* vix ulla, sed ejus loco utrinque ad vaginae oras uncinulus minimus. *Spica* refert omnino *S. cereale*, nisi quod vulgo brevior sit: *rachi* compresso-planâ latere utrinque villis mollibus candidis vestitâ. *Calyx* involucriformis biglumis biflorus: *glumis* subulatis carinatis fulco carinae parallelo utrinque exaratis, ita ut nervi tres contigui carinam viridem scabram constituere videantur, quae elongatur in *aristam* scabram basi subciliatam, interdum binucleam, semper flosculis praeter aristam multo longiorem. *Flosculorum valuula exterior* coriacea conduplicata valde carinata, lateribus univerticillatis, carinâ margineque exteriori apicem versus ciliis albis etiam nudo oculo visibilibus in aristam usque valde scabris: *aristâ* longissimâ praepressis in spiculis superioribus, scaberrimâ. *Flosculorum valuula interior* oblonga obtusa scariosa; plicâ dorsali nervis duobus viridibus scabris marginatâ. *Val-*

uulae duae accessoriae (nectaria) minutae membranaceae in fundo singuli flosculi. Stamina tria: antheris oblongis sulphureis. Germen villosam. Styli duo plumosi albi. Semina exacte *S. cerealis*. Setula minima mutica receptaculo inferta cujusvis spiculae flosculis interponitur. Spica matura per articulos tota diffilit et fragilissima est; quum, quod notissimum, spica *S. cerealis* feminibus etiam flagello excussis in paleâ integra persistat.

In arenâ mobili passim occurrit pygmaeum vix dodrante majus, spicâ valde obefâ aegre ex summi folii vaginâ emergente.

216. TRITICUM villosum.

Synonymon adde: *Secale (villosum)* spiculis subtrifloris, calycis costis fasciculato-riliatis. *Willd. enum. hort. berol. p. 132. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1673.*

Excludendum est Synonymon *Buxbaumii* sub hoc adductum, icon enim monstrat calycinas glumas manifeste subulatas.

217. TRITICUM monococcon.

Synonyma adde: *Tr. spiculis bifloris ventricosis imbricatis aristatis, flosculo altero sterili brevissime aristato, valvulis calycinis tridentatis. Willd. enum. hort. berol. p. 134. Hostgram. austr. 3. 1. 32.*

Tr. pubescens. Marsch. casp. p. 81.

218. TRITICUM orientale.

Synonymon adde: *Agropyrum orientale. Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 757.*

Longe aliam plantam, fortassis *Triticum monococcon*, sub *Secali orientali* intelligit *Güldenst. itin. I. p. 261 et 399, quod*

interdum in septempedalem altitudinem excrescens, in Iberiae agris Tritico confitis frequens nasci, immo passim coli et panem praebere nigrum refert.

In Tauriâ meridionali nuper quoque lectum est.

219. TRITICUM *prostratum*.

Synonymon adde: *Secale reptans*. *Pall. it. 1. p. 168.*

Agropyrum prostratum. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 757.*

221. TRITICUM *pectinatum*.

Synonyma adde: *Tr. spicâ ouatâ distichâ glabrâ, calycibus subseptemneruiis aristatis suboctofloris, spiculis subulato-aristatis, culmis erectis glabris*. *Willd. enum. hort. berol. p. 135. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 5. Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 2. p. 17.*

Agropyrum pectiniforme. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 758.*

Datur *varietas* spiculis minus multifloris, spicâ angustiore, tum culmo apice pubescente; quae quidem ad *Tr. cristatum* ita accedit, ut utriusque speciei discrimen ambiguum euadat. Hanc varietatem videtur exprimere *Tr. pectinatum* *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 109.*

222. TRITICUM *imbricatum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 5. Besser Catal. hort. crem. a. 1816. p. 145.*

Agropyrum imbricatum. *Roemer et Schultes syst. veg. 2. p. 757.*

Agropyron (cristatum) spicâ compositâ, flosculis hirsutis: *Gaertner in nou. comment. petrop. 14. p. 540. (conjungit Bromum cristatum Linnaei.)*

Bromus distichus. *Georgi flor. baical. in itin. I. p. 197.*

Modo idem ex Tauriâ meridionali quoque habeo; legi etiam in arenosis ad Hypanin circa Nikolaef.

223. *TRITICUM junceum.*

Synonyma adde: Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1662. Wahlenb. carp. n. 121.

Agropyrum rigidum. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 752.*

β evidentius repens, foliis latioribus, valde glaucescens.

Tr. (intermedium) glaucum, spicâ distichâ, spiculis multifloris, calycis valuulis corollaeque valuulâ exteriori obtusis truncatisve, racheos angulis scaberrimis, radice repente. Host gram. austr. 2. t. 22. Besser flor. galic. n. 139.

γ macilentum, vix repens, culmis aggregatis ad radicem intra vaginarum marcidarum reliquias incrassatis, foliis brevibus angustis conuolutis glabriusculis: culmeis patentibus.

Tr. nodosum. Steuen in litt.

Nullos limites inter has *varietates* inuenio, quarum α et γ in campis collibusque apricis siccioribus nascentes densiores *cespites* efficiunt et parum repunt, porro *foliis* perangustis innolutis rigidioribusque gaudent, tum praeter *foliorum* paginam superiorem glabrae esse solent; β ad viarum margines et alibi locis cespite minus denso coopertis crescens euidenter repit, *foliis* latioribus non semper innolutis instruitur hirsutisque *foliorum* et *spicularum* valde ludit, prioribus magis glaucescens; omnes vero numero *flosculorum* spiculas constituentiam maxime variant.

Nostrium gramen verum atque genuinum *Linnaei Tr. junceum* esse, monstrant ejus definitio, *Synonyma* atque locus

natalis in *Linn. amoenit.* 4. p. 266, ubi primâ vice hocce gramen nomen triuiale obtinuit.

224. TRITICUM *repens.*

Synonyma adde: Tr. glumis calycinis subquinqueneruibus 4-8-floris flosculisque muticis aristatisue, radice repente. *Schrad. germ.* 1. p. 88. *Besser. galic.* n. 138. *Host gram. austr.* 2. t. 21. *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 1661. *Pollich pal.* n. 133.

Agropyrum repens. *Roemer et Schultes Syst. veg.* 2. p. 754.

Dignoscitur a praecedente colore laetius viridi, radice semper valde repente, foliis minus rigidis aegre se conuoluentibus, spicâ confertiore ob spiculas praefertim baseos minus remotas, spiculis vulgo minoribus minusque multifloris, denique glumis acutis saepe aristatis. Cacterum et hoc hirsutiae foliorum atque spicae, numero flosculorum in quâuis spiculâ et praefertim glumarum acumine siue aristâ variat, ut limites inter tot varietates vix dentur. Schreberus tamen apud Schweigger flor. erlangens. p. 143, secundum numerum flosculorum et glumarum acuminis aristaeue rationem, comprehenso Elymo canino Linnaei, quinque distinctas species constituere nuper conatus est; attamen ne hic quidem mihi sufficit.

TRIANDRIA.

TRIGYNIA.

226. HOLOSTEUM *umbellatum.*

Apud nos semper pilis patulis breuibus glanduliferis magis minusue pubescit, etiam pedunculis et calycibus. (*conf. Schultes obs. p. 16 et Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 146.*)

Flora taur. cauc. T. III.

TETRANDRIA.

MONOGYNIA.

230*. DIPSACUS *sylvestris*.

D. foliis fessilibus ferratis, paleis rectis. *Linn. ed. Willd. I. p. 544. Jacq. austr. 5. t. 402. Smith brit. I p. 169. Flor. dan. t. 965. Curt. lond. Poll. pal. n. 137. Hall. hist. n. 198.*

D. primus. *Tabern. Kraeuterb. p. 1071.*

In Tauriâ meridionali reperitur, circa pagum littoralem Nikitam lectus. ♂

Praecipua *diagnos*is a D laciniato a foliis repetenda est, nam et D. laciniatus quandoque inuolucro capitulo longiore instruitur et D. sylvestris eodem capitulo breuiore.

234. SCABIOSA *tatarica*.

Synonyma adde: Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 51. (sub Cephalaria.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 42. Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 125.

Sc. (*elata*) corollulis radiantibus, calycinis foliolis paleisque ouatis villosis sphacelatis. foliis caulinis pinnatis: pinnis ouatis lanceolatisque ferratis decurrentibus. *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 126.*

Loquor de plantâ *Linnaei in act. upsal. descriptâ et delineatâ*, quae, qui comparauerit, me non errasse in determinandâ specie liquide perspiciet, quamuis alii alias plantas pro *S. tataricâ L. venditent*. Ipse *Linnaeus* postmodum *Sc. uralem*, a *Murrayo* demum inter species collocatam, cum ta-

taticâ confusam habuisse videtur, saltem *Synonymon Gmelini jun. it. I. p. 159*, sub *Sc. tataricâ* apud Linnaeum militans, certe ad uralensem amandandum est.

235. SCABIOSA *uralensis*.

Synonyma adde: Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 50. (sub Cephalaria) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 42. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 125. Schultes obs. p. 19.

Sc. leucantha. Marsch. casp. app. p. 208.

Ubi apud peregrinatores nostrates commemoratur *Sc. tatarica*, vulgo *uralensis* intelligenda est, quae magnâ copiâ in Rossiae meridionalis campis apricis vastis nascitur; *tatarica* vero subalpinis imprimis Caucasi adscripta esse videtur.

236. SCABIOSA *cretacea*.

Culturâ experimentum faciendum, an mera sit praecedentis varietas, qualem reputat *Cl. Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 146.*

238. SCABIOSA *Vaillantii*.

Sc. corollulis 4-fidis aequalibus, calycibus paleisque aristatis, caule simplici (glabriusculo), foliis lanceolatis (fere glabris). Roemer et Schultes Syst. veg. 3 p. 46. (sub Cephalaria.)

Sc. syriaca. Flor. taur. cauc. n. 238.

Sc. syriaca β. Linn. ed. Willd. 2. p. 547. Vaill. in act. acad. scient. paris. a. 1722. p. 233.

A *Sc. syriacâ* pedunculis elongatis potissimum dignoscitur, Caules et pedunculi imprimis sub flore et in nostrâ hispidi, folia vero utrinque villosa.

240*. SCABIOSA *sylvatica*.

Sc. corollulis quadrifidis radiantibus, foliis omnibus indivisis ovato-oblongis ferratis, caule hispido. *Linn. ed. Willd. I. p. 551. Jacq. austr. 4. p. 32. t. 362 et obs. I. p. 28. 3. p. 20. t. 72. Roth obs. p. 148. Hall. list. n. 204. Gmel. fib. 2. p. 210. n. 3. var. j.*

Rara florae nostrae cuius in sylvis ad montem Beschtau lecta est. ♀

241. SCABIOSA *montana*.

Synonyma adde: Sc. corollulis quadrifidis radiantibus, foliis hirtis: caulinis ovato-oblongis acuminatis ferratis, radicalibus indivisis pinnatifidisque, caule hispido. *Willd. enum. hort. berol. p. 145. Jacq. fil. eclog. p. 88. t. 60. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 42. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2861. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 124. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 57. (sub Tricherâ.)*

242. SCABIOSA *isetenfis*.

Sc. corollulis 5-fidis radiantibus calyce longioribus, foliis bipinnatis linearibus. *Linn. ed. Willd. I. p. 559. Gmel. fib. 2. p. 314. n. 7. t. 88. f. 1. Pall. it. 3. p. 314.*

Sc. calycibus flore brevioribus, foliis linearibus: inferioribus bipinnatifidis, superioribus pinnatifidis (*Vahl. manuscr.*). *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 129.*

Sc. rupestris. *Flor. taur. cauc. n. 242. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 64. (sub Tricherâ.)*

Corollulae purpureae, exsiccatione videntur albae. *Paleae* capillares apicem versus crassiores corollularum disci tubum subaequantes. *Varietas* foliorum laciniis nonnihil latioribus, quam potissimum descripsit et delineavit *Gmelinus* loc. cit., in cretaceis ad Wolgam infra Saratow occurrit.

243. SCABIOSA *columbaria*.

Longipappofas *varietates* pro peculiari specie proponunt sub Sc. noricâ Wulffeni *Wahlenb. carp. n. 128*, tum Roemer et Schultes *Syst. veg. 3. p. 65*; alpina vero uniflora (nostra var. *δ*) passim in hortis botanicis pro Sc. pyrenaicâ colitur. Hujus varietatis alpigenae *synonymon* quoque est Sc. columbaria var. 2. Scop. *carn. ed. 2. sub n. 140*.

245. SCABIOSA *ucranica*.

Sc. argenteam vix differre puto a Sc. ucranicâ, teste illius descriptione et icone *Desfont. in annal. mus. paris. II. p. 167. t. 24*.

246. SCABIOSA *Biebersteinii*.

Sc. corollulis (quinquefidis) aequalibus calyce vix brevioribus, foliis lyrato-pinnatifidis tomentoso-pilosis, pedunculis tomentosis, caule erecto (simplicissimo). *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 75*.

Sc. ficula. *Flor. taur. cauc. n. 246. (exclusis synonymis, praeter Pallas.)*

Secundum Roemerum et Schultesium l. c. distincta a Sc. ficulâ breuitate calycis communis, calyculi membranacei denticulis minus evidentibus in fetulam minimam eductis, et seminibus magis hirsutis.

Caulis in plantâ minus vegetâ simplex, in vegetiore saepe ramosus. Pubes omnium partium componitur ex villis copiosis adpressis: intermixtis pilis longioribus patulis tuberculo minuto impositis, versus apicem pedunculi et in calyce communi copiosioribus. Setae stellulares atropurpureae calyculo duplo longiores. An tamen vere a Sc. ficulâ diuersâ?

247. SCABIOSA *rotata*.

Sc. corollulis quinquefidis aequalibus, foliis caulinis tripartitis: lobis lanceolatis integerrimis, extimo maximo; calyculi coronâ dilatatâ fetas centrales subaequante, caule ramoso.

Sc. stellata. *Flor. taur. cauc. n. 247.* (excluso synonymo.)

Maxime quidem affinis Sc. stellatae et quoad fructum simillima; attamen diuersa foliis caulinis non inciso-ferratis verum articulato-tripartitis: lobis integerrimis, et corollulis non radiantibus. Capitula fructifera globosa, ut in Sc. stellatâ.

248. SCABIOSA *caucasica*.

Ad hujus varietatem foliis caulinis quoque indivisis, quam inter spontaneas non vidi, culturâ fortassis ortam, referenda sunt Synonyma:

Sc. (*caucasica*) corollulis 5 fidis radiantibus, foliis lanceolatis utrinque attenuatis hispidis basi connatis, calycibus internis externos bis superantibus. *Botan. magaz. 886. Aiton kew. ed. 2. P. 1. p. 230.*

Sc. (*caucasica*) foliis radicalibus lanceolatis subdentatis integerrimisque subcarnosis, caulinis linearibus basi ciliatis, flosculis radiantibus maximis. *Schultes observ. p. 20.*

Sc. (*elegans*) corollulis radiantibus, calyce communi hirsuto flores aequante, foliis oblongis amplexicaulibus inciso-ferratis nitidis utrinque villosiusculis, caule ramoso. *Sprengel pugill. 2. p. 24. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 84.*

Sc. (*connata*) foliis omnibus integris: radicalibus petiolaris lanceolatis pilosis, caulinis remotis connatis subferratis, caule paucifloro, pedunculis longissimis, calycibus villosis. *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 129.*

Calycem communem flosculis longiorem pro diagnosi Sc. caucasicae ab elegante ponit *Cl. Sprengel loc. cit.* Equidem in meâ spontaneâ calycem semper radio breuiorem video.

249. *KNAUTIA plumosa.*

Nuper etiam in Tauriâ maxime meridionali, circa pagum littoralem Foros lecta est.

Flosculi subaequales. *Calyculi* margo loco coronulae ciliis minutis: in fructu denticulis. *Setae* centrales 12 plumosae heluolae. *Receptaculum* villosum: paleis nullis. Ad *Tricheras Schraderi* potissimum spectat et a Sc. *Willichii Link* non mihi videtur differre.

255. *ASPERULA supina.*

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.* *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 18.* *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 271.*

Flores in hac albi, in *A. cynanchicâ* carnei. *Steuen.*

255*. *ASPERULA alpina.*

A. foliis quaternis linearibus caeque procumbente pubescenti-scabris opacis: superioribus subaequalibus patentibus, floribus omnibus quadrifidis.

A. cynanchica? *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 253.*

Habitat in Caucasi orientalis alpestribus circa Buduch. Floret Junio. ♀

Radix elongata nigricans cum translucente rubore: hybernaculo multicepe ex basi persistente caulium annosorum. *Caules* annotini digitales procumbentes argutius quam in affinis tetragoni, pube tenuissimâ veluti pulvisculo adpersi et scabriusculi. *Folia* quaterna omnia subaequalia patentia linea-

ria margine revoluta obtusiuscula, 4-5 lineas longa, sicut caulibus lenissime pubescentia. Inflorescentia magis conferta et flores paullo latiores quam in *A. cynanchicâ*, quae praeterea caulibus elongatis obscure tetragonis, foliis longioribus erectioribus valde inaequalibus, bracteis angustioribus mucrone rigidulo apiculatis, tum glabritie et nitore omnium partium dignoscitur.

Germina pilis incumbentibus incana. *Fructum* maturum non vidi.

256. ASPERULA *galioides*.

Synonyma adde: *Galium (glaucum)* foliis octonis senisue linearibus, floribus corymbosis, corollis campanulatis, caule tereti laevi. *Willd. enum. hort. berol. p. 153. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3358.*

Habitu firmiore, aut graciliore flaccidiore variat. *Corollae* lacinulae apice inflexo-unguiculatae.

Ab hac distinguit *Cl. Besser in catal. hort. cremenec. a. 1811. suppl 3 p. 4 et cat. a. 1816. p. 17* indigenam Galliciae et Volhyniae *A. glaucam*, discrepantem habitu firmiore, foliis plerumque octonis duplo latioribus et brevioribus superne magis glaucescentibus, floribus confertioribus praecocioribus et corollae lacinulis non unguiculatis; quae species mihi nondum rite innotuit; ex siccis enim speciminibus, ob summam hujus cum nostrâ affinitatem, nil quod mihi sufficeret, colligere potui. Id quidem pro certo affirmabo, nostram taurico-caucasicam, quae Rossiae mediae etiam familiaris est, non differre ab eâ, quam ante triginta annos in Sueniâ legi hortoque sicco commendavi. Huc quoque conf. *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 240-242.*

256*. ASPERULA *humifusa*.

A. foliis senis linearibus reflexo-patentibus cauleque ramifissimo prostrato villosis, corollae subcampanulatae tubo brevi.

A. humifusa. Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 3. p. 4 et cat. a. 1816. p. 17.

Galium humifusum. Flor. taur. cauc. n. 265. (excluso synonymo Pallasii) Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1418. Ledebour apud Schrad. nou. ephemer. 4. t. 1. p. 59. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 257.

Corolla extus pilis sparsis pubescens: tubo circiter longitudine limbi. Fructus glaber, quem ex confuso cum hac specie specimine sicco fructifero Galii ruthenici villosum male olim descripsi.

257. ASPERULA *Aparina*.

Synonyma adde: A. foliis octonis lanceolatis scabris margine carinaeque retrorsum aculeatis, floribus paniculatis, fructibus granulatis. Besser galic. n. 152. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 264. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.

A. rivialis. Sibthorp flor. graec. I. p. 483.

Ucraniae quoque ciuis est, locis humentibus inter frutices sese extollens.

Notabilem varietatem, distinctam forte speciem ex Iberiâ habeo, nisi pygmaeam ex loco natali arido iudices. Caulis palmaris tetragonus: angulis vix exasperatis, ramulis brevibus floriferis. Folia pro ratione caulis etiam diminuta: setulis marginis atque carinae minimis. Corolla et fructus ut in vulgari.

259. *GALIUM valantioides*.

Synonymon adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 215. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.*

260. *GALIUM saturejaefolium*.

G. foliis inferioribus senis, rameis quaternis lineari-ellipticis inaequalibus, caulibus flaccidis: angulis scabris, ramis floriferis dichotomis paniculatis, fructibus sphaeroideis emarginatis.

G. (fructu glabro) foliis lanceolatis acutis inaequalibus quaternis: inferioribus senis, caule erecto scabro, fructu emarginato. *Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 146. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 217.*

G. palustre. *Flor. taur. cauc. n. 260. (exclusis Synonymis.)*

Recte hoc distinxit a *G. palustri*, quamvis maxime affini, *Cl. Treuiranus loc. cit.*; sed folia acuta (nisi ob marginem revolutum in sicco) non video, nec caulem erectum, quamvis inter vicinas plantas interdum extollatur. Differt a *G. palustri satureja* vulgo altiore, foliis apice minus dilatatis atque rotundatis: inferioribus 5-6-nisque, pedicellis scabriusculis minus altamen quam ramuli paniculae exasperatis et praesertim fructu magis oblongo apice emarginato, nec globoso-didymo: latitudine longitudinem superante.

261. *GALIUM verum*.

Synonymon adde: *Flor. dan. t. 1146.*

Quod in varios hortos botanicos ex horto madritensi transit *G. caucasicum* est forte *G. veri* progenies cultura orta; ego saltem tale spontaneum a vero non distinxi. Caulem nec in *G. vero* nec in caucasico hortorum scabrum animadverto;

foliorum vero vaginam superiorem et marginem scabrum agnosco; sic quoque *Smith* de *G.* vero.

262. *GALIUM Mollugo.*

Folia supra punctis innumeris minimis tota scalent, neque tamen exasperantur, quin potius nitent. *Corollae* lacinulae acutae: apiculo inflexo. *G. lucidum* n. 263 amplius non separo, pro varietate angustifoliae *Molluginis* habens.

264. *GALIUM tenuissimum.*

Synonyma adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 244. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43. Besser cat. hort. cremeneec. a. 1816. p. 61.*

In campis siccis *Tauriae* inter *Perecop* et *Symphieropolin* passim integras plagas occupat, ramositate et gracilitate sua notabile.

Simillimum huic *G. divaricatum* *Loiseleur* pedicellis multoties brevioribus discrepat.

265. *GALIUM brachyphyllum.*

G. (breuifolium) foliis sevis: rameis quaternis, floralibus oppositis, lanceolatis mucronatis reflexis, pedunculis subternis reflexis, caule ramosissimo procumbente, fructibus scabris. *Steuven in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 253. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 252.*

G. alpestre Steuveni. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.

Habitat in montibus calcareis jugi subalpini *Caucasi orientalis* circa *Budach*. Floret Junio. ♀

Plantula ramosissima circiter dodrantalis tota pube exili scabriuscula, satore viridis. *Folia* parva 2-3 lineas tantum longa: mucrone brevissimo; in caulibus ramisque primariis omnibus fena, in ramulis tantum axillaribus floriferis qua-

terna, sub pedicellis opposita. *Pedicelli* flore circiter triplo longiores. *Corolla* alba: lacinulis obtusiusculis. *Fructus* parvi, sicut tota planta pubescenti-scabri, ad lentem hirti.

Nomen triniale speciei a *Steueno* impositum, confusionis cum *G. brevisfolio* *Florae graecae* vitandae gratiâ, jure graecâ voce reddidere *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 581.*

265*. *GALIUM boreale.*

G. foliis quaternis lanceolatis trinerviis glabris, caule erecto, seminibus hispidis. *Linn. ed. Willd. 1. p. 595. Engl. bot. t. 105. Flor. dan t. 1024. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3385. Gorter ingr. p. 23. Hall. hist. n. 722. Gmel. sib. 3. p. 170. n. 48.*

Occurrit in subalpinis *Caucasi orientalis* circa *Chinalog.* 2

Caucasicum nostrum, fortassis ex loco natali elatiore, est vulgari minus, habitu *G. valantioidis*, et tam caule quam foliorum paginâ inferiore manifestius pubescit; sed nec vulgare plane glabrum est, recte jam monente *Gortero loc. cit.*

265**. *GALIUM ruthenicum.*

G. foliis suboctonis linearibus mucronatis margine revolutis supra scabris, caule ramoso diffuso ramulisque floriferis paniculatis pubescentibus, fructibus villosis-hispidis.

G. foliis suboctonis linearibus scabris mucronatis margine revolutis, caule pubescente, pedunculis germinibusque hirtis. *Linn. ed. Willd. 1. p. 57. Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 257.*

G. vero simile, foliis senis, femine hirsuto ex *Rossia.* *Hall. hist. 1. p. 315 et hort. goetting. p. 188.*

Occurrit in *Iberiâ*, etiam in *Tauriâ* et in collibus apricis *Ucraniae.* Floret aestate. 2

Habitus omnino G. veri, folia huic similia, sicut tota planta pubescenti-aspera, caulina tantum inferiora octona, ramea breviora sena. Ramuli floriferi atque pedicelli villosi. Corollae parvae luteae. Fructus parvi villis albis copiosis parum rigentibus vestiti. In itineribus meis femina hujus olim lecta communicavi Lepechinio, tunc horto academico Petropolitano praefecto pro seminibus Galii humifusi; ex quibus G. ruthe- nicum enatum per complures annos Petropoli viguisse nuper comperi. Species G. vero nimis affinis, praeprimis varietati ejus: fructibus hirtis, passim apud auctores commemoratae.

265***. GALIUM *litigiosum.*

G. foliis subsenis lineari-lanceolatis scabris, paniculis axillaribus dichotomis paucifloris, corollis germine minoribus, pedicellis fructu piloso triplo longioribus.

G. litigiosum. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 726. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 60.

G. (pariense) foliis verticillatis linearibus, pedunculis bifloris, fructibus hispidis. Linn. ed. Willd. I. p. 599. (ex- cluso synonymo Raji.) Hall. hist. n. 726. Pall. ind. taur.

In Tauriâ meridionali hinc inde reperitur. ☉

Corolla perexigua e viridi fordide rubella. Caulis sur- sum folia deorsum scaberrima.

266. GALIUM *verticillatum.*

G. caule basi ramoso, ramis subsimplicibus, foliis lanceo- latis hispidis: inferioribus verticillatis, superioribus oppositis; fructibus hispidis glomeratis subsessilibus verticillatis erectis. Loiseleur in ephemerid. hort. paris. a. 1809. vol. 2. fasc. 5. p. 257. t. 9. Roemer et Schultes Syst. veg. 3 p. 262.

G. murale. *Flor. taur. cauc. n. 266.* (exclusis synonymis praeter *Pallasium* et *Gerardum*).

Distinctissimum a *Sherardiâ murali* *Linn.* et primo intuitu fructibus subsessilibus, nec pedicellatis reflexis dignoscendum.

267. *GALIUM Aparine.*

G. infestum *Waldst. et Kit. rar. hung. 3. t. 202* (*Aparine vulgaris femine minore* *Tournef. Vaill. paris. p. 14. t. 4. f. 4*), per *Rossiam* mediam commune, differt foliis angustioribus plerumque apicem versus minus dilatatis et praesertim fructibus duplo minoribus: setis brevioribus.

270. *CRUCIANELLA molluginoides.*

Synonyma adde: *Cr. erecta*, foliis verticillatis (8-12) lineari-lanceolatis scabris, fasciculis florum pedunculatis terminalibus axillaribusque, corollis quinquefidis *Willd. enum. hort. berol. p. 155.* *Marsch. cent. plant. rar rossic. 2. t. 65.* *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 289.* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.* *Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 4. p. 8.*

Galium longiflorum. *Güldenst. it. 1 p. 427.*

Hanc ego quondam sub nomine *Cr. anomalae* variis hortis botanicis communicavi.

272. *CRUCIANELLA glomerata.*

Synonymon adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 3. p. 289.* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.*

273. *RUBIA tinctorum.*

Folia supra glabra secundum Willdenow enum. hort. berol. p. 155, supra scabra secundum *Smith brit. 1. p. 181;*

quae equidem apud nos vulgo supra glabra margine carinâque subtus ferrato-aculeatis video; sed ex Iberiâ *varietatem* habeo aculeolis marginis atque carinae *foliorum* validioribus, paginâ inferiore cum ramulis floriferis totis pubescentibus. Omnibus corollae lacinulae oblongo-triangularae apice crassiore subinflexae, nec ovatae cum acumine.

277. PLANTAGO *saxatilis*.

Synonyma adde: Pl. foliis lanceolatis integerrimis trinerviis subtus albo-villosis. Willd. *enum. hort. berol. suppl.* p. 8. Roemer et Schultes *Syst. veg.* 3. p. 123. *Catal. hort. gorenk. a. 1812.* p. 18. Besser *catal. hort. cremenec. a. 1816.* p. 105.

Stylum staminibus immo bracteis brevioribus esse obseruat Willdenow *loc. cit.*, quem equidem semper longe exsertum in meis video.

Pl. argenteam Desfont. specie a nostrâ non differre statuit Treuiramus in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813.* 2. p. 147.

280. PLANTAGO *tenuiflora*.

Synonyma adde: Pl. foliis linearibus canaliculatis subdenticulatis subciliatis, scapo laevi obtuse angulato, spicâ longissimâ depauperatâ. Schultes *obs.* p. 24. Roemer et Schultes *Syst. veg.* 3. p. 134.

Pl. Loellingii. Marsch. *casp. app.* p. 208.

Varietas tota albido-pubescentibus in campis ad Wolgam circa Sareptam occurrit.

284*. AMMANNIA *caspica*. *Flor. taur. cauc.* 2. *app.* p. 457. n. 2002.

Nuper versus ostia Wölgae infra Astrachan frequens observata à *D. Blum*.

Petala 4 oblonga minima rosea admodum fugacia, quae saepius deesse videntur.

287. *CAMPHOROSMA monspeliaca*.

Definiatur: *C. hirsuta*, foliis bracteisque subulatis, floribus axillaribus glomerato-spicatis pilosissimis, radice perenni.

Synonymon adde: *C. (prennis) caespitosa*, tomentoso-cana, caulibus adscendentibus simplicissimis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 66. t. 57.*

287*. *CAMRHOROSMA ruthenica*.

C. villosa, foliis subulatis, floribus axillaribus glomerato-spicatis tomentosis, bracteis lanceolatis, radice perenni.

Habitat in campis salugineis Caucaso septentrionali subjacentibus et circa lacus salios Tauriae, monspeliacâ minus communis; nec non in deserto Cumano. ♀

Differt a *C. monspeliacâ* caulibus gracilioribus, foliis paullo brevioribus pene fetaceis, florum glomerulis minoribus demum longius racemosis, bracteis propriis basi imprimis latioribus: inis tantum flosculum superantibus, defectu pilorum elongatorum in foliis atque bracteis, calycibus villoso-tomentosis nec pilis longis rutilis hirsutissimis: sigmentis brevioribus. *Pallasius* hanc non distinxit a monspeliacâ, tamen loc. cit. monspeliacam potissimum videtur intellexisse.

288. *ALCHEMILLA vulgaris*.

Caules pilis copiosis patulis valde pubescunt, minus tamen quam petioli, qui hirsutissimi sunt. *Folia* vix ad ter-

ttam partem lobis incisa, utrinque pilosa, subtus pallidiora. *Stipulae* imae indivisae, superiores incisae. *Pedicelli* circiter florum longitudine cum *calycibus* glabriusculi.

289. *ALCHEMILLA pubescens.*

Synonyma adde: *A. foliis reniformibus septemlobis dentatis subtus sericeis, corymbis terminalibus.* Willd. *enum. hort. berol.* p. 170 et *icon.* 2. t. 79. Roemer et Schultes *Syst. veg.* 3. p. 469.

In Tauriae montibus altis etiam vulgaris est.

290. *ALCHEMILLA sericea.*

A. foliis digitatis septenis lanceolatis acutis a medio ad apicem profunde serratis subtus sericeis. Willd. *enum. hort. berol.* p. 170. Roemer et Schultes *Syst. veg.* 3. p. 470.

A. alpina. *Flor. taur. cauc. n.* 290. (*exclusis synonymis.*)

Simillima *A. alpinae* L. sed *foliorum lobis medio lateribus et lateribus quoque nec tantum apice serratis bene distincta.*

T E T R A N D R I A.

D I G Y N I A.

294. CUSCUTA *monogyna*.

Capsulae vulgo dispermae, interdum altero loculo abortiente monospermae, rarius 3-4-spermae. Velat igitur inconstans feminum numerus nostram (sicut *Besser in catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 154*) a *C. lupuliformi Krockeri* specie separare.

295. HYPECOUM *pendulum*.

Synonyma adde: *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4106. Pall. it. 3. p. 553. Gldenst. it. 1. p. 194 et 419.*

H. procumbens. Gmel. jun. it. 2. p. 197. Gmel. sib. 4. p. 96. n. 91. (exclusis synonymis).

In Tauriâ meridionali circa Sudak etiam reperitur.

H. procumbens Gmelinorum hujus esse loci patet cum ex breui descriptione apud *Gmel it. l. c.*, tum ex ali fusiore manuscript mihi ab *ill. Hablitzio* nuper communicat. Nec, quod ego sciam, *H. procumbens L.* hucusque per Rossiam ulibi observatum est.

Calyx diphyllus: foliolis triangularibus breuibus coloratis albo-marginatis. *Petala* duo exteriora integra utrinque membranaceo-alata, duo interiora triloba intus rubicundo-punctata: lobo intermedio minore. *Siliquae* cernuae demum cauli fere parallelae graciles leuiter arcuatae utrinque attenuatae teretiusculae striatae, maturae torulosae neque vero articulatae; pedunculo crasso circiter semunciali.

TETRANDRIA.

TETRAGYNIA.

296. ILEX *aquifolium*.

Synonyma adde: Pallas ross. 2. p. 18. Gldenst. it. 1. p. 321, 425 et seq.

297. POTAMOGETON *fluitans*.

Synonyma adde: P. foliis inferioribus lanceolatis acuminatis membranaceis, superioribus elliptico-lanceolatis subcoriaceis: omnibus petiolatis. Smith brit. append. n. 1391. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1872.

P. natantis varietas, foliis lanceolato-oblongis longius petiolatis. Sobolewski flor. petrop. sub n. 123.

PENTANDRIA.

MONOGYNIA.

301. HELIOTROPIMUM *europaeum*.

H. foliis rotundato-ovatis integerrimis tomentosiss rugosis, spicis conjugatis, calycibus tomentosiss: segmentis subulato-lanceolatis corollae tubum aequantibus.

H. europaeum. *Flor. taur. cauc. n. 301.* (exclusâ varietate β .)

H. majus vulgare. *Bocc. sic. 90. t. 49.*

Huc quoque videtur reuocandum *H. humile Schultes obs. p. 27*; habet enim nostrum corollae laciniâs obtusas, sicut subsequens species.

301*. HELIOTROPIUM *suaveolens.*

H. foliis ovatis integerrimis tomentosis rugosis, spicis conjugatis, calycibus lanatis: segmentis subulatis corollae tubum subaequantibus.

H. europaeum β . *Flor. taur. cauc. sub. n. 301.* (cum synonymis.)

Hoc circa Derbentum quoque nasci refert *Steuën in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 253*; et nuper circa Kisljar.

Semina duplo minora quam praecedens, punctis prominulis rugosa in utroque.

H. majus Clus. hist. 2. p. 46 forte huc, et *H. minus l. c.*, cui femina adscribuntur majora, ad praecedens referendum est.

Vix nisi foliorum latitudine a nostro *H. suaveolente* etiam discrepat *H. villosum Desfont. ann. mus. paris. 2. p. 427.*

302. MYOSOTIS *montana.*

M. feminibus laevibus, calycibus quinquepartitis corollae tubum aequantibus hirsutis: pilis patulis, caulibus erectis, foliis oblongo-lanceolatis obtusiusculis, radice perenni.

M. feminibus laevibus, calycibus quinquefidis hamulosis hispidis corollae tubum aequantibus: laciniis inaequalibus lanceolatis acutis trinerviis, caulibus erectis, foliis oblongo-lanceolatis obtusiusculis, radice perenni. *Besser galic. n. 191.*

M. sylvatica. Ehrhart.

M. scorpioides. Flor. taur. cauc. n. 302. (exclusis synonymis Hoffmanni et Rothii) Flor. dan. t. 583. (icon a sinistra.)

M. scorpioides β . lithospermifolia. Willd. enum. hort. berol. p. 175. (Caucasi indigena.)

M. lithospermifolia. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 173.

M. scorpioides latifolia hirsuta. Dillen. ap. Ray synopsis. p. 229. t. 9. f. 2. Smith brit. 1. p. 212. Hall. hist. n. 591. β .

302*. MYOSOTIS *palustris.*

M. feminibus laevibus, calycibus quinquefidis corollae tubum subaequantibus pilosis: pilis adpressis, caulibus erectis subsimplicibus, foliis oblongo-lanceolatis obtusiusculis, radice perenni.

M. feminibus laevibus, calycibus quinquedentatis scabris: dentibus subaequalibus obtusiusculis, caule recto simplici, foliis lanceolatis obtusiusculis, radice perenni. Besser galic. n. 190. Hoffm. germ. p. 61. Roth germ. 2. p. 221. Sobolewski flor. petrop. p. 131. Savi cent. plant. etrusc. p. 50. Hall. hist. n. 591. Moris. hist. 3. p. 451. sect. II. t. 3. f. 4.

M. scorpioides. Linn. ed. Willd. 1. p. 746.

M. scorpioides β . palustris. Smith brit. 1. p. 212. Engl. bot. 480 β .

M. scorpioides. β . palustris. Gort. ingr. p. 27. Krockner fil. p. 276.

Eufrasia coerulea. Tabern. Kraeuterb. p. 511. (mala.)

Hanc inter ibericas plantas inuenio, quae mihi alias per Caucasum et Tauriam non occurrit; eandem nec in Ucraniâ

et ultra per australiora Rossiae vidi, septentrionalioribus autem admodum familiaris est. ♀

Pube parcâ omnium partium, praesertim vero *calycum* minus profunde incisorum, et *racemis* laxioribus haud aegre a praecedente dignoscitur. A. M. aruensi et sparsiflorâ differt radice vivaci et corollis speciosis, praeter alias notas.

303. MYOSOTIS aruensis.

M. feminibus lacuibus, calycibus quinquepartitis corollae tubum subaequantibus hirsutis, racemis multifloris, caulibus erectis ramis paucis simplicibus, foliis hirsutis, radice annuâ.

M. aruensis. *Flor. taur. cauc. n. 303* (cum synonymis) *Sobolewski flor. petrop. p. 132.* *Hall. hist. n. 590.*

M. scorpioides aruensis. *Smith brit. 1. p. 212. Engl. bot. 480. Krockher fil. p. 276. Flor. dan. t. 583. (icon a dextrâ.) Gort. ingr. p. 27.*

M. scorpioides hirsuta. *Ray synops. p. 229.*

Auricula muris coerulea. Tabern. Kraeuterb. p. 511.

303*. MYOSOTIS litoralis.

M. feminibus lacuibus, calycibus quinquepartitis corollae tubum subaequantibus hirsutis, racemis multifloris radicalibus, foliis hirsutis, radice annuâ.

M. litoralis *Steueni. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 27.*

Habitat in littore arenoso ponti euxini per Tauriam maxime meridionalem. ☉

Planta pygmaea uncialis et digitalis, forte varietas nana praecedentis. Radix exilis nigricans. Folia radicalia aggregata ovato-oblonga utrinque valde albo-pilosa. Caulis nullus, sed racemus unus alterue brevissime pedunculatus ex ipsâ radice nascitur; quandoque pedunculus brevissimus radicalis racemos duos conjugatos sustinet. Flores approximati erecti: pedicellis fructus vix longitudine calycis. Calyx quinquepartitus hirsutus et corolla exigua coerulescens, ut in M. aruensi. Cultura docebit an ab hac vere distincta sit.

303**. MYOSOTIS *sparsiflora*.

M. feminibus laevibus, calycibus quinquepartitis corollae tubum superantibus hirtis, racemis paucifloris, caulibus ramosis: ramis elongatis ramosis, foliis hirtis, radice annuâ.

M. feminibus laevibus, calycibus quinquesidis subhamofohispidis tubum corollae superantibus: laciniis subaequalibus, racemis paucifloris laxis, pedunculis fructiferis deflexis, caulibus diffusis ramosis, foliis obouato-lanceolatis, radice annuâ. *Besser galic. n. 193. Pohl apud Hoppe enchirid. a. 1807. p. 74. Goldbach in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 122.*

M. collina. *Ehrhart.*

M. scorpioides. *Krocker fil. p. 275. (si excludas var. α et β , ab eo recensitas, hanc videtur autumasse.)*

Crescit in virgultis per Caucasi promontorium septentrionale et in Iberiâ. Regionibus tanaicensibus etiam familiaris est. ☉

Habitu succulento laxo, colore viridi, pube parciore et asperiore, ramositate et racemis laxis paucifloris liquide a M. aruensi, quâcum radice annuâ et parvitate corollae convenit dignoscitur, locis umbrosis roscidis adscripta, quum M. aruensis aprica ficciora amet.

303***. MYOSOTIS *inuolucrata*.

M. feminibus laevibus, caule basi ramosissimo prostrato, racemulis glomeratis bracteis foliaceis circumvallatis, pedicellis fructiferis cernuis. *Steu* in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 253. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 27.*

Habitat sub Caucasi orientalis alpe Tyfendagh in rupibus ad torrentem Chodjal. Floret Junio. ☉

Plantula digito minor strigosa: pilis pellucidis sparsis ex puncto calloso oriundis. *Folia* spathulato-lanceolata in petiolum attenuata. *Flores* magnitudine M. Lappulae vix e bracteis emergentes: corollâ amoene coeruleâ, tubo longitudine calycis, limbo circiter longitudine tubi. *Semina* flavicantia triplo majora feminibus M. arvensis et affinium.

304. MYOSOTIS *macroplylla*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 14 Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2152.

306. MYOSOTIS *squarrosa*.

Per Rossiam meridionalem usque in Ucraniam cum M. Lappulâ passim reperitur.

307. MYOSOTIS *marginata*.

Synonyma adde: Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2153. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 179.

Poloniae australiori etiam indigena secundum *Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 3. p. 16 et cat. a. 1816. p. 89.*

308. MYOSOTIS *barbata*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 36. Hoffm. hort. mosq. a 1808. n. 2150. Besser catal. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 3. p. 16.

310. LITHOSPERMUM *aruense*.

Varietas coeruleo flore recensetur etiam apud Lamarck et Decand. flor. franc. sub. n. 2713, quam pro L. tenuiflora in variis hortis botanicis coli obseruo.

310*. LITHOSPERMUM *strigosum*.

L. strigoso-hispidum, foliis lanceolatis acutis, spicis paniculatis secundis, bracteis lanceolatis, corollis minimis, seminibus tuberculatis.

Habitat in Tauriâ maxime meridionali circa Kuro-Ufen inter fragmenta lapidum ad torrentem in mare nigrum delatentem. ☉

Planta inter digitalem et dodrantalem altitudinem varians, inde a basi paniculato-ramosa totaque pilis rigidis pelucidis fordide albicantibus patulis e callosâ basi oriundis hispidissima. Radix exilis rubicunda annua. Caulis ut plurimum inde a basi ramis elongatis paniculatus. Racemi copiosi paniculati secundi multiflori. Bractee lanceolatae flore subsessili longiores, nec duplo. Calyx strigosissimus formâ L. arvensis paullo minor, fere ad basin usque in lacinias subulato-lanceolatas partitus. Corolla minima purpurascens. Semina formâ et colore L. arvensis supra basin lateralem utrinque tuberculato-gibba: caeterâ quoque superficie tuberculis minutis obfitâ. Anchusa saxatilis Pall. simillima corollis longe tubulosis dignoscitur.

315. ANCHUSA *stylofa*.

Synonymon adde: *Marsch cent. plant. rar. rossic. 1. t. 23.* (corolla ad specimen siccum delineata justo minor.)

In herbario *Pallasiano* sub nomine *A. hispidae* prostat.

316. ANCHUSA *echioides*.

In Caucasi orientalis alpe *Schadagli* occurrit secundum *Steu* in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 254*; nuper quoque circa acidulam *Nartfana* lecta.

317. ANCHUSA *officinalis*.

Planta taurica, praeter pubem crebriorem quâ subcane-scit, etiam calycum praesertim fructus dentibus obtusioribus a vulgari discrepat. Culturâ tentanda anae suae sit speciei.

318. ANCHUSA *ochroleuca*.

Synonyma adde: *A. foliis lineari-lanceolatis calloso-punctatis strigosis, spicis secundis, floribus remotiusculis, calycibus quinquefidis longitudine tubi corollae; fructiferis inflatis cernuis.* *Willd. enum. hort. berol. p. 178. Bot. mag. 1608. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 27. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 11.*

A. undulata. *Pall. it. 3. p. 682.*

A. inter angustifoliam et undulatam media. *Gmel. it. 1. p. 167. t. 37. f. 2.*

In arenâ mobili *Ueraniae* ad fluvium *Donez* circa pagum *Sawiozi* quoque frequens est. Simillima corollis coeruleis, etiam a *Bessero* loco citato commemorata occurrit ad ripas arenosas ejusdem fluvii haud procul oppido *Smijof* et in arenâ mobili ad *Borysthenem* circa *Catherinoslaf*.

Dignoscitur a varietatibus angustifoliis A. officinalis pilis omnium partium multo parcioribus, praesertim paginae inferioris foliorum, quae praeter carinam nudiuscula est; foliis angustis lineari-lanceolatis, floribus minus approximatis, calyce paullo breuiore. Mihi videtur vera A. angustifolia Linn. esse et coeruleam specie non differre ab ochroleucâ mecum statuunt Gmelin, Pallas et Besser loc. cit.

A. angustifolia Willd. enum. hort. berol. p. 179 longe alia planta est, floribus A. officinali duplo minoribus gaudens; nostra enim quoad florum magnitudinem non differt ab officinali.

320. ANCHUSA *rosea*.

Synonyma adde: A. floribus subaequalibus, calycibus quinquefidis: fructiferis inflatis reflexo-patentibus, dentibus acuminatis, foliis oblongis glutinoso-hispidis: floralibus subcordatis calyce longioribus, caulibus declinatis. Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 43. Catal. hort. görenk. a. 1812. p. 27. Besser cat. hort. cremen. a. 1811. suppl. I. p. 6.

In tractu littorali caspico ad riuum Manas eandem recenter legit Steuen secundum mem. mosq. 3. p. 254.

Semina nigro-cinerea punctis lineolisque prominulis rugosa.

320*. ANCHUSA *versicolor*.

A. calycibus quinquefidis: fructiferis cernuis, corollis aequalibus, foliis obtusis, caulibus prostratis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 254. Catal. hort. görenk. a. 1812. p. 27. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 11.

Habitat circa pagum Kasbek ad agrorum versuras et in Caucasi orientalis alpestribus circa Chinalug. Floret a Junio ad Septembrim. ☉

A. roseae ita affinis est, ut discrimina aegre exprimantur. Est vero robustior, magis hispida et minus glutinoso-villosa, *folia* floralia basi minus sunt dilatata et apice minus acuminata, neque vero obtusa, *calyces* imprimis fructiferi segmentis pariter minus acuminatis, *corolla* major: tubo ampliore, violaceo coeruleo et leucophaeo colore variat. *Semina* atra rugosa praecedente paullo majora.

Tam haec, quam praecedens clima nostrum apprime ferunt et per aliquot annos feminibus sese propagant sponte.

321. ANCHUSA *lutea*.

Synonyma adde: *A. foliis* oblongo-lanceolatis strigoso-hirtis floralibus subcordatis, spicis foliaceis, calycibus quinquefidis: fructiferis inflatis pendulis. *Willd. enum. hort. berol. p. 179.*

Lycopsis lutea. Schultes observ. p. 32.

321*. ANCHUSA *alpestris*.

A. corollis aequalibus. calycibus hirsutissimis quinquedentatis: dentibus obtusiusculis, fructiferis campanulatis pendulis, foliis eroso dentatis, caulibus procumbentibus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 254.*

Habitat in alpe Schadagh Caucasi orientalis. Floret Junio. 2?

Proxime praecedentibus affinis est et colore corollae speciosae ad *A. luteam* accedit. Differt potissimum foliis evidentius repando-dentatis et calycum hirsutiae copiosâ. Mihi ex speciminibus juvenilibus siccis tantum nota est; nil igitur habeo, quod *Steuenianis* observationibus adjiciam.

323*. CYNOGLOSSUM *montanum*.

C. calycibus corollâ brevioribus: fructiferis declinatis, foliis lanceolatis basi attenuatis viridibus subtus piloso-scabris, caule piloso.

C. montanum. Lamarck dict. enc. bot. 2. p. 235. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2737. Persoon enchirid. 1. p. 159. Schultes obs. p. 30.

C. (sylvaticum) staminibus corollâ brevioribus, foliis spatulato lanceolatis lucidis nudiusculis subtus scabris. Smith brit. 1. p. 216 Engl. bot. 1642. Besser galic. 1. p. 149 in notâ ad n. 201. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 255.

C. D'oscoridis. Villars delph. 2. p. 457.

C. foliis planis sessilibus elliptico-lanceolatis asperis. Hall. hist. n. 588.

C. minus folio virente. Hall. opusc. p. 233.

C. folio virente. J Bauh. hist. 3. p. 600. (exclusâ icone, quae est *Asperuginis*, ex Hallero.)

Cynoglossa virente folio montana frigidarum regionum. Column. ecphr. p. 176. ic. p. 175.

Occurrit in sylvis Caucasi orientalis circa Kubam.

C. sylvaticum Besser galic. n. 201 a nostro manifesto differt staturâ minore, foliis utrinque canescenti-scabris, floribus minoribus, corollis coeruleis nec magnitudine fere *C. officinalis* ut in hoc fusco-rubris. An *C. sylvaticum* Haencke ad nostrum pertineat nec ne, mihi quidem non constat; habeo tamen specimen siccum pro plantâ Haenckii ab amiciss. Trattinick mihi communicatum, quod non differt a Caucasio.

323**. CYNOGLOSSUM *holofericeum*.

C. calycibus corollae tubum aequantibus: fructiferis horizontalibus, foliis lanceolatis holofericeis candidis.

C. fericeo-tomentosum, foliis oblongo-lanceolatis, racemis terminalibus simplicibus. floribus cernuis, corollae laciniis obtusissimis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 255.

Habitat in alpibus Caucasi orientalis inter Chinalug et Wandam. Floret Junio.

Statura, habitus et inflorescentia C. officinalis, sed totum pube fericeâ mollissimâ argentatum. Folia C. officinalis paullo angustiora, caeterum confimilia, summa tantum subsessilia. Flores magnitudine C. officinalis: calycinis segmentis paullo latioribus. Corollâ rosea, calyce paullo longior: limbo breui, laciniis obtusis. Semina formâ et magnitudine C. officinalis, fetis brevissimis in disco lateris exterioris valde raris alibi vero confertis exasperata. A C. cheirifolio, quocum pube albo-fericeâ conuenit, dignoscitur foliis acutioribus, corollis brevioribus, feminibusque majoribus breuius fetosis.

324. CYNOGLOSSUM *pictum*.

Synonyma adde: C. staminibus corollâ brevioribus, foliis lanceolatis tomentosis: superioribus ovato-lanceolatis cordatis amplexicaulibus, laciniis calycinis ovatis. Willd. enum. hort. berol. p. 180. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2738. Schultes obs. p. 29.

C. pictum tauricum. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 27.

C. vulgaris varietas alpina, corollâ coeruleâ saturatius venosâ. Pall. ross. 2. p. 96.

Semina utrinque convexula fetis confertis praeter commissuram undique aequaliter hispida; in C. officinali, mon-

tano et holosericeo vero *semina* latere exteriori magis complanata discum versus fetis rarioribus obfita.

324*. CYNOGLOSSUM *stamineum*.

C. staminibus corollâ duplo longioribus, foliis lanceolatis villosis.

C. pubescens, foliis lanceolatis, floribus minutis racemosis secundis, staminibus exsertis. *Desfont. in anal. mus. paris. 10. p. 431. t. 36.*

C. orientale vulgari simile, flore minimo longis staminibus donato. *Tournef. cor. p. 7.*

Crescit in montibus syluosis altioribus Tauriae meridionalis. Floret aestate.

Statura C. officinalis. Caulis profunde sulcatus pilis mollibus longis valde hirsutus. *Folia* formâ *C. officinalis* pubescentia minus canescentia. *Racemi* axillares, juniores folio breviores, mox nudi, mox folio uno alterove diminuto instructi, sicut caulis villosi. *Flores* juniores videntur capitato-glomerati, aetate in racemos nonnullos alternos breves secundos evoluenti, *C. officinalis* floribus minores. *Pedicelli* floris calyce breviores. *Calyx* villosus semiquinquedentus: dentibus oblongis obtusiusculis. *Corolla* vix calyce major subcampanulata extus pubescens: laciniis brevissimis obtusis, fauce squamis brevibus oblongis margine valde villosis cum staminibus alternantibus clausâ. *Stamina* corollae fauci inserta, hæc duplo et ultra longiora: filamentis capillaribus, antheris parvis versatilibus. *Stylus* filiformis corollâ longior, staminibus brevior: stigmate minimo. *Semina* formâ *C. officinalis*, fetis apice stellato-glochidibus, in disco lateris exterioris minus confertis armata. Species *C. apennino* proxima.

Huc forte reuocandum est *Symphytum* secundum *Gmel. jun. it. 3. p. 363. t. 36. f. 2.*

C. scorpioides, in Ucrainae, fyluis sub arboribus passim nasceus, hucusque per Tauriam atque Caucasum non obseruatum est.

325*. PULMONARIA *azurea*.

P. calyce styloque longitudine tubi corollae, foliis hispidis: radicalibus lanceolatis, caulinis lineari-lanceolatis adnato-sessilibus.

P. foliis strigoso-hispidis: radicalibus oblongo-lanceolatis acuminatis in petiolos attenuatis, caulinis decurrentibus, corollae limbo campanulato. *Besser galic. n. 205 et Cat. hort. crem. a. 1816. p. 113.*

Bessera azurea. Schultes obs. p. 27.

P. tertia austriaca. Clus. hist. 2. p. 196. Sternberg in mem. soc. botan. ratisb. a. 1815. p. 31.

P. prima angustifolia. Tabern. Kräuterb. p. 948 (iconem ex Clusio reddit pejorem.)

In nemorosis promontorii Caucasicæ septentrionalis nuper reperta est. Alioquin per Rossiam mediam frequens, videtur a botanicis rossicis pro *P. angustifoliâ* fuisse recensita, quam equidem inter plantas ruthenas nondum vidi Floret vere. ♀

Dignoscitur ab affinibus, praeter angustiam foliorum et longitudinem styli, corolla speciosiore pulchre azureâ sensim in limbum ampliata: squamulis 5 pubescentibus minimis ad faucem. *Pube* rigidulâ subuisidâ ab affinibus non discrepat.

326. SYMPHYTUM *caucasicum*.

Non solum ad fluvium Terek, verum etiam per totum fere promontorium Caucasi septentrionale in planis ad margines sylvarum locis roscidis prouenit.

Distincta omnino a *S. officinali* species. *Calyx* tubo corollae breuior: dentibus angustis quidem, sed apiculo rotundato nec acuto ut in *S. officinali*. *Corollae* lacinae obtusissimae latiores quam in *S. officinali*.

327. SYMPHYTUM *orientale*.

Synonyma adde: *S. (tauricum)* foliis cordato-ouatis hirtis petiolatis: floralibus oppositis sessilibus, laciniis limbi corollae obtusis, caule ramoso. *Willd. enum. hort. berol. p. 184. Bot. magaz. 1787.*

S. (bullatum) foliis cordato-ouatis hirtis bullatis petiolatis basi subinaequalibus, corollis ventricosis. *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 179.*

Locis humidis scaturiginosis circa Odeffam, immo rarius in Ucraniâ quoque occurrit.

Descriptionem S. orientalis in *Linn. spec. plant.* adornatam esse ad plantam siccam herbarii sui diuersae a tauricâ speciei: foliis basi angustatis, calycibus patentissimis et laciniis limbi corollae acutis testatur *Willdenow* in *enum. hort. berol. loc. cit.*

328. SYMPHYTUM *asperrimum*.

Synonyma adde: *S.* foliis ouatis acuminatis scaberrimis petiolatis: floralibus oppositis subsessilibus, caule muricato: fectis reuersis. *Willd. enum. hort. berol. p. 183. Aiton hort. kew. ed. 2. P. 1. p. 294. Botan. magaz. 929.*

Coelum boreale apprime fert et hortorum etiam privatorum tam Petropolis quam Mosquae frequens ornamentum factum est.

329. SYMPHYTUM *cordatum*.

Synonyma adde: *S. foliis cordatis ovatis acuminatis hirtis: floralibus sessilibus suboppositis, caule simplici. Willd. enum. hort. berol. p. 184.*

S. pannonicum. Persoon enchirid. 1. p. 161. Besser galic. n. 208.

330. ONOSMA *echioides*.

Plantam caule recto ramis copiosis elongatis erecto-patulis iterum ramosis valde paniculato, quae apud me α est, pro distinctâ specie O arenariâ proponunt Waldstein et Kitaibel inter plantas hungar. rariores; his equidem facile assentio, qui hanc ramosiorē, praecociorem etiam esse et in campestribus Novae Rossiae usque in Ucraniam passim provenire, nuper iter faciendo observaui; quum altera, caulibus e radice saepe uno pluribus adscendentibus: ramis paucioribus brevioribusque praedita, scilicet mea varietas γ quam exprimit icon Gmelini flor. sib. 4. t. 40, et quam describere videtur Flor. franc. n. 2721, in australioribus demum reperiatur, videlicet in Bessarabiâ, Tauriâ, ad Wolgam inferiorem etc. Cum α convenit ad amissam planta austriaca Jacquini, quam comite amiciss. Host, circa Bruck ad Leytham ipse legi. Sed de synonymis auctorum inter has et alias forte aequae distinctas, sub nostrâ O. echioidē latentes species rite dispertiendis, mihi quidem non constat, ariadneum enim filum a varietatum intuitu ad harum specierum liquidam cognitionem ducens nondum deprehendi.

331. ONOSMA *tinctoria*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 79. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 27. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2250. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 93.

Mira in hac plantâ secundum aetatem mutabilitas *corollae* primum albae, mox luteae, deinde roseae, miniatae, demum violaceae, quos omnes colores in uno eodemque florente indiuiduo conspiciere licet.

333. ONOSMA *stellulata*.

Synonyma adde: *O. taurica*. *Aiton kew. ed. 2. P. 1. p. 295. Botan. magaz. 889.*

334. ONOSMA *simplicissima*.

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. 1. 57.*

336. CERINTHE *maculata*.

Synonymon adde: *C. (quinquemaculata) antheris sessilibus in medio limbi acuti insertis, foliis papilloso-scabris, radice multicauli. Wahlenb. carp. n. 171.*

In *C. minori* L. antherae ad fissuras limbi sessiles sunt secundum *Wahlenb. l. c.*

340. ECHIUM *asperrimum*.

Corolla constanter apud nos leucophaea extus leniter pubescens: pilis longioribus perpaucis. *Stamina* glabra. *Stylus* villosus in hoc et nostratibus omnibus. Pro *E. italico* L. hoc demum habeo.

340*. ECHIUM *violaceum*. *Flor. taur. cauc. 1. app. p. 422. n. 1020.*

Corollae limbus extus pilis raris elongatis.

344. ANDROSACE *villosa*.

Synonyma adde: *A. villosa*, foliis lanceolatis integerrimis villosis, umbellâ pauciflorâ, corollâ calycem excedente. Sprengel pugill. 2. p. 42. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2359. Wahlenb. carp. n. 177.

In Caucasi orientalis alpestribus cum *A. elongatâ* quoque occurrit, ex relatione Steueni in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 255.

344*. ANDROSACE *Chamaejasme*.

A. foliis lanceolatis basi angustatis margine ciliatis, perianthiis hirsutis. Linn. ed. Willd. 1. p. 799. Jacq. collect. 1. p. 194. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2362. Hoppe enchirid. a. 1799. p. 73.

A. pubescens, foliis lanceolatis subintegerrimis ciliatis, umbellâ pauciflorâ, corollâ calycem turbinatum excedente. Sprengel pugill. 2. p. 43.

A. villosa. Jacq. austr. 4. t. 332. Engl. bot. 743.

Prouenit in Caucasi orientalis alpe Schadagh, quam ex Sibirîâ quoque habeo. ♀

Vix aliter, quam *foliis paullo breuioribus obtusioribusque et pilis omnium partium rarioribus* ab *A. villosâ* distinguenda; ex meis enim obseruationibus non valet discrimen a pedunculorum longitudine desumptum. quod urgent Hoppe et auctores flor. franc. l. c. Nempe saepe vidi *A. villosam* pedunculis inuolucrum superantibus, sicut *Chamaejasmen* pedunculis inuolucro breuioribus. Iconem Repertorii botanici anglici citatam ob foliorum quam exprimit formam atque pubem ad posteriorem traho.

344**. ANDROSACE *albana*.

A. pubescens, foliis spathulatis incis, umbellâ capitatâ.
*Steu*en in *mem. soc. nat. cur, mosq.* 3. p. 255.

A. orientalis foliis *Valerianellae* undulatis et crispis.
Tournef. cor. p. 5.

Habitat in alpe Schadagh.

Radix tenuis apice in fibras aliquot diuisa extus nigricans intus alba annua videtur, nisi furculus sit lateralis ad viciniam rosulam excurrentis. *Folia* in rosulam aggregata vix unguicularia cuneiformia, apice crenis 5-7 magnis obtusis inaequalibus: terminali majore, undique pubescentia margine ciliata: ciliis confertis minimis. *Scapi* aliquot, florentis vix digitales, teretes sicut folia exili pube apicem versus copiosiore vestiti. *Capitulum* terminale subrotundum *florum* sessile 5-20, floribus *A. villosae* vix minorum. *Involucrum* capituli subdecaphyllum adpressum villosum: *foliolis* lanceolatis acutis calyces subaequantibus. *Calyx* campanulatus subpentagonus villosus: tubo albido, dentibus viridibus hirsutioribus tubo brevioribus acutis. *Corolla* albida: tubo calycem aequante, limbo longitudine tubi: laciniis ovato-oblongis obtusis.

345. PRIMULA *veris*.

Synonyma adde: *Pr. foliis* dentatis rugosis medio contractis, scapo multifloro, corollae limbo coneano. *Smith brit.* 1. p. 223. *Tabern. Kraeuterb.* p. 699.

Pr. officinalis. *Scop. carn. ed. 2. n. 205.* *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2367.*

Pr. veris flauo flore elatior. *Clus. hist.* 1. p. III.

Calyx corollae tubum saltem aequans eodemque multo amplior subcampanulatus: segmentis lato-lanceolatis.

345*. PRIMULA *elatior*. *Flor. taur. cauc. 2. app. p. 458. n. 2003.*

Synonyma adde: Pr. foliis dentatis rugosis medio contractis, scapo multifloro, corollae limbo plano. Smith brit. 1. p. 223. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2366. Gmel. fib. 4. p. 85. n. 32.

Pr. pallido flore elatior. Clus. hist. 1. p. 301.

Pr. sylvestris tertia. Tabern. Kraeuterb. p. 700.

Calyx angustior et breuior quam in praecedente: segmentis lanceolato-subulatis.

346. PRIMULA *amoena*.

Synonymon adde: Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2595.

In Caucaso cisalpino, ad latera montis Beschtau nuper etiam lecta est

Corollae collum oblongum longitudine sui tubi, quod mihi olim hemisphaericum visum est; fortassis quia, affinium instar, ita varians deprehenditur. Stylus staminibus longior, limbi corollae basin attingens.

347. PRIMULA *acaulis*.

Synonyma adde: Pr. (vulgaris) foliis dentatis rugosis, scapis unifloris, corollae limbo plano. Smith brit. 1. p. 222.

Pr. grandiflora. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2365.

Pr. sylvestris. Scop. carn. ed. 2. n. 204.

Pr. veris pallido flore humilion. Clus. hist. 1. p. 302.

Pr. veris quarta, sylvestris secunda. Tabern. Kraeuterb. p. 701.

Varietas flore amoene purpureo aut carneo primo vere per Tauriam maxime meridionalem abundat; et suspicor jam, ad hanc spectare eam, quam pro amoenae varietate acauli olim proposui, pro Pr. acauli ibericâ rectius ergo recensitam apud Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2594.

Hallerus de Primulis suis helueticis n. 610 et 611 (quae Pr. veris et elatior) observat: *stamina* in florentibus ad apicem, postea autem ad medium corollae posita esse. Sic, ex mente Halleri variarent ambae, secundum aetatem, tubi corollae collo breui et elongato; id enim constans est in omni Primulâ: quod *stamina* ibi corollae adhaereant, ubi tubus incipit in collum ampliari. Equidem in variis, caeteroquin simillimis ejusdemque aetatis Pr. veris et acaulis individuis mox tubi corollae collum oblongum subcylindricum, tumque *stylum* *stamina* superantem, mox tubi corollae collum breue hemisphaericum simulque *stylum* *staminibus* breuiorem animaduerto. Anne posteriorem Pr. acaulis varietatem exprimit Pr. brevistyla Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 383?

351. CYCLAMEN europaeum.

Synonymon adde: *Güldenst. it. I. p. 190, 421.*

Corollae limbus tubo circiter duplo longior, faucem versus maculis quinque magnis atropurpureis confluentibus, singulis ad ipsum tubi introitum albo-biguttatis.

354. LYSIMACHIA verticillata.

Synonyma adde: L. foliis verticillatis oblongo-lanceolatis petiolatis, pedunculis axillaribus uni-triflorisque, petalis ovatis acutis glanduloso-ciliatis, caule pubescente. *Willd. enum. hort. berol. p. 195. Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 32. Schultes obs. p. 35. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 18. Hoffm.*

hort. mosq. a. 1808. n. 1989. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 83.

Stamina monadelpha in hac ut in vulgari.

361. AZALEA *pontica.*

Synonymon adde: Güldenstaedt it. I. p. 275, 281 et alibi.

Constat quidem hanc reperiri in Poloniae maxime australis fyluis humidis (*conf. Schultes obs. p. 35. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 21,*) eandem vero in campestria nostra meridionalia euagari et circa Otschakow magnâ copiâ crescere, id asserente *Hove in repertorio botanico anglico sub n. 433,* vix equidem crediderim; plura enim alia fabulose de hoc frutice *loc. cit.* habet dictus peregrinator: arborescere eum et ad viginti pedum altitudinem interdum extolli, mellis inebriantis insignem copiam colono cuidam Otschakovienfi quotannis praebuisse etc.

362. PLUMBAGO *lapathifolia.*

Synonyma adde: Pl. (europaea) foliis lanceolatis amplexicaulibus scabriusculis, caule dimaricato, bracteis lanceolatis subnudis, ramulis laevibus. Willd. enum. hort. berol. p. 198. Savi cent. plant. etrusc. p. 52.

Suam *Pl. lapathifoliam Willdenovius loc. cit.* a nostrâ distinguit ramulis pedunculisque scabris, bracteis glandulis pedicellatis obtectis et flore minore albido nec violaceo.

363. CONUOLUULUS *aruensis.*

Definiatur: C. foliis sagittatis: auriculis lateraliter porrectis, sinu petiolari aperto, pedunculis subunifloris folio longioribus,

Hic maxime affinis est *C. (sagittaeifolius)* foliis sagittatis: auriculis retrorsum porrectis, sinu petiolari semicirculari, pedunculis unifloris folium æquantibus. (*Fischer in catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 28. Patria: Sibiria Salesow, deserta transwolgensia Tauscher.*) Dignoscitur a *C. aruenfi* foliis angustioribus utrinque ab apice usque ad auricularum extremitates pene rectilineis: his scilicet perparum a lobo medio folii diuergentibus, sed pari fere directione petiolum versus porrectis, pedunculis paullo breuioribus et floribus nonnihil minoribus. Quoad reliqua cum aruenfi conuenit. Hunc fortassis indicat commemorata apud *Gmelinum sib. 4. p. 95 sub n. 52 C. aruenfis* varietas foliis angustioribus et basi magis hastatis.

365*. *CONUOLUULUS hirsutus. Flor. taur. cauc. 1. app. p. 422. n. 1021.*

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 6.*

368. *CONUOLUULUS holosericeus.*

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 24. Besser catal. hort. crem. a. 1811. suppl. 3. p. 8.*

371. *CONUOLUULUS Soldanella.*

Planta ? nec ☉.

372. *POLEMONIUM coeruleum.*

Synonyma adde: *P. foliis pinnatis, calycibus pilofuscis, petalis subrotundo-ouatis obtusis, antheris ellipticis. Willd. enum. hort. berol. suppl. p. 10.*

P. foliis pinnatis: extimis confluentibus, stylo corollâ longiore (Vahl manuscr.) Flornem. hort. hafn. a. 1813. p. 196.

Ab hoc distincta species est Rossiae et praesertim Sibiriae indigenum *P. lanatum* *Pall. it. 3. p. 33*; cujus *Synonyma* sunt: *P. hirsutius* floribus majoribus *Linn. amoen 1. p. 164*. *P. coeruleum* β . calycibus lanatis. *Linn. hort. ups. p. 40*. *P. coerulei* varietas hirsuta *S. G. Gmel. it. 1. p. 13*. *P. varietas* caulibus calycibusque lanatis *Gmel. sib. 4. p. 103. n. 69. var. 1. t. 50*.

372*. CAMPANULA *Steueni*.

C. (simplex) foliis glabris crenatis: caulinis lanceolato-linearibus, radicalibus ovalibus, caule ascendente simplicissimo unifloro. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 255*.

C. orientalis monanthos *Lychnidis folio. Tournef. cor. p. 3?*

Habitat in Caucasi orientalis subalpinis pago Chinalug vicinis, nec non in Iberiâ. Floret Junio. ♀

Planta circiter dodrantalis, varietatem pusillam atque subunifloram *C. patulae* plane referens. *Caulis* basi leuiter pubescens. *Flos* utplurimum unicus terminalis erectus, neque tamen defunt specimina imprimis iberica biflora, immo triflora. *Calycis tubus* (germen intelligo) elongatus, scilicet duplo longior et proportione angustior quam in *C. patula*; *dentes* nullis denticulis instructi, qui vero nec in *patulâ* constanter adsunt. *Nomen triuiale* ab inventore speciei datum mutandum erat, ob aliam hujus nominis speciem *Florae francicae*.

372**. CAMPANULA *Rapunculus*.

C. foliis undulatis hirtis: radicalibus lanceolato-ovalibus, paniculâ angustatâ subracemosâ, calycis laciniis subulatis infra medium remote dentatis.

C. foliis undulatis: radicalibus lanceolato-oualibus, paniculâ coarctatâ. *Linn. ed. Willd. 1. p. 896. Smith brit. 1. p. 236. Engl. bot. 283. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2837. Poll. pall. n. 208. Hall. hist. n. 699.*

In pratis ad radices montis Beschtau occurrit. Floret aestate. ♂

Radix oblonga napiformis alba. *Caulis* simplicissimus strictus sesquipedalis angulatus, basi villis reuerfis crebris hirtus, apicem versus glabriusculus. *Folia* praesertim inferiora undulata, sicut caulis hirta; superiora diminuta acuta obscure crenulata glabriuscula stricta; floralia minima. *Panicula* oblonga subracemosa: ramis inferioribus breuibus paucifloris, pedicellis superioribus alternis unifloris. Saepius rami multiflori baseos paniculae defunt: floribus in racemum simplicem terminalem digestis. *Bractee* duae fetaceae minutae ad pedicellos, praeter folium florale. *Flores* *C.* patulae floribus paulo minores angustioresque. *Calycis* dentes angustissimi patentis quandoque corollam aequantes immo superantes carinati a basi ad medium utrinque denticulis 4-6 remotis muniti. *Corolla* pallide coerulea fere semiquinquefida: laciniis triangularibus acutiusculis. *Squamae* baseos staminum minutae. *Germen* pentagonum circa futura capsulae foramina tomentosum, caeterum glabrum. Eufius nostratem descripsi, quum defectu ramorum longiorum baseos paniculae et insigni calycinorum dentium longitudine et angustia a vulgari aliarum regionum aberrare videatur. Ea, quae secundum *Kluk apud Besser golic. 2. app. p. 343* in Poloniae prouenit, quoad calycem omnino cum nostrâ conuenire videtur.

372***. CAMPANULA *lilifolia*.

C. foliis ouatis lanceolatisque acutis grosse acute serratis rigidis nudiusculis, floribus laxè paniculatis nutantibus, stylo longe exserto.

C. foliis lanceolatis: caulinis acute serratis, floribus paniculatis nutantibus. Linn. ed. Willd. 1. p. 899. Besser galic. n. 256. Schultes obs. p. 37. Wahlenb. carp. n. 201. Waldst. et Kit. rar. hung. 1. 247.

C. foliis radicalibus ex cordato-ouatis, caulinis lanceolatis saepe serratis, floribus nutantibus. Gmel. sib. 3. p. 148. n. 18. 1. 26.

C. urticae foliis glabris, floribus minoribus pendulis. Amm. ruth. n. 17.

β angustifolia.

C. urticae angustioribus foliis glabris rigidisque. Amm. ruth. n. 15.

In Tauriae meridionalis montibus altioribus nuper est observata. *℥*

Foliorum latitudine et paniculae ambitu perquam variat; sed taurica nostra ad latifoliam varietatem amplâ laxâque paniculâ pertinet.

372****. *CAMPANULA latifolia.*

C. caule simplicissimo foliisque ovato-lanceolatis acutis inaequaliter obtuse biserratis subpubescentibus, pedunculis axillaribus unifloris calyce glabro brevioribus.

C. caule tereti striato glabro, foliis ovato-lanceolatis duplicato-serratis, pedunculis axillaribus unifloris erectis, calycibus glabris. Schmidt boem. n. 172. Linn. ed. Willd. 1. p. 900. Smith brit. 1. p. 237. Engl. bot. 302. Flor. dan. t. 782. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2841. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 2. p. 255. Hall. hist. n. 691.

Trachelium majus Belgarum. Clus. hist. 2. p. 172.

In sylvis caeduis ad montem Beschtan haud infrequens, porro circa acidulam Nartfana, in subalpinis ditionis Cubensis Caucausi orientalis et in Iberiâ. Floret aestate. *℥*

Caulis leuiter fulcato-angulatus, praefertim basin versus pubescens. *Folia* tenui pube praefertim subtus ad nervos vestita, margine imprimis baseos subciliata, tamen primo intuitu nuda apparent. *Calyx* glaber: segmentis subtilissime ferrulato-scabris, patentibus, neque vero reflexis. *Corollae* speciosae limbus tubo triplo quadruploque breuior: laciniis acutis margine elongato-pilosis. *Pedunculi* floris erecti, fructus reflexi.

374. CAMPANULA *urticifolia*.

Est *varietas* C. Trachelii, monente Schradero aliisque; eam tamen, quae ramulis axillaribus multifloris gaudet, per Germaniam vulgarem, apud nos nunquam vidi.

*Diagnos*is speciei ex foliis praeter floralia late cordatis longiuscule petiolatis, calycibus reflexis segmentorum margine atque carinâ una cum germine pilis paleaceis albis hispidis. Pro *varietate* C. latifoliae minus recte proponitur apud Wahlenb. carp. sub n. 204; sed ipsa haec latifolia Carpatorum, secundum Wahlenbergium foliis strigosis praedita, mihi dubia est.

Alia sane est C. *urticifolia* flor. franc. n. 2842, foliis nunquam cordatis a Trachelio n. 2844 discrepans.

375. CAMPANULA *rapunculoides*.

Synonyma adde: Flor. dan. t. 1327. Lam. et Decand. flor. franc. n. 2843. Besser galic. n. 237. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 198. Wahlenb. carp. n. 203.

Trachelii genus mollioribus foliis oblongis, minorum florum in anteriorem partem spectantium spicâ, radice repente. Clus. hist. 2. p. 170.

Panicula saepius longe racemosa secunda. *Corolla* semiquinquefida.

376. *CAMPANULA trachelioides*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 31. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 29.

Circa castellum Wladikawkas eandem obseruauit Steuen secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 255, qui collectis feminibus eam in hortos introduxit.

377. *CAMPANULA bononiensis*.

Synonyma adde: Besser galic. n. 238. Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 33. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 199. Wahlenb. carp. n. 202.

Calyx scaber, subincanus. Corolla circiter ad unam tertiam incisa. Capsula nitida.

378. *CAMPANULA ruthenica*.

Synonyma adde: Willd. enum. hort. berol. p. 211. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 31. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 649. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 29.

Merito de hujus a *C. bononiensi* diuersitate dubium mouit *Wallroth flor. hal. suppl. 3. p. 33*, posset enim utique *varietas* esse prioris simplex, valde tomentosa, spicâ compactâ, floribus minoribus, forte ex loco natali arido. Facile culturâ dubium hoc soluetur, quum tam *C. bononiensis*, quam *ruthenica* in hortis botanicis plerisque jam prostant.

379. *CAMPANULA glomerata*.

Synonyma adde: Flor. dan. t. 1328. Besser galic. n. 240. Krocker files. p. 323. n. 317. Persoon enchirid. I. p. 190. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2845. Wahlenb. carp. n. 206.

Septentrionalis *C. glomerata*, nuper a me Petropoli observata elatior est magisque quam taurico-caucasica longifolia, caeteroquin specie non diuersa. Altera vero nascitur per Ucraniam et in Poloniâ australiori staturâ taurico-causicae, magis vero canescens et foliis subtus ut in *C. bononiensi tomentosis*, quae etiam, praeter capitulum terminale, florum lateralium glomeribus pluribus instructa esse solet. Ad hanc refero *C. glomeratam* *Pollich. pal. n. 112, Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 34, C. glomeratae affinem Besser catal. hort. crem. a. 1811. suppl. 3. p. 6, C. farinosam Rochel. Besser cat. a. 1816. p. 27. (ex autopsiâ speciminum Besserianorum.)* Per hanc varietatem peruenimus tandem ad *C. petraeam* *Linn. humiliorem et maxime villosam ex loco natali alpino; ita quidem, ut alteram alterius varietatem esse, praecedentibus Persoonio loc. cit. et auctoribus flor. franc. 3. app. n. 2845, facile crediderim. Conferatur quoque huc Schultes obs. p. 38.*

380. CAMPANULA *collina*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 42. Bot. magaz. 927. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 31.

Inter calycis segmenta plicae deorsum quandoque ita elongantur, ut haec species inter Campanulas calyce 5-fido et 10-fido instructas ambiget.

381. CAMPANULA *lactiflora*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 10. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 31. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 27. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 200.

Postquam hanc speciem in Caucasi alpibus detexeram, femina ejus amicis primum communicavi sub nomine *C. hispida*.

dae; unde sine dubio orta est ejusdem nominis species, pro fibiricâ venditata, apud *Hornem. loc. cit. p. 199.*

382. *CAMPANULA betonicaefolia.*

Synonyma adde: C. incano-hispida, foliis tomentosis: radicalibus deltoideo-cordatis basi cuneatis petiolatis: petiolis subdentatis, superioribus oblongo-cordatis fessilibus, racemis secundis, floribus cernuis, germinibus tomentosis. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 201. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 31. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 627. Besser cat. hort. crem. a. 1811. suppl. I. p. 9.

383. *CAMPANULA lamiiifolia.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 31. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 626. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 27.

C. (macrophylla) capsulis obtectis trilocularibus, foliis cordatis crenatis subtus tomentosis, floribus in racemo composito nutantibus secundis. Botan. magaz. 912. Aiton kew. ed. 2. P. I. p. 351. Hooker paradisi. londin. t. 127.

Alia videtur esse, nec inter meas caucasicas obuia „*C. (lamiiifolia)* foliis ovato-cordatis crenatis acuminatis petiolatis, scabris, caule simplici racemoso, pedunculis simplicibus secundis reflexis, calycis sinibus subreflexis ciliatis *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 202*”, cui tamen locus natalis adferibitur Caucasus et synonymon nostrum adducitur.

384. *CAMPANULA pendula.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk a. 1812. p. 31. Besser cat. hort. cremen. a. 1811. suppl 4. p. 6 et cat. a. 1816. p. 27. (ubi conjungitur cum C. alliariefoliâ Willd.)

384*. CAMPANULA *offetica*.

C. capsulis obtectis, foliis cordatis duplicato-ferratis petiolatis glabris, caule simplici racemoso, calycibus glabris: laciniis denticulatis.

Habitat in Offetiae ibericae monte Kaifchaur. ♀

Habitus *C.* pendulae pusillae ramisque destitutae, tota glabra. *Caulis* vix palmaris simplex totus foliosus. *Folia* *C.* pendulae. *Flores* axillares solitarii erecti a medio caule ad apicem in racemum simplicem confertum digesti, magnitudine et formâ florum *C.* pendulae. *Pedunculi* flore breuiore. *Calyx* magnus corollae tubum aequans glaberrimus: *segmentis erectis* magnis exquisite acuminatis, denticulis marginalibus minutissimis acutis raris; *reflexis* multoties minoribus. *Corolla* coerulea, paullo minus quam ad dimidium fissa: laciniis intus pilosis. Ex paucis speciminibus descripsi *plantam* suae omnino speciei, et videtur quidem, secundum *radicis* rudimentum, sicut praecedens, saxi innosci, locis igitur minus aridis si nascatur fit fortassis ramosa; nam et in meis imi pedunculi secundi floris rudimentum monstrant.

384**. CAMPANULA *armena*.

C. capsulis obtectis, foliis petiolatis cordatis acuminatis inciso-ferratis pubescentibus subtus tomentosis, calycibus virgatis, ramulis axillaribus paucifloris. *Steuen in mem soc. nat. cur. mosq. 3. p. 256.*

Habitat in fissuris rupium circa Gandscham. Floret Augusto. ♀

Radix oblonga saxi infixâ. *Caulis* firmus tamen gracilis, sesquipedalis obtusangulus purpurascens villis paucis hirtus, valde ramosus. *Rami* axillares graciles patentés subsimplices.

Folia supra incumbenti-pilosa viridia, subtus subtomentosa pallidiora, petiolata; inferiora late-cordata acuminata inaequaliter profunde grosse ferrata, similia foliis Eryfimi Alliariae; ascendendo minora breuiusque petiolata; ramea minuta basi ovata subsessilia. *Flores* in ramis utplurimum terminales solitarii nantes, magnitudine florum C. Rapunculi. *Calyx* cum germine villosus subtomentosus corollâ triplo breuior: segmentis 5 erectis latis acuminatis, 5 reflexis minutis subulatis. *Corolla* coerulea extus pubescens, parum ampliata, ad unam tertiam partita. *Filamenta* basin versus valde membranaceo-dilatata. *Stylus* corollam subaequans: *stigmatibus* trilobis: lobis reflexis.

C. alliariaefolia ex herbario Willdenouii ulterius confirmanda est, anne sub aliquâ ex mox recensitis affinis lateat; ex breui enim descriptione, quam *Spec. plant. I. p. 910* supeditant, nil certi concludi potest.

385. CAMPANULA *rupestris*.

In alpibus circa pagum Caucasi orientalis Chinalug teste Steueno in *mem. mosq. 3. p. 256* etiam reperitur.

Folia saepe apice dentibus tantum tribus conniuentibus instructa, quare videtur esse *varietas* C. tridentatae Schreb. sub quâ recensetur apud *Hoffm. cat. hort. mosq. a. 1808. n. 656*. *Synonymon* Tournefortii hic excludendum et ad mox recensendam C. ciliatam referendum puto; inuenio enim in aduersariis meis, plantam herbarii Tournefortiani habere folia ciliis marginalibus instructa.

386. CAMPANULA *Saxifraga*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 31.*
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 651.

Possit esse *varietas* magis vegeta praecedentis, nam *margo foliorum* et *calyx* pube molli haud penitus carent. Quando, sicut haec, praecedens quoque in hortos introducta erit, cultura dubium soluet.

386*. CAMPANULA *ciliata*.

C. capsulis obtectis, *foliis* oblongis basi latioribus crenatis ciliatis, *calyce* hispido. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 256.*

C. orientalis pumila repens, flore minore. *Herbar. Tournefort.*

Habitat in alpibus Caucasica. 2

Facies duarum praecedentium. *Differt foliis* acutioribus basi vix attenuatis: crenis pluribus et enidentioribus, interdum potius inaequaliter serrulatis; lucide viridibus valde venosis, margine ciliatis nec lanuginosis; *calycibus* longioribus angustioribusque, pilis rigidis nec pube molli instructis.

Proxime dictis perquam affinibus speciebus quarta necitor, nondum in Systema introducta, Sibiriae maxime orientalis et vicini Archipelagi incola:

* CAMPANULA *dasyantha*.

C. capsulis obtectis, *foliis* pubescentibus crenatis: primigenis spatulatis, caeteris lineari-lanceolatis acutis, *calyce* hirsuto, *corollae limbo* margine pilosissimo,

Hujus dubia *synonyma* sunt: *C. caule unifloro, foliis ovatis dentatis, calyce hirsuto. Gmel. fib. 3. p. 160. n. 28. C. humilis bellidis folio, flore majore coeruleo. Steller plant. ins. Beringii manuscr. n. 38. Si Stellerum calycis lacinulas parvas reflexas praeteruidisse aut non commemorasse statuere licet, planta ejus utique haberi potest pro nostrâ, ex itinere Billingsiano quondam relatâ, quae etiam inter plantas siccas Redowskianas, in Sibirîâ maxime orientali lectas prostat.*

387. CAMPANULA *Adami.*

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 16. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 628.

In alpibus Caucasi orientalis eandem legit Steuen secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 256.

388. CAMPANULA *sibirica.*

Calycis segmenta reflexa in hac et in subsequente longitudine variant, interdum et in sibiricâ erectis multo breviora; fallit igitur diagnosi utriusque, quam a calycis conformatione desumfi.

389. CAMPANULA *caucasica.*

Synonyma adde: Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 256. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 631.

391. PHYTEUMA *campanuloides.*

Synonyma adde: Botan. magaz. 1015. Aiton kew. ed. 2. P. 1. p. 355. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 32. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2466. (excluso synonymo Waldst. et Kit.)

391*. PHYTEUMA *canescens*.

Ph. foliis subcanescentibus margine scaberrimis: inferioribus ovatis crenato-ferratis basi attenuatis, superioribus lanceolatis subintegerrimis sessilibus, floribus axillaribus sessilibus. *Besser flor. galic. 1. p. 167. n. 246 et p. 368.*

Ph. foliis sessilibus: inferioribus obovatis ferratis, superioribus lanceolatis integerrimis, floribus racemosis. *Waldst. et Kit. rar. hung. 1. t. 14. Willd. enum. hort. berol. p. 215. Schultes obs. p. 40.*

Rapunculus orientalis angustifolius multicaulis totus floridus. *Tournef. cor. p. 4?*

Frequens in campis herbidis Bessarabiae, ad Tanain inferiorem, in pratis syluosis Ucraniae circa Charkow. In Tauriâ lectum vidi inter plantas siccas amiciss. *Boeberi*, quod ex Iberiâ etiam habeo. Seriore aestate floret. ♀

Conuenit cum Ph. campanuloide inflorescentiâ et floribus, sed differt ramositate atque gracilitate, pube asperiore quâ leuiter canescit, et foliis minoribus: superioribus angustis acutissimis saepe integerrimis.

392. SAMOLUS *Valerandi*.

In Tauriae meridionalis montibus, valli Jaltensi imminetibus, ad scaturigines nuper legi.

393. LONICERA *Caprifolium*.

In virgultis per Caucasi promontorium septentrionale circa Stauropolin et alibi reperitur.

395. LONICERA *iberica*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 13. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44. (sub Xylosteo).*

Circa Derbentum frequens est teste *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 257.*

396. LONICERA *orientalis*

Synonymon adde: *L. coerulea. Gildenst. it. 1. p. 423. (conf. Pall. ross. 1. p. 57.)*

In sylvis ad montem Beschtau etiam reperitur.

Folia florentis tenera, postea majora firma atque laurina evadunt.

Hic annotasse proficiet, sub *L. pyrenaicâ Linn. ed Willd. 1. p. 987 Pallasii* synonymon et locum natalem Sibiriam expungenda esse; monet enim *Pallas ross. 1. p. 58, se L. coeruleam intellexisse.*

397. VERBASCUM *Thapsus.*

Synonyma adde: *V. foliis decurrentibus crenulatis tomentosis: superioribus acutis, racemo spicato denso, corollae subrotatae laciniis oblongis obtusis, antheris subaequalibus. Schrader monogr. 1. p. 17. n. 1. Besser galic. n. 264.*

Corollae subinfundibuliformis limbus erecto-patulus longitudine tubi crassi limbum versus dilatati. *Staminum* majorum antherae ovali-reniformes, reliquis paullo majores. *Schrader loc. cit.*

397*. VERBASCUM *cuspidatum.*

V. foliis decurrentibus crenulatis tomentosis: superioribus cuspidatis, racemi fasciculis remotiusculis, antheris duabus oblongis. Schrader monogr. 1. p. 23. n. 4. t. 1. f. 1. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 148.

V. Thapsi varietas ramosa grandiflora. *Besser galic. 1. p. 178. (hujus loci esse testatur auctor in litteris.)*

In Tauriâ V. Thapso magis commune est, per Ucraniam vulgatum, ubi praecedens non vidi; habeo etiam specimen siccum olim Stuttgardiae pro Thapso lectum.

Diagnosıs a V. Thapso potissima ex foliis superioribus bracteisque longe acuminatis, caule saepius polytachyo, spicis basi praefertim interruptis, floribus majoribus minus tubulosis et pedicellis fructus tantillum longioribus.

Videtur esse V. Thapsus multorum, sicut *Pollichii*, qui flores sesquiuncialis diametri caulemque ramosum praedicat. Quid de V. Thapso *flor. brit.* flatuam, nescio; quum id in iconibus stirpium anglicarum (*Engl. bot.* 549) stamina omnia aequalia aurantio-pilofula monstret.

398. VERBASCUM *phlomoides*.

Synonyma adde: V. foliis crenatis tomentosis: radicalibus ellipticis seu ovato-ellipticis petiolatis, caulinis oblongis acutis, superioribus lato-onatis cuspidatis leniter decurrentibus; racemi fasciculis remotiusculis, antheris duabus oblongis. *Schrader monogr.* I. p. 29. n. 10. *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 2671. *Kniph. ectyp.*

Inter species foliis decurrentibus praeditas a *Schradero* ponitur, sed apud nos folia vix decurrunt, quamvis insertio costae dorsalis paullo altior basi fit; potius adnato-fessilia nuncupanda sunt, tanto quidem magis, quod caulis a folio ad folium perfecte teres appareat.

399. VERBASCUM *compactum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk.* a. 1812. p. 25. *Hoffm. hort. mosq.* a. 1808. n. 3438.

V. (*ovalifolium*) caule erecto simplici, foliis ovatis sessilibus dentato-crenatis superne glabriusculis, floribus spicatis. *Bot. magaz.* t. 1037. *Ait. kew. ed. 2. P. I.* p. 383.

Ad Tanain inferiorem, circa Cosaccorum caput Tscherkask legit *D. Henning*.

Floribus baseos spicae remotis variat. *Filamenta* crocea: lanâ paullo dilutiore aurantiâ.

Ab hoc vix specie differt *V. formosum*. *Catal. hort. gorenk. a. 1812 p. 25. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 148.*

399*. *VERBASCUM gossypinum*.

V. foliis decurrentibus crenulatis supra viridibus sublatis, subtus lanâ floccosâ nitidis; racemis simplicibus caudatis, pedicellis fasciculatis calyce subbreuioribus.

Habitat in Iberiâ:

Possideo tantum superiorem caulis partem cum racemo *speciei* caeterum distinctissimae. *Discrepat* a subsequente, cui quoad habitum, pubem, inflorescentiam, flores et capsulas simile est: *foliis* decurrentibus basi inaequalibus angustioribus: crenis minutioribus minusque conspicuis; *filamentis* croceis, duobus supra medium albo-lanatis, tribus longioribus nudiusculis; nec omnibus aequaliter lanâ albidâ copiosâ vestitis. *Reliqua* ut in sequente.

399**. *VERBASCUM gnaphalodes*.

V. foliis oblongis acutis crenatis supra viridibus sublatis subtus lanâ floccosâ niueis: superioribus fessilibus; racemis simplicibus caudatis, pedicellis fasciculatis calyce subbreuioribus.

Habitat in Tauriâ maxime meridionali, circa pagum Jaltam lectum.

Statura *V. phlomidis*. *Caulis* simplex teres lanâ niueâ floccosâ junior totus indutus, quâ aetate vel casu detritâ pur-

purascit striasque monstrat subtilissimas; terminatus racemo longo crassiusculo basi in erupto apicem versus denso, cui interdum lateralis unus alterne subijcitur. Folia oblonga acuta evidenter crenata: crevis tamen minime profundis, supra atro viridia, juniora lanâ, vagâ præsertim ad nectum medium bases haud penitus defœuita, quæ tamen cito evanescit; subtus lanâ copiosâ floccosâ tota niuea, quâ diu persistente utraque foliorum pagina valde discolor apparet; si vero abstergitur, inferior quoque pagina atroviridis extat, nervo dorsali bases eleganter purpurascente. Folia inferiora basi attenuata, superiora sessilia, summa breviora latioraque: acumine longiori. Racemi simplices crassiusculi valde floccoso lanati, quæ attamen lana in bractearum calycinorumque segmentorum superiore paginâ vel parca est et cito evanida, vel penitus defœieratur, quare racemus niueo viridique variegatus apparet. Florum fasciculi multiflori conferti, inferiores remoti bracteis foliiformibus suffulti, quæ ascendendo maxime diminutæ, in superiore compactâque racemi parte lanceolato-fimbriatæ parum eminent. Pedicelli breves inæquales ad summum longitudine calycis. Flos paullo minor flore V. pulverulenti. Calycis segmenta anguste lanceolata acutiuscula: basi exteriori demum denudatâ purpurascente. Corolla lutea formâ V. pulverulenti: maculis purpureis obsoletis ad faucem. Stamina subæqualia aurantia: omnia lanâ albicante copiosâ vestita. Germen lanatum. Stylus purpurascens: stigmate crassiore simplici. Capsula sphaeroidea, calyce paullo longior, actate calva nitida.

Differt a „V. (floccoso) foliis ovatis acutis subintegerrimis utrinque lanâ floccosâ candicantibus, racemo lanuginoso „laxo basi subramoso, pedicellis fasciculatis calyce brevioribus“ habitu firmiore, foliis angustioribus discoloribus evidenter crenatis. racemo caudato simplici, floribus majoribus et capsulâ magis oblongâ.

400. VERBASCUM *puluerulentum*.

Synonyma adde: Schultes obs. p. 41

V. (*Lychnitis*) foliis ovato-oblongis dentato-crenatis subtus incano-tomentosis, radicalibus petiolatis, caule subangulato paniculato. *Besser galic. n. 266. Kniph. ectyp.*

Per omnem Rossiam mediam atque australem, praesertim vero in Ucraniâ frequens est, ubi V. album *Moenchii* nusquam, nec alibi, quod ego sciam, in Russiâ occurrit.

Apud nos vulgo parviflorum est: floribus vix V. nigro majoribus; varietatem vero flore dimidio majore ex regionibus tanaicensibus habeo. Sic et affinia V. nigrum, orientale etc. florum magnitudine perquam variant.

401. VERBASCUM *orientale*.

Definiatur: V. foliis villosis subtus subtomentosis: inferioribus ovato-oblongis crenatis basi subincisis, superioribus subcordatis acutis; racemis virgatis laxis, floribus fasciculatis, segmentis calycinis lanceolato-subulatis.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 25. Besser catal. hort. eremenec. a. 1816. p. 148.

V. austriacum *Schraderi*.

V. mixtum. *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2674?*

Per Rossiam mediam, in Ucraniam usque cum V. nigro frequens est.

Foliis inferioribus basi subcordatis, tomento praesertim paginae inferioris foliorum mox copioso mox praeter nervos pene deficiente, florum fasciculis magis minusve diffitis et corollarum magnitudine valde variat. Et videor mihi varietatem parvifloram et multifloram non vidisse in australibus, ubi V. nigrum exulat, sed potissimum in Ucraniâ ubi hoc

promiscue cum orientali nostro crescit; ita quidem, ut aliquid adulterini atque spurii intercedere facile crediderim. Talia enim connubia variarum *Verbasci* specierum proles hybridas facile producere ex experimentis *Koelreuterianis* in scriptis *Academiae scientiarum petropolitanae* consignatis satis superque patet.

V. austriacum Schraderi pro synonymo nostri pono, specimenibus *Schottianis*, quae in herbario amiciff. *Steueni* vidi; fretus Pertinent autem haec ad varietatem minus tomentosam.

Praeter notas olim indicatas *V. orientale* a nigro differt caule imprimis superne minus acutangulo, cujus anguli in nigro ob petiolos evidentius decurrentes argutissimi sunt; foliorum crenis grossioribus, floribus in uniuersum maioribus. Habitus vero *paniculae*, in *V. orientale* virgatus et laxis, in *V. nigro* racemosus atque confertus pro diagnosi potissimum in oculos incurrit; etenim *V. nigri* inflorescentia saepe racemo unico longissimo caudato absoluitur, laterales vero, si qui prostant, semper terminali multo breuiores sunt.

402. VERBASCUM *pyramidatum*

Definiatur: *V.* foliis villosis subtus subtomentosis: inferioribus oblongis duplicato-crenatis, superioribus lato-cordatis acuminatis sessilibus, racemis paniculatis, floribus sparsis subsolitariis, segmentis calycinis ovatis obtusiusculis.

Synonyma adde: *V.* caule angulato alato, foliis radicalibus oblongo-lanceolatis subfinuatis duplicato-crenatis petiolatis, caulinis lato-cordatis sessilibus, omnibus pubescentibus, paniculâ ramosâ coarctata. *Schultes obs. p. 41. Willd. enum. hort. berol. p. 224. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 25. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 148.*

Occurrit quoque in Tauriâ meridionali et in Iberiâ.

Folia pube et colore praecedenti similia variant pariter tomento paginae inferioris. *Diagnosis* ab affinibus optima ex amplitudine *paniculae*, situ *florum* et *calycis* formâ.

403. VERBASCUM *sinuatum*.

V. foliis radicalibus pinnatifido-repandis tomentosis, caulinis amplexicaulibus nudiusculis, rameis primis oppositis. *Miller dict. n. 7. Linn. ed. Willd. 1. p. 1006. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 72. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2681.*

V. undulatum. *Flor. taur. cauc. n. 403. (excluso forte synonymo Lamarckii.)*

V. intubaceum quintum. *Tabern. Kraeuterb. p. 956.*

Folia basi adnata, si mauis, utrinque leuiter decurrentia: ramea cordata, infimo pari opposito.

V. graecum fruticosum folio sinuato candidissimo *Tournef. itin. edit. origin. gallic. 1. p. 128 cum icone diuersissima* ab hoc et a V. pinnatifido planta est.

404. VERBASCUM *pinnatifidum*.

Synonymon adde: Botan. magaz. 1777.

404*. VERBASCUM *rubiginosum*.

V. foliis supra nudiusculis subtus villosis crenatis: inferioribus oblongis petiolatis, caulinis cordato lanceolatis sessilibus; racemis virgatis paniculatis, pedicellis subgeminis: fructiferis elongatis patentibus, germinibus pilosis.

V. foliis oblongo-ouatis subvillosis: inferioribus petiolatis duplicato-crenatis, superioribus sessilibus simpliciter serratis. *Waldst. et Kit. rar. hung. 2. p. 216. t. 197.*

V. (cupreum) caulibus virgatis simplicibus, foliis cordato-onatis rugosis crenatis subtus lanatis, pedunculis unibracteatis solitariis. *Botan. magaz.* 1226.

V. caucasicum. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 25.*
(non *Schultesii*, ex autopsiâ plantae horti gorenkensis)

V. orientale Conyzæ folio, flore micante e ferrugineo ad aureum vergente. *Tournef. cor. p. 8.*

Crescit in campis herbidis elatioribus inter Tyram, Borythenem et Hypanin, rarius quoque in campestribus ad fluvium Terek haud procul oppido Mosdok observatum. Floret aestate. ♂

Planta elegans varietatem elatiorem atque ramosiorem *V. phoenicei* quodammodo referens. *Radix* biennis. *Caulis* 2-3-pedalis erectus, foliorum marginibus decurrentibus parum angulosus, purpurascens villosus, superne subincanus: ramis floriferis compluribus elongatis villosis subcanescentibus paniculatus. *Folia radicalia* oblonga utrinque attenuata petiolata grosse et interdum duplicato-crenata, supra praeter nervos nudiuscula, subtus undique villis sparsis pubescentia; *caulinâ* adscendendo minora acutiora minutius crenata, ima in petiolum attenuata, pleraque basi cordata fessilia. *Bracteae* cordato-lanceolatae acuminatae, superiores diminutae subulatae, villis imprimis subtus incanae. *Flores* magnitudine *Blattariae* solitarii vel gemini: *pedunculis* gracilibus, minus tamen quam in *Blattariâ* elongatis, villoso-canis. *Calyx* brevis villosus subtomentosus: *segmentis* lanceolatis acutis. *Corolla* extus pilosiuscula fordide rubella: colore mox in luteum seu albidum, mox in purpureum vel spadiceum vergente. *Stamina* tria superiora paullo breviora tota lanâ albâ purpureâque vestita inferiora lanâ purpureâ parciora, basi apiceque nudiuscula. *Stylus* purpurascens: *stigmatibus* crassiore simplici. *Germen* pilis nitidis albis tectum.

V. cancaficum Schultes obs. p. 42 pedunculis longitudine tantum calycis basi bracteis duabus propriis stipatis a nostro manifeste discrepat. Aequè diuersam est habitu *V. Blattariae*, capsulisque glaberrimis praeditum *V. ferrugineum* Miller hort. 1. t. 67. Trew et Ehret icon. t. 17. f. 1. Andrews bot. reposit. t. 162.

404**. *VERBASCUM spectabile.*

V. foliis cordatis crenatis supra villosis subtus tomentosis: radicalibus petiolatis, racemis elongatis hirsutis, pedicellis subgeminis fructiferis calyce sublongioribus erectis, germinibus lanatis.

Habitat rarius in Tauriae meridionalis montanis asperis circa praedium Sobla, ad fontes riui Salgir, in montibus supra Ulu-Ufen. Floret aestate. ♀?

Planta speciosa 2-4 pedalis, basi simplex, superne in ramos floriferos paucos longissimos diuisa, habitu *V. repandi*. *Caulis* sicut in praecedente leniter angulosus, villis longioribus copiosioribusque pubescens. *Folia* omnia cordata, ascendendo in caule pro more decrescentia, supra sparsim villosa viridia, subtus tomentosa et pallidiora; superiora lata cordata sessilia longe acuminata. *Rami* floriferi cum bracteis calycibusque hirsuti: pilis patulis albidis, interspersis pilis brevioribus glanduliferis. *Bractee* infimae cuspidatae foliis caulinis summis similes, mediae lanceolatae, summae diminutae subulatae. *Pedicelli* inferiores subgemini, superiores solitarii, villosi tenues, in florente circiter calycis longitudine, fructiferi euadunt longiores; in aliis tamen indiuiduis fructiferi quoque calycem longitudine vix superant. *Flos* praecedente maior. *Calyx* villosus: segmentis lanceolatis latioribus quam in praecedente. *Corolla* speciosa lutea glabra fundo purpureo maculato. *Stamina* 3 superiora breviora, lanâ copiosâ

ex albido fordide purpurascente tota vestita: antheris rotundatis; duo inferiora longiora, praeter fasciculum pilorum purpureorum supra basin, nudiuscula: antheris oblongis. Talis staminum forma et in vulgari Blattariâ. Germen lanâ densâ albidâ vestitum. Stylus praecedentis. Capsula subrotunda erecta, villis copiosis hirsuta.

405. VERBASCUM *phoeniceum*.

Racemus pilis glanduliferis minutissimis viscidulus. Germen glabriusculum. Capsula glabra rugulosa.

406. VERBASCUM *Blattaria*.

Capsula sphaerica, junior pilis minutissimis glanduliferis pubescens, matura glabra.

410. HYOSCIAMUS *orientalis*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. α. 1812. p. 26.*

414. SOLANUM *nigrum β. villosum*.

Per Tauriam meridionalem pluribus locis occurrit, nec non circa Tiflin teste Steuen in *mem. mosq. 3. p. 257.*

415. LYCIUM *ruthenicum*.

Synonyma adde: L. foliis lineari-lanceolatis basi attenuatis subfasciculatis, ramis dependentibus, gemmis spinescentibus, pedunculis calyce longioribus, staminibus corollae limbum aequantibus. *Willd. enum. hort. berol. p. 245. Duhamel arb. ed. nou. 1. p. 127. t. 15. Steuen mem. mosq. 3. p. 257, Marsch. casp. p. 77.*

L. europaeum. *Pall. it. 3. p. 538 et 553.*

Pedunculi flore paullo breuiiores. *Corollae* tubus calyce vix duplo longior. *Stamina* faucii corollae inserta basi pubescentia, corollam aequantia. *Baccæ* nigrae.

424*. EUONYMUS? *nanus*.

E. floribus quadrifidis, ramis angulatis, foliis lanceolatis integerrimis.

Cneorum tricoccum *Güldenst. it. I. p. 422?*

Crescit in Caucaso septentrionali Cabardinico, circa thermas Constantinomontanas in saxosis. *D. Steuen*.

Planta facie *Cneori* tricocci, cui congenerem esse primo intuitu mihi persuasi; monentibus vero amicis *Stueno* et *Fischer* potissimam ex inflorescentiâ et floribus analogiam cum *Euonymis* nunc agnosco. De genere constabit, quando fructum obseruare licebit. *Caulis* circiter dodrantalis angulatus viridis, ex relatione *Stueni* herbaceus, qui mihi attamen cum foliis persistere posse videtur. *Rami* floriferi cauli similes recti. *Folia* similia foliis *Cneori* tricocci minora et angustiora per paria approximata ut pene opposita. *Pedunculi* axillares saepius gemini quam solitarii aut terni, tenues 1-3-flori folio paullo longiores. *Bracteae* oppositae subulatae minimae sub pedicellis, quae nec in pedunculis unifloris desunt. *Flores* in speciminibus hucusque lectis inexpandi minuti monstrant calycem breuem fere ad basin usque in lobos quatuor latos rotundatos aequales diuisum, corollam tetrapetalam calyce longiorem, *stamina* quatuor receptaculo inserta, *pistillum* puluinatum: *stylo* vix ullo.

425*. RIBES *caucasicum*.

R. (inermis), racemis nutantibus, floribus glabris, foliis cordatis acute 3-5-lobis inaequaliter argute duplicato serratis, supra pilosiusculis subtus villosis-tomentosis.

Habitat in Caucaso cabardinico. Fructus edules quotannis venales proflare in Castello Nartsanenfi refert *amiciff. Steuen.* †

Frutex, uti colligo ex ramis ficcatis, similis *R. rubro*: cortice annosiorum ramorum nitido nigricante, juniorum griseo: epidermide secedente. *Folia* formâ foliorum *R. nigri*: serraturis crebrioribus, petiolis juniorum ciliatis. *Racemi* formâ et situ *R. rubri*: pedunculo communi pedicellisque villosis. *Bracteae* ut in *R. rubro* ovatae obtusae villosae pedicello quidquam breviores. *Germina calycesque* obtusi glabra. *Petala* ita minuta ut in sicco oculos fere fugiant. *Baccae* ex relatione *Steueni* nigrae, herba odoris expers.

R. rubrum iterum omitto, quum nec vivum observaverim in itineribus taurico-caucasicis, nec inter ficcas plantas harum regionum hucusque viderim. Constat tamen ex relatione eorum, qui in Castello Nartsanenfi militiam agunt, Ribesia rubra, per subalpina Caucasi cabardinici ab incolis collecta, et quotannis venalia adferri; et indigentum Caucaso huncce fruticem faciunt *Pallas ross. 2. p. 35*, sicut *Güldenst. it. 1. p. 275, 288 et 424.*

426. RIBES *Grossulariâ*.

Aculei sub gemmis validiores 1-3, praetereaquæ plurimi minores et tenuiores praesertim baseos caulium. *Folia* utrinque villosula, sic quoque *petioli*, in quibus inter villos cilia nonnulla longiora glandulifera potissimum basin versus eminent. *Bracteae* duae suboppositae ovatae minimae versus pedicellorum medium. Nostrum igitur potius *Uva crispa* *Linnaei* est, quam equidem cum *Cl. Decandolle* (*flor. franc. n. 3646*) aliisque a *Grossulariâ* amplius non separo; utriusque enim diagnosis a *Cl. viris Smith* (*flor. brit. 1. p. 266*), *Schultes* (*obs.*

p. 74), *Besser* (*flor. galic. I. p. 186*) et *Wahlenberg* (*carp. n. 227*) recenter varie in medium prolata mihi non satisfecit.

426*. *VIOLA hirta*.

V. acaulis inodora: stolonibus nullis, foliis cordatis hirtis: sinu baseos profundo, calycibus obtusis.

V. acaulis, foliis cordatis piloso-hispidis. Linn. ed. Willd. I. p. 1162. Flor. dan. t. 618. Curt. lond. Smith brit. I. p. 245. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4455. Besser galic. n. 249. Gort. ingr. p. 140. Hall. hist. n. 559.

In Caucaso cisalpino rarius occurrit. ♀

Cespitulos constituit densos, copiosis floribus ornatos (stolonibus breuibus augetur secundum *Smith loc. cit.*). *Folia* apicem versus decrescunt in triangulum, ipso tamen sine obtuso; basi mediâ breuissime decurrunt in *petiolum*: sinu utrinque profundo parabolico. *Scapi calycesque* perparum pubescentes (glabros praedicat *Decandolle loc. cit.*). *Corollae* ex coeruleo in carneum vergunt, quo e longinquo discernas a *V. odoratâ*. *Petala* parua inaequalia, omnia late obouata. *Odor* floris plane nullus.

427. *VIOLA campestris*.

Definiatur: V. acaulis odorata: stolonibus nullis, foliis cordato-oblongis piloso-hirtis: sinu baseos aperto utrinque arcuato, calycibus obtusis.

Synonyma adde: *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 151.*

Crescendi modo aemulatur *V. hirtam*, (quacum minus bene coniungitur a *Cl. Treuirano in repert. soc. nat. cur.*

berol. a. 1813. 2. p. 148), colore vero et odore florum *V. odoratam*.

Varietatem floribus purpureis, in Caucasi orientalis alpe Schadagh lectam commemorat *Steu*en in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 257*, quae forte distincta species est, mihi vero haud satis nota. Hujus loci videtur esse *V. rubra* *Habl.* apud *Gmel. it. 4. p. 146*, in sylvis Gilanensibus nascentis.

Multum quoque nostrae videtur affinis, conveniens habitu, sed glabritie discrepans *V. (ambigua) acaulis*, foliis oblongis cordatis obtusiusculis crenatis nudis, basi lobis inaequalibus inflexis cucullatis. *Waldst. et Kit. rar. hung. 2. p. 208. t. 190.*

428. VIOLA odorata.

Definiatur: *V. acaulis odorata stolonifera, foliis pubescentibus: primigenis reniformi-cordatis, calycibus obtusis, petalis duobus superioribus obovatis, infimo paullo angustioribus.*

Folia semper pubescunt: pube adultiorum insigniore. *Stipulae* radicales ovato-subulatae ciliatae. *Pedunculi* tetragonum cum calyce parce pubescentes. *Bracteae* vulgo infra pedunculi medium, nec tamen constanter, brevissime ciliatae. *Calycis* foliola lateralia inferiora superioribus latiora. *Corolla* violacea fundo albo. *Petala* 4 superiora subaequalia, 2 lateralia basin versus latere interiore barbata, quintum paullo brevius haud multo latius submarginatum, in disco lineis 5 saturis pictum. *Calcar* vix calyce longius obtusum. *Nectaria* apiculo incrassato obtusiusculo.

Varietas rotundifolia: petalis a basi extra faucem longius albis (*V. odorata* var. *B Steu*eni *Besser catal. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 2. p. 17*) est quasi media inter *V. odoratam* et affinem speciem in Ucrainae pomariis et ad sepe

circa Charkow cum odoratâ copiosam, hac quoque praecociorem, quae mihi est

* VIOLA *suavis*.

V. acaulis odorata stolonifera, foliis pubescentibus, primigenis reniformibus; calycibus obtusis, petalis duobus superioribus oblongis obtusis infimo emarginato subduplo angustioribus.

Dignoscitur a V. odoratâ colore herbae pallidius viridi, pubescentiâ parciore, foliis primigenis exactius reniformibus, adultioribus in uniuersum quoque latioribus, stipulis basi angustioribus lanceolato-subulatis, corollis dimidio majoribus pallidioribus: petalis 4 superioribus longioribus angustioribusque ad unam tertiam albis, intermedio caeteris notabiliter latiore euidenter breuiore magis quam in V. odoratâ emarginato, a basi ad medium fere albo: lineis disci faturis ut in odoratâ; nectariis apice crassiore unguiculatis. Odore florum suauis V. odoratae non cedit.

429. VIOLA *canina*.

V. caulescens, adultior adscendens, foliis subrotundo-cordatis pilosiusculis, calycibus acutis, corollae calcare emarginato-bilobo.

V. *canina*. *Flor. taur. cauc. n. 2004. Smith brit. I. p. 246. Engl. bot. 620. Besser galic. n. 255. Schultes obs. p. 48. n. 318. Poll. pal. n. 838. Tabern. Kraeuterb. p. 681.*

β. V. *neglecta*. *Flor. taur. cauc. n. 429. Schultes obs. p. 48. sub n. 318.*

In Tauriae meridionalis umbrosis communis.

V. *neglectam Schmidtii* specie non differre a V. *caninâ* nostrâ coeruleo flore, per Tauriam quoque passim occurrente et Rossiae mediae perquam familiari modo agnosco. *Distincta*

vero, quamvis admodum affinis *species* videtur, non solum in Polonia australiore, verum etiam in Ucraniâ et circa Mosquam occurrens

* *VIOLA lancifolia.*

V. caulescens, adultior erectiuscula, foliis cordato-oblongis pilosiusculis, calycibus acutis, corollae calcare emarginato-bilobo.

V. caule adultiore adscendente, foliis ovato-lanceolatis subglabris, stipulis elongato-dentato-ciliatis, calycibus acutis. *Besser golic. n. 256.*

V. (canina) caule adultiore adscendente, foliis oblongo-cordatis obtusis punctatis, stipulis fetaccis (Vahl manuscr.). *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 234?*

V. montana. Kniph. ectyp.!

Differt a V. caninâ habitu adultae rectiore, foliis praefertim in adultâ longioribus angustioribusque: crenis obtusissimis, stipulis majoribus: dentibus validioribus. Ob folia oblonga hanc potius, quam caninam nostram pro V. caninâ Linnaei habeo. Puncta foliorum rubiginosa, quae pro diagnosi speciei ponit Vahl loc. cit., in hac utique evidentiora sunt, neque vero deficient in affinibus.

Distincta adhuc species est occurrens cum prioribus in Rossiâ mediâ Mosquam usque, tum in Poloniâ australiore

** *VIOLA glauca.*

V. caulescens declinata pube tenui glaucescens, foliis subrotundo-cordatis, calycibus acutis, corollae calcare obtuso apice integro.

V. glauca Marsch. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 57.*
Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 4. p. 25 et Cat. a. 1816. p. 151.

V. rupestri affinis. *Besser catal. a. 1811. suppl. 3. p. 25.*

V. lancifoliae varietas cauliculis brevibus, parvifolia. *Besser galic. 1. p. 173. sub n. 256.*

Dignoscitur a binis praecedentibus *staturâ* minore, *pube* tenuiore sed confertiore quâ tota glaucescit, *foliis* minoribus pene orbicularibus: *crenis* obtusissimis, *floribus* minoribus, *corollis* amoene coeruleis: *petalis* brevioribus latioribusque, *cornu* brevius non emarginato.

Gmelinus in *flor. sib. 4. p. 98 sub n. 59* non solum has proxime affines non distinxit, sed et *V. palustrem* L. cum *caninâ* confudit, *icon* autem t. 49. f. 1 videtur *V. mirabilem* juniorem sistere.

430. VIOLA *sarmentosa*.

Facie quam proxime ad *V. glaucam* accedit et posset pro ejus varietate cauliculis elongatis luxuriante haberi. *Bractee* versus medium pedunculi, quae in glaucâ, sicut in *caninâ* affinisque, a flore parum distant, minutissime denticulatae. *Flos* magnitudine *V. glaucae*: *calyce* acuto, *corollae* calcare breui obtuso.

431. VIOLA *mirabilis*.

Synonyma adde: *Flor. dan. t. 1045. Besser galic. n. 253.*

Stipulis integerrimis, ne quidem ciliatis, commode ab affinis dignoscitur. *Flores* caulini plurimi apetalii sunt; sed et *V. canina* ejusque affines, immo *V. hirta* et *odorata* flores ferotinos apetalos ferunt.

432*. VIOLA *biflora*.

V. caule debili subbifloro, foliis reniformibus ferratis, calycibus acutis. *Willd. enum. hort. berol. p. 265. Flor. dan. t. 46. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4467. Besser galic. n. 245. Hall. hist. n. 564. Gmel. sib. 4. p. 98. n. 61.*

V. caule bifloro, foliis reniformibus ferratis. *Linn. ed. Willd. I. p. 1167.*

V. montana prima. *Clus. hist. I. p. 309.*

V. martia lutea. *J. Bauh. hist. 3. p. 544.*

Crescit in alpestribus Caucasi orientalis ad torrentem Jucharibasch, secundum *Steuin in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 257. Floret aestate. 2*

433*. VIOLA *oreades*.

V. caule triquetro abbreviato, foliis oblongo-ellipticis crenatis in petiolum attenuatis, stipulis pinnatifidis: laciniis obtusis, calycis longitudine calycis acuti.

V. orientalis montana grandiflora violacei coloris. *Tournef. cor. p. 30 et itin. ed. orig. gallic. 2. p. 107.*

Crescit in cacumine altiorum Tauriae montium. 2

Caulis florescentiae tempore ita brevis, ut pedunculi 1-2 reuerâ axillares totidem scapos radicales mentiantur. *Folia* unguicularia elliptica, in petiolum longiusculum attenuata, grosse obtuse crenata, adscendendo longiora angustioraque, praeter marginem ciliis confertis minutissimis vix nudo oculo usurpandis instructum glabriuscula. *Stipulae* majusculae, imae indiuisae aut subdentatae, pleraequae profunde pinnatifidae: laciniis basi attenuatis obtusis, terminali majore. *Bractee* supra medium pedunculi minutae scariosae, ut in affinibus. *Flos* speciosus foliorum inferiorum magnitudine. *Calyx* corollâ da-

plo saltim breuior: foliolis lanceolatis acutis uti folia obscure ciliatis, appendicibus baseos notabilibus latis truncatis minutim denticulatis. *Corolla* lutea siue coerulea: *petalis* latis rotundatis, tribus inferioribus faucem versus striis atris pictis, quorum duo lateralia ad faucis introitum barbata. *Calcar* rectum obtusum circiter calycis longitudine.

Comparari tauricam cum helueticâ herbarii Breyniani, cui phrasis: *V. montana lutea grandiflora C. Bauh. pin. p. 109* adscripta est, nec ex siccâ ullum discrimen perspicio; immo *Halleriana icon hist. t. 17*, quam ad *V. grandifloram Linnaeus*, auctor ad *V. calcaratam* trahunt, nostrae non repugnat. Meam tamen pro *V. grandiflorâ Linnaei* seu *V. luteâ Smilchii* habere vetant: hujus caulis erectus longe altior et habitus *V. tricoloris*, pro cuius varietate a nonnullis venditur. Habitu nostra cum *V. calcaratâ* potius convenit, à quâ tamen calcari breuiore facile dignoscitur; an tamen varietas *V. grandiflorae L.* ex loco natali sterili?

Perassinis, distincta tamen, ut videtur, species Sibiriae peculiaris est.

* *VIOLA altaica.*

V. caule triquetro abbreviato, foliis oblongo-ellipticis crenatis in petiolum attenuatis, stipulis cuneiformibus inciso-dentatis: dentibus acutis, calcare calyce acuto breuiore.

V. altaica. Herbar. Rudolph.

V. acaulis, flore foliis multo majore. *Gmel. sib. 4. p. 99. n. 62. (excluso synonymo Halleri.)*

Praeter characteres diagnosticos, qui definitionem ingrediuntur, vix ullum aliud *discrimen* a praecedente inuenio. *Corolla* pusillae plantae admodum magna, in meis specimenibus omnibus coerulea.

436. VITIS *vinifera*.

Synonymon adde: *Pall. ross. 2. p. 40. Marsch. casp. p. 76.*

437. ILLECEBRUM *cephalotes*.

I. foliis lanceolatis reflexo-patentibus venoso-rugosis hirtis ciliatis, capitulis terminalibus aggregatis, bracteis scariosis maximis, caulibus procumbentibus villosis.

I. capitatum. *Flor. taur. cauc. n. 437. (excluso synonymo Linnaei.)*

Patonychia orientalis humifusa serpylli folio. Tournefort. p. 38.

Radix lignosa valida fusca perennis. Cauliculi numerosi digitales palmaresque denso cespite per orbem prostrati villosuli, toti foliis stipulisque confertis tecti. Folia parva oblonga obliqua acutiuscula integerrima rugulosa, pilis incumbentibus undique hirta, margine ciliata, glauco-viridia, opposita: altero minori, reflexo-patentia. Singulis foliis densâ serie interjiciuntur singulae stipulae cartilagineae albae splendentes, longitudine circiter folii, profunde bipartitae: laciniis acuminatis. Foliorum fasciculi in ramulos euoluenti ad axillas foliorum caulium saepe prostant. Florum capitula terminalia speciosa glomerata, bracteis magnis rotundatis argenteo-cartilagineis sublaceris imbricata, inter quas flores parvi ad singulas bracteas singuli sessiles toti absconduntur. Calycina foliola oblonga acutiuscula pubescentia striata, praeter marginem album perangustum tota viridia. Stamina calyce multo breviora. Stylus simplex. Capsula ex globoso compressa, styli basi persistente munita, unilocularis monosperma. Semen subrotundum compressiusculum fuscum.

Non est I. capitatum, pro quo proposueram, quod caule erecto et secundum *flor. franc. n. 2291* radice annuâ gaudet,

potius ad Paronychiam serpyllifoliam *Villarsii* accedit et videtur denique sub I. Paronychiâ *Linn.* comprehendi; sane Paronychia hispanica *Clusii hist. 2. p. 182* nostrum exprimere plane crediderim. Huc conferatur etiam *Schultes obs. p. 49. n. 331* et *Willd. enum. hort. berol. p. 272*, ubi I. Paronychiaë folia tribuuntur, non laevia, sed tota hirta. Quo facilius de plantâ meâ iudicium fit, descriptionem fusiozem addidi.

118*. HABLITZIA. Cal. 5-phyllus, rotatus. Cor. o.
Capsula circumscissa, monosperma.

437*. HABLITZIA *tamnoides*.

H. foliis cordatis petiolatis acutis, caule volubili. *Marsch. in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 24 et cent. plant. rar. rossic. 2. t. 54.*

Habitat in angustiis ad montem syluofum Metfchucha, thermis Constantinomontanis imminentem, locis asperis inumbratis, inter Urticam, Aparinen et al. Floret Junio, Julio. ♀

Radix valida oblonga apice ramosa carnosâ, extus nigricans intus alba, turionibus squamatis more Asparagi et Lupuli quotannis pullulans. *Caules* aliquot 3-6 pedales simplices debiles, inter vicinas herbas scandentes, profunde sulcati, pilis sparsis pubescentes, purpurascens, basi squamis exaridis vestiti. *Folia* formâ foliorum Tami communis, alterna cordata acuta, utrinque ad petioli insertionem sinu arcuato excisa, integerrima venosa subquinqueneruia tenera, tactu arida pube exili scabriuscula: inferiora latiora cordato-ouata, superiora angustiora minoraque cordato-lanceolata. *Petioli* folio paullo breuiore tenues, supra canaliculati, subtus subangulati; ascendendo in caule quidquam breuiore. *Panicula* longissima foliata, a medio caule ad apicem. *Racemi* axillares terni multiflori: duobus lateralibus breuissimis sessilibus, medio pedunculato multo longiori; racemulis partialibus alternis di-

chotomis: ramis dichotomiae gracilibis flore longioribus. Flores ex dichotomiâ sessiles et alii terminales, Chenopodii polyspermi floribus paullo majores graueolentes. Bractearum minimarum subcalycinarum vestigium. Calyx 5-phyllus rotatus glaber persistens: foliolis oblongis obtusis subcarinatis albidoviridibus Corolla nulla. Stamina 5, foliolis calycinis opposita duplo breviora patentia: filamentis fetaceis, antheris minutis globosis didymis flavis. Germen depresso-orbiculare. Stylus columnaris staminibus brevior. Stigma minimum trilobum. Capsula circumscissa monosperma depresso-orbicularis cum calycis basi confluens, veluti semiinfera: operculo tantum deciduo. Semen reniforme nitidissimum nigricans: colore magnitudineque pulicis minoris. Rudimenta florum imperfectorum floribus fertilibus saepe adstant, maxime terminalibus; posset igitur pro Polygamâ monoicâ haberi.

Genus ab omnibus hactenus notis manifeste distinctum, ob florem incompletum capsulam circumscissam monospermam et embryonem arcuatum, nec annulatum ut in Chenopodio, vel spiralem ut in Salsolâ, familiae *Amaranthorum* potissimum annumerandum; habitu Tami, inflorescentiâ floribusque Chenopodii, fructu Amaranthi.

440. VINCA minor.

Definiatur: V. caulibus prostratis persistentibus radicanibus; ramis floriferis adscendentibus, foliis margine scabris: inferioribus subrotundis, superioribus oblongis utrinque attenuatis, floribus pedunculatis.

440*. VINCA herbacea.

V. caulibus herbaceis simplicibus declinatis, foliis oblongis utrinque attenuatis margine scabris, floribus pedunculatis.

V. Caulibus herbaceis prostratis, foliis oblongo-lanceolatis margine glabris, floribus pedunculatis. *Willd. enum. hort. berol. p. 274. Waldst. et Kit. rar. hung. I. t. 8. Persoon enchirid. I. p. 267.*

Non distinxeram hanc a praecedente, quâ tamen longe magis communis est, et per totam Rossiam meridionalem in Ucraniâ usque in campestribus apricis passim reperitur. Nul- lum vero et nunc inter utramque, praeter crescendi modum et folia caulium V. minoris steriliam rotunda firma atque lucida, differentiam perspicio; nam in utrâque folia et dentes calycis margine scabra sunt.

Varietatem pusillam minore flore ex campis apricis elatioribus Bessarabiae habeo.

440**. VINCA major.

V. caulibus erectiusculis, foliis ovatis ciliatis, floribus pedunculatis, dentibus calycinis fetaceis elongatis. *Smith brit. I. p. 270. Engl. bot. 514. Hall. hist. n. 573.*

V. caulibus declinatis, foliis ovatis: junioribus margine ciliatis, floribus pedunculatis. *Linn. ed. Willd. I. p. 1233.*

Ad latera montis Beschtan lecta est. †

Foliorum formâ magnitudineque, floribus majoribus et calycibus longioribus facile a binis praecedentibus dignoscitur.

P E N T A N D R I A .

D I G Y N I A .

443. APOCYNUM *venetum*.

In vulgatis passim obuium est, et hujus procul dubio loci est apocryphum Nerium antidyssentericum a *Lepechin it. ed. ross. 1. p. 438* circa Zarizin obseruatum; expungatur ergo sub hoc Nerio in *Linn. spec. plant.* synonymon *Lepechinii* et locus natalis Sibiria.

445. ASCLEPIAS *nigra*.

Exhibet haec planta *varietates* obseruatu dignas, aliam *ucrainicam* viridifloram et aliam *tauricam* vix volubilem habitu *A. Vincetoxico* propiorem, quae quidem indiuiduis *mediis* cum principali connecti videtur.

447. HERNIARIA *incana*.

H. foliis oblongis basi attenuatis hirtis, glomerulis axillaribus paucifloris, calycibus hispido-pilosis, caulibus basi perennantibus.

H. fruticulosa, foliis ouato-oblongis pilosis, calycibus piloso-incanis. *Lamarck dict. 3. p. 124. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 375. Gerard. gallopr. p. 336. n. 1. var. 2.*

H. hirsuta. *Flor. taur. cauc. n. 447.* (excluso forte synonymo *Linnaei.*)

H. hirsuta? *taurico-volhynica.* *Besser catal. hort. crem. a. 1811. suppl. 3. p. 12.*

H. villegiana *Pallasii.* *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 68.* (sed in herbario *Pallasii* pro *H. hirsutâ* prostat.)

Radix perennis, immo caulium basis supra radicem perennans saepe gemmascit. *Habitus* prostratus atque ramosus *H. glabrae.* *Pubes* totius plantulae copiosa rigidula, quâ incanescit modice. *Folia* formâ *H. glabrae.* *Stipulae* triangulae minutae scariosae hirtae. *Flores* *H. glabrâ* euidenter majores et in singulis glomerulis pauciores, *pedicellis* quanquam brevissimis tamen proportione etiam longioribus et magis conspicuis quam in *H. glabrâ.* *Calyx* pilis albis patulis valde hispidus, qui pili ascendendo aequabili ratione usque ad foliolorum calycinorum apiculum decrescunt. *Filamenta* castrata longitudine fertilium. *Antherae* luteae.

„*H. (hirsuta)* foliis obovato-oblongis hirtis, glomerulis „axillaribus multifloris, calycibus hirtis: foliolis pilo longiore „mucronatis,„ ita vicina est *H. glabrae,* ut demtâ pube facile pro ejus varietate haberi queat; quare auctores tantum non omnes, sub *H. hirsutâ* varietatis suspicionem urgentes, nequidquam de florum in singulo glomerulo paucitate et de euidenti quoad florum magnitudinem inter *hirsutam* et *glabram* differentiâ commemorantes, tuto ad *hirsutam* allegari posse cenfeo.

De duratione *H. glabrae* et *hirsutae* nondum composita lis est, video fane in *H. glabrâ* nostrate adeo tenellas atque debiles radículas, ut viuaces esse aegre mihi persuadeam. Ge-

rardus loc. cit.; plantam suam annuam vel biennem vel perennem esse praedicans nodum rescidit nec soluit.

448. CHENOPODIUM *urbicum*.

Semina atra ad lentem punctis minutissimis inaequalia.

450. CHENOPODIUM *album*.

Hujus quoque omnium vulgatissimi et albo virore insignis *semina atra ad lentem punctulata* video.

456. CHENOPODIUM *microphyllum*.

Ch. fruticosum. *Flor. taur. cauc. n. 456.* (cum synonymo meo, caeteris exclusis).

Suaeda (microphylla) frutescens incondite ramosissima, foliis succulentis clauatis, floribus folio infidentibus glomeratis. Pall. illustr. fasc. 3. p. 52. t. 44.

Salsola fruticosa. Pall. it. 3. p. 524. Marsch. casp. p. 79. Gldenst. it. 1. p. 191. Lepech. it. ed. rossic. 1. p. 419. Georgi it. 2. p. 778.

Chenopodium orientale fruticosum Coris folio. Tournef. cor. p. 38?

Quum europaea *Salsola fruticosa*, secundum auctores omnes flores axillares habeat, idem confirmante sicco specimine quod ad manus habeo, non potui non nostram ruthenico-asiaticam, cujus flores constanter petioli basi inferuntur, specie sejungere.

457. CHENOPODIUM *altissimum*.

Definiatur: Ch. glaberrimum, ramis paniculatis erectis, foliis filiformibus acutiusculis, floribus ternis petiolaribus.

Synonyma adde: Suaeda (altissima) biennis, caulibus pluribus surrectis ramofissimis, floribus folio infidentibus. Pall. illustr. fasc. 3. p. 49. t. 42.

Salsola altissima. Marsch. casp. p. 79.

457*. CHENOPODIUM *crassifolium*.

Ch. villosam subincanum, ramis paniculatis erecto-patulis, foliis oblongis obtusiusculis, floribus ternis petiolaribus.

Ch. orientale annuum altissimum Kali folio brevior et anno. *Tournef. cor. p. 38.*

Occurrit in falsuginosis circa oppidum Kisljar. In Tauriâ, ubi praecedens copiosum est, mihi non visum.

Inflorescentiâ floribusque cum praecedente, cui et omnino admodum affine est, plane convenit; differt vero staturâ adhuc majore, villis minutis crispulis quibus totum pubescit et subcanescit, ramis magis patentibus et foliis crassioribus atque brevioribus.

458. CHENOPODIUM *maritimum*.

Synonyma adde: Suaeda (chenopodioides) annua, ramosa, foliis succulentis, calycibus axillaribus quinquangulis. Pall. illustr. fasc. 3. p. 56.

Ad varietatem β : *Suaeda (falsa) biennis multicaulis ascendens ramosa, foliis hemicylindricis acutis, floribus glomeratis: glomerulis distantibus. Pall. illustr. fasc. 3. p. 46. t. 39.*

Salsola falsa Steueni. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2769.

De Sodâ ex hac plantâ aliisque halophytis volgenfibus
obtinendâ agit *Staeclin in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p.*
190 et seq.

459. CHENOPODIUM *hirsutum.*

Synonyma adde: Lamarck et Decand. flor. franc. n.
2270.

Suaeda (albida) annua suberecta pubescenti-albida, foliis
teretibus subrecurvis, calycibus fructiferis pentagono-stellatis.
Pall. illustr. fasc. 3. p. 53. t. 45.

In maritimis haud procul porta Odeffano etiam oc-
currit.

460. SALSOLA *Kali.* *Marsch. in mem. soc. nat. cur.*
mosq. 4. p. 6. n. 1.

Synonyma adde: S. annua, foliis triquetro-subulatis mu-
cronatis lineatis alternis. var. α . rosacea. Pall. illustr. fasc. 2.
p. 36. t. 28. 29. Marsch. casp. p. 79. Koeler de Salsolâ ap.
Roemer collect. n. 1. Staeclin in mem. mosq. 3. p. 191.

461. SALSOLA *Tragus.* *Marsch. in mem. mosq. 4.*
p. 6. n. 2.

Synonyma adde: S. Kali varietas β . pontica. Pall.
illustr. fasc. 2. p. 37. Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect.
n. 2.

462. SALSOLA *tamariscina.* *Marsch in mem. mosq.*
4. p. 7. n. 3.

Synonyma adde: S. annua erecta ramosa, foliis incanis
striatis carinatis muticis floribusque alternis, calycibus bractea-

tis. Pall. illustr. fasc. 2. p. 33. t. 25. Staehlin in mem. mosq. 3. p. 191.

Pro varietate *S. Kali* hanc habet *Treuiranus in repert. Soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148*; a quâ attamen diversissima est. *Calycis* appendices ochroleucae roseo-striatae ejusque apiculi supra femina connuantes rosei feminiferae plantae aspectum peramoenum conciliant.

463. *SALSOLA crassa. Marsch. in mem. mosq. 4. p. 8. n. 5.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 15. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2763.

S. an frutescens? Pall. it. 1. p. 408. app. n. 104.

S. rosacea. Marsch. casp. p. 79.

Nec *Pallas (illustr. fasc. 2. p. 26)*, nec *Gmelin (flor sib. 3. p. 96)*, hanc rite a *S. rosacea*, in regionibus de quibus loquimur non obuiâ, distinguunt. Prior attamen *S. rosaceam* potissimum descripsisse et delineasse videtur.

464. *SALSOLA brachiata. Marsch. in mem. mosq. 4. p. 9. n. 7.*

Synonyma adde: S. annua erecta, ramis subfastigiatis ramulisque oppositis, foliis carnosissimis teretibus glaucis pilosis muticis. Pall. illustr. fasc. 2. p. 30. t. 22. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2765. Koehler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 23. Staehlin in mem. mosq. 3. p. 191.

465. *SALSOLA glauca. Marsch. in mem. mosq. 4. p. 10. n. 9.*

Synonyma adde: Marsch. casp. p. 79. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2766. Koehler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 13.

S. (spicata) fruticosa ramosissima, foliis semiteretibus car-
nosis, ramis extremis spicatis, calicibus rosaceis. *Pall. illustr.*
fasc. 2. p. 27. t. 19.

466. *SALSOLA Soda.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p.*
10. n. 10.

Synonyma adde: *S. annua diffusa sparsim ramosa, foliis*
triquetris carnosis muticis, calycibus fructiferis turbinatis ebra-
cteatis. Pall. illustr. fasc. 2. p. 38. t. 30. Koeler de Sals-
solâ ap. Roemer collect. n. 14. Staehlin in mem. mosq. 3.
p. 191.

Icon Pallasii citata perperam folia sistit longo mucrone
praedita.

467. *SALSOLA vermiculata.* *Marsch. in mem. mosq.*
4. p. 10. n. 11.

Synonyma adde: *Marsch. casp. p. 79. Koeler de Salsolâ*
ap. Roemer collect. n. 12.

S. (laricina) fruticosa erecta rigida ramosissima, foliis fili-
formibus subpubescentibus semperverentibus, calycum bracteis
inaequalibus. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 21. t. 13.*

S. orientalem Gmelini jun. modo ad S. rigidam Pallasii
referendam esse existimo, excludatur ergo hic loci.

468. *SALSOLA spissa.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p.*
12. n. 13. (excluso synonymo Pall. it. ad S. rigidam amari-
dando.)

Synonyma adde: *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n.*
2772.

S. (nitraria) annua erecta alterne ramosa glabra, foliis cylindraceis carnosis, floribus creberrimis calyculatis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 23. t. 15.*

469. *SALSOLA verrucosa.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 12. n. 14.*

Synonyma adde: Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2777.

S. (gemmascens) fruticulosa erecta alterne ramosa, fasciculis foliorum alternis, fructificationibus solitariis sparsis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 24. t. 16.*

470. *SALSOLA ericoides.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 13. n. 15.*

Synonyma adde: S. (dendroides) subarborescens erecta tomentosa ramosissima, foliis brevissimis clauato-carnosis pubescentibus, ramis suboppositis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 22. t. 14.*

S. ericaefolia Adami. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2764.*

471. *SALSOLA clauifolia.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 13. n. 16.*

Synonyma adde: Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 17.

S. (baccifera) ramis confertis simplicibus, foliis solitariis subclauatis, pericarpis succulentis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 31. t. 23.*

Anabasis foliosa. *Staehtlin in mem. mosq. 3. p. 191.*

Planta feminifera calycum appendicibus expansis lacteis fructu baccato satute rubro umbilicatis pulcre variegata apparet.

472. *SALSOLA prostrata.*

S. suffruticosa piloso-cana, foliis linearibus planis, calycibus subternis piloso-tomentosis: appendicibus explanatis obouatis. *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 14. n. 17.*

Synonyma adde: *S. suffrutescens* affurgens, foliis linearilanceolatis villosis, caulibus subspicatis, floribus glomeratis. *Pall. ill. fasc. 1. p. 17. t. 10. Marsch. casp. p. 79. Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 9. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2271.*

Chenopodium augustanum. *Allion. pedem. n. 2020. t. 38. f. 4.*

Kali fruticosum incanum foliis exsuccis. *Buxb. cent. 1. p. 9. t. 15.*

Sub hac excludatur adductum *Kali Buxb. cent. 1. p. 10. t. 16*, ad *S. scopariae* varietatem macilentam referendum.

Varietatem caule et foliis angustioribus omnino nudis, Galliae narbonensi indigenam commemorat *Cl. Treuiranus* in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148*, quae fortassis specie differt.

473. *SALSOLA dasyantha.*

S. herbacea pilosa, foliis subulato-filiformibus elongato-ciliatis, calycibus subgeminis hirsutissimis: appendicibus planis oblongis disco multo longioribus. *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 14. n. 16.*

α. major, erectior, paniculato-ramosa, pilosissima.

S. (dasyantha) annua erecta ramosa, foliis alternis filiformibus pubescentibus, floribus lanuginosis. *Pall. illustr. fasc. 1. p. 19. t. 10. lit. J. et t. II.*

S. tenuifolia. *Flor. taur. cauc. n. 473.*

Varietates β et γ in *mem. mosq. loc. cit.* commemoratae, *S. arenariam* auctorum constituentes in Tauriâ atque Caucaso non occurrunt. De his conferatur *Koeler apud Roemer collect. n. 10. t. 1.*

Discrimina inter has varietates ab eo fortassis pendent, quod α solo durissimo argilloso et falsugineo, β et γ autem in sabuletis nascantur. Nostram cum *S. arenariâ* etiam conjungit *Treuiranus in rept. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148.*

473*. *SALSOLA scoparia.*

S. herbacea pubescens, foliis lineari-lanceolatis ciliatis, calycibus geminis; appendicibus brevissimis acutis. Marsch. in mem. mosq. 1. p. 144. n. 16 et 4. p. 17. n. 20.

Chenopodium (Scoparia) foliis planis lineari-lanceolatis margine ciliatis, floribus glomeratis axillaribus. Linn. ed. Willd. 1. p. 1306. Pall. it. 3. p. 594. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2267, Scop. carn. ed. 2, n. 282.

Kali foliis Linariae tomentosum. Buxb. cent. 1, p. 10. t. 16.

Linaria scoparia. C. Bauh. pin. 212.

Linaria Beluedere. J. Bauh. hist. 3. p. 462.

Osyris. Dod. pempt. 151.

β . humilior, gracilior, angustifolia.

S. (Sieversiana) annua erecta subramosa, foliis lanceolatis margine setosis. Pall. illustr. fasc. 3. p. 45. t. 38.

Camphorata tectorum foliis Polygoni hirsutis. Buxb. cent. 1. p. 19. t. 29.

Varietas β in tectis circa Tiflin reperitur; planta vero vulgaris vegetior per Ucraniam in hortis frequens est et pro scopis usitatissima. Floret aestate. ☉

474. *SALSOLA hyssopifolia*. Marsch. mem. mosq. 4. p. 17. n. 21.

Synonyma adde: Marsch. casp. p. 79. Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 5.

Suaeda (*hyssopifolia*) annua pubescens, foliis lanceolatis, calycibus aristis quinque apice uncinatis radiatis. Pall. illustr. fasc. 3. p. 44. t. 36.

Nil nisi anomalam quoad partes fructificationis hujus varietatem etiam exprimit Suaeda triandra Haenckel a Donnersmark plant. select. hort. halens. p. 21; etenim et haec sicut *S. dasyantha* Pall. admodum polymorpha est. Ramulorum floriferorum calycumque lana vulgo rutila, interdum tamen niuea reperitur. Ex Iberiâ varietatem breviloliam, multo minus hirsutam habeo.

475. *SALSOLA sedoides*. Marsch. mem. mosq. 4. p. 18. n. 22.

Synonyma adde: Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 5.

S. muricata. Marsch. casp. p. 79.

Suaeda (*sedifolia*) annua villosa, foliis cylindratis obtusis, calycibus spinis regulariter stellatis. Pall. illustr. 3. p. 41. t. 22. 33. 34.

Salsolae species nona. Pall. in nou. act. petrop. 13. p. 42.

476. *ANABASIS aphylla*. Marsch. mem. mosq. 4. p. 19. n. 1.

Synonyma adde: Marsch. casp. p. 79. Staehlin in mem. mosq. 3. p. 191.

A. (tatarica) frutescens, furculis annuis articulatis ramosis extremo floriferis subspicatis. *Pall. illustr. fasc. 1. p. 13. t. 8.*

Salsola articulata. *Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 18.*

477. *ANABASIS florida.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 19. n. 3.*

Synonymon adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 17.

478. *ANABASIS spinosissima.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 19. n. 6.*

Synonyma adde: A. Echinus. Marsch. casp. p. 79.

Salsola (spinifex) frutescens, ramis herbaceis spinescentibus, calycibus fructiferis subtribracteatis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 32. t. 24.*

Salsola Echinus. *Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 3.*

479. *POLYCNEMUM aruense.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 20. n. 1.*

Synonyma adde: Lamarek et Decand. flor. franc. n. 2280. Roemer et Schultès Syst. veg. 1. p. 523.

P. (viaticum) triandrum opposite ramosum procumbens, foliis prismaticis apice spinosis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 58.*

480. *POLYCNEMUM crassifolium.*

P. pentandrum dipetalum subpubescens, foliis semiteretibus obtusis: floralibus summis ovatis calycem glabriusculum subaequantibus. *Marsch. mem. mosq. 4. p. 20. n. 2.*

P. pentandrum annuum ramosissimum affurgens glabrum, foliis carnosis cylindricis: floralibus ovatis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 64. t. 55. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 526.*

P. oppositifolium. *Flor. taur. cauc. n. 480. (cum synonymis.) Marsch. casp. p. 79. Stæhlin in mem. mosq. 3. p. 191.*

P. crassifolium sicut affine *P. glaucum* in itineribus suis non esse recensita, et de his sibi ferioribus observationibus demum constitisse *Pallasius* in *illustrat. plantarum Rossiae* perhibet; cui tamen aduersatur descriptio et icon *P. oppositifolii* *itinerum* (1. p. 484. n. 96. t. E. f. 2), quae, quidquid postmodum statuerit auctor, aperte ad *P. crassifolium* *illustrationum*, nec, ut ipse vult, ad *P. brachiatum* referendae sunt; sic quaecunque de *P. oppositifolio* habent *Vahlius*, *Willdenovius* at alii, ex itinere *Pallasii* deprompta sunt.

481. POLYCNEMUM *sclerospermum.*

P. subtetrandrum, subtetrapetalum glabrum, foliis semiteretibus mucronatis, perigonio fructus indurato. *Marsch. mem. mosq. 4. p. 22. n. 4.*

Synonyma adde: *P. triandrum* annuum ramosissimum patulum, foliis carnosis crassis cylindricis subulato-mucronatis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 65. t. 56. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 526.*

P. nuciferum. *Pall. it. 3. p. 635.*

482. POLYCNEMUM *malacophyllum.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 23. n. 5.*

Synonyma adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 526.*

Salsola (pilosa) fruticosa? ramosissima diuaticata, foliis elongatis cylindratis obtusis sparsim piliferis, antheris petalophoris. *Pall. illustr. fasc. 3., p. 28. t. 20.*

483. POLYCNEMUM *brachiatum.*

P. triandrum pentapetalum pubescenti-glaucum, ramificationibus foliisque semiteretibus omnibus oppositis, corollis glabris. *Marsch. mem. mosq. 4. p. 23. n. 6.*

Synonyma adde: *P. annum* pentandrum opposite ramosum glaucum, foliis semicylindratis carnosis, floribus axillaribus confertis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 62. t. 52.*

P. oppositifolium. *Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 525.* (exclusis synonymis *Vahlia*, *Willdenouii* et *Pallasii* itin. ad *P. crassifolium* referendis.)

P. triandrum. *Pall. ind. taur.*

Anabasis conjugata. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 184.*

484. POLYCNEMUM *voluox.* *Marsch mem. mosq. 4. p. 24. n. 8.*

P. triandrum annum erecto diuaticatum ramis oppositis alterne ramulosis, foliis elongatis filiformibus muticis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 60. t. 50.*

P. triandrum. *Marsch. casp. p. 79.*

P. salsum. *Flor. taur. cauc. n. 434.* (cum synonymis, praeter *Pallasii* secundum auctorem ad *P. brachiatum* amandatum.) *Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 524.*

486*. BETA *macrorhiza.*

B. spicis simplicibus superne aphyllis, floribus ternis, foliis ovatis obtusissimis: summis subrotundis, caulibus prostratis,

radice perenni. *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 257.*
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 15.

Habitat in districtu Kubensi Caucasi orientalis, in subalpinis circa Chinalug. ♀

Radix valida, fusiformis, multiceps, intus rubra. Flores 2-3-gyni. Steuens loc. cit.

488. ULMUS *suberosa.*

Ad varietatem β pumilam spectat: *U. pumila A. Pall. ross 1. p. 76. t. 48. f. D. E;* quam circa Derbentum abundare refert *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 244.*

132*. PLANERA. Cal. 4-5-fidus. Cor. o. Nux coriacea, monosperma. (Stam. 4-6. Flores pistillo destituti, inter hermaphroditos.)

489*. PLANERA *Richardi.*

Pl. foliis subsessilibus oblongo-cordatis subcrenatis grande dentatis basi emarginatis, capsulâ laevi. *Michaux flor. boreal. americ. 2. p. 248. Persoon enchirid. 1. p. 291.*

Ulmus polygama. Richard in act. paris. a. 1781.

Rhamnus (carpinifolius) inermis, foliis ovatis crenatis venoso-reticulatis glabris, fructu sessili. Pallas ross. 2. p. 24a. t. 10.

Rhamnus ulmoides. Gildenst. it. II. p. 313 et 427.

Crescit ad radices promontorii Caucasi australis per Imeretiam, circa Kutais, in magnas ibi arbores excrescens, incolis *Selkwa* siue *Spno* dictas. Per Iberiam rarissima esse videtur, ejusque paucos humiles et valde obesos fruticulos tantum vidi in itinere iberico, in montibus lapidosis, ad sinistram Cyri

fluvii, inter Gori et Uplis-Ziche; sic staturâ varians, hoc quoque cognatam Ulmum imitatur. †

Statura Ulmi. Rami copiosi validi. Cortex brunneus, epidermide griseo-albidâ. Folia alterna rigidiuscula brevissime petiolata nudiuscula ovata grosse acute crenata, supra obscure subtus pallide virentia venosa, in elatis glaberrima, in depressis vero scabra. Fructus axillares, sessiles, globofo-acuti, hinc gibbiflores (ex icone piso vix majores), sicci, biloculares (?), nudi. *Pallas ex Gûldenst. manuscr. loc. cit.*

Calyx membranaceus subanceps, 4-5 fidus. *Stamina* plerumque 4, quandoque 4-6, exserta. *Germen* ovatum scabrum. *Stigmata* 2 oblonga. *Capsula* lacuis. *Michaux loc. cit.*

Planeram in systemate sexuali commode affini *Ulmo* subnecti posse cum Cl. Persoonio statuo; cum flores omnes conformes ferat, quibusdam veluti per abortum organis femininis carentibus, nullâque regulâ fertilibus interspersis.

Ulmum parvifoliam Jacquini, genninam *Ulmi* speciem, male a nonnullis cum *Planerâ* nostrâ confundi monet amiciss. *Fischer in litteris.*

495. GENTIANA *gelida*.

Synonyma adde: *G. alpina* Adam. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1437.*

Conuenit staturâ, foliis, inflorescentiâ et florum magnitudine atque formâ cum *G. septemfidâ*, cui in Systemate proxime subnectenda est.

In montibus supra Gandscham nuper lecta est a *Steueno* secundum *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 249 et 257.*

496*. GENTIANA *umbellata*.

G. corollâ quinquefidâ subcampanulatâ fance nudâ, pedunculis terminalibus umbellatis, calyce 5-partito: segmentis

lanceolatis corollae tubum superantibus, foliis ovato-oblongis obtusiusculis.

G. aurea? Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 257.

Habitat in ditionis Caucafi Kubensis alpestribus circa Chinalog. Floret aestate. ☉

Plantula digitalis vel spithamaea tota glaberrima. *Radix* tenuis, luteola, annua. *Caulis* tetragonus inaequilaterus: angulis argutissimis; accedente cauliculo uno alteroue laterali multo minore. *Folia* 3-5-neruia: *radicalia* unguicularia spathulata; *caulina* majora magis oblonga et apicem versus angustata, vulgo trium oppositionum: unicâ radici proximâ e cujus axillis saepe *ramuli* breues caulibus secundariis similes; caeteris supra medium caulis, e quorum axillis *pedunculi* oppositi uniflori tenues folio interdum multo longiores, saepius autem vix aequantes. *Folia summa* vulgo quaterna inaequalia acutiuscula vices involucri sustinent, e cujus sinu *pedunculi* umbellati uniflori 4-6, in florente involucrium quandoque paullo superantes, utplurimum vero breuiore. *Flores* *G. Amarellae* floribus duplo minores. *Calyx* ultra dimidium quinquepartitus, corollâ paullo breuior: laciniis lanceolatis acutis inaequalibus. *Corolla* ex albido dilute coerulea simplicissime quinquefida: nullis inter limbi plicas appendicibus; laciniis limbi ovato-lanceolatis: nervo medio in breuem mucronem elongato, tubo duplo breuioribus.

Hujus summam cum *G. aureâ* affinitatem, maxime ex icone *Flor. dan. t. 344* corollas etiam coerulescentes monstrante, perspicio; tamen specie meam differre statuo, ob *pedunculos* umbellae terminalis longiores: floribus nequaquam subcapitatis, *calycis* profundius partiti segmenta latiora nec subulata, *corollam* constanter 5-fidam et coerulescentem: limbo ratione tubi breuiore, laciniis latioribus minusque acuminatis.

498. GENTIANA *angulosa*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 47.*

G. verna γ . *angulosa*: major, calicibus carinato-alatis. *Wahlenb. carpat. sub n. 246. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1444.*

G. bauarica. Pallas ross. 2. p. 170. (excluso synonymo Linnaei.)

G. uniflora. Georgi it. 1. p. 203. t. 1. f. 2.

In summâ Caucasii alpe Schadagh et Tyfendagh teste *Steueno in mem. mosq. 3. p. 257* Junio floret.

Fateor hanc *G. vernae* nimis affinem esse, quâcum conjungunt *Cl. Hoffmann et Wahlenberg l. c.* Pro varietate habebit, qui *G. vernam* vegetiorem, contra regulam *Gentianarum*, flore quadruplo majore ludere posse statuerit.

498*. GENTIANA *verna*.

G. corollâ 5-fidâ infundibuliformi crenulatâ: plicis bidentato-appendiculatis, foliis radicalibus ovatis confertis patentibus, caulinis acutiusculis.

G. corollâ 5-fidâ infundibuliformi, foliis ovatis acutiusculis: radicalibus patentibus, caulinis majoribus. *Linn. ed Willd. 1. p. 1342. Froelich monogr. n. 25. Smith brit. 1. p. 285. Engl. bot. 493. Botan. magaz. 491. Wahlenb. carpat. n. 246. Hall. hist. n. 644.*

G. bauarica. Jacq. obs. 3. p. 19. t. 71.

Ericala. Reneal. specim. 75. t. 68. f. 2.

Ad latera montis Beschtau legit *D. Wilhelms.* 2

498*. GENTIANA *humilis*.

G. corollis 5-fidis infundibuliformibus, foliis cartilagineo-marginatis, calycis thecapodio brevioris dentibus rectis, caulo basi ramosissimo: ramis subsimplicibus, floribus terminalibus solitariis.

G. corollis 5-fidis infundibuliformibus subsessilibus, foliis spatulatis margine membranaceis cauli adpressis, caule basi ramosissimo: ramis simplicibus unifloris. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.

G. aquatica caucasica. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 28.

G. aquatica. Pall. ross. 2. t. 97. f. 2. (quoad iconem.)

G. humilis aquatica verna. Amm. ruth. t. 1. f. 1. (quoad iconem.)

In Caucasi subalpinis occurrit: ad montem Beschtan *L. B. a Vietinghoff*, in montibus Kubensibus Caucasi orientalis Steuen. ☉

Pygmaeae plantulae radix exilis albida annua. Cauliculi vix digitales ex radice numerosi, supra radicem quandoque ramo uno alteroque aequante simplici aucti, toti foliosi, superne vix nisi ad lentem glanduloso-pilosi. Folia parva rigida glaucoviridia margine insigni albo-cartilagineo cincta: inferiora subrotunda, adscendendo minora angustiora acutioraque; caulina basi connato-vaginantia, apice subpatentia: summo pari flori approximato. Flores terminales solitarii parvi. Calyx vix longitudine tubi corollae, ad unam tertiam quinquefidus: dentibus aequalibus lanceolatis acutis rectiusculis, sicut folia cartilagineo-marginatis. Corolla coerulescens quinquefida, limbo tubo multo brevior: laciniis lanceolatis acutis, plicâ inter singulas in dentem parvum eductâ. Capsula intra calycem pedicellata: thecapodio calycem corollamque persistentem superante.

Cum hac in Sibiria occurrit affinis maxime

* *GENTIANA aquatica.*

G. corollis 5-fidis infundibuliformibus, foliis cartilagineo-marginatis, calycis thecapodium aequantis dentibus patentissimis, caule basi ramosissimo: ramis dichotomo-ramosis, floribus terminalibus solitariis.

G. foliis margine membranaceis basi coadunatis. *Linn. amoenit.* 2. p. 343. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 258.

G. (squamulosa) corollâ 10-fidâ infundibuliformi, foliis ovato-subrotundis acutis, caule dinaricato ramoso. *Ledebour in mem. acad. scient. petrop.* 5. p. 527. n. 13.

Differt a G. humili cauliculis elongato-ramosis subdichotomis manifestius glanduloso-pilosis, foliis caulinis etiam superioribus subrotundis cum acumine, patentioribus (unde habitus squarrosus); floribus minoribus, calycinis dentibus minoribus horizontalibus, denique thecapodio multo brevioribus. Quoad corollae structuram nullum mihi discrimen apparuit. Esse hanc *G. aquaticam* *Linn.* ex descriptione hujus in *amoenit.* l. c. ubi primâ vice nomen suum obtinuit, liquet. Tam *Pallasius in florâ rossicâ* 2. p. 109, quam *Gmelinus in florâ sibiricâ* 4. p. 110. n. 76 utramque comprehendunt, ramosiorem pro varietate ex loco natali commemorantes. Icon *Gmelini* curâ parata, summâ editoris incuriâ periit; etenim t. 53, f. 1, in *Florâ sibiricâ* huc incaute relata *G. fulcatae* est.

500. *GENTIANA caucasica.*

Synonyma add: *Aiton kew. ed. 2. P. 2. p. 111. Bot. magaz.* t. 1038. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 28. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1439.*

In alpibus ad fontes torrentis Jucharibasch Caucasi orientalis Augusto florens occurrit, teste Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.

506. ERYNGIUM *campestre*.

Folia radicalia primigena et in hoc saepe indiuisa.

507. ERYNGIUM *giganteum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 47.*
Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 55.

E. glaucum Adami. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1309.

508. SANICULA *europaea*.

Synonyma adde: *S. foliis quinquelobis: lobis trifidis dentatis, caule aphylo, flosculis omnibus (sub-) sessilibus. Willd. enum. hort. berol. p. 299. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 67. t. I. f. 1 et p. 211. t. 1. B. f. 25. Spreng. prodr. umb. p. 24. n. 1.*

509. ASTRANTIA *major*.

Definiatur: *A. foliis radicalibus palmato-quinquelobis inciso-biferratis ciliatis, caulinis lobatis petiolatis, inuolucellis lineari-lanceolatis subintegerrimis umbellulam aequantibus.*

Synonyma adde: *Sprengel prodr. umb. p. 20. n. 1. Wahlenb. carp. n. 254. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.*

Inuolucellorum foliola subinde versus apicem uno altero denticulo muniuntur. (conf. Hallerum loc. cit. et Krockher files. I. p. 404. Schultes obs. p. 53. Steuen loc. cit.)

In montosis Caucasi orientalis frequens. *Steuen l. c.*

Cum varietate *A. minoris* γ . *flor. franc. sub n. 3549*, quae nostra est, quamque propriae esse speciei nuper perhibet *Cl. Decandolle in flor. franc. 6. suppl. p. 515*, conjungunt auctores hujus florum Astringiam carniolicam.

509*. *ASTRANTIA intermedia.*

A. foliis radicalibus palmato-quinquelobis trilobifue inciso-biferratis ciliatis, caulinis lobatis subpetiolatis, involuclis ovato-lanceolatis spinuloso-ferratis umbellulam superantibus.

A. (trifida) foliis omnibus digitato-tripartitis, radicalibus subtrilobis duplicato-ferratis ciliatis, involuclis sparsim apice spinulosis. Hoffm. umbellif. ed. 2. Vol. 1. praefat. p. 8 in notâ. Vietinghoff et Hoffm. hort. siccus Caucasic.

A. (caucasica) foliis inferioribus palmatis 5-lobis: lobis oblongis incisus cuspidato-ferratis, superioribus 3-fidis, involuclis foliolis coloratis ferratis. Sprengel descr. umb. rar. p. 17. n. 19.

A. major tridentata Steueni. Catal. hort. gorenk. a. 1812. P. 47.

Habitat in Caucasi iberici alpestribus (*Hoffmann*); eandem in Caucasi orientalis subalpinis circa Dscheigh legit *Steuen*. γ

Secundum specimen mihi ab amiciff. *Steueno* communicatum, cum *A. majori* vulgari atque vegetiore quoad folia ita convenit, ut de his ultro nihil habeam quod addam; quoad umbellam vero exacte refert *A. heterophyllum*, nisi quod denticuli spinulosi foliolorum involuclis paullo appareant profundiores et inaequales. Quare, cum folia tripartita non semper prostant, adeoque nomen triiviale *Hoffmanni* non in omnia in-

diuidua quadret, substitui huic aliud, affinitatem cum praecedente et sequente significans, in quo me viri *Cl. et amicissimi* veniam facile impetraturum esse confido, tanto quidem magis, quod pristinum rarae plantae nomen per scripta botanicorum nondum inualuerit; immo diuersâ ratione a *Cl. Sprengelio loc. cit.* fuerit immutatum.

510. *ASTRANTIA heterophylla.*

Definiatur: A. foliis radicalibus palmato-trilobis inaequaliter biserratis ciliatis subincisis, caulinis sessilibus lobatis indiuisisque, involucellis ouato-lanceolatis spinuloso-ferratis umbellulam superantibus.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 47. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 425 et umbell. ed. 2. Vol. I. praefat. p. 8 in notâ. Sprengel. prodr. umb. p. 20. n. 5 et descr. umb. rar. p. 17 obs. ad n. 19. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.*

A. (*maxima*) foliis trilobatis mucronato-ferratis, involucris subdecaphyllis ouato-lanceolatis supra medium spinuloso-ferrulatis. *Botan. magaz. 1553. Pall. in nou. act. acad. scient. petrop. 7. p. 357. t. II.*

A. *helleborifolia.* *Hooker parad. lond. t. 60. Aiton kew. ed. 2. P. 2. p. 119.*

Per Caucasi orientalis subalpina passim quoque legit *Steuën.*

Variat folio caulino intermedio etiam trilobo, nec, ut solet, indiuiso.

139. **BUPLEURUM.** Fructus ovato-oblongus, obtusus. Semen 5-costatum: costis angustis, aequalibus, duabus marginalibus. Petala inuoluta. Inuolucella polyphylla, rotata. (Bupleurum Hoffm. Valleculae evittatae. Inuol. uniuers. o. Diaphyllum Hoffm. Valleculae evittatae. Inuol. utrumque. Isophyllum Hoffm. Valleculae vittatae. Inuol. utrumque.)

511. **BUPLEURUM rotundifolium.**

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 114. t. 1. f. 2 et p. 210. t. 1. B. f. 15. Sprengel prodr. umb. p. 38. n. 1 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 98.

512. **BUPLEURUM falcatum.**

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 39. n. 8 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 99.

Isophyllum falcatum. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 115.

Affinem speciem Caucaso indigenam, quae mihi ultro non innotuit „B. (polyphyllum) inuolucellis hexaphyllis lanceolatis „acuminatis, uniuersali subnullo, foliis lanceolatis amplexicaulibus,, descripsit Ledebour in mem. acad. scient. petrop. 5. p. 528. n. 14.

513. **BUPLEURUM baldense.**

Synonymon adde: Isophyllum baldense. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 115.

B. orientale angustifolium, semine longiori. *Tournef. cor.*
p. 21.

Ex specimine sicco olim mihi a *Willdenouio* communi-
cato certus sum, quod de hujus auctoris plantâ loquar; ita-
lica vero *Turrae*, mihi ignota, quum a *Cl. Sprengelio* *prodr.*
umb. p. 32 ad *Tenoriae* genus referatur, a quo nostrae fructus
abhorret, fortassis specie differt.

Fructus magis oblongus quam in affinibus, nigricans. *Se-*
mina costis 5 argutiusculis, valleculis subtilissime striatis com-
missurâ parum concavâ vix duplo angustioribus.

514. BUPLEURUM *Gerardi*.

Synonyma adde: *Lamarck et Decand. flor. franc.* n.
3544. *Sprengel prodr. umb.* p. 39. n. 12.

Isophyllum Gerardi. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 115.*

515. BUPLEURUM *juncum*.

Synonyma dubia adde: *Lamarck et Decand. flor. franc.*
n. 3545? *Sprengel prodr. umb.* p. 39. n. 13? et *synon. umb.*
in mem. fac. bot. ratisb. a. 1815. p. 99?

Isophyllum juncum. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p.*
115?

139*. ODONTITES. *Fructus* onatus, tubercula-
tus: costis oblitteratis. *Petala* inuoluta.
Inuolucella polyphylla, rotata.

515*. ODONTITES *tenuissima*.

O. umbellis terminalibus subtrifidis: lateralibus simplici-
bus, inuolucellis subulatis umbellulam paucifloram aequan-
tibus.

O. flosculis involucri aequantibus, umbellis alternis terminalibusque, foliis linearibus mucronatis, caule ramosissimo. *Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 49. Sprengel prodr. umb. p. 53. n. 3. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 116 et 209. t. 1. B. f. 10. b.*

Bupleurum (tenuissimum) umbellis simplicibus alternis pentaphyllis subtrifloris. *Linn. ed. Willd. 1. p. 1375. Smith brit. 1. p. 293. Engl. bot. 478. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3453. Hall. hist. n. 774.*

Passim per Caucasum reperitur. Varietatem elatiorem habeo, facie *Bupleuri Gerardi*, versus ostia Cyri circa oppidulum Sallian lectam. ☉

515**. ODONTITES *gracilis*.

O. umbellis terminalibus lateralibusque subtriradiatis, involucrellis lanceolatis umbellulâ fructiferâ brevioribus.

O. gracilis Marsch. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 209.*

Habitat frequens in argillofis subsalsis circa Kisljar et passim in Tauriâ meridionali. ☉

Statura O. semicompositae. Folia angustiora quam in hac, sed latiora quam in *O. tenuissimâ*, nervosa. *Umbellae* terminales radiis circiter 3 (rarius 4 - 6) inaequalibus gracilibus involucri umbellulisque multo longioribus; *laterales* terminali subfimiles radiis quandoque tantum 2, aut umbellula solitaria pedunculata. *Involucrum universale* breve, foliolis lanceolatis acutis, totidem quot radii in umbellâ. *Umbellulae* 5-8-florae: *involucrellis* pentaphyllis lanceolatis acutis umbellulam florentem subaequantibus. *Pedicelli* florum breves, fructiferi longitudine involucrelli, ultra quod fructus eminent congeneribus similes subrotundo-ovati vix compressi undique tuberculis minutis copiosis exasperati: costis 3 oblitteratis aequidistantibus. Accedit proxime ad *O. tenuissimam*, a quâ di-

gnoscur, caule ramisque haud ita tenuibus, foliis nonnihil latioribus, umbellarum etiam lateralium saepe compositarum pedunculis atque radiis longioribus, fructibus in quavis umbellulâ pluribus longiusque pedicellatis, denique involuclis latioribus et ratione umbellulae breuioribus.

139*. ECHINOPHORA. Involucella multipartita, basi urceolata. Flores radii masculi, laciniis involuclli impositi: femineus centralis, solitarius. Fructus indivisus, intra urceolum involuclli indurati.

515**. ECHINOPHORA tenuifolia.

E. foliolis incisissimis inermibus. Linn. ed. Willd. I. p. 1379: Sprengel prodr. umb. p. 33. n. 2. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 249 et 258.

E. orientalis montana spinosa. Tournef. cor. p. 44. Buxb. cent. 5. p. 44. app. n. 27.

Crescit in agris supra Gandscham. Floret Augusto. ♀

Involuclli lacinae supra insertionem flosculi masculi bifidae.

516. TORDYLIUM maximum.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 201. Engl. bot. 1173.

Heracleum Tordylium. Sprengel prodr. umb. p. 12. n. 8, umb. rar. n. 49 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 52.

Seseli creticum secundum. Tabern. Kraeuterb. p. 308.

141. CAUCALIS. Fructus ovalis compressiusculus: costis 5 fetosis aculeatis, valleculis aculeatis. Involucris utriusque foliola indivisa. Petala inaequalia, saepe radiantia. (Caucalis Hoffm. Costae seminum omnes fetosae. Valleculae jugo distincto, bifariam elongato-aculeato. Orlaya Hoffm. Costae seminum 2 marginales oblitteratae asperae, 3 dorsales fetosae. Valleculae jugo distincto trifariam elongato-aculeato. Turgenia Hoffm. Costae seminum 2 marginales oblitteratae asperae, 3 dorsales vallecularumque juga elongato-aculeata. Torilis: Adans. Gaertn. Spreng. Hoffm. Costae seminum vallecularumque fetis aculeisque confertis armatae.)

517. CAUCALIS *grandiflora*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 23. n. 4 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 85.

Orlaya grandiflora. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 58 et illustr. umb. p. 15. 16.

518. CAUCALIS *platycarpus*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57. Sprengel prodr. umb. p. 24. n. 8 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 86. Jacq. hort. vind. 3. p. 9. t. 10.

Eandem circa Derbentum observavit Steuen secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259.

519. CAUCALIS *daucoides*.

Synonyma adde: *C. innolucellis* 3-5-phyllis, feminum aculeis connatis uncinatis glabris. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 56. t. 1. f. 14 et p. 212. t. 1. B. f. 31. Sprengel prodr. umb. p. 23. n. 3 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 85.*

C leptophylla. Poll. pal. n. 272. (descriptio, non synonyma.)

Seminum costae feis sparsis rectis hispidae, vallecularum juga canaliculata: aculeis bifariis mediocribus basi crassiore etiam canaliculatis.

520. CAUCALIS *leptophylla*.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57. Sprengel prodr. umb. p. 24. n. 10 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 86. Jacq. hort. vind. 3. p. 2.*

Hanc circa Derbentum etiam occurrere refert *Steuven in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259.*

Fructus angustior quam in congeneribus, quare et integumentum feminum partes valde angustatae sunt, imprimis costae minutim fetuloso muricatae.

521. CAUCALIS *nodosa*.

Synonyma adde: *Torilis nodosa. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 53 et 212. t. 1. B. f. 35. e. Sprengel prodr. umb. p. 24. n. 2 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 87.*

Seminum fetae aculeique etiam in hac specie solennem *Caucalidis* generi ordinem servant; sunt vero costae admodum tenues et minutis tuberculis asperae, ita quidem, ut in iis

praefertim feminibus, quorum et valleculae loco spinarum tubercula obtinent, tota superficies inordinatim tuberculato-hispida appareat. Sed femina aculeis praedita structurâ suâ praecedentis feminibus plane respondent.

522. CAUCALIS *latifolia*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 24. n. 5 et synon. umb. in mem. soc bot. ratisb. a. 1815. p. 86.

Turgenia latifolia. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 59 et illustr. umb. p. 15. 16.

523. CAUCALIS *orientalis*.

C. umbellâ multifidâ, umbellulis polyspermis, foliis supradecompositis: lacinulis abbreviatis, germinibus lanuginosovillosis hispidis, fructuum aculeis disco longioribus.

C. orientalis. Flor. taur. cauc. n. 523. (exclusis synonymis Buxbaumii et Pallasii, varietate β et loco natali Tauriâ.) Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 270. Sprengel. prodr. umb. p. 23. n. 2? et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 85?

Per Caucasum etiam orientalem minime rara est.

523*. CAUCALIS *pulcherrima*.

C. umbellâ multifidâ, umbellulis polyspermis, foliis supradecompositis: lacinulis abbreviatis, germinibus setoso-villosis hispidis, fructuum aculeis disco longioribus.

C. (pulcherrima) involucellorum foliolis ciliatis cuspidatis, umbellâ radiatâ, foliis supradecompositis, laciniis foliolorum linearibus. Willd. enum. hort. berol. p. 303. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57 et 212. t. 1. B. f. 31. a. d. f. 36. c. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Besser cat. hort.

cremenec. a. 1816. p. 32. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 270.

C. orientalis β . *Flor. taur. cauc. n. 523. Pall. ind. taur.*

C. orientalis aruensis tenuifolia flore purpureo magno fructu. *Tournef. cor. p. 23? Buxb, cent. 3. p. 16. t. 28? (nisi haec potius ad C. platycarpam spectet.)*

Litoribus marinis sabulosis Tauriae familiaris est, nec per Caucasum exulat.

Hanc atque praecedentem, simillimas plantas, separaveram olim in aduersariis meis, mox conjunxeram, jam iterum jungo. *Synonymorum* distributionem, incertus quamvis, tentavi; eos potissimum auctores, qui suae plantae proceritatem urgent, priori adscribens. Utrique convenit *foliis* tenuissime diuisis: lacinalis perbreuibus oblongis obtusiusculis, pilis breuibus sparsis saepe hispidulis, interdum vero glabriusculis; *involucro uniuersali* foliolo uno alteroue breui membranaceo caduco; *partiali* foliolis 6-8 lanceolato-sabulatis acuminatis margine membranaceis villosulis radiis umbellulae breuioribus; *corollulis* albis, per umbellae circumferentiam radiantibus. *Differt* vero posterior *staturâ* minore vix bipedalem superante, dum prior quadripedalis immo quandoque orgyalis sit; *vaginis foliorum* imprimis superioribus oblongo-ellipticis, nec ut in priore longo-lanceolatis; *seminibus* maioribus: vallecularum aculeis quidquam validioribus, costarum fetis minus copiosis apice glochidibus, quae in priore minutiores sed copiosiores et apice villis longioribus copiosioribusque penicillatis instructae sunt, quo fit, ut in florente *germina* tota lanuginosa appareant: aculeis passim e lanâ emergentibus.

524. CAUCALIS *litoralis*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57 et
12. t. 1. B. f. 36. b. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.

Cachrys litoralis. Spreng. prodr. umb. p. 20. n. 5. Besser
cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 26.

525. CAUCALIS *aruensis*.

Synonyma adde: Lamarck et Decand. flor. franc. n.
3510. Besser galic. 1. p. 202. Persoon enchirid. 1. p. 306.

C. infesta. Curt. lond. Smith brit. 1. p. 299. Engl. bot.
1314.

Scandix infesta. Linn. ed. Willd. 1. p. 1454. (varietas
anomala ex cultura)

Torilis infesta. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 53.

Torilis helvetica (et *infesta*). Spreng. prodr. umb. p. 24.
n. 3. 5 et *synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815.*
p. 87.

Varietatem notabilem umbellis omnibus tantum biradia-
tis ex Tauriâ meridionali habeo, cui simillimam lusitanicam
ex dono illustr. Com. Hoffmannsegg servo.

Caucalin (*Torilin*) *Anthriscum*, cujus duas varietates cau-
casicas commemorat Cl. Hoffmann (umb. p. 53), equidem
hucusque inter taurico-caucasicas non vidi; ceteroquin in
Bessarabiâ et in Ucraniâ minime rara est.

526. DAUCUS *Carota*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 63. t.
1. f. 10. p. 204. tab. tit. f. 1 et p. 211. t. 1. B. f. 26. a. b.
Spreng. prodr. umb. p. 23. n. 1.

527. AMMI *Visnaga*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 41. n. 4 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 102.

527*. AMMI *acaule*.

A. *umbellâ radicali subproliferâ.*

A. *acaule. Sprengel prodr. umb. p. 41. n. 5.*

Bunium (acaule) petalis ovato-lanceolatis incurvis, feminibus ovatis, valleculis 3-striatis vittatisque. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 87 et 108. Flor. taur. cauc. n. 352. (cum synonymo.)

In subalpinis Caucasi orientalis circa torrentem Juchari-baschi etiam obvium, teste *Steuën mem. mosq. 3. p. 259*, et nuperrime in Caucaso cisalpino circa Nartsana.

Calycis proprii vix rudimentum. Petala ochroleuca. Stylopodium pulvinatum bilobum margine obtuse lobatum. Styli breves demum reflexi. Fructus similis Caro carui paullo crassior nigricans. Spermopodium simplex, ne quidem apice fissum, vix emarginatum. Semina costis 5 aequidistantibus abbreviatis: duabus marginalibus, valleculis striis interruptis rugulosis, commissurâ oblongo-ellipticâ planiusculâ valleculo vix duplo latiore, striato-rugulosâ. Umbella radicalis, dum floret sessilis, demum pedunculo brevissimo supra radicem extolli solet; radii ejus feminiferi valde elongantur, e quibus unus alterue prolifer subcaulescit umbellamque fert compositam, foliis nonnullis radicalibus similibus sed minoribus involucrem, semper sterilem.

144. **BUNIUM**. Fructus oblongus. Semina costis 5, aequalibus, angustis: duabus marginalibus; valleculis striato-rugulosis. Involucrum utrumque breue: foliolis subulatis; seu o. Cal. Stylopodiumque undulato-lobata. (Bunium Hoffm. *Seminum costae utrinque striâ distinctae. Involucella polyphylla. Drepanophyllum* Hoffm. *Calycis acute dentati stylopodiique margo undulatus latior. Invol. utrumque polyphyllum. Carum* Hoffm. et auct. *Semina perangusta. Involucrum utrumque subnullum.*)

528. **BUNIUM majus.**

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 108 et p. 211. t. 1. B. f. 33. (qui B. flexuosum Smithii distinguit.)

B. flexuosum. Engl. bot. 988.

B. denudatum. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3496.

Myrrhis Bunium. Spreng. prodr. umb. p. 29. n. 10 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 92.

Bulbocastanum mas Tralliani. Dalech. hist. 1. p. 666. (ob deficiens ex icone involucrum.)

529. **BUNIUM Carui.**

Synonyma adde: Carum Carui. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 86. t. 1. f. 25 et p. 210. t. 1. B. f. 20. Spreng. prodr. umb. p. 31.

In montibus altioribus Caucasi iberici nuper etiam obseruatum est.

530. BUNIUM *Falcaria*.

Synonyma adde: Drepanophyllum (*agreste*) foliis pinnatis linearibus ferratis: ferraturis margine cartilagineis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 109 et illustr. umb. p. 22.*

Sium Falcaria. *Spreng. prodr. umb. p. 31. n. 4 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 93.*

Sipek plantam vocant Armeni Persiae incolae eorumque coloni ad Terek habitantes, qui caulibus junioribus aceto conditis vescuntur.

Haec quoad calycis stylopodiique lobos undulatos magis protuberantes inter congeneres proximum est detectum a me, ante quindecim et quod ultra est annos, ad radices collium circa coloniam Sareptanam, tumque nomine suo donatum, deinde a botanicis, qui iussu et sumptibus *Illustr. C. A. Razumowski* per Rossiae australiora iter fecere ibidem iterum lectum, nuper vero a solertissimo botanico *Henningio* in Tanaï inferioris regionibus, denique ab indefesso *D. Andrzejowski* in Podoliâ australiori inuentum

* BUNIUM *luteum*.

B. pinnis decussatis: pinnulis linearibus basi confluentibus, involucri utriusque foliolis margine membranaceis, fructibus linearibus.

B. radice tuberosâ, involucri utroque membranaceo polyphyllo, corollis luteis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 108.*

Radix tuber simplex sabrotundum ut in *B. majore*, cui planta nostra staturâ et habitu quoque respondet. *Caulis* striatus, praeter umbellas laterales simplex. *Folia* tenuiter laciniata fere subsequenter. *Umbellae* laterales terminalibus brevius pedunculatis altiores. *Involucrum* utrumque foliolis circiter 5 brevibus lanceolato-subulatis. *Petala* amoene lutea. *Calycis* lobi obtusiusculi. *Fructus* lineari-oblongi, demum nigricantes. *Spermapodium* bipartitum. *Semina* magnitudine *Cari* adhuc tenuiora vix curvula: costis angustissimis, valliculis striato-rugulosis, commissurâ lineari concaviusculâ.

531. *BUNIAM* *peucedanoides*.

Definiatur: *B.* pinnis decussatis: pinnulis linearibus confluentibus, involucris utriusque foliolis subulatis, fructibus subovatis.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 108.*

Sium peucedanoides. Spreng. prodr. umb. p. 41. n. 5.

Fructus cinerascens breviores quam in congeneribus et argutius costati. *Valliculae* evidenter striato-rugulosae, sicut *commissura* plana feminum. *Spermapodium* bipartitum. Fortassis ad *Cnidium* referendum.

533. *CONIUM* *maculatum*.

Synonyma adde: *C.* seminibus striatis, involucellis umbellulae radiis multo brevioribus lanceolatis. *Willd. enum. hort. berol. p. 305. Spreng. prodr. umb. p. 38. n. 1.*

C. radice fusiformi, caule maculato laevi, foliis supradecompositis: pinnulis pinnatifidis, laciniulis lineari-lanceolatis mucronulatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 101. t. 1. f. 3, p. 210. t. 1. B. f. 13 et p. 214. t. 3. f. 2. J.M.*

146. OREOSELINUM. Fructus compresso-planus, marginatus. Semina 5-costata: costis dorsalibus filiformibus, marginalibus membranaceo-dilatatis; valleculis striatis, commissurâ planâ: lineis 2 coloratis. Petala inflexo-emarginata.

534. OREOSELINUM *caucasicum*.

O. foliolis cuneiformi-ovatis incis, involucri subnullo, involucri cellis unilateralibus subulatis.

Selinum caucasicum. *Flor. taur. cauc. n. 534. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 155 et praefat. p. 14.*

Imperatoria caucasica. *Spreng. prodr. umb. p. 17. n. 6.*

Idem in montibus circa Gandzscham nascitur, ex relatione Steueni in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259.*

Involucrum uniuersale non semper deficit, verum saepe foliolo uno alteroque subulato absoluitur. Stylopodium infigne lobatum. Styli breues, demum longitudine stylopodii. Esse distincti generis, sicut insequens, cui proximum, monet Hoffm. loc. cit.

534*. OREOSELINUM *Chabraei*.

O. foliorum vaginis elongatis flaccidis, pinnulis cuneiformibus furcatis, involucri subnullo.

O. Chabraei. *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. P. 94.*

Selinum (*Chabraei*) caule tereti striato, involucri uniuersali nullo, vaginis foliorum laxis, (foliolis filiformi linearibus).

Linn. ed Willd. I. p. 1399. Jacq. austr. I. t. 72. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3491.

Selinum caruifolia. Cranz fasc. 3. p. 22. t. 3. f. 2.

Imperatoria (Chabraei) vaginis foliorum elongatis flaccidis, foliis bipinnatifidis: foliolis linearibus acuminatis, inferioribus subdecussatis; caule tereti striato. Spreng. umbell. rar. n. 67 et prodr. umb. p. 17. n. 5.

Caruifolia. Chabr. stirp. 389. J. Bauh. hist. 3. p. 171.

Occurrit in nemorosis circa Tiflin, quod inter plantas ficcas caucasicas *Güldenstaedtii*, quae in herbarium *Pallasianum* et deinde in herbarium *Gorenkense* transiere nuper etiam vidi.

Stylopodium stylique fere praecedentis.

Ad varietatem latifoliam, *Ucraniae* familiarem videtur referendum *O. podolicum* (*Selinum podolicum* *Besser galic. 2. app. p. 392. n. 1212. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 155*).

535. OREOSELINUM *legitimum*.

Selinum Oreoselinum. Flor. taur. cauc. n. 533. (cum synonymis) Spreng. prodr. umb. p. 15. n. 4 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 53. Besser galic. n. 335.

Hoc, nec, ut autumant *Hoffmann* loc. cit. et *Besser catal. a. 1816. p. 94*, praecedens, enumeravi in *Flor. taur. caucasica*; quod quidem luculenter ex propositâ a me definitione speciei apparere mihi persuadeo.

Involucrum utrumque polyphyllum: foliolis subulatis. *Calycis* denticuli subulati patuli admodum conspicui. *Styli* etiam florentis stylopodio longiores. *Seminum* nucleus latior quam reliquorum, unde striae commissurales margini contiguae magis inter se distant.

536. OREOSELINUM *latifolium*.

Selinum latifolium. *Flor. taur. cauc.* n. 536. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 155.* *Spreng. prodr. umb. p. 15. n. 5.* *Willd. enum. hort. berol. p. 307.*

Angelica laeuigata. *Flor. taur. cauc. 1. append. p. 424.* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*

Hoc quoque genere distinguendum esse ab Oreoselino monet *Hoffm. loc. cit.* Conueniant tamen fructui characteres generici hic a me propositi, sicut *O. Chabraei*. Inuolucrum utrumque polyphyllum et styli longi, ut in *O. legitimo*.

147. ATHAMANTA. Fructus ouato-oblongus, pubescens. Semina 5-costata: duabus marginalibus, commissurâ planâ: vittis subquaternis. Inuolucrum utrumque polyphyllum. (*Calyx proprius denticulis acutis.*)

537. ATHAMANTA *sibirica*.

A. foliis pinnatis inciso-angulatis. *Linn. ed. Willd. 1. p. 1401.*

A. Libanotis. *Flor. taur. cauc. n. 537. (exclusis synonymis.)*

A. foliis pinnatis, pinnis pinnatifidis: radicalium circa costam decussatis. *Gmel. sib. 1 p. 186. n. 3. t. 40. f. 2.*

Ligusticum sibiricum. *Spreng. prodr. umb. p. 40. n. 7.*

Non aliter differt ab *A. Libanoti*, quam quod pinnae primarias vix unquam vere compositas, sed modo varie pinnatifidas atque incisas habeat; quare et ipse foliorum ambitus uniuersum angustior est, pinnae vero maiores et crebrius in

cifae: lobo baseos decussatim magis elongato. Non cessat apud me varietatis suspicio.

147*. CNIDIUM. Fructus ovatus, glaber. Semina 5-costata: costis aequalibus, argutis, duabus marginalibus; commissurâ planâ, vittatâ. Involucella polyphylla. (*Calycis proprii margo obtuse lobatus.*)

538. CNIDIUM *myrrhifolium*.

Athamanta alata. *Flor. taur. cauc. n. 538. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 20.*

Ligusticum alatum. *Spreng. prodr. umb. p. 40. n. II.*

Semina eo quoque *Athamantae* respondent, quod commissura instruat vitis 4-6 protuberantibus, nec duabus tenuissimis uti *Cn. Monnierii*. Caeterum videtur cum *Cn. apioidi Spreng.* (*Laserpitio silaifolio auct.*) affinitate naturali proxime conjungi.

538*. CNIDIUM *Silaus*.

Cn. pinnulis pinnatifidis: lacinulis lineari-lanceolatis venosis, involucro paucifolio, seminum commissurâ multistriatâ.

Cn. Silaus. *Sprengel prodr. umb. p. 40. n. 4 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 100.*

Pencedanum Silaus. *Flor. taur. cauc. n. 541. (cum synonymis.)*

538**. CNIDIUM *caruifolium*.

Laserpitium caucasicum. *Flor. taur. cauc. n. 555.*

Monstrant *fructus*, quamvis in nostris specimenibus immaturi, hoc ad *Cnidium* potissimum amandandum esse, sicut affine *Laserpitium dauricum* (*Ligusticum Gmel. sib. I. t. 46*, a *Sprengelio* dubie ad *Cn. apioides* citatum in *synon. umb. mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 99*). *Stylopodium* cum *styli* atropurpureum, ut in daurico. Quaedam etiam cum *Mutellinâ* affinitas naturalis intercedere videtur.

538***. *CNIDIUM meifolium*.

Cn. pinnulis profunde pinnatifidis: lacinulis lineari-subulatis, involuero involucellisque polyphyllis subulatis reflexis.

Habitat in Caucasi alpestribus.

Planta ex paucis specimenibus siccis haud sufficienter mihi nota, habitu et foliis ad *Meum* accedens, a quo tamen manifeste differt foliorum lacinulis quamvis perangustis tamen haud ita ut in *Meo* capillaribus, tum praesentiâ involucri uniiversalis ex 6-8 foliolis angustis reflexo-patulis foliorum caulorum lacinulis confimilibus conflati. *Involuella* formâ involucri: foliolis radiis longioribus. *Corollae* amoene roseae. *Fructus*, quousque ex immaturis concludere licet, *Cnidii* sunt. Praeter tenuitatem foliorum involucriorumque, etiam a praecedente non alienum est.

148. PEUCEDANUM. Fructus compresso-planus, marginatus. Semina 5-costata: costis dorsalibus filiformibus, marginalibus membranaceo-dilatatis; valleculis striatis, commissurâ planâ: lineis 2 coloratis. Petala inflexa, dorso subcanaliculata. (*Cal. denticuli minimi acuti. Stylopodium crenatum. Styli breues.*)

538***. PEUCEDANUM officinale. Marsch. flor. taur. cauc. I. p. 215. (in notâ ad *P. ruthenicum*.)

P. foliis quinques tripartitis filiformibus linearibus. Linn. ed. Willd. I. p. 1405. Smith brit. I. p. 305. Schkuhr bot. t. 63. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259. Spreng. prodr. umb. p. 13. n. 1 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 76. Gaertn. fruct. I. p. 89. t. 21.

Peucedanum. Tabern. Kraeuterb. p. 163.

In montosis circa Gandseham reperitur. Steuen loc. cit. 2

539. PEUCEDANUM ruthenicum.

Synonyma adde: *P.* foliis triternatis, foliolis linearibus nervosis acuminatis subdiaricatis, involucrio subnullo, flosculis lateis, fructibus oblongis solidiusculis. Spreng. umb. rar. n. 54. Catal. hort. gotenk. a. 1812. p. 46.

Perula ruthenica. Spreng. prodr. umb. p. 14. n. 10 et pugill. I. p. 27. n. 46.

Rami laterales umbelliferi in hoc et *P.* taurico semper alterni, ut plurimum oppositi in *P.* officinali.

542 PEUCEDANUM alsaticum.

Synonyma adde: *Cnidium alsaticum*. Spreng. prodr. umb. p. 40. n. 5 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 100.

Habitu potius *Oreoselinum* refert, quam *Peucedanum*. Paritate fructus convenit cum *O. Chabraei*. A *Cnidiis* fructus conformatione alienum est.

Oreoselina Hoffmanni cum *Peucedanis* legitimis genere fortassis conjungenda sunt.

543. CRITHMUM *maritimum*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 176.

Cachrys maritima. Spreng. prodr. umb. p. 20. n. 4 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 84.

Nona hujusce generis species est occurrens in campestribus falsugineis subhumidisque, ad Wolgam inferiorem, circa coloniam Sareptanam et alibi.

* CRITHMUM *mediterraneum*.

Cr. foliis multiplicato-ternatis: pinnulis lineari-falcatis basi confluentibus venosis, inuolucro uniuersali monophyllo.

Cr. campestre. *Güldenst. it. I. p. 190?*

Ligusticum (*longifolium*) foliis biternatis: radicalibus decompositis, foliolis lineari-lanceolatis integerrimis. *Linn. ed. Willd. I. p. 1428?*

Athamanta denudata. Hort. gorenk.

Planta perennis saepe orgyalis elongato-ramosa. Umbellae umbellulaeque multiradiatae. Inuolucella polyphylla: foliolis subulatis. Semina duplo minora quam in Cr. maritimo, quocum structurâ omnino conueniunt, matura nucleum fasiformem liberum fouentia. Athamanta certe non est, Cnidio propius: an ob defectum inuolucris uniuersalis polyphylli et ob stylos longos aetate reflexos a Crithmo etiam genere separandum?

544. CACHRYS *alata*.

Synonyma adde: Spreng. prodr. umb. p. 20. n. 6. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 176.

545. *CACHRYS odontalgica*,

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 176, p. 214. t. 3. f. 2. 4 f et praef. p. 32. Spreng. prodr. umb. p. 20. n. I.

C. callosperma. Pall. it. 3. p. 663.

546. *CACHRYS alpina*.

Synonymon adde: Hoffm. umb. ed. 2. V. I. p. 176.

Semina non penitus laevia, sed obiter striata: striis interrupto-sabcrenulatis, principalibus 5, quarum singulo pari interponuntur striae adhuc tenuiores tres: duabus lateralibus capillaribus.

547. *CACHRYS microcarpa*,

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Hoffm. hort. mosq. a. 1809. n. 602. Vieilingh. et Hoffm. hort. sic. cauc. n. 2.

C. ficula. Guldenst. it. I. p. 154 et 190.

Rumia (microcarpa) foliis decompositis fetaceis, umbellis involucrisque multifidis, fructibus subrotundis rugosis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 175. tab. tit. f. 3 et 21.

Semina jugis 5 obtusis magnis tuberculatis: quorum 3 dorsalia, 2 latuscula efficiunt. Valleculae acutangulae tuberculis minoribus inaequales. Haec procul dubio C. ficulae, cujus specimen lusitanicum ab illustr. Com. Hoffmannsegg communicatum possideo, congener est, caeteris quoque Cachryos speciebus multo vicinior, quam Rumiae tauricae atque seseloidi Hoffmanni, quae Trinitiae vel Seseli essent, nisi jugis seminum rugoso-tuberculatis instruerentur.

548. CACHRYS *taurica*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 20. n. 8. Besser natal. hort. crem. n. 1816. p. 26.

Rumia (taurica) foliis decompositis linearibus, umbellis subtrifidis, fructibus onatis plicato-sulcatis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 173. tab. tit. f. 17.

Tabercula *feminum magna*, in quinque series disposita, totum feminis dorsum occupant, valleculis exinde oblitteratis. Affinitatem naturalem cum *Seseli* et *Triniâ Hoffm.* euincunt *feminum juga*, sicut in his, canali aroma fouente perfossa. Haec cum affinibus exposcunt omnino peculiare genus, et *Rumiae* erunt, si adaptato caractere generis, *Cachryn microcarpam* excludas.

Similes habitu fructuque species sunt *Sibiriae indigenae*

* CACHRYS *seseloides*.

C. fructibus ouatis: costis tuberculatis perfossis, foliolis cuneiformi-lanceolatis incisiss glabris, inuolucellis fetaceis.

Rumia (seseloides) foliis decompositis cuneiformi-lanceolatis incisiss, fructibus ovalibus squamatim tuberculatis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 174. tab. tit. f. 4. (excluso loco natali.)

** CACHRYS *athamantoides*.

C. fructibus ouatis: costis tuberculatis perfossis, foliolis cuneiformi-ouatis pinnatifidis pubescentibus, inuolucro utroque polyphyllo: foliolis membranaceo-marginatis.

Haec *sibiricae umbellis feminiferis multiradiatis et floribus hermaphroditis a tauricâ etiam discedant.*

549. *CACHRYS latifolia.*

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 176. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 960.

Agasyllis caucasica. Sprengel prodr. umb. p. 22. n. 1. f. 4.

Errani, pinnulas foliorum terminales petiolatas esse asserens, decurrunt enim basi et cum proximis confluant, nec differt igitur ab hac C. decurrens. Hornem. hort. hafn. loc. cit.

Vaginae foliorum maximae scariofae venosae; ipsa folia glauco-viridia, subtus pallidiora leuiter pubescentia. Umbellae magnae multiradiatae pubescentes. Inuolucrum uniuersale foliolo uno alteroue caduco, parziale breue polyphyllum: foliolis fetaceis. Petala inflexa aequalia alba. Semina compressa alba: jugis 5 obtusissimis laeuigatis, 3 intermediis insignioribus approximatissimis, commissurâ planâ laeui. Indumentum seminum potius membrana corticosa est, quam materies fungosa, intra quam nucleus nigricans striatus formâ seminis laxè continetur.

151. *FERULA. Fructus compresso-planus, marginatus. Semina 5-costata: costis dorsalibus filiformibus, marginalibus membranaceo-dilatatis; valleculis striato-rugulosis, commissurâ margine canaliculatâ, disco planiusculâ: striis 4 coloratis. Petala inflexa, dorso subcanaliculata. (Calyx denticulis acutiusculis minimis. Stylovodium lobis marginis sursum flexis concuiusculum. Umbellae proliferae.)*

550. FERULA *orientalis*.

Synonyma adde: *Sprengel prodr. umb. p. 14. n. 6 et syn. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 76.*

551. FERULA *caspica*.

Synonymon adde: *F. cachroides. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.*

Per campos apricos aridiores subsallos mari nigro adjacentes, ab Odessâ usque ad isthmum tauricum porro ad Wolgam inferiorem circa coloniam Sareptanam et in transwolgensibus australioribus passim reperitur. Semina perficit autumnum versus, foliis tum penitus emarcidis.

Staturâ et foliorum pube atque lacinulis, mox oblongo-linearibus, mox brevissimis perquam variat. Vulgo caulis 2-3-pedalis est, ramis elongatis iterum ramosis patentibus paniculatus. *Folia radicalia et caulina* inferiora supradecomposita: costis dinaricatis, pinnis quinquepartitis vel trifurcis: laciniis oblongis longitudine variantibus, semiunguicularem tamen vix unquam superantibus; pilis brevissimis magis minusve pubescentibus, quandoque glabriusculis. *Folia ramea* vaginâ oblonga patente absoluntur. *Rami umbelliferi* inferiores oppositi, superiores verticillati. *Umbellae* singulae proliferae: radiis circiter sex. *Umbellulae* radiis gracilibus plus minus decem. *Involucra et involucella* obsoleta. *Fructus* parvi in hoc genere, vix magnitudine fructuum Oreoselini legitimi.

551*. FERULA *tatarica*.

F. foliis triplicato-pinnatis: foliolis profunde pinnatifidis, laciniis linearibus cuspidatis margine serrulatis, caule vaginisque glaucis, umbellis primordialibus sessilibus. *Sprengel pugill. I. p. 27. n. 47 et prodr. umb. p. 14. n. 9. (excluso Synon. flor. taur. cauc.)*

F. orientalis Peucedani folio. *Tournef. cor. p. 22.*

Peucedanum (*sibiricum*) foliis quadruplicato-pinnatis, foliolis linearibus acutis, caule vaginisque glaucis, umbellis primordialibus sessilibus. *Willd. enum. hort. berol. p. 308.*

Habitat in campis falsis atque subsalsis, Bessarabiae circa Odeffam, promontorii Caucasici septentrionalis circa Stauropolin, ad Wolgam inferiorem circa Sareptanam coloniam. Floret aestate. ♀

Planta facie staturâ et foliis Peucedani officinalis, glabra, glauco-viridis. *Foliola* longa subfalcata acuta margine scabra. *Vaginae* inferiores foliatae angustae, superiores latiores laxae aphyllae. *Rami* umbelliferi alterni: *umbellâ* terminali fertili, infra quam, vel nullo, vel paucarum linearum intervallo enascuntur pedunculi 2-3 laterales ipsam superantes, singuli sustinentes umbellam similem mere masculam, ad quas igitur fertilis umbella sessilis vel subsessilis apparet. *Involucra* et *involucella* subnulla. *Radii* umbellarum umbellularumque graciles 3-8. *Fructus* paullo minores fructibus *F. nodiflorae*.

Affine perquam *Peucedanum sibiricum* *Waldst. et Kit.* differt tamen foliis magis compositis: laciniis multo brevioribus obtusioribusque, vaginis multo amplioribus et *seminum* margine magis incrassato.

Alia est, quoad folia quidquam similis, occurrens in colibus circa Sareptam

* *FERULA longifolia.*

F. foliis tripartito-decompositis: *pinnulis* elongatis acutis margine laeviusculis, *umbellis* fertilibus pedunculatis, *feminibus* crassiusculis: *commiffurâ* pubescente.

F. longifolia. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.* *Spreng. prodr. umb. p. 14. n. 18.*

F. cachroides. *Catal. hort. petrop. Orloviensis.* a. 1811.
p. 18.

Rami umbelliferi valde elongati, denuo ramosi atque dinaricati. Umbellae umbellulaeque radiis etiam elongatis atque gracilibus; laterales plerumque steriles, quod quidem plerisque Ferulis familiare est. Petala exalbido virescentia. Semina paullo minora quam in F. tataricâ, crassiora quam congenerum mihi notarum omnium, margine quoque incrassato cincta: commissurae disco utrinque inter marginem et carinam mediam valde depresso villis intricatis brevibus fuscescentibus pubescente.

552. FERULA *nodiflora.*

Synonyma adde: Spreng. prodr. umb. p. 14. n. 8 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 77. Bessergalic. n. 341.

Involucrum utrumque polyphyllum: foliolis lanceolato-subulatis, quo haec species, praeter alia, ab hactenus recensitis differt, quae involucrio vulgo utroque destituuntur.

151*. SILER. Fructus oblongus subcompressus.

Semina 5-costata: costis aequidistantibus, duabus marginalibus; valleculis unicastatis.

553. SILER *aquilegifolium.* Sprengel *prodr. umb. p. 41 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 103.*

Siler trilobum. Scop. carn. ed. 2. p. 195. (excluso synonymo Linn. et nonnullis aliis Laserpitium trilobum spectantibus.)

Laserpitium aquilegifolium. *Flor. taur. cauc. n. 553.*
(cum synonymis.)

Angelica aquilegifolia. *Lamarck et Decand. flor. franc.*
n. 3459 et 6. p. 508.

554. LASERPITIUM *hispidum.*

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 17. n. 9.
Catol. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Hoffm. hort. mosq. a.
1808. n. 1836. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 77.

L. prutenicum. *Marsch. casp. app. p. 209.*

„*L. (pilosum)* foliolis cuneiformibus tripartitis dentatis,
„caule vaginis petiolis radiisque umbellae pilosissimis, inuolu-
„cro uniuersali polyphylo. *Willd. enum. hort. berol. p. 310.*
„*Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 278,* conuenit cum meo
in signi pilositate et inuolucro; quod uero a *Hornem. loc. cit.*
pro nostro enumeratur „*L. (hispidum)* foliolis cuneiformi-oua-
„tis inciso-ferratis neruis subtus caule umbellisq. pubescenti-
„hispidis, inuolucro uniuersali subdiphylo,, quoad foliolorum
formam, ex descriptione, meo magis adaequatum, inuolucro
oligophyllo discrepat, quod in meo semper, sicut inuolucella,
ex foliolis pluribus lanceolato-subulatis albo-marginatis com-
ponitur. An tales *varietates* ex culturâ originem duxere?
varietates enim esse habet quoque *Sprengel in umb. rar. p. 33*
sub n. 33.

153. HERACLEUM. Fructus compresso-planus,
marginatus. Semina 5-ftriata: 3 dorsali-
bus, 2 margini dilatato contiguis; vittis
dimidiatis, clauatis, coloratis: vallecularum 4, commissurae 2. Corollae difformes,
subradiantes: petalis inflexo-emarginatis.

(*Heracleum Hoffm. Petala subaequalia virescentia: lacinulâ apicis latâ crenatâ. Vittae commissurales apice carinam non attingentes. Sphondylium Hoffm. Petala radiantia alba: lacinulâ apicis acutâ integrâ. Vittae commissurales apice ad carinam coeuntes.*)

559. HERACLEUM *sibiricum*.

Synonyma adde: H. pinnis bijugis, foliolis remotiusculis finuato-lobatis obtusis utrinque fructibusque obcordatis glabris, flosculis uniformibus virentibus. Sprengel umb. rar. n. 42 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 51.

Hoc non solum in Sibirîâ, sed et per omnem Rossiam abundare refert *Gmelinus in praefatione ad Flor. sib. tom. 2. p. XXIII*; nostri autem, quod delineata et descripta in *Florâ sibiricâ* ipsissima planta est, nil nisi *varietas minus latifolia atque hispida videtur H. flauescens (Besser galic. n. 345. Schultes obs. p. 55. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 144. H. angustifolium Jacq. austr. 2. 1. 173. Wahlenberg carp. n. 272)*, cui iterum peraffine est *H. angustifolium Linnaei*, adhuc minore hispiditate, pinnis superioribus admodum elongatis subintegerrimis, radiis umbellularum magis elongatis et corollis magis virentibus dignoscendum. *Fructus* nullam mihi inter haec diagnoseos constantem notam suppeditare visi sunt; nec delineata et descripta apud *Hoffmannum umb. ed. 2. Vol. 1. p. 143. t. 1. B. f. a. b* *H. sibirici* femina his ullatenus repugnant. Nullum ex dictis esse potest *H. flauescens Willden. in Linn. spec. 1. p. 1421 (excluso synonymo Jacquini)*, ob flores radiantes, ex mente *Sprengelii (prodr. p. 12)* ad *H. sphondylii* varietates *angustifolias* referendum. Aequè diuersum est *Heracleum* illud, ab incolis Sibiriae maxime orientalis inter cupedines habitum (*сладкая трава* i. e. herba dulcis Russorum. *Gmel. sib. 1. p. 213. n. 29 et praefat. ad. 2.*

p. XXIII), cui tribuuntur a *Gmelino* caules saepe orgyales, folia subtus albido-pilosa, involucella longitudine umbellulae et corollae albae; planta hucusque haud satis nota, H. Sphondylio affinibusque propior. Ad H. pyrenaicum hanc trahit *Sprengel umb. rar. sub n. 44*, vix tamen recte.

558*. HERACLEUM *asperum*.

H. foliis inciso-lobatis serratis acutis, supra scabris, subtus pubescentibus; umbellis radiantibus, fructibus orbiculato-ellipticis scabriusculis.

Sphondylium asperum. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 134.*

Habitat ad montem Bolchtan Caucasi septentrionalis. *D. Wilhelms.*

Planta speciosa orgyalis. Caulis profunde sulcatus, praesertim ad angulos fetis brevissimis hispidus. *Folia* quoad formam referunt H. Panacen, lata scilicet, basi cordata, in lobos inaequales acutos sinibus angustis obtusis interceptos divisa, inaequaliter dentato-serrata, supra viridia valde scabra, subtus pube tenui ad nervos copiosiore exasperata et pallescentia. *Umbellae* amplissimae: radiis ad 40 elongatis sulcatis asperis. *Involucrum* oligophyllum reflexum: foliolis subulatis asperis caducis. *Involucella* polyphylla: foliolis subulatis pedicellis brevioribus. *Umbellulae* radiis numerosis tenuibus elongatis asperis. *Corollae* albae cum aliquo virore, ambitus longius pedicellatae eximie radiantes: petalo radii ultra medium bipartito, laciniis angustis. *Germen* setulis minimis sparsis, maxime ad lentem discernendis exasperatum. *Semina* minora rotundioraque quam plerorumque congenerum, ad lentem potissimum pubescentia: vittis dorsalibus mediis longioribus subfiliformibus, commissuralibus longitudine lateralium dorsi evidenter clauatis.

558**. HERACLEUM *pubescens*.

H. foliis pubescentibus, caulinis ternatis: foliolis subpalmato-pinnatifidis dentatis, laciniis sinibusque acutis; umbellis radiantibus, fructibus ellipticis disco subvillosis.

H. Panaces? *Steuern in mem. Soc. nat. cur. mosq. 3: p. 259.*

H. speciosum hort Dorpatens.? (ex Hoffmanni conjecturâ.)

Sphondylium pubescens. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 134, 135.*

Habitat in Tauriâ maxime meridionali locis inumbratis roscidis, circa Nikitam haud rarum; nec non in agris pagi subalpini Chinalug Caucasii orientalis.

Caulis brevis crassus profunde sulcatus, pilis sparsis e puncto calloso purpureo oriundis praesertim basi et ad angulos hispidus; superne villosus. *Folia* pleraque ternata, *petiolis* sicut *caulis* piloso-hispidis, *foliolis* breve pedicellatis amplis parum pubescentibus subtus pallidioribus subpalmato-lobatis: sinibus acutissimis, lobis oblongis acutis inaequaliter dentato-ferratis subincisis. *Vaginae* foliorum caulinarum superiorum latae cucullatae; summae subaphyllae. *Umbellâ* amplissima: radiis numerosis villosis. *Involucrum* foliolo uno alterove caduco; *involucella* quoque oligophylla brevia atque caduca. *Flosculi* albi radiantes. *Germen* villis copiosis mollibus albis valde hirsutum. *Fructus* majores quam plerorumque congenerum elliptici, juniores in disco praecipuis villosi, maturi villosos in totum fere deponunt. *Semina* vittis insignibus: dorsalibus ad duas tertias porrectis valde clauatis, mediis paullo longioribus, commissuralibus brevioribus rectiusculis crassis. *Varietatem* amplissimis foliis caule petiolisque valde verrucosis ex Caucaso habeo; aliam ex Tauriâ fructibus duplo mino-

ribus. Et hic quidem non abs re erit annotasse, fructuum in Heracleis formam atque magnitudinem non ita esse constantes, ut leuioris momenti discrimina distinguendis speciebus sufficere queant.

Huic simile „H. (*caucasicum*) foliis ternatis longe petiolatis dentatis supra glabris subtus pubescenti-scabris: foliolo „intermedio trilobo, floribus subradiatis albis. *Steu*en in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 259,, in alpestribus Caucasi orientalis ad torrentem Jucharibasch nascens, ipsemet hucusque nec vivum nec siccum vidi.

559. HERACLEUM *pyrenaicum*.

Synonyma adde: *Willd. enum. hort. berol.* p. 312. *Catal. hort. gorenk. a.* 1812. p. 46. *Besser catal. hort. crem. a.* 1816. p. 136. (*sub Sphondylia*.) *Spreng. prodr. umb.* p. 12? *Lamarck et Decand. flor. franc. n.* 3477?

Sphondylium *decipiens* et *marginatum*. *Hoffm. umb. ed.* 2. Vol. I. p. 134, 135.

Flosculi ambitus umbellae, non uti dixi uniformes, sed radiantes: radio attamen minus insigni. *Germina* villis longis albis patulis valde hirsuta. *Fructus* orbiculato-elliptici, villorum germinis basi persistente imprimis margine insigniter asperi. *Vittae* dorsales subaequales parum clauatae; commissurales multo breuiiores, tenuiores, rectiusculae. Admodum speciosum atque amplifolium circa thermas Constantinomontanas Caucasi in umbrosis virgultosis reperitur.

H. *pyrenaicum* *Lam.* sedulo cum nostro caucasico comparandum est, quo utriusque identitas confirmetur. Cum H. *gummifero* *Willd.* immo cum H. *aspero* *Fischeri* coniungit *Sprengel umb. rar. sub n.* 44, me quidem dissen-

tiente, contra *H. villosum* *loc. cit. n. 46* a nostro non videtur differre. *Pastinacam* *Gmel. sib. 1. t. 50*, et sub *H. sibirico*, quo et ego, et iterum sub *H. pyrenaico*, quo non pertinet, citat *Sprengel synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 51. n. 3.*

Ad *H. pyrenaicum* nostrum propius, quam ad *H. longifolium* *Flor. taur. cauc.* accedit commemorata a *Steueno* in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259*, tanquam posterioris varietas, planta, in agris lapidosis ad riuum *Chodjal* sub pago subalpino *Chinalug* ditionis *Kubensis* lecta „caule breui vix „pedali saepe umbellâ breuiore, pedunculis scabris, foliis bi- „jugis crebro denticulatis utrinque pubescentibus subtus palli- „dis, floribus maximis radiatis, germine hirsutissimo., Pro distinctâ specie *H. grandifloro* nuper hanc tradit *Steuen* in *litt.* Ego vero ex speciminibus siccis fructu destitutis nil affirmabo: fide apud auctorem relictâ.

560. HERACLEUM *ligusticifolium*,

Synonyma adde: *H. foliis decompositis subternatis glabrusculis: foliolis cuneatis inciso-dentatis, flosculis albis radiantibus, fructibus villosissimis. Sprengel umb. rar. n. 51. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 140.*

Germine atque *fructus* conueniunt pube cum *Sphondylia* pubescente *Hoffm.* *Seminum* vittae, tam dorsales quam commissurales vix clauatae, sed tenues et pene filiformes, ut in *Heracleis Hoffmanni*: dorsalibus mediis longioribus, commissuralibus earum longitudine.

153*. WENDIA. Fructus compresso-planus, marginatus. Semina 5-ftriata: 3 dorsalibus, 2 margini dilatato contiguis; vittis dorfa-

libus vallecularum 4, abbreviatis, elauatis, coloratis: commiffurae nullis. Corollae radiantantes.

560*. WENDIA *Chorodanum*. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 139. tab. tit. f. 12, 13. t. I. B. f. 8 et illustr. umb. p. 24.

Heracleum longifolium. Flor. taur. cauc. n. 557. (exclusis synonymis.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.

β. humilior, foliorum superiorum pinnulis minus elongatis, radio minus amplo.

Heracleum angustifolium. Flor. taur. cauc. n. 556. (exclusis synonymis.)

γ? humilior, foliorum superiorum pinnulis vix elongatis, corollis roseis valde radiantibus.

Heracleum (roseum) foliolis omnibus ovato-lanceolatis sublobatis ferratis, umbellis radiantibus. Steuen in mem. soc. nat. eur. mosq. 3. p. 260.

Radix longa daucina albicans biennis. *Caulis* erectus pedalis sesquipedalisque striato-angulatus, inferne pilis rigidis pellucidis retrouersis copiosis hispidus, superne minus hirtus: ramis umbelliferis alternis. *Folia* pinnata: pinnis plerumque cum impari bijugis, neque tamen constanter, quandoque enim loco imi pinnarum paris pedicelli sibi inuicem opponuntur breues, singuli tribus pinnulis distinctis instructi; porro in superioribus foliis pinnae ternatae solum sunt. *Petioli* sicut caulibus hispidi: vaginis oblongis striatis subuillofis. *Pinnae* polymorphae ovatae, sublobatae, inciso-ferratae; mox lanceolatae, demum superiorum praesertim foliorum lineari-lanceolatae acuminatae, basi saepe lobo elongato confimili decussatim auctae; omnes supra fature virides pilis sparsis hirtae, subtus pallidae villisque crebrioribus subcanescentes. *Umbellae* radiis 8-15

pubescentibus. *Involucrum* foliolo uno alterone caduco. *Involucella* brevia, in vulgari paucifolia cito evanescent, in β et γ polyphylla diutius persistere videntur. *Flosculi* in vulgari valde difformes, ambitus umbellae eximie radiantes: *petalis* tribus exterioribus bipartitis, intermedio maximo, omnibus niveis, ante explicationem carneis; in β *radius* umbellae minus amplus, in γ perquam speciosus: *petalis* radiantibus latioribus. *Germen* leuiter pubescens. *Fructus* formâ *Heraclei*, omnibus tamen hujus generis minor: vittis latis clauatis plerumque dimidiam fructus longitudinem haud attingentibus, apice ad carinam coeuntibus: dorsalibus omnium varietatum constanter nullis. Quoad habitum proxime ad *Heracleum austriacum*, insigni etiam umbellae radio praeditum accedit. *Heracleum angustifolium* nostrum hujus etiam loci esse ex fructibus agnoui. De *Heracleo roseo Steueni*, in alpe Kaifchaur proveniente, haud penitus certus sum, quum fructus deficient, habitus tamen id quoque huc referre suadet.

153**. ZOSIMIA. Fructus compresso-planus, late marginatus: orbitâ incrassatâ. Semina 5-ftriata: 3 dorsalibus, 2 margini contiguus; vittis transversim fulcatis: dorsalibus 4, magnitudine vallecularum, commissuralibus 2, carinae contiguus. Corollae subaequales.

561. ZOSIMIA orientalis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 148. tab. tit. f. 11. t. 1. B. f. 9. t. 4 et illustr. umb. p. 25, 26.

Heracleum absynthifolium. Flor. taur. cauc. n. 561. (cum synonymis.) Sprengel prodr. umb. p. 12. n. 7.

154. SIUM. Fructus ovatus. Semina curvula: costis 5 aequalibus, obtusis, duabus marginalibus; valleculis striato-rugulosis. Involucrum utrumque polyphyllum, longum. Calyx acute denticulatus.

562. SIUM *lanceifolium*.

S. foliolis lanceolatis aequaliter argute ferratis. caule erecto ramoso, umbellis terminalibus, calycis denticulis brevissimis, feminum costis valleculis angustioribus.

S. latifolium. *Flor. taur. cauc. n. 562. (exclusis synonymis, praeter Pallasii et Hablitzii.)*

S. latifolium ucranicum. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*

In paludosis, inter virgulta falicina et Opulum occurrere solet, nec uti S. latifolium ex ipso stagnorum profundo emergit; per Rossiam australiorem, usque in Ucraniam, latifolio multo vulgatius.

Differt a „S. (latifolio) foliolis lanceolatis aequaliter argute ferratis, caule erecto ramoso, umbellis terminalibus, calycis denticulis elongatis, feminum costis latitudine vallecularum,, habitu graciliore, foliorum ferraturis quidquam minus copiosis et majoribus, parvitate denticulorum calycis, et praesertim seminibus ob costas multo tenuiores angustioribus, parum aromaticis, quae in latifolio aroma mihi ingratum seminibus Nigellae analogum valde spirant. Nostrum intelligere videtur Cl. Hoffmann, dum sibi S. latifolium Jacquini a cognomine Botanicorum germanicorum plantâ diuersam videri, annotat in illustr. umb. p. 22. Ego vero Jacquinum quoque, ob denticulos calycinos quos praedicat esse longos, ad vulgare germanicum refero. Culturâ utrumque nuper tentavit Cl. Bes-

ser, qui in litteris ad me datis, vulgare latifolium fatum folia illico pinnata bipinnataque, tauricum vero cordata ferrata, mox ternata, demum pinnata proferre observat.

563. SIUM *angustifolium*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 31. n. 2 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 93. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 208. t 1. f. 26.

Denticuli calycini in hoc longiusculi.

564. SISON *falsum*.

Synonyma adde: Sison verticillatum, Pall. it. 3. p. 513.

Agasyllis falsa. Spreng. prodr. umb. p. 22. n. 3.

Involucrum universale partialeque brene: foliolis fetaceis, quorum numerus radiorum numero respondet. Flores formâ Peucedani siue Ferulae. Fructus Silai fructu paullo major compressus. Semina costis 5 obtusiusculis albidis: 2 marginalibus paullo latioribus; valleculis nigricantibus: striâ unicâ subcrenulatâ; commissurâ margine protuberante concauiferculâ, disco utrinque striis 3 filiformibus subtilissime crenulatis coloratis; nucleo libero formâ feminis, multistriato.

565. OENANTHE *pimpinelloides*.

Synonyma adde: Oe. foliolis radicalibus cuneatis fissis: caulinis linearibus integerrimis, involucro polyphylo lineari. Smith brit. 1. p. 318. Engl. bot. 347. Spreng. prodr. umb. p. 37. n. 7 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 98.

Filipendula secunda. Tabern. Kraeuterb. p. 419.

565*. OENANTHE *filifolia*.

Oe. foliis subconformibus: laciniis inferiorum lanceolatis, superiorum linearibus; involuero nullo, tuberibus radicalibus fusiformibus.

Oe. (*peucedanifolia*) foliolis omnibus linearibus, involuero nullo, tuberibus radicalibus ellipticis sessilibus. *Smith brit. I. p. 318. Engl. bot. 348.*

Habitat in Tauriâ maxime meridionali, circa Nikitam occurrens. ♀

Facies et statura Oe. *peucedanifoliae Pollichii*, a quâ differt foliorum laciniis in uniuersum breuioribus et praesertim in foliis inferioribus valde abbreviatis atque dilatatis; umbellis 3-6 radiatis, nec 7-10 radiatis, corollis aequalibus, denique radicis tuberibus non ouatis sessilibus fibrâ elongatâ terminatis, sed oblongis utrinque attenuatis. *Inuolucella* polyphylla breuissima: foliolis lanceolatis albido-marginatis. *Fructus* subsessiles obtuse costati. Solet una alteraue umbellula vel in totum, vel flosculis ambitus longius pedicellatis sterilis esse.

566. PHELLANDRIUM *aquaticum*.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 72. t. I. f. 17 et p. 209. t. I. B. f. 11. Flor. dan. t. 1154.*

Oenanthe Phellandrium. *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3439. Sprengel prodr. umb. p. 37. n. 9 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 98.*

De discrimine generum Oenanthes et Phellandrii confu-
lendus est *Hoffm. l. c. p. 73.*

566*. AETHUSA *Cynapium*.

Ae. involucellis lineari-lanceolatis umbellâ longioribus, fe-
minum vittis commissuralibus basi distantibus. *Hoffm. umb.*

ed. 2. Vol. 1. p. 97. t. 1. f. 5 et p. 209. t. 1. B. f. 5. c.
 Sprengel prodr. umb. p. 22. n. 1 et synonym. umb. in mem.
 soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 84. Curt. lond. Engl. bot. 1192.
 Hall. hist. n. 765.

Ae. foliis conformibus. Linn. ed. Willd. 1. p. 1446.

Cynapium. Riv. pent. t. 75.

Crescit in Tauriâ meridionali ad riuum Almam, circa
 pagum Kunsch. ☉

567. AETHUSA cynapioides.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 98 et
 p. 205. tab. tit. f. 9. Spreng. prodr. umb. p. 22. n. 2.

In Ucrainae umbrosis ad sepes minime etiam rara.

Staturâ conuenit cum Ae. elatâ Friedl., sed tam ab hac,
 quam a Cynapio (quâcum coniungit Cl. Treuiranus in repert.
 soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148), praeter breuitatem
 inuolucellorum, semine duplo fere minore haud aegre digno-
 scitur.

159. BIFORA. Fructus didymus, ecostatus, ru-
 gulosus. Semina globosa, euittata, intra
 commissuram biforata. Calyx nullus. Inuo-
 lucrum utrumque submonophyllum.

568. BIFORA radians.

B. umbellis radiantibus, stylis demum elongatis.

Coriandrum testiculatum. Flor. taur. cauc. n. 568. (ex-
 clusis synonymis, praeter Pallasii et Hablitzii.) Schultes obs.
 p. 57.

Coriandrum orientale Chamaemeli folio. *Tournef. cor. p. 22.*

Folia radicalia foliolis latis subtrifidis: lobis cuneatis incisis, lacinulis lineari-oblongis. Ascendendo foliorum caulium lacinulae evadunt longiores et angustiores: summorum foliorum subuliformibus. *Umbella* radiis circiter quinque. *Involucrum* uniuersale saepissime nullum, *partiale* foliolo unico fetaceo minimo absoluitur. *Flores* ambitus umbellae semper eximie radiant: *petalis* profunde bipartitis, laciniis oblongis angustis. *Styli* initio parui corniculati, demum magis elongantur, *fructusque* maturi albidi (nec qualem erronee dixeram nigri) medio depresso impositi reflectuntur. Perdite foetet, ubi copiosum, etiam e longinquo.

Ab hac bene distincta est Europae occidentalis australioris incola et vulgo in hortis culta

* *Bifora (flosculosa)* umbellis aequalibus, stylis brevissimis.

B. dicocca. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 192. tab. tit. f. 2 et illustr. umb. p. 2-5.*

Coriandrum testiculatum. *Linn. ed. Willd. 1. p. 1448. Spreng. prodr. umb. p. 21. n. 2. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3435.*

Dignoscitur *umbellae* radiis paucioribus saepe 3, nec vulgo 5; *corollis* etiam ambitus umbellae parum inaequalibus haud radiantibus; *stylis*, etiam maturefcentibus feminibus, brevissimis, nec post foecundationem elongatis et feminibus incumbentibus; denique *fructibus* supra raphen acutiusculis, nec depresso-planis.

De *Coriandro satiuo* hic annotasse iuuabit, ejus quoque membranam commissuralem margine apicis utrinque rimâ lineari hiare.

569. SCANDIX *Pecten*.

Synonyma adde: Sc. foliis tripinnatis, pinnulis pinnatifidis: laciniis lineari-lanceolatis mucronulatis, innuocellis incis. Hoffm. umb. ed. 2 Vol. I. p. 24. t. 1. f. 22. Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 1 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 92. Smith brit. 1. p. 324. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3432. Poll. pal. n. 296.

570. SCANDIX *pinnatifida*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 26. Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 5.

571. SCANDIX *australis*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 2 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 92. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3433.

Wylia (australis) caule petiolis umbellisque hirsutis, corollis petalisque radiantibus obouatis integris. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 5. t. 2. f. 1.

ad var. β: *Wylia (radians)* caule petiolisque pilosis, umbellis glabris, corollis petalis fructibusque radiantibus. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 11. t. 2. f. 2.

572. SCANDIX *grandiflora*.

Synonyma adde: Spreng. prodr. umb. p. 29. n. 6.

Wylia (grandiflora) caule foliis umbellisque hirsutis, corollis radiantibus emarginatis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 25. t. 2. f. 3.

Styli cum *stylopodio* patellaeformi lobato in hoc et in praecedente ex violaceo rubent. *Culturâ* tentandae species sunt,

quum utraque mediante *Sc. falcata* Londers, quam pro varietate β australis posuimus, conjungatur.

573. *SCANDIX iberica*.

Synonyma adde: *Sc. falcata*. *Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 6.*

Wylia (iberica) caule unifariam hirsuto, umbellis glabris, corollis radiantibus bilobis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 19. t. 2. f. 4.*

Liquida haec species est et characteribus stringentibus a proxime praecedentibus remota. *Stylopodium* valde undulato-lobatum cum *stylis* pallidum subpurpurascens. *Fructus* cum rostro, praeter hujus futuram leuissime exasperatam, glabri.

161. *ANTHRISCUS*. *Fructus* conico-oblongus, *stylis* persistentibus coronatus. *Semina* lineari-subulata, rostro solum costata. *Inuocellula* polyphylla.

574. *ANTHRISCUS vulgaris*.

A. caule aequali, *femina* aculeolis uncinatis glabris. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 43, 47. t. 1. f. 24 et p. 211. t. 1. B. f. 27. Sprengel prodr. umb. p. 27. n. 1 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 89.*

A. Caucalis. Flor. taur. cauc. n. 574. (cum synonymis.)

576. *ANTHRISCUS sylvestris*

A. caule fulcato geniculis tumido, *feminibus* laenibus: rostri costis obtusis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 40, 46. t. 1. f. 19 et p. 210. t. 1. B. f. 17.*

Chaerophyllum sylvestre. *Flor. taur. cauc. n. 576.* (cum synonymis.) *Wahlenb. carp. n. 278.* *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3425.*

Myrrhis sylvestris. *Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 5 et synon umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 91.*

577. ANTHRISCUS *nemorosa*.

A. caule geniculis tumidis, feminum aculeolis basi tuberculatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 45 et p. 210. t. 1. B. f. 19.* *Sprengel prodr. umb. p. 27. n. 4.* *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 13.*

Chaerophyllum nemorosum. *Flor. taur. cauc. n. 577.* (cum synonymis.) *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*

578. ANTHRISCUS *Cerefolium*.

A. caule aequali feminibusque glabris: rostri costis acutis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 41, 47. t. 1. f. 21 et p. 210. t. 1. B. f. 16.*

Chaerophyllum fatium. *Flor. taur. cauc. n. 578.* (cum synonymis.) *Sprengel prodr. umb. p. 30. n. 1.* *Gaertn. fruct. I. p. 107. t. 23.*

Nostrati germina hispida: fetulis parvis adpressis, quae passim in maturo quoque semine persistunt. Fortasse distincta species a fativâ, sicut *Chaerophyllum nemorosum* a *sylvestri*. Sed mihi et in hortensi *Cerefolio* semina sparsim fetifera quandoque apparuere.

162. CHAEROPHYLLUM. Fructus conico-oblongus, stylis persistentibus coronatus. Semina lineari-subulata: costis 5 aequalibus, obtusis; valleculis uniuittatis. Involucella polyphylla, reflexa.

578*. *CHAEROPHYLLUM nodosum.*

Ch. caule hispido geniculis tumido, fructibus hispidis obsolete costatis.

Ch. nodosum. *Lam. dict. enc. bot. 1. p. 685.*

Anthriscus Scandix. Flor. taur. cauc. n. 575. (cum synonymis.)

Anthriscus nodosa. Sprengel prodr. umb. p. 27. n. 3 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 89.

Scandix nodosa. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 36 et 212. t. 1. B. f. 30.

579. *CHAEROPHYLLUM bulbosum.*

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 35.

Myrrhis bulbosa. Spreng. prodr. umb. p. 29. n. 7. et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 91.

Varietatem caucasicam seminibus minoribus, basi magis ovatis commemorant Hoffm. l. c. et Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.

580. *CHAEROPHYLLUM temulum.*

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 33. t. 1. f. 20 et 212. t. 1. B. f. 28. Curt. lond. Flor. dan. t. 918.

Myrrhis temula. Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 8 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 91.

581. *CHAEROPHYLLUM aureum.*

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 35 et p. 211. t. 1. B. f. 29. Lam. et Decand. flor. franc. n. 3427. Besser golic. 1. p. 370. n. 681.

Myrrhis aurea. Sprengel. prodr. umb. p. 29. n. 4 et
synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 90.

Styli longi diuarcatisissimi. Seminibus longioribus (qualia
sistit tabula Jacquini citata) et brevioribus basi crassioribus,
magis minusve profunde sulcatis variat.

582. CHAEROPHYLLUM roseum.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 35 et
212. t. 1. B. f. 33.

β . elatius, tenuifolium, inuolucellis breuibus.

Ch. tenuifolium Steueni. Hoffm. umb. ed. 1. p. 180 et
ed. 2. Vol. 1. p. 212. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816.
p. 36.

Myrrhis orientalis Mei folio, femine breui. Tournef. cor.
p. 22.

γ . elatius, ramosius, seminibus minoribus.

Ch. brachycarpum Marsch. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1.
p. 212.

In subalpinis Caucasi orientalis etiam occurrit teste Ste-
ueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260. Quo magis
ex alpestribus descendit in planiora, eo fit elatius et foliorum
laciniis tenuioribus praeditum, et hoc quidem, ad latera mon-
tis Beschtan lectum, est nostra varietas β ; simileque ramis
ramosis elongatis, seminibus paruis: magnitudine circiter
feminum Bulbocastani, in glareosis ad torrentem Podkumok
prope Georgiewsk semel feminiferum repertum, varietatem
nostram γ , ulterius tamen comprobendam constituit.

Umbella fructifera contracta. Styli fructus recurui breues.
Fructus formâ Ch. aurei, trium linearum longitudinem vix
explet. *Seminum* costae obtusae, valleculae striâ protuberante
insignitae, ante maturitatem praeter striam spadiceae.

582*. CHAEROPHYLLUM *humile*.

Ch. caulibus aggregatis, declinatis aequalibus pubescentibus, foliolis pinnatifidis: lacinulis oblongis brevissimis:

Ch. humile. *Steuens manuscr.*

Habitat in Iberiâ ad fluvium Ksani.

Radix multicaulis. *Caules* digitales dodrantaesque quadrangulifursum declinati tenues aequales, villis brevibus pubescentes, basi subramosi. *Folia radicalia* decomposita leuiter pubescentia petiolata: vaginis membranaceis oblongis; foliolis parvis profunde pinnatifidis: lacintillis oblongis acutis minutis; caulina de more simpliciora minoraque. *Umbellae* in singulis cauliculis singulae terminales pedunculatae: radiis 5-8 villosis. *Involucrum* foliolo uno alterove caduco. *Involucella* subpentaphylla: foliolis lanceolatis albo-marginatis, marginem pilis albis longiusculis ciliatis, umbellulâ confertâ paullo brevioribus, demum reflexis. *Petala* aequalia inflexo-emarginata alba. *Styli* non longi reflexi. *Fructus* generis, quem maturum non vidi, obtuse costatus fulcatusque, glaber.

582**. CHAEROPHYLLUM *angelicaefolium*.

Ch. caule aequali: foliolis inferioribus cordato-ovatis grosse serratis, superioribus lanceolatis, summis lineari-subulatis.

Myrrhis orientalis Angelicae folio, tuberosâ radice. *Tournef. cor. p. 22.*

In Iberiâ legit amiciff. *Steuens. 2*

Plantam affinem sane vulgari Ch. aromatico, praecedente summo *Tournefortio*, ab hoc specie separandam puto, quam video differre: caule graciliore penitus aequali, qui in aromatico ad genicula manifeste turget, foliolis inferioribus latioribus brevioribusque: serraturis paucioribus atque majoribus;

summis tenuioribus; inuolucellorum foliolis basi magis dilatatis et stylis brevioribus. Radicem non vidi, nec maturos fructus.

163. SESELI. Fructus oblongo-ovatus, obtusus. Semina: costis 5 aequalibus, incrassatis, duabus marginantibus; valleculis uniftriatis vittatisque; commissurâ planâ, bivittatâ. Inuolucella polyphylla, f. multifida. (Calyx denticulis mox obscuris, mox evidentibus acutis: duobus longioribus.)

583. SESELI *glaucom*.

Synonymon adde: Sprengel prodr. umb. p. 36. n. 6 et syn. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 96.

S. elatum. *Güldenst. it. t. p. 190.*

Caulis ramique elongati graciles. Foliola laevia glauca, vix ulla longitudine unguis, petiolis tamen propriis longiora, vix autem latiora: vaginis arctis longis. Umbella umbellulaeque multiradiatae: radiis tenuibus. Inuolucella parva, multo breviora umbellulâ. Calycis proprii denticuli minimi. Fructus Carui fructibus paullo tantum majores, nec pubescentes nec verrucosi, cinerei: costis crassiusculis albicantibus.

Aliud sane est S. glaucum *Wahlenb. carp. n. 284*, feminibus ita verrucosis, ut costae etiam oblitterentur. De plantâ Cachri tauricae cum affinibus analogâ sermonem esse dices. Carere vero talibus verrucis affine S. elatum loc. cit. moneatur, et quidem contra verba *Linnaei*, suo femina tuberculata

tribuentis, quare et *Reichardus Gouanum illustr. 16. t. 8* aeque verruculosos fructus sistentem ad hoc *Linnaeanum Sesele* trahit.

584. SESELI *tortuosum*.

Synonyma adde: *Spreng. prodr. umb. p. 36. n. 8 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 96.*

S. patens. Gldenst. it. 1. p. 108, 190.

Foliorum lacinae vix ungue longiores margine carinâque scabrae. *Calycis* denticuli acuti. *Semina* pubescenti-aspera in hoc et in affini. „*S. (arenario)* pinnulis linearibus basi confluentibus, vaginis oblongis obtusis, caule elongato ramoso, „*inuolucellis* pedicellos subaequantibus, feminibus pubescentibus,,; quod in arenâ mobili Ucraniae crescens a priore differt habitu firmo quidem atque ramoso, sed minus rigido et distorto; radiis umbellae quidquam longioribus, umbellulis ob pedicellos longiores haud ita confertis, *inuolucellis* ratione umbellulae brevioribus, *fructibus* nonnihil majoribus: costis praesertim eidentius tuberculato-asperis. Cum hoc etiam conferendum est *S. glaucum Wahlenb. loc. cit.* et *S. tortuosi* varietas ramis foliolisque minus patentibus, *inuolucellis* undique pubescentibus, quam inter Astrachanenses plantas commemorat *Cl. Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148.* Verum et in vulgari nostro valde ramoso atque distorto, *inuolucella* cum radiis umbellae tota pube exili vestita sunt.

Semina S. arenarii recentia monstrare mihi juga canali persoffa, uti in Triniis *Hoffmanni* et in Cachri tauricâ, quem prodit guttula in sectione transversali feminis ad unumquodque jugum exstillans. Suspicio idem in plerisque congeneribus obtinere, praesertim vero in *S. tortuoso*, tot aliis notis affini.

585. SESELI *petraeum*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2972. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 130.

Bubon glaucus. Spreng. prodr. umb. p. 26. n. 4 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 88. (ubi synonymon Gmelini sib. 1. t. 42, 43 excludendum.)

Calycis denticuli longiusculi in hoc et in subsequente. In hortis cultum fit elatius atque ramosum, ut spontaneam plantam saxosis adscriptam vix agnoscas.

586. SESELI *dichotomum*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 36. n. 13. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.

Bubon (rigidior) caule rigido folioso superne pubescente, foliis glaucis bipinnatis: foliolis linearibus acutis, vaginis truncatis; involucrellis connatis, umbellis primordialibus sessilibus. Sprengel pugill. 2. p. 53. n. 101. (excluso synonymo Waldst. et Kitaib.)

S. rigidum Waldst. et Kit. rar. hung. 2. t. 146 differt a nostro umbellae radiis multo longioribus et numerosioribus minusque inaequalibus: intermediis haud ita abbreviatis; quapropter hungaricae plantae umbella subconvexa praedicatur ab inventoribus loc. cit.

587. SESELI *alpinum*.

Ad S. venosum Hoffm. (S. felinoides Besser catal. hort. crem. a. 1811. suppl. 2. p. 15 et cat. a. 1816. p. 130) magis etiam, quam ad S. annuum accedit planta alterius investiganda.

588. SESELI *cuneifolium*.

Synonymon adde: *Bubon ficulus*. Spreng. *prodr. umb.* p. 26. n. 5 et *synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815.* p. 88.

In hoc *petala* quoque *hirsuta* sunt.

Synonymon *Boccone ficul.* confirmandum est. Conueniant omnino *folia*, sed dubium circa *fructum* oritur, qui *Coriandro* aequiparatur, *subrotundus*, nec *pubis* in *icone* *vestigium* monstrat.

163*. TRINIA. Flores dioici. Fructus subrotundo-ouatus. Semina: costis 5 aequalibus, incrassatis, perfossis, utrinque fulcatis, duabus marginantibus; valleculis unistriatis vittatisque; commissurâ biuittatâ. Inuolucella oligophylla, breuissima, aut o. (*Calyx margo obsolete denticulatus.*)

588*. TRINIA *Hoffmanni*.

Tr. germinibus pubescenti-scabris, feminum costis argutis, inuolucellis nullis.

Pimpinella dioica. *Flor. taur. cauc. n. 602.* Sprengel *prodr. umb. p. 35. n. 5 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 95.* *Smith brit. I. p. 332. Engl. bot. 1209.* *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3414.* *Schultes obs. p. 59.*

Selinum montanum pumilum. *Clus. hist. 2. p. 200.*

α. *Caule foliisque glabris.*

Tr. (*glaberrima*) dioica, foliis bipinnatis: pinnulis ternatis, laciniis aequalibus linearibus. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 93 et 211. t. 1. B. f. 22. illustr. umb. p. 19.*

Pimpinella pumila. Jacq. austr. 1. p. 19. t. 28.

β. Caule basi, foliisque imprimis margine et carinâ pubescenti-scabris.

Tr. (*hispidâ*) dioica, foliis bipinnatis: pinnulis ternatis, laciniis inaequalibus incisiss linearibus. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 94 et illustr. umb. p. 19.*

Pimpinella dioica rossica. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44.

Conjuncto Tr. *glaberrimam* et *hispidam Hoffmanni*, ex autopsiâ speciminum austriacorum à nostratibus nullo modo diuerforum et caule praesertim, magis etiam quam haec, pubescenti-scabrorum. In omnibus vero varietatibus germina pubescunt: pube saepe ne in maturis quidem feminibus penitus deficiente. Semina alba magnitudine variant. Majora sistit tabula citata *Hoffmanni sub lit. a*, minora vero eadem tabula sub *lit. b* pro feminibus Tr. *Henningii*, cujus non sunt.

588**. TRINIA *Henningii*.

Tr. germinibus glabris, feminum costis obtusis, involucrellis nullis.

Tr. dioica, foliis bipinnatis: pinnulis ternatis, laciniis longissimis setaceis margine scabriusculis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 94. illustr. umb. p. 19. Besser. cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 145.*

Pimpinella (glauca) foliis supradecompositis, caule angulato ramosissimo. *Linn. ed. Willd. 1. p. 1473. Poll. pal. n. 307. Sprengel prodr. umb. p. 35. n. 6?*

Inter plantas siccas tauricas hanc vidi, cujus plurima specimina in itinere tanaicensi, per campestria lecta retulit *D. Henning*. Eandem ex Volhyniâ misit *Cl. Besser*. Asperitatis in hac vix vestigium ullum, ne quidem in germinibus. Foliorum lacinae in uniuersum multo quam praecedentis longiores. Umbellularum radii in feminiferâ fructibus multoties longiores, magis etiam elongati quam in praecedente. Semina longe a praecedentis feminibus aliena, matura nigra, costis obtusis, utroque latere profundiore fulco exaratis.

Quam inuolucellorum defectum urgeant *Linnaeus* et *Pollichus loc. cit.* meam videntur plantam intellexisse, quae feminibus obiter adspectis utique Pimpinellis assimilatur.

588***. TRINIA *Kitaibelii*.

Tr. germinibus glabris, feminum costis obtusis, umbellulis paucifloris innolucratis.

Pimpinella (*glauca*) inuolucro monophyllo, inuolucellis 5-phyllis: foliolis lanceolatis basi connatis, feminibus oblongis 5-costatis: costis perfoffis, valleculis uniuittatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 92. illustr. umb. p. 18 et hort. mosq. n. 2478. Waldst. et Kit. rar. hung. 1. t. 72. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44.*

In Tauriâ lectam communicauit *D. Steuen*, circa Crenecium Volhyniae *D. Besser*.

Glabritie atque *feminibus* cum Tr. Henningii conuenit. *Caulis* femineae et feminiferae plantae inde a basi ramosus: ramis ramosis rigidis, tamen tenuibus, fere horizontalibus. *Umbellulae radii* 3-5, paullo tantum fructu longiores; quo facillime a praecedente, radiis umbellularum valde gracilibus atque elongatis praeditâ dignoscitur. *Inuolucella* foliolis circiter 5 inaequalibus, omnibus breuissimis. *Semina* obtuse costata, matura nigra, ut in praecedente.

164. PASTINACA. Fructus compresso-planus marginatus. Semina 5-striata: 3 dorsali-
bus, 2 margini dilatato contiguus: vittis
filiformibus, utrinque attenuatis, colora-
tis: vallecularum 4, commissurae 2. Pe-
tala subaequalia, involuta, (lutea). (Pa-
stinaca Hoffm. Involucellis nullis. Malabaila
Hoffm. Involucellis dimidiatis.)

589. PASTINACA *fatua*.

Synonyma adde: P. foliis simpliciter pinnatis: pinnis
inciso-lobatis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 123. t. 1. f.
11. Spreng. prodr. umb. p. 14. n. 1. Engl. bot. 556.

590. PASTINACA *graueolens*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.

Malabaila (*graueolens*) fructibus ovatis. Hoffm. umb.
ed. 2. Vol. 1. p. 126 et 209. t. 1. B. f. 6. c. illustr. umb.
p. 22. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 83.

Heracleum *graueolens*. Sprengel prodr. umb. p. 12.
n. 12.

591. PASTINACA *pimpinellifolia*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2324.

Malabaila (*pimpinellifolia*) fructibus suborbiculatis Hoffm.
umb. ed. 2. Vol. 1. p. 126 et 209. t. 1. B. f. 6. a. b.
illustr. umb. p. 22. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816.
p. 83.

Heracleum *pimpinellifolium*. Sprengel prodr. umb. p.
12. n. 13.

592. SMYRNIUM *Dioscoridis.*

S. foliis radicalibus triternatis: foliolis lucidis crenatis, summis simplicibus amplexicaulibus cordato-sagittatis crenato-dentatis, caule superne alato. Sprengel *synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 53 et descr. umb. rar. n. 27.*

S. perfoliatum. *Flor. taur. cauc. n. 592. (cum synonymis.) Marsch. casp. p. 80. Gldenst. it. I. p. 190, 424. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 513. n. 3524^a.*

Ab hoc distinctum esse „S. (*Dodonaei*) foliis radicalibus „decompositis, foliolis opacis trifidis serratis: summis simplicibus orbiculato-amplexicaulibus integerrimis, caule teretiusculo,„ habet Sprengel *loc. cit.* Hungaricam plantam *Waldsteinii et Kitaibelii*, quae nostra, adhuc ab utrâque Sprengelian specie differre statuit Sternberg *in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 32.*

Smyrnium *Tabern. Kraeuterb. 252*, folia radicalia triternata caulina simplicia crenata exhibens et nostro plane adaequatum, cur ad Sm. *Dodonaei* referat *Cl. Sprengelius loc. cit.*, non equidem perspicio.

593. SMYRNIUM *nudicaule.*

Synonyma adde: Sm. foliis radicalibus biternatis: foliolis cuneatis inciso-dentatis acuminatis, caule tereti nudo superne ramoso. Spreng. *descr. umb. rar. p. 20. t. 4. f. 7.*

Physopermum commutatum. Spreng. *prodr. umb. p. 19. idem in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 4. t. 1. 2. 3 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 82. Hoffm. illustr. umb. p. 11. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*

Ligusticum (cornubiense) foliis radicalibus decompositis incis: caulinis ternatis lanceolatis integerrimis, feminum sulcis

obsoletis. *Smith brit.* 1. p. 309. *Engl. bot.* 683. *Linn. ed. Willd.* 1. p. 1426.

Sprengelius loc. cit. huc etiam refert *Danaam aquilegi-foliam Allionii pedem. n. 1392. t. 63*; quamvis icon caulem sistat foliosum, umbellas multo habitiores, involucraque longiora magis polyphylla et reflexo-patentia; sed eandem recen-ter etiam genere separat in *Descript. umb. rar.*, nunciante amiciſſ. *Fischer.*

Semina immatura facile comprimuntur et nucleum liberum ipsis minorem fouere videntur, matura vero euadunt solida, ut in congeneribus, et utriculosa non sunt.

594. SMYRNIUM *cicutarium.*

Synonyma adde: *Phylospermum (cicutarium)* foliis radicalibus supradecompositis, caulinis compositis, summis ternatis: foliolis trilobis dentatis acutis, caule folioso sulcato, umbellis axillaribus terminalibusque. *Spreng. descr. umb. rar. p. 23. Hoffm. illustr. umb. p. 11.*

Reperitur etiam in pratis subalpinis circa acidulam Nartfana et per Caucasum orientalem, ex relatione *Steueni in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260.*

595. ANETHUM *Foeniculum.*

Synonyma adde: *Foeniculum vulgare. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 120. t. 1. f. 13. e, p. 208 et 210. t. 1. B. f. 1 et 12. Engl. bot. 1208.*

Meum Foeniculum. Spreng. prodr. umb. p. 32. n. 4.

In campis apricis argilloſis circa oppidum Kisljar nuper quoque obseruatum est.

596. PIMPINELLA *nigra*.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. V. 1. p. 91.*
Spreng. prodr. umb. p. 35. n. 2 et synon. umb. in mem. soc.
bot. ratisb. a. 1815. p. 95. Wahlenb. carp. n. 289. Besser
galic. n. 373.

P. rotundifolia. Scop. carn. ed. 2. n. 344.

597. PIMPINELLA *Tragium*.

Synonyma adde: *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 501.*
n. 3414^a.

Tragium Columnac. Sprengel prodr. umb. p. 26. n. 1 et
synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 89. Hoffm.
umb. ed. 2. Vol. 1. p. 91.

Foliolis plus minus dissectis ludit. Varietatem valde la-
ciniatam ad Tanain legit D. Henning, quae Tauriae et Cau-
cafo etiam familiaris est. Hanc exprimit P. Saxifraga hir-
cina minor montana foliis alte incisis Barrel. ic. 738.

598. PIMPINELLA *dissecta*.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed 2. Vol. 1. p. 92.*
Sprengel prodr. umb. p. 35. n. 3 et synon. umb. in mem. soc.
bot. ratisb. a. 1815. p. 95.

P. Saxifraga hircina major foliis alte incisis. Barrel. ic.
737.

Caucasicam nostram ab europaeâ specie differre perhibet
Cl. Hoffmann l. c. Alii P. Saxifragae aut nigrae varietates
valde laciniatas pro dissectâ proposuisse videntur.

599. PIMPINELLA *peregrina*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 91.
 Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260. Decand. flor.
 franc. 6. suppl. p. 502. n. 3114^e.

Tragium peregrinum. Sprengel prodr. umb. p. 26. n.
 2 et in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 89.

600 PIMPINELLA *aromatica*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44.

Tragium aromaticum. Spreng. prodr. umb. p. 26. n. 3.
 Hoffm. umb. ed. 2 Vol. 1. p. 91.

601. PIMPINELLA *rotundifolia*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 92.
 Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44. Besser cat. hort. cremenec.
 a. 1816. p. 104.

Sison rotundifolius. Spreng. prodr. umb. p. 26. n. 3.

603. APIUM *graueolens*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 76. t.
 1. f. 8 et p. 209. t. 1. B. f. 4. a. Spreng. prodr. umb. p.
 34. n. 2.

604. AEGOPODIUM *Podagraria*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 82.
 t. 1. f. 6 et p. 211. t. 1. B. f. 21. illustr. umb. p. 18.

Sison Podagraria. Sprengel prodr. umb. p. 35. n. 5 et
 syn. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 95.

PENTANDRIA.

TRIGYNIA.

615. TAMARIX *tetrandra*.

Floribus octandris variat, et hanc varietatem exprimit T. taurica octandra Pallas in nou. act. acad. scient. petrop. 10. p. 376. Styli mox tripartiti, mox quadripartiti et proinde capsulae triualues seu quadriualues.

PENTANDRIA.

PENTAGYNIA.

620. STATICE *coriaria*.

Synonymon adde: St. latifolia. Hoffm. in comment. goett. 12. a. 1796. t. 1.

Haec, sicut *St. scoparia* et *St. Gmelini* *pube* foliorum caulis atque calycum, *ramositate, racemulorum* longitudine et densitate, denique *foliorum* magnitudine et formâ ita variant, ut limites aegre inueniantur, forsitan omnes pro unius ejusdemque polymorphae speciei *varietatibus* habendae: glabriusculis minus ramosis racemulis abbreviatis densis *St. Gmelini*

Willd., glabrioribus unaque longius et laxius racemosis *St. scopariam Pall.*, denique valde pubescentibus itidemque ramosis *St. coriariam Pall.* constituentibus.

623. *STATICE caspia.*

St. foliis spathulatis obtusis subretusis, scapo erecto ramosissimo scabro, ramis sterilibus pectinatim ramosis, floribus confertissimis, bracteis membranaceis diaphanis. *Willd. enum. hort. berol. p. 336. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 18.*

St. reticulata. Flor. taur. cauc. n. 623. (exclusis synonymis Linnaei et Boccone.) Gmel. jun. it. 4. p. 14.

Bracteae breues obtusissimae, haud omnino membranaceae, sed dorso foliaceae, margine lato albo-membranaceo cinctae.

624. *STATICE tatarica.*

Synonymon adde: Limonium orientale Plantaginis folio, floribus umbellatis. Tournef. cor. p. 25.

Bracteae ternae: duae breuissimae acutae carinatae, tertia major flores vaginans apice tridentata in hac et in affini *St. incanâ*, sicut in *St. graminifoliâ* in sabuletis ad Wolgam inferiorem occurrente. *Calyx* parum pubescens, longe minus quam in dictis affinibus. *Varietatem* angustifoliam: calyce plane glabro, habitu quoque graciliore discedentem, Podoliae australiori indigenam nuper mihi *Clar. Besser* communicavit, quae fortassis specie differt.

630. *LINUM hirsutum.*

Per australiora Rossiae, in Ucraniam usque passim occurrit.

Varietas β elatior caucasica: foliis acutis evidentius trinerviis ad *L. viscosum* accedit. Est vero „*L. (hypericifolium)*“ foliis sessilibus oblongo-ouatis alternis suboppositisque quin-
 „queneruiis punctatis margine pilosis, stylis staminibus breui-
 „ribus basi coalitis, stigmatibus clauatis. *Botan. magaz.* 1048.
 „*Aiton kew. ed. 2. Vol. 2. p. 185.*“

631. *LINUM neruosum.*

Hujus loci esse videtur: *L. orientale altissimum latifolium patulum. Tournef. cor. p. 24.*

Reperitur quoque in collibus herbidis apricis Ucraniae.

635. *LINUM campanulatum.*

Synonymon adde: L. tauricum. Willd. enum. hort. berol. p. 339.

In collibus herbosis thermis Constantinomontanis imminentibus obseruavi nuper *varietatem* erectam supra, radicem vix lignescentem, simillimam *L. flauo Jacq.*, a quo meam plantam amplius non distinguo, humiliorem basique distortam et lignosam *varietatem* ex loco natali rupestri vel arido provenire statuens. *Petala* supra unguis cohaerent in nostro, sicut in *L. flauo*.

HEXANDRIA.

MONOGYNIA.

642. GALANTHUS *plicatus*.

G. foliis plicatis: plicâ utrinque margini parallelâ, spathâ pedunculum superante.

G. niualis. *Flor. taur. cauc. n. 642.* (exclusis synonymis, praeter *Pallasii*.) *Redouté liliac. sub n. 200. B.*

Leucojum bulbosum praecox byzantinum. Clus. hist. 1. p. 169. J. Bauh. hist. 2. p. 591.

Leucojum bulbosum trifolium majus. C. Bauh. pin. 56.

Leucojum bulbosum secundum. Tabern. Kraeuterb. p. 1005.

Narcissoleucojum trifolium majus. Tournef. inst. p. 387.

Differt a G. niuali, occidentali Europae familiari staturâ in uniuersum majore atque robustiore, foliis latioribus utrinque prope marginem plicâ longitudinali insigni instructis, hinc bicarinatis illinc bicanaliculatis, pedunculo breuiore, petalorum nectarîi plagâ viridi latiore. Discrimina haec, antiquiorum vestigia premens, nuper agnouit atque culturâ confirmauit amiciſſ. Fischer.

644*. AMARYLLIS *lutea*.

A. spathâ indiuisâ obtusâ, flore sessili, corollâ campanulâtâ erectâ basi breue tubulosâ, staminibus erectis: alternis

brevioribus. *Linn. ed. Willd. 2. p. 50. Herit. fert. anglic. 9. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1977.*

Colchicum tertium luteum. Tabern. Kraeuterb. p. 1009.

Prostat inter plantas siccas ibericas a Pharmacopoeo Tiflisenfi *D. Wilhelms* ad *D. Blume* transmissas. 2

645. *AMARYLLIS tatarica.*

Folium caulinum semper prostat, *pedunculus* vero axillaris saepe deest. *Spatha* 2-4-phylla: foliolis margine late albo-membranaceis, acumine foliaceo mox breui mox elongato.

Non video quomodo a nostrâ differat *A. montana* *Labillard. syriac. dec. 2. p. 5. t. 1. Redouté liliac. t. 241.*

649. *ALLIUM lineare.*

Synonyma adde: *Haller monogr. n. 9. Amm. ruth. n. 142. Karamischew in Linn. amoen. 7. p. 28. n. 50.*

Spatha monophylla decidua: cuspide breui.

649*. *ALLIUM Victoralis.*

A. caule planifolio umbellifero, umbellâ rotundatâ, staminibus lanceolatis corollâ longioribus, foliis ellipticis. *Linn. ed. Willd. 2. p. 65. Jacq. austr. 3. p. 9. t. 216. Redouté liliac. t. 265. Bot. magaz. 1222. Gaertner fruct. 1. p. 56. t. 16. Hall. monogr. n. 20 et hist. n. 1229. Gmel. sib. 1. p. 49. n. 13. (excluso synonymo Royeni secundum flor. sib. 2. praefat. p. XXI.)*

A. Victoralis caucasicum. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 9.

Crescit in Caucasi subalpinis circa Nartšana et per Caucalum orientalem, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260. 2*

649**. ALLIUM *descendens*.

A. caule teretifolio umbellifero, foliis semiteretibus, umbellâ confertâ sphaericâ: pedicellis exterioribus brevioribus, staminibus omnibus corollâ longioribus: alternis tricuspидatis.

A. caule subteretifolio umbellifero, pedunculis exterioribus brevioribus, staminibus tricuspидatis. *Linn. ed. Willd. 2. p. 71. Botan. magaz. 251. Hall. monogr. n. II, t. 2. f. 1. Pall. it. 3. p. 556, 654.*

Occurrit in collibus arenosis circa Kishjar, A. rotundo ferius florens. ♀

Facies A. rotundi angustifolii. *Bulbus* non grumosus. *Folia* tenuia semiteretia fistulosa: vaginis longis. *Capitulum* formâ A. rotundi atropurpureum. *Spatha* calyptraeformis decidua ut in A. rotundo, sed cuspidate multo breviorae praedita. *Stamina* omnia corollâ longiora, dum in A. rotundo denticuli staminum tricuspидatorum tantummodo eminent. A. sphaerocephalo nimis affine est, specie tamen omnino differre perhibet *Hallerus monogr. n. II*, plantam hanc rossicam, a *Gerbero* transmissam recensens. Deleatur ergo apud Systematicos sub hac specie locus natalis Helvetia, cui Rossia meridionalis substituenda est.

650. ALLIUM *globosum*.

Synonyma adde: A. foliis teretibus filiformibus, staminibus simplicibus perigonio acutissimo longioribus, bulbis oblongis, scapo tereti subnudo, umbellâ globosâ. *Redouté i iac. t. 179. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 10. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 90. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 6.*

Stylus staminibus vix longior.

650*. *ALLIUM caucasicum*.

A. caule subteretifolio umbellifero, staminibus simplicibus corollâ duplo longioribus, spathae valvâ alterâ umbellâ globosâ dimidio longiore: alterâ pedicellos subaequante, bulbis oblongis aggregatis.

A. (caucasicum) bulbis ovato-pyramidatis gracilioribus aggregatis, foliis paucis teretibus sursum attenuatis & orsum longe vaginantibus, scapo tereti, spathae valvulâ alterâ caudatim convolutâ affurgenter diuvaricatâ umbellam convexam confertiusculam adaequante parumve excedente, corollâ campanulatâ: laciniis lanceolatis acutis, staminibus filiformibus has exsuperantibus, germine ovato-globofo, stylo fetiformi: cuspi- de stigmatosâ inconspicuâ. *Botan. magaz. in notâ ad n. 1143.*

A. paniculatum. Botan. magaz. 973.

A. saxatile varietas caucasica: floribus purpurascens. *Marsch. casp. p. 167 et Flor. taur. cauc. I. p. 264.*

In collibus saxosis Caucasi orientalis crescens, postmodum etiam in Iberiâ, pari situ, inter Tiflin et Mzchet lectum. ♀

Planta inter *A. globosum* et *saxatile* veluti media, major tamen utroque atque robustior. Cum priore convenit *umbellâ* globosâ rubicundâ et *caulis* basi *foliis* nonnullis longius vaginatâ, cum posteriore vero *spathâ* minus elongatâ: alterâ valvâ nequaquam umbellâ 3-4-plo longiore, et magnitudine *florum*; qui dimidio minores in priore, saturius purpurei nec incarnati: *petalis* exquisitius acuminatis.

652. *ALLIUM flavum*.

Apud nos semper corollâ ex ochroleuco fordide purpurecente reperitur, quam *varietatem* et antiquiores jam commemorant, praeter colorem a varietate corollâ pure sulphureâ, quam sistit *Jacq. l. c. et Botan. magaz. 1330*, nullatenus diuersam. Nec aliter nisi corollâ satore purpureâ val in

violaceum vergente ab his discrepat *A. paniculatum* Redouté liliac. 252. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1972 et 6. suppl. p. 318. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 322. In omnibus stamina corollâ campanulatâ obtusâ duplo fere longiora sunt, stylus autem stamina quoque notabiliter superat.

653. ALLIUM *paniculatum*.

Synonyma adde: Botan. magaz. 1432. Gûldenst. it. 1. p. 109 et 191. Georgi it. 2. p. 778.

A. (longispathum) foliis linearibus subteretibus fistulosis scapum compressum basi obtegentibus, spathis bivalvibus longissimis, umbellâ subsphaericâ laxâ multiflorâ, filamentis basi coalitis styloque perigonium aequantibus, antheris exsertis. Redouté liliac. t. 316.

Spathæ valva utraque umbellâ multoties longior. *Stylus* brevis corollam non excedens.

653*. ALLIUM *rupestre*:

A. caule teretifolio umbellifero, pedicellis subaequalibus, petalis ovatis conniventibus longitudine staminum simplicium, stylo staminibus longiore, spathæ valvâ alterâ longissimâ.

A. caule teretifolio umbellifero, pedicellis aequalibus, petalis ovatis obtusis longitudine staminum simplicium, spathâ longissimâ diphyllâ. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 6.

Habitat in rupestribus Iberiæ circa Mzchet et in Tauriæ meridionalis montibus horto Nikitensi imminentibus. ♀

Facies varietatis macilentæ atque paucifloræ *A. paniculati* Umbella circiter decemflora. *Pedicelli* flore vix duplo longiores. *Spatha*: valvâ alterâ valde elongatâ ut in *A. paniculato*, alterâ vix longitudine umbellæ. *Flores* magnitudinē

A. paniculati, paullo minus obtusi. *Petala* carnea seu rosea: carinâ saturatiore. *Stylus* corollam quidquam supereminens.

654. *ALLIUM saxatile*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 29.* (icon plantae ex culturâ vegetioris.) *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 10.* *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 97.*

655. *ALLIUM rubellum*.

Folia teretia filiformia. *Flores* in umbellâ circiter 20. *Spatha* calyptraeformis cuspidata, erumpentibus floribus circumscissa decidua: persistente basi, sicut in *A. rotundo* ejusque affinibus. *Pedicelli* rosei, apice cum petalorum basi glaucovirides. *Petala* rosea: carinâ saturatiore. *Stamina* alterna ovato-subulata corollâ paullo breviora, alterna subulata minor. *Filamenta* pallide rosea. *Antherae* flavae *Germen* albido-virens. *Stylus* longitudine germinis, corollâ 6-plo brevior. *Flores* suavolentes, odore Oleae fragrantis. *D. Fischer.*

656. *ALLIUM caspium*.

Hoc *Allii* speciem esse, nec *Crinum*, pro quo prius proposuerat, monet jam *Pallas in itin. 3. p. 548.*

657. *ALLIUM albidum*.

A. scapo nudo oblique tetragono striato, foliis linearibus, umbellâ fastigiatâ, staminibus simplicibus: filamentis corollam aequantibus, bulbis radici transversali adnatis.

A. albidum. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 10.* *Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 5.*

A. angulosum. Flor. taur. cauc. n. 657. (exclusis synonymis.)

Affinium radice transuersuli praeditorum definitiones proponimus sequentes:

A. (senescens) scapo nudo ancipiti striato, foliis linearibus, umbellâ fastigiata, staminibus simplicibus: filamentis corollâ longioribus, stylo elongato, bulbis radici transuersali adnatis.

A. (angulosum) scapo nudo subangulato striato, foliis linearibus, umbellâ fastigiata, staminibus simplicibus, genitalibus corollâ brevioribus, bulbis radici transuersali adnatis.

Prius multiforme Europae occidentali familiare, posterius Sibiriae tantum incola; sub quo, praeter *Linn. hort. ups. et Gmel. flor. sib. 1. p. 58. t. 14 f. 2.* reliqua synonyma omnia excludenda et ad prioris varietates referenda esse censeo.

Nostrum, nuper in campis siccis tanaicensibus et ucrainicis, porro in campestribus isthmo Tauriae vicinis, denique a *Cl. Bessero* etiam in Podoliâ lectum, ab utroque differt staturâ humiliore, scapo graciliore pallide roseo oblique quadrangulo: lateribus profundius striatis, foliis perangustis, floribus minoribus pallidis, denique genitalium ad corollam proportionem. Stylus in hoc staminibus vix longior corollam parum excedit; in senescente valde elongatus corollam staminaque longe superat, in anguloso brevis sicuti stamina intra corollam latet.

658. ALLIUM nigrum.

Specie nostrum distinguit sub *A. decipiente* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 10*, ob bulbum non gramosum germinaque cinerascens nec nigra.

659. ALLIUM *urfinum*.

Deleatur sub hoc synonymon Gmelini, ad A. Victorialem spectans.

660. LILIUM *monadelphum*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 4. Botan magaz. 1405.

In subalpinis Caucasii orientalis obvium, secundum Steuen mem. mosq. 3. p. 261.

Bulbus juglende duplo major, ex squamis carnesis albidis imbricatum compactus.

662. FRITILLARIA *Meleagris*.

Synonyma adde: Redouté liliac. 222. Engl. bot. 622.

663. FRITILLARIA *verticillata*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. ross. 2. 1. 83.

Fr. pyrenaica. Pall. it. 1. p. 147. Gildenst. it. 1. p. 35, 109.

Fr. persica. Gmel. it. 1. p. 65. Lepech. it. 1. p. 370.

664. FRITILLARIA *latifolia*.

Synonyma adde: Botan. magaz. 853. 1207. (icon plantae ex culturâ vegetioris latifoliae.)

Fr. orientalis Plantaginis folio, flore magno e viridi purpurascente. Tournef. cor. p. 25.

665. FRITILLARIA *lutea*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. ross. 1. t. 41.*

Fr. latifolia β lutea. *Botan. magaz. 1538.* (icon plantae ex culturâ vegetioris.)

666. FRITILLARIA *tenella*.

Hanc esse *varietatem* minorem subunifloram Fr. pyrenaeicae perhibet *Repertorium botanicum anglicum sub n. 1216 et 1538*; ipsam vero pyrenaicam ad Meleagrin referunt *Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 1908.*

667. FRITILLARIA *tulipifolia*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 21.*

Proponitur pro *varietate* uniflorâ Fr. obliquae in *Repert. botan. angl. sub. n. 1216 et 1537.* Sed nostram ne semel quidem vidi floribus uno pluribus instructam.

Stylus obtuse trigonus trifidus purpureo-violaceus: *fulcis* flavis. *Stigma* 3-fidum papillosum flavo-puluerulentum.

191*. ERYTHRONIUM. Cor. 6-partita, campanulata: tubo brevissimo, laciniis alternis basi callofis.

667*. ERYTHRONIUM *Dens canis*.

Erythronium. *Linn. ed. Willd. 2. p. 96. Jacq. austr. 5. t. 9. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1902. Hall. hist. n. 1234. Gmel. sib 1. p. 39. n. 7. t. 7. Amm. ruth. n. 141. Pall. it. 2. p. 523. 3. p. 317 et 349.*

Satyrium Erythronium. *Tabern. Kraeuterb. p. 1041.*

Prostat inter plantas ficcas ibericas a Pharmacopoeo Ti-
sifienfi *D. Wilhelms* ad *D. Blum* transmissas. ♀

Folia latiora quam in communi sibirico, pene elliptica.

671. ORNITHOGALUM *striatum.*

Ab hoc non differe puto „*O. (altaicum)* scapo tereti
„4-phyllo, petalis ovatis trinerviis, staminibus subulatis.
„*Laxmann in nou. comment. acad. scient. petrop. 18. p. 530.*
„t. 6. „

671*. ORNITHOGALUM *chloranthum.*

O. scapo folioso paucifloro, foliis alternis: inferioribus
filiformibus, superioribus lineari-lanceolatis, pedunculis glabris,
petalis obtusis inaequalibus.

Habitat in promontorii Caucasici septentrionalis campe-
stribus apricis, in hortis circa oppidum Kisljar primo vere
florens. ♀

Bulbus globosus Auellanae magnitudine, fibrillis plurimis
intricatis velatus, ut in *O. bulbifero*. *Caulis* digitalis palma-
risque foliosus teretiusculus basi subuillofus. *Folium radicale*
unicum filifloræ e caule longius; *caulne* alterna, infime radicali
similia caulem superantia, superiora breviora basi dilatata;
omnia subtilissime striata, margine praesertim pilis albis mol-
libus vagis pubescentia. *Flores* magnitudine *O. lutei*, nec for-
mâ multum abstant; terminales, et unus alterne laterales
ex axillis foliorum superiorum: *pedunculis* elongatis subcorym-
bosis, versus medium folio uno alterove paruo instructis, gla-
bris, ut plurimum simplicibus unifloris, quandoque bifloris. *Pe-
tala* oblonga obtusa glabra striata: exteriora viridia margine
angusto tenuiore luteo, interiora minora breviora dorso viri-
dia margine luteo latiore. *Stamina* subulata tenuia. *Stylus* co-

lumnariæ staminibus longior. Videtur *O. bohémico* proximum esse. Vel nostrum est vel perquam etiam affine „*O. (triflorum)* folio radicali solitario, scapo subtrifloro, petalis oblongis obtusis *Ledebour in mem acad. scient. petrop. 5. p. 529. n. 16,,* in alpidibus Sibiriae crescens.

673. ORNITHOGALUM *luteum*.

O. sylvaticum Persooni, bulbo solitario gaudens, distinguunt a multibulboso *O. luteo* Willdenowius in *enum. hort. berol. p. 368. Decandolle in flor. franc. 6. suppl. p. 315. n. 1942^a et Treviranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148.* (qui *O. pusillum* Flor. taur. cauc. pro genuini *O. lutei* Linn. varietate habet.)

675. ORNITHOGALUM *minimum*.

Synonyma adde: *Willd. enum. hort. berol. p. 368 in notâ. Aiton kew. ed. 2. Vol. 2. p. 257. Flor. dan. t. 1331.*

Septentrionali Rossiae magis congeneribus familiare est: *conf. Gorter. ingr. p. 50. Sobol. petrop. p. 223. Stephan mosq. p. 21.*

O. spathaceum Hayne ab hoc distinguunt Willdenow loc. cit. *Redouté lil. 242. Goldbach in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 125,* in quo me semper habebunt dissentiente.

676. ORNITHOGALUM *villosum*.

Synonyma adde: *Willd. enum. hort. berol. p. 368. Wahlenberg carp. n. 315.*

O. minimum. Lamarck et Decand. *flor. franc. n. 1943. Redouté liliac. t. 302*.*

678. ORNITHOGALUM *umbellatum*.

Primo vere *scapo* occurrit brevissimo itidemque *pedunculis*, ita ut fasciculus *florum* ad ipsam radicem sessilis appareat. Praecocem hanc *varietatem* exprimere videtur O. nanum Sibthorp *flor. graec. t. 332.* Sprengel *pugill. 2. p. 59. n. III.*

679. ORNITHOGALUM *fimbriatum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 9.* Hoffm. *hort. mosq. a. 1808. n. 2262.* Besser *cat. hort. cremen. a. 1816. p. 94.*

682 ORNITHOGALUM *nutans*.

In nemoribus Borystheni vicinis haud procul Catharinoslaf etiam reperitur.

683. PUSCHKINIA *scilloides*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 91.*

Adamsia scilloides. Willd. *enum. hort. berol. suppl. p. 16.*

Eandem ad latera montis Beschtan legit D. *Wilhelms.*

Nectarium lacinulae obtusiusculae denticulatae. *Antherae* oblongae intra nectarium subsessiles et lacinularum ejus basin attingentes. Ergo *stamina* non subordinata.

684. SCILLA *cernua*.

Sc. *scapo* paucifloro, floribus lateralibus nutantibus campanulatis, pedicellis coloratis brevissimis, bracteis minimis.

Sc. cernua. Redouté *liliac. t. 298.*

Sc. amoena. Flor. taur. cauc. n. 684. (exclusis synonymis, praeter Pallasii et Clusii.)

Sc. (sibirica) tetraphylla, scapis plurimis semiteretibus striatis bifloris post florescentiam decumbentibus. Andrews reposit. 365. Bot. magaz. 1025. Aiton kew. ed. 2. Vol. 2. p. 263.

Sc. amoenula. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 331.

Sc. azurea. Goldbach in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 125.

Deliquescente niue per Rossiam mediam frequentissima est, primum sylvarum apud nos ornamentum eriangelum. In Sibiria non videtur nasci.

Differt ab affini Sc. amoena scapis (ancipitibus, hinc planis striatis, illinc connexis angulosis) in spontanea saepe unifloris, alias bifloris, rarissime trifloris, post florescentiam statim decumbentibus; floribus nonnihil majoribus magis campanulatis atque nutantibus, bracteis adhuc minoribus, demique tempore florendi praecociori.

686*. SCILLA? *paradoxa.*

Sc. folio radicali solitario, scapo unifloro, pedunculo bulbifero.

Habitat in Iberia. D. Wilhelms.

Planta singularis, generis dubii. Bulbus onatus simplex, Sc bifoliae bulbo minor, caeterum similis. Vagina radicalis hyalina brevis. Folium radicale unicum lineari-lancolatum acutum glabrum striatum. longitudine scapi, tres circiter lineas latum. Scapus vix spithameus gracilis subangulatus. Pedunculus terminalis filiformis uniflorus, flore triplo longior. Bractea spathaeformis oblonga acuta hyalina ad basin pedunculi, et altera minor infra ejus medium, e cujus axilla bulbillus albicans subrotundus. Flos Sc. bifoliae flore paullo mi-

nor, caeterum formâ hand abfimilis, in ficcâ totus albus. *Petala* oblonga obtufa canaliculato-concaua aequalia. *Stamina* corollâ duplo breuiora: *filamentis* subulatis. *Germen* subglobosum. *Stylus* filiformis germine longior *stamina* aequans. *Stigma* vix incrassatum. *Odor* *saporque* bulbi et herbae siccae nullas.

687. ASPHODELUS *luteus*.

Definiatur: A. caule toto foliis subulato-triquetris striatis vaginato, bracteis imbricatis florem subaequantibus.

688. ASPHODELUS *tauricus*.

Definiatur: A. caule toto foliis subulato-triquetris striatis vaginato, bracteis imbricatis florem superantibus.

Synonyma adde: *Willd. enum. hort. berol. p. 370. Redouté liljac. t. 470.*

Stamina 3 longiora: *antheris* circa stigma conniuentibus; 3 multo breuiora, in hoc, sicut in praecedente et subsequente. *Antherae* *staminum* breuiorum in hoc effoetae, in praecedente et subsequente minores *antheris* *staminum* longiorum, tamen polliniferae videntur. *Steuen in litt.*

689. ASPHODELUS *tenuior*.

- A. caule superne nudo, foliis subulato-triquetris striatis, racemo laxo, bracteis flore breuioribus.

A. *tenuior*. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 9.*

Habitat in ficcis lapidosis Caucasi septentrionalis Cabardinici, ad montem Beschtau et alibi. Floret vere. ♀

Planta circiter pedalis praecedentibus gracilior. *Folia* angustiora breuioraque albido-viridia, caulem vix ad medium usque vaginantia; inde usque ad racemum uno tantum alte-

rone diminuto. *Racemus* spithameus: floribus vix ultra 20, bracteis scariosis subulatis: superioribus diminutis pedicellos subaequantibus. *Flores* breue pedicellati, inferiores terni, gemini; superiores alterni; formâ florum A. lutei sed duplo minores pallidi: lineis 6 viridi-purpureis per tubum lacinularumque carinam excurrentibus. *Genitalia et fructus* A. lutei.

689. ASPHODELUS *prolifer.*

Synonyma adde: *Anthericum dendroides.* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 9.* *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 242.*

Circa Gandescham, ubi olim Buxbaumius reperit, hodie iterum legit Steuen, *secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 249 et 261.*

196*. EREMURUS. Cor. 6-petala, post anthesin inuoluta. Stamina impubera intra corollam conduplicata, effoeta longissime exserta. Stylus foecundatus reflexus.

689*. EREMURUS *spectabilis.* *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 61.*

Asphodelus (altaicus) scapo nudo simplicissimo, foliis triquetro-carnatis lacuibus. *Pall. in act. acad. scient. petrop. a. 1779. P. 2. p. 258. t. 10. Linn. ed. Willd. 1. p. 134.*

Occurrit in campis elatis promontorii Caucasi septentrionalis inter fluvium Kumam et riuum Sabja, ad viam publicam. Eundem in Tauriae maxime meridionalis rupesribus reperit D. Steuen. Floret Majo, Junio. 2

Planta speciosa 3-4-pedalis. *Radix* e fibris pluribus crassis basi apiceque attenuatis compacta. *Folia* radicalia numerosa

digitum transuersum lata aut angustiora. obtusiuscula, scapo multo breuiora, laete viridia striata, margine ut plurimum sursum scabra. Scapus teres, intra racemum sulcatus, praeter squamas paucas sub racemo alternas bracteiformes nudus. Racemus saepe semipedem et ultra longus caudatus. Bractee subulatae praeter carinam scariosae, imae quoque flore breuiores, magis minusue pubescentes margineque subciliatae. Pedicelli flore breuiores. Flores magnitudine Ornithogali lutei flauicantes: petalorum carinâ virescente. Stamina subulata, initio intra corollam latentia, peractis nuptiis valde elongata atque rigentia diuergunt, et, corollâ tum inuolutâ, magis reliquis floribus partibus conspicua sunt. Antherae aurantiae: polline flauo. Stylus elongatus post foecundationem deorsum pendulus, demum iterum adscendit. Capsula corrugata: valvulis septo medio in centro connexis, lateribus dehiscentibus, ut in Asphodelo. Semina trigona laeuiâ nigricantia Asphodeli.

Planta *Pallasii altaica* minus elongata folia etiam angustiora habet margine vix exasperata, *taurico-caucasica* elatior foliis latioribus margine exasperatis praedita est, cui similis *inderiensis* caule quoque, praesertim racemum versus, pube tenuissimâ scabrido gaudet.

691*. ASPARAGUS *maritimus*.

A. caule ramosissimo ramisque patentissimis flexuosis, foliis fetaceis subpungentibus, floribus campanulatis dioicis, pedunculis geminis reflexis longitudine floris.

A. *maritimus*. *Pall. it. 2. p. 329.*

A. *Tauscheri*. *Fischer in litt.*

A. *officinalis* varietas humilis breuifolia. *Flor. taur. cauc. I. p. 281. sub n. 691.*

Habitat in campis vastis salugineis et arenosis mari Caspio finitimis, nec non in transvolgensibus circa lacum *Inderiensem*. ♀

Radix tranſuerſalis fibris carnoſis ut in *A. officinali* comata. *Caulis* humilior obtuſangulus, breuibus interuallis valde flexuoſus, inde a baſi ramoſiſſimus: ramis ramuliſque elongatis patentiſſimis fere horizontalibus cauli ſimilibus. *Stipulae* baſi vix mucronatae. *Folia* multo quam in *A. officinali* breuiora rigidioraque ſubpungentia patentiſſima; infima ſena, mox quaterna, pleraque terna, ad extremitates ramulorum etiam bina et ſolitaria. *Pedunculi* in caule et ramis primariis axillares gemini reflexi longitudine floris: nodulo flori approxi-
mato, nec ab eo ut in *A. officinali* remoto. *Flores* *A. officinali* minores profundius partiti ſubcampanulati: limbo poſt florentiam reflexo-patulo. *Staminum* rudimentum in femineis, *piſtilli* in masculis. *Germen* globoſum. *Stylus* columnaris longitudine germinis. *Stigma* minutum trilobum. *Bacca* ſanguinea *A. officinalis*. Hunc in aridiſſimis deſerti Cumanî olim lectum pro *varietate* *A. officinalis* macilentâ habui, quem viſis poſtmodum ſpeciminibus adultioribus volgenſibus a *Tauſchero* lectis pro diſtinctâ ſpecie agnouî.

692. ASPARAGUS *verticillaris*.

Synonyma adde: *Marsch. caſp. p. 80. Willd. enum. hort. berol. p. 373.*

694. CONUALLARIA *Polygonatum*.

Synonymon adde: *Polygonatum vulgare. Redouté liliac. t. 258.*

Polygonatum ſecundum latifolium. Tabern. Kraeuterb. p. 1137.

Caulis anceps: lateribus angulatis. *Filamenta* glabra, ſicut tota planta, praeter apicem lacinarum limbi corollae.

695. CONUALLARIA *latifolia*.

Synonymon adde: *Polygonatum latifolium*. *Redouté liliac.*
t. 243.

Pedunculi, pedicelli et filamenta etiam pubescentia. Folia supra glabra, non latiora quam in affinis. Lacunulae limbi corollae apice pubescentes, ut in affinis.

695*. CONUALLARIA *multiflora*.

C. foliis alternis amplexicaulibus ellipticis acutiusculis glabris, caule tereti, pedunculis axillaribus multifloris, pedicellis flore brevioribus.

C. foliis alternis amplexicaulibus, caule tereti, pedunculis axillaribus multifloris. *Linn. ed Willd. 2. p. 162. Flor. dan. t. 152. Engl. bot. 279. Hall. hist. n. 1243. Gmel. sib. 1. p. 34. sub n. 2. var. II.*

Polygonatum multiflorum. Redouté liliac t. 229.

Polygonatum primum latifolium. Tabern. Kraeuterb. p. 1136.

In Tauriae sylvis reperitur. ♀

Tota planta praeter filamenta et lacinularum limbi corollae apiculum glabra.

695**. CONUALLARIA *polyanthema*.

C foliis alternis amplexicaulibus elliptico lanceolatis acutis subtus pubescentibus, caule tereti, pedunculis axillaribus multifloris, pedicellis longitudine floris.

Habitat in Caucasi septentrionalis nemorosis circa Stauropolin sub arboribus. Floret Majo. ♀

Affinis maxime praecedenti. Differt foliis angustioribus, apice magis attenuatis, subtus praesertim ad nervos pube

exili vestitis; pedunculis pedicellisque longioribus, floribus unâ tertiâ minoribus, supra germen magis constrictis et filamentis ratione antherarum quidquam longioribus. Corollae limbi lacipulae apice et filamenta pubescentia ut, in praecedente.

696. HYACINTHUS *pallens*.

Synonyma adde: Muscari *pallens*. *Catal. hort. gorenk.* a. 1812. p. 9. *Besser catal. hort. crem. a.* 1816. p. 89.

Corollae lacinae ovatae: alternae interiores breviores. Genitalia intra tubum corollae aequalia.

Huic simillimus, corollâ triplo majore saturatiore distinctus, in collibus ad riuum Belajam inter fluvios Donez et Don (Tanain minorem et majorem) occurrit, qui forte genuinus *H. amethystinus* *Linnaei* est. Alium, bracteis pedicellos aequantibus discrepantem, sub pari nomine proponit *Flora francica* n. 1922.

200*. HEMEROCALLIS. Cor. campanulata: tubo cylindrico. Stamina declinata.

699*. HEMEROCALLIS *flava*.

H. foliis linearibus carinatis, petalis planis acutis: nervis indivisis. *Linn. ed. Willd.* 2. p. 197. *Jacq. hort. vind.* 2. t. 139. *Redouté liliac.* t. 15. *Botan. magaz.* 19. *Gmel. sib.* 1. p. 37. n. 5.

Circa acidulam Nortfana, etiam in Iberiâ occurrit rarior nostrae Florae civis. ♀

200**. ACORUS. Spadix cylindricus, tectus
flosculis. Cor. 6-petalae, nudaе. Stylus o.
Caps. 3-ocularis.

699**. ACORUS *Calamus*.

A. scapi mucrone longissimo foliaceo. *Linn. ed. Willd. 2.*
p. 199. Engl. bot. 356. Gaertn. fruct. 2. p. 27. t. 84. Hall.
hist. n. 1307. Gmel. sib. 1. p. 1. n. 1.

Versus ostia Cyri fluminis, circa oppidulum Sallian re-
peritur. ♀

699***. JUNCUS *maritimus*.

J. culmo nudo tereti, paniculâ terminali proliferâ, inuo-
lucro diphylo spinoso erecto, capsulis oblongis. *Smith brit. 1.*
p. 375. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1830. Host. gram.
austr. 3. t. 80.

J. acutus capitulis Sorghi. *Moris. hist. 3. p. 232. sect.*
8. t. 10. f. 15. Scheuchz. agrost. p. 338.

In paludosis mari finitimis circa Tauriae maxime meri-
dionalis pagum Alupkam occurrit. ♀

Culmus paniculam vaginans ultra eam longe extenditur,
cui opponitur *bractea* altera brevis stricta. *Panicula* laxa valde
ramosa: ramis nonnullis elongatis, singulis paniculam partia-
lem principali similem sustinentibus. *Flosculi* subsessiles fasci-
culati. *Capsula* triquetro-ovata, styli basi minimâ persistente
mucronulata, longitudine perigonii, similis capsulae J. glauci.

701*. JUNCUS *filiformis*.

J. culmo nudo filiformi nutante, paniculâ laterali bra-
cteatâ subsimplici, capsulis subrotundis. *Smith brit. 1. p. 372.*
Host. gram. austr. 3. t. 84. Leers herborn. n. 264. t. 13. f.

4. *Hall. hist. n. 1313. Gmel. sib. 1. p. 71. n. 35. Scheuchz. agrost. p. 347. t. 7. f. 11.*

In paludosis ad riuum Kalas Caucasi septentrionalis, circa pagum Sergiewskoe hunc obseruavi. &

702. JUNCUS *articulatus*.

Noster, ob *calycem* acutum et *capsulam* apicem versus attenuatam acutam, potissimum ad *J. sylvaticum* auctorum referendus est, sub quo *Cl. Wahlenberg carpat. n. 331* tam *J. sylvaticum* quam adscendentem *Hofst. gram. austr. 3. t. 86 et 87* citat. Equidem possideo *J. adscendentis* *Hofstii* specimen, cum meo taurico-caucasico plane conueniens. *Varietatem* proliferam in littore maris nigri circa Tauriae meridionalis pagum Nikitam legi.

703. JUNCUS *bulbosus*.

Synonymon Gmelini flor. sibir. hic excludit et ad affinem *J. bothnicum*, capsulis acutis calyce longioribus praecipue discrepantem trahit *Wahlenb. lappon. n. 157*. Ad hunc fortassis spectat obseruata a me in palustribus mari nigro vicinis haud procul Odeffa *J. species* facie bulbosi, sed elatior paniculaeque minus ramosa tota atro-spadicea praedita, cujus capsulam non vidi.

708. FRANKENIA *hirsuta*.

Icones *Buxbaumii cent. 1. t. 47* erronee esse signatas olim monui. Pertinent autem *f. 1* ad *Salicariam* minimam tenuifoliam *Buxb.*, quae *Fr. laeuis Linn.*, *f. 2* ad *Salicariam* humifusam foliis angustis *Buxb.*, quae *Fr. hirsuta Linn.*, de-

nique *f.* 3 ad Salicariam erectam minimam Nummulariae folio *Buxb.*, ignotam mihi plantam.

709*. FRANKENIA *mollis*.

Fr. villosa, ramis floriferis alternis paniculatis, floribus alternis axillaribus pedicellatis, foliis ovato-lanceolatis acutis.

Habitat circa oppidulum Sallian, versus ostia Cyri fluminis. *D. Steuen.*

Tota pilis mollibus patulis vestita subcanescit. *Caules* ramosissimi: ramis alternis denno ramosis ascendendo brevioribus. *Folia* ovato-lanceolata basi latiora plana alterna sessilia. *Flores* in ramulis alterni axillares solitarii brevissime pedicellati racemos paniculatos elongatos liliatos constituunt. A congeneribus nostratibus inflorescentiâ paniculato-racemosâ nec dichotomâ, floribusque pedicellatis axillaribus, nec sessilibus ad bifurcaturas et dichotomiae apices distinctissima.

203*. PEPLIS. Cal. campanulatus, 12-fidus. Petala 6, calyci inferta. Caps. 2-locularis, polysperma.

709**. PEPLIS *Portula*.

P. floribus hexandris axillaribus; foliis petiolatis subrotundo-ovatis (oppositis). *Linn. ed. Willd. 2. p. 243. Flor. dan. t. 64. Engl. bot. 1211. Curt. lond. Schultes obs. p. 70. Gaertner fruct. 1. p. 237. t. 51. Hall. hist. n. 856. Vaill. paris. 80. t. 15. f. 5.*

In Iberiae udis occurrit. ☉

Distincta ab hac est in udis circa coloniam Sareptanam, cum Lythro Thymifoliâ crescens

* PEPLIS *alternifolia*.

P. floribus axillaribus solitariis, foliis petiolatis lineari-spathulatis alternis.

P. *alternifolia*. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 63.*

Statura P. *Portulae*, cui etiam *flores non abfimiles sunt. Folia* multo angustiora semper alterna. *Semina* semiglobosa testacea, ad fortiolem tantum lentem vitream punctis minimis inaequalia.

** Mentionem hic faciam, quamvis non suo fortassis loco, de Plantulâ maxime singulari, incerti sed cum nullo ex notis combinandi forte potius Myriophyllo subjungendi generis, in saluginosis deserti Cumani circa riuum Gorkajam nascente; ubi semel, sed copiose, vetula tamen atque matura femina spargens ab amiciss. Steueno lecta est, femina vero terrae mandata non germinauere.

Radix tenuis simplex ciuerascens annua. *Caules* nonnulli tenues circiter digitales alterne ramosi patuli, sicut tota plantula glabri. *Folia* alterna sessilia, infima vix unguicularia in lacinulas angustas instar cornu cerui diuisa, ascendendo in canle diminuta. *Flores* axillares sessiles ad ramulorum extremitates glomerato-spicati. *Perigonium* tetraphyllum persistens: *foliulis* subrotundo-ovatis obtusis scariosis fuscescentibus oppositam capsulam obtegentibus. *Capsulae* quatuor sessiles magnitudine grani Sinapi uniloculares bivalues monospermae: *valvulis* caducis orbicularibus fuscescentibus reticulato-venosis lucidis, grano dorsali globoso barbato nigro pene totum discum occupante. *Receptaculum* centrale filiformi-columnare valvulis breuius. *Semen* receptaculi apici adhaerens minutissimum, ut nudos oculos fugiat, oblongum utrinque acutiusculum testaceum. Quod *capsulae* constantior

monospermae sint, pro certo affirmare vix ausim, tales saltem mihi in plantâ vetulâ, ob caducas undique partes fructificationis examinatu difficillimâ, apparuere; oligospermas vero esse plane mihi constitit.

HEXANDRIA.

D I G Y N I A.

710. ATRAPHAXIS *spinosa*.

Synonyma adde: *Ammann in comm. acad. scient. petrop. 13. p. 400.*

Polygonum frutescens. S. G. Gmel. it. 2. p. 196 et 4. p. 8, 9.

HEXANDRIA.

T R I G Y N I A.

711. RUMEX *condylodes*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 16. Besser. cat hort. cremenec. a. 1816. p. 120.*

Hanc in sylvis circa Kubam frequentem pro ♀, saltem ♂ habet Steuen in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 261. Mihi, in*

viciniâ praedii mei Mereffiani districtus Charcovienfis, ad vias fyluaticas roscidas etiam occurrit. Cum R. exfangui Kitaib. conjungit *Cl. Besser loc. cit.*

714*. RUMEX *obtusifolius*.

R. valuulis dentatis: unicâ praecipue graniferâ, foliis radicalibus cordatis obtusis, caule scabriusculo. *Smith brit. I. p. 391. Curt. lond. Poll. pal. n. 358. Hall. hist. n. 1592.*

R. floribus hermaphroditis: valuulis dentatis graniferis, foliis cordato-oblongis obtusiusculis crenulatis. *Linn. ed. Willd. 2. p. 254.*

Hippolapathum fyluestre secundam. *Tabern. Kraeuterb. p. 823.*

Per Tauriam meridionalem circa pagos, ad sepes et in hortis passim reperitur. ♀

Folia radicalia et inferiora caulina magna lato-cordata obtusiuscula. *Calycis* feminiferi valvulae disco baseos reticulato-venosae: dentibus marginis mox parvis immo obsoletis, mox evidentioribus acutis, grano unius valvulae majore subglobofo. *Icon Florae danicae t. 1335*, fructum non exhibet, habituque tenuiore fere R. Nemolapathi recedit.

715*. RUMEX *diuvaricatus*.

R. floribus hermaphroditis, valuulis dentatis pedicello longioribus: unicâ praecipue graniferâ, foliis inferioribus cordato-oblongis obtusis pubescentibus.

R. floribus hermaphroditis, valuulis dentatis graniferis, foliis cordato-oblongis obtusis pubescentibus. *Linn. ed. Willd. 2. p. 253. Tilli hort. pis. t. 37. f. 2. Schultes obs. p. 71.*

R. pulcher β . *Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 2225.*

Crescit in maritimis Tauriae maxime meridionalis, circa Nikitam, Kurusen etc. ♂

Affinis quidem *R. pulchro*, sed distinctus ramis fructiferis longissimis rigidis patentissimis, foliis radicalibus cordato-ellipticis obtusis pubescentibus: petiolo valde hirsuto, pedicellis brevissimis, valuulis calycis fructiferi latioribus obtusioribusque: denticulis minus elongatis. Granum valuularum principale quandoque valde gibbum et tuberculis inaequale est.

Synonymon horti pisani in *spec. plant.* his, scilicet sub hoc et iterum sub *R. pulchro* adductum, sub posteriore expungatur.

717. RUMEX hastifolius.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 17. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2743. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 120.*

Flores diœini, masculis femineisque mixtis in eodem verticillo. Sic etiam in affini nimis et foliorum formâ praefertim diverso *R. luxuriante*.

718. RUMEX alpinus.

Juxta niuem in summâ alpe Tyfendagh Caucasi orientalis hunc sese obseruasse refert Steuen in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 261.*

719*. RUMEX tuberosus.

R. floribus dioicis: valuulis integerrimis graniferis, foliis lanceolato-sagittatis, radice filipendulaceâ.

R. floribus dioicis, foliis lanceolato-sagittatis: hamis patentibus. Linn. ed. Willd. 2. p. 259. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2230 et 6. suppl. p. 368.

Acetosa tuberosa radice. *C. Bauh. pin. p. 114.*

Oxalis tuberosa. *Dod. pempt. p. 649. Tabern. Kraeuterb. p. 326.*

Lapathum radice multicipiti. *Dalech. hist. I. p. 513.*

Provenit in pratis montanis Caucasi, etiam in Iberiâ.
Floret Majo, Junio. ♀

Demiâ radice adeo similis vulgari *Acetosae*, ut vix dignoscas. Quoad *folia* nullum discrimen video, quorum hami haud magis diuergunt quam in vulgari. *Granum* baseos omnium *Valuniarum* in hoc nonnihil majus quam in *Acetosâ*, quod cum et *sapore* grato conuenit, et in usum culinarem trahitur.

723 COLCHICUM autumnale.

Styli a basi fere ad medium usque membranâ vaginante distincti haud aegre ab iis separabili in unum colliguntur in agro caucasico, quod nuper in campis fluuio Terek finitimis, autumnino iter faciens, magnâ copiâ obseruari. An sic et in europaeo?

Varietas aut distincta *species*: *floribus* vulgo pluribus simul erumpentibus duplo minoribus, *staminibus* *pistilla* subaequantibus in Tauriâ meridionali occurrit, ulterius examinanda et comparanda cum *C. arenario* *Kitaib.*

724. COLCHICUM bulbocodioides.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 8.*

725. MERENDERA caucasica.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 50.*
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 8.

OCTANDRIA.

MONOGYNIA.

726*. EPILOBIUM *angustifolium*.

E. foliis sparsis lineari-lanceolatis integerrimis venosis, floribus inaequalibus. *Linn. ed. Willd. 2. p. 313. Flor. dan. t. 289. Curt. lond. Botan. magaz. 76. Hall. hist. n. 1000. Gmel. sib. 3. p. 164. n. 35.*

E. spicatum. *Lam. dict. enc. bot. 2. p. 347. n. 1. Lam. et Decand. flor. franc. n. 3665.*

E. Gesneri. *Allion. pedem. n. 1015.*

Lyfimachia speciosa quibusdam *Onagra dicta siliquosa. J. Bauh. hist. 2. p. 907.*

Occurrit in monte Beschtan ad margines sylvarum et in Tauriâ versus fontes riui Salgir. Floret aestate. ♀

727. EPILOBIUM *angustissimum*.

Observantibus *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3666* video et in meis bracteis pedicello supra basin insistentes in plantâ elatiore α , sed pedicello ad exortum adnatas in varietate depressâ pauciflorâ alpinâ β . Licebit sane utramque specie distinguere, quum habitus et situs bractearum diuersus in disitis adeo regionibus sibi constet.

731. EPILOBIUM *algidum*.

Colitur pro E. obscuro in horto *madritensi*, unde in hortum *Paulowskianum* transit, ubi florens vidî spontaneo.

Caucasico elatiori simillimum. Secundum iconem E. obscuri *Flor. dan. t. 1267*, hoc, nimis E tetragono affine, a nostro paruitate floris aliisque notis omnino discrepat.

732. *EPILOBIUM tetragonum.*

Circa castellum Wladi-Kawkas quoque crescit.

Stigma huic clauatum, praecedenti urecolatum seu patellaeforme.

735. *VACCINIUM Arctostaphylos.*

Id, quod apud *Andrews reposit. loc. cit. et in Repertorio botanico anglico t. 974* delineatur, insulae Maderae incola, ab orientali nostro specie differre videtur. Habet enim flores albos puros, nec venosos et calycis lobos acutiusculos, nec ut in nostro apice rotundatos.

737. *DAPHNE glomerata.*

In alpestribus Caucasi orientalis etiam obuia, secundum *Steuem in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 246 et 261.*

738. *DAPHNE oleoides.*

Synonymon adde: *D. Caucasica? Marsch. casp. p. 78.*

Circa Tiflin etiam reperitur et *D. salicifoliae* utique nimis est affinis.

O C T A N D R I A.

T R I G Y N I A.

214*. TRAGOPYRUM Cal. 2-phyllus. Petala 3, persistencia, circa fructum connientia. Semen nudum, triquetrum.

741. TRAGOPYRUM *buxifolium*.

Tr foliis subrotandis margine undulato-crispis, ochreis subulatis internodio brevioribus.

Polygonam buxifoliam. *Flor. taur. cauc. n. 741. (cum synonymis.) Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2250.*

Polygonum (*caucasicum*) caule fruticoso, foliis obovatis crispis, ochreâ lanceolatâ internodiis brevioribus, petalis binis exterioribus minoribus reflexis. *Hoffm. in comment. soc. phys. med. mosq. I. Pars I. p. 10.*

Polygonum (*crispulum*) caule fruticoso, foliis petiolatis glabris obovatis macronulatis: margine crispato revoluto, stipulis biaristatis. *Bot. magaz. 1065. (exclusâ varietate β, quae Atraphaxis spinosa.)*

Polygonum frutescens. *Güldenst. it. I. p. 224.*

Tragopyra sunt suffrutices habitu Atraphaxidis, genitalibus fructuque Polygoni, perigonio Rumicis, propriam genus omnino sibi vindicantes. Hujusce generis sunt:

* TRAGOPYRUM (*grandiflorum*) foliis ovato-oblongis acutis margine revolutis, ochreis lanceolatis internodium aequantibus.

Polygonum (*grandiflorum*) caule fruticoso, foliis ovato-oblongis acutis, ochrea lanceolatâ internodiorum longitudine, petalis aequalibus erectis. *Linn. ed. Willd. 2. p. 440.*

Polygonum orientale fruticosum latifolium minimum, flore maximo. *Tournef. cor. p. 39.*

** TRAGOPYRUM (*lanceolatum*) foliis lanceolatis in petiolum attenuatis acutis, ochreis subulatis internodio brevioribus, stylis distinctis.

Polygonum (*frutescens*) caule fruticoso, foliis lanceolatis utrinque attenuatis, ochreâ lanceolatâ internodiis brevioribus, petalis binis exterioribus minoribus reflexis. *Linn. ed. Willd. 2. p. 440. Pall. it. 3. p. 314.*

Polygonum fruticosum, floribus pentapetalis octandris trigynis, duobus externis petalis reflexis, ramis in extremo inermibus. *Gmel. sib. 3. p. 60. n. 46. t. 12. f. 2.*

Lapathum orientale, frutex humilis, flore pulchro. *Tournef. cor. p. 38. Ammann in comment. acad. scient. petrop. 13. p. 400. t. 13.*

Lapathum dauricum montanum fruticans, ramis late sparsis, folio oblongo angusto plano rigidiusculo arrecto, femine in longis flagellis magno. *Amm. ruth. n. 227.*

*** TRAGOPYRUM (*pungens*) foliis oblongo-lanceolatis basi attenuatis acutiusculis, ochreis subulatis internodio brevioribus, stylis basi coalitis.

Polygoni frutescentis varietas spinosa. *Pall. it. 3. p. 314.*

Polygonum fruticosum, floribus pentapetalis octandris trigynis: duobus extimis petalis reflexis, ramis sabulatis acutis. *Gmel. sib. 3. p. 59. n. 45. t. 12. f. 1.*

Differt ab affini Tr. lanceolato staturâ majore, ramis rigescentibus veluti spinosis, foliis apice latioribus cum acumine breui, floribus feminibusque majoribus, stigmatibus a germine stylo remotis. Gmelin loc. cit.

742. POLYGONUM *Bistorta.*

Occurrit in montibus altioribus Tauriae meridionalis, et teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 261* cum *P. viviparo* etiam in alpestribus Caucasi orientalis.

752. POLYGONUM *acetosum.*

Varietatem latifoliam robustiorem, plantae alias Astrachaniae sabulosae peculiaris, ex Iberiâ habeo.

754. POLYGONUM *undulatum.*

Synonyma adde: P. acidum. Pall. it. 2. p. 93, 522 et 3. p. 316. Georgi it. 2. p. 584, 720.

Perficaria floribus 8-andris 3-gynis, foliorum lanceolatorum vaginis hirsutis. Krauchen. in nou. comment. acad. scient. petrop. 1. p. 375.

Bracteae minutae squamaeformes obtusae hyalinae absque ciliis paniculae intersperfae.

Facile crediderim cum *Cl. Decondolle flor. franc. n. 2215* hanc speciem non differre a *P. alpino.*

O C T A N D R I A.

T E T R A G Y N I A.

757. PARIS *incompleta*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic.* 2.
t. 74.

P. (apetala) foliis octonis, corollâ nullâ. *Hoffm. in comment. soc. phys. med. mosq. I. P. I. p. 5.*

P. octophylla. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2326.

Demidouia polyphylla. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. introduct. f. 2. a-f.

Cum hac foliis et involuero, sed genitalium structurâ cum *P. quadrifoliâ* conuenit Sibiriae ulterioris incola

* PARIS (*verticillata*) foliis octonis, involuero flore petaloideo triplo longiore.

In *P. quadrifoliâ* involuercum flore paullo, nec duplo longius est: foliolis minoribus angustioribusque.

D E C A N D R I A .

M O N O G Y N I A .

221*. LAGONYCHIUM. Cal. brevissimus, 5-dentatus. Cor. 5-petala, regularis. Stamina receptaculo inferta. Stylus apice tortus. Lomentum farctum: feminibus innidulantibus, duplici serie. (*Flores plurimi abortientes.*)

762*. LAGONYCHIUM *Stephanianum.*

Acacia *Stephaniana.* *Flor. taur. cauc. n. 1997.* (cum synonymis.) *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 248 et 4 p. 72.*

Tofschandrnaq. *Cornelius le Bruyn it. Tom. 1. cum icone.*

Hunc suffruticem, campis australioribus caspicis usque ad *Cyrum* fluvium familiarem, collatis recentibus fructiferis ab amiciss. *Steueno* ex itinere per *Caucasum* orientalem facto relatis, genere ab *Acaciâ* separandam et in systemate tam naturali quam sexuali *Cassiae* subjungendum esse cognovi. Nomen generis sumsi a voce populari *Tofschandrnaq*, *leporis unguem* significante. *Flores* plurimi abortum patiuntur casu vel nutrimenti defectu, partes vero fructificationis conformes sunt in omnibus. *Foliorum* costa media quandoque aculeolo uno alterove minuto armata. *Legumen* thecapedio femunciali fultum.

765. RUTA *linifolia*.

In Bessarabiâ circa Tiraspolin locis apricis passim reperitur.

768. TRIBULUS *terrestris*.

In campis australioribus caspicis ad Cyrum frequens, ex relatione Steueni in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 248.

225*. MONOTROPA. Cal. 4-5-phyllus, coloratus: foliolis basi excanatis. Cor. 4-5-petala. Caps. 4-5-ocularis, 4-5-valuis, polysperma.

768*. MONOTROPA *Hypopithys*.

M. floribus lateralibus octandris, terminali decandro. Linn. ed. Willd. 2. p. 573. Flor. dan. t. 232. Engl. bot. t. 69. Savi cent. plant. etrusc. p. 105. Hall. hist. n. 1002. Gmel. sib. 4. n. 177.

Occurrit in sylvis elatis Tauriae. ♀

769. RHODODENDRON *caucasicum*.

Synonyma adde: Rh. foliis oblongis subtus ferrugineo-tomentosis, umbellis terminalibus, corollis rotatis: laciniis limbi subrotundis. Willd. enum. hort. berol. p. 451. Botan. magaz. 1145. Gûldenst. it. I. p. 296, 422 et 427.

772. PYROLA *minor*.

In sylvis ad montem Beschtau etiam prouenit.

* *P. rotundifoliam*, quam in montosis circa Gándscham et in monte Beschtau sese inuenisse testatur Steuen in *mem. mosq.* 3. p. 261, equidem hucusque inter caucasicas nec vivam nec siccam vidi.

773. *PYROLA secunda.*

Occurrit quoque in Tauriae meridionalis fyluis, ad latera montis Tschaturdag et alibi.

DECANDRIA.

DIGYNIA.

775. *SAXIFRAGA Cotyledon.*

Synonyma adde: *S. Aizoon.* Steuen de *Saxifr. cauc.* in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 74. n. 1. Hoffm. *hort. mosq.* a. 1808. n. 2841.

S. cartilaginea. Willd. apud Sternberg *monogr.* p. 5. n. 4. t. 3. C.

Nostra caucasica quoad *habitum* *S. Aizoo* magis omnino respondet quam *Cotyledoni*, quae elatior robustior atque magis multiflora est; sed quoad *formam foliorum*, quae equidem nunquam apice rotundata acumineque medio penitus destituta vidi, tum quoad *pubem viscidulam in calyce* nunquam deficientem, propius ad *Cotyledonem auctorum* accedit. *Calycis lacinae* oblongae obtusae minus quam *tubus* siue *germen pubescentes.* *Varietates* quoad *staturam, folia, corollae colorem,*

et pubem recenset Steuen loc. cit. Conferatur etiam huc Schranck in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 21.

776. SAXIFRAGA *flagellaris*.

S. foliis oblongis sessilibus oppositis alternisque: inferioribus ciliato-ferratis, sarmentis filiformibus. Willd. apud Sternberg monogr. p. 25. n. 39. t. 6. Steuen de Saxifr. cauc. in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 79. n. 5.

S. aspera. Flor. taur. cauc. n. 776. (exclusis synonymis.)

777. SAXIFRAGA *laevis*.

Synonymon adde: Steuen de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 79. n. 6.

De hujus a S. autumnali discrimine dubitat ill. C. Sternberg, nec se dubium solvere posse testatur amiciss. Steuen loc. cit. Equidem de utriusque diuersitate, quamvis caucasicam ex paucis tantum speciminibus sicis nonerim, persuasum mihi habeo; quum et color herbae glaucus, et foliorum superiorum quoque latitudo, et florum in capitellum terminale coactorum paruitas S. autumnali, cujus specimina austriaca, salisburgensia et helvetica coram habeo, minime sint adaequata.

778. SAXIFRAGA *juniperina*.

Synonyma adde: Willd. apud Sternberg monogr. p. 31. n. 48. t. 10. icon media. Steuen de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 79. n. 7. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2845.

In alpe Schadagh Caucasi orientalis ad rupes nini vicinas etiam inuenitur, referente Steueno in mem. mosq. 3. p. 245.

Foliola 2 minima ad basin pedicellorum, praeter folium florale. *Genitalia* aequalia corollâ longiora. *Germen* superum. *Steu*en loc. cit.

779. *SAXIFRAGA rotundifolia.*

Synonyma adde: *Sternberg monogr.* p. 17. n. 25. *Steu*en de *Saxifr. cauc. in mem. mosq.* 4. p. 76. n. 2. *Güldenst. it.* 1. p. 288 et 426.

S. (repanda) foliis caulinis repandis: dentibus obtusis, caule paniculato pedunculisque glanduloso-viscosis. *Willd.* ap. *Sternb. monogr.* p. 17. n. 24. t. 5.

S. repandam Sternbergii non differre a *S. rotundifoliâ Linn.* demonstravit *Steu*en loc. cit.

780. *SAXIFRAGA Cymbalaria.*

S. foliis reniformibus lobatis: floralibus palmatis indiuisisque, caule debili pedunculisque villoso-viscosis, radice granulata, pistillo supero.

*S. granulata. Steu*en de *Saxifr. cauc. in mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 77. n. 3. (excluso synonymo *Sternb. monogr.* n. 23.)

α. *Pumila, digitalis vel palmaris, 3-4-flora.*

*S. granulata. b. Steu*en loc. cit.

S. granulata. Marsch. flor. taur. cauc. n. 780. (exclusis synonymis.)

β. *elongata, flaccida, succulenta, glabra.*

S. (Cymbalaria) foliis caulinis cordatis trilobis integrisque, caulibus procumbentibus. Linn. ed. Willd. 2. p. 657. (excluso synonymo Buxbaumii.)

*S. granulata. a. Steu*en loc. cit.

S. grandiflora. Sternb. monogr. t. 12. f. 4.

S. fibirica Stephani. *Sternb. monogr. app. p. 57. t. 25. f. 1.*

S. foliis reniformibus obtuse crenatis, caule ramoso folioso paucifloro. Gmel. fib. 4. p. 162. n. 73?

Geum orientale Cymbalariae folio molli et glabro, flore magno albo. *Tournef. cor. p. 18 et it. ed. orig. gallic. 2. p. 148. cum icone.*

Crescit α in alpium Caucasicarum saxosis praeruptis, β in cryptis inter saxa Caucasi orientalis alpium Schadagh et Tyfendagh. *Steuens in mem. mosq. 3. p. 261.*

In α petioli caulesque cum pedunculis hirsuti, folia quoque subvillosa; in β pedunculi tantum cum calycibus pilis glanduliferis pubescunt, petioli autem cum foliis et caulibus glabri sunt. Petala trineruia: nervis undulatis non ramosis. Germen plane superum (nec ut in *S. granulata* inferum aut subinferum), hinc ad Geum a Tournefortio relata. Varietatem utramque ex Sibiria etiam habeo, a caucasicis non discrepantes. Distincta vero species est *S. fibirica* Bergii *Sternb. monogr. t. 25. f. 1*, cujus pluscula specimina ex Sibiria orientali possideo. Haec est omnibus partibus minor atque gracilior, radice non granulata, caule nudiusculo filiformi attamen firmo, floribus quadruplo minoribus. Utrum vero haec vel *S. Cymbalariae* varietas nostra β , *S. fibirica* *Linnaei* sit, ex breui descriptione in *Speciebus plantarum* proposita non liquet; *S. fibirica* *Wahlenbergii* (*carpat. n. 399*) autem, radice granulata conveniens cum nostra, capsula ad unam tertiam infera ab ea differt, potius *S. granulata* spectans.

781. SAXIFRAGA tridactylites.

Synonyma adde: *Steuens de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 81. n. II. Sternberg monogr. p. 44. n. 64. t. 17. icon media. Wahlenb. lappon. n. 218. carpat. n. 400.*

Non differre specie *S. controuersam* Sternberg monogr. p. 43. n. 68. t. 17 icones laterales, nec. *S. petraeam* auctorum monet Steuen loc. cit.

782. *SAXIFRAGA neruosa.*

Synonyma adde: Sternb. monogr. p. 52. n. 77. Steuen de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 81. n. 10.

Styli fructus clauati diuergentes laciniis calycinis duplo longiores.

783. *SAXIFRAGA mixta.*

S. muscoides et *mixta*. Flor. taur. cauc. n. 783 et 2005. (exclusis sub n. 783 synonymis.)

S. pubescens. Sternberg monogr. p. 53. n. 78. Steuen de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 81. n. 9.

783*. *SAXIFRAGA muscoides.*

S. foliis radicalibus aggregatis linearibus obtusis integris trifidisque, scapo paucifloro, floribus subcapitatis, petalis oblongis obtusis citrinis. Sternberg monogr. p. 39. n. 58. t. II. f. 2. Steuen de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 80. n. 8.

S. cespitosa. Flor. taur. cauc. 2. p. 460. n. 2006. (exclusis synonymis.)

Hanc et praecedentem recensui olim ex specimenibus fictis, quas nunc ex nouissimis amiciss. Steueni ad vivas factis obseruationibus repeto. In utraque calycis lacinae oblongae obtusae, petala oblonga obtusa trineruia, antherae subglobosae didymae, styli breuissimi, stigmata incrassata.

Difficilem inter has et affines *Synonymiam* extricare ego non aggredior, quam hic, quoad nostrates, propono secundum

Steuenum loc. cit., qui vivas observavit; fateor quoque *S. caespitosam Linn.* nullam ex nostris esse. Specimen siccum *S. muscoidis aufriacae*, quod coram habeo, meae *S. mixtae* potissimum respondet, cui nec icon *Halleri opusc.* loco sub muscoide a me citato, nec descriptio *Flor. franc. n. 3588* repugnant; sed *S. muscoideum Wahlenb. carpat. n. 402* petalis acutis a nostris omnino discrepat.

784. *SAXIFRAGA irrigua.*

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 73. Steuen de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 82. n. 12. Sternberg monogr. p. 60.

Petala apice obsolete tridentata, non perfecte inter se aequalia.

785. *SAXIFRAGA hederacea.*

Synonyma adde: S. orientalis. Steuen de Saxifr. cauc. in mem. mosq. 4. p. 78. n. 4. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2846.

S. (reticulata) foliis cordatis revendo-dentatis reticulato-venosis, caule folioso (erecto). Willd. ap. Sternb. monogr. p. 21. n. 32. t. 13.

S. orientalem et hederaceam Sternb. loc. cit. n. 31 et 34, sicut S. orientalem Jacq. obs. t. 34 hujus loci esse, sed S. hederaceam Linnaei fortassis propriam sistere speciem censet Steuen loc. cit. Mihi vero icon citata Jacquini magis a nostrâ aliena esse videtur, quam definitio S. hederaceae in Linnaei speciebus plantarum. Quapropter pristinae meae de his plantis sententiam non muto.

787. *GYPSOPHILA repens.*

Discrimina, quibus caucasica nostra a vulgari aberrat, olim indicaui. His addi potest flos quidquam minor et corolla ra-

tione calycis brevior. Pro peculiari specie *G. Steueni* colitur nunc in hortis Gorenkensi et Cremenecensi. (conf. *Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 64.*)

788. *GYPSOPHILA tenuifolia.*

Crescit etiam in rupestribus subalpinis Caucasi orientalis, ex relatione *Steueni* in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 262.*

Corolla omnium congenerum facile maxima, saepe eleganter purpureo-venosa.

789. *GYPSOPHILA elegans.*

Synonyma adde: *Steuen* in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 262.* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 19.* *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 64.*

Arenaria pulchella Adami. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 321.*

Petala semper eleganter purpureo-venosa. *Varietatem angustifoliam* ex Iberiâ habeo.

790. *GYPSOPHILA acutifolia.*

G. foliis lineari-lanceolatis acuminatis planis obscure trinerviis, paniculâ trichotomo-corymbosâ villosa-viscosa, petalis emarginatis calyce duplo longioribus genitalia superantibus.

G. acutifolia. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.* *Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 64.*

G. altissima. *Flor. taur. cauc. n. 790. (exclusis synonymis.)*

Distincta a G. altissimâ foliis longioribus acutioribusque, paniculae ramis et calycibus pilis confertis abbreviatis glanduliferis magis pubescentibus et floribus duplo majoribus. Po.

sterior, secundum specimina sibirica herbarii mei, quoad inflorescentiam floresque propius ad *G. arenariam* *Waldst. et Kit* accedit, a quâ magnitudine et latitudine foliorum potissimum discrepat. Verum ipsa *G. arenaria* forte a *G. fastigiata* *Linn* non vere differt; scilicet exclusâ plantâ sibiricâ *Gmelini* (*flor. sib. 4. p. 144. n. 41. t. 61 icon a sinistra*), quae longe alia est, nempe *G. dichotoma* *Besser galic.* seu *G. dubia aliorum*.

793. *GYPSOPHILA glomerata.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1516. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 64.

798. *SAPONARIA Vaccaria.*

Calycis dentes violacei.

799. *SAPONARIA glutinosa.*

Synonymon adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 66.

800. *DIANTHUS Pseudarmeria.*

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 70. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.

In inferiore regione fluvii Tanais eundem legit *D. Henning*.

Folia caulina in adultioribus vegetioribusque ad angulum acutum patent.

801. *DIANTHUS Armeria.*

In sylvis montium altiorum Tauriae etiam reperitur. Videtur biennis esse, sic etiam praecedens. Annum pronuntiant *Smith* et auctores florum francicae.

802. *DIANTHUS atrorubens.*

Synonymon adde: *D. carthusianorum.* Marsch. *casp. app.* p. 209.

803. *DIANTHUS polymorphus.*

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.*
Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 50.

D. deltoides? Marsch. *casp. app.* p. 209.

Ob petala ex descriptione immaculata hujus etiam loci esse videtur *Dianthus* Gmel. *fib. 4. p. 134. n. 24.* (excluso synonymo Linnaei, ad *D. Carthusianorum* pertinente.)

805. *DIANTHUS pallens.*

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.*

D. paniculatus. *Güldenst. it. 1. p. 68 et 110?*

Crescit etiam in campis apricis elatioribus Tanai inferiori adjacentibus.

806. *DIANTHUS rigidus.*

Synonyma adde: *D. floribus solitariis, squamis calycinis ovatis acutis brevissimis, caule ramosissimo suffruticoso, foliis lineari-subulatis margine scabris, petalis cuneiformibus apice dentatis.* Willd. *enum. hort. berol. p. 469.* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.* Hoffm. *hort. mosq. a. 1808. n. 1190.*

808. *DIANTHUS campestris.*

Synonyma adde: *D. floribus solitariis, squamis calycinis ovato-lanceolatis tubo brevioribus, caule paniculato foliisque scabris, petalis dentatis.* Willd. *enum. hort. berol. p. 468.*

Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 8. Botan. magaz. 1876.
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.

D. bicolor Adami. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n.
1174.

809. *DIANTHUS caucasicus.*

Synonyma plantae cultae sunt: D. floribus solitariis, squamis calycinis ovato-acuminatis adpressis tubo duplo brevioribus, foliis margine scabris, caule ramoso laevi, petalis inciso-dentatis. Willd. enum. hort. berol. p. 468. Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 80. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1178. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 49.

810. *DIANTHUS montanus.*

Synonyma adde: Besser catal. hort. cremenec. a. 1816.
p. 50.

D. collinus caucasicus. Catal. hort. gorenk. a. 1812.
p. 59.

D. (discolor) floribus solitariis, squamis calycinis subse- nis ovato-acuminatis patentibus, corollis inaequaliter ferratis discoloribus, foliis lanceolatis scabris internodio longioribus. Bot. magaz. 1162. Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 81.

In campestribus Poloniae australis et Bessarabiae *D. collinus Waldst. et Kit.* minime quoque rarus est, cujus varietas sparsiflora, mediante *D. Fischeri Sprengel.* (*D. collino ruthe- nico Catal. hort. gorenk.*), per Rossiam mediam Mosquam us- que et in Sibiria obvio, cum varietate aggregata *D. montani* cohaeret. An hi species sint, vel varietates, iterata docebit cultura.

811. *DIANTHUS guttatus.*

Synonyma adde: Willd. enum. hort. berol. p. 468. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.

Magis affinis est *D. campestri*, qui petalis albo-punctulatis etiam variat, quam praecedenti. *Dignoscitur a D. campestri defectu hirsutiei in basi caulis et foliis inferioribus, calycibus latioribus: squamis baseos majoribus et longius acuminatis.*

Suae manifeste speciei est crescens in pratis ad Wolgam inferiorem, flumini adjacentibus

* *DIANTHUS pratensis.*

D. floribus solitariis: squamis calycinis foliaceo-acuminatis, exterioribus lanceolatis tubum subaequantibus, interioribus basi ovatis brevioribus; caule foliisque glabris.

Pedalem altitudinem haud attingit, inde a basi *caulis* sublignescente paniculato-ramosus, totus glaber laete viridis: ramis subcorymbosis. *Folia* obscure trineruia, margine quoque vix aspera: inferiora breviora obtusiuscula, superiora subulato-lanceolata. *Flores* solitarii magnitudine *D. montani*, *calyce* paullo turgidiore: dentibus aequae brevibus. *Squamae calycinae* exteriores lanceolatae, mox calycis tubum aequantes, mox paullo breviores, laxiusculae et summum par foliorum diminutorum referentes; interiores basi duplo latiores, acumine foliaceo brevior. *Petala* antice acute dentata: forma *D. montani*, purpurea faucem versus pilosiuscula.

812. *DIANTHUS petraeus.*

Squamis calycinis tubo duplo fere brevioribus variat. Flores fragrantis.

Circa Gaudscham in montosis occurrit, teste Steueno in mem. soc. nat. car. mosq. 3. p. 262.

813. DIANTHUS *bicolor*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.*
Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 49.

Varietatem minorem, foliis brevioribus, floribus minoribus, calycibus etiam brevioribus basi turgidioribus, in aridis lapidosis Tauriae meridionalis obseruari.

814. DIANTHUS *pomeridianus*.

Synonyma adde: *D. pomeridianus leptopetalus et idem pubescens. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.*

D. (leptopetalus) floribus solitariis, squamis calycinis ovatis acutis brevissimis, caule paucifloro, foliis subulatis, petalis lanceolatis integerrimis. *Willd. enum. hort. berol. p. 468. Botan. magaz. 1739.*

D. cretaceus Adami. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1181.

D. bicolor. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 407. (excluso synonymo nostro.)

Dianthi species singularis. S. G. Gmelin it. 4. p. 9.

Calyx striis versus ejus basin oblitteratis exaratus; quod quidem in aliis quoque D. speciebus obtinet.

817. DIANTHUS *fragrans*.

Synonyma adde: *D. caule subunifloro, petalis incisiss, calycinis squamis quaternis ovatis acuminato-mucronatis: interioribus externis angustioribus. Schultes obs. p. 79. Catal.*

hort. gorenk. a. 1812 p. 59. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1183. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 409.

818. DIANTHUS *squarrosus*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. ross. 1. t. 33. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59.

D. arenarius. Pall. it. 3. p. 600.

Hujus loci videtur esse: D. (*Mussini*) squamis ovalibus mucronatis tubo triplo brevioribus, petalis multifidis imberbibus, caulibus procumbentibus, foliis subulatis reflexis. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 408.

819. DIANTHUS *fimbriatus*.

Synonyma adde: Willd. enum. hort. berol. p. 470.

D. orientalis. Botan. magaz. 1069. Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 83. Schultes. obs. p. 78. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1186.

Circa urbem Gandscham etiam occurrit, teste Steueno in mem. mosq. 3. p. 262.

D E C A N D R I A.

T R I G Y N I A.

821. CUCUBALUS *fimbriatus*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 60.

C. multifidus. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1082.

Silene (fimbriata) floribus dichotome paniculatis, petalis semibifidis inciso-fimbriatis: coronâ bipartitâ, calycibus inflatis venosis pubescentibus. Botan. magaz. 980. Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 93. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 131.

821*. CUCUBALUS *lacerus*.

C. petalis multifidis, calycibus campanulatis, foliis spatulato-onatis, caule ascendente. Steuen in oct. societ. linn. londin. et in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 262. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 60.

Habitat inter fragmina schisti, in alpestribus Caucasi orientalis, ad riuum Chodjal, circa pagum Chinalug. ☉ f. ♂.

Conuenit cum praecedente formâ magnitudineque florum; sed differt staturâ palmari seu dodrantali, habitu diffuso, foliis minoribus magis hirtis: radicalibus et inferioribus caulinis spatulatis, floralibus tantum cordato-lanceolatis acutis.

822. CUCUBALUS *viscosus*.

Synonymon adde: *Flor. dan. t. 1209.*

823. CUCUBALUS *italicus*.

Paniculae rami non omni-carent viscositate. Calyx parum pubescit: denticulis dorso viridibus late albo-marginatis. Dubito an Silene nemorosa Waldst. et Kit. vere a nostro differat.

824. CUCUBALUS *mollissimus*.

Planta a me olim in itinere Schiruanensi negligentius observata atque collecta, ita ut nunc ex speciminibus quae supersunt, nil nisi diversitatem a C. mollissimo auctorum affirmare possim, quae quidem et ex brevi descriptione, quam olim exhibui, satis superque elucet. Peregrinatorum per Caucasum diligentiae speciem hanc, ut videtur novam, commendamus. C. mollissimum Linn. varietatem magis canescentem. C. italici esse suspicatur Decand. in flor. franc. 6. suppl. p. 605.

827. SILENE *iberica*.

Calycis angulis pubescentibus variat, quae varietas nimis S. dichotomae affinis est.

828. SILENE *supina*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 3. Willd. enum. hort. berol. p. 473. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 59. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 132.

Planta polymorpha praesertim quoad folia et pubem calycis. Nostra icon loc. cit. exprimit varietatem latifoliam minus pubescentem, culturâ sic mutata. Varietas angustifolia

semper canescit, ejusque calyces fructiferi eleganter purpurascent. Huic anologam: caulibus magis elongatis, calycibus valde villosis-viscosis in inferiore Tanais regione legit *D. Henning*.

830. *SILENE angustifolia*.

Synonymon adde: *S. petraea*. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3047.*

834. *SILENE saxatilis*.

Synonyma adde: *Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 89. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 60. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3053. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 132.*

Aegre ab hac differt *S. tenuis* *Willd. enum. hort. berol. p. 474*, nam et nostrae bractee margine membranaceo ciliatae sunt, floresque haud ita ut in *S. nutante* cernui.

Varietas elatior paniculâ admodum multiflorâ, habitum propius ad *S. nutantem* accedens, ad fluvium Tyram prope Bender reperitur.

835. *SILENE spergulifolia*.

S. polyphylla. *Flor. taur. cauc. n. 835. (exclusis synonymis.)*

Cucubalus (spergulifolius) caulibus procumbentibus diffusis, foliis subulatis, calycibus inflatis fulcatis villosis-viscidis, floribus pedunculatis aggregatis, petalis bifidis. *Desfont. in annal. mus. paris. 6. fasc. 66. p. 44. t. 43. Linn. ed. Willd. 2. p. 690.*

Lychnis orientalis Caryophylli holostei folio. *Tournef. cor. p. 24.*

Huic affinis et proximus videtur *Cucubalus fruticulofus Pallasii*.

837. *SILENE compacta*.

S. petalis integris, calycibus clauatis glaberrimis fasciculatis: pedicellis omnibus brevissimis, pedunculo summo laterali terminali brevioris, foliis glaberrimis: superioribus cordatis, radice bienni.

S. (compacta) floribus fasciculatis, petalis integris, foliis acutis glabris: superioribus ovato-lanceolatis. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 415. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 60.

S. Armeria. Flor. taur. cauc. n. 837. (exclusis synonymis.)

Lychnis orientalis multiflora, folio Valerianae rubrae. Tournesf. cor. p. 24.

Summopere quidem affinis est *S. (Armeriae) petalis subemarginatis, calycibus clauatis glaberrimis, paniculâ dichotomâ confertâ: pedicellis infimis calyci subaequalibus, pedunculo summo laterali terminalem subaequante, foliis glaberrimis: superioribus cordatis, radice annuâ;*; sed culturâ docente, notis constantibus in definitionibus expressis, vere discrepat.

837*. *SILENE caespitosa*.

S. caespitosa glabra, caulibus simplicissimis elongatis, (panniculâ subcapitatâ), petalis bifidis, calycibus clauatis tomentosis, foliis subulatis carnosis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 262.

Habitat in alpestribus Caucasi orientalis, circa pagum Sudur ditionis Kubensis. Floret Junio. ♀

Caespites e caulium annosiorum basi multifidâ persistente humoque obrutâ ampliusculi, e quibus foliorum fasciculi co-

profi et caules annotini graciles simplicissimi palmares, ad summum pedales, teretes, pube vix visibili praediti. Folia subulata brevia carnosula glabriuscula, caulina pauca remota brevissima recurvo-patentia. Flores in apice caulis ad 10, plerumque pauciores, per arctissimam dichotomiam subcapitati, magnitudine et formâ florum *S. faxatilis*. Bractee brevissimae acutae virides. Pedicelî lateralis floriferi rudimentum quandoque ad axillas summi foliorum parîs. Calyx subcampanulatus tomentosus: striis tomento occultatis, dentibus brevibus margine membranaceis obtusiusculis. Petala bipartita, albida? Genitalia florentis inclusa. Capsula sphaeroidea longitudine thecapodii.

841. *SILENE* *spathulata*.

Synonymon adde: *S. pygmaea*. Hoffm. hort. mosq. 2. 1808. n. 3050.

845. *STELLARIA* *viscida*.

Varietatem glabriusculam, quoad reliqua non diversam, circa Gandfchan legit amiciss. Steuen.

848. *ARENARIA* *serpyllifolia*.

Synonyma adde: Flor. dan. t. 977. Gmel. sib. 4. p. 159. n. 67.

850. *ARENARIA* *marina*.

Semina compressa hyalino-marginata in hae et in *A. rubrâ*, per Rossiam septentrionalem et mediam vulgari. *A. rubra* aliorum (*Smith brit. Lamarck et Decand. flor. franc. Wahlb. lapp. et carpat.*), feminibus angulatis praedita, diversa mihi ignota planta est.

851. ARENARIA *imbricata*.

Rarissime in alpestribus Caucasi orientalis obuia, secundam Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 263.

852. ARENARIA *graminifolia*.

A. filifolia. Flor. taur. cauc. n. 852. (cum synonymis.)

A. (*filifolia*) foliis subulato-filiformibus ferrulato-sca-bris, caule simplici stricto, paniculâ pubescente trichotomâ, calyce obtusissimo petalis breviori. Spreng. pugill. 1. p. 32. n. 59.

β. Paniculâ glabrâ minus multiflorâ, floribus majoribus.

A. (*graminifolia*) foliis lineari-filiformibus strictis, caulibus simplicibus erectis trichotomo-paniculatis, calycibus obtusis eneruiis membranaceo-marginatis petalis obouatis brevioribus. Willd. enum. hort. berol. p. 481. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 420. Besser. galic. n. 532 et catal. hort. cremen. a. 1816. p. 15. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 58.

Variat quam maxime ramorum paniculae pube viscidâ copiosiore vel rariore, in varietate β penitus deficiente, porro petalorum longitudine; limites vero inter has varietates frustra quaesueris. Omnibus panicula trifida dichotoma: pedunculo unifloro elongato ex bifurcaturis. Calyx glaberrimus: sub margine scariofo apice maculâ violaceâ. Capsula calyce longior subconica primum ore sexdentato dehiscit, demum in totidem segmenta scinditur. Varietas grandiflora paucissimis videtur ab A. cucubaloide Smithii differre.

853. ARENARIA *longifolia*.

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 58.

Folia radicalia omnium longissima, quandoque pedalia. Paniculae rami intermedii, sicut laterales, per iteratam tricho-

tomiam subdividuntur, unde haec magis quam praecedentis conferta est atque multiflora.

855. *ARENARIA cephalotes.*

Sicut *A. graminifolia* *A. cucubaloidi*, ita haec *A. dianthoidi Smithii* proxima est.

856. *ARENARIA rigida.*

Frequens in campis vastis inter Tyrae et Borysthenis ossia.

Folia radicalia saepe aequae elongata ac in affinibus. *Panicula* oblonga, ob ramos laterales per trichotomiam intermedio minus subdivisos atque breviores. *Bracteae* multo majores quam in *graminifoliâ* et *longifoliâ*.

Hinc similis in Sibiâ ulteriore nascitur;

* *ARENARIA juncea.*

A. foliis lineari-fetaceis ciliato-scabris, *caulibus* erectis simplicibus, *paniculâ* dichotomâ pubescente, *calycibus* acutis villosis: *foliolis* obscure trineruis corollam subaequantibus.

857. *ARENARIA lychnidea.*

Variat pedicellis lateralibus ultra intermedium elatis, tunc *bracteâ* minutâ cum rudimento floris lateralis instructis.

858. *ARENARIA laricifolia.*

Variare hanc, per Caucasi orientalis alpestris etiam obviam, *foliis radicalibus* mox longioribus laxis, mox brevioribus rigidis testatur Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p.

263; quae varietas iterum comparanda est cum *A. pinifolia*
Flor. taur. cauc. n. 859.

860. *ARENARIA austriaca.*

Conuenit omnino caucasica nostra cum austriacis speci-
 minibus, quae coram habeo, et a quibus non differt *A. austri-*
aca β *glabra Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 4421*
(A. triflora Villars delph. 4. p. (23. t. 47); sed a loc. cit.
hirsutiae cauliculorum atque foliorum, foliis brevioribus et pe-
dunculis minus elongatis recedit. Gmelinus in flor. sib. 4. p.
153. sub. n. 60 plures affines confusas habere videtur, icon
vero t. 63. f. 1 ad A. austriacam referenda erit.

861. *ARENARIA recurua.*

Synonyma adde: A. striata. Marsch. casp. app. p. 209.

In alpestribus Caucasi orientalis etiam crescit, referente
Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 263.

Characteres distinctiui certiores, inter A. vernam (caespit-
osam Ehrh.), recuruam Allion. Jacq. et striatam, me quidem
judice, hucusque desiderantur. Arenaria Gerard gallopr. p.
405. n. 7. t. 15. f. 1 aperte ad dictas, potissimum vero ad
A. recuruam nostram, nec ad A. linifloram Jacquini pertinet,
quo sub A. Gerardi retulere Lamarck et Decand. flor. franc.
n. 4424, Willdenovius spec. plant. 2. p. 729 et Wahlenb.
carpat. n. 132; sed plantam Wahlenbergii nostram omnino
esse, ex specimine sicco Carpatico, nuper ab experientiss. Ro-
chel mihi communicato agnoui.

863. *ARENARIA tenuifolia.*

Variat pube viscidulâ omnium partium copiosiore vel pau-
ciore, tum petalis calycem subaequantibus et duplo breuiori-

bus; nunquam vero penitus glabram vidi. Equidem Alfinen viscosam. Schreberi et *A. viscidulam* Thuillier, pro meris nostrae varietatibus habeo; quum, praeter flaminum numerum inconstantem et pubem variabilem, nulla plane differentia intercedat.

864. *ARENARIA heteromalla.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 58. Besser. cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 15.

A. (setacea) caule prostrato basi ramoso: ramis subsimplicibus, foliis setaceis fasciculatis strictis, floribus paniculatis terminalibus, petalis ovatis calyce acutissimo longioribus Loiseleur flor. franc. I. p. 262. Lam. et Decand. flor. franc. n. 4429.

865. *ARENARIA glomerata.*

Synonymon adde: A. fasciculata. Marsch. esp. opp. p. 209.

Varietas elatior: paniculâ paullo laxiore, pedicellis scilicet longioribus, in saxosis circa Odessam reperitur.

D E C A N D R I A .

P E N T A G Y N I A .

868. SEDUM *involutatum*.

Folia opposita. *Flores* S. spurii floribus quidquam majores.

869. SEDUM *spurium*.

Synonyma adde: S. foliis subrotundo-obovatis planis basi cuneatis margine cartilagineo-muricatis, caulibus repentibus: ramis floriferis erectis, cymâ divaricatâ. *Willd. enum. hort. berol. p. 484. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 61. Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 127.*

Huic simillima est *Crassula crenata*. *Desfont. in annal. mus. paris. 6. fasc. 66. p. 455. t. 46. Anacampteros orientalis folio subrotundo minore eleganter crenato. Tournef. cor. p. 19.*

869*. SEDUM *ibericum*.

S. foliis cuneiformi-obovatis repando-crenatis petiolatis margine scabris, cymâ foliosâ dichotomâ: floribus subsessilibus, petalis subulatis.

S. ibericum. *Steuen manuscr.*

Habitat in Iberiae septentrionalis subalpinis, ad fluvium Kfani, circa monasterium Largwi. ♀

Statura et habitus diffusus atque ramosus S. spurii. Folia nonnihil minora rotundioraque in petiolum longiorem attenuata, margine tantum scabriuscula nec ciliata, juniora utrinque punctis albis adspersa, quae aetate evanescent; caulina opposita, floralia alterna oblonga subsessilia. Caules apice floriferi dichotomi: floribus solitariis distantibus ad bifurcaturas subsessilibus, floribus S. spurii nonnihil minoribus, bracteâ foliaceâ ipsis longiore suffultis. Calyx corollâ plus duplo brevior: foliolis lanceolatis acutis. Corollâ pentapetalâ rubicundâ. Stamina corollâ breviora: filamentis setaceis, antheris subrotundis badiis.

869**. SEDUM *semperuiuoides*.

S. foliis spatulato-ovatis acutis integerrimis pubescentibus confertis, corymbo hemisphaerico.

S. semperuiuoides. Fischer in herb. gorenk.

Habitat in Iberiâ. D. Wilhelms.

Facies et folia Semperuiui. Radix obliqua fibrosa. Caulis circiter palmaris seu spithameus simplex erectus firmus, sicut tota planta pube exili confertâ subtomentosus, totus foliis confertis oblectus. Folia formâ magnitudineque foliorum Semperuiui tectorum, minus crassa, tota pubescentia: margine subciliata, basi latâ semiamplexicaulia. Corymbus speciosus valde compositus et multiflorus: ramis omnibus sicut caulis pubescenti-tomentosis. Pedicelli circiter floris longitudine. Bracteae lanceolatae pedicello breviores. Flores magnitudine florum S. spurii. Calycina foliola triangulari-lanceolata pubescentia corollâ triplo breviora. Corollâ splendide purpurea: petalis lanceolato-subulatis subpubescentibus. Genitalia corollâ paullo breviora.

870. *SEDUM pilosum*.

Synonymon adde: *S. foliis oblongis obtusis compresso-planiusculis hirsutis, propaginibus globosis, corymbo composito pubescenti-viscido, petalis lanceolatis. Marsch. cent. plant. rar. ross. I. t. 40.*

870*. *SEDUM roseum*.

S. foliis oppositis spathulato-obovatis carnosis, caulibus ramosissimis laxis repentibus glabris, cymis terminalibus. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 263.

Anacampteros orientalis Portulacae folio. Tournef. cor. p. 19?

Crescit in alpestribus Caucasi orientalis, in rupibus circa Budach rarissimum. Floret Junio. ♀

*Caulis numerosi elongati ramosi, basi longe prostrati et ex omnibus axillis radicalibus agentes, crassitie filii emporetici, apicibus ascendentes. Folia copiosa omnia opposita ad apices furculorum imbricata, formâ et substantiâ foliorum Portulacae oleraceae multo vero minora, juniora punctis albis adspersa, caeterum glaberrima. Cymae terminales pauciflorae: pedicellis propriis circiter calycis longitudine. Flores in humili plantâ majusculi, utpote magnitudine florum *S. sparii*, eleganter rosei. Calycis foliola lanceolata corollâ triplo breuiora. Petala subulato-lanceolata acuta. Stamina corollâ breuiora: filamentis albidis, antheris badiis.*

873. *SEDUM pallidum*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 61. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 127.

*Praeter numerum constanter denarium staminum vix ullum discrimen animaduerto inter hoc et *Crassulam* rubentem,*

sed et huic stamina 10 tribuit *Hallerus hist. n. 560*; specie ergo non videntur differre.

874. *SEDUM sexfidum.*

Synonyma adde: *S. foliis teretiusculis glaucescentibus, caule diviso, cymis bipartitis, floribus 12-andris 6-petalis mucronatis trineruis. Willd. enum. hort. berol. p. 487. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 61. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2950. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 127.*

S. stellatum annuum longiore folio. *Tournef. cor. p. 19.*

S. minus longifolium stellatum. Buxb. cent. 2. p. 40. & 45. f. 1?

Reperitur etiam in lapidosis Tauriae meridionalis.

Sub hoc excludendum est *synonymon S. glauci Waldst. et Kit.*, quod secundum *Willdenouium loc. cit.* discrepat caule simplici, foliis brevioribus et petalis univerviis; posterius at tamen discrimen ambiguum videtur, ob nervos utrinque laterales petalorum in nostro valde oblitteratos.

874*. *SEDUM tenellum.*

S. foliis oblongis obtusis teretiusculis basi solutis sparsis, caulibus adscendentibus simplicibus, corymbo simplici paucifloro, petalis lanceolato-subulatis calyce duplo longioribus.

Habitat in Caucasi alpestribus, in aditu ad portas Caucasicas circa Lars lectum.

Radix exilis fibrosa, forte annua. *Cauliculi* vix pollicares nonnulli, rectascendentes tennes, praetereaque foliorum radicalium rosulae aliquot. *Folia* caulina sparsa erecta oblonga haud crassa, sicut tota plantula glabra, saepe purpurascens. *Cyma* terminalis circiter 8-flora: *pedicellis* foliosis vix longitudine florum. *Flores* paullo minores floribus *S. albi*. *Calycis*

foliola subulato-lanceolata. *Corollae* color ex sicca ignotus. *Capsulae* purpureo-striatae, stylo breui mucronatae.

880. *LYCHNIS alba*.

Synonyma adde: *L. (dioica)* petalis bifidis, floribus dioicis, capsulis conicis, caule foliisque pubescentibus. *Willd. enum. hort. berol. p. 491. Lam. et Decand. flor. franc. n. 4366.*

L. (vespertina) floribus dioicis, capsulis unilocularibus conicis: apicibus rectis. *Hoffm. germ. a. 1800. p. 211. Besser galic. n. 543.*

L. arvensis. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 433.

L. dioica β . *Smith brit. I. p. 495. Wahlenb. carpat. sub n. 444.*

881. *CERASTIUM persiliatum*.

Synonyma adde: *Kniph. ectyp! Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 433.*

C. connatum. S. G. Gmel. it. 2. p. 196.

881*. *CERASTIUM elongatum*.

C. caule erecto dichotomo: ramis elongatis, foliis caulinis lanceolatis glabris margine scabris, petalis longitudine calycis glabri, capsulis pedicello pubescente brevioribus: denticulis revolutis.

Habitat ad Caucasum. *D. Wilhelms.*

Planta inter maximas congenerum, cujus summitates tantum floriferas herbarii pagina capit, unde basis caulis cum foliis radicalibus mihi ignotae. *Folia* superiora lanceolata acuta semiamplexicaulia obscure multinerviata, praeter marginem ciliato-scabrum glabra, laete viridia; floralia adscendendo dimi-

nuta. *Paniculae* dichotomae rami maxime elongati patentissimi bifariam pilosi. *Pedicelli* filiformes multoties flore longiores villosi; fructiferi mox patentes, mox reflexi, interdum etiam erectiusculi. *Flos* magnitudine floris *Stellariae* *Holo-steae*. *Calyx* glaberrimus nitidus: *foliolis* lanceolatis acuminatis eneruiis margine vix membranaceis. *Petala* obcordata alba calycis longitudine. *Capsula* subcylindrica lata calyce paullo longior: denticulis reuolutis.

881**. CERASTIUM *nemorale*.

C. caule erecto superne dichotomo, foliis caulinis lanceolatis acutis hirsutis, petalis longitudine calycis, capsulis patentibus pedicello brevioribus calyce hirsuto longioribus: denticulis reuolutis.

Habitat in nemoribus promontorii Caucasi septentrionalis, circa oppida Stanropolin, Alexandrow et alibi. ☉

C. dichotomo, vulgato et ejus affinibus majus, totum hirsutum neque vero viscosum. *Radix* tenuis annua. *Caulis* dodrantalis pedalisque profunde sulcatus, basi simplex, superne per elongatam dichotomiam ramosus. *Folia* radicalia parua obovato-spathulata; *caulina* longiora acuta obscure nervosa ad dichotomiam caulis usque ascendendo majora, ultra inter flores decrescentia. *Pedunculi* graciles multoties flore longiores, demum patentissimi subreflexi. *Flos* *C.* vulgato duplo major. *Calyx* hirsutus: foliolis acutis margine scariofo angusto cinctis. *Petala* late obcordata calycem aequantia alba. *Capsula* subcylindrica lata calyce longior, nec duplo: denticulis reuolutis. Proximum est *C.* ruderali, a quo differt staturâ altiore, foliis majoribus acutioribus, ramis pedicellisque longioribus, floribus majoribus, capsulis brevioribus latioribusque: denticulis reuolutis nec rectis.

882. CERASTIUM *runderale*.

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 58.

Caules apice semel vel bis tantum vere bifurcantur, ultra rami dichotomiae adeo abbreviati sunt, ut flores subumbellati appareant. Capsulae florum primum sese pendentium ad caulem usque reflecti solent; serotinorum vero mox patent tantum, mox eriguntur.

883. CERASTIUM *vulgatum*.

Synonyma adde: Schultes obs. p. 87. Wahlenb. carpat. n. 447. Besser galic. n. 544.

C. viscosum. Engl. bot. 790. Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 4396. Wahlenb. lapp. n. 274.

Elatius, hirsutum, vix viscidum. Folia oblonga. Pedicelli capsulae aut aequales aut longiores. Calyx pilis subadpressis: foliolis exterioribus anguste, interioribus late albo-marginatis. Semina rufi-fusca ad lentem undique evidenter tuberculata.

884. CERASTIUM *viscosum*.

Synonyma adde: C. vulgatum. Engl. bot. 798. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4395.

C. (barbulatum) caulibus prostratis pedunculisque articulo-villosis, foliis subovalibus, calycibus acutiusculis apicibus concoloribus barbatis petala superantibus. Wahlenb. carpat. n. 446.

C. (rotundifolium) piloso-viscosum, foliis radicalibus obouatis, caulinis ovalibus; caule simplici erecto, floribus congestis subumbellatis, corollis calyce minoribus. Sternb. et Hoppe in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 113. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 58. Besser catal. hort. cremonec. a. 1816. p. 35.

Erectiusculum hirsutum superne imprimis viscidulum. *Folia* lata obtusa. *Pedicelli* capsulâ semper breuiores. *Calyx* pilis longis patentiusculis: summis foliola exsuperantibus; foliolis exterioribus margine scariofo vix ullo. *Semina* dilute rufa compressiuscula, ad lentem margine tantum euidenter tuberculata.

885. CERASTIUM *femidecandrum.*

Synonyma adde: Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4398. Besser galic. n. 546.

C. (viscosum) caulibus prostratis pedunculisque glanduloso-pubescentibus, foliis suboualibus, calycibus apice diaphanis glabris petala aequantibus. *Wahlenb. carpat. n. 448. Flor. dan. t. 1212.*

Diffusum, caule paniculâque imprimis viscosum, saepe pygmaeum. *Folia* elliptica. *Pedicelli* capsulâ longiores. *Flores* minores. *Calyx* pilis patentiusculis villoso-viscosus: foliolis albo-marginatis et omnibus in apiculum album longum eductis. *Semina* rufa: tuberculis ad lentem quoque vix conspicuis. Videtur hoc *C. viscosum* multorum, an etiam *Linnaei*?

886. CERASTIUM *pentandrum.*

Visciditas minor quam praecedentis. *Folia* in uniuersum latiora. *Panicula* post primam dichotomiam magis conferta, ut *flores* veluti fasciculati. *Pedicelli* aequae longi et *calycis* foliola aequae longe scariofo-apiculata. *Varietas* prioris esse videtur, ad quam referendum *C. ouale*. *Persoon enchirid. I. p. 521. Besser galic. n. 545.*

Petala calycem in hoc et affinibus vix unquam superant, quoad reliquum eorum ad calycem ratio, sicut *staminum*

fertilium inconstans et inter quinarium atque denarium varians numerus parum ad dignoscendas species valent.

887. CERASTIUM *aruense*.

Hujus sane loci est C. Kasbek *Engelhardt et Parrot it. cauc. tab. titul.*, quamvis folia quidquam fistantur breuicra. Provenire hoc ad radices alpis Kasbek olim notavi; nec mirum, quod feminibus minutis ope procellarum per aëra dispersis, idoneis alpium, etiam summarum, a niue vacuis plagis germinet vegetetque.

888. CERASTIUM *repens*.

Caucasicum nostrum convenire cum C. tomentoso *herbarii Linnaeani* nuper in litteris *amiciss. Steuero* nunciauit *Clar. Smith*. Immutandum igitur est apud nos nomen triviale et Synonyma *Linnaei* atque *Royeni* excludenda; cætera vero sic se habebunt.

889. CERASTIUM *argenteum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 58.*

C. incanum. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 805.*

Cam hoc comparandum est C. pilosum. *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 965.*

A C. grandifloro *Waldst. et Kit.*, in omnibus simillimo, solâ pube omnium partium molliore atque lanuginosâ discrepat, quae in grandifloro ex pilis minus intricatis, in caulibus atque pedunculis reuersis componitur. An tamen varietas?

891. CERASTIUM *frigidum*.

Synonymon adde: C. purpurascens. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 809.*

In Caucaſo orientali ad torrentem Jucharibaſchi etiam prouenit.

Caules baſi procumbentes, radicantes. *Folia* radicalia ſpatulata. *Flores* omnium congenerum facile ſpecioſiſſimi. *Calyx*, imprimis verſus apicem, ſaepe ſpadiceo-purpurascens. *Petala* calycem bis ſuperant.

D O D E C A N D R I A .

M O N O G Y N I A .

899. LYTHRUM *Salicaria*.

Totum glabrum, foliis anguſtioribus ſaepe ternis quaternisque in Septentrionalioribus, e. g. circa Petropolin, conſtanter occurrit; foliis latioribus oppoſitis caule calyceque ſubhirsutis in Roſſiâ mediâ et australiore commune eſt (*conf. Treuiranus in repert. ſoc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 149*); denique totum pube copioſâ canescens et ſubtomentosum in Tauriâ maxime meridionali reperitur.

902. LYTHRUM *Thymifolia*.

Excludendum eſt Synonymon *Buxbaumii*, ad Frankeniam laeuem ſpectans. (*conf. obſervationem noſtram ad n. 708.*)

903. LYTHRUM *theſioides*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 62.*

D O D E C A N D R I A .

T R I G Y N I A .

909. EUPHORBIA *Chamaesyce*.

Synonymon adde: Tithymalus orientalis minimus Nummulariae folio. Buxb. cent. 5. p. 48. append. n. 40.

Capsulae non ut dixi laeves, sed corii granulati instar minutissime punctulatae: pilis elongatis raris sparsis, in hâc et in E. canescente. Conferenda E. massiliensis Decand. flor. franc. suppl. 6. p. 357. n. 2144^a.

912. EUPHORBIA *acuminata*.

Varietas E. falcatae secundum Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 2147 et Loisel. flor. franc. I. p. 279.

Semina quadrilatera: lateribus rugis transversalibus parallelis profunde exaratis, in hâc et in E. falcatâ.

914*. EUPHORBIA *condensata*. *Fischer in herb. gorenk.*

E. umbellâ capitato-glomeratâ, foliis lobulatis confertis sursum imbricatis, involucri linearilanceolatis, involucrellis cordato-ovatis mucronatis, capsulis glabris.

Habitat in Iberiâ, circa Tiflin. D. Wilhelms. ☉

Radix exilis annua albicans. Caulis plerumque unicus erectus digitalis seu spithameus simplex, accedente quando

que uno alterone secundario laterali. *Folia* E. *Cyparissiae*, confertissima sursum dense imbricata subulata caduca, sicut tota planta glauca; ea quae floribus loco involucris subsunt latiora lineari-lanceolata mucronata. *Flores* in apice caulis, ob *umbellae* aequae ac *umbellularum* radios brevissimos, vix ullos lineam longos, obliteratedâ dichotomiâ, capitato-glomerati, formâ et magnitudinè florum E. *falcatae* ejusque affinium. *Involucella* etiam E. *falcatae* involucellis similia, apicem versus obscure crenulata. *Semina* subglobosa albicantia, punctis plurimis minimis inaequalia. Sicut in E. *falcatae* varietate acuminatâ *umbellulae*, ita in hac tota umbella conglomerata est.

915. EUPHORBIA *undulata*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 65.*

Semina globosa laevia ochroleuca.

916. EUPHORBIA *tenuifolia*.

Synonyma adde: *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816: p. 57.*

E. *praecox*. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 65.*

E. *longifolia*. *Güldenst. it. 1. p. 192.*

Similem observavi in campestribus apricis argillofis, inter Hypanis et Tyrae ostia, quae sub Maji finem vix florere incipiebat, tauricâ multo tardiores foliisque et involucris adhuc angustioribus discrepantem et forte specie diversam. Nec de tauricae atque gallicae identitate mihi penitus constat; tanto quidem minus, quod capsulam laevem huic tribuunt *Cl. Decandolle flor. franc. n. 2149* et *Loiseleur flor. franc. 1. p. 280.*

Peraffinis his etiam est, tamen, ut videtur, specie diversa.

* EUPHORBIA *gracilis*.

E. umbellâ subquinquefidâ bifidâ, foliis lineari-ellipticis mucronatis remotis, involucris confimilibus: foliolis subaequalibus, involucellis lato-cordatis acutis, capsulis punctulato-scabris.

E. gracilis. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 56.

E. segetalis. Besser galic. n. 565. (ex „autopsiâ speciminis ab auctore communicati.)

Altius haec in Septentrionem excurrit, in Poloniâ australiore a *Bessero*, ad Tanain inferiorem a *Henningio*, in Ucraniâ usque ad Belgorod a *me* lecta; sed *E. tenuifolia* australioribus ad Wolgam inferiorem, atque Tauriae adscripta est.

Folia in uniuersum, quam in *E. tenuifoliâ* breuiora latioraque, obtusiuscula cum mucrone, nec lineari-lanceolata acuminata. *Involucris foliola* summis caulinis confimilia paullo minora: omnia subaequalia; in *E. tenuifoliâ* vero valde inaequalia: maioribus tantum folia caulina summa longitudine aequantibus. *Umbella* in gracili saepius 5-radiata, in *tenuifoliâ* vix unquam radiis ultra 4. *Involucella, flores fructusque* utriusque simillima.

917. EUPHORBIA *amygdaloides*.

Caulis foliaque subpilosa. *Folia et involucris utriusque foliola* obtusissima subemarginata minime mucronata. Est *E. sylvatica* plurimorum auctorum, locus enim natalis sylvae sunt.

918. EUPHORBIA *glareosa*:

Definiatur: E. umbellâ quinquefidâ bifidâ, foliis spathulato-lanceolatis mucronatis coriaceis, involucris ouatis, involu-

cellis reniformibus, calycinis segmentis subemarginatis, capsulis feminibusque laevibus.

Synonymon adde: Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 56.

*Staturâ admodum variat, sicut foliorum latitudine. In elatioribus rami umbelluliferi accessorii ita sunt copiosi et sub umbellâ terminali coacervati, ut haec multifida appareat. Capsula tota punctis eleuatis parum conspicuis obsita. E. nicaeensi nimis sane affinis est, quâcum conjungit Cl. Treuiranus in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 149.* Quaeritur etiam ane huc potissimum spectet *E. lucida Schultes obs. p. 91.**

Varietas elatior in campestribus Rossiae meridionalis, ad Borysthenem, Hypanin atque Tyram ubique frequens est.

919. EUPHORBIA *saxatilis.*

Definiatur: E. umbellâ 5-fidâ 2-fidâ, foliis inferioribus spathulato-lanceolatis mucronatis coriaceis, superioribus spathulato-ellipticis, inuolucris ovatis, inuolucellis reniformibus, calycinis segmentis lunatis, capsulis laevibus, feminibus scrobiculatis.

Hanc in collibus cretaceis Ucraniae ad Tanain minorem (Donez), prope oppidum Isjum etiam obseruavi.

Semina quasi calce illinita ut in praecedente, sed non maculis tantum obscurioribus, uti hujus, picta, sed scrobiculis sparsis excauata. Folia margine scabriuscula in hâc et in praecedente.

920. EUPHORBIA *Esula.*

*Tauricam varietatem, a vulgari foliis acutis mucronatis et inuolucris latioribus discrepantem recenset Besser in *Catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 56.**

Huic affinis etiam est, varietatem humiliorem brevifoliam: depauperatâ umbelâ referens, primum a me ad vias agrorumque versuras inter Pensa et Saratow lecta, nuper in Poloniâ australiora reperta

* *EUPHORBIA tristis.*

E. umbellâ 5 - fidâ dichotomâ, foliis oblongo - ellipticis glabris, inuolucellis lato-cordatis, segmentis calycinis lunatis, capsulis glabris.

E. tristis. Besser Catal. hort. cremen. a. 1811. suppl. 4. p. 27 et cat. a. 1816. p. 57.

Differt ab E. Esulâ siaturâ minore, foliis brevioribus latioribusque, ramis sterilibus vix ullis, umbellâ tantum quinquersidiatâ nec multiradiatâ et colore tristi petalorum obscure bicornium.

921. *EUPHORBIA agraria.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 65. Besser. cat. hort. cremen. a. 1816. p. 56.

E (nitens) petalis lunatis, umbellâ multifidâ, capsulis glabris, caule simplici, foliis inuolucrisque ovatis obtusis integerrimis lucidis coriaceis. Treviranus in rept. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 149. (ad specimina juvenilia definita.)

Addatur porro varietas β major, superne ramis sterilibus luxurians, in depressis ad radices Caucasi cisalpini inter Staurupolin et Georgiewsk minime rara, *E. lucidae Waldst. et Kit.* perquam affinis. Differre lucidem calycinis segmentis truncatis birostratis, quae lunata in agrariâ, monet *Cl. Besser in litteris*; certe sic se res habet in omnibus nostrae varietatibus, et in *E. lucidâ* secundum specimina culta horti Cremenciensis. An vero haec unica nota, alias enim quas indicavit

vir eximius, constantes non drehendo, dirimendis speciebus sufficiat, nondum !extra omne dubium positum esse judico. *Foliorum* margo angustissime cortiliganens in elatiore nostrae varietate minus exasperatus est, scabrities attamen apicis foliorum superiorum vix unquam penitus desiderabitur. *Capsulae* angulorum asperitas in omnibus varietatibus punctis elevatis minutis absolvitur, parum igitur in oculos incurrit.

Planta humilior tauricae respondens in Bessarabiae colibus apricis inter Elisabethgrad et Nikolaef abundat.

922. *EUPHORBIA rigida.*

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 65.*

Huic *E. biglandulosa* Desfont. *annal. mus. paris. a. 1808. vol. 12. p. 114. t. 14* admodum quidem affinis est, differre tamen videtur *foliis* minus rigidis atque confertis et *floribus* pulchre luteis, nec segmentis calycinis fusco-purpureis.

924. *EUPHORBIA micrantha.*

Synonyma adde: *Persoon enchir. 2. p. 15. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 65. Hoffm. cat. hort. mosq. a. 1808. n. 1335.*

In nemorosis circa castellum Georgopolitanum et alibi per promontorium Caucasi septentrionale etiam obuia, in sylvis circa Kubam frequens, teste Steueno in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 263.*

Semina matura fuscescunt.

925. *EUPHORBIA platyphyllos.*

Notabilis *varietas* circa Sympheropolin Tauriae occurrit, villis *germinum* etiam in *fructu* persistentibus.

926. *EUPHORBIA condylocarpa.*

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 65.

In herbidis ad montem thermis Constantinomontanis imminuentem abundat,

Radix tuber simplex globosum nodis inaequale, circiter Juglandis magnitudine, extus nigricans, intus album.

927. *EUPHORBIA aspera.*

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 65.

Communis in nemorosis per totum Caucasi promontorium septentrionale,

Radix tuberosa: tubero magnitudine mali sylvestris, superficie nodosa, veluti ex pluribus tuberibus minoribus compacto. *E. muricata flor. taur. cauc. n. 928* est tantum varietas hujus: fructuum verrucis magis elongatis, pilis vero oblitteratis.

927* *EUPHORBIA pilosa.*

E. umbellâ 5-fidâ, 3-fidâ, 2-fidâ; foliis ferrulatis pilosis: imis oblongis obtusiusculis, superioribus lanceolatis, involucrellis ovatis, capsulis asperis pilosis.

E. umbellâ 5-fidâ, 3-fida, 2-fidâ; involucrellis ovatis, petalis integris, foliis lanceolatis subpilosis apice ferrulatis. Linn. ed. Willd. 2. p. 917. Gmel. sib. 2. p. 226. n. 1. t. 93. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2166.

Crescit in Tauriâ, circa Sympheropolin, nec non in montibus syluosis circa Kogkos. &

Caulis pedalis seu bipedalis sulcatus simplex, proeetiore aetate quandoque uno altero ramo laterali sterili auctus. *Folia* sessilia utrinque angustiora; inferiora breviora

latioraque obtusiuscula, undique, magis tamen subtus pilosa; superiora lanceolata acutiuscula distincte ferrulata, pube ascendendo parciora. *Umbella* nudiuscula lutescens. *Involucrum* summis foliis confimile. *Involucella* primae dichotomiae ovata basi subcordata ferrulata, ulteriora minora fere orbicularia. *Calycina* segmenta integra truncata. *Capsula* tuberculis minutis rufescentibus undique exasperata, praetereaque pilis albis rectis longis pubescens. *Rami* foriferi axillares sub umbellâ principali 3-fidi, 2-fidi.

Planta sibirica altior vegetiorque, praeter fructus magis quoque quam in tauricâ verrucosus, simillima est *E. procerae*.

930. EUPHORBIA *procera*.

Synonymon adde: *E. (villosa)* umbellâ 4 - 7 - fidâ bifidâ, involucellis ellipticis ferrulatis, nectariis integris, foliis lato-lanceolatis ferrulatis subtus villosiusculis, capsulis laevibus. *Besser galic. n. 568. (ex autopsiâ specimin. ab auctore communicati.)*

Species late per imperii Rutheni australiora disseminata, in Wolgensibus, in Poloniâ australiore et in Ucraniâ passim obuia, ubi foliis angustioribus parum pubescentibus variat.

E. villosa Willd. in *Linn. spec. plant. 2. p. 909, ob fructus verrucosos, ad E. pilosam ableganda esse videtur.*

D O D E C A N D R I A.

P E N T A G Y N I A.

256* GLINUS. Cal. 5-phyllus. Cor. o. Nectararia
fetus bifidis. Caps. 5-locularis, 5-valvis,
polyisperma.

932*. GLINUS *lotoides*.

Gl. caule piloso, foliis obovatis. *Linn. ed. Willd. 2.*
P. 929.

Alfino lotoides ficula. Bocc. sic. p. 21. t. II.

In inferiore regione Cyri fluvii, circa oppidulum Sal-
lian occurrit. ☉

Comparavi specimina aegyptiaca cum caspicis nullumque
discrimen inveni.

I C O S A N D R I A.

M O N O G Y N I A.

936. PUNICA *Granatum*.

Synonymon adde: Marsch. casp. p. 76.

938. AMYGDALUS *nana*.

Calycis segmenta oblonga obtusiuscula obscure glanduloso-
ferrata. Petala carnea oblonga, basi attenuata, apice rotundata.

Drupa sessilis Auellanâ major subrotunda compressa acutiuscula exsacca tota tomento denso fordide albicante tecta. Nucis formâ drupae, minime porosa, subrugosa: costâ prominulâ obtusâ utrinque futurae parallelâ, ut in Pruno.

939. *AMYGDALUS incana.*

Flores subsessiles, *fructus* vero glabri pedicello lineam circiter longo fulti. Ad Prunum esse referendam, ob nucem lacuam, monet Steuen in mem. soc. nat. mosq. 3. p. 263.

941. *PRUNUS Lauro-Cerasus.*

Synonymon adde: Pr. lusitanica. *Güldenst. it. 1. p. 296. 312. 425.*

Glandulae baseos foliorum desunt et baccæ nigrae sapidæ secundum *Güldenstedium* loc. cit. impune comeduntur. Videtur ergo specie a simillimâ caeterum Lauro-Ceraso separanda.

942. *PRUNUS Mahaleb.*

In Iberiâ quoque obuia.

943. *PRUNUS auium.*

In syluis Caucasi orientalis circa Kubam frequens, ex relatione Steueni in mem. soc. nat. eur. mosq. 3. p. 263.

I C O S A N D R I A .

D I G Y N I A .

949. CRATAEGUS *melanocarpa*.

Synonymon adde: *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 88. (sub Mespilo.)*

950. CRATAEGUS *orientalis*.

Icon Tournefortii, ad hanc citata, videtur excludenda; est enim, secundum descriptionem, arboris non spinosae foliis leuiter tantum villosis fructibusque lutescentibus praeditae. Quare potissimum ad nostram spectat „Azaroli species ramis „spinescentibus, foliis utrinque albido-lanatis, fructibus rubris *Tournef. itin. edit. orig. gallic. 2. p. 172.*„

I C O S A N D R I A .

P E N T A G Y N I A .

954. MESPILUS *Pyraecantha*.

Longe ab hac aliena est *M. Pyraecantha Scop. carn. ed. 2. n. 596*: varietas forte *M. germanicae*.

955. MESPILUS *Cotoneaster*.

Varietas tota subtomentosa, etiam germinibus calycibusque, fortassis ad *M. tomentosam Aitoni* (*M. eriocarpam Decand.*) referenda, passim per Caucasum, praesertim vero circa thermas Constantinomontanas in saxosis reperitur. *Folia* omnium varietatum apud nos obtusa, seu obtusiuscula cum mucrone minimo; inferiora interdum emarginata.

958. PYRUS *elaeagrifolia*.

Synonymon Tournefortii sub subsequente a nobis adductum huc transferendum est, secundum *Pallas in nou. act. acad. scient. petrop. 7. p. 355.*

Diagnos hujus a *P. falicifoliâ*, a *stylorum* ad stamina ratione desumpta fallit, sunt enim in utrâque genitalia subaequalia et *pedicelli* longe quam in *P. communi* breviores, adeoque *corymbi* confertiores. *Calycis segmenta elaeagrifoliae* triangularia acuta, *falicifoliae* breviora oblonga obtusiuscula. Conferenda *P. amygdaliformis Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 531. n. 3679 b.*

964. SPIRAEA *hypericifolia*.

Non perspicio, cur apud *Linnaeum spec. plant.* et ex eo a recentioribus huic locus natalis exclusivè adscribatur Canada, quum tamen ex speciminibus rossicis herbarii *Demidoviani* primum sit determinata in *Linn. amoenit. 2. p. 337* et repetita inter ruthenas apud *Karamischew dissert. in Linn. amoenit. 7. p. 23.*

Inter copiosas *foliorum* venas unum par, lineae circiter interuallo a petioli apice remotum, caeteris magis conspicuum esse solet, quapropter *folia* subtriplineria dici possunt, licet

quandoque venae hae principales similiae aequae validarum ex carinali folii nervo originem trahentium copiâ obliterantur.

De constanti Sp. acutifoliae et obovatae Willdenovii *enum. hort. berol. p. 541*, inter se et a nostrâ discrimine specifico, valdopere dubito, foliorum hujus sicuti Sp. crenatae et thalictroidis polymorphiam probe noscens. In uno eodemque individuo folia alia oblongo-obovata integerrima, alia apice inciso-dentata saepe vidi. Conferatur *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 645. n. 3777*.

ICOSANDRIA.

POLYGYNIA.

969. ROSA cinnamomea.

Synonyma adde: R. tubo calycis globoso, pedunculis ramulisque glabris, aculeis stipularibus subbinis, petiolis inermibus villosis, foliolis oblongo-lanceolatis serratis, basi attenuatis integerrimis, subtus cinereo-glaucis pubescentibus. *Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 60. Flor. dan. t. 1214. Lam. et Decand. flor. franc. n. 3699. Besser galic. n. 590.*

R. (*majalis* β . *cinerea*) germinibus globosis pedunculisque glaberrimis, caule aculeis stipularibus rectis, foliolis oblongo-ellipticis subtus incano-cinereis. *Wahlenb. lapp. n. 256.*

R. spinosissima. *Gort. ingr. p. 78. Sobolewski petrop. p. 328.*

Alius congeneribus in septentrionaliora ascendit, circa Mosquam Petropolinque haud rara.

Caucasica nostra, in rupestribus subalpinis circa acidulam Nartfana nascens, pro more fruticum per montosa aprica arida crescentium, vulgari humilior est, ramis brevioribus, villositate omnium partium herbacearum praesertim paginae inferioris foliorum insigniore, aculeis tenerioribus rectiusculis in ramis annosioribus magis copiosis, foliolis quidquam minoribus. Pedunculi subfolitarii vix germinis longitudine cum hoc et basi dorsali laciniarum calycis rubicundi. Hae intus margineque tomento glauco pubescunt: appendicibus elongatis lineari-lanceolatis indivisis irregulariter serratis viridibus pubescentibus, supra fructum globoso-ouatum (nec ut in septentrionali depresso-globosam) conniuentibus. Septentrionalis grandifolia sphaerico fructu R. cinnamomeam Swartzii constituere, australior vero nostra, quae R. cinnamomea β Decand. flor franc 6. suppl. p. 534, ad R. cineream Swartzii potissimum referenda esse videtur. Hujus quoque loci erit: R. (daurica) germinibus pedunculisque glabris, aculeis stipularibus, petiolis subvillosis, foliolis semiferratis. Pall. ross. 2. p. 61, sicut R. cinnomomea receptaculo oblongo. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 66.

970. ROSA taurica.

Synonymon adde: Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 119.

Ulterioribus haec observationibus confirmanda est in nuperrimis meis itineribus tauricis non visa species. Possit ad R. collinae variet. β pertinere.

971. ROSA pimpinellifolia.

Definiatur: R. germinibus globosis pedunculisque glabris, caule aculeis copiosis sparsis rectiusculis: majorum basi

lineari-ellipticâ, petiolis aculeatis, foliolis obtusiusculis simpliciter ferratis glabris, calycinis segmentis indivisis.

Synonyma adde: R. (*altaica*) germinibus globosis pedunculisque glabris, caule aculeis fetaceis sparsis rectis, petiolis aculeatis, foliolis subrotundo-ellipticis. *Willd. enum. hort. berol. p. 543. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 117.*

R. spinosissima. *Poll. pal. n. 487. (secundum descriptionem)*

Foliolorum magnitudine perquam variat, et quidem varietates elatiores foliolis latioribus praeditae R. *altaicam Willdenouii* potissimum constituere videntur. Talem varietatem observaui imprimis in dumetis circa castellum Severnaja promontorii Caucasi septentrionalis. Parvifolia, aculeis validis spadiceo-rubentibus basi valde compresso-dilatatis per Caucasi orientalis colles lapidosos et in Iberiâ reperitur. Flos constanter albus. Cautè distinguenda a R. *pimpinellifoliâ* aliorum, quae est insequentis varietas albiflora: pedunculis germinibusque glabris.

972. ROSA *spinosissima*.

Definiatur: R. germinibus globosis basi pedunculisque hispida glabrisque, caule aculeis confertissimis fetaceis: basi elliptico-orbiculari, petiolis aculeatis, foliolis obtusiusculis simpliciter ferratis glabris, calycinis segmentis indivisis.

Synonyma adde: R. fructibus globosis pedunculisque glabris, aculeis caulinis numerosissimis rectis fetaceis, foliolis subrotundis glabris. *Smith brit. 1. p. 537. Flor. dan. t. 398. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 118.*

R. *pimpinellifolia*. *Lam. et Decand. flor. franc. n. 3697. Wahlenb. carpat. n. 495.*

Aculei caulini rameique copiosiores, in uniuersum tenuiores et praecipue basi minus quam in praecedente dilatato-compressi, in annosioribus, postquam euanuere, relinquunt totam superficiem cicatricibus albidis copiosissimis obsitam. *Floribus* albis et carneis variat. Apud nos hispiditas in *pedunculis* atque *germinis* basi vix unquam penitus deficit.

Huic omnium proxima est, occurrens in Volhyniae fauosis circa Cremenecium „R. (*microcarpa*) calycis tubo globoso „pedunculis cauleque fetoso-aculeatis, aculeis subulatis rectis „subdeflexis *Besser cat. hort. cremenec a. 1811. suppl. 4. p. 20 et cat. a. 1816. p. 118.* Discedit tantam petiolis subinermibus, *germine* toto nec basi tantum hispido et *fructu* paruo mole *Pisi* majoris.

972*. ROSA *myriacantha*.

R. *germinibus* globosis *pedunculisque* hispidis, raro glabris; *caule* aculeis copiosis sparsis rectiusculis: *maiorum* basi oblongo-elliptica, *petiolis* aculeatis *foliolisque* obtusiusculis biserratis subtus et margine glandulosis, *calycinis* segmentis indivisis.

R. *myriacantha*. *Lam. et Decand. flor. franc. n. 3698.*
Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 118.

In Tauriae collibus siccis occurrit cum praecedente, a qua olim non distinxeram. h

Facies praecedentium, *aculeorum* caulinorum forma situsque potissimum penultima. Ab utraque pube *petiolorum* et *foliolorum* biserratorum distincta. *Pedunculi* vulgo, cum basi *germinis* et *laciniis calyciis* valde glanduloso-hispidi. Vidi tamen *varietatem* *pedunculis* *germinibusque* glaberrimis, pube etiam *foliolorum* *petiolorumque* parcioris. *Flos* constanter albus. *Foliolorum* magnitudine variat sicut praecedens. Ad *va-*

rietatem parnifoliam valde hispidam referenda est „R. (*par-
uifolia*) germinibus pedunculisque hispidis, caule petiolisque
„spinosissimis. *Pall. roff. 2. p. 62. (Calpium Osetiae incola, ex
„Güldenstaedtio.)*„

Mox recensitis aequae affinis, iterum vero ab iis distincta
est sibirica

* *ROSA oxyacantha.*

R. germinibus globosis glabris, pedunculis villoso-glandu-
lofis, caule aculeis confertis fetaceis: basi orbiculato-ellipticâ,
petiolis aculeatis, foliolis obtusiusculis simpliciter ferratis gla-
bris, pedunculis fractus reflexo-patulis, calycinis segmentis in-
dinatis.

R. sylvestris spinosissima, foliis Pimpinellae glabris, flore
incarnato odoro. *Gmel. sib. 3. p. 177. n. 16?*

*Facies et foliola fere R. spinosissimae parva. Aculei cau-
lini basi aequae angusti, sed quidquam majores minusque con-
ferti. Praecipua diagnosi ab affinibus ex pedunculo longiore,
in quo fructus sphaeroides atro-sanguineus nutat. Calycis la-
ciniae in hac et praecedentibus demum in fructu maturascente
sursum conninere solent.*

973. *ROSA villosa.*

Definiatur: R. germinibus globosis pedunculisque acu-
leatis, calycis segmentis muricato-hispidis, aculeis caulinis
sparsis validis rectiusculis: basi orbiculato-ellipticâ, petiolis
villosis aculeatis; foliolis (magnis) biserratis utrinque villosis,
margine glandulosis.

Synonyma adde: *Smith brit. 1. p. 538. Lamarck et
Decand. flor. franc. n. 3700. Wahlenb. carpat. n. 494. Besser
galic. n. 591. Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 61.*

Calycis segmenta non longa pilis copiosis glandulosis spadicis vestita: interiora appendiculata, supra fructum magnum globosum sanguineum conniuentia. Aculei caulini rari basi parum dilatati.

Proxima huic et nimis affinis est, in Volhyniâ crescens „R. (*Andrzejowscii* Steueni) calycis tubo globoso pedunculis-„que setoso-aculeatis, laciniis glanduloso-muricatis in fructu „erectis, foliolis ellipticis subovando-ovatisve subglanduloso-„biferratis utrinque villosis parvulis, petiolis cauleque aculea-„tis: aculeis rectis confertis basi compressis, fructibus cocci-„neis. *Besser in litt. et catal. hort. cremen. a. 1811: suppl.* „3. p. 19. *cat. a. 1816. p. 117.* „, *Differt praecipue acu-* „leis caulinis pluribus, principalibus compressis magis dilata-„tis: basi longe ellipticâ; *foliolis minoribus, corollis pal-* „lidioribus.

974. ROSA *ferox*.

R. germinibus subglobosis pedunculis petiolisque hispidis, caule hispido: aculeis copiosis sparsis, primariis validis cornis basi dilatato-incrassatis, foliolis subovando-ovatis subtus glanduloso rubiginosis, grosse serratis: serraturis glanduloso-ferrulatis. *Marsch. cent. plant. rar r. ffic. 1. t. 37. Laurent. Rosae 42. Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 268.*

R. provincialis. *Flor. taur. cauc. n. 974. (exclusis synonymis.)*

R. horrida. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 66. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 117.*

975. ROSA *cuspidata*.

Definiatur: R. germinibus ovatis pedunculis calycibus-„que hispidis, aculeis caulinis validis recurvis, petiolis glan-

dulofo-villosis aculeatis, foliolis (majusculis) ovato-lanceolatis acutis argute glanduloso-biserratis, utrinque villosis subtus glanduloso-scabris; floribus corymbosis.

Aculei baseos petiolorum confertiores crassi. *Foliorum* villositas utriusque paginae mox insignis, mox parca imprimis paginae superioris; scabrities ex glandulis stipitatis paginae inferioris constans, in fructiferis ramulis, detritis aetate villis, magis conspicua. *Germina* ovata, sic quoque *fructus* atro-sanguinei, nec uti eos olim immaturos descripsi, globosi atro-coerulei. *Pili* glanduliferi pedunculi, germinis, atque calycis parvi.

975*. ROSA *dimorpha*.

R. germinibus ovatis pedunculisque hispidis, aculeis caulinis subdeflexis, petiolis villosis aculeatis, foliolis (majusculis) ovato-lanceolatis acutiusculis biserratis utrinque villosis, floribus subcorymbosis.

R. calycis tubo elliptico pedunculisque fetoso-aculeatis: laciniis glanduloso-hispidis, petiolis cauleque sparse aculeatis: aculeis subdeflexis rectiusculis, foliolis ellipticis acutis villosiusculis biserratis, fructibus globosis (coecineis). *Besser cat. hort. cremen. a. 1811. suppl. 3. p. 19. cat. a. 1816 p. 117.*

Ad latera montium per Caucasum passim reperitur. †

Media quasi inter *R. cuspidatam* et *tomentosam*. A priore differt defectu *glandularum* in paginâ inferiore foliolorum minus acuminatorum haud ita argute serratorum et *aculeis* caulinis minus crassis atque aduncis; a posteriore vero villositate in foliis minus densâ, *foliolis* in uniuersum majoribus et *floribus* longius pedunculatis corymbosis. *Variat* fetis pedunculorum atque *germinum* rarioribus confertioribusque et hispiditate laciniarum *calycis* mox insigni mox vix ullâ. *Foliorum* marginem eglandulosum praedicat *Cl. Besser loc. cit.;*

ego tamen ferraturas passim glandulâ terminatas video in specimine sicco ab auctore accepto. „Flos non magnus pallidissime carneus: odore specifico balsameo. Fructus magnus globosus. Besser loc. cit.,

975**. ROSA tomentosa.

R. germinibus ovatis pedunculisque hispidis, aculeis caulinis subaduncis, petiolis villosis aculeatis, foliolis (mediocribus) ovatis acutiusculis glanduloso-hiserratis utrinque villosotomentosis, floribus solitariis geminisve.

R. fructibus ovatis pedunculisque hispidis, aculeis caulinis aduncis, foliolis ovatis utrinque tomentosis. *Smith brit. I. p. 539. Besser galic. n. 592.*

In montosis Caucasi passim obuia. †

Hujus specimen seruo, mihi a b. Willdenouio pro R. villosâ communicatum.

* Commemoranda hic est „R. (*mollis*) germinibus ovatis pedunculisque aculeolatis, caule inermi, foliolis ovalibus duplicato-ferratis petiolisque pubescenti-mollibus. *Ledebour in mem acad. scient. petrop. 5. p. 541. n. 29.,* secundum *Cl. auctorem* in Caucasi monte Kaifchaur crescens, mihi veronondum visa, quam, utut affinem R. dimorphae et tomentosae, cum nullâ tamen nostrate combinare possam. „Caulis inermis glaber viridis. Petioli inermes pubescentes leviter canaliculati. Folia inferiora: foliolis 7-nis, superiora 5-nis, summa floralia ternis: lateralibus brevissime, terminali longepetirolatis; omnibus ovalibus obtusis duplicato-ferratis: ferraturis glandulosis, utrinque, subtus tamen paullo magis pubescentissimâ obductis. Flos terminalis solitarius, pedunculo germinis longiori infidens. Calycis lacinae pubescentes, aculeolis glandulisque pedicellatis praesertim ad carinam oblitae, margine tomentosae, in apicem foliaceum lineari-spathulatum

„ferrato-glandulosum productae. *Germen* ouatum fuscum colore
„glaucobrunneo nebulosum, uti *pedunculus* aculeolis raris adspersum.
„*Ledebour loc. cit.*„

977. ROSA *pumila*.

Definiatur: R. germinibus ouatis pedunculisque hispidis, ramulis petiolisque hispido-aculeatis, aculeis caulinis raris caducis, foliolis subrotundo-ouatis (magnis) obtuse glanduloso-biserratis, subtus pallidioribus villosis; fructibus subpyriformibus.

Synonyma adde: *Wahlenb. carpat. n. 491. Besser galic. n. 595. Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 62.*

Caules ramique annosiores aculeorum validorum euandrom bafi cicatrifati. *Ramuli* hornotini hispidi et aculeis confertis fetaceis armati. *Petioli* glanduloso-villosi: aculeis paruis paucis. *Foliola* magna rotundata: acumine medio minuto, supra fature viridia aetate nitida, subtus villis copiosis pallescentia. *Pedunculi* folitarii cum bafi germinis aculeolis glanduliferis hispidati. *Calycina* segmenta latiuscula non longa, extus glandulis rubiginosa, intus tomentosa: duo vulgo apice inciso-appendiculata. *Flos* speciosus lacte roseus. *Fructus* magnus sanguineus utplurimum pyriformi-obouatus, interdum subglobosus. Pro *varietate* R. gallicae γ recensetur apud *Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 3709*, cui non repugno.

978. ROSA *pygmaea*.

Definiatur: R. germinibus ouatis pedunculisque hispidis, ramulis petiolisque hispido-aculeatis, caulibus subinermibus, foliolis (mediocribus) ouatis acutis argute glanduloso-biserratis glabriusculis, subtus glaucescentibus; fructibus subouatis.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 2. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 118.

Præter notas diagnosticas a præcedente, olim indicatas, nunc adjicio hispiditatem ramulorum in uniuersum minorem, aculeos caulinos pauciores sed validiores et passim in anno-
floribus quoque caulibus atque ramis superstitibus, villositatem in foliis minoribus vix ullam, denique calycina segmenta longius apiculata et frequentius appendiculata.

Aberrat germinibus magis oblongis, ramulorum hispiditate adhuc parcioribus, aculeis econtra caulinis validioribus constantius persistentibus, denique floribus quidquam minoribus, vix attamen specie differt occurrens in Poloniâ australiore, passim etiam in Bessarabiae campestribus elatioribus a me lecta, nec Tauriæ peregrina „R. (liuescens) calycis tubo elliptico gracili utrinque attenuato basi, laciniis, pedunculis petiolicisque glanduloso-hispidis, caule pruinoso petiolicisque remote aculeatis: aculeis subteretibus subrectis, foliis ellipticis acutis glabris subtus glaucis biserratis. *Besser cat. hort. cremen. a. 1811. suppl. 4. p. 19. catal. a. 1816. p. 118.*„

Quæro an hujus etiam loci sint: R. austriaca Cranz fasc. 2. p. 36. Poll. pal. n. 484. R. Crantzii. Schultes obs. p. 94. Cum R. liuescente *Besseri* autem conferenda est R. glauca *Schottii*.

979. ROSA floribunda.

R. germinibus ovatis basi pedunculisque hispidis: fetulis glanduliferis, aculeis caulinis validis basi compresso-dilatatis recuruis, petiolicis villosis aculeatis, foliis (minoribus) ellipticis acutis argute biserratis: ferraturis glandulosis, supra villosis subtus glanduloso-rubiginosis.

R. floribunda. Steuen manuscr. *Besser catal. hort. crem. a. 1816. suppl. 4. p. 19. (in notâ.)*

R. rubignosa. *Flor. taur. cauc. n. 979.* (exclusis synonymis.)

Differt ab affini „*R. (rubiginosa)* germinibus ovatis pedunculisque fetoso-hispidis: fetis subglandulosis, aculeis caulinis validis basi compresso-dilatatis recurvis, petiolis villosis aculeatis, foliolis (minoribus) lato-ovatis grosse serratis: serraturis glandulosis subferrulatis, supra villosis subtus glanduloso-rubiginosis,, colore foliorum inodororum magis glauco, foliolorum formâ, pedunculis quidem longioribus cum basi germinis fetulis exilibus semper glanduliferis parum exasperatis, quandoque subinermibus, nec fetis majusculis saepius eglandulosis, fere ut in *R. villosâ armatis*, denique floribus pallidioribus quandoque albis.

Varietas humilior incondita: foliolis parvis, floribus quoque minoribus albis, ad latera collium lapidosorum circa Tauriae oppidum Bachtchisarai et passim in montibus peninsulae maxime meridionalibus occurrit.

980. *ROSA puerulenta.*

Synonymon adde: *R. germinibus ovatis pedunculisque hispidis, caule aculeis inaequalibus caducis: aliis raris basi dilatatis recurvis, aliis confertis fetaceis; petiolis glanduloso-villosis aculeatis, foliolis (mediocribus) lato-ovatis glanduloso-biserratis utrinque villosis glandulosisque.* *Marsch. cent. plant. rar. ross. 2. 1. 62.*

Descripti olim et definiti hanc, ad specimina fructifera pygmaea montium Nartsanensium, quam postea pedalem, immo bipedalem ad latera montis Beschtau florentem legi. Elatioris hujus fruticis caules atque rami annosiores: evanidis aculeis inermes apparent, basi tantum delapsorum aculeorum vestigiis cicatrifati; quorum tamen validiores passim conspiciuntur persistentes. *Petioli villis simplicibus glandulisque stipitatis ve-*

stiti et praeterea aculeolis aduncis armati. *Foliola* lata, tempore florescentiae utrinque villosa, deinde caluescunt: glandulis utriusque paginae tunc magis in conspectum venientibus. *Flores* solitarii breviter pedunculati: magnitudine florum *R. rubiginosae*, carnei. *Pedunculi* breves cum *germine* fetis parvis glanduliferis undique hispidi. *Calyx* glandulis confertis et fetis sparsis muricatus, demum supra fructum con-
niuens.

980*. *ROSA iberica.*

R. germinibus ovatis pedunculisque glabris fetalisve per-
paucis hispidulis, aculeis caulinis sparsis basi dilatatis aduncis
petiolis glandulosis aculeatis, foliis (mediocribus) lato-ovatis
glanduloso-biserratis, utrinque glandulosis.

R. germinibus subglobosis pedunculisque hispidis gla-
brisve, caule petiolisque aculeis aduncis, foliis ovatis obtu-
suscule ferratis utrinque glandulosis, petiolis haud pubescenti-
bus. *Steuven manuscr.*

Habitat circa oppidum Krzchinval Iberiae occidenta-
lis.

Maxime quidem affinis praecedenti, tamen differre vi-
detur *statura* altiore, defectu aculeorum caulinorum secunda-
riorum et primariis copiosioribus persistentibus, defectu villo-
rum simplicium in omnibus partibus herbaceis et hispiditate
tam pedunculorum quam germinum longe parciore. *Foliola*
praeter glandulas nuda utrinque quasi glutine illinita ap-
parent.

Huic perquam affinis et fortassis specie haud vere distin-
cta est occurrens in Poloniae australioris frutetis „*R. (caryo-*
phyllacea) calycis tubo ovato pedunculisque glabris, calycum
laciniis pinnatis, petiolis pubescentibus, foliis ellipticis sub-
tus incanis et ferraturis duplicatis glanduloso-scabris, aculeis

„infra stipularibus et petiolorum recurvis basi compressis. *Besser catal. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 4. p. 18 et catal. a. 1816. p. 117.*” Conuenit villositate et praeterea glandulis foliolorum cum *R. puluerulentâ*, caeteris potius cum *R. ibericâ*. *Foliola* non solum subtus et margine, sed utrinque glandulosa video in specimine mihi a *Cl. auctore* communicato. *Villositas* mox parca; mox insignis, ut in juniore *R. puluerulentâ* viscositatem abscondens.

980**. *ROSA Klukii*.

R. germinibus ouatis pedunculisque glabris, aculeis caulinis raris basi dilatatis compressis recuruis, petiolis glanduloso-villosis aculeatis, foliis (majusculis) lato-ouatis glanduloso-biserratis, supra subvillosis, subtus glanduloso-scabris, floribus subcorymbosis.

R. Klukii. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 118.

R. (balsamica) calycis tubo elliptico pedunculisque glabris, petiolis pubescentibus cauleque remote aculeatis: aculeis compressis recuruis, foliolis subrotundo-ellipticis biserratis subtus glanduloso-scabris, fructu globoso. *Besser cat. hort. crem. a. 1811. suppl. 4. p. 18.*

R. (rubiginosa) germinibus oblongis pedunculisque glabris, petioli caulisque aculeis recuruato-aduncis compressis, foliis ouatis subtus glanduloso-scabris. *Wahlenb. carpat. n. 489. (non synonyma.)*

In Tauriâ passim inter affines occurrit. †

Facies *R. collinae latifoliae*, pubes potius *R. rubiginosae*. *Aculei* infra stipulas vulgo 2-3 alterni majusculi, juniores liuescentes apice albidi. *Petioli* aculeis raris curuulis armati, villosi: interspersis glandulis stipitatis. *Foliola* majuscula argute biserrata, supra parum villosa, subtus vix discoloria glanduloso-scabra. *Flores* vulgo corymbosi: formâ et colore

florum *R. collinae*, calycis quoque segmentis valde pinnato-appendiculatis. Styli apprimè villosi, ut in affinibus. Fructus globofo-ouati rubri.

980***. ROSA *Jundzilli*.

R. g rminibus ouatis basi pedunculisque hispidis, aculeis caulibus raris basi dilatatis compressis recurviusculis, petioli glanduloso-villosis aculeatis, foliolis (majusculis) onatis argute glanduloso-biserratis, subtus glaucescentibus subvillosis: venis glandulosis, floribus subcorymbosis.

R. Jundzilli. *Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 117.*

R. (glandulosa) calycis tubo elliptico, laciniis, pedunculis, petioli costisque foliolorum glanduloso-hispidis; foliolis elliptico-ouatis biserratis subtus glaucescentibus, aculeis subflexis sparsis. *Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 3. p. 20.*

R. umbellata. *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 532. n. 3695^a?*

Inter affines per Tauriam et Caucasum reperitur. $\S$

Habitu et haec cum *R. collinâ* convenit. Villositas in foliolis parca. Petioli villosi cum rubigine ex glandulis inspersis: aculeolis raris, hinc inde nullis. Aculei caulini ut in praecedente. Flores corymbosi majusculi. Setulae pedunculorum et bases germinum minutae glanduliferae. Calycis lacinae glanduloso-rubiginosae pinnatim appendiculatae. „Fructus „ouati coccinei. *Besser loc. cit.*„

980****. ROSA *nititula*.

R. g erminibus ouatis basi pedunculisque hispidulis, aculeis caulinis sparsis validis compressis recurvis, petioli glanduloso-villosis aculeatis, foliolis (mediocribus) elliptico-ouatis

acutis argute-biserratis glabriusculis utrinque concoloribus, floribus subfolitariis.

R. calycis tubo subgloboso glabro, pedunculis fetosis, petiolis cauleque aculeatis: aculeis compressis aduncis, foliolis lucidis ovato-ellipticis acutis biserratis glabris. *Besser catal. hort. crem. a. 1811. suppl. 4. p. 30. cat. a. 1816. p. 118.*

R. arguta. *Steuens manuscr.*

Cum affinibus in Tauriae nemoribus atque dumetis passim occurrit. †

Facies praecedentis. Foliola quidquam acutiora et argutius biserrata subtus quoque glabriuscula laetius viridia. Pedunculi fetulae glanduliferae parvae passim et in germinis basin ascendunt; rarius plane desiderantur. Calycis segmenta valde pinnato-appendiculata, dorso rubiginosa. Fructus sphaeroideus ruber.

980****. ROSA saxatilis.

R. germinibus ovatis pedunculisque undique hispidis, aculeis caulinis sparsis validis compressis recurvis, petiolis villosoglandulosis aculeatis, foliolis (majusculis) ovatis inaequaliter argute ferratis: ferraturis subduplicatis, utrinque glabriusculis subtus pallidioribus; floribus subcorymbosis.

R. saxatilis. *Steuens manuscr.*

In Tauriâ inter frequentiores congenerum est. †

Affinis proxime praecedentibus. *Foliola in uniuersum nonnihil latiora: ferraturis haud ita subtiliter ferrulatis, saepe simplicibus. Hispiditas germinum atque pedunculorum insignis per totam germinum superficiem extenditur. Flores saepissime plures aggregati mediocres. Styli hirsuti. Fructus R. collinae, cui, praeter glabritiem foliolorum, haec etiam valde est affinis.*

980*****. ROSA calycina.

R. germinibus ovatis pedunculisque glabris, aculeis caulinis raris compressis recurvis, petiolis glabriusculis aculeatis, foliolis (majusculis) ovatis acutiusculis subsimpliciter serratis utrinque glaberrimis, floribus corymbosis, segmentis calycinis dilatatis subbipinnatifidis.

In dametis conuallium portui Odeffano vicinis reperitur. Floret Junio. h

Frutex elatus habitu R. collinae, sed praeter arma caulibus atque petiolorum glaberrimus. *Foliola* quoad formam et serraturas ut plurimum simplices foliolis R. collinae similia laete viridia, subtus vix discoloria. *Pedunculi* aggregati germine paullo longiores. *Flores* magnitudine R. collinae: *germine* oblongo-ovato, *segmentis calycinis* tribus glabris valde foliofo-
 appendiculatis subbipinnatifidis, duobus margine dilatato pubescentibus: appendice minore inciso serrata; *petalis* dilutissime carneis, *stylis* sparsim pilosis. *Fructum* non vidi. Pro varietate subsequente habet Cl. Besser in litteris.

980*****. ROSA uncinella.

R. germinibus ovatis pedunculisque glabris, aculeis caulinis compressis recurvis, petiolis pubescentibus aculeatis, foliolis (majusculis) lato-ovatis acutiusculis subsimpliciter serratis supra glabriusculis subtus villosis, floribus corymbosis, segmentis calycinis dilatatis subbipinnatifidis.

R. calycis tubo elliptico, laciniis subbipinnatifidis pedunculisque glabris, caulis aculeis fortibus recurvis, foliolis ellipticis acutiusculis biserratis costâ petiolisque pubescentibus. Besser cat. hort. cremenec. a. 1811. suppl. 4. p. 21 et cat. a. 1816. p. 119.

Per Tauriam inter congenere minimè rara. h

Foliola non vere sunt biserrata, sed potius inaequaliter ferrata, ut majores ferraturae minoribus quandoque inhaerent, quod quidem et in R. collinâ atque ipsâ caninâ sic passim obtinet. Villositate variat, ita quidem ut foliolorum subtus mox tantum costa venaeque, mox tota inferior pagina pubescat. Caeterum habitu, floribus et amplitudine segmentorum calycinorum praecedenti proxima est. Utraque, secundum specimen R. venosae Swartzii authenticum, mihi ab amiciss. Steueno communicatum, huic perquam etiam affinis est et ulteriori indiget cum hac comparatione.

981. ROSA collina.

Definiatur: R. germinibus ovatis basi pedunculisque subhispidis, aculeis caulinis compressis recurvis, petiolis villosis aculeatis, foliolis (mediocribus) subsimpliciter-ferratis villosis subtus subtomentosis, floribus subcorymbosis.

α. Germinibus basi pedunculisque hispidis.

Synonyma adde: R. fructibus ovatis subglabris, pedunculis glanduloso-hispidis, aculeis caulinis recurvis, foliolis ovatis subtus venis villosis. Besser galic. n. 598. Wahlenb. carpat. n. 492.

β. Germinibus pedunculisque glabris.

Synonyma adde: R. collina. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3702. (ubi varietas nostra α sub R. tomentosâ comprehendi videtur.)

R. (solstitialis) fructibus ovatis pedunculisque glabris, aculeis stipularibus aduncis, foliolis ovatis subtus tomentosis. Besser galic. n. 596 et Catal. hort. crem. a. 1811. ju, pl. 3. p. 29. Cat. a. 1816. p. 119.

Foliolorum villositate valde variat, et quidem varietas minus villosa R. collinam Jacquini et Besseri, magis villosa au-

tem *R. folstitialis Besseri* constituit. Utramque ex autopsiâ specimen *Besserianorum* conjungo, in quibus subinde et in folstitiali pedunculos fetulis sparsis video hispidatos. A *R. folstitiali Besseri* fortasse non differt *R. campestris Swarzii*, cujus specimen authenticum ab amiciss. Steueno communicatum comparavi, simillimumque huic habeo, mihi olim Berolini a b. Willdenouio pro *R. collinâ* dono datum.

982. *ROSA canina.*

Definiatur: *R.* germinibus ovatis pedunculisque glabris, aculeis caulinis sparsis compressis aduncis, petiolis glabriusculis aculeatis, foliolis (mediocribus) ovatis acutis glabriusculis subtus glaucescentibus argute simpliciter ferratis, floribus subsolitariis.

Synonyma adde: *Smith brit. 1. p. 540. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3716. (exclusâ var. β et γ) et 6. suppl. p. 538. Besser galic. n. 597. Wahlenb. carpat. n. 493. Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 67. Poll. pal. n. 486.*

Altius congeneribus ascendit in subalpina Tauriae et in notabilem altitudinem, congeneres si respicias, attollitur. Dignoscitur solenni pubis defectu, ut attamen regula non sine exceptione sit, foliolis minus latis: ferraturis crebris argutis, subtus praesertim glaucescentibus; pedunculis germinibusque vix unquam hispidis, stylosum pilis parcis, fractibus vulgo utrinque attenuatis lacte sanguineis.

983. *ROSA caucasica.*

Synonymon adde: *Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 298. n. 33.*

Ex fructibus Rosae, a me per Caucasi montosa iter faciendo, ante tredecim annos lectis, in horto academico Charikovienfi enatus et passim per alios hortos botanicos diuulga-

tus est frutex spectabilis, quem modo pro *R. caucasicâ* agnosco, culturâ tamen mutatâ, villositatem enim pene exuit magisque enast glaucescens; foliola minus evidenter sunt biserrata, petioli insignius aculeati: aculeolis vulgo et in supremi folioli costam ascendentes. Calycis segmenta magna valde appendiculata, ut in *R. uncinellâ*. Fructus magni globoso-ovati coccinei.

983*. *ROSA leucantha*.

R. germinibus ovatis basi pedunculisque hispidis, aculeis caulinis recurvis, petiolis glandulosis costâque folioli impari aculeatis, foliolis (majusculis) argute biserratis glabriusculis; floribus corymbosis.

Fructus legi in alpe Kaischaur ~~Caucasi osseticæ~~; ex feminibus in horto academico Charkoviensi satis enati sunt fructus, ad quos speciem determinavi. †

Simillima præcedenti cultae et forte varietas. Villcositas in foliolis vix ulla, sed loco ejus in petiolis et passim in foliolorum paginâ inferiore glandulae resiniferae. Setae glanduliferae pedunculorum atque bases germinum minime copiosae parvae. Petala clausa dilutissime rubella, evoluta alba (rosea in præcedente). Styli pilis raris vestiti. Inflorescentia et fructus præcedentis.

983**. *ROSA alba*.

R. germinibus ovatis subglabris, pedunculis elongatis hispidis, aculeis caulinis sparsis recurvis, petiolis villosis aculeatis, foliolis (magnis) lato-ovatis grosse simpliciter ferratis subtus villosioribus; floribus corymbosis.

R. germinibus ovatis glabris, pedunculis hispidis, caule petiolisque aculeatis. *Linn. ed. Willd: 2. p. 1080. Flor: dan. t. 1215. Lamarch et Decand. flor. franc: n. 3717.*

Occurrit in Iberiâ. *D. Wilhelms in herb. gorenkensi.*

Dignoscitur magnitudine latitudineque foliolorum, florum corymbo multifloro, pedunculis germine oblongo multo longioribus, corollis albis. *Pedunculorum* fetae passim et in basin germinis ascendunt. *Segmentorum calycis* magnorum lacinae laterales lanceolato-fabulatae angustae indivisae irregulariter subferratae.

Vix ab hac specie differt, in Tauriâ meridionali, ad latera montis Tschaturdag observata, albiflora etiam *R. montana Steueni manuscr.*

Rhodologiae clavis, me quidem iudice, hucusque defileatur; cui reperiundae me impari esse ingenue fateor. Recensui hic species complures, imprimis sub *R. rubiginosâ*, *tomentosâ* et *collinâ* auctorum delitescentes, magis peregrinae auctoritati, quam propriis observationibus inhaerens, sedulo attamen comparatis nostratibus. Afferet denique lucem et huic intricatissimo generi dies.

991*. *POTENTILLA multifida.*

P. foliis bipinnatifidis supra subvillosis subtus sericeo-tomentosis: laciniis linearibus distantibus, caulibus declinatis.

P. foliis bipinnatifidis quadrijugis superne glabris subtus tomentosis: segmentis distantibus, caule decumbente. *Linn. ed. Willd. 2. p. 1096. Hall. hist. n. 1125. (excluso synonymo Buxbaumii.) Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 263. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3754. Kniph. ectyp.*

Quinquefolium orientale tenuissime laciniatum humifusum. *Tournef. cor. p. 21?*

Occurrit in alpe Schadagh Caucasi orientalis, aestate florens. 2

*Planta alpina caucasica pumila atque pube denfioe can-
dicans caeterum a vulgari non videtur differre; nam haec
quoque foliorum paginâ superiore, faltem ad coftam laciniarum
mediam, villis nunquam penitus deftituitur. Quum in foliis,
proportione totius plantae etiam diminutis, foliola omnia fere
ex eodem puncto originem trahere videantur, potuit a *Tour-
nefortio* fub *Quinquefolio*, nec fub *Pentaphylloide* recenferi.
Sed *Pentaphylloides Amm. ruth. n. 117*, apud *Linnaeum* huc
excitatum, rectius a *Gmelino fib. 3. p. 182* et a *Pallasio it
3. p. 194* ad *P. bifurcam* trahitur.*

992. *POTENTILLA agrimonioides.*

Definiatur: *P. foliis pinnatis, foliolis ovato-oblongis ob-
tusis pinnatifidis villofis fubtus fericeo-tomentofis: inferio-
ribus remotioribus diminutis, ftipulis fubbipartitis, caulibus
adfcendentibus.*

Synonyma adde: *P. foliis pinnatis: laciniis pinnatifidis,
segmentis linearibus integerrimis villofis fubtus fericeo-tomen-
tofis caule adfcendente. Steuen in mem. foc. nat. cur. mosq.
3. p. 264. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 67. Besser catal.
hort. crem. a. 1816. p. 109.*

*Varietatem alpinam valde villofam atque canescentem:
foliolis profundius incifis, in faxofis Caucasi orientalis ad tor-
rentem Kuffartfchai lectam defcripfit Steuen loc. cit., ex quâ
affinitas hujus speciei cum *P. fericeâ* elucet. Mea definitio et
defcriptio ad fpecimina iberica, multo minus villofa, vix ca-
nescentia: foliolorum segmentis breuibus atque latioribus con-
cinnata olim fuit. Pubes foliolorum prostrata, caulium vero
et pedunculorum patens. Stipulae plerumque profunde biparti-
tae: laciniis falcato-fubulatis; rarius dente breui ad bafin au-
ctae, aut indiuiduae. Flores *P. argenteâ* duplo fere majores:
petalis aureis fubemarginatis calyce paullo longioribus.*

Iconem Florae sibiricae 3. t. 38 in textu operis non commemorari annotavi, quam nunc in erratis, ad calcem voluminis, speciei n. 39 adscribi animaduerto; sed hoc iterum per errorem, quum n. 39 sit species foliis digitatis, nec pinatis praedita, forte P. opaca Linn.

993. POTENTILLA *geoides*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 67. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 109.

996. POTENTILLA *recta*.

Hujus duae varietates notabiles occurrunt; altera vegetior, pilis magis sparsis, caule viridi, calycis foliolis quidquam magis acuminatis, corollis pallidioribus; altera minus elata, pilis omnium partium confertioribus, caule basi spadiceo-rubente, floribus tantillum minoribus, corollis saturatioribus. Priorem ipse legi in viciniâ Vindobonae, porro a Willdenouio pro P. rectâ L. communicatam habeo, denique per Ucraniae campos spontaneam obseruavi; posterior per Tauriam atque Caucasum vulgaris est; utraque petalis subtus saturatius luteis, supra dilutioribus gaudet. Notant has varietates Scopoli *carn. ed. 2. sub n. 618 et Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 110*; quas equidem non solum specie haud esse separandas censeo, sed et legitimum ab his discrimen P. obscurae et pilosae Willdenouii, quas, praeter petalorum ad calycem rationem, a posteriore P. rectae varietate nullâ constanti notâ differre video, ulterius confirmandum. Quod de P. rectâ Linnæi a cognomine Jacquini plantâ specie distinguendâ habet Schultes *obs. p. 94 et 95*, id ad discrimen inter P. rectam et P. intermediam (P. canescentem Besseri) pertinet.

997*. POTENTILLA *pilosa*.

P. foliis quinatis, foliolis obouatis grosse dentatis, petalis subretusis calyce minoribus, caule erecto. *Linn. ed. Willd. 2. p. 1100. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 540. n. 3736a.*

Legi hanc in cacumine montis thermas Constantinomontanas fundentis. Eadem circa coloniam Sareptanam etiam occurrit. Floret aestate. ♀

P. obscurae proxima, differt habitu graciliore, pilis ubique parcioribus, foliolis praesertim foliorum radicalium latioribus altius incisus et corollâ vulgo breuiore; haec vero discrimina ambigua esse, et supra notavi, et ex specimine hujus Potentillae mihi a *Wildenouio* olim communicato agnosco.

998. POTENTILLA *astracanica*.

Per Tauriam quoque obuia.

Adultae foliola pustulis per paginam inferiorem sparsis saepe inaequalia. Huc forte referendum est: Quinquefolium orientale montanum erectum hirsutum luteum. *Tournef. cor. p. 21.*

999. POTENTILLA *hirta*.

Variat altitudine, foliolisque majoribus: ferraturis lateralibus pluribus et densitate pubis, quae tamen semper pulchro albo-fericea est. Humilior planta, foliolis minoribus antice tantum ferratis praedita conuenit exacte cum P. hirtâ pedemontanâ, mihi a *b. Roemero* communicatâ. Majorem et copiosiore hirsutiae canescentem varietatem exprimere videtur: Quinquefolium orientale rectum luteum incanum, *Tournef. cor. p. 21.*

1001. POTENTILLA *inclinata*.

Varietatem basi valde ramosam atque diffusam, gracilio-
ribus *cauliculis*, *foliolis* brevioribus: ferraturis quoque mino-
ribus obtusioribusque, *floribus* parvis, *calycibus*, sicut pagina
foliorum inferior, cinereo-tomentosis: *segmentis* obtusifasculis
valde inaequalibus, exterioribus duplo minoribus autumno in
campis argillofis subsalsis Tauriae circa Perecop legi, quae, P.
intermediae cognata, ab eâ discedit gracilitate *habituque* dif-
fuso, tomento paginae *foliolorum* inferioris atque *calycum*, tam
ferraturis *foliolorum* brevioribus, *floribus* minoribus et *petalis*
calycem superantibus. Eadem in arenosis Rossiae mediae, circa
Charkoviam alibique obuia, Coecum polonicum praecipue ad
radices suas fouet, de quo confer *Güldenst. itin. 1. p. 44.*

1004*. POTENTILLA *umbrosa*.

P. foliis radicalibus palmatis 5-6-natis subpilosis: folio-
lis obouato-oblongis obtuse serratis, petalis obcordatis calyce
sublongioribus, caulibus erectiusculis a basi ad bifurcaturas
nudis.

P. umbrosa. *Steuens manuscr. Besser cat. hort. cremenec.*
a. 1816. p. 110.

Habitat in Tauriae maxime meridionalis umbrosis. ♀

Radix valida nigricans, ad terrae superficiem petiolorum
basi marcescente squamata. *Folia* radicalia numerosa longe pe-
tiolata majuscula palmata: *foliolis* principalibus 5, quibus sae-
pius accedit sextum caeteris minus: omnibus oblongis basi
cuneatis apice rotundatis, a basi ad unam tertiam integerrimis,
inde grosse obtusiuscule haud profunde ferratis: ferraturâ
apicis reliquis minore; caeterum laete viridia pilis raris
adpressis subpubescentia, tota cum *petiolis* glandulis vix nisi
lentis ope visibilibus valde viscida; tria intermedia praeser-
tim *pedicellis* propriis 2.3 lineas longis insistentia. *Caulis* er-

citer pedalis rectascendens pilis incumbentibus pubescens. *In-florescentia* subdichotoma generi familiaris. *Folia* sub singulis bifurcaturis radicalibus multo minora, ternata, supra *stipulas* falcato-lanceolatas integerrimas subsessilia: serraturis remotioribus atque acutioribus quam radicalium. *Pedicelli* elongati, magis quam reliquae plantae partes albo-pilosi. *Flores* magnitudine florum *P. reptantis*. *Calyx* magnus sparsim pilosus: *foliolis* lanceolatis acutiusculis subaequalibus. *Corolla* calyce vix major: *petalis* obcordatis intus aureis, extus fulvo-luteis. Quoad formam foliorum atque florum aliquam cum *P. reptante* similitudinem habet nona haec species, caeteroquin ab omnibus hucusque notis distinctissima.

1005*. POTENTILLA *niuea*.

P. foliis ternatis: *foliolis* ovatis inciso-serratis supra villosis subtus niueo-tomentosis, *calycibus* villosis, *caule* adscendente multifloro.

P. foliis ternatis incisus subtus tomentosis, *caule* adscendente. *Linn. ed. Willd. 2. p. 1109. Flor. dan. t. 1035. Steuen in mem. soc. nat. mosq. 3. p. 264. Schranck in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 27.*

P. foliis ternatis utrinque hirsutis infra candidis, *foliolis* ovatis serratis. *Gmel. sib. 3. p. 183. n. 33. t. 36. f. 1.*

Fragaria sterilis folio subtus argenteo. *Amm. ruth. n. III.*

Reperitur in alpe Schadagh Caucasi orientalis. Floret aestate. ♀

Folia supra villis longis densis vestita, quales, praeter tomentum densissimum niueum, etiam inferne ad costam mediam marginemque *foliolorum* prostant. *Flores* parvi, ne quidem magnitudine florum *P. verna*: *petalis* aureis calyce duplo longioribus. *Caucasica* a *sibirica* nullatenus discrepat; sed

gallicam, secundum *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3747* foliis supra glabris praeditam distinctam esse suspicor. Certo suae speciei est Sibiriae transbaicalensi indigena

* *POTENTILLA leucophylla.*

P. foliis ternatis: foliolis oblongis inciso-ferratis, supra glabriusculis, subtus calycibusque niueo-tomentosis, caule ascendente multifloro.

P. leucophylla. Pall. it. 3. p. 194.

P. betonicaefolia. Poiret dict. enc. bot. 5. p. 601.

P. foliis ternatis: foliolis lanceolatis femipinnatis, petioli filiformibus. Gmel. sib. 3. p. 184. n. 55. t. 37. f. 1.

Fragaria sterilis procumbens, foliis Betonicae iustar serratis. Amm. ruth. n. 109. t. 14.

Differt a P. niueâ defectu pilorum elongatorum paginae foliorum superioris et calycum, foliolis longioribus angustioribusque, floribus nonnihil minoribus, foliolis calycinis obtusiusculis. Folia juniora supra tomento vago subpubescentia, aetate vero supra glaberrima satore viridia nitida, utraque igitur pagina maxime discolora.

His affines sunt sibiricae etiam *P. macrantha* et uniflora *Ledebour in mem. acad. scient. petrop. 5. p. 542, 543. n. 30 et 31*, praeter alias notas, *florum speciosorum magnitudine dignoscendae. Mihi plantae hae tantum ex Ledebourianâ loc. cit. descriptione innotuere.*

1009. *GEUM urbanum.*

Synonyma adde: G. foliis lyrato-pinnatis inciso-ferratis, foliolis cuneiformibus oblongo-subrhomboides, caulinis subternatis, stipulis subrotundis /incisis, floribus erectis. Fischer in

mem. soc. nat. cur. mosq. 2. p. 185. n. 3. t. II. Wahlenb. carpat. n. 515. Hall. hist. n. 1130.

1010. *GEUM intermedium.*

Synonyma adde: G. foliis lyrato-pinnatis inciso-ferratis breuiter acuminatis, foliolis cuneiformibus oblongo-subrotundis, stipulis oblongo-subrotundis laciniato-incisis, floribus sub-erectis. Fischer in mem. soc. nat. cur. mosq. 2. p. 185. n. 4. t. II.

G. strictum Aitoni, secundum specimina culta horti Gorenkensis huic perquam affine est, longe vero diuersum floribus nutantibus praeditum G. intermedium Willd. enum. hort. berol. p. 557.

1011. *GEUM riuale.*

Synonymon adde: G. foliis lyrato-interrupte-pinnatis inciso-ferratis, foliolis subcuneatis subrotundis, caulinis subternatis, stipulis oblongo-lanceolatis, floribus nutantibus, aristis plumosis. Fischer in mem. soc. nat. cur. mosq. 2. p. 186. n. 10. t. II.

P O L Y A N D R I A .

M O N O G Y N I A .

1023. CAPPARIS *ouata*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossie. 2. t. 68.*

C. (herbacea) pedunculis unifloris solitariis, stipulis spinosis, foliis ellipticis acutis glabris: junioribus pubescentibus, caule herbaceo. *Willd. enum. hort. berol. p. 560.*

Ramulorum novellorum apices cum foliis, pedunculis atque calycibus nascentibus villis mollibus albis pubescunt: pubescito evanidâ, quae nec *C. spinosae* deest. Cultam in tepidario saepe fruticosam fieri et *C. spinosae* assimilari nunciat *Fischer in litteris.*

1024. ACTAEA *spicata*.

Iberiae etiam indigena est.

276. CHELIDONIUM. Cal. 2-phyllus. Cor. 4-petala. Siliqua linearis, bivalvis, unilocularis.

1025. CHELIDONIUM *majus*. *Flor. taur. cauc n.*

1025. (cum synonymis.)

276*. GLAUCIUM. Cal. 2-phyllus. Cor. 4-petala. Siliqua linearis, 2-3-valvis, dissepimento divisa.

1026. GLAUCIUM *luteum*.

Gl. caule foliisque superioribus repando-sinuatis glabris, siliquis tuberculato-scabris.

Gl. caule glabro, foliis caulinis repandis, siliquâ tuberculato-scabriusculâ. *Smith brit. p. 563. Engl. bot. 8. Scop. carn. ed. 2. n. 635. Willd. hort. berol. p. 562. Allion. pedem. n. 1062.*

Chelidonium Glaucium. Flor. taur. cauc. n. 1026. (cum synonymis.) Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4094. Kniph. ectyp.

Folia radicalia petiolata lyrato-pinnata, utrinque, sicut inferiora caulina, villis copiosis crispis mollibus vestita: sinibus profundis acutiusculis; caulina superiora glaberrima brevia lata undulato-crispa: sinibus minime profundis arcuatis. Pedunculi breves. Calyx mox glaberrimus, mox fetis crispis sparsis oblitus. Corolla non pure flava, siccata colore Merulii Chantarelli, qualem praedicat Scopoli loc. citato. Germen et fructus junior tuberculis squamaeformibus albidis copiosis exasperata; quorum in adultae siliquâ subtilissime longitudinaliter striatâ vix rudimenta supersunt.

1027. GLAUCIUM *phoeniceum*.

Gl. caule foliisque pinnatifidis incisissimis villosis, siliquis hispilis: fetis confertis adpressis.

Gl. caule hispido, foliis caulinis pinnatifidis incisissimis, siliquis fetosis. *Smith brit. p. 564. Willd. hort. berol. p. 562. Allion pedem. n. 1063.*

Chelidonium corniculatum. *Flor. taur. cauc. n. 1027.*
(cum synonymis.) *Lam. et Decand. flor. franc. n. 4095.*

Varietas flore pallide rubro, quam jam notavit Clusius hist. 2. p. 92, etiam apud nos passim occurrit.

1028. *GLAUCIUM violaceum.*

Gl. caule foliisque bipinnatifidis villosis, foliorum laciniis linearibus, siliquis trialvibus hispidis: fetis spatosis patulis.

Gl. foliis bipinnatifidis linearibus (glabris), caule laevi, siliquis trialvibus. *Smith brit. p. 565. Engl. bot. 201. Wild. enum. hort. berol. p. 562.*

Chelidonium hybridum. *Flor. taur. cauc. n. 1028.*
(cum synonymis.) *Lam. et Decand. flor. franc. n. 4096. Schultes obs. p. 97.*

Caulis praesertim basi molliter albo-villosus; talibus villosis folia quoque praesertim ad costam mediam et ad marginem praedita sunt, sic quoque calyces, in quibus villositas copiosior. Germen fetis rigidis adpressis, siliqua autem horizontalibus hispida.

1031. *PAPAUER Rhoas.*

In pumilis fetae caulium omnes patent, in elatioribus autem versus apicem caulis reperiuntur adpressae: nullo praeterea discrimine intercedente. Posterior varietas P. dubium refert, quamvis capsula globosa et stigmate multiradiato satis distincta. *Calyx omnium varietatum fetoso-hispidus.*

1032. *PAPAUER dubium.*

Definiatur: P. capsulis oblongis glabris, calycibus hispidis, foliis pinnatifidis incis: laciniis triangulari-lanceola-

tis, caulis multiflori setis patulis: pedunculorum adpressis, fructiferorum confertis persistentibus.

In Tauriâ vulgo albiflorum occurrere olim monui, sed circa portum Odeffanum, in collibus mari vicinis rubriflorum commune est.

1032*. PAPAVER *laeuigatum*.

P. capsulis oblongis calycibusque glabris, caule multifloro setis rarissimis subhispido, foliis pinnatifidis incisus subpilosis.

Habitat cum priore in collibus circa Odeffam, nec non in rupibus circa thermas Constantinomontanas. Floret Majo, Junio. ☉

Refert varietatem gracilem et glabellam P. dubii rubriflori, sed setis paucissimis caulibus atque pedunculorum, foliis etiam glabriusculis minus compositis: laciniis acutioribus, denique calyce glabro satis distinctum videtur.

1032**. PAPAVER *arenarium*.

P. capsulis oblongis glabris, calycibus hispidis, foliis bipinnatifidis: lacinulis linearibus, caulibus multiflori setis patulis: pedunculorum adpressis, fructiferorum raris caducis.

Habitat in arenâ mobili camporum fluvio Terek vicinarum. Floret aestate. ☉

Affine binis praecedentibus, a quibus dignoscitur foliis multo tenuius laciniatis Glaucii violacei foliis similibus. Setae baseos caulium sicut pedunculorum et calycum multo rariores quam in penultimo, semper attamen prostant, nec desiderantur saepius ut in praecedente. Corolla constanter rubra, fundo atro. Capsula proxime praecedentium. Stigma saepe 6-radiatum in P. dubio, 8-radiatum in laeuigato, 12-radiatum in arenario.

1033. PAPAVER *caucasicum*.

Synonyma adde: *P. capfulis* obouatis glabris, stigmato quadrilobo, caule pedunculisque pilosis: setis sparsis erectis, foliis pinnatifidis incis. *Bot. magaz.* 1675. *Catal. hort. gorenk. a.* 1812. p. 49. *Besser catal. hort. cremenec. a.* 1816. p. 97.

Circa fontes torrentis Chodjal alpium Caucasi orientalis etiam nascitur, teste Steueno in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 264.

Setae foliorum rarae longiusculae, in apice lacinularum mucronem elongatum referunt, saepe et in adultis superstites.

Quaeritur an *P. floribundum* Desfont. in *annal. mus. paris.* 6. fasc. 65. p. 376. t. 33. (*P. orientale* tenuius incisum, ad caulem floridum. *Tournef. cor.* p. 17.) vere a nostro differat.

1034. PAPAVER *orientale*.

Varietas flore coccineo caule humiliore, quam sistit *Bot. magaz.* t. 57, apud nos vero non occurrens, fortassis distincta est species. Saltem utraque in hortis sata habitum coloremque floris non mutat.

1036. TILIA *platyphyllos*.

Corymbuli florum minus multiflori, ipsi vero flores paullo majores, pedunculi ab infertione ad basin alae breuiores quam in *T. microphyllâ*. Nostra taurico-caucasica folia perampla habet: ferraturis eximie mucronatis.

1039. CISTUS *marifolius*.

Synonyma adde: *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 4487. (sub *Helianthemo*.) *Linck* apud *Schrader nou. ephem. bot.* 1. p. 115. *Allion. pedem.* n. 1664. t. 45. f. 3.

Corolla calyce, villis copiosis albis hirsuto longior. *Stylus* brevis obliquus. *Stigma* capitatum.

Distinctus omnino a nostro est *C. marifolius* *Engl. bot.* 396, quod liquet ex icone, folia minora, flores quoque paullo minores: calyce breui rubicundo sistente.

1040. *CISTUS salicifolius.*

Synonymon adde: *C. aegyptiacus.* *Marsch. casp.* p. 209.

1042. *CISTUS Helianthemum.*

Distinxi olim duas *varietates*: alteram pilosam foliis utrinque viridibus, alteram subtomentosam foliis subtus incanis. Haec *calyces* quoque incano-tomentosos, illa pilis patulis hirsutos habet. Sub priore excludendum est *Synonymon Lamarckii* a me adductum, sed addendum *Helianthemum* obscurum *Persoon enchirid.* 2. p. 79. Ad posteriorem pertinent *Helianthemum* vulgare *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4495.* *Persoon enchirid. loc. cit.* Aliam *varietatem* priori proximam *cauliculis* brevioribus tenuioribusque, *foliis* quoque minoribus, *pilis* brevibus patentibus totam viscidulam ex Tauriâ maxime meridionali habeo, ulterius examinandam.

P O L Y A N D R I A .

T R I G Y N I A .

1043. PAEONIA *corallina*.

Folia ut plurimum biternata, vix unquam triternata, qualia vidit *Pallas*; juniora subtus villis crispulis parum conspicuis pubescentia. *Capsulae* inde a basi recurvatae. Planta *Retzii*, quam nonnisi cultam vidi, habet *foliola* minus lata acutiuscula; quapropter nostra specie ab eâ sejungitur ab amiciff. *Fischer*o in *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 48.* *P. daurica* (Anglorum) *Decand. syst. veg. 1. p. 301* in Tauriâ non occurrit, quare loc. cit. synonymon *Pallasii* est excludendum et sub *P. corallinâ* collocandum.

1044. PAEONIA *hybrida*.

Synonymon adde: *P. (laciniata)* foliis biternatis multipartitis nudis: laciniis linearibus, capsulis tomentosis. *Willd. enum. hort. berol. p. 573. Decand. syst. veg. 1 p. 394.*

Nostra omnino est *P. hybrida* a *Pallasio* in *Florâ rossicâ* descripta et delineata, capsularum formâ, situ et pube cum *P. triternatâ* et *tenuifoliâ* exacte conveniens. Quid vero sit „*P. (hybrida)* herbacea, capsulis pubescentibus, foliis biternatim sectis, segmentis glabris multipartitis, laciniis linearibus „*Decand. syst. veg. 1 p. 393.*„ me quidem fugit. An varietatem *P. hybridæ* vel *tenuifoliæ* describit?

1046. DELPHINIUM *Consolida*.

Definiatur: D. nectario monophyllo, corollae calcare laminis longiore, ramis pedicellisque diuarcato-patentibus, foliis multipartitis: laciniis linearibus, capsulis glabris.

Tota planta apud nos pube exili adpressâ vestita et subcanescens, praeter genitalia.

1047. DELPHINIUM *Ajacis*.

Definiatur: D. nectario monophyllo, corollae calcare laminis subaequali, ramis pedicellisque rectiusculis, foliis multipartitis: laciniis linearibus, capsulis pubescentibus.

Pubes praecedentis. *Pistillum* et deinde *capsula* quoque pubescentia. *Rami* floriferi, quam in praecedente, longe pauciores strictiores et magis multiflori.

1048. DELPHINIUM *speciosum*.

Definiatur: D. nectario tetraphyllo: labellis bifidis barbatis, corollae calcare curuulo longitudine laminarum, foliis quinquepartitis incisus acutis, caule foliis racemisque hirsutis, bracteis subcalycinis lanceolatis, capsulis reticulatis glabriusculis.

Synonyma adde: D. petiolis basi non dilatatis, foliis pubescentibus 5-lobatis: lobis inciso-ferratis, bracteis lanceolatis villoso-viscosis. calcare curuulo, capsulis glabris. *Decand. syst. veg. 1. p. 361. Marsch. cent plant. rar. rossic. 1. t. 5.*

In Caucasi orientalis alpe Tyfendagh etiam reperitur, secundum *Steuën in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 264.*

Hirsuties omnium partium densa haud elongata, fere tomentum. *Germiua* subuilloso, sed *capsulae* glabriusculae nitidulae. *Planta* Sibirica a Caucasicâ eo tantum recedit, quod *floris calcar* quidquam appareat breuius et minus arcuatum.

1048*. DELPHINIUM *dasycarpum*.

Definiatur: D. nectario tetraphyllo: labellis bifidis barbatis, corollae calcare coruulo longitudine laminarum, foliis quinquepartitis incisiss acutis, caule foliis racemis capsulisque hirsutis, bracteis subcalycinis subulatis.

D. petiolis basi non dilatatis, foliis pubescentibus 5-lobatis, lobis lanceolatis subtrifidis apice inciso-dentatis, racemo simplici pubescente, bracteis pedicello triplo brevioribus, sepalis subvillosis petala duplo superantibus, calcare recto. *Decand. syst. veg. I. append. p. 547.*

D. *dasycarpum*. *Steuens manuscr.*

Habitat in Caucaso septentrionali subalpino, circa acidulam Nartsana (*Steuens*), ad latera montis Beschtau (*Wilhelms*).

Statura, flores et pubes fere praecedentis, folia magis dissecta potius subsequenter. Bractee longe minores et angustiores ac in praecedente; nectarium labellorum lacinae minus dilatatae acutiores subaequales. Germine et capsulae villis copiosis mollibus sordide albicantibus vestita.

1049. DELPHINIUM *flexuosum*.

Definiatur: D. nectario tetraphyllo: labellis bifidis barbatis, corollae calcare coruulo longitudine laminarum. foliis quinquepartitis incisiss pubescentibus, racemo subpiloso, bracteis subcalycinis subulatis fetoso-ciliatis, capsulis glabrisculis.

Synonyma adde: D. petiolis basi non dilatatis, foliis 5-lobatis: lobis incisiss, caule flexuoso petiolisque pilosiusculis, bracteis linearibus, capsulis glabris. *Decand. syst. veg. I. p. 362. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 64. Steuens in*

mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 264. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 48. Treuiranus Delph. et Aquil. p. 15. n. 8. t. 1. 2.

D. ciliatum. Steuen in catal. hort. dorpat. a. 1811.

Habitat non solum in Iberiâ, verum etiam in Caucaso septentrionali ad latera montis Beschtau et circa acidulam Nartfanensem; porro in montosis circa Gandfcham. Floret Julio, Augusto.

Bracteae pilis rigidis longis albis ciliatae, sicut *petioli*; qui tamen pili quandoque oblitterantur. *Petala* a basi ad medium pilis elongatis mollibus ciliata, caeterum glabra. *Caulis* in iberico, ad quod speciem olim determinavi, valde flexuosus erat, sed in caucasico postmodum observato apparuit rectiusculus. Praeferendum igitur nomen triiviale *Horti dorpatensis* loc. cit.

1050. DELPHINIUM *hybridum.*

Definiatur: *D. nectario* tetraphyllo: labellis bifidis barbatis, corollae pubescentis calcare rectiusculo laminis sublongiore, foliis digitato-partitis incis: laciniis lineari-lanceolatis, caule foliis racemis capsulisque villosis, bracteis pedicellaribus subulatis.

Synonyma adde: *D. petiolis* basi dilatato-vaginantibus, foliis multipartitis: lobis linearibus, racemo conferto, calcare recto flore longiore. *Decand. syst. veg. 1. p. 353.*

D. hirsutum. *Persoon enchirid. 2. p. 82.*

D. orientale perenne Aconiti folio, flore coeruleo. *Tournef. cor. p. 30?*

Duas noto *varietates* insignes: *caucasiam* robustiorem, ramosiorem, pube ubique tenui vestitam, corollâ, praeter plagam extus sub apice cujusque petali villoso-tomentosam, nudâ,

calcare laminis vix longiore; *tauricam* debiliorem undique magis villosam, corollâ totâ superficie pubescente, calcare laminis manifeste longiore, germinibus capsulisque villis copiosis obtectis. An hae species sint distinctae, culturâ magistrâ explorandum.

1050*. *DELPHINIUM ochroleucum*.

D. nectario tetraphyllo: labellis bifidis barbatis, corollae glabriusculae calcare rectiusculo laminis longiore, foliis digitato-partitis incis: laciniis lineari-lanceolatis cauleque glabris, racemi axi subpubescente, bracteis pedicellaribus subulatis, capsulis glabris.

D. petiolis basi dilatato-vaginantibus, foliis multipartitis: laciniis lineari-subulatis, racemo breui, floribus (albis) extus pubescentibus, calcare flore longiore acuto, capsulis glabris. *Decand. syst. veg. 1. p. 353 et app. p. 546.*

D. ochroleucum. Steuen manuscr.

D. hybridi varietas floribus ochrolencis. *Flor. taur. cauc. sub n. 1050.*

Habitat in Iberiâ. *z*

Simillimum praecedenti, etiam racemo elongato multifloro; sed pube omnium partium vix ullâ, in capsulis plane deficiente et colore florum satis distinctum videtur. Flores albidi: petalis quandoque apicem versus praeter dorsum dilatissime coeruleis.

1051. *DELPHINIUM puniceum*.

Definiatur: D. nectario tetraphyllo: labellis bifidis barbatis, corollae cano-villosoe calcare resupinato emarginato longitudine laminarum, foliis digitato-partitis incis: laciniis li-

neari-lanceolatis, bracteis pedicellaribus sabulatis, caule foliis racemo capsulisque cano-villosis.

Synonyma adde: D. petiolis basi dilatato-vaginantibus, foliis in lobos lineares ad basin usque multipartitis, racemo elongato, calcare recto obtuso pedicello sublongiore flore brevior. *Decand. syst. veg. I. p. 352. Treuiranus Delph. et Aquil. p. 17. n. II.*

1052. ACONITUM ochroleucum.

Synonyma adde: A. galeâ elongatâ, calcare arcuato, labio lanceolato, foliis vix subtus pubescentibus palmato-quinquelobis: laciniis 3-partitis acute inciso-dentatis. *Decand. syst. veg. I. p. 371. Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 12. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 48. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 30.*

A. species *Lycoctono* affinis. *Tournef. it. ed. orig. gallic. 2. p. 128.*

Flos vulgo penitus albus. *Synonymon Corollarii Tournefortiani* a me huc relatum, alii ad A. album referunt; sed id, quod in *itineribus loc. cit.* commemoratur, etiam plantam *Corollarii* huc potius spectare arguit. Specimen in *herbario Tournefortiano* deesse videtur, quum nec mihi dictum herbarium pernoctanti in oculos inciderit, nec *Decandollio* sit visum.

1053. ACONITUM Anthora.

Occurrit in Caucaso orientali circa Chinalug, teste *Steueno* in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 264.*

Varietatem elatiorem: *foliorum* laciniis quidquam latioribus magisque diuaticatis, *racemo* minus pubescente, *floribus* tantillum minoribus, pube etiam parciore, obseruavi in *Ucra-*

niae fyluis haud procul Charkoviâ. Sinus inter galeae verticem et mucronem mox parum arcuatus, mox valde profundus. Mihi igitur hac solâ notâ *A. anthoroidem* *Decand. syst. veg. 1. p. 366* ab *Anthorâ* specie non videtur posse distinguui.

1054. ACONITUM *Cammarum*.

Rami floriferi copiosi versus apicem caulis paniculati. *Pedicelli* glabriusculi virides. *Corolla* sature coerulea: alis margine pilis raris instructis, qui etiam in disco intus haud penitus deficiunt. *Galeae* mucro insignis, sinus inter verticem et mucronem sicut in praecedente variabilis, sed vulgo profundus. *Nectaria* galeâ vix breviora. *Capsulae* plerumque ternae glabrae. Huc potissimum videtur pertinere „*A. (intermedium)* ovaria 3 glabra, alis intus pilosis, racemo laxo corymbofo, pedicellis glabris, galeâ valde conuexâ subconicâ „*Decand. syst. veg. 1. p. 374.*„ Aliud est *A. Cammarum* a *Cl. Wahlenberg* in florâ carpaticâ n. 533 descriptum, corollâ dilate coeruleâ: venis saturationibus, nectariis galeâ duplo brevioribus et pistillis semper 5 eximie ciliatis praeditum.

P O L Y A N D R I A .

P E N T A G Y N I A .

1055. AQUILEGIA *vulgaris*.

Nostra, in alpe Caucasi orientalis Schadagh a Steueno quoque lecta, stylorum ad stamina ratione cum A. vulgari, sed pube caulis, petiolorum atque pedunculorum cum A. speciosa Decand. syst. veg. 1. p. 336 convenit; quo dubium de utriusque discrimine augetur.

1056. NIGELLA *segetalis*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 25. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43.

N. (*foeniculacea*) antheris apiculatis, stylis 5-6 erectis, capsulis laevibus dorso trineruiis in fructum obconicum ultra medium connexis, caule erecto glabro, ramis subdinaricatis. Decand. syst. veg. 1. p. 328. (fide litter. auctoris ad Steuenum datarum.)

Filamenti apiculus obtusus antheram didymanam vix ac ne vix quidem supereminet, sicut in N. fatiua, hispanicâ et aliis; dum in N. aruensi filamentum ultra antheram apiculum longiusculum acutum exferit; unde mihi priores antheris muticis, posterior autem antheris apiculatis praeditae dicuntur. Capsulae squamuloso-tuberculatae, minus tamen quam in N. fatiua. Styli fructus demum reflexo-arcuati. Nectaria sparsim pilosa ut in N. aruensi.

1057. NIGELLA *cruensis*.

Specimina germanica herbarii mei, et ramis quaquāver-
sum porrectis, et stylis fructus parum arcuatis cum tauricis
plane conueniunt, quare a *N. aruenfi* non puto separandam,
determinatam ad specimina a *Cl. Beaupré* in Tauriâ lecta
„*N. (diuaricatam)* antheris apiculatis, stylis 5 erectiusculis,
„capsulis laeuibus in fructum obconicum ultra medium con-
„nexis, caule glabro, ramis diuaricatissimis. *Decand. syst. veg.*
„I. p. 329. „

1057*. NIGELLA *fatua*.

N. pistillis quinis, capsulis muricatis subrotundis, foliis
subpilosis. *Linn. ed. Willd. 2. p. 1248. Kniph. ectyp. Lamarck*
et Decand. flor. franc. 5. p. 640.

N. antheris muticis, capsulis muricatis in fructum oua-
tum ad apicem usque connexis, caule erecto pilosiusculo, flo-
ribus nudis. *Decand. syst. veg. I. p. 330.*

Melanthium fativum simplici flore. *Clus. hist. 2. p. 206.*

Melanthium fatium primum. *Tabern. Kraeuterb. p. 181.*

Occurrit in Iberiâ. *D. Wilhelms. ☉*

1060. REAUMURIA *vermiculata*.

Synonyma ad varietatem β spectantia adde: *R. cistoides.*
Willd. enum. hort. berol. p. 578.

R. hypericoides. *Aiton kew. ed. 2. P. 3. p. 327. Jacq.*
jun. eclog. p. 92. t. 62.

P O L Y A N D R I A.

P O L Y G Y N I A.

1061*. ANEMONE *albana*.

A. pedunculo involucrato reflexo, petalis apice reflexis; foliis pinnatis elongato-pilosis: pinnis bipinnatifidis, laciniis brevibus lanceolatis obtusiusculis.

A. pedunculo involucrato, foliis pinnatis: laciniis bipinnatifidis, segmentis lanceolatis obtusis, flore foliis coetaneo cernuo (flavo) petalis apice reflexis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 264 et in act. soc. linn. lond.

A. foliis pinnatifectis, segmentis multipartitis, lobis oblongo-linearibus, flore nutante, pedicello viz involucro longiore, sepalis 6 erectis apice subreflexis. Decand. syst. veg. 1. p. 545.

Habitat in alpe Schadagh Caucasi orientalis et copiose in collibus circa acidulam Nartsana. Floret Junio. 2

Staturâ et flore proxime ad *A. apiifoliam* accedit, fitu vero foliorum caulinarum, florî quam radici multo propiorum, adeoque pedunculum involucrantium, *A. pratensi* analoga. Ab utrâque breuitate et obtusitate lacinalarum folii discrepat. Staminum extimorum rudimenta glandiformia, *A. pratensi* affinibusque familiaria, quae in albanâ nostrâ desiderat *Cl. De-gandolle* loc. cit., tamen nec huic penitus desunt.

1062. ANEMONE *sylvestris*.

In campestribus Ucraniae et nouae Rossiae reperitur *varietas* major et grandiflora: *petalis* constanter emarginatis 5-7, praeterea a vulgari non diuersa.

1067. CLEMATIS *orientalis*.

Herba obiter spectata glabra apparet, sed reuera *folia* tantum supra glabriuscula sunt, caeterum tenuissime tota pubescit. *Capsulae* pilis albis copiosis hirsutae.

1069. CLEMATIS *Flammula*.

Eandem *foliolis* minoribus ad latera montis Beschtau legi.

1070*. THALICTRUM *alpinum*.

Th. caule simplicissimo subnudo, racemo simplici terminali. *Linn. ed Willd.* 2. p. 1295. *Flor. dan.* t. 11. *Smith brit.* 1. p. 584. *Engl. bot.* 262. *Lightf. scot.* p. 286. t. 13. f. 1. *Decand. syst. veg.* 1. p. 175 et 545. *Lam. et Decand. flor. franc.* n. 4595. *Wahlenb. lapp.* n. 279. *Steuern in mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 264. *Pall. it.* 3. p. 244.

Th. montanum minimum praecox, foliis splendentibus. *Moris. hist.* 3. p. 325. sect. 9. t. 20. f. 14.

Occurrit in Caucasi orientalis alpe Schadagh. Floret Junio. 2

Pro varietate Th. minoris nanâ habet *Haller hist.* 2. p. 18.

1071. THALICTRUM *foetidum*.

Synonymon adde: Th. minimum saxatile, odore grani, semine striato. *Amm. ruth.* n. 98.

Nostras conuenit cum Th. foetido *Decand. syst. veg. I. p. 176* foliorum formâ et pube insigni, sed cum Th. pubescente *Decand. loc. cit.* foliis per totum caulem aequabiliter dispersis. Flores nobiles nutant.

1073*. ADONIS *aestivalis*.

A. petalis suboctonis obtusis, fructu oblongo-ouato conferto glabro, seminibus rugosis, foliorum laciniis subulato-lanceolatis.

A. floribus pentapetalis, fructibus ouatis. *Linn. ed. Willd. 2. p. 1303.*

Inter segetes cum insequente communis. Utraque aestate floret. ☉

Calyx nunquam omni villositate caret, imprimis basi, petalis autem manifeste est breuior.

Adonis hortorum flore atropurpureo (A. autumnalis *Decand. syst. veg. I. p. 221*) specie ab hac vix differt, quamuis nostra vulgo petalis pluribus angustioribus pallidioribusque gaudeat. Aliam parvifloram varietatem: corollâ vix magnitudine Ranunculi aruenfis (A. micrantha *Decand. syst. veg. I. p. 222?*) ex transuolgensibus habeo, a Tauschero lectam, quae et paruitate fructus oligospermi discedit.

1074. ADONIS *autumnalis*.

Definiatur: A. petalis octonis obtusis, fructu cylindrico laxo glabro, seminibus rugoso-muricatis, foliorum laciniis subulato-lanceolatis.

Differt a praecedente foliorum laciniis quidquam in uniuersum longioribus; petalis angustioribus, in spontaneâ vulgo vividiore colore splendentibus basi immaculatis; calyce basi magis gibboso atque detruso, unde ratione corollae bre-

nior apparet, magis villoso; *fructibus* ob semina minus conferta duplo longioribus: rachi flexuosâ in conspectum veniente; *seminibus* rugis profundioribus intricatis exaratis veluti muricatis. *Seminum* carina supra basin denticulum exferit tam in hac quam in praecedente.

De *synonymis* inter has affines species dispertiendis incertus haereo, ad fructus formam, apud *Linnaeum* (quum numerus petalorum minus sit constans) praecipuam diagnosin constituentem, maxime respiciendum esse statuens. Quare *A. autumnalis Smithii* *brit. I. p. 586. Decand. syst. loc. cit.*, cui fructus tribuitur ovatus, mihi potius ad *A. aestivalem Linnaei*, et vice versâ *A. aestivalis Smith* *loc. cit. Decand. syst. I. p. 223*, fructu duplo longiore gaudens, ad *A. autumnalem Linnaei* referenda esse videtur. E *Jacquinianis* *A. miniata* aestivali, *flammea* vero autumnali, me quidem iudice, potissimum respondet. E *Decandollianis*, praeter dictas, *flava*, *microcarpa* et *citrina* aestivali; *flammea* et forte *dentata* autumnali videntur accensendae.

1075. *ADONIS vernalis.*

Synonymon adde: *A. foliis radicalibus infimifue abortivis ad squamas subvaginantes reductis, mediis et summis fessilibus, carpellis velutinis, petalis 10-12 oblongis subdentulatis. Decand. syst. veg. I. p. 224.*

Rossiae australiori usque in Ucraniam familiaris est.

A. apenninam Linnaei cum hac ex autopsiâ *herbarii Linnaeani* conjungit *Cl. Decandolle loc. cit.* 'Sed pro distinctâ specie „*A. (Wolgensis)* foliis radicalibus infimifue abortivis ad „*squamas subvaginantes reductis, mediis et summis fessilibus, „carpellis subvelutinis, calyce extus pubescente, petalis 10-12 „oblongis p. 545,* proponit commemoratam a nobis plantam ramosiore[m] parvifloram wolgico-tanaicensem, cujus specimen

flore adhuc minore, germine basi tantum pubescente ex Podoliâ australi nuper a *Cl. Bessero* accepti. Sed apud me non cessat *varietatis* suspicio, ob notam mihi vulgaris apud nos plantae quoad staturam, ramositatem, folia et florum magnitudinem polymorphiam. *Calycem* villosum et in vulgari semper video.

1075*. RANUNCULUS *ophioglossifolius*.

R. foliis inferioribus petiolatis cordatis obtusis, superioribus oblongis sessilibus, caule (erecto) fistuloso, pedunculis oppositifoliis, carpellis granulato-tuberculosis. *Decand. syst. veg. I. p. 248 et append. p. 545. flor. franc. 6. suppl. p. 639. Villars delph. 4. p. 732. t. 49.*

R. (*ophioglossoides*) caule simplici erecto, foliis nervosis: inferioribus ovatis subcordatis petiolatis, floralibus sessilibus lanceolatis. *Lin. ed. Willd. 2. p. 1310.*

R. Flammula δ . foliis ovalibus, caule erecto. *Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 4658.*

R. flammeus latifolius, flore minimo. *Buxb. cent. 5. p. 48. app. n. 42? (huc spectare videtur.)*

In Tauriae meridionalis aquosis reperitur. *D. Steuen. ☉*

Facies R. Flammulae latifolii. *Caules* fistulosi basi pro-cumbunt, immo radículas haud raro ex inferioribus geniculis agunt. *Folia* infima longe petiolata orbiculato-elliptica, summâ elliptico-lanceolata. *Pedunculi* oppositifolii: floriferi folio quidquam breviores. *Pericarpia* parva compresso-globosa, styli basi persistente brevissimâ apiculata, in disco utrinque punctis elevatis sparsis vix nudo oculo usurpandis exasperata.

1080. RANUNCULUS *polyrhizos*.

Synonyma adde: R. foliis glabris: radicalibus petiolatis 3-5-fidis, lobis ovatis integris; caulibus sessilibus in lobos li-

neares integros multipartitis; caule subprostrato 1-3-floro, calyce patente glabro. *Decand. syst. veg. I. p. 275. Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 19.*

R. niualis. Pall. it. 3. p. 653.

Receptaculum fructus cum pericarpis tenui pube vestita.

1081. RANUNCULUS *illyricus.*

Synonymon adde: R. (sericeus) foliis sericeo-villosis pinnatis: pinnis lineari-lanceolatis integerrimis, infimis tripartitis, calyce reflexo. Willd. enum. hort. berol. p. 589.

Circa urbem Kiew quoque occurrit.

Noster est verus R. illyricus Linnaei et antiquiorum, icone Jacquini optime expressus. Quem recenter Willdenovius sub pari nomine proposuit, is R. monspeliaci Linn. varietas est. Conf. Treviranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 150 et Decand. syst. veg. I p. 259, 260.

1082. RANUNCULUS *dissectus.*

Synonymon adde: R. foliis radicalibus subpinnatim multipartitis, lobulis linearibus acutis, caulinis in lobos lineares integerrimos partitis, caule erecto 1-2-floro pubescente, calycibus hirsutis patentibus. Decand. syst. veg. I. p. 282.

Invenitur etiam in alpestribus Caucasi orientalis circa Buduch, ex relatione Steueni in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 265.

Florem male comparavi R. acri, est enim multo major et R. lanuginosi flori potius aequiparandus. Caucasica planta omnibus partibus tauricâ magis villosa est atque canescens. Reliquum R. chaerophyllo nimium affinis est et forte non vere specie diuersus, quamvis alpestribus adscriptus radice grumofâ careat.

1082*. RANUNCULUS *Philonotis*.

R. calycibus hirsutis demum reflexis, foliis ternatis tripartitisque hirsutis: lobis inciso-crenatis subtrifidis; caule erecto paniculato multifloro, radice fibrosâ annuâ, pericarpis margine subtuberculatis.

R. calycibus demum reflexis setosis, pedunculis sulcatis, foliis tripartitis inciso-lobatis hirsutis, fructu subglobofo. *Linn. ed. Willd. 2. p. 1324. Decand. syst. veg. 1. p. 296. Ehrh. catalect. 2. p. 145. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 527. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4649. Besser galic. n. 662.*

R. hirsutus, *Smith brit. p. 592. Curt. lond. Engl. bot. 1504.*

In depressis Tauriae ad riuum Tschorgunam circa Inkiermen nascitur. Floret aestate. ☉

Pericarpiorum stylus brevis leuiter reflexo-arcuatus, tubercula margini contigua quandoque oblitterata.

1084. RANUNCULUS *polyanthemus*.

Synonyma adde: 'R. foliis 3-5-palmato-partitis inciso-multifidis: lobis sublinearibus, caule erecto multifloro petiolisque patentim pilosis, pedunculis sulcatis, calyce hirsuto, fructibus submuticis. *Decand. syst. veg. 1. p. 279. Flor. franc. 6. suppl. p. 638. n. 4643^a.*

1085. RANUNCULUS *acris*.

Synonymon adde: R. foliis pubescentibus subglabrisve palmato-partitis: lobis inciso-dentatis acutis, summis linearibus; caule erecto multifloro subpubescente, pedunculis teretibus, calyce subvilloso, carpellis mucrone subrecto terminatis. *Decand. syst. veg. 1. p. 277.*

Dirimit hunc et antecedentem villositas omnium partium, maxime baseos caulis petiolorum et calycum in acri longe minor; pedunculi ejus teretes et flores minores. Styli fructus mihi in utroque parvi subarcuati apparuere.

1086. RANUNCULUS *nemorosus*.

R. foliis radicalibus ultra medium 3-5-fidis: lobis cuneiformibus trifidis, lobulis apice dentatis, caule erecto petiolisque patentium pilosis, pedunculis sulcatis, carpellis stylo uncinatis. *Decand. syst. veg. I. p. 380.*

R. lanuginosus. *Flor. taur. cauc. n. 1086. (exclusâ varietate β et synonymis praeter Pallasii et Hablitzii.)*

Cum R. polyanthemo potissimum pedunculis sulcatis convenit, caeterum R. lanuginoso propior, cujus specimina germanica et simillima sibirica coram habeo, foliis quoque minus dissectis discrepantia. Habet se R. polyanthemus ad R. acrem, sicut R. lanuginosus ad R. nemorosum.

1086*. RANUNCULUS *oreophilus*.

R. foliis radicalibus tripartitis: lobis subtrilobis incisim acutis hirsutis, caulinis digitato partitis: lobis subintegerrimis; caule subunifloro undique calyceque patente hirsutis.

R. lanuginosus β . *Flor. taur. cauc. sub n. 1086.*

Crescit in montibus altioribus Tauriae Caesariae orientalis, in Sibiria quoque occurrens. Floret aestate. 2

Similis quoad staturam et habitum R. montano et praesertim R. Villarhi *Decand.* sed totus hirsutus, multo atamen minus quam R. lanuginosus: pilis baseos caulis petiolorumque copiosis patentibus subreversis, foliorum et pedunculorum adpressis. Radix ex fibris plurimis fasciculatis compacta. Caulis basi leuiter sulcatus, apice teres. Folia radicalia longe petio-

late tripartita seu triloba incisa: lateralibus subbilobis, intermedio vix productiore; caulina 1-3 alterna multo minora subsessilia, in lobos nonnullos oblongos linearesue saepius integerrimos dissecta. Flos R. lanuginosi terminalis solitarius, accedente rarius altero laterali ex summi folii axillâ. Stylus uncatuſ ut in R. lanuginoso.

R. Villarſii *Decand. ſyſt. veg. I. p. 276* videtur inter noſtrum et R. montanum medius, ſed noſtro propior, qui nimis affinis eſt R. nemoroso β paucifloro *Decand. loc. cit. p. 280*, tamen pedunculis teretibus discrepans.

1087. RANUNCULUS caucasicus.

Synonymon adde: R. foliis radicalibus longe petiolatis ſubpubeſcentibus tripartitis: lobis trifidis incifo-ferratis, caulinis petiolatis trifectis, ſummorum lobis linearibus, caule erecto ad collum fibrilloſo, pedicellis teretibus, calyce patente. *Decand. ſyſt. veg. I. p. 279.*

Creſcit etiam in alpeſtribus Caucaſi orientalis ad torrentem Chodjal, teſte *Steueno in mem. ſoc. nat. cur. moſq. 3. p. 265*; nec Tauriae montibus altis peregrinus eſt.

Male et hunc R. acri aequiparavi; noſter enim foliorum Trollii europaei foliis non abſimilium formâ. eorumque lobis ferraturis copioſis argutioribus munitis, floribus majoribus, et pilis ſericis mollibus quibus junior totus ſubaeſcit, tam ab acri quam ab ejus affinibus diverſiſſimus eſt. Aetate villoſitate exiit et laete viridis atque nitidulus euadit. Pericarpia laevia, ut in proxime praecedentibus, acumine uncinato breviori quam in R. lanuginoso et nemoroso.

1088. RANUNCULUS oxyspermus.

Synonyma adde: R. foliis villoſis: radicalibus petiolatis ovatis tripartito-inciſis dentatis, floralibus tripartitis: lobis

elongatis apice dentatis, caule erecto patule villosa dichotomo; calyce reflexo, carpellis muricatis aristatis. *Decand. syst. veg.* 1. p. 258. *Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a.* 1813. 2. p. 150. *Catal. hort. gorenk. a.* 1812. p. 48. *Hoffm. hort. mosq. a.* 1808. n. 2650.

Affinitate naturali conjungitur cum *R. monspeliaco*, cui omnium proximus est.

1089. *RANUNCULUS aruensis.*

Definiatur: *R. pericarpis aculeatis: aculeis marginalibus majoribus bifariis, foliis glabris: superioribus tripartito-decompositis: laciniis linearibus.*

Synonyma adde: *Smith brit. p.* 594. *Decand. syst. veg.* 1. p. 297. *Lamarck et Decand. flor. franc. n.* 4652. *Scop. carn. ed. 2. n.* 693.

1089*. *RANUNCULUS tuberculatus.*

R. pericarpis muricato-aculeatis: aculeis abbreviatis, marginalibus discisque aequalibus; foliis glabris, superioribus tripartito-decompositis: laciniis linearibus.

R. foliis glabris inciso-multifidis: lobis linearibus acutis, caule erecto multifloro, carpellis compressis utrinque tubercula obtusissima gerentibus. Decand. syst. veg. 1. p. 297.

In Iberiâ, nec non in Tauriâ meridionali reperitur. ☉

Ita omnimode similis est praecedenti, ut pro varietate habuissem, nisi culturâ sibi constare videretur. Sed cultum vidi, in horto Pawlowskiano, non ex seminibus nostratibus, verum ex missis Landshuto a Schultesio. Huic flores erant *R. aruensi* minores, qui in nostro aruensi magnitudine non cedunt. Sistit sub *R. aruensi* fructum disco tantum muricatum icon *flor. dan. t.* 219; an igitur de merâ varietate sermo est?

1090. RANUNCULUS *muricatus*.

Semina margine ineremia: disco toto aculeis aduncis ob-
sito, acumine falcato ipforum fere longitudine.

Perprofillam varietatem versus Cyri ostia, circa oppidum
Sallian lectam habeo.

1092. RANUNCULUS *testiculatus*.

R. lanuginoso-villosus, foliis compositis: laciniis lineari-
bus, scapis unifloris; pericarpis obtuse-bilobis, acumine fu-
bulato rectiusculo duplo brevioribus.

R. testiculatus. *Cranz. austr. 2. p. 97.*

R. falcatus. *Flor. taur. cauc. n. 1092. (exclusis syno-
nymis, praeter Jacquinum, Falckium et Pallasium.) Besser galic.
n. 668.*

R. paruulus. *S. G. Gmel. it. 2. p. 196. (non Linnaei.)*

R. noua species paruulo affinis, foliis multifidis. *S. G.
Gmel. it. 1. p. 65 et praefat. p. VI.*

R. pygmaeus. *Güldenst. it. 1. p. 121, 193.*

Ceratocephalus (*orthoceras*) pericarpiorum cornubus rectis.
Decand. syst. veget. 1. p. 231.

Ceratocephalus falcatus rossicus. *Catal. hort. gorenk. a.
1812. p. 48.*

Affinis quidem, sed sufficientibus notis distinctus est a R.
falcato *Linnaei* Europae occidentalis australioris incolâ, qui
definiatur: „R. lanuginoso-villosus, foliis compositis: laciniis
„lineari-falcatis, scapis unifloris, pericarpis obtuse bilobis, acu-
„mine falcato mucronato multoties brevioribus.„

1093. RANUNCULUS *aquatilis*.

Synonymon adde: R. (*pantothrix*) caule natante, foliis
omnibus capillaceo-multifidis, petalis obouatis calyce majori-
bus, carpellis glabris. *Decand. syst. veg. 1. p. 235.*

Folia omnia multifido-capillaria, circumscriptione subrotunda. Receptaculum fructus pilis inspersum. Pericarpia nuda, ad lentem praesertim rugulosa. Varietatem ex Tauria habeo floribus et fructibus duplo majoribus, his cum stipulis petiolaribus pilis raris incumbentibus albis caducis obscure pubescentibus. An distincta species?

1095. TROLLIUS *patulus*.

Tr. corollâ 5-8-petalâ patente, nectariis longitudine staminum.

Tr. sepalis 5 patentibus, petalis 1-5 stamina aequantibus. *Decand syst. veg. 1. p. 313.*

β. Tr. (*caucasicus*) corollâ patulâ, nectariis staminibus brevioribus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 265.*

Helleborus ranunculinus. Flor. taur. cauc. n. 1095. (cum synonymis.)

Est verus Trollius, nec Helleborus, conveniens corollâ cum Tr. asiatico, nectariis cum Tr. europaeo; haec sicut in europaeo secundum aetatem proportionem ad stamina quidquam variant, vulgo tamen eorum longitudine sunt. Tr. caucasicum *Steueni*, per Caucasi orientalis alpestria obvium et recentem circa acidulas Nartfanenses quoque observatum, specie non differre ab Helleboro ranunculino *Smithii* testantur specimina caucasica mihi ab amic. *Steueno* communicata; major tantum est plantâ alpium Iberiae, quam olim descripsi, interdum Tr. europaeo altitudine vix cedens.

D I D Y N A M I A .

G Y M N O S P E R M I A .

1100. AJUGA *alpina*.

Nostri mera est *A. geneuensis* *varietas*, nec *A. alpina* Linn., quae *A. reptanti* similis et parum pubescens, *bracteis* rotundatis subintegerrimis instruitur. Excludatur ergo e specierum nostratum censu. Nec de *A. pyramidalis* nostratis discrimine ab *A. geneuensi* certus sum. Conferantur de his Sternb. et Hoppe in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 115-120.

1104. AJUGA *salicifolia*.

Definiatur: *A. foliis* lanceolato-ellipticis obtusiusculis subintegerrimis, calycibus solitariis oppositis oblongis corollae tubo vix duplo brevioribus, caulibus simplicibus diffusis.

1104*. AJUGA *oblongata*.

A. foliis oblongo-ellipticis obtusiusculis integerrimis, calycibus solitariis oppositis subrotundo-ovatis corollae tubo triplo brevioribus, caulibus ramosis ascendentibus.

A. salicifolia. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 265.

Habitat in sabulosis ad Cyrum inferiorem, circa ostia rivi Mussa, etiam circa Sallian lecta. Floret Julio. ☉

Affinis maxime A. falicifoliae, pilis rigidioribus patentioribus undique magis hispida. Caulis ramis oppositis longis plerumque paniculatus. Folia minora confertiora, basi minus attenuata. Calyx multo breuior: tubo longitudine dentium pilosissimorum, quorum supremus, sicut in A. falicifoliâ abbreviatus est. Corolla pubescens formâ coloreque A. falicifoliae. Semina Chamaeopyteos feminibus similia paullo minora, rugulosa cinerea.

1106. TEUCRIUM *Laxmanni*.

Habitu toto cum duabus praecedentibus quidem convenit, attamen Ajugis associari nequit; quum corollae tubus superne angulo acutissimo hiet ut in Teucris: labelli superioris rudimento Ajugis solenni penitus deficiente.

1110. TEUCRIUM *montanum*.

Synonymon Clusii mihi modo ad T. Polii varietatem minorem atque parvifoliam referendum esse videtur; huc vero potius spectare Polium montanum octavum ejusdem l. c. p. 363; ad affine T. supinum autem Polium montanum septimum loc. cit.

1111. TEUCRIUM *Polium*.

Pro loci natalis ratione, habitu altiore rectiore, vel humili atque distorto; foliis latioribus angustioribusque, et magnitudine paniculae capitatae quam maxime variat; inter quas varietates nullos prorsus limites inuenio. Corolla omnium varietatum alba, calyx niveo-tomentosus.

1114. HYSSOPUS *angustifolius*.

Synonyma adde: Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 150.

H. (*orientalis*) floribus verticillatis racemosis fecundis, calycis dentibus patulis inaequalibus, laciniâ corollae intermedia bilobâ integerrimâ, foliis lineari-lanceolatis Willd. *enum. hort. berol. p. 600.* Hoffm. *hort. mosq. a. 1808. n. 1711.* Catal. *hort. gorenk. a. 1812. p. 22.* Besser *catal. hort. crem. a. 1816. p. 72.*

H. (*orientalis*) floribus axillaribus longe pedunculatis fecundis binis ternisque, laciniâ corollae intermedia reniformi integrâ, foliis inferioribus lanceolatis dentatis: superioribus linearibus, omnibus punctatis carnosis. Schultes *obs. p. 105.*

Folia infima, ea scilicet, quae ex gemmis bascos caulium supra radicem diutius persistentium atque lignescentium oriuntur, lanâ niueâ vagâ pubescere et crenato-undulata esse nuper etiam in cultu obseruavi.

1116. NEPETA *Mussini.*

Synonyma adde: Schultes. *obs. p. 106.* Aiton *kew. ed. 2. P. 3. p. 379.* Catal. *hort. gorenk. a. 1812. p. 22.* Besser *catal. hort. cremen. a. 1816. p. 91.*

N. Willdenouiana Adami. Hoffm. *hort. mosq. a. 1808. n. 2178.*

N. *salviaefolia.* Persoon *enchirid. 2, p. 115.* (determinata ad plantas horti parisi, ex seminibus a me communicatis enatas.)

N. *longiflora.* Botan. *magaz. 923.* (ex auctorit. hort. kew. loc. cit.)

Vix differt a N. *longiflorâ*, quâcum conjungunt Willd. *enum. hort. berol. p. 601* et Hoffm. *loc. cit.*; distincta vero a nostrâ videtur „N. (*Mussini*) verticillis paucifloris, foliis „subrotundo-cordatis obtusissimis crenatis petiolatis: superioribus medio subinaatis Hornem *hort. hafn. a. 1813. p. 542.*“; quamvis enim nostra culta foliis inferioribus profundius gros-

fusque crenatis variet, semper tamen folia superiora aequaliter minutim crenata habet. Anne planta Hornemanni potius ad subsequentem spectat?

1116*. NEPETA *supina*.

N. verticillis subsessilibus approximatis, bracteis subulatis calycem subaequantibus, foliis ovalibus subcordatis sessilibus viliosis, caule decumbente. Steuen in mem. soc. nat. mosq. 3. p. 263.

Habitat in lapidosis ad torrentem Chodjal Caucasi orientalis $\mathcal{Z}$

Verticillis terminalibus capitatis ab affinibus dignoscitur. Steuen loc. cit.

Planta mihi ex specimine sicco Steueniano tantum nota, praecedenti affinis, spontanea quoque minus canescens. Folia non quidem penitus sessilia, sed brevissime petiolata, superiora quoque crenis paucioribus majoribus magisque inaequalibus incisa. Verticilli in meo specimine omnes terminales capitato-aggregati. Corolla tubo longo gracili, fauce amplâ cum praecedente convenit.

1117. NEPETA *serpyllifolia*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 28. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 91.

In saxosis cretaceis Tauriae variis locis, copiosius circa Bachtshifarai, passim quoque circa Sympheropolin occurrit.

Congener et valde affinis N. marifoliae *Cavanillesii*, quae Thymus creticus *Florae francicae*. Differt praecipue cymis axillaribus magis compositis laxioribus paniculatis, nec subtrifloris folium vix aequantibus longe racemosis.

1118. *NEPETA incana*.

Pro meris hujus varietatibus habeo

„*N. (cyaneam)* cymis paucifloris, pedunculo foliis longiore, calyce villoso, foliis petiolatis ovatis basi cuneatis utrinque tomentoso-canis *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 265.*, in Caucasi orientalis glareosis ad torrentem Chodjal nascentem: ex autophiâ plantae siccae *Steuenia-nae*; porro

„*N. (acinifoliam)* totam incanam, cymis subverticillatis nudiusculis, foliis petiolatis ovatis dentatis *Sprengel pugill. I. p. 41. n. 73.* Sed *N. incana* a *Sprengelio loc. cit.* commemorata ad *N. teucrioiden Lamarckii*, distinctam, ut olim monui, a nostrâ plantam spectare videtur.

1119. *NEPETA parviflora*.

Synonymon adde: Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 91.

In campestribus Borystheni vicinis, circa Cherfon et Nikolaef passim quoque obuia, nec Iberiae peregrina est.

Verum hujus a *N. sibiricâ* discrimen ulteriori indiget per culturam comprobatione.

1122. *NEPETA grandiflora*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 22. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 90.

N. (colorata) cymis pedunculatis racemosis, calycibus cylindraccis pubescentibus, labio corollae superiore plano: inferioris laciniâ mediâ planâ basi barbatâ, foliis oblongis cordatis serratis, subtus incanis rugoso-venosis. *Willd. enum. hort. berol. p. 601.*

N. melissaefolia. *Perfoon enchirid. 2. p. 115.* (determinata ad plantas enatas ex seminibus, a me sub hoc nomine horto parisiensi communicatis.) *Schultes obs. p. 106.* (non *Lamarckii* et *Willdenouii.*)

N. lamiifolia *Adami.* *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2169.*

Folia tantum jnniora, antequam in justam magnitudinem explicantur, subtus rugosa sunt atque incana; adeoque hic character *Willdenouii loc. cit.* definitionem speciei non debuisset intrare.

1123*. *SIDERITIS calycantha.*

S. herbacea, foliis lanceolatis integerrimis lineatis sericeo-tomentosis, bracteis lanceolatis acuminatis reflexis, calycibus bifidis: dentibus acuminatissimis tubo longioribus corollam superantibus.

S. parua, floribus purpureis. *Buxb. cent. 5. p. 32. t. 61. f. 1.*

Stachys (lauandulifolia) verticillis sexfloris hirsutissimis, foliis lanceolatis integerrimis lineatis. *Vahl symb. 1. p. 42. Linn. ed. Willd. 3. p. 103.*

Zietenia orientalis. *Gleditsch in act. berol. a. 1766. p. 3. Perfoon enchirid. 2. p. 125.*

Galeopsis orientalis Lauandulae folio, calyce villosissimo. *Tournef. cor. p. 11.*

Agri *Tiflisiensis* incola est. 2

Caules ex radice perenni nonnulli rectascendentes simplices circiter palmares villis albis longis copiosis hirsuti, ad perbrene a radice intervallum verticillatim floriferi. *Folia* circiter biuncialia ad radicem fasciculata, anguste lanceolata, basi angustata, acutiuscula integerrima nervoso-lineata, utrin-

que pube molli sericeâ candicante. *Verticilli* longâ ferie approximati sexflori hirsuti. *Bracteae* lanceolatae acutae mucicae foliis latiores, circiter longitudine verticillorum reflexae; supra parum pubescentes luteo-virides, summae interdum purpurascens, subtus hirsutae, nervoso-lineatae. *Flores* sessiles. *Calyx* magnus corollâ amplior pilis albis elongatis mollibus hirsutissimus: dentibus tubo longioribus subaequalibus subulatis exquisitè acuminatis diuarcato-patentibus, apicem versus subcoloratis mucronato-subpungentibus. *Corolla* calyce brevior purpurea extus pubescens: tubo subcylindrico calycis tubum subaequante; limbo tubo paullo longiore: labio superiore rectiusculo indiviso obtuso; inferiore paullo longiore trilobo: lobis obtusis, medio latiore rotundato. *Genitalia* corollâ breviora. *Stylus* filiformis *staminibus* paullo longior. *Stigma* minutum generis.

1124. *SIDERITIS taurica.*

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. t. t. 39. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 23. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 131.*

1128. *MENTHA aruensis.*

Definiatur: *M.* floribus verticillatis, foliis ovatis acutis ferratis petiolatis subvillosis, calycibus campanulato-ovatis hirsutis: dentibus triangularibus brevibus, pedicellis glabriusculis, corollis obtusis.

Synonyma adde: *M.* floribus verticillatis, caule adscendente villoso, foliis ovatis acutis ferratis subvillosis, calycibus tubuloso-campanulatis villosis: dentibus ovatis subacutis. *Besser galic. n. 696. Gort. ingr. p. 92. Sobolewski petrop. p. 382.*

Planta agri Petropolitani paritate hirsutiei in caule atque foliis. his angustioribus utrinque magis attenuatis, staminibus constanter corollam superantibus insignis est.

1128*. MENTHA *austriaca*

M. floribus verticillatis, foliis cordato-ovatis acutis ferratis petiolatis hirtis, calycibus oblongis hirsutis: dentibus lanceolato-subulatis, pedicellis pubescentibus, corollis obtusis.

M. floribus verticillatis, caule ascendente, foliis ovatis acutis ferratis, calycum dentibus lanceolato-subulatis, staminibus corollâ brevioribus. *Besser galic. n. 687. Jacq. austr. 5. p. 81. t. 430.*

M. floribus verticillatis, corollae laciniis omnibus obtusis, foliis subovatis villosis, staminibus corollâ brevioribus. *Linn. syst. veget. ed. Murray p. 533. spec. ed. Willd. 3. p. 81.*

Legi in glareosis ad riuum Podkumok Caucasi septentrionalis, prope castellum Georgopolitanum. Floret aestate. ♀

Hirsuties omnium partium etiam *pedicellorum* major in uniuersum quam in praecedente, *folia* basi latiora argutius ferrata. *Corollae* lacinae omnes obtusae: summâ subemarginatâ in hac et in praecedente.

Præcipua hujus a praecedente *diagnos*is a calycis conformatione repetenda esse videtur, quam plurimi neglexerunt, unde *synonymia* extricatu difficillima; nec adeo de vero inter utramque discrimine penitus mihi quidem liquet; etenim *Jacquino* et secundum eum *Murrayo*, immo ipsi *Hallero*, variabilis in Menthis (ut recentiores demum cuicere observationes) *staminum* ad corollam ratio, hisce distinguendis ansam potissimam praebuisse evidens est. Equidem, inuentoris *Jacquini* verbis inhaerens, consentiente *Cl. Bessero*, hirsutiorum plantam *staminumque* longitudine minus variantem, scilicet

cet ut plurimum *staminibus corollâ brevioribus praeditam* (quae et *calyce angustiore est*) pro *M. austriacâ* reputo, ad quam, si dictas respicias notas, pertinere videtur: *Mentha Halleri n. 223, M. aruenfis. Willd. enum. hort. berol p. 611, Wahlenb. carpat. n. 574; et vice versâ M. aruensem spectare: M. austriaca. Willd. loc. cit. Wahlenb. carpat. n. 575. De Menthâ Halleri n. 224, quid statuum nescio, quum glabriorem esse staminibusque eminentibus praeditam simulque dentibus calycis longioribus instrui afferat auctor.*

1129. MENTHA *Pulegium.*

Taurica planta discrepat a vulgari, quam in Bessarabiâ ad Tyram legi quamque exprimit *Botan. magaz. 1026, hirsutiae caulium atque foliorum insigniore, foliis etiam inferioribus subrotundo-nec oblongo-ovatis; denique calyce toto villoso: dentibus ciliatis, nec tenuissime pubescente: dentibus foliis elongato-ciliatis. Specie attamen non audeo separare.*

1131. LAMIUM *maculatum.*

Caulis pilis sparsis raris reuerfis hirtus. Folia obtuse crenato-ferrata: ferraturâ extimâ majore elongatâ etiam obtusâ, parum pilosa. Calycis tubus glabriusculus; dentes ipso longiores tubum corollae subaequantes, pilis sparsis ad angulum acutum patulis asperi. Corolla extus hirsuta: dentibus faucis utrinque duobus subulatis, inferiore minimo.

1133*. LAMIUM *tomentosum.*

L. foliis subrotundo-cordatis obtuse dentatis utrinque tomentosis, (calycibus lanatis.) Linn. ed. Willd. 3. p. 90. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 266.

L. orientale incanum flore albo, cum labio superiore renato. Tournef. cor. p. 11.

Crescit in lapidosis alpinis versus fontes torrentis Chodjal ditionis Kubensis Caucasi orientalis. Floret Junio. ♀

Planta parva, caule palmari declinato. Tomentum totius plantae molle constat ex villis copiosis brevibus haud pure albis, qui in calycibus densiores longioresque lanæ speciem referunt. Petioli breves. Calycis dentes vix tubi longitudine. Corolla magnitudine L. albi extus hirsuta: tubo calyce quidquam longiore, fauce utrinque dente setaceo, galeâ obscure undulato-crenatâ.

1134*. GALEOPSIS *Ladanum*.

G. caule geniculis subaequalibus superne ramisque glanduloso-villosis, calycibus villosis mucronato-pungentibus tubo corollae duplo brevioribus, bracteis subulatis subreflexis, foliis remote ferratis utrinque viridibus: floralibus lanceolatis circumferratis.

G. Ladanum. Besser galic. n. 704. (ex autopsiâ plantae auctoris.)

G. grandiflora. Flor. taur. cauc. app. 2. p. 461. n. 2007. (exclusis synonymis.)

Frequens per Rossiam mediam, circa Charkoviam et alibi in ruderatis, ad vias; nec non in Poloniâ australiore.

Alia est per australiorem Germaniam inter segetes vulgata, quam etiam pro *G. Ladano* ex agro Goettingensi siccam habeo, mihi vero in Rossiâ nondum visa „*G. (canescens)* caule „geniculis incrassatis superne, ramis calycibusque mucronato-pungentibus corollâ duplo brevioribus villoso-canescens, „bracteis subulatis revolutis, foliis remote ferratis subtus villoso-canescens: floralibus lineari-lanceolatis ultra medium „ferratis integerrimisue.„ Hanc respicit *G. canescens Schultes obs. p. 108.* Reliquam synonymiam harum plantarum hucusque sub *G. Ladano* confusaram haud adgredior. Prior tota

viret, caules habet spadiceo-purpureos ad genicula vix incrassatos, ramos ad angulum acutum sursum porrectos superne villis patulis glandulâ nigricante capitatis copiosis pubescentes; folia latiora utrinque viridia floralia quoque sere ad basin usque ferraturis remotis instructa, bracteos breuiiores minus reuoluto-patentes; posterior caule instruitur minus rubicundo: ad genicula ramorumque insertionem roseo, ibique manifeste ita incrassato ut et subjecta folia retroflectantur, superne villis simplicibus canescente, inter quos rarius aliqui apparent glanduliferi; ramis ad angulum rectum e caule egredientibus sursumque valde arcuatis; foliis in uniuersum angustioribus subtus incano-villosis: ramis supra medium tantum remote ferratis, superioribus lineari-lanceolatis integerrimis. Quoad inflorescentiam atque flores nullum inter utramque notabile discrimen inuenio.

1136. BETONICA *officinalis*.

Calyx undique villosus; anne igitur potius *B. stricta* Aitoni?

1136*. BETONICA *hirsuta*.

B. spicâ oblongâ basi foliosâ, bracteis subulato-lanceolatis mucronatis calycem prismaticum aequantibus, corollae galeâ integrâ, foliis cordato-oblongis villosis.

B. spicâ basi foliosâ, corollis galeâ integrâ. Murray in *Comment. goetting. a 1779. 2. p. 13. t. 3. Linn. ed. Willd. 3. p. 95. Schultes obs. p. 109. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2563.*

Occurrit in Iberiâ, in montosis supra Tiffin. *D. Wilhelms* in *herb. gorenkensi.* 2

Dignoscitur facile a priore foliis maioribus: crenis grossioribus, floribus maioribus: calycibus longius tubulosis.

1136**. *BETONICA niuea*.

B. verticillis basi foliatis sessilibus: summis approximatis, foliis lineari-oblongis villosis subtus niueo-tomentosis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 266.

B. species noua floribus magnis purpureis. Steuen loc. cit. p. 246.

B. orientalis Sideritidis facie, flore purpureo et flore dilutissime purpurascente. Tournef. cor. p. 13?

Habitat in Caucasi orientalis lapidosis: α flore roseo, circa thermas Dschimit; β flore ochroleuco, circa pagum Chinalug. Floret Junio. γ .

Planta elegantissima magnitudine et floribus B. grandiflorae. Caulis adscendens pedalis obtuse quadrangulus albo-villosus, superne tomentosus. Folia angusta aequaliter grosse obtuse serrata, quoad formam proxime ad B. hirsutae folia accedentia, supra villosa viridia rugosa, subtus tomento niueo mollissimo vestita; radicalia et caulina inferiora longe petiolata basi inaequaliter cordata, floralia summa in petiolum attenuata. Bractee lanceolatae, villis incumbentibus mollibus albis sublanatae. Calyx lanuginoso-villosus: dentibus lanceolatis acutis inermibus. Corolla magna villosa: tubo coruulo calyce paullo longiore, galeâ latâ rotundatâ integrâ. labio galeâ paullo longiore trilobo: intermediâ latâ emarginatâ.

1137. *BETONICA grandiflora*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 23. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 489.

Clinopodium grandiflorum. Gleditsch. it. I. p. 424, 426, 429.

Galeopsis major corium mosconiticum redolens Buxb. cent. I. p. 4. t. 7, quoad iconem ita nostrae conuenit, ut de

identitate nullus dubitarem, si vel minimum Corii rossici odorem nostra spiraret. Licet suspicari *Buxbaumianam* plantam, fortassis siccam inter chartam, perenni hocce odore per accidens fuisse imbutam.

In montibus herbosis circa Gandseham etiam crescit teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 249.*

1145. STACHYS *iberica.*

Memorabilem varietatem valde ramosam: corollâ ochroleucâ, galeâ carneâ: margine baseos ut in *St. rectâ* utrinque purpureo, labio purpureo-punctato in Tauriâ maxime meridionali e. g. in ipso horto Nikitenfi spontaneam nuper inueni. *Corollae galea et labii lacinia media quandoque emarginatae sunt.*

Præter olim indicata discrimina a *St. rectâ* sequentia addo: *Caules* vulgo ramosiores basi magis declinati. *Pubes* omnium partium magis ferricea. *Folia* breviora: crenâ terminali majore semper apice rotundatâ, nec lanceolatâ immo mucronatâ. *Calycini* dentes tubo quidquam breviores, nec ejus longitudine. *Corollae rictus* minus amplus, *Galea* brevior labio, nec ejus longitudine. *Labii lacinia media* minus prominula, quae lateralibus duplo longior in *St. rectâ*.

St. arenaria Vahlîi, nostrae, ut ex cultâ perspicio, nimis affinis ulterius comparanda est et justa *diagnosis* stabienda.

1148. MARRUBIUM *astracanicum.*

Ad latera collis thermas Constantinomontanas fundentis obuium, in Caucaſo orientali ad latera torrentis Chodjal etiam reperitur, secundum *Steuem in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 266.*

Pili ad faucem calycis ita rari, ut feminiferam non claudant.

1149. MARRUBIUM *catariaefolium*.

Pili ad faucem calycis copiosi, coniucentes feminiferam penitus claudunt.

1151. MARRUBIUM *vulgare*.

Varietatem ex Iberiâ habeo caule et foliorum paginâ inferiore lanâ minus floccosâ vestitis, aequabilibus canescentibus; unco dentium calycinorum arcuato non revolutato.

Huc conferatur M. affine *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 556*, quod ex horto gorenkensi pro M. astracano sese obtinuisse auctor testatur; mihi alioquin ignota planta, nec in *Catologo horti gorenkensis nouissimo* recensita.

1155. PHLOMIS *pungens*.

Hirsuties omnium partium, ipsius adeo corollae componitur ex pilis stellatis variae magnitudinis, tam in hâc, quam in affini Phl. Herbâ venti.

1160. THYMUS *collinus*.

Th. floribus laxè verticillato-capitatis, calycis limbo concolore, foliis ellipticis glabriusculis basi subciliatis, caule undique hirto.

Th. Serpyllam. *Flor. taur. cauc. n. 1160. (exclusis synonymis.)*

Foliorum formâ admodum variat, sic in Iberiâ mediâ circa Tiflin latifolius habitu Th. montani, porro longifolius

habitu varietatis *platyphyllae* Th. *angustifolii* in Tauriâ et passim per Rossiam australiorem occurrit, qualem et in Podoliâ olim legi. Omnium varietatum *cauliculi* leuiter pubescunt, *pedicelli* longiusculi, *flores* majusculi, *calyces* virides magis minusue hirti, *stamina* circiter corollae longitudine

Ad *longifoliam* varietatem accedit indigenus Galiciae Th. *hirsutus Besseri*, mihi a Cl. auctore communicatus, qui vero caule foliisque undique villis copiosis albis obfritis a nostro differt.

Distinctae, me quidem iudice, species sunt, intra Florae nostrae limites hactenus non repertae:

* THYMUS *Serpyllum*.

Th. floribus glomerato-capitatis, calycis limbo discolore, foliis ouatis obtusis glabriusculis basi subciliatis, caule angulis hirto.

Th. floribus capitatis, caulibus reptantibus quadrifariam pubescentibus, foliis planis ovalibus obtusis basi ciliatis. *Wahlenb. carpat. n. 597. Flor. dan. t. 1165. Smith brit. p. 640. Curt. lond. Poll. pall. n. 574.*

Serpyllum vulgare minus. *C. Bauh. pin. p. 220.*

Serpyllum vulgare repens. *Clus. hist. 1. p. 359.*

Serpyllum VI et VII minus. *Tabern. Kraeuterb. p. 748.*

Hoc est *Serpyllum* Europae occidentali mediae maxime familiare. *Cauliculi* tennes debiles caespititii. *Folia* rotunda parua. *Capitula* parua compacta. *Calycis* limbus spadiceo-purpureus. Tale habeo ex agro Goettingensi, idemque legi in Podoliâ australiore, ubi *varietas* occurrit elatior facie infrequentis.

** THYMUS *montanus*.

Th. florum paniculâ verticillatâ oblongâ, calycis limbo concolore, foliis subrotundo-ovatis glabris, caule angulis hirto.

Th. suffruticosus, floribus verticillato-spicatis: spicis obliquis, pedunculis unifloris, foliis ovato-obtusis integerrimis. *Waldst. et Kit. rar. hung. 1. 1. 71. Persoon enchirid. 2. p. 130. Schultes obs. p. 857.*

Serpyllum pannonicum primum. *Clus. hist. 1. p. 360.*

1161. THYMUS *nummularius*.

Definiatur: Th. floribus laxè verticillato-capitatis, calycis limbo concolore, foliis subrotundo-ovatis pilosis: inferioribus subcordatis, caulibus pilosis, sarmentis repentibus longissimis.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 24.*

Th. lanuginosus. *Rochel fasc. plant. pannon. (varietas hirsutior, secundum specimina ab auctore communicata.)*

Th. orientalis Majoranae foliis. *Tournef. cor. p. 12?*

Hirsutie foliorum maxime quidem variat, sed pili subius ad costam et nervos principales sparsi ne quidem in glabrioribus desiderantur. Calycis labium superius oblongo-rectangulum: dentibus triangulari-subulatis subaequalibus in hoc et in supra recensitis affinis. Calyx fructifer saepe purpurascit, neque vero omni aetate limbo discolore gaudet, ut in Serpyllo.

1162. THYMUS *Marschallianus*.

Th. racemis verticillatis hirsutis, calycis labio superiore subquadrato: dentibus subulatis subaequalibus, foliis planis longe ellipticis subpubescentibus basi ciliatis.

Th. Marschallianus var. α . *Flor. taur. cauc. sub n. 1162.*
(excluso synonymo *Ainmanni*.)

Per Rossiam australiorem in Ucraniam usque in siccis passim reperitur, in arenâ mobili circa Charkoviam minime rarus.

Folia latitudine variant, semper attamen angusta sunt et saepe lineari-elliptica, curatius observata tenuissime pubescere solent, quamvis laete virescant. *Caules* firmiores magisque elongati quam in affinibus, quandoque erecti, villis albis patulis praesertim superne et inter flores valde hirsuti. *Racemi* fructiferi elongati: *verticillis* distinctis, inferioribus praesertim remotis. *Flores* minores quam in Th. collino. *Calyx* sicut caulis pars superior hirsutie patulâ canescens. *Corolla* vix calycem superans. *Stamina* vulgo inclusa. Th. lanuginosus *Wahlenb. carpat. p. 182* fortassis hujus loci est.

1162*. THYMUS *angustifolius*.

Th. floribus glomerato-capitatis, calycis labio superiore subquadrato: dentibus subulatis subaequalibus, foliis lineari-ellipticis ciliatis glabris.

Th. floribus capitatis, caulibus procumbentibus, foliis cuneato-linearibus basi ciliatis. *Perfoon enchirid. 2. p. 130.*
Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 150.

Th. Marschallianus var. β . *Flor. taur. cauc. sub n. 1162.*
(cum synonymis.)

Th. vulgaris. *Marsch. casp. p. 209.*

Serpillum saxatile hirsutum thymifolium nanum. *Vaill. paris. p. 183. n. 4.*

In elatis siccissimis Tauriae et ad Caucasum cum affinibus minime rarus.

Nimis affinis praecedenti et forte *varietas* ex loco natali aridissimo. *Cauliculi* breves, admodum distorti, superne impri-

mis undique hirsuti. *Folia* glabra nitidula: nervis valde prominulis, latitudine perquam variant; mox oblongo-cuneata basi tantum ciliata (in specimenibus Volhynicis a *Cl. Bessero* pro *Th. Serpylli Flor. galic. var. 7* mihi communicatis), mox angustissima fere ad apicem usque ciliis marginalibus insignibus munita (in specimenibus tauricis in cacumine montis Tschaturdag lectis). *Inflorescentiâ* et *floribus* potissimum cum *Th. Serpyllo* conuenit, nisi quod *limbus calycis*, in juniore totus viridis, aetate tantum cum ipso tubo interdum purpurascit. Quaeritur an *Th. scicularis Waldst. et Kit.* ab angustifoliâ hujus varietate vere sit distinctus. *Th. Zygis Schrank in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 164. n. 38*, inter plantas Sareptanas recensitus, procul dubio, vel ad hunc, vel ad subsequentem referendus est.

1162*. *THYMUS odoratissimus.*

Th. floribus capitatis, calycis labio superiore ouato-lanceolato: dentibus inaequalibus, lateralibus subulatis, medio majore lanceolato; foliis linearibus obtusis ciliatis glabriusculis.

Th. Zygis. Marsch. casp. p. 210.

Serpyllum odoratissimum glabrum longiore angustioreque folio. Amm. ruth. n. 67?

In siccissimis ad Wolgam inferiorem, praesertim in arenâ mobili flumini vicinâ, nec non in arenosis ad Hypanin circa Nikolaef reperitur, frequenter flore albo varians. Floret cum affinis aestate. †

Longioribus *virgis* quam praecedens in aridissimo solo laete caespitat, odore Citri fortissimo iter facientibus e longinquo etiam sese commendans, maxime vero, si ubi copiosior, casu rotas subit, vel transeuntibus calcatur. *Folia* in uniuersum praecedente quidquam longiora angustioraque. *Flo-*

ram capitula minus compacta, ipsi flores quidquam majores. Calycis labii superioris denticuli connucentes: lateralibus minimis subulatis, intermedio manifeste majore latiore atque prominulo. Similem calycis conformationem video in plantâ lufitanicâ, mihi pro Th. Incido *Aitonii* olim ab illustr. C. Hoffmannsegg communicatâ: nisi quod in hâc labium superius multo sit latius subrotunde-ovatum: denticulis apicis ita minutis, ut mucronem medium paruum simplicem referant. Caeterum dicta planta etiam quoad habitum, folia, inflorescentiam et flores nostrae persimilis est.

Th. vulgaris in scriptis peregrinatorum Rossicorum passim commemoratus, vel Th. odoratissimum, vel Th. angustifolium fecerat. genuinus enim *Thymus sativus*, per Europam maxime australem vulgaris, intra imperii Ruthenici limites non reperitur.

1163. THYMUS *hirsutus*.

Definiatur: Th. floribus capitatis, calycis labio superiore subquadrato: dentibus subulatis subaequalibus, foliis lineari-ellipticis undique hirtutis.

Synonyma adde: Th. pannonicus. *Allion. pedem. n. 77.*

Th. lanuginosus β . *Lam. et Decand. flor. franc. sub n. 2590.*

In saxosis ad monticulum, qui thermas Constantinomontanas fundit et in Iberiâ etiam obuius, denuo cum Th. lanuginoso auctorum conferendus.

Th. Zygis specimina habeo mihi olim a b. Willdenouio communicata, quae varietatem nostri: foliis tenuibus, villis brevioribus praeter cilia praeditis plane referunt.

1165. THYMUS *graueolens*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 38. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 14.*

Th. (*canus*) villosus, floribus verticillatis, caule ramosissimo, foliis onatis acutis serratis. Steuen apud Hoffm. in comment. soc. physico-med. mosq. I. vol. I. p. 46.

1169. MELISSA *Nepeta*.

Calycis dentes longe mucronato-acuminati, inferiores longiores tubo vix breuiores, in hac et in M. Calaminthâ. Specimina podolica tauricis simillima mecum nuperrime communicauit Cl. Besser, simulque alius speciei pro M. Nepetâ australiori Germaniæ indigenâ in horto cremeneciensi cultae; quae quidem, habitu cum nostrâ conueniens, minutie denticulorum calycis, tubo scilicet quadruplo breuiorum et in mucronem minimum desinentium tam ab hac quam a Calaminthâ facillime dignoscitur. Hanc autem M. Nepetam Germanorum pro cognomine *Linnaei* plantâ habere, id ipsum vetat, quod de discrimine a Calaminthâ ex diuersâ calycis structurâ, quod neminem facile fugere potest, nil memoriae prodiderit *Linnaeus*, pedunculorum axillarium ad folium rationem, potissimum omnino inter nostram M. Nepetam et Calamintham notam diagnosticam constituentem maxime urgens.

1170. MELISSA *umbrosa*.

Synonyma adde: Steuen apud Hoffm. in comment. soc. physico-med. mosq. I. vol. I. p. 45. Hoffm. horti. mosq. a. 1808. n. 2078.

1170*. DRACOCEPHALUM *botryoides*.

Dr. floribus spicato-capitatis; bracteis calyce subbreuioribus: inferioribus oblongo-cuneiformibus tridentatis, superioribus indiuisis mucronatis, foliis subrotundis pinnatifido-crenatis utrinque tomentosis.

Dr. floribus spicato-capitatis, bracteis lanceolatis subulatis mucronatis, foliis subrotundo-cordatis pinnatifidis: laciniis oblongis obtusis margine revolutis utrinque tomentosis. *Steuern in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 266.*

Nepeta pinnatifida. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 22.

Habitat sub Caucasi orientalis alpe Tyfendagh, in ripâ glareosâ torrentis Chodjal. Floret Junio. ♀

Affinitas cum Dr. origanoide summa, cujus varietatem vegetiorem atque elatiorem grandifloram refert. *Caules* basi distorti persistentes. *Cauliculi* annotini plures digitales vel palmares simplices tetragoni villis mollibus albis sicut tota planta incani. *Folia* unguicularia subrotunda subcordata, lobis 5-7 magnis obtusis integerrimis subaequalibus usque ad medium incisa, utrinque albo-villosa subtus magis canescentia, margine saepe revoluta, similia foliis *Scutellariae orientalis*; *petiolis* ipsorum circiter longitudine. *Spica* terminalis sessilis subcapitata multiflora. *Bracteae* inferiores oblongae apice tridentatae: dentibus mucronatis, lateralibus subulatis; superiores lanceolatae indivisae coerulescentes. *Flores* duplo minores floribus Dr. Moldavicae. *Calyx* formâ Dr. peltati coerulescens, pube tenui incanus. *Corolla* calyce duplo fere longior exalbido purpurascens leniter pubescens: tubo tenui curvulo calyce longiore, *fauce* inflatâ rictu amplo, *galeâ* rectâ emarginatâ brevis, *labio* patente lateribus deflexo trilobo: lateralibus parvis obtusis, medio magno apice dilatato obcordato. *Genitalia* circiter galeae longitudine.

Dr. origanoides differt praesertim bracteis omnibus cuneiformibus superne mucronato-dentatis calyce longioribus, et parvitate corollae.

1171. DRACOCEPHALUM *austriacum*.

Synonymon adde: Dr. (calyce bilabiato): labio inferiore bifido, spicis verticillatis, foliis bracteisque lineari-

bus partitis spinosis. *Hiltebrandt monogr. Dracoceph. n. 7. t. 7.*

1172. DRACOCEPHALUM *Ruyschiana.*

Synonymon adde: Dr. (calyce bilabiato): labio inferiore bifido, spicis verticillatis, foliis linearibus indivisis, bracteis lanceolatis. Hiltebr. monogr. n. 6. t. 6.

1173. DRACOCEPHALUM *ibericum.*

Longe propius est *Dr. canescenti* quam *peltato* et a prioribus vix aliter quam parvitate corollae dignoscitur.

1177. SCUTELLARIA *pallida.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 24. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 567.

De *synonymo Gmelini* a me huc citato modo dubito, ob *bracteas* plantae *fibiricae* coloratas et ex *icone nostrâ* minores, tum quod ex *phrasi Heinzelmannianâ* folia glabra praedicantur. Discrimen nostrae a *Se. albidâ Linn.* denuo confirmandum est.

D I D Y N A M I A .

A N G I O S P E R M I A .

1182. RHINANTHUS *orientalis*.

Filamenta breviora recta, circa quae filamenta longiora in spiram torquentur, obseruante Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 267.

1184. ALECTOROLOPHUS *Trixago*.

Synonyma adde: Barthia Trixago. Lam. et Decand. flor. franc. n. 2428. Persoon enchirid. 2. p. 150.

Synonymon Allionii hic excludendum et ad distinctam speciem Barthiam versicolore referendum esse monent auctores flor. francicae loc. cit.

Calyx una cum bracteis villis copiosis glanduliferis hirsutus, quadrifidus: dentibus breuibus obtusiusculis. Corolla alba vel dilutissime purpurascens: tubo calyce longiore, galeâ compressâ obtusâ, margine apicis utrinque in dentem obtusam producto; labio amplo trilobo: lobis obtusis, lateralibus breuioribus, plicâ longitudini a lobo medio discretis. Stamina galeâ breuiora: antheris valde villosis. Stylus stamina parum excedens non eminens: stigmatibus minutis apice crassioribus.

1185. EUPHRASIA *officinalis*.

Foliorum dentes magis minusue arguti, immo in foliis superioribus interdum mucronati; sed et haec varietas pube

foliorum, calycis et capsulae ab E. falisburgeusi, quae praeter caetera glabra est, dignoscitur. *Conf. Wahlenberg carpat. n. 607 et 608 et Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 390.*

1188. EUPHRASIA *glutinosa.*

Occurrit etiam in montosis circa Tiflin, tauricâ vulgo elatior.

1188*. MELAMPYRUM *cristatum.*

M. spicis quadrangularibus: bracteis cordatis compactis denticulatis imbricatis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 197. Flor. dan. t. 1104. Smith brit. p. 651. Engl. bot. 41. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1104. Hall. hist. n. 311. Pall. it. 2. p. 155. Poll. pal. n. 584.*

In pratis sylvaticis altioribus Tauriae hinc inde reperitur. Floret aestate. ☉

1192. PEDICULARIS *lapponica.*

Synonyma adde: Wahlenb. lapp. n. 309. Pall. it. 3. p. 34. Lepechin it. ed. rossic. 3. p. 104.

P. orientalis minima, flore albido. *Tournef. cor p. 9.*

Species haec per alpes globi nostri maxime diffusa provenit, in sibiricis, uralensibus, styriacis, caucasicis; sed in plagâ maxime boreali ad Obum fluvium, sicut in Norvegiâ et Lapponiâ in planiora quoque atque conuallia excurrit. Annuam praedicat *Cl. Wahlenberg loc. cit. an recte?*

1193. PEDICULARIS *condensata.*

Folia potius P. foliosae, quam recutitae analogae. Corolla flava: labio galeâ paullo breviori trilobo, lobis amplis: lateralibus rotundatis, medio subemarginato.

1194. PEDICULARIS *caucasica*.

In alpestribus Schadagh dictis Caucasi orientalis occurrit, secundum Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 267.

Filamenta glaberrima, quae in P. verticillatâ pilis vagis patulis pubescunt. Stylus parum e galeae apice prominet.

1194*. PEDICULARIS *Wilhelmiana*.

P. caule simplici lanato infra spicam foliosam subnudo, foliis radicalibus pinnatis: pinnis ovatis pinnatifidis denticulatis, calycibus lanatis: dentibus subulatis nudiusculis, corollae galeâ obtusissimâ.

P. Wilhelmiana. Fischer in herbar. gorenkensi.

Habitat in monte Beshtau D. Wilhelms et circa acidulam Nartsana D. Steuen. ♀

Planta vulgo palmaris seu dodrantalis, rarius pede altior. Folia radicalia P. comosae foliis analogâ villosa viridia: pinnis superioribus confluentibus. Caulis aut folio unico prope radicem instructus, aut ad spicam usque plane aphyllus. Spica ovata brevis compacta. Bractee prominulae floribus multo longiores angustae pectinato-pinnatifidae: laciniis falcato-lanceolatis brevibus denticulatis. Flores magnitudine P. recutitae. Calyx ovatus: tubo lanâ sordide albâ copiosâ dense vestito, dentibus nudiusculis subulatis: superiore abbreviato, reliquis tubo paullo brevioribus. Corolla purpurea: tubo longitudine calycis, galeâ obtusissimâ, ut in P. recutitâ; labio galeâ multo breviori tripartito: lobis subaequalibus, lateralibus obtusis, intermedio emarginato crenulato. Stamina intra galeam: filamentis villosis. Stylus parum eminens.

1195. PEDICULARIS *comosa*.

Synonymon adde: P. tuberosa. Marsch. casp. p. 210.

Hirsutie calycis semper pallidi: striis latis atro-viridibus a singulo dente per tubum excurrente variegati copiosâ vel subnullâ, tum corollae galeâ magis minusve fornicatâ et apice attenuatâ etiam variat.

1198. ANTIRRHINUM *simplex*.

In glareosis ad torrentes, in mare nigrum ex montibus Tauriae maxime meridionalis delabentes passim reperitur.

Hujus loci mihi esse videtur *Linaria secunda*, morauica prima. *Clus. hist. I. p. 321*,

1201. ANTIRRHINUM *Linaria*.

Synonymon adde: *Flor. dan. t. 982*.

Variat latitudine foliorum, quae attentius spectata, basi saltem, semper trinervia deprehenduntur, tum corollae magnitudine. Parvifloram varietatem, quam jam *Linnaeus* commemoravit, sese inter plantas siccas Astrachanenses nuper vidisse testatur *Cl. Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 150*. Caulis basis et folia inferiora villis vagis pubescent.

1202. ANTIRRHINUM *macrourum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 25*. (sub *Linariâ*).

β . pauciflorum, calyce glabriusculo.

Linaria (macroura) foliis alternis lineari-subulatis subcarnosis, caule erecto simplicissimo, spicâ terminali pedunculatâ, calycibus obtusis. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 27*.

Occurrit etiam in promontorii Caucasici septentrionalis saxosis circa Castellum *Souernaja*, et varietas β in campis

Bessarabiae vastis inter Elisabetgrad et Nikolaef, nec non in campestribus tanaicensibus atque transwolgerfibus.

Cauli florifero saepius supra radicem accedunt rami aliquot abbreviati steriles confertim foliosi, in quibus folia inferiora subuerticillata sunt.

1203. ANTIRRHINUM *odorum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 25.*
(*sub Linaria*).

A. odoratissimum. Gleditsch. it. 1. p. 111.

A. junceum. Pall. it. 2. p. 332 et 3. p. 541, 682.

1203*. SCROPHULARIA *nodosa*.

Scr. caule obtusangulo, foliis cordatis acutiusculis inaequaliter serratis glabriusculis: basi mediâ in petiolum productis, racemis terminalibus paniculatis.

Scr. foliis cordatis trineruiis, caule obtusangulo. *Linna. ed. Willd. 3. p. 270. Flor. dan. i. 1167. Smith brit. p. 663. Besser galic. n. 759. Gmel. sib. 3. p. 193. n. 2.*

Inter siccas ibericas obtinui plantam Rossiae septentrionali et mediae familiarem. ♀

1203**. SCROPHULARIA *glandulosa*.

Scr. caule obtusangulo, foliis cordatis inaequaliter crenatis pubescentibus: petiolis ciliatis, pedunculis bracteisque piloso-glandulosis. *Wahlenb. carpat n 126. Waldst. et Kit. rar. hung. 3. t. 214. Besser galic. n. 760. Schultes obs. p. 117.*

Prouenit in nemoribus promontorii Ccaucasi septentrionalis et in Tauriae meridionalis inumbratis roscidis. Floret aestate. ♀

Dignoscitur a Scr. nodosâ pube caulis atque foliorum, foliis obtusiusculis grosse inaequaliter crenatis, nec acutiusculis crebrius acutiuscule ferratis fere ut in Scr. aquaticâ. Villi glanduliferi ramorum paniculae vix in ullâ Scrophulariâ penitus desiderabuntur, nec in hac insigniores sunt quam in multis affinibus; aptius igitur, mutato nomine triviali, Scr. mellifolia appellaretur.

Scr. Scopoli Hoppe Persoon enchirid. 2. p. 160 cum hac conjungit Cl. Wahlenberg loc. cit., nec equidem secundum specimina, quae coram habeo hortensia aequè simplicifolia discrimen perspicio ullum; varietatem attamen appendiculatis foliis, ad quam suam determinavit Scopoli, inter nostratem non vidi. Hujusce nominis planta, apud Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 406. n. 2630a colore corollae flavo insuper discedit.

Varietatem notabilem, fortassis distinctam speciem, inter plantas siccas Cacheticas habeo parum admodum pubescentem, foliorum nonnihil angustiorum acutiorumque ferraturis minoribus argutioribus, paniculae ramis magis multifloris, floribus minoribus, quae habitu ad Scr. betonicifoliam L. accedit.

1206. SCROPHULARIA *ebulifolia*.

Occurrit in subalpinis Caucasi orientalis circa Dsheigh, secundum Steuenum in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 267.

Planta praealta saepe orgyalis. Caulis, petioli et folia subtus ad venas purpurascens tenuissime pubescunt: pube aetate evanescente. Folia ramea saepius simplicia cordata. Panicula glanduloso-villosa, more in hoc genere solito: pedicellis principalibus ternis, elongatis, approximatis quidem, sed haud ex uno puncto originem ducentibus. Flores magnitudine Scr. nodosae. Linnaeus hanc quoque sub Scr. orientali compre-

hendisse videtur, pro quâ nostra etiam exhibetur apud *Kniiphoff* *ectyp.*

1207. *SCROPHULARIA lucida.*

Synonyma adde: *Scr.* foliis glabris subcarnosis: inferioribus pinnatis, pinnis pinnatifidis, superioribus cuneiformibus subincisis; paniculâ terminali subsoliâ. *Willd. hort. berol. icones* 1. t. 57. *enum.* p. 646. *Lamarck et Decand. flor. franc. n.* 2633.

Caulis in spontaneâ saepe simplicissimus, pedalis, paniculâ simplici elongatâ: foliis floralibus infimis summis caulinis consimilibus. *Flores* non ad ramulorum paniculae dichotomias sessiles, ut vult *Willdenovius* *loc. cit.*, verum ut in affinibus pedicello proprio brevissimo fulti. *Corolla* non immaculata, sed labello albicante et laminulâ albâ baseos labii superioris fauci imminente variegata.

1208. *SCROPHULARIA variegata.*

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a.* 1812. p. 24. *Hoffm. hort. mosq. a.* 1808. n. 2911.

1209. *SCROPHULARIA chrysanthemifolia.*

Synonyma adde: *Scr.* foliis glabris: radicalibus bipinnatifidis, caulinis pinnatis; paniculâ foliosâ: pedunculis dichotomis, laciniis labii inferioris (corollae) lateralibus emarginatis. *Willd. hort. berol. icones.* 1. t. 59. *enum.* p. 646. *Catal. hort. gorenk. a.* 1812. p. 24. *Besser cat. hort. cremenec. a.* 1816. p. 126.

Pedunculi et in hâc, si attentius inspicias, glandulis vix tamen nudo oculo visibilibus pubescunt. *Corollae* labium superius et inferioris lacinula media purpurea albo-marginata; labii inferioris lacinulae laterales totae albae.

1210. SCROPHULARIA *rupestris*.

Variat foliis inferioribus basi subincisis et subtus praecipue ad nervos leniter pubescentibus, forte cum *Scr. variegata* conjungenda, quâcum, ex recentioribus observationibus, corollae colore etiam convenit.

1213. DIGITALIS *ferruginea*.

Deleatur *Synonymon Buxbaumii*, ad *D. lanatam* spectans.

1216. OROBANCHE *alba*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 52. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 95.*

1217. OROBANCHE *coerulescens*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 19. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 95.*

Circa lacum Inderiensem eandem legit *D. Tauscher*. Poloniae australiori quoque inquilina est, secundum *Cl. Besserrum loc. cit.*

1218. OROBANCHE *coerulea*.

Duas exhibet *varietates*, alteram caule bracteis atque calycibus magis hirsutam, alteram pube exili pubescenti-incanâ: tubo corollae quidquam longiore. Ad posteriorem videtur referenda „*O. (longiflora)* corollis 5-fidis, bracteis ternis: „intermediâ ovatâ, corollis calyce triplo majoribus: labio inferiori longiori, staminibus pubescentibus. *Treuiranus in*

„repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 150. t. 2. f. 10.
 „II. „ Saltim icon citata hancce varietatem plane refert; si-
 cut *O. coerulea* loc. cit. t. 2. f. 12. 13 alteri varietati, apud
 nos minus communi respondet. Obstat tamen, quod in meis,
 quoad *bracteas* et *corollae limbum*, nulla inter has varietates
 constantia discrimina animaduertam, tum quod in utrâque *fla-
 mina* sint glabra. *Stylus* ad lentem potissimum apicem versus
 pubescens.

1219. *OROBANCHE ramosa.*

Synonyma adde: *Gmel. sib. 3. p. 217. n. 30. Gûldenst.
 it. I. p. 193.*

1220. *OROBANCHE arenaria.*

Synonymon adde: *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816.
 p. 95.*

Crescit etiam in Tauriâ ad riuum Tschorgunam prope
 Inkiermen, in transwolgensibus a *Tauschero* et in Poloniâ au-
 straliore a *Bessero* reperta.

1221. *OROBANCHE coccinea.*

Synonyma adde: *O. caule unifloro: squamis alternis re-
 motis, flore ebracteato, corollae quinquefidae lobis subaequa-
 libus rotundatis. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 56.
 Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2275.*

Phelipea coccinea. Persoon enchirid. 2. p. 131.

*Lathraea Phelipea. Gûldenst. it. I. p. 422. Marsch. casp.
 app. p. 210.*

Nuper quoque in collibus herbidis Tauriae, circa prae-
 dium Sobla obseruata est.

Genitalia glabra. *Varietas* datur caule tantum basi squamâ unâ alterâue vaginato caeterum nudo; sed et haec *varietas squamis* arcte vaginantibus, nec enculli instar scaporum basin ambientibus a *Phelipeâ Tournesortii Desfont. annal. mus. paris. II. p. 298. t. 21*, quoad reliqua simillimâ discrepat.

T E T R A D Y N A M I A.

S I L I C Ū L Ō S A.

1226. MYAGRUM *austriacum*.

Hujus loci esse videtur *Sisymbrium* *filiquis globosis*. *Gmel. sib. 3. p. 267. n. 31.*

1229. BUNIAS *cochlearioides*.

Synonyma adde: *Laelia cochlearioides*. *Persoon enchirid. 2. p. 185.*

Myagrum crucifolium. *Villars delph. 3. p. 279. Loiseleur franc. 1. p. 389.*

Huic omnium proxima est staturâ, foliis, inflorescentiâ atque floribus conueniens, a *Tauschero* circa lacum Inderiensem detecta *Bunias pyramidata* *Fischer in catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 49.* Differt tantum fructu angulato, circulo elevato infra medium in duas pyramides subtetraedras diuis-

fo, quarum ea, cujus vertex pedicello nectitur maxime de-
pressa est.

1233. CRAMBE *orientalis*.

Synonymon adde: Cr. *laciniata*. Aiton *key.* ed. 2. vol.
4. p. 72.

1234. CRAMBE *Tataria*.

Synonymon *Jacquini* sub hâc citatum, ob hispiditatem,
quam requirit, omnium partium, et ob fructus quoque
asperos, ad subsequenter videtur esse amandandum. No-
stra per Rossiae meridionalis campestris omnium frequentis-
sima est.

1235. CRAMBE *aspera*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812.*
p. 49.

1235*. CRAMBE *cordifolia*.

Cr. foliis cordatis: summis onatis. *Steu* in *mem. soc.*
nat. cur. mosq. 3. p. 267. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p.*
49. Besser Catal. hort. cremen. a. 1816. p. 43.

Habitat in planioribus apricis promontorii Caucasi sep-
tentrionalis, circa Mosdok, Georgiewsk et Constantinogorsk.
Floret Junio. 2

Radix praecedentium valida, acris et sapida; *habitus*
quoque idem, ita tamen, ut altitudine praecellere soleat. *Color*
herbae laetius viridis. *Folia radicalia* amplissima indivisa, tri-
nervata et utrinque ad petioli insertionem sinu arcuato pro-
fundo excisa, repando-angulata argute inaequaliter dentata,
juniora praesertim undequaque pilis sparsis rigidis hispida;

caulina pauca minora, superiora rameaque parua subovata basi acuta. *Caulis* glaber ramis elongatis paniculatus. *Flores fructusque* exacte *Cr. orientalis* et *Tatariae*.

1235**. *CRAMBE juncea*.

Cr. foliis runcinato-pinnatifidis dentatis hirtis, caule ramosissimo virgato glabro paucifolio: ramis aphyllis.

Habitat in Iberiâ. ♂?

Dignoscitur a praecedentibus radice tenui, foliis minoribus minus diuisis pilis rigidis imprimis subtus hirtis: caulino supra radicem uno alteroue diminuto, rameis subnullis; caule graciliore, ramis tenuibus elongatis crebrius subdivisis, floribus nonnihil minoribus. *Stamina* bifurca generis. *Fructus* globosus laeuigatus.

335*. *SOBOLEWSKIA*. Silicula pyriformis, enatis, monosperma. Stigma sessile.

1236. *SOBOLEWSKIA lithophila*. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 59.*

Crambe macrocarpa. *Flor. taur. cauc. n. 1236.* (cum synonymo.)

Raphanus tauricus Adami. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2658.*

Frequens in Caucasi orientalis subalpinis circa Chinalug, teste Steueno in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 267*, qui monet radicem esse ☉ vel ♂, nec ♀.

Genus a *Crambe filamentis simplicibus* et formâ siliculae distinctum nomen tulit a Gregorio Sobolewski olim Professore Petropolitano, Florae Petropolitanae auctore.

1237. ISATIS *tinctoria*.

Definiatur: I. filiculis elliptico-cuneatis retusis laevibus glabris, foliis glabris, calyce corollam subaequante.

Siliculis longioribus angustioribus, rarissime quoque dispermis variat.

1237*. ISATIS *taurica*.

I. filiculis lineari-cuneatis venoso-rugosis glabris, foliis glabris, calyce corollam subaequante.

Habitat in Tauriae saxosis calcareis circa Bechtschifarai. Floret aestate. ♂?

Planta glaberrima facie praecedentis. *Radix* saxorum rimis inhaerens. *Folia et flores* praecedentis. *Silicula* duplo longior et angustior venis, prominulis inaequalis trilocularis: duobus saepissime abortientibus, medio plerumque, superiore interdum, inferiore rarissime fertili. An *varietas* I. *tinctoriae*?

1237**. ISATIS *iberica*.

I. filiculis lineari-cuneatis basi margineque villoso-canis, foliis pilosis, calyce corollâ brevioris.

I. filiculis cuneatis, basi canis apice glabris, ciliatis. *Steuven in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 267.*

Habitat circa Tiflin. ♂

Statura I. *tinctoriae* ejusque *inflorescentia*, sed tota pilis magis minusve copiosis pubescens, qui inferne crebriores, nec superne atamen inter racemos, ad bracteas ipsosque pedicellos penitus deficient. *Folia* inferiora dentata: *caulina* ima in petiolum subauriculatum attenuata, superiora sessilia hastata. *Flores* mediae inter I. *tinctoriam* et *latifiliquam* magnitudinis: *petalis* calycem manifeste superantibus. *Silicula* formâ praee-

dentis speciei: margine toto villoso-tomentoso, 4-locularis: extimo majore praeter marginem nervumque medium utrinque glabro, inani; proximo gibbo fertili villoso-cano, reliquis attenuatis sterilibus aequae villosis. *Foliorum formâ et pubescentiâ omnium partium admodum videtur variare, habeo enim specimen florens Tissifiense, mihi ab amiciff. Steueno communicatum, inferne praesertim villosissimum: foliis radicalibus oblongis obtusis runcinato-dentatis, caulinis omnibus sessilibus sagittatis: dentibus inaequalibus insignioribus. Fructus in hoc specimine desunt. An distincta ab I. aleppicâ Scopoli et I. dentatâ Personii?*

1238. ISATIS *latifiliqua*.

I. filiculis late ellipticis undique villoso-canis, caule basi foliisque pilosiusculis, calyce corollâ brevioris.

I. filiculis obovatis. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 267.*

I. armena. *Flor. taur. cauc. n. 1238. (exclusis synonymis, excepto fortassis Buxbaumio.)*

I. canescens. *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 598. n. 4280^a?*

I. orientalis fructu ovato canescente. *Tournef. cor. p. 14.*

Occurrit etiam in subalpinis Caucasi orientalis.

Fructus perfectus in speciminibus, ad quae olim plantam hanc determinaveram deficiebat, icon vero *Buxbaumiana* non videbatur aliena, quo factum est, ut pro I. armenâ *Linn.* haberem plantam, quam modo fructu utrinque angustiore nec obcordato manifeste discrepare agnosco; latior hic est I. tinctoriae fructu neque vero longior, unilocularis, pube molli

albidâ circa loculum copiosiore totus vestitus. *Varietatem* fructu glabro, quam notat *Steuenus loc. cit.* equidem non vidi. *Duratio* ulterius confirmanda est.

1240. DRABA *cuspidata*.

Dr. foliis linearibus acutiusculis carinatis ciliatis rofulatis, scapo calycibusque hirsutis, filiculis lanceolatis hispidis stylo paullo longioribus.

Dr. aizoides. *Flor. taur. cauc. n. 1240. (exclusis synonymis praeter Pallasium.)*

Petala sulphurea emarginata. *Pedicelli* fructiferi filiculâ praeter stylum vix longiores. *Distinctae* ab hâc sunt habitus penitus conuenientes

* DRABA *aizoides*.

Dr. foliis linearibus acutiusculis carinatis ciliatis rofulatis, scapo racemoque glabriusculis, filiculis subhirtis lanceolatis stylo duplo longioribus.

Dr. scapo nudo, foliis linearibus fetoso-ciliatis carinatis, stylis fetaceis latitudine filiculae longioribus. *Wahlenb. carpat. n. 632. Linn. ed. Willd. 3. p. 424. Jacq. austr. 2. p. 55. t. 192. Hall. hist. n. 498.*

** DRABA *aizoon*.

Dr. foliis lineari-lanceolatis carinatis ciliatis rofulatis, scapo racemoque glabriusculis, filiculis hirtis elliptico-lanceolatis stylo multoties longioribus.

Dr. scapo nudo, foliis lanceolato-linearibus fetoso-ciliatis, stylis subulatis diametro filiculae duplo breuioribus. *Wahlenb. carpat. p. 193 in notâ ad n. 632.*

Haec est *Dr. lasiocarpa* *Rochel herbar.*, *Carpatibus* etiam *indigena*.

1240*. *DRABA ericaefolia*.

Dr. foliis linearibus acutiusculis carinatis ciliatis rofulatis, scapo racemoque glaberrimis, filiculis glabris oblengo-ellipticis stylo multoties longioribus.

Dr. scapo nudo glabro, foliis linearibus subtus carinatis ciliatis, filiculis lanceolatis pedicellisque glaberrimis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 268.

Habitat in faxis alpium *Schadagh* *Caucasi orientalis*. Floret *Junio*. ♀

Proxime ad *Dr. Aizoon* *Wahlenb.* accedit, a qua differt *foliis minoribus duplo angustioribus et filiculis glabris, quas maturas non vidi.*

Ante editam *Floram taurico-caucasiam*, quum *Parisis herbarium Tournefortianum* perlustrarem, de *Alyssis orientali* *minimo foliis rigidis et lucidis* *ibi seruate annotaui: habere hoc folia nonnihil longiora et auctiora, quam Dr. rigida Willd., ad quam hoc Alyssum tanquam synonymon adducitur. Nunc vero suspicor plantam herbarii Tournefortiani potius ad Dr. ericaefoliam Steu., mihi tunc temporis ignotam spectare.*

1240**. *DRABA bruniaefolia*.

Dr. foliis linearibus acutiusculis carinatis ciliatis rofulatis, scapo racemoque villosis, filiculis ovalibus incano-villosis stylo multoties longioribus.

Dr. scapo nudo villoso, foliis linearibus subtus carinatis ciliatis, filiculis ovatis conuexis pedicellisque pubescentibus. Steuen in mem. soc. nat. mosq. 3. p. 268.

Habitat cum praecedente in saxosis montis Schadagh eodemque tempore floret. 2

Simillima praecedenti, a qua, observante Steueno loc. cit. pube scapi racemi atque fructus, pedicellis brevioribus et filiculis brevioribus connexis dignoscitur.

1241. DRABA rigida.

Definiatur: Dr. foliis oblongis obtusis apice inflexis carinatis ciliatis rofulatis, scapo apice racemoque villosulis, filiculis elliptico-lanceolatis glabriusculis stylo multoties longioribus.

Synonymon adde: Dr. caespitosa Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1225.

Paruitate foliorum et florum primo intuitu a praecedentibus dignoscitur.

Species modo enumeratae omnes alpinae plantae sunt, furculis perennantibus in cespitem collectis: rofula foliorum terminante praeditae. Scapi omnibus nudi, folia fetofoliata carinata, oculo nudo nitida, sed ad lentem utrinque punctis minutissimis copiosis obsita, pedicelli filiculam quidquam longiores praesertim inferiores, petala apice rotundata magis minusve emarginata vel retusa, flava, calyce duplo longiora. Si pubem scaporum, racemorum atque filicularum variabilem esse statuas, poterunt Dr. cuspidata cum aizoides, fortassis etiam Dr. ericaefolia cum bruniaefolia conjungi.

1241*. DRABA mollissima.

Dr. foliis oblongis obtusis utrinque lanuginoso-villosis rofulatis, scapo pedicellisque flore longioribus glabris, calycibus pilosiusculis, filiculis lanceolatis glabris stylo multoties longioribus.

Dr. scapo nudo, foliis oblongis obtusis integerrimis utrinque villosissimis mollibus, scapo glaberrimo, pedicellis flore duplo longioribus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 268.*

Habitat in saxosis Caucasi orientalis alpis Schadagh. Floret Junio. ♀

Habitus praecedentium, sed formâ foliorum eorumque pube molli copiosâ albâ distinctissima. Flores magnitudine Dr. aizoidis. Petala calyce duplo longiora submarginata citrina.

1241**. DRABA incompta.

Dr. foliis lanceolatis obtusiusculis undique villoso-canis, scapo racemisque villosis, pedicellis flore brevioribus, siliculis oblongo-ellipticis incanis stylo multoties longioribus.

Dr. scapo nudo pubescente, foliis lanceolatis obtusis integerrimis villoso-canis, pedicellis flore brevioribus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 268.*

Habitat in Caucasi orientalis alpe Tyfendagh, in saxis. Floret cum affinibus Junio. ♀

Praecedentes omnes surculis copiosis dense foliosis cespitant; haec, quasmuis aequae ramosa, cauliculis laxo distortis gaudet; caeterum praecedenti non absimilis. Scapi breviores et flores paullo minores. Pedicelli fructiferi diuaticati. Steuen loc. cit.

1242. DRABA repens.

Synonyma adde: Lepidium sibiricum. Pall. it. 3. p. 34.

Nasturtium humile ramosissimum, oblongiusculo et angusto folio integro, flosculis luteis. Amm. ruth. n. 71?

Plantula variis climatibus indigena, Caucaso etiam orientali, teste Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 269, Sibiriae (Gmelin, Pallas), regionibus tanaicensibus (Henning).

1243. DRABA hispida.

Quoad inflorescentiam et formam silicularum Dr. nemorali analogae. De duratione modo dubito, radix enim exilis elongata annuam potius esse arguit.

1244. DRABA verna.

Synonymon adde: Flor. dan. t. 983.

Variat siliculis magis minusve oblongo-ellipticis. Pro varietate etiam habeo, circa urbem Gadscham vere observatam „Dr. (praecocem) foliis lanceolatis dentatis hirtis, siliculis orbiculatis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 269.,

1245. DRABA filiquosa.

Ex basi caulium persistente multiceps foliis rosulatis etiam luxuriat. Talia specimina in alpe Schadagh lecta mecum communicavit amiciss. Steuen.

Dr. stellata Linn., pro qua nostram, pilis pariter stellatis gaudentem proponit Cl. Hoffmann in hort. mosq. a. 1808. n. 1228, differt floribus majoribus, siliculis longe brevioribus villosis stylo terminante longiore, cauliculis floriferis brevioribus superne quoque cum pedicellis hirtis.

1246. DRABA muralis.

Conuenit cum hac siliculis glabris, cum subsequente corollâ lutescente, media inter utramque, agro Mosquensi familiaris Dr. muralis Stephani Goldbach in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 130.

1247. DRABA *nemoralis*.

Synonymon adde: Alysson folio Veronicae floribus luteis. *Buxb. in comment. acad. scient. petrop. 3. p. 273.*

Varietas latifolia, inde a basi ramis aequantibus diffusis paniculata, in regione alpis Schadagh niui proximâ occurrit, teste *Steueno in mem. mosq. 3. p. 269.* Pedunculi glaberrimi, secundum *Wahlenb. carp. p. 636*, mihi semper exhibuere angulos magis minusve exasperatos, praesertim in vegetioribus; minus tamen omnino pubescunt quam siliculae.

1247*. DRABA *incana*.

Dr. caule multifolio, foliis oblongis dentatis piloso-canis, filiculis oblongis pedicello longioribus (incanis): stylo brevissimo.

Dr. foliis caulinis numerosis incanis, filiculis oblongis obliquis subsessilibus. *Linn. ed. Willd. 3. p. 430. Flor. dan. t. 130. Wahlenb. lapp. n. 320. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4232. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 269. Pall. it. 2. p. 28. Lepechin it. 3. p. 117. Georgi it. 1. p. 224.*

Crescit in Caucasi orientalis alpe Schadagh. ♂

Nostra tota cum racemis et filiculis pilis confertis stellulatis canescit. Siliculae parum compressae, ob valvas valde conuexas.

1252. LEPIDIUM *crassifolium*.

Reperitur quoque in falsis deserti Cumanî.

Silicula venis intricatis rugulosa.

1255. LEPIDIUM *graminifolium*.

Hujus loci esse videtur Cochlearia orientalis flore minimo. *Buxb. cent. 5. p. 47. append. n. 38.*

1258. THLASPI *latifolium*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 49.

Thl. (*macrophyllum*) filiculis obcordatis, foliis cordatis subdentatis glabris: radicalibus majoribus longe petiolatis, caule simplici. *Hoffm. in comment. soc. physico-med. mosq. I. vol. I. p. 7.*

Thl. nemorosum Adami. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3249.*

In fyluis ad montem Beschtau et oppido Stauropoli adjacentibus sub arboribus quoque prouenit. Floret vere.

Radix admodum valida. Flores speciosi albi duplo Thl. aruenfis floribus maiores: calyce colorato breui. Siliculae circa locula connexa tuberculato-rugosae.

1258*. THLASPI *arabicum*.

Thl. filiculis late alatis obcordatis basi emarginatis pedicello longioribus, foliis integerrimis: inferioribus elliptico-onatis, superioribus subcordatis.

Thl. filiculis oualibus stylatis, foliis inferioribus cuneatis, superioribus cordatis oblongis amplexicaulibus. *Vahl symb. 2. p. 76. Linn. ed. Willd. 3. p. 442.*

Iberis (arabica) herbacea, foliis ouatis glabris aeniis integerrimis, filiculis basi apiceque bilobis. Linn. amoen. 4. p. 278. n. 46.

Thl. humile spicâ purpureâ. *Buzb. cent. I. p. 2. t. 2. f. 1.*

In Iberiâ mediâ reperitur. *D. Wilhelms. ☉*

Planta palmaris glaberrima glauco-viridis. Rami floriferi foliosi corymbosi. Folia carnosâ: inferiorâ basi attenuata, praerâque subsessilia neque amplexicaulia, summa tantum acutiuscula. Racemi fructiferi oblongi conferti. Flores parui: petalis

amoene roseis calyce longioribus aequalibus. *Siliculae* magnae suborbiculatae: alis latis nervoso-striatis albidis marginem versus saepe purpurascens. *Stylus* intra fissuram siliculae, lineae dimidium longus. *Semina* in quovis loculo 2-3 parva sphaeroidea ad lentem punctata: colore seminum *Lepidii fatiui*.

1262. *THLASPI montanum*.

Synonymon adde: *Lepidium thlaspidioides*. *Pall. it. 3. p. 161.*

1265. *IBERIS vermiculata*.

Cauliculi imprimis superne, cum *pedicellis* pilis parvis reuerfis pubescunt. *Silicula* pedicello paullo longior apice sinu angusto excisa ultra quem *stylus* parum prominet: lobis utrinque parum productis obtusis.

1266. *IBERIS ciliata*.

Synonymon adde: *I. (simplex)* caule herbaceo simplicissimo, foliis subcarnosis ciliatis: radicalibus spatulatis, caulinis linearibus, fructibus corymbosis. *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 597. (in notâ ad n. 4266a.)*

Caulis ramique angulati: lateribus alternatim villis crispulis pubescentibus et glabris. *Folia* utplurimum integerrima. *Pedicelli* villosi. *Silicula* formâ fere praecedentis: sinu apicis paullo magis hiante lobisque lateralibus acutiusculis (in *I. umbellatâ* acutis mucronatis) et *stylo* nonnihil longiore.

I. ciliata *Engl. bot. 1030. Aiton kew. ed. 2. vol. 4. p. 84.* quae & describitur, posset esse varietas latifolia *I. vermiculatae* culturâ orta.

1266*. *IBERIS pumila*.

I. herbacea, foliis subcarnosis: inferioribus petiolatis, superioribus sagittatis amplexicaulibus, (siliculis utrinque acutis). *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 269.*

Habitat in Caucasi orientalis alpe Schadagh. Floret Junio. ♀

Statura nana I. carnosae, folia vero potius I. rotundifoliae. Flores magni valde inaequales: petalis oblongis obtusis albis. Silicula utrinque acuta stylo acuminata.

1267. *ALYSSUM alpestre*.

Racemi solitarii, minus multiflori et fructiferi minus elongati quam in *A. serpyllifolio*. Icon *Gerardi* allegata nostrum exactissime exprimit.

1268. *ALYSSUM serpillifolium*.

Specimen *A. tortuosi* *Waldst. et Kit.*, olim mihi, cum adscripto loco natali Hungariâ a *b. Willdenouio* Berolini communicatum, a meo *A. serpillifolio* nullo modo differt, stamina pariter omnia appendiculata nec simplicia monstrans.

1272*. *ALYSSUM rostratum*.

A. caule herbaceo erecto, ramis floriferis paniculatis, foliis lanceolatis, staminibus omnibus appendiculatis siliculis orbiculato-ellipticis piloso-canis longe racemosis stylo paullo longioribus.

A. caule herbaceo stricto, foliis lanceolatis, siliculis ellipticis canescentibus stylo longo terminatis. *Steuen in mem. acad. scient. petrop. 3. p. 295. t. 15. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 50. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 600.*

Habitat in Bessarabiâ ad agrorum versuras, circa Bender et ad latera collium Ponto euxino imminentium circa Odessam, tum in montibus altis Tauriae maxime meridionalis. Floret aestate. ☉

Habitu robusto et exaltato nostratia omnia, si *A. clypeatum* excipias, praecellit, totum pilis stellulatis adpressis incanum. Flores *A. montano* quidquam majores, formâ coloreque similes. Stamina 4 supra medium denticulum exserunt minutum, 2 adhaerent dorso squamulae subulatae apicem argute bidentatae ipsis duplo fere brevioris. Silicula pedicello ad angulum acutum patente triplo brevior: valvis conuexulis. Semina compressiuscula haud vere marginata. Taurica planta ex loco natali subalpino Bessarabicâ minor est.

A. vernale, quod cultum in horto *gorenkensi* observavi, & rostrato nostro specie non differt.

1275. ALYSSUM *hirsutum*:

Definiatur: *A. caulibus* herbaceis erectiusculis, foliis lanceolatis hirsutis, staminibus omnibus appendiculatis, siliculis orbiculatis tuberculatis hirsutis.

Synonyma adde: *Trevisanus* in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 151. t. 2. f. 16. 17.* *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 30.* *Besser catal. hort. cremen. a. 1816. p. 8.*

A. campestre. *Lamarck et Decand flor. franc. n. 4222.* (exclusis synonymis *Linnaei* et *Rothii*.)?

Racemi fructiferi longi, *pedicelli* siliculâ paullo longiores; *stylus* siliculâ duplo triplone brevior. Varietas humilior, caulibus e radice aggregatis in montibus altioribus Tauriae meridionalis reperitur.

1275*. ALYSSUM *parviflorum*.

A. caulibus herbaceis erectiusculis, foliis lanceolatis hirsutis, staminibus brevioribus appendiculatis, longioribus simplicibus, filiculis orbiculatis hirsutis.

A. *parviflorum*. Fischer in herbar. gorenkensi.

β. *parvum*, diffusum, breuifolium.

Habitat in Iberiâ mediâ et varietas β in montibus altis Tauriae maxime meridionalis, quae primo vere floret. ☉

Simillimum praecedenti et fortassis ejus varietas; sed differt floribus duplo minoribus; staminibus longioribus supra medium denticulum obscurum tantum exferentibus, vel in var. β penitus simplicibus; filiculis etiam minoribus aequè hirsutis sed vix tuberculatis: stylo quidquam brevior. Conferendum est cum hoc A. strictum Willd. et diagnosi rite stabilienda.

1275**. ALYSSUM *brachystachyum*.

A. caulibus herbaceis diffusis, foliis lineari-lanceolatis incanis; staminibus brevioribus appendiculatis, longioribus simplicibus; filiculis ellipticis piloso-canis corymbosis.

Habitat in Tauriae maxime meridionalis glareosis, ad torrentium latera. ☉

Statura, habitus, folia atque pubes fere A. minimi. Corymbi terminales conferti simplices, qui ne quidem fructiferi in racemos elongantur. Flores circiter magnitudine A. campestris: petalis calyce longioribus obtusis submarginatis sulphureis. Stamina breviora basi dorsali squamulae subulatae adnata. Siliculae ellipticae pilis stellulatis canescentes: valvis convexulis, stylo ipsis multo brevior. Pedicelli corymbi infimi filiculâ duplo longiores. Ab omnibus affinibus filiculis in corymbos breves atque confertos coactis facile dignoscitur.

1276. ALYSSUM *linifolium*.

Siliculae glaberrimae: valvis planis, *stylo* brevissimo?

Hoc equidem olim sub nomine *A. Drabae* variis hortis botanicis communicari, nempe antequam idem a *Willdenouio* diuersum obtinuisset nomen. Nescio vero quid sit *A. Draba* *Willd. enum. hort. berol. p. 672*, affine *A. campestri*: siliculis simpliciter nec stellulatis pilosis, cui patria adscribitur *Caucasus*.

Ad calcem generis, de speciebus quibusdam ruthenicis, *Florae nostrae*, quam nec *Wolgam* hinc, nec *Tanain* illinc attingere hic monuisse iuuabit, peregrinis sequentia subnecto: *A. tenuifolium* *Willd.* *Sibiriae* incola et fortassis ab *A. sibirico* *Willd.* non diuersum, habitu *A. montani*, nec penitus erectum, habet *stamina* 4 simplicia, 2 basi dorsali squamula brevissima et oculum facile fugientis adnata, *siliculas* racemosas ellipticas sicuti tota planta villo copioso albicantes: valvis turgidulis, *stylo* ipsis triplo breuiore.

A. dasycarpum *Willd.*, circa *Astrachan* potissimum occurrens, ad quod referendum est *A. an sibiricum?* *Treuiranus* in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 151. t. 2. f. 14. 15*, praeter notas a *Cl. Treuirano* indicatas, racemis sessilibus axillaribus terminalibusque, pedicellis brevissimis ab affinis recedit; quod secundum specimina *Stephaniana*, fructus nonnisi juniores monstrantia, non suo loco, sed inter species siliculis inflatis praeditas a *Willdenouio* in *spec. plant. enumeratum* fuit.

T E T R A D Y N A M I A .

S I L I Q U O S A .

1280. DENTARIA *microphylla*.

Synonyma adde: Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1167.

D. enneaphyllos. Güldenst. it. I. p. 421.

Foliola saepius nouena, quam undena.

1281. DENTARIA *quinquefolia*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 50.

D. pentaphyllos. Güldenst. it. I. p. 194. 420.

In Ucrániam usque enagatur, inter oppida Isjum et Bachmut in nemorosis lecta, nec non circa oppidum Lubni Rossiae minoris.

1281*. CARDAMINE *impatiens*.

C. foliis pinnatis stipulatis: foliolis ouatis lanceolatisque obtusis inciso-sublobatis glabris, stipulis ciliatis, filiquis glabris.

C. foliis pinnatis incisiss stipulatis, floribus apetalis. Linn. ed. Willd. 3. p. 485. Flor. dan. t. 1339. Engl. bot. 80. Smith brit. p. 698. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4201. Besser galic. n. 797. Hall. hist. n. 471.

Occurrit in fyluis subalpinis Caucasi, circa portas Caucasicas lecta. Floret vere. ☉

Nostra pertinet ad *varietatem petalis praeditam*, quam etiam commemorat *Hallerus loc. cit.* Alteram apetalam receuset *Wahlenb. carpat. n. 653.*

1281**. *CARDAMINE dasycarpa.*

C. foliis pinnatis stipulatis: foliolis ovatis lanceolatisque obtusis inciso-sublobatis, stipulis ciliatis, siliquis piloso-hispidis.

Habitat in Iberiâ occidentali. ☉

Simillima praecedenti, sed *germina atque siliquae pilis albis rigidis raris erecto-patulis hispida.* An tamen *varietas?*

1282. *CARDAMINE hirsuta.*

Synonyma adde: C. foliis exstipulatis pinnatis: foliolis rotundatis repando-dentatis petiolatis, summis oblongis incisis, floribus tetrandris. Link apud Hoffm. phytogr. p. 52. Engl. bot. 492. Smith brit. p. 698. Roth obs. p. 80 et p. 174 in notâ. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4199. Bessergalic. n. 799. Poll. pal. n. 620.

C. impatiens. Flor. dan. t. 735.

C. fylvestris minor italica. Barrel. ic. 455.

Icon olim citata Flor. dan. t. 198, ad C. fyluaticam Linkii spectans, hic excludenda est.

Siliquae pilosae secundum Smith loc. cit. nostrati semper glaberrimae sunt. Paruitate florum illico a C. fyluaticâ Linkii dignoscenda.

1282*. *CARDAMINE pratensis.*

C. foliis pinnatis: foliolis radicalibus subrotundis, caulinis lanceolatis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 487. Flor. dan. t. 1039. Curt. lond. Hall. hist. n. 473. Gmel. sib. 3. p. 271. n. 39.*

In pratis depressis succulentis ad Caucasum hinc inde obuia. ♀

Caucasica floribus vulgari quidquam minoribus et magis purpurascens gaudet.

1283. *CARDAMINE uliginosa.*

C. foliis pinnatis: foliolis angulato-dentatis obtusiusculis, radicalium subrotundis, caulinarum oblongis; pedicellis patentibus flore longioribus, stylo brevissimo siliquâ vix angustiore, stolonibus repentibus.

C. amara. Flor. taur. cauc. n. 1283.

Circa Tatartup promontorii Caucasi septentrionalis etiam reperitur, in Ucraniâ circa Charkoviam pariter occurrens.

Conuenit foliis cum *C. amarâ*, sed stylo atque stigmate cum *C. pratensi*. Illa stylo longiore pertenui et stigmate exili gaudens, antheris insuper violaceis, nec sulphureis dignoscitur. *Synonymiam* quoad utramque, modo non adgredior; id attamen pro certo habens, eam, quae tenui longoque stylo gaudet, septentrionalioribus familiarem, pro verâ *Linnaei C. amarâ* esse habendam.

1283*. *SISYMBRIUM Nasturtium.*

S. siliquis declinatis, foliis pinnatis: foliolis subcordatis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 489. Flor. dan. t. 690. Curt. lond. Hall. hist. n. 482. Gmel. sib. 3. p. 268. n. 34.*

In Iberiâ mediâ nuper obseruata est haec planta, caeteroquin nullibi mihi intra Florae nostrae limites visa. ♀

1285. SISYMBRIUM *amphibium*.

Occurrit etiam in planitiei, Tauriae montibus ad isthmum usque subjacentis udis.

1286. SISYMBRIUM *palustre*.

Huc referenda est, excludenda sub *S. fylvestri* icon *Flor. dan. t. 931*, sicut *S. islandicum* loc. cit. t. 409.

1287*. SISYMBRIUM *rigidum*.

S. racemis oppositifoliis pedunculatis, filiquis subsessilibus, foliis lanceolatis runcinato-dentatis.

Hesperis rigida. *Flor. taur. cauc. n. 1318*. (cum synonymis.) *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 51*. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1593*.

Planta *S. burifolio* et *supino* omnino proxima et congener.

1288. SISYMBRIUM *murale*.

Si vere ♀ est, uti mihi ex plantâ supra radicem elongatam valde ramosâ, in collibus cretaceis Tauriae et in lapidosis circa Odessam crescente visum est, erit potius *S. saxatile* Lamarck et Decand. *flor. franc. n. 4155*; sed inuenta passim specimina minora radicem monstrauere tenuem fibrosam; unde de duratione dubium. Calyx omnibus haud perfecte glaber sed sparsim pilosus. Pro merâ varietate pusillâ demum habeo *S. vimineum* *Flor. taur. cauc. n. 1289*; certe autem hic excludendum est *S. erucastrum* Gouani.

1292. SISYMBRIUM *Irio*.

Synonymon Jacquini citatum, ob filiquas magis patentas, potius ad *S. acutangulum* (*Sinapis pyrenaicam* L.) pertinere videtur.

1293. SISYMBRIUM *Columnae*.

Synonymon adde: Erysimum folio Sinapi, filiquis longissimis et strictissimis. Buxb. cent. 5. p. 26, t. 51. (apud Linnaeum sub S. altissimo excludendum.)

1294. SISYMBRIUM *Loeseli*.

Siliquae multistriatae: striâ mediâ singulae valvulae magis reliquis prominulâ.

1295. SISYMBRIUM *junceum*.

In campis meridionalibus Rossiae ad Borysthenem atque Tyrarn et secundum *Cl. Besserum* (*cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 133*) etiam in Polonia australiori reperitur.

1296. SISYMBRIUM *pumilum*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 50. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3088.

1302. ERYSIMUM *aureum*.

Definiatur: E. foliis lanceolatis dentatis pubescentibus viridibus, ramis filiquisque patentibus, styli longitudine latitudinem filiquae subaequante.

Pube stellulatâ sparsâ, ramis patulis, filiquis patentibus parum elongatis conuenit cum E. cheiranthoide et cum affini,

inter utrumque veluti mediâ, in Ucraniae fyluis occurrente specie, quae mihi est

* *ERYSIMUM sylvaticum.*

E. foliis lanceolatis remote-subdentatis pubescentibus viridibus, ramis siliquisque patentibus, styli longitudine latitudinem siliquae duplo superante.

Flores mediae magnitudinis inter *E. cheiranthoides* et *aureum*. *Corolla* quidquam pallidior. *Dentes foliorum* remoti rari parvi arguti, passim deficiunt. Longe propius ad *E. cheiranthoides* accedit, quam *E. hieracifolium auctorum*, cui simillimum *E. Marschallianum* (*Andrzejowski in litteris*) tamen, ut videtur, foliis siliquisque strictioribus, his brevioribus diversum, in Ucraniâ, passim et in Podoliâ occurrit.

1303. *ERYSIMUM grandiflorum.*

Definiatur: *E.* foliis lanceolatis remote-subdentatis pubescentibus subincanis, ramis paucis rectiusculis, siliquis erectis, styli longitudine siliquae latitudinem duplo superante.

In campis elatis ad Tanain inferiorem passim copiosum, circa Charkoviam quoque occurrit.

Magis pubescit quam *E. cheiranthoides*, longe vero minus quam *E. diffusum*, quoad pubem et folia *E. odorato Ehrharti* simile, a quo tamen, praeter alias notas, siliquis rectioribus et longitudine styli manifesto differt.

Synonyma Jacquini, Cranzii et Clusii videntur excludenda, quippe quae speciem magis incanam atque angustifoliam, *E. diffuso* propiorem et fortassis a *Cheirantho alpino Linnaei* non diversam spectant. Confer *Wahlenberg flor. lapp. n. 233.*

1304. CHEIRANTHUS *ibericus*.

Synonymon adde: Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 831.

In alpibus Kubensibus circa torrentem Jucharibasch hunc legit Steuen *sec. mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 270.*

Nulla hujus cum Eryfimo Barbareâ analogia, nec folia radicalia lyrata, nec caulina obtusa; quapropter „Ch. (*ibericus*) foliis radicalibus lyratis, caulinis ovatis obtusis angulato-subdentatis Willd. *enum. hort. berol. p. 681. Schultes obs. p. 129.*„ diuersa a nostrâ mihi ignota planta est. Notatu vero dignum, Barbaream ad scaturagines in ascensu montis Kaifchaur juxta Ch. ibericum copiose nasci; prioris ibidem et femina legi, quae b. Willdenouio communicasse mihi videor, unde falsus iste Ch. ibericus fortassis originem traxit.

1305. CHEIRANTHUS *collinus*.

Pili totius plantae stellulati, in siliquis copiosi atque intricati. Styli longitudo latitudinem filiquae vix excedens.

1306. CHEIRANTHUS *leptophyllus*.

Sicuti affines ♂ videtur. Folia radicalia subinde dente uno alteroue praedita. Styli longitudo latitudinem filiquae vix superans et pili in siliquâ stellulati in hoc et in affini Ch. versicolore.

1307. CHEIRANTHUS *versicolor*.

Synonymon adde: Ch. leucanthemus. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 833.

In transvolgenfibus circa lacum Inderienfem albifloram varietatem legit *D. Tauscher*.

1308. CHEIRANTHUS *cuspidatus*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 51.*
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 828. Besser. cat. hort. crem. a. 1816. p. 36.

Ch. planifolius Waldst. et Kit.

Leucojum orientale lateum, foliis dentatis, filiquis planis. Tournef. cor. p. 16.

Siliqua stylo triplo fere longior in hoc et in Ch. angustifolio.

1309. CHEIRANTHUS *quadrangulus*.

Synonyma adde: *Erysimum sessiliflorum. Aiton kew. ed. 2. vol. 4. p. 116.*

Ch. angulatus. Schultes obs. p. 129.

In arenosis ad Hypanin prope Nikolaeſ etiam reperitur.

1310. CHEIRANTHUS *filiculofus*.

In defertorum meridionalium arenâ mobili ad Wolgam, Jaicum, Cumam praecedente magis communis est, et hunc potiffimum sub *Ch. montano Pallafii* intelligendum esse arbitror. *Styli ad filiculam ratio eadem fere, quae in praecedente.*

Cheiranthi: cuspidatus, angustifolius (arenae mobili Ucraniae familiaris), quadrangulus et filiculofus haud inepte proprium constituent genus.

1313. CHEIRANTHUS *odoratissimus*.

Synonyma addo: Marsch. casp. p. 82. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 51.

Matthiola odoratissima. Botan. magaz. 1711.

Huic simillimus *Ch. tristis*, Galliae australioris incola differt tantum *foliis* in uniuersum angustioribus, *floribus* non-nihil minoribus et praesertim *stigmatibus* truncato-emarginato: tuberculis 2 acutiusculis intra fissuram, nec subrotundo sulco simplici angusto diuiso.

348*. STERIGMOSTEMUM. Stamina longiora basi per paria connata. Siliqua articulis monospermis dehiscens.

1313*. STERIGMOSTEMUM *tomentosum*.

St. foliis runcinato-pinnatifidis tomentosis, siliquis incanis laeuibus.

Cheiranthus tomentosus. Flor. taur. cauc. n. 1311. (cum synonymis.)

Ch. nitrarius. Pall. nou. it. 1. p. 105.

Ch. sinuatus? Pall. it. 2. p. 329, 489.

Pubes foliorum et siliquarum stellulata intricata.

1313**. STERIGMOSTEMUM *incanum*.

St. foliis sinuato-dentatis incanis, siliquis incanis hirtis.

Cheiranthus torulosus. Flor. taur. cauc. n. 1312.

Hesperis minor folio Ocimi, siliquis tortuosis. Buxb. cent. 5. p. 7. t. 52. f. 2? (Varietas latifolia.)

Pili omnium partium et hinc stellulati, sed minus crispati et implexi quam in praecedente. *Siliquae*, praeter dictam pubem, fetis abbreviatis eminentibus glochidatis exasperatae.

1317. HESPERIS contortuplicata.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 51.*
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 825. (sub Cheirantho.)

349*. ALLIARIA. Calyx laxus, caducus. Siliqua striata: valvis striâ carinali angulatis. Stylus brevissimus: latitudine Stigmatidis depreffi. Semina subcylindrica.

1317*. ALLIARIA officinalis.

A. filiquis lineari-prismaticis pedicello multoties longioribus.

A. officinalis. *Andrzejowski Crucif. manuscr.*

Erysimum Alliaria. Flor. taur. cauc. n. 1299. (cum synonymis.) Flor. dan. t. 935.

Arabis petiolata. Flor. taur. cauc. n. 1322. (ex specimine sicco vetulo falso pro distinctâ plantâ proposita.)

Hesperis Alliaria. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4125.

1317**. ALLIARIA brachycarpa.

A. filiquis lanceolatis longitudine pedicelli.

Raphanus rotundifolius. Flor. taur. cauc. n. 1332. (cum synonymo.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 52. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2656.

Alliariae genus ab *Erysimo* valde recedens, *Hesperis* proximum est, quâcum conjungunt *Brotero* et auctores florae

francicae. Speciem caucasicam, olim pro Raphano recensitam, accepto postmodum fructu maturo, *Alliariae* congenerem esse agnoui, a quâ habitu quoque non aliena est. *Semina* vulgaris speciei striata, caucasicae scrobiculis plurimis exarata. In hac notabilis *siliquae* pars stylo annexa abortum patitur. unde tota siliqua stylo longicollis videtur acuminata, qui reuerâ, ut in vulgari specie, breuissimus est. Parem fructus conformationem infra sub *Brassicâ* austriacâ notabimus. Videndum, ane *Sisymbria* bursifolium, supinum et rigidum *Alliariae* genus potius spectent.

1319. *ARABIS albida*.

A. foliis cano-villosis subtomentosis grosse dentatis: radicalibus obovato-oblongis, caulinis cordato-sagittatis amplexicaulibus; racemo fructifero siliquisque erecto-patulis glabris.

A. albida Steueni. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 51.*
Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 14.

A. (caucasica) foliis spathulato-oblongis canescentibus aequaliter grosse dentatis: caulinis sagittatis amplexicaulibus basi integerrimis. *Willd. enum. hort. berol. suppl. p. 45.*

A. alpina. *Flor. taur. cauc. n. 1319. (exclusis synonymis praeter Pallasii.)* Steuen in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 270.*

Cheiranthus (mollis) pubescens, foliis obovatis grosse serratis, superioribus sagittato-amplexicaulibus, siliquis compressis glabris, caulibus decumbentibus ramosis. *Hornem. hort. hâfn. a. 1813. p. 615.*

Occurrit etiam in scaturiginosis alpinis Caucasi orientalis circa Sudur.

Caules steriles repentes: foliis confertis minoribus magisque tomentosius quam caulium floridorum. Pubes stellulata, sicut in plerisque congeneribus. Tempore florescentiae race-

mus pistillaque pubescunt, quae postea villositatem omnem exuunt. Pube copiosiore caulis atque foliorum et magnitudine florum praesertim ab affini A. alpinâ dignoscitur. Sed et haec floribus variare videtur; parvifloram enim sistit Flor. dan. t. 62, contra floribus nostrae A. albidae magnitudine parum cedentibus Engl. bot. t. 226.

1320. ARABIS *thaliana*.

Synonymon adde: Flor. dan. t. 1106.

1320*. ARABIS *petraea*.

A. foliis oblongis obtusis basi attenuatis: inferioribus inciso-subdentatis ciliatis, superioribus integerrimis cauleque glabris, siliquis racemosis patulis.

A. foliis radicalibus longis dentato-sinuatis sublyratis glabriusculis. *Lam. dict. enc. bot. t. p. 221. Persoon enchirid. 2. p. 205. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4187.*

In alpibus Caucasicae, nec non in Sibiria orientali ad fluvium Wilui reperitur. ♀

Ab A. hispida Persoon loc. cit. seu A. petraea Sternb. et Hoppe in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 127, qui Cardaminem petraeam et Arabin hispidaem Linnaei sicut Arabin Crantzianam Willdenouii identicas esse monstrant, parvitate florum magnitudine Turritis glabrae flores vix superantium, tum racemis magis multifloris tantummodo differt, quoad reliqua austriacae, quam coram habeo, Cardimini petraeae Linn. simillima. Specie tamen non esse separandas, tanto quidem confidentius assero, quod specimina sibirica habeam quoad florum magnitudinem et numerum inter utramque medium obtinentia. A. petraea Flor. franc. quoad flores conveniens cum nostrâ, foliis tamen magis dissectis ab hac et ab austriacâ aberrat.

1322*. ARABIS *mollis*.

A. foliis cordato-subrotundis: radicalibus longe petiolatis grosse crenatis, caulinis et caulis inciso-ferratis cauleque ascendente pubescentibus. *Steu* in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 270.

Habitat in 'ditionis Kubensis Caucasi orientalis alpinis, versus fontes torrentis Incharibafch, in rupium umbrâ. ♂?

Planta facie *Erysimi Alliariae*, tota pube exili stellulatâ obsita pallide virens. *Caulis* ascendens simplex incano-pubescentis. *Folia* magnitudine *Alliariae*: radicalia longe petiolata obtusa, dentibus magnis obtusis; caulina ascendendo breviora acutioraque, dentibus acutioribus profundioribusque, basi cordata subamplexicaulia: *Flores* magnitudine florum *A. alpinae*. *Calyx* incanus. *Petala* calyce duplo longiora alba: laminâ obovatâ. *Pedicelli* fructus erectiusculi pubescentes. *Siliquae* generis ancipites venoso-striatae, in medio non carinatae subarcuatae glabrae pedicello quintuplo longiores: *stigmatibus* sessilibus. *Semina* compressa rufa.

Incognita hucusque species est, in campis apricis ad Wolgam inferiorem haud procul coloniâ Sareptanâ, tum in collibus Borystheni vicinis Novae Rossiae circa Catherinoslaw occurrens

* ARABIS *toxophylla*.

A. foliis oblongis incano-pubescentibus: infimis basi attenuatis subsinuato-dentatis, superioribus sagittato-lanceolatis integerrimis sessilibus, caulibus erectis patulo-ramosis, siliquis patentibus.

Radix videtur biennis. *Habitus* paniculato-ramosus *A. thalianae*, sed robustior. *Pubes* stellulata bascos plantae insignis, sursum decrescit et demum pene evanescit. *Racemi* pa-

niculati multiflori. Flores vix minores floribus *A. alpinae*. Pedicelli fructus patuli, a quibus *siliquae*, quas maturas haud vidi, sursum quidquam diuergunt.

1324. TURRITIS *hirsuta*.

Pili caulis et foliorum patuli: alii furcati, alii in superiore imprimis plantae parte simplices. *Caulis* supra folia cum racemo glaberrimus. *Rami* floriferi quandoque nulli, saepius sub racemo terminali aliqui ipso multo breuiores stricti. *Siliquae* cauli adpressae: valuis planis perangustis, subtiliter striatis: striâ carinali caeteris vix insigniore; nec tetragonae. Est ergo nostra, non solum Tauriae atque Caucaso sed et Ucraniae familiaris: „*T. (plurifiliqua) hirta*, pilis caulinis furcatis depressis, siliquis planis *Pérsoon enchirid. 2. p. 205. T. „Gerardi. Besser galic. n. 824. Arabis sagittata. Decand. flor. „franc. 6. suppl. p. 593. n. 4179,,*, a quâ *T. hirsuta Smith brit. p. 716* praesertim siliquis quadrangularibus discrepat. *Icon Flor. dan. t. 1040*, quam *Cl. Smith* ad suam refert, meae quoque haud repugnat.

1325*. BRASSICA *austriaca*.

Br. foliis cordatis amplexicaulibus integerrimis glabris. siliquis tetragonis eleanato-fulcatis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 5+6. Jacq. austr. 3. p. 46. t. 283.*

Crescit in siccis petrosis circa thermas Constantinopolitanas, nec non in Iberiâ mediâ. Floret Majo, Junio. ☉

Simillima *Br. orientali*, sed distincta floribus nonnihil minoribus: coroliâ luteâ; *siliquarum* strictiorum valuis. praeter angulum carinalem, lateribus utrinque striâ eleuatâ distinctis, a quâ venae transversales, hinc ad marginem, illinc ad carinam excurrunt. *Semina* nonnulla stylo proxima saepe

caffa reperiuntur, quo facto filiquae apex attenuatus *stylum* longiusculum mentitur, qui reuerâ, sicut in Br. orientali, breuissimus est.

1326. BRASSICA *campestris*.

Ea, quam equidem intelligo, Br. Napo admodum affinis, diuersissima est a Br. campestri *Flor. dan. t. 550*, habitu sicut stylo breuissimo potius Br. orientali ejusque affinibus analogâ.

1328. SINAPIS *aruensis*.

Siliquae mox hispidae mox glabrae: *valuis* praeter angulum dorsalem utrinque lineâ eleuatâ insigni diuisis, suboctangulares: *rostro* ancipiti pariter angulato biloculari: altero loculo saepe fertili, quandoque utroque abortiente. *Varietas* elatior valde ramosa, *foliis* fere ut in *S. nigrâ*: inferioribus lyratis, lobo extimo maximo trilobo, intermediis simplicibus trilobis, superioribus indiuisis, passim ad Caucasum et per Rossiam aust. aliozem occurrens ulterius examinanda est, anne constantibus characteribus a vulgari discedat.

1328*. SINAPIS *taurica*.

S. filiquis tetragonis glabris strictis: *rostro* ancipiti *valuis* vix angustiore.

S. taurica. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 51.

Habitat in elatis ficcis Tauriae meridionalis, circa ruinas arcis Inkiermen. ☉

Similis *S. nigrae* quoad habitum, folia, inflorescentiam et flores, quamvis ex loco natali arido minus sit elata. Differt potissimum *siliquis* in rostrum anceps ipsis vix angustius obtusiusculum quandoque basi monospermum abeuntibus; quum *S. nigrae siliquae* *rostro* subulato sterili ipsis multo angu-

fiore terminentur. Semina adhuc minora quam *S. nigrae*, rufa.

* *Erucaria aleppica* Gaertn. fruct. 2. p. 298. t. 143, secundum fragmenta racemi fructiferi, plantae circa Derbentum lectae, Florae nostrae ciuis esse videtur. Quum autem, praeter sat conuenientes cum Gaertneri icone citatâ fructus, nil ultro ad hanc plantam pertinens hucusque inter Caucasicas viderim, serie indigenarum eam comprehendere nolui.

1329. RAPHIANUS *ibericus*.

Frequens in Caucasi orientalis lapidosis subalpinis circa Chinalug, totus odore lorti nauseoso pollens, teste Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 270.

* *Siliquâ* utrinque articulis monospermis cum adhaerente valvulae parte dehiscente cum *R. tenello* conuenit, adeoque *Chorispermi* recenter constituto generi annumerandus est.

Variat foliis sinuato-dentatis. Hinc et *R. sibirico* congener et affinis quoque est *Brassica subularia* Brotero.

1330. RAPHANUS *tenellus*.

Definiatur: *R. siliquis* toroso-articulatis patentibus: junioribus glanduloso-hirtis, stylo ensiformi longioribus; foliis lauceolato-oblongis hirtis: radicalibus runcinatis, caulinis dentatis.

Synonymon adde: *Chorispermum tenellum*. Aiton kew. ed. 2. vol. 4. p. 129.

Euagatur usque in Ucraniam, in cretaceis haud procul fluvio Donez circa oppidum Isjum proueniens.

Ex speciminibus junioribus fructu destitutus videtur ortus: *Cheiranthus taraxacifolius* Schrank in mem. soc. bot. ratisb.

a. 1818. p. 164. n. 39; an etiam hujus nominis planta apud Willd. spec. 3. p. 525?

His proximus est, circa lacum Inderiensem a *Tauschero* detectus „R. (*strictus Fischer in herbar. gorenk.*) filiquis to-
„rofis erectis: junioribus pilofusculis, stylo subulato multoties
„longioribus; foliis lineari-lanceolatis pilofusculis dentatis:
„fuerunt integerrimis.„

1331. RAPHANUS *laeuigatus*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 52.*

1333. CLEOME *ornithopodioides*.

Folia floralia infima ternata, pleraque simplicia. *Calyx* luteo-viridis margine violaceus. *Petala* alba maculâ disci magnâ atroviolaceâ. *Pedicelli* fructus purpurei glabriusculi, in quibus *siliqua* ipsis paullo longior recta striata torulosa parum nutat. *Semina* globosa fusca, ad lentem punctis plurimis prominulis inaequalia.

Taurica planta pilis omnium partium glanduliferis praepollens *foliola* quoque paullo quam *iberica* angustiora et acutiora saepissime conduplicata habet. Caeteris ambae conveniunt.

M O N A D E L P H I A.

P E N T A N D R I A.

1334. ERODIUM *anthemifolium*.

Lacinulae tantum foliorum superiorum acutiusculae, inferiorum vero obtusae.

1334*. ERODIUM *fumarioides*.

E. pedunculis multifloris foliisque interrupte pinnatis pubescentibus: pinnis pinnatifidis, laciniis incisus obtusis; petalis emarginatis calyce villosa submutico duplo longioribus, caule simplici prostrato. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 49.

Habitat ad riuulos alpis Schadagh Caucasi orientalis. Floret Junio. 2

Facies E. anthemifolii, a quo differt caule non dichotomo, petiolis longis, foliorum minus canescentium lacinulis obtusioribus, pedunculis longis saepe radicalibus, minus multifloris; pedicellis breuioribus, calycibus villis albis longiusculis (simplicibus, nec breuibus glanduliferis) pubescentibus. Ab E. absinthioide diuersum foliorum lacinulis breuibus obtusis nec lanceolatis acutis, pube minus canâ, calycibus villosis nec incanis tantum, petalis calyce duplo nec paullo longioribus. Petala violacea obscurius striata. Arilli-hirsuti. Steuen loc. cit.

Habitu, foliis et pube refert varietatem humilem depressam. E. ciconii, a quo vero, praeter alias notas, defectu aristarum elongatarum in foliolis calycinis illico dignoscitur.

M O N A D E L P H I A.

D E C A N D R I A.

1339. GERANIUM *sibiricum*.

In ripâ praeruptâ fluvij Terek circa Wladikawkas Septembri florens legit Steuen, secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 50.

1341. GERANIUM *radicatum*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 54.

G. tuberosum. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 628. n. 4542^a.

Planta iberica foliorum imprimis floralium segmenta minus incisa habet quam taurica.

1342. GERANIUM *tuberosum*.

Synonyma adde: Pall. it. 3. p. 653.

G. (linearilobum) pedunculis bifloris, foliis palmato-partitis: lobis radicalium tripartitis, superiorum integris linearibus obtusis, radice tuberosâ. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 629. (in notâ ad n. 4542^a.)

1343. GERANIUM *ibericum*.

Synonyma adde: Bot. magaz.

G. grandiflorum. Gûldenst. it. 1. p. 426.

1344. GERANIUM *sylvaticum*.

Synonymon adde: *Gmel. sib. 3. p. 275. n. 5.*

Caulis atque petioli pilis reuerfis ad angulum acutum patulis hirsuti, qui copiosi in septentrionali, in iberico longe rariores sunt.

1345. GERANIUM *pratense*.

Synonymon adde: *Gmel. sib. 3. p. 274. n. 4.*

1346. GERANIUM *collinum*.

In Tauriae montibus reperitur.

Pili caulis et petiolorum parui retrorsum prostrati; in affini G. palustri multo maiores reuerfi ad angulum acutum patuli, unde in hoc hispiditas caulis, petiolorum, saepius quoque pedunculorum insignis. Datur varietas G. collini florum magnitudine G. palustri vix cedens, cujus corolla minus in coeruleum vergit. Antherae omnium varietatum violaceae, nec luteae. Semina ad lentem subtilissime reticulata.

1347. GERANIUM *albanum*.

Synonymon adde: *G. (cristatum) perenne, pedunculis bifloris, foliis reniformibus septemlobis: lobis trifidis laciniis tridentatis, caule flaccido simplici, arillis cristatis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 50.*

In subalpinis Caucasi orientalis ad torrentem Jucharibascha etiam reperitur.

Arillorum rugae singulae in medio protuberant in dentem viridem barbatum, qui dentes cristam seminis dorsalem constituunt.

1348. GERANIUM *pyrenaicum*.

Synonymon adde: *Engl. bot.* 405!

Cultum in hortis botanicis variis *G. umbrosum Waldst. et Kit.* ab hoc nullo modo differt: ambobus arilli laeues pubescentes, semina laeua.

1349. GERANIUM *pallens*.

Semina scrobiculis minutis inaequalia veluti reticulata, quod hujus cum *G. rotundifolio* affinitatem confirmat.

1352. GERANIUM *pusillum*.

Synonymon adde: *G. columbinum majus*, flore minore coeruleo. *Vaill. paris.* 1. 15. f. 1.

1353. GERANIUM *dissectum*.

Synonymon adde: *Flor. dan.* 1. 936.

1354. GERANIUM *columbinum*.

Synonymon adde: *Flor. dan.* 1. 1222.

1356. GERANIUM *purpureum*.

Pro varietate *G. robertiani* modo habeo, quocum etiam convenit fructus rostro quousque demum dissilit glabro: sulcis coloratis.

M O N A D E L P H I A.

P O L Y ~~A~~ N D R I A.1360. ALTHAEA *cannabina*.

Pedunculos saepissime bifurcos, *petala* apice crenulata rosea *A. cannabinae*, contra *pedunculos* vulgo unifloros, *petala* emarginata pallide-violacea *A. narbonensi* adscribunt auctores *flor. francicae*; nostra igitur, *pedunculos* constanter unifloros et *petala* euidenter emarginata habens, secundum hasce notas *A. narbonensis florae francicae* esset, quamvis *corollae* color in nostrâ amoene roseus sit, nec pallide-violaceus. Id tamen pro certo affirmabo, meam non differre ab austriacâ *A. cannabinâ Jacquini, Scopoli et Clusii*.

1365. LAUATERA *biennis*.

Rarissimam hancce *plantam*, post iter meum persicum a. 1796, a nullo peregrinatore repertam, nuper pro *L. lusitanicâ* (a quâ longe aliena est) in horto imperiali *Paulowskiano*, ex feminibus, ni fallor, parifinis nec caucasicis cultam vidi et specimen inde obtinui caucasicæ simillimum.

D I A D E L P H I A.

H E X A N D R I A.

1369 FUMARIA *fabacea*.

Synonymon adde: *F. intermedia*. *Güldenst. it. 1.*
p. 195.

Habitu magis accedit ad F. Halleri, quam ad F. caucam
(bulbosam Willd.), pro cujus varietate minore proponitur a
Cl. Wahlenberg flor. lapp. sub. n. 339.

1371. FUMARIA *angustifolia*.

Synonymon adde: *F. caucasica Adami. Hoffm. hort.*
mosq. a. 1808. n. 1394.

1372. FUMARIA *officinalis*.

Folia vulgo in nostrate tenuia, ut in F. foliis tenuissimis
Vaill. paris. t. 10. f. 5, quam ad F. parvifloram trahunt;
sed fructus nequaquam acuti, neque etiam retusi, sed globosi
apice rotundati cum styli rudimento medio minimo, rugulosi;
tales plane, quales et in varietate majore: latioribus foliis de-
prehendo. Flores parvi albidi, incarnati, vel rosei, semper apice
sature purpurei.

DIADELPHIA.

OCTANDRIA.

1373. POLYGALA vulgaris.

Reperitur etiam in subalpinis Caucasi septentrionalis. Varietas minor: floribus ochroleucis in campestribus Bessarabiae, inter Elisabethgrad et Nikolaef passim abundat. De varietatibus conf. *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 386.*

1374. POLYGALA major,

Fructus thecapodio lineam et ultra longo fultus in hac, in affinibus intra calycem sessilis: bene animadvertentibus *Cl. Wahlenbergio carp. n. 702 et Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 386.*

DIADELPHIA.

DECANDRIA.

1378. GENISTA albida.

Ad latera montis Beschtau, nec non in lapidosis Bessarabiae ad riuum Gromoklei reperitur.

Legumina valde tomentosa, pedicello manifesto, quamvis perbreni imposita, qui in florente vix apparet.

1378*. *GENISTA depressa*.

G. (inermis) foliis simplicibus lanceolatis acutis adpresso-pilosis, pedunculis axillaribus brevibus, corollis glabris, caulibus decumbentibus: ramis floriferis triquetris adscendentibus.

Habitat in Tauriae maxime meridionalis montosis. 2 h

Statura et habitus G. diffusae. Caules quaquaversum proeminentes tennes vix pedales: ramis floriferis copiosis surrectis digitalibus seu dodrantalibus gracilibus triquetris, lateribus lineâ prominulâ diuisis, pilis sparsis incumbentibus ferriceis magis minusve pubescentibus. Folia saepius angustelanceolata, interdum lanceolato-elliptica, margine et subtus tota sparsim ferriceo-pilosa, supra nervo tantum medio vulgo pilosulo. Flores axillares solitarii pedicello circiter lineam longo fulti, in racemum breuem foliosum digesti: formâ magnitudineque *G. tinctoriae*, nisi quod calycis ferriceo-pilosi dentes quidquam sint longiores et tenuiores. Legumen mihi ignotum, germen vero pilis ferriceis parcis pubescit. Foliis undique pilosis potissimum a *G. diffusâ*, foliis glabris margine subciliatis praeditâ dignoscitur.

1382. *ANTHYLLIS Vulneraria*.

In Tauriae maxime meridionalis montibus occurrit varietas elegans, tota pube pure albâ, nec ut in communi fordidè albicante vestita; foliorum caulinarum pinnis minus inaequalibus; calyce basi praesertim minus hirsuto, apice purpureo, corollâ albâ: carinâ apice atro-violaceâ.

1385. OROBUS *hirsutus*.

Synonyma adde: O. (*laxiflorus*) villosus, foliolis conjugatis ovatis acutis, stipulis maximis sagittatis, floribus laxe racemosis, laciniis calicinis subulato-fetaceis. *Desfont. in annal. mus. paris. a. 1808. 12. p. 56. t. 8.*

O. creticus latifolius incanus. *Tournef. cor. p. 26.*

Per Iberiam et Caucasum orientalem etiam nascitur, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 50.*

Flores nunquam vidi ultra quinque in singulo pedunculo. Calycina segmenta ciliis albis raris longis praedita, ipsa elongata, ita, ut Willdenouio, plantam ad sicca specimina describenti potuerint videri corollam subaequantia.

1385*. OROBUS *formosus*.

O. foliis conjugatis petiolatis (*venosis*) glaberrimis, pedunculis unifloris. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 50.*

Pisum Ochrus. Habl. ap. S. G. Gmel. it. 4. p. 171.

Ad radices alpis Tyfendagh Caucasi orientalis, circa fontes torrentis Chodjal, inter schisti fragmenta nascitur. Floret Junio. ♀

Planta glaberrima. Caules filiformes decumbentes. Foliola (subrotundo-) ovata subcordata obliqua obtusiuscula (cum mucrone minuto) glaucescentia: venis prominulis Cirrhus brevissimus (reflexus). Stipulae parvae (semicordatae acuminatae): dentibus 3-4 brevibus. Pedunculi axillares folio (haud multo) longiores recti, sub flore aristati. (Calycis dentes subulato-lanceolati subaequales). Corolla amoene purpurea magnitudine O. verni: unguibus calycem aequantibus. Legumen lanceolatum glabrum. Steuen loc. cit.

1386. OROBUS *luteus*.

Definiatur: O. foliis subquadrijugis ovatis acutis, stipulis semifagittatis subdentatis, caule subramoso, calycis dentibus duobus brevissimis, germine intra calycem sessili.

Cirrho brevissimi simplices. *Calyx:* dentibus 2 superioribus obsoletis, 2 lateralibus triangulari-ovatis acutis, infimo subulato longiore. *Petala* omnia subaequalia.

1386*. OROBUS *aurantius*.

O. foliis subquinquejugis ovatis acutis, calycis dentibus 4 brevissimis, germine intra calycem pedicellato.

Habitat in Iberiâ occidentali. *D. Steuen.* 2

Plantae praecedenti similis pedunculum floriferum foliumque solum possideo, ex quibus attamen de discrimine speciei satis constat. *Differt* a praecedente *calyce* breviori magis villoso postice oblique truncato: dentibus 4 obsoletis, infimo tantum subulato, *corollâ* intense luteâ: *vexillo* carinam alis longiorem subaequante, *stigmatibus* undique barbato, nec superne tantum pubescente; *germine* pedicello calycem aequanti imposito. Toto habitu, sicut colore floris, cum O. croceo *Desfont. in annal. mus. paris. 12. p. 59. t. 9* convenit, qui attamen calycinis dentibus omnibus acutis parum inaequalibus manifeste differt.

1387. OROBUS *lacteus*.

Synonyma adde: *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816.*

P. 95.

β. elatior, ramosior, vexillo carneo alis carinâque ochroleucis.

O. (*varius*) foliis subquadrijugis lineari-lanceolatis, stipulis semifagittatis integerrimis, caule alato superne subramoso.

Botan. magaz. 675. *Persoon enchirid.* 2. p. 303. *Willd. enum. hort. berol.* p. 758.

O. vericolor. *Linn. syst. ed. Gmel.* 2. vol. 2. p. 1108.

Radix et hujus ex fibris compluribus ad exortum attenuatis carnosis componitur, quae tamen multo longiores et minus crassae sunt, quam in affini *O. albo.* *Stipulae* non semper basi dentatae. *Stylus* apicem versus leuiter incrassatus. *Varietas* β campis Nouae Rossiae et Tanai finitimis familiaris est.

O. angustifolius Linnaei est planta mihi dubia, defectu cirrhorum ab omnibus nostris distincta. Verum citata sub hoc icon *Florae sibiricae* 4. t. 5 foliorum costam in breuem cirrhum desinentem exhibet. *Flores* *O. angustifolii* lutei secundum *Linnaeum*, purpurei secundum *Gmelinum*, albidi in siccis sed rubicundi in udis secundum *Pallasium* it. 3. p. 507.

1388. OROBUS *pallescens.*

Synonymon adde: *O. orientalis* foliis fere radiatis, flore magno candido. *Tournef. cor.* p. 26.

Huic omnium proximus est *O. filiformis* (*O. canescens* *Linn.*) Galliae australis incola. Differt solummodo pedunculo in quouis caule tantum unico hunc exsuperante, calycis dentibus latioribus breuioribusque et colore corollae. A binis subsequantibus, quibuscum corollâ coerulescente conuenit, praeter calycem obtusum, foliorum costâ minus abbreviatâ etiam discrepat.

1389. OROBUS *digitatus.*

Definiatur: *O.* foliis bijugis lanceolato-subulatis: foliolis approximatis, stipulis semifagittatis, caule simplici, calyce petalorum unguis aequante.

Synonymon adde: O. foliis quaternis lineari-subulatis, calyce tubum corollae, carinâ alas subaequante. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 51.

1389*. *OROBUS cyaneus.*

O. foliis bijugis lanceolato-subulatis; foliolis approximatis, stipulis semifagittatis, caule simplici, calyce petalorum unguibus breuiore.

O. foliis quaternis ensiformibus, calyce tubo corollae, carinâ alis breuiore. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 51.

Habitat in subalpinis Caucasi orientalis atque Cabardinici circa Nartfana, nec non in Iberiâ occidentali. Floret Junio. ♀

Simillimus O. digitato; dignoscitur foliis stipulisque nonnihil latioribus, nervis foliorum principalibus 5-7 nec 11-13, pedunculis quidquam longioribus minus multifloris, calycibus praesertim breuioribus, corollis maioribus intense coeruleis: petalorum omnium unguibus ratione calycis, alis vero ratione carinae longioribus.

Utrum Tournefortii synonymon ad hunc transferendum sit, vel sub praecedente relinquendum, equidem non determinabo, ob affinitatem horum summam; sed Buxbaumii plantam, sub praecedente allegatam, O. cyaneo potissimum respondere, monente Steueno loc. cit., facile concedo.

1391. *LATHYRUS Aphaca.*

Pedunculum supra florem longe aristatum, uti Hallerus loc. cit., in meis non video; sed bracteam subulatam minimam sub pedicello, a flore remotam.

1392. LATHYRUS *Nissolia*.

Pedunculis bifloris variat. *Stipulae* minimae capillares nec in hoc desiderantur, recte monente *Cl. Schultesio* *obseru.* p. 147, nec in *Aphacâ*. *Folia* utrique sessilia.

1392*. LATHYRUS *Cicera*.

L. pedunculis unifloris, cirrhis diphyllis, leguminibus cuatis compressis dorso canaliculatis. *Linn. ed. Willd.* 3. p. 1079. *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 3986. *Hall. hist.* n. 439.

Aracus s. *Cicera*. *Dod. pempt.* p. 523.

Occurrit hinc inde in *Iberiâ mediâ* et in *Tauriâ meridionali*. ☉

Bracteae ad pedunculi articulum sub pedicello nonnisi rudimentum, sicut in *L. satiuo*; nec *bractea* aristaeformis, ut in *L. angulato*.

1394. LATHYRUS *leptophyllus*.

Synonymon adde: *L. sphaericus?* *Marsch. cosp.* p. 210.

Habitu quam proxime ad *L. Ciceram* accedit, sed illico breuitate dentium calycinorum dignoscitur. *Pedunculo*um aristata euidentis, nec oblitterata ut in *L. Cicerâ*, neque valde elongata ut in *L. angulato*.

1395. LATHYRUS *hirsutus*.

Occurrit passim per *Caucasum septentrionalem*, ad montem *Balschan* et in inferiore regione fluminis *Kuban*, nec *Caucaso orientali* teste *Steueno* in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 52 peregrinus est.

1395*. LATHYRUS *roseus*.

L. pedunculis subbifloris, cirrhis diphyllis brevissimis, foliis ovato-subrotundis, internodiis nudis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 52.

In Iberiâ rarius occurrit. Floret Julio. ♀

Planta glaberrimâ L. tuberoso affinis. Caulis gracilis. Foliola tenera venosa subtus glaucescentia L. tuberoso latiora. Stipulae subulatae parvae. Pedunculi tenues folio longiores. Flores paullo minores quam in L. tuberoso. Calyx dentibus acutis: superioribus brevioribus. Corolla amoene rosea: petalorum unguibus calyce longioribus. Legumen ignotum.

1397. LATHYRUS *rotundifolius*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 22. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 72. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1854.

Folia ima oblonga, mox ovata, superiora tantum lata subrotunda.

Varietas insignis, forte distincta species in fylvis ad montem Beschtau occurrit: caulis alis latioribus, stipulis majoribus, foliolis etiam summis ellipticis nullis orbiculatis, cirrhis magis compositis, corollis miniatis.

1400. LATHYRUS *incuruus*.

Passim praeque per Caucasum orientalem et in Iberiâ obvius, teste Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 52.

1403. VICIA *castubica*.

Pubes omnium partium parca, ita ut minime canescat, quâ praecipue notâ V. castubicam Linnaei (Sprengel pugill. 1.

p. 49. n. 85. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4013. β)
 a V. Geradi (Flor. franc. n. 4013 α) distinguit Cl. Decan-
 dolle in flor. franc. 6. suppl. p 576. Attamen Jacquini sy-
 nonymon nostram, scilicet V. cassubicam L. spectat.

1404. VICIA polyphylla.

Datur varietas foliolis latioribus brevioribusque, quae et
 villositate vulgo praepollet, vix distincta a V. villosâ Rothii;
 nam quoad stipulas nullam inter hanc et V. polyphyllam con-
 stans discrimen video, idem obseruante Wahlenbergio carpat.
 sub V. villosâ n. 719.

1405. VICIA Cracca.

Corolla coerulea: vexillo saturatiore; in praecedente ve-
 xillum coeruleum, alae carinaque albae. Legumen cylindricum,
 quod Craccae tribuit Cl. Wahlenberg carpat. n. 718, nec in
 taurico-caucasica, nec in plantâ aliarum regionum video;
 quippe quod, sicut in affinibus, ad maturitatem usque constan-
 ter mihi compressum apparuit.

1406*. VICIA variegata.

V. pedunculis suboctofloris folio sublongioribus, racemis
 confertis, calycibus sericeo-villosis: dentibus tubo paullo bre-
 vioribus, stipulis semisagittatis integerrimis, foliolis ellipticis
 villosis, cirrhis subsimplicibus.

V. pedunculis multifloris, floribus imbricatis, foliolis el-
 lipticis villosis, stipulis basi bipartitis onato-lanceolatis Linn.
 ed. Willd. 3. p. 1096. Desfont. in annal. mus. paris. 12. p
 111. t. 12. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 52.

V. orientalis multiflora argentea, flore variegato. *Tournef. cor. p. 27.*

Frequens in Caucasi orientalis alpestribus circa Chinalug. Floret Junio. ♀

Planta omnibus partibus villosa leuiter canescens: villis paginae superioris foliolorum parcioribus. *Caulis* basi ramosissimus diffusus vix pedalis angulatus. *Folia* 3-8-juga: costâ striatâ canaliculatâ, cirrho terminante breui saepe simplicissimo. *Foliola* non magna obtusa: inferiorum foliorum elliptico-ouata mutica, superiorum oblongo-elliptica breuissime submucronata. *Stipulae* exquisitè acuminatae nervosae; inferiores majores, neque vero foliolorum magnitudine. *Pedunculi* striato-angulati, *Flores* subsessiles approximati horizontales speciosi, magnitudine florum *V. satinae*. *Calyx* villis sericis copiosis pubescens: dentibus omnibus ex latâ basi subulatis: inferioribus longioribus tubo breuioribus, nec duplo. *Corolla* calyce triplo longior glabra: petalis ad duas tertias in tubum conniuentibus. *Vexillum* emarginatum purpureum, venis saturationibus pulchre pictum. *Alae* fere vexilli longitudine pallidae: venis tribus caeruleis. *Carina* alis duplo breuior pallida: basi apiceque saturationibus. *Legumen* leuiter pubescens, maturum ignotum. *V. canescens* *Labillard.* valde nostrae affinis esse videtur.

1406**. *VICIA purpurea.*

V. pedunculis suboctofloris folio longioribus, racemis confertis, calycibus villosis: dentibus tubo multo breuioribus, superioribus obsoletis, stipulis semifagittatis subintegerrimis, foliis ovalibus mucronulatis villosis, cirrhis subsimplicibus.

V. pedunculis folio triplo longioribus suboctofloris, foliis ovalibus mucronatis pubescentibus, stipulis reflexis semi-

hastatis foliolis duplo minoribus, cirrhis breuissimis subsimplicibus. *Steu*en in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 53.

Habitat et floret cum praecedente circa Chinalug, sed minus frequens. Varietas minor parvifolia pallidiflora in regione alpium niui proximâ. ♀

Praecedente minor minus villosa et vix canescens. *Foliola* minora. *Stipulae* minores reflexae: interdum denticulo paruo supra basin. *Pedunculi* multo longiores. *Racemi* ut in praecedente. *Flores* minores, scilicet magnitudine circiter florum *V. dumetorum*. *Calyx* minus sericeo-villosus: denticulis longe minoribus. *Corolla* quoad formam similis, purpurea non variegata. *Legumen* oligospermum, quod maturum non vidi.

1406***. VICIA *alpestris*.

V. pedunculis subsexfloris folio longioribus, racemis confertis, calycibus villosis: dentibus tubo multo brevioribus, superioribus obsoletis; stipulis semifagittatis subintegerrimis, foliolis elliptico-obovatis mucronulatis villosis, cirrhis subtrifidis contortis.

V. pedunculis elongatis subsexfloris, foliolis obovatis mucronatis, cirrho subtrifido contorto, stipulis semihastatis. *Steu*en in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 53.

Crescit in pascuis alpestribus montis Schadagh rarior et cum proxime praecedentibus floret. ♀

Secundum specimina sicca mihi ab inventore communicata hanc specie a praecedente differre aegre mihi persuadeo; quâcum toto habitu, pube, inflorescentiâ, sicut florum formâ magnitudine coloreque congruit. *Cirrhi* in praecedente etiam longitudine variant et superiores saepe sunt bifidi, immo quandoque trifidi. *Calycis* eadem penitus conformatio, etsi denticuli tres inferiores subulati paullo minores appareant.

1406****. VICIA *Eruilia*.

V. pedunculis subbifloris folio brevioribus aristatis, foliolis cuneiformibus truncatis, stipulis falcatis calycibusque setaceo-dentatis, leguminibus torosis pendulis, seminibus obtuse trigonis.

V. pedunculis subbifloris aristatis folio brevioribus, foliolis oblongis truncatis glabris, stipulis hastatis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1103. Lam. et Decand. flor. franc. n. 4018. Schultes obs. p. 148.*

Eruum (*Eruilia*) germinibus undato-plicatis, foliis impari-pinnatis. *Linn. hort. ups. p. 224. Gaertner fruct. 2. p. 328. t. 151. f. 4. Hall. hist. n. 420.*

Eruum. Riv. tetrap. irreg. t. 6.

Circa Tiflin Iberiae spontanea. *D. Wilhelms. ☉*

Spontanea planta, pro more, cultâ vel quasi spontaneâ magis macilenta. Pili patuli admodum rari caulium foliorum atque pedunculorum vetant plantam glabram praedicare. Stipularum dentes baseos valde elongati quandoque stipulas efficiunt subhastatas. Pedunculi haud raro triflori. Corollae pallidae vexillum venis coeruleis pictum, carina apice atro-violacea.

Species haec proprium genus exposcere videtur, habitu a caeteris Viciis aliena, nec stylo gaudens sub stigmate altero latere barbato, sed toto pilosulo.

1406*****. VICIA *cinerea*.

V. pedunculis subbifloris folio brevioribus, foliolis lineari-ellipticis obtusis villoso-canis, cirrhis brevissimis, stipulis bipartitis elongato-subdentatis.

Habitat circa Tiflin rarissima. *D. Steuen.*

Planta mihi quidem haud sufficienter nota, aperte distinctam speciem loquitur, tota pilis prostratis cinerascens. *Caulis* brevis angulatus *Folia* suboctojuga: *cirrho* terminante brevissimo plerumque simplici, in summis foliis bifido. *Foliola* parva angusta. *Stipulae* foliolis minores bipartito-semisagittatae: lobis subulatis, saepius dente uno alterove subulato elongato praeditis. *Pedunculi* 1-2-flori brevissime aristati flore paullo breviores. *Flos* magnitudine V. Craccae. *Calyx* sericeo-villofus: dentibus triangularibus acutis non acuminatis, superioribus minimis. *Corolla* calyce triplo longior, dilute coerulea: *vexillo* emarginato cum mucrone, venis saturatioribus picto. *alis* paullo longiore; *carinâ* obtusâ *alis* brevior. *Legumen* ignotum.

1407*. VICIA *incisa*.

V. leguminibus sessilibus subbinatis pubescentibus, foliolis subovalibus retusis mucronatis inciso-ferratis, stipulis semisagittatis dentatis.

Habitat in Tauriâ maxime meridionali. ☉

Simillima V. fatiuae *staturâ*, habitu, pube, stipulis, floribus atque leguminibus. Differt foliolis supra medium utrinque ferraturis 2-4 oppositis instar pectinis incis, fere ut in Potentillâ niueâ. An varietas singularis V. fatiuae?

1409. VICIA *pilosa*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 72.*

1410. VICIA *megalosperma*.

Synonyma adde: V. pedunculis unifloris brevissimis, foliolis linearibus truncatis, stipulis bifidis, leguminibus tenuissime pubescentibus. *Willd. enum. hort. berol. p. 764. Catal.*

hort. gorenk. a. 1812. p. 72. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 151.

Non video quomodo ab hac differat *V. Michauxii* Bieher plant. select. hort. halens. p. 31, cujus hortensia specimina comparavi. Hujus loci fortassis quoque est *V. leptophylla* Rafinesque Schmaltz nou. gen. et spec. sicil. (Panormi 1810) p. 71.

1411. VICIA *Biebersteinii*.

V. leguminibus subsessilibus solitariis patentibus glabris, foliolis sublinearibus retusis mucronatis, stipulis notatis, radice perenni. Besser in litt.

V. fordida. Flor. taur. cauc. n. 1411. (exclusis synonymis.)

In Podoliâ (*Besser*), in inferioribus fluvii Tanais regionibus (*Henning*) etiam occurrit. ♀

Praeunte *Cl. Bessero* hanc a simillimâ *V. fordidâ*, quae ad Tyram circa Bender ab amic. *Stuveno* lecta est, specie separo. Differt ab hac foliolis praesertim superiorum foliorum semper angustis, sine inter calycis dentes imprimis inter duo paria lateralia angustiori (subparabolico), nec lato (subhyperbolico), colore corollae, et praeprimis radice, observante *Cl. Bessero*, vivaci. Varietas foliis longis perangustis, floribus ut plurimum solitariis in campestribus Borystheni vicinis, inter Cherfon et Nikolaei reperitur.

1412. VICIA *pannonica*.

Ad Caucasi septentrionalis radices in campis herbidis passim provenit, circa Castellum Georgopolitanum lecta. Varietatem humilem, *V. hybridae* nimis affinem: floribus axillaribus solitariis, in agris inter Tauriae maxime meridionalis pagos littorales Simeis et Limenam nuper copiosam vidi.

1413*. *VICIA lineata.*

V. leguminibus subsessilibus solitariis reflexis hirsutis, stipulis notatis: inferioribus inciso-dentatis, foliolis lineari-ellipticis pilosis, vexillo lineato glabro, calyce glabro: dentibus pilosis.

Habitat in Tauriâ maxime meridionali, circa Nikitam. ☉?

Colore corollae et habitu V. striatae similis, ab hac differt pube albidiore ex pilis magis sparsis, foliolis in univ-
ersum angustioribus, stipulis minoribus: inferioribus in dentes nonnullos profundissime partitis, floribus solitariis, calyce breviori latioreque praeter dentes breviores glabro, corollae vexillo ampliore glabro. Legumen pilis copiosis fordide albis dense tectum ut in V. pannonicâ.

Stylus sub stigmate utrinque barbatus in V. hybridâ, pannonicâ, striatâ et lineatâ, sed latere tantum exteriori, pro more generis, in V. fordidâ et Biebersteinii.

1414. *VICIA sepium.*

Definiatur: V. racemis subsessilibus subquadrisloris longitudine folioli, foliolis ovatis obtusis mucronatis, cirrhis elongatis.

Stipulae notatae: infimae dentatae. Stylus sub stigmate latere exteriori tantum barbatus. Caucasica vulgari magis villosa gaudet foliolis nonnihil majoribus et dentibus calycinis quidquam longioribus, specie tamen non differt.

1414*. *VICIA truncatula.*

V. racemis subsessilibus subsexfloris foliolo longioribus, foliolis ovatis obtusis subretusis mucronatis, cirrhis brevissimis.

V. truncatula, *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 72.*

Habitat in herbidis elatis ad latera montis thermas Constantinomontanas fundentis et in ipso ejus cacumine. Floret aestate. ♀

Facies V. sepium. Foliola familia obtusiora veluti truncata, superiora retusa. *Cirrho* paucas tantum lineas longi. *Stipulae* semihastatae notatae, infimae quoque integerrimae. *Racemi* longiores et *flores* nonnihil majores quam in *V. sepium*: dentibus *calycis* subulatis longioribus, *corollâ* ochroleucâ: unguibus longioribus. *Stylus* sub *stigmatē* undique barbatus. *Legumina* formâ *V. sepium* glabra declinata. *Varietatem* ex Iberiâ habeo undique minus pubescentem, *calycis* dentibus breuibus quasi sphacelatis.

1416. *VICIA narbonensis.*

Circa Derbentum etiam reperitur, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 53.*

Foliola margine denticulis cartilagineis scaberrima, caeterum rarissime dentem unum alterumve obsoletum apicem versus exferunt; sed praeter scabritiem marginis valgo sunt integerrima. *Legumina* juniora undique villosa, aetate hirsutiem praeter futuras exuunt.

1417. *ERUUM tetraspermum.*

Definiatur: *E.* pedunculis subbifloris folio longioribus, leguminibus glabris subtetraspermis, calycis dentibus subulatis tubi longitudine, seminibus globosis.

Synonyma adde: *Smith brit. p. 775. Engl. bot. 1223. Junck obs. p. 9. Poll. pal. n. 689.*

Vicia (gracilis) pedunculis submultifloris folio longioribus, foliolis linearibus acutis, cirrhis simplicibus, stipulis se-

misagittatis linearibus. *Loiseleur franc. n. 460. t. 12. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 581. n. 4029^a.*

Vicia (gracilis) pedunculis subunisfloris folio longioribus aristatis, foliolis linearibus cuspidatis, stipulis semisagittatis integris, leguminibus glabris subhexaspermis. *Spreng. pugill. 1. p. 50. n. 87.*

Hoc est *E. tetraspermum* plerorumque auctorum, probabiliter etiam *Linnaei*; subsequens enim affinis et cum hoc confusa species videtur esse minus communis. Equidem posterius, in Tauriâ passim proveniens, pro *E. tetraspermo* L. habens, prioris varietatem valde gracilem, pro distinctâ specie *E. tenuissimo* olim proposui; agnitâ vero postmodum identitate, cum vulgari conjunxi. Vulgo parce pubescens, interdum pilis copiosioribus subcanescit. Tale habeo ex Tauriâ maxime meridionali, quod et pedunculorum subtrisflorum longitudine et florum magnitudine praecellit. Legumina omnium varietatum mihi saepissime tetrasperma apparuere.

1417*. ERUUM *Loiseleurii*.

E. pedunculis subbisfloris folio brevioribus, leguminibus glabris tetraspermis, calycis dentibus fetaceis tubo longioribus, seminibus globosis.

E. tetraspermum. Marsch. casp. p. 185 sub n. 55.

Vicia (tetrasperma) pedunculis subbisfloris filiformibus folio brevioribus, leguminibus glabris tetraspermis, foliolis 8-10 oblongis submucronatis. *Loisel. franc. p. 460. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4029 et 6. suppl. p. 581. Spreng. pugill. 1. p. 50 sub n. 87.*

Cum praecedente in Tauriâ legi et hucusque confusum habui. ☉

Dignoscitur a praecedente stipulis tantum imis subsemihastatis, plerisque angustioribus subulatis basi non appendica-

latis; pedunculis multo brevioribus supra ultimum florem in aristam longiorem eductis, calycinis dentibus longioribus tenuioribusque corollâ paullo brevioribus. Quoad foliolorum formam nullum inter hoc et præcedens constans discrimen perspicio.

1418. ERUUM *hirsutum*.

Pedunculi florentis folio breviores, fructiferi folium subaequantes. *Legumen* saepissime dispermum.

1421. CYTISUS *supinus*.

Definiatur: C. pedunculis lateralibus subgeminis calyce brevioribus, pilis fericeis prostratis undique pubescens, caulibus declinatis, foliis obouato-ellipticis, leguminibus hirsutis.

Calyx valde hirsutus bilabiatus: labio superiore bifido, lobis latis veluti oblique abscissis, inferiore brevior apice attenuato: apiculo semper minutim tridentato, denticulis pilorum copiâ connexis et oblitteratis.

Varietatem hujus elatiorem esse C. hirsutum *Flor. taur. cauc. n. 1420* (exclusis synonymis *Linnaei* et *Jacquini*) monet *Cl. Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 162*, cui modo et ego assentio. Dudum hancce varietatem pro C. supino wolgenfi recensuit *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 68*, quam secundum specimina sicca a *Cl. Decandolle* sibi communicata pro C. bifloro *Herit.* declarat amiciff. *Steuens in literis*; certe vero est C. hirsutus in itinerariis rossicis passim commemoratus. C. biflorum *Waldst. et Kit. rar. hung. 2. t. 166* conjungit cum C. supino *L. Wahlenb. carpat. sub n. 220*. C. supinus *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 549. n. 3827* calycis praesertim structurâ a nostro recedit.

1421*. *CYTISUS polytrichus*.

C. pedunculis lateralibus subgeminis calyce brevioribus, pilis elongatis patulis undique hirsutissimus, caulibus declinatis, foliolis obovato-ellipticis, leguminibus hirsutis.

Habitat in Tauriae maxime meridionalis montium altiorum pinetis. $\bar{h}$

Late diffusus simillimusque praecedentis varietati humili latifoliae; sed, loco hujus pubis sericeae prostratae, totus pilis albis longis copiosis est hirsutissimus, qui pili in foliolis supra quoque haud deficiunt. Calyx etiam valde pilosus bracteolâ propriâ destituitur. Vexillum dorso pilis sparsis obfitum.

C. capitatus hirsutiae etiam patulâ, sed minus longâ et subrusâ praeditus, passim per Ucraniam et Poloniam australiorem obuius, intra Florae nostrae limites nondum reperiendus est; omnium vero apud nos frequentissimus est *C. austriacus*.

1423. *CYTISUS calycinus*.

Synonymon adde: *C. pauciflorus*. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 68.*

Bracteae tres pedicellorum propriae, quibus affinem huic *C. nanum dignosci* commemorat Willdenovius in *enum. hort. berol. p. 769*, nec in nostro desunt. Calyce similis est *C. argenteo* Linn.

1425*. *ROBINIA mollis*.

R. pedunculis simplicibus calycibusque pubescentibus, foliolis quaternatis subperiolatis tomentoso-canis mucronato-spinosis, leguminibus sericeo-villosis.

R. mollis M B. *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816.*
p. 117.

R. tomentosa M B. *Catal. hort. gorenk. a. 1812.*
p. 71.

Habitat in promontorio Caucasi septentrionali passim, frequentior in Bessarabiâ inter Elifabethgrad et Odeffam, nec non in Poloniâ australiore. †

Suffrutex humilis, praeter pubem mollem quâ undique canescit, R. frutescenti simillimus, ita ut superiori descriptioni supersedere possimus. Petalorum unguis calyce manifeste longiores sunt, in R. frutescente calycem vix superant. Cautè distinguenda a varietate posterioris villosiore.

1426. ROBINIA *grandiflora.*

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. 1. 15.*

Legumen formâ R. frutescentis, maturum fuscum. Semina magna atro-cinerea.

1429. COLUTEA *caspica.*

Synonymon adde: *Phaca falsula. Marsch. casp. p. 210.*

Germen pubescens, futurâ superiore pilis longioribus confertis hirsutum. Stylus latere interiore per totam suam longitudinem villosus.

Huic similis *Phaca falsula Pallasii* videtur ad *Coluteam* etiam referenda.

1431. GLYCYRRHIZA *glandulifera.*

Hujus omnino loci est *Gl. hirsuta*, passim apud peregrinatores rossicos *Pallasium*, *Güldenstaedtium*, *Gmelinum*, *Lepe-*

chinum commemorata, nec diuersam reputo cognominem *Linnaei* plantam, vel *Gl. orientalem filiquis hirsutis Tournef. cor. p. 26 et it. ed. orig. galic. 2. p. 145.*

Species *Rossiae* indigenae omnes mihi exhibuere *calycem* quinquedentatum: dentibus inaequalibus, 2 superioribus minoribus, infimo longiore; nec bilabiatum $\frac{3}{1}$; qualem exposcit character essentialis generis a *Linnaeo* constitutus; *Gl. vulgarem officinarum* autem structurâ *calycis* a nostratibus non differre patet ex *Persoon enchirid. 2. p. 313.*

1433. CORONILLA *iberica.*

Synonymon adde: *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 43.*

Herbacea videtur nec suffruticosa. *Lomenta* juniora facie et situ *C. coronatae* respondent. Quum discrimen inter hanc et *C. cappadocicam Willd. in Linn. spec. plant. 3. p. 1154* potissimum in *stipulis* consistat, quae sicut in affinibus *caduceae*, ad siccam plantam difficilius rite describuntur, satis conueniente insuper *icone C. orientalis herbaceae flore magno luteo Tournef. cor. p. 44 apud Buxb. cent. 2. t. 40. f. 1*, utramque coniungendam esse nunc statuo.

1434. CORONILLA *coronata.*

Longe alia, forte noua species, pro *C. coronatâ* describitur apud *Lam. et Decand. flor. franc. n. 4048.* Nostram, quae *C. montana Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 583. n. 4049^a*, optime illustrat *Flora austriaca loc. cit.*

1435. CORONILLA *Securidaca.*

Frequens in collibus herbidis *Tauriae meridionalis*; et hanc quidem tenellam fructibusque destitutam pro *C. minimâ*

habui et descripsi in *Flor taur. cauc. 2. n. 1438*, quae igitur *loc. cit.* expungi debet.

1437. *CORONILLA cretica.*

Synonyma adde: Schultes obs. p. 151.

Ornithopodium purpureum filiquâ longissimâ. Buxb. cent. 2. p. 37. t. 40. f. 1.

1440. *HIPPOCREPIS monocarpa.*

H. lomentis subsessilibus solitariis glaberrimis.

H. unifiliquosa. Flor. taur. cauc. n. 1440. (exclusis synonymis.)

In Tauriâ non occurrit.

Plantam, quam in viciniâ urbis Schamachi fructiferam tantum vidi, pro vulgari H. unifiliquosâ habens, negligenter in loco natali obseruavi; nunc eam glabritie plenariâ lomentis manifeste a vulgari differre animadverto.

H. unifiliquosae definitionem propono sequentem: „H. lomentis subsessilibus solitariis: isthmis barbatis, lobis ciliatis.”

1440*. *HIPPOCREPIS dicarpa.*

H. lomentis geminis: isthmis barbatis, lobis ciliatis, pedunculis folio brevioribus.

Crescit in Tauriâ meridionali, circa urbis Chersonesi ruderâ. ☉

Planta spontanea pusilla glabriuscula. Siliulae subulatae parvae. Folia petiolata: foliolis subtrijugis lineari-cuneatis subretusis cum denticulo medio minimo vix animadvertendo. Pedunculi calyce longiores, fructiferi quoque folio quidquam

breuiiores, quandoque uniflori, trifloros autem nunquam vidi. Lomenta formâ et pube H. unifiliquosae similia.

Sub H. multifiliquosâ *Linn.* nonnullas latere species satis notum est. Distinxit olim *Willdenovius in repert. soc. natur. berol. a. 1808* et deinde *in enum. hort. berol. p. 173* H. multifiliquosam ab H. ciliatâ; nostra vero iterum discrepat a priore lomentis minime glabris, praeter alias notas; a posteriore vero lomentis geminis siue solitariis nec subsenis: isthmis barbatis lobis ciliatis, nec utroque margine ciliatis. Non diuersam a nostrâ tauricâ habeo ex Galliâ meridionali, mihi ab *amiciss. Liboschitz* pro H. multifiliquosâ communicatam; a quâ H. multifiliquosa *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4042* lomentis glaberrimis differt, ad cognominem plantam *Willdenovii loc. cit.* procul dubio referenda.

1441*. SCORPIURUS *subvillosus.*

Sc. pedunculis subquadrifloris, leguminibus extrorsum spinis confertis acutis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1161. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 4036. Kniph. ectyp. Moris. hist. 2. p. 127. sect. 2. t. 11. f. II.*

Occurrit circa Tauriae maxime meridionalis pagum littoralem Gaspram. ☉

Variat pedunculis 1-4-floris, sicut Sc. muricatus, cui nimis est affinis.

1442. HEDYSARUM *Pseudalhagi.*

Synonymon adde: *Alhagi camelorum. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 72.*

In campis aridissimis caspicis, inter Baku et Schamachi vetus, omnium facile copiosissima planta, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 248.*

1445. HEDYSARUM *grandiflorum*.

H. acaule, foliis pinnatis: foliolis ellipticis subtus sericeo-canis, calyce alas subaequante, carinâ vexillo brevior, lomenti articulis albo-villosis rugosis disco muricatis. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 63 et casp. app. p. 210. Pall. it. 2. p. 743. n. 120. t. Y et 3. p. 314, 503. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 73.*

H. sericeum. *Flor. taur. cauc. n. 1445. (cum synonymis.)*

Calycis dentes et in hoc sicut in affinis H. argenteo et candido longitudine variant, unde varia alarum ad calycem ratio pendet. Tubercula disci articulorum lomenti, in H. argenteo et candido obtusa, in grandifloro in parvas spinulas apice glochidatas educuntur. Identitatem plantae nostrae cum Pallasianâ agnoui ex speciminibus vivis spontaneis collium calcareorum Borystheni vicinorum inter Cherfon et Berislas et ex siccis Tauscherianis trans Wolgam lectis.

1447. HEDYSARUM *tauricum*.

Synonymon adde: H. caulescens, foliis pinnatis subquinquejugis pilis prostratis canescentibus: foliolis longe ellipticis, pedunculis folio longioribus, calycibus incanis: dentibus tubo paullo longioribus, vexillo alis duplo longiore carinâ brevior, lomentis patentibus reticulato-venosis incanis. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 85.

Pedunculorum fructiferorum directio minus est constans, nec legumina flore emarcido recondita pendula dici possunt; hic igitur character ex definitione speciei eliminandus erat.

„H. (roseum) caulescens assurgens, foliis pinnatis: foliolis „ellipticis, racemis capitatis axillaribus pedunculatis, vexillo „striato emarginato carinâ longiore Botan. magaz. 996,, quod ex seminibus Caucasicis enatum esse dicitur, mihi qui-

dem ignotum et praeter vexilli ad carinam rationem H. taurico simile est.

1449. HEDYSARUM *Pallasii*.

Synonyma adde: *Onobrychis Pallasii*. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 35. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 73. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 93.*

O. major fructuolato. *Buxb. cent. 2. p. 38. t. 42.*

Synonymon Buxbaumii sub insequente excludens, hoc transfero, ob foliola ex icone manifeste acuta, nec obtusa cum mucrone; quamvis nostrum extra Tauriae limites hucusque non sit inuentum, planta vero Buxbaumiana patriam habet Iberiam.

1450. HEDYSARUM *radiatum*.

H. foliis impari-pinnatis: foliolis ovatis mucronatis, floribus laxe racemosis subsessilibus, leguminibus orbiculatis radiatis dentatis villosis. *Desfont. in annal. mus. paris. 12. p. 112. t. 13. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 55. (sub Onobrychi.)*

H. *Buxbaumii*. *Flor. taur. cauc. n. 1450. (exclusis synonymis.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 73. (sub Onobrychi.) Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 155. (sub Onobrychi.)*

H. *circinnatum*. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1537.*

H. species elegans, floribus striatis. *Pall. it. 3. p. 591.*

Onobrychis orientalis flore flavescente: vexillo lineis purpureis superne variegato. *Tournef. cor. p. 26. (ex auctoritate Desfontainii.)*

1451. HEDYSARUM *Onobrychis*.

Caules ascendentes villosi. *Calyx* hirsutus: dentibus valde pilosis, infimo caeteris paullo brevior. *Corolla* pallide purpurea: vexillo striis saturis picto, supra unguem utrinque plagâ lutescente opacâ; alis minutis calyce longe brevioribus; carinâ vexillum subaequante. *Lomenta* pilosa.

Varietatem lomentis quidquam majoribus: dentibus tam disci quam marginis triplo longioribus exquisite aculeatis ex Iberiâ habeo, ab amiciss. Steueno communicatam, cujus corollam non vidi; foliis autem sicut pube et calyce cum vulgari convenit. An tamen distincta species?

1452. HEDYSARUM *confertum*?

Habitu minus depresso et racemis longioribus passim per Caucasi alpestris reperitur, sic propius ad proxime dictum accedens, ut varietatis suspicio augeatur. *Vexillum* carinam subaequans. *Alae* nonnihil majores quam in praecedente, semper tamen calyce manifeste breviores. *Stipulae* scariosae fuscae margine albae, basi connatae, subulato-acuminatae in hoc et in praecedente.

Si *H. Onobrychi* *Linnaei* et *Smithii*, sive *Onobrychi fatinae recentiorum* constanter alae sunt calycis longitudine; nostrum, quod certe *H. Onobrychis Jacquini*, *Pollichii* aliorumque multorum est, pro distinctâ specie reputandum erit. Quaero porro an nostrum *H. confertum* ad *H. montanum* *Florae francicae* referri possit?

1453. HEDYSARUM *petracum*.

Synonyma adde: *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1552.*
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 73. (sub Onobrychi.) *Besser*
catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 93. (sub Onobrychi.)

Hoc specie ab *H. saxatili* Galloprovinciae et agri Nicæensis non differre observat *Treuiranus* in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 152.*

1456. *GALEGA orientalis.*

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 67. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 60.

G. (montana) foliis pinnatis, foliolis cordato-lanceolatis glabris, margine, nervis, petiolis cauleque pubescentibus, stipulis cordato-ouatis, racemis terminalibus multifloris, leguminibus pendulis. *Schultes obs. p. 154. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1402.*

382*. *PHACA*. Carina obtusa. Stylus imberbis.

Legumen turgidulum, uniloculare. Semina futurae superiori, interne tumidae affixa.

1456*. *PHACA brachytropis.*

Ph. canescens ascendens glabriuscula, floribus racemosis: carinâ alis brevior. *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 53.*

Habitat in Caucasi orientalis alpe Schadagh. Floret Junio. 2

„Differt a *Ph. astragalinâ* (*Astragalo alpino* L.) lapponicâ et sibiricâ, foliolis fere glabris (nec incanis) evidentius petiolatis obtusioribus, calycis dentibus minoribus, carinâ alis brevior (nec longiore), germine hirsuto brevius pedicellato. In *Ph. alpinâ* et frigidâ carina alas longitudine aequat. *Steuens loc. cit.* „

Planta mihi ex specimine florifero sicco *Steueniano* tantum nota. Caulis dodrantalis simplex striato-angulatus glabri-

usculus. *Stipulae* latae breves obtusiusculae integerrimae. *Folia* f. xjuga breuiter petiolata: costâ pubescente. *Foliola* oblongo-elliptica opposita subretusa non mucronata, subtus pilis albis paruis adpressis pubescentia, supra glabriuscula: *pedicellis* tam lateralium quam imparis breuissimis. *Pedunculi* axillares folio multo longiores striato-angulati, intra racemum pilis brevibus nigricantes. *Racemus* brevis circiter 12-florus. *Pedicelli* breuissimi. *Bractee* subulatae minutae. *Flores* magnitudine Ph. astragalinae patentes. *Calyx* nigro-pilosus: denticulis brevibus. *Corolla* coerulea: alis obtusiusculis. *Legumen* ignotum. Ph. astragalinae proxima esse videtur.

383. ASTRAGALUS. Carina mutica. Legumen futurâ inferiore introflexâ biloculare, aut subbiloculare.

1461. ASTRAGALUS *onobrychioides*.

Definiatur: A. caulescens ascendens pilis prostratis incanus, capitulis axillaribus longissime pedunculatis, calycibus piloso-hispidis: dentibus tubo subaequalibus, vexillo elongato emarginato, leguminibus subgloboso-ouatis acutis lanatis.

Synonymon adde: Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 416.

1461*. ASTRAGALUS *lasioglottis*.

A. caulescens ascendens pilis prostratis incanus, capitulis axillaribus longe pedunculatis, calycibus incumbenti-pilosis: dentibus tubo brevioribus, vexillo elongato emarginato, leguminibus subgloboso-ouatis acutis lanatis.

A. *lasioglottis*. Steuen manuscr.

Habitat in lapidosis apricis Caucasi cabardinici, ad riuum Bodkumok circa acidulam Nartsana. ♀ h

A. onobrychioidi proximus et valde affinis, sicut hic *caulibus* basi persistentibus supra radicem cespitat atque gem-mascit. *Pubes* caulis atque foliorum ut in hoc e pilis fericeis prostratis constat. *Stipulae* ut huic connato-vaginantibus. *Differt caulibus* floriferis vulgo magis ramosis, nec saepissime unico pedunculo racemifero in singulo caule; *pedunculis* folio quidem longioribus neque tamen adeo longis ut in *Onobrychioide*; *stipulis* saepe coerulescentibus; *foliis* minoribus brevius petiolatis, superioribus subsessilibus; *foliulis* minoribus supra viridibus parce pilosis, *bracteis* in uniuersam minoribus, *calycibus* coloratis, pilis paruis prostratis albis nigrisque pubescentibus nec pilis elongatis valde hirsutis: denticulis multo brevioribus. Quoad *corollam* et *legumina* breuia turgida, *styli* basi persistente acuminata, pilis copiosis fericeis mollibus vestita cum *A. Onobrychioide* conuenit.

1461**. *ASTRAGALUS hypoglottis*.

A. caulescens declinatus pilis sparsis hirtus, spicis axillaribus subcapitatis longe pedunculatis, calycibus patenti-pilosis: dentibus tubo brevioribus, vexillo oblongo emarginato, leguminibus ouatis acutis pilosis erectis.

A. caulescens procumbens, foliolis oblongis obtusis, spicis ouatis pedunculatis folio longioribus, leguminibus erectis ouatis canaliculatis pilosis. *Linn. ed. Willd.* 3. p. 1285. *Smith brit.* p. 779. *Engl. bot.* t. 274. *Decand. astrag.* p. 118. t. 14. *Wahlenb. carpat.* n. 710.

A. arenarius. *Pall. astrag.* n. 46. t. 34. *Flor. dan.* t. 614. *Güldenst. it.* 1. p. 112.

A. Glaux. *Pall. it.* 2. p. 464. 3. p. 252. *S. G. Gmel. it.* 1. p. 127.

A. danicus. *Retz. obs.* 2. p. 41.

Ad Caucasum legit *D. Wilhelms.* 2

Affinis A. Onobrychioidi et lasioglotti, foliorum formâ priori, calycibus posteriori similis. Ab utroque pube parcâ non sericeâ, foicâ angustiore et leguminibus ouatis (nec subglobosis videlicet aequè latis ac longis) pilis minus densis et elongatis vestitis potissimum dignoscendus. Vexilli lamina supra unguem in medio alba coeruleo-lineata.

1463. ASTRAGALUS dealbatus.

Synonymon Gmel. fib. 4. p. 44. n. 58, potius ad A. Cicer referendum, hic excludatur. Sub Oxytropi recensetur apud Persoon enchirid. 2. p. 334, non suo loco.

Calyx striis quinque pilorum nigrorum: a basi tubi ad dentium apices usque singulis.

1464. ASTRAGALUS glaucus.

Pallasius priorem cum hoc coniungens pro *Synonymo* ponit A. vesicarium Linn, quem a nostro glauco vix discrepare ego quoque nunc agnosco. Nec aliter quam colore corollae videtur differre „A. (mixtus) caulescens suffruticosus „diffusus canus, foliis subsexjugis ellipticis, stipulis subulatis, „spicis subcapitatis pedunculatis folia superantibus, legumini- „bus oblongis calyce ouato turgido longioribus. Marsch. cent. „plant. rar. rossic. I. t. 26.,, Bessarabiae collium apricorum incola, vexillo purpureo alis carinâque flauicantibus praeditus. Huc quoque spectant A. vesicarius Lam. et Decand. flor. franc. n. 3962 et A. albidus Waldst. et Kit. rar. hung. I. t. 40.

1465. ASTRAGALUS virgatus.

Definiatur: A. caulescens basi sublignescens erectus, foliis subsexjugis ellipticis canescentibus, petiolis foliolo paullo

longioribus, racemis spicatis elongatis, leguminibus oblongis triquetro-prismaticis oblique mucronatis erectis.

Species polymorpha foliolorum quoque formâ mire varians; quae lineari-elliptica longa in plantâ elatiore magis fruticante desertorum meridionalium, minora oblongo-elliptica in campestri humiliore, denique brevia elliptico-ouata in varietate elatiore minus canescente Ucraniae arenosis familiari, quam varietatem commemorat Pallasius loc. cit. Species forte distinctae hic latent, quarum vero terminos hucusque non perspicio.

Varietati humiliori quoad habitum non absimilis est occurrens in campestribus Bessarabiae inter Hypanin et Tyram

* *ASTRAGALUS pallescens.*

A. caulescens ascendens, foliis subsexjugis lineari-ellipticis canescentibus, petiolis foliolo multo longioribus, racemis spicatis laxis, leguminibus oblongis triquetro-prismaticis rectiuscule mucronatis.

Calycis dentes quidquam longiores quam in A. virgato. Corolla ochroleuca, quae purpurea in omnibus varietatibus A. virgati, a quo longitudine petiolorum praeprimis dignoscitur.

1465*. *ASTRAGALUS vimineus.*

A. caulescens erectus fruticosus, foliis subquinquejugis lanceolatis pubescentibus, spicis subcapitatis pedunculatis, leguminibus oblongo-lanceolatis villosis. Linn. ed. Willd. 3. p. 1268. Pall. monogr. n. 28. t. 21.

A. cornutus. Pall. it. 1. p. 499. app. n. 122. 3. p. 512.

In Iberiâ mediâ occurrit, nec non in abruptis argillofis et glareosis collium haud procul Odeffâ. Floret aestate. h

Odessanus suffrutices format saepe bipedales valde ramosos: capitulis ovatis, floribus usque ad 15, foliolis utrinque piloso-canis; sed *ibericus* humilior gaudet capitulis abbreviatis: floribus vix ultra 6 et foliolis paullo minoribus supra viridibus subpilosis, quibus notis propius quam prior ad nimis affinem nostro *A. fruticosum* *Pall.* accodit. Legumen perfecte biloculare.

1467*. *ASTRAGALUS virescens.*

A. caulescens erectus glaber, foliolis lanceolatis acutis, racemis folio longioribus, leguminibus compresso-triquetris falcatis acutis pendulis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1272. Schultes obs. p. 155.*

A. (falcatus) pedunculis folio aequalibus, foliolis 33-41 vix pubescentibus, leguminibus subtriquetris arcuatis notantibus. *Decand. astrag. p. 176. Vahl. symb. 1. p. 58. Pallas monogr. n. 37. t. 28. Gmel. sib. 4. p. 41. n. 55.*

A. orientalis altissimus Galegae foliis amplioribus, flore parvo flavescente. *Tournef. cor p. 29.*

Crescit in Caucasi septentrionalis subalpinis circa Nartfana. ♀

Herba virescit, sed pilis incumbentibus raris pubescit. Racemi valde elongati folia semper superant, sed pedunculi saepe folio breviores sunt.

Willdenovius loc. cit. nostrum acutifolium orientalem enumerans, haud bene ad obtusifolium africanum *A. falci-* formem *Decand.* excitatur apud *Perfoon enchirid. 2. p. 539.*

1472. *ASTRAGALUS striatellus.*

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1.*

1474. *ASTRAGALUS hamosus*.

A. trimestris Flor. taur. cauc. n. 1473 videtur esse mera hujus varietas: pedunculis longioribus paucifloris; varietatem enim habeo intermediam ibericam brevipedunculatam simulque paucifloram. *Stipulae* in utroque basi latâ semiimplexicauli connatae, subulato-acuminatae. (*conf. Willden. enum. hort. berol. suppl. p. 51.*)

1474*. *ASTRAGALUS reticulatus*.

A. caulescens diffusus glaber, foliolis cuneatis emarginatis, pedunculis subquinquefloris folio brevioribus, leguminibus hamatis subulatis reticulato-venosis.

Habitat in Iberiâ mediâ, nec non ad Wolgam circa coloniam Sareptanam. ☉?

Habitus proxime praecedentis, sed praeter racemos totus glaberrimus. *Folia* formâ praecedentis. *Stipulae* multo minores distinctae. *Pedunculi* folio breviores. *Racemus* cum calycibus pilis paucis minutis nigricantibus pubescens. *Bractae* subulatae minimae. *Flores* nonnihil *A. hamoso* minores. *Corolla* pallida: vexillo coerulecente. *Legumina* formâ et situ *A. hamoso* respondent quidquam minora, sed glabra: venis transuersis eleuatis anastomosantibus pulchre reticulata.

Conferendus est *A. crenatus* Schultes *obs. p. 156*, qui eundem definitionem et descriptionem *Cl. auctoris* nostro affinis videtur.

1477. *ASTRAGALUS oxyglottis*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71.*
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 414.

A. (sesameus) caulescens subpilosus, foliolis nonemjugis emarginatis, capitulis axillaribus subpedunculatis, leguminibus

subulato-triquetris canaliculatis. *Pall. monogr. n. 104. (exclusis synonymis.)*

Circa Astrachan etiam obuius. *D. Blum.*

1480. *ASTRAGALUS subulatus.*

Definiatur: *A. caulescens depressus, foliolis linearibus piloso-canis, pedunculis folio longioribus, racemis paucifloris: floribus inferioribus remotis, leguminibus subulato-triquetris subarcuatis erectiusculis.*

Affines *A. subulato* sed specie distincti sunt

* *ASTRAGALUS corniculatus.*

A. caulescens procumbens suffruticosus, foliolis linearibus piloso-canis, pedunculis folio longioribus paucifloris, floribus subumbellatis, leguminibus subulato-triquetris subarcuatis patentissimis. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 45.

Frequens in campis elatis Bessarabiae, circa Odeffam, in Podoliâ australi etiam occurrit. Floret Majo, Junio. † 2

** *ASTRAGALUS ceratoides.*

A. caulescens depressus, foliolis oblongo-ellipticis sparsim sericeo-pilosis, pedunculis folio longioribus, racemis subcapitatis, leguminibus subulato-triquetris erectis.

A. subulatus altaicus. Pall. monogr. n. 27. β. t. 20. A. Persoon enchirid. 2. p. 336.

A. caulibus subramosis prostratis, floribus capitatis, leguminibus subulatis. Gmel. sib. 4. p. 51. n. 66?

Siberiae praesertim altaicae incola est. 2

Dignoscitur a praecedentibus latitudine foliolorum parum canescentium, floribus nonnihil brevioribus in racemum terminalem confertum, quandoque 8-10 florum collectis, legumi-

nibus vix arcuatis: maturis surrectis ad pedunculi apicem quasi fasciculatis. Pedunculi apex cum bracteis minutis atque calyce pilis nigris prostratis copiosis obfiti, qui nec in leguminibus defunt. Calycis denticuli breuissimi.

*** *ASTRAGALUS macrolobus.*

A. subcaulescens depressus totus piloso-candicans, foliolis oblongo-ellipticis, pedunculis folio sublongioribus, racemis subcapitatis, leguminibus subulato-triquetris erectis.

A. subulatus albiflorus. Pall. monogr. n. 27. sub var. β. t. 20. B. Persoon enchirid. 2. p. 336.

Habitat in Sibiria altaica, ad Jeniseam, in deserto Kirgisiorum circa Orsk. 2 h

Basis perennis gemmascens caulium annosiorum evidentior quam in affinibus, sed caules annotini floridi breuiore; ita quidem, ut pedunculi inter folia saepius e gemmis enati scapos mentiantur radicales. Pubes omnium partium prostrata candida, ut in *A. dealbato* seu *argenteo*. Foliola forma et numero cum praecedente conveniunt, sed magis approximata, adeoque ipsa folia breuiora sunt. Situs florum et leguminum horumque forma fere ut in praecedente; pili autem nigri intra racemum vix apparent. Calycis dentes subulati longiores quam praecedentis. Corolla albida.

A. subulatus uralensis Pall. monogr. n. 27. var. γ. t. 20. C sine dubio ad varietatem humilem A. virgati referendus est.

1481*. *ASTRAGALUS resupinatus.*

A. subcaulescens diffusus, foliolis ellipticis acutiusculis incumbenti-pilosis, racemis pedunculatis folium subaequantibus, leguminibus oblongis teretiusculis arcuatis resupinatis pilosiusculis.

A. physodis varietas perpusilla. *Flor. taur. cauc.* 2. p. 198.

Habitat in Iberiâ mediâ &

Hanc, dum *legumen* ignorarem, pro *varietate* nanâ *A. physodis* habui, quam satis concinne refert; modo *affinitatem* agnoui cum *A. redunco*, cui etiam *habitu* subcauli respondet. Pili prostrati sericei caulis atque foliorum sparsi, ut tota planta praesertim vero *foliolorum* pagina superior virescat. *Stipulae* connatae basi latâ vaginantes lanceolato-subulatae. *Pedunculi* subradicales longe quam in *A. redunco* breviores. *Racemus* onatus brevis. *Bractee* subulatae calyce breviores. *Flores* magnitudine formâ et colore *A. Ciceri* similes: foccundati resupinati, unde insolitus leguminum situs; sic quoque in *A. redunco*. *Legumen* quoad formam etiam huic simile, sed duplo brevius minus arcuatum et pilis prostratis parce pubescens, nec valde hirsutum.

1482. ASTRAGALUS *Onobrychis*.

Varietatem notabilem tenuifoliam diffusam *flore vexillo*que minore totam pilis non penitus prostratis hirsutam, *leguminibus* quoque valde villosis in inferiore regione Tanais amiciff. Henning legit.

1483. ASTRAGALUS *aduncus*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic.* 2. t. 80. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71.* *Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 19.*

Synonyma Decandollii et Tournefortii, A. ornithopodioiden spectantia hic expungantur.

Frequens ad latera collium circa fortalitium Caucasi Alexandrinum et in monticulo thermas Constantinomontanas inundente.

Varietatibus minoribus *A. Onobrychis* nimis affinis est, per quas cum priore conjungi videtur.

1484. *ASTRAGALUS flaccidus.*

Corolla leucophaea: *carinae* apice fature coeruleo. *Legumen* maturam dorso valde convexum turgidum, cujus, ut in toto genere, futura inferior introflectitur; error vero, per quem superiorem introflecti dixi, ab eo profectus est, quod *styli* basis persistens in hoc, sicut in *A. Onobrychi* et *adunco*, deorsum flectitur, ipsaque *legumina* matura, situ minus constanti, haud raro ventre caulem seu coelum respiciunt.

1485. *ASTRAGALUS mollis.*

A. eriocarpus. *Flor. taur. cauc. n. 1485.*

Scapus folio brevior, verum *racemus*, fructifer praesertim, eo longior. *Stipulae* petioli basi adnatae. *Corolla* calyce vix duplo longior: *vexillo* alas haud ita multo superante. *Legumina* turgida semibilocularia, praelongis candidisque pilis velata e *calyce* demum erumpunt.

Nomen speciei mutavi, ne confundatur cum affini *A. eriocarpo Decand.*, qui differt foliolis minoribus, *stipulis* glabris, *bracteis* calycem aequantibus et *vexillo* longiore acuto non emarginato.

1487. *ASTRAGALUS physodes.*

Synonymon adde: *A. humilis serpilli folio. Gmel. sib. 4. p. 56. n. 72. (excluso synonymo Buxbaumii.)*

Plantam fructu plane simili sed hirsuto, habitu quoque non alieno, senilem: *florum* vix ullo vestigio superstite legi in subalpinis Schirvanensibus circa Kurtbulak, praeterea discrepantem foliolis minoribus patenti-villosis, *scapis* folio multo

brevioribus, caule basi persistente admodum multiceps ut in *Astragalis exscapis*, similem, praeter *foliola* minora et rotundiora, A. Pallasii *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71*, in transvolgensibus nascenti, a quo, cum amic. *Fischer* non diversum existimo A. *physodi* affinem leguminibus hirsutis *Pall. astrag. sub n. 30. t. 59*, quamvis huic *foliola* non hirsuta sed subtus tantum prostrato-pilosa *loc. cit.* adscribantur.

1489. *ASTRAGALUS fabaceus.*

A. *tumidos.* *Flor. taur. cauc. n. 1489. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 55.*

In Iberiae collibus apricis inter fluvios *Alget* et *Kzia* frequens *Steu* *loc. cit.*, quo monente nomen triviale mutari, ne commutetur cum A. *tumido* *Willd.* e tribu *Tragacantharum.*

Legumen magis oblongum atque compressum quam in A. *longifloro* et *utrigero*, A. *bactici* legumini haud absimile, perfecte biloculare directionem saepe mutat et maturum erectiusculum apparet.

1490. *ASTRAGALUS utriger.*

Synonymon Ammanni, ex auctoritate *Pallasii* adductum sub hoc stare nequit, quum *Ammannus* describat plantam scapo folio longiore et leguminibus oblongis densissime tomentosis instructam, quae notae nostro plane repugnant; ipse vero *Pallasius* idem *Ammanni* *synonymon* denuo ad A. *campestris* *monogr. n. 60* adducit. *Legumina* subunilocularia *Pallasio*, mihi bilocularia apparuere.

1491. *ASTRAGALUS calycinus.*

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. I. t. 9. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71.*

Ad latera collium fortalio Caucaſi Alexandrino immi-
nentium cum *A. Onobrychi*, adunco et brachycarpo frē-
quens.

Calyx fructus amoene roſeus:

1492. *ASTRAGALUS monſpeſſulanus*

Synonymon adde: *Steu*en in mem. ſoc. nat. cur. moſq.
4. p. 55.

Varietates poſſimum ex foliorum bractearumque formâ
et pube recenset *Steu*en loc. cit., qui corollas ochroleucas
vel dilute carneas et ſcapos nequaquam foliis longiores eſſe
obſeruat. Ego vero ſpecimina caucaſica ſcapo folia manifeſte
ſuperante ſeruo, quod tamen minime conſtans eſſe fateor; ſed
racemus rite evolutus folia conſtanter excedit. Colorem co-
rollae bene mihi deſcripſiſſe videtur *Hallerus* loc. cit., vexil-
lum purpureum (in meis carneum ſeu leucophaeum), alas pal-
lidas, carinam apice purpuream praedicans.

Varietatem puſillam valde incanam: foliolis minoribus
nonnihil anguſtioribus, racemo abbreviato, calycibus nigro-pi-
loſis: dentibus breuioribus ex alpibus Oſſeticis ſiccam accepi,
facie *A. incani*, ulterius in vivâ obſervandam; ad quam *A.*
incanus *Pall. monogr. n. 116. t. 84* (excluſis ſynonymis) re-
ferendus eſſe videtur.

1493. *ASTRAGALUS ſanguinolentus*.

Eundem in montium Caucaſi orientalis cacumine, inter
Buduch et Chinalug, ſeſe inueniſſe refert *Steu*en in mem. ſoc.
nat. cur. moſq. 4. p. 55.

Oxytropis non eſt, ſub quâ de genere dubius hunc re-
cenſet *Perſoon enchirid. 2. p. 332.*

1494. *ASTRAGALUS brachycarpus*.

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. 1. 58.*

Variat foliolorum latitudine. Corolla fordide purpurea. Scapi fructiferi declinati, demum procumbentes. Legumen perfecte biloculare, immaturum pulpâ dulci refertum, maturum calyci aequale aut paullo longius rubicundum.

1495. *ASTRAGALUS testiculatus*.

Definiatur: A. subcaulescens procumbens cinereo-villosus, pedunculis aggregatis axillaribus paucifloris brevissimis, foliolis oblongo-ellipticis, calycibus cylindricis: dentibus tubo longe brevioribus, leguminibus ovalis acutis lanatis.

Varietas albiflora taurica: villis omnium partium saepe e cinereo rutilantibus, corollis longioribus, ulteriori examine indiget.

1496. *ASTRAGALUS diffusus*.

Definiatur: A. subcaulescens procumbens piloso-hispidus, floribus aggregatis axillaribus subsessilibus, foliolis oblongo-ellipticis, calycibus cylindricis: dentibus fetaceis tubo longioribus, leguminibus ovalis acuminatis hirsutis.

1497. *ASTRAGALUS humilis*.

Definiatur: A. subcaulis depressus cinereo-villosus, floribus aggregatis subsessilibus, foliolis subrotundo-ellipticis, calycibus cylindricis: dentibus tubo longe brevioribus, leguminibus ovalis acuminatis hirsutis.

Medium obtinet inter proxime praecedentem et penultimum, huic tamen propior, imprimis varietati albiflorae tauricae.

1498. *ASTRAGALUS rupifragus.*

Definiatur: A. subcaulescens procumbens cano-villosus, pedunculis axillaribus longitudine variantibus saepe brevissimis paucifloris, foliolis oblongo-ellipticis, calycibus oblongis turgidulis: dentibus tubo paullo brevioribus, leguminibus ovato-oblongis acutis lanatis.

In hoc et mox recensitis affinibus exscapis omnibus obferuo vexillum emarginatum, alas obtusas plus minus oblique emarginatas, legumen perfecte biloculare detritâ pube venis prominulis inaequale (calloso-lanatum *Pallasio*).

A. exscapus ruthenicus *Pall. monogr. sub n. 85*, ob corollam pubescentem ad A. pubiflorum *Decand.* erit referendus. Ego huncce ruthenicum in collibus apricis Rossiae minoris circa villam *illustr. Comitis Sergii Rumänzof Taschan* autumno fructiferum legi, affinitatem naturalem cum A. dasyantho omnino monstrantem: leguminibus aggregatis scapo pollicari supra radicem elevatis, corollae extus undique sericeo-villosae rudimentis adhuc superstitis.

1499. *ASTRAGALUS nummularius.*

Synonyma adde: *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 56. Pall. monogr. n. 78. (ex Vahllo.)*

A. exscapi varietas. *Mursch. casp. app p. 210.*

In Caucasi orientalis montibus altis circa Buduch etiam reperitur.

1499*. *ASTRAGALUS Pseudotragacantha.*

A. frutescens, petiolis spinoscentibus, foliis subnonemjagis piloso-canis, foliolis oblongis acutiusculis muticis, floribus

glomeratis suboclonis, calyce lanato: dentibus setaceis tubo longioribus, stylo staminibus brevioribus, stigmate capitato.

A. frutescens, petiolis spinescentibus decemjugis, floribus capitato-glomeratis, leguminibus (nudis) tetraspermis. *Pall. monogr. n. 3. t. 3. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 56. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71.*

Crescit in monte Beschtau, in rupibus Caucasi orientalis subalpini inter Dschymit et Sögyb, in Armeniâ ibericâ ad riuum Dsegam in monte Tscherdachli. Floret aestate. h

Affinis quidem et proximus *A. aristato* *l'Herit.*, quorum a *Pallasio* et *Willdenouio* conjungitur, sed specie sufficienter diuersus: pilis copiosioribus quibus folia canescant, floribus copiosioribus dense glomeratis minoribus, calycibus lanâ longiore tectis profundius diuisis: dentibus diuaticatis pilosissimis, corollis flauicantibus: carinâ concolore, nec purpurascens: carinâ apice atro-violaceâ, denique stylo brevioribus et stigmate crassiore orbiculato, nec minimo truncato. Legumina in utroque lanuginoso-villosa.

1500. ASTRAGALUS *caspicus*.

Synonymon adde: *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 56.*

A. creticus. *Marsch. casp. p. 78.*

In collibus aridis dittonis Schekensis hunc legit *Steuens*.

1502. ASTRAGALUS *Arnacantha*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 19.*

1502*. ASTRAGALUS *compactus*.

A. frutescens, petiolis spinescentibus, foliis subquinquejugis tomentoso-albis, foliolis ellipticis mucronato-spinosis, flori-

bus glomeratis subquaternis, calyce quinquepartito: dentibus fetaceis lanatis.

A. frutescens, petiolis spinescentibus, foliis quadrijugis, foliolis oblongis mucronatis villoso-incanis, floribus globofo-capitatis, calicinis dentibus subulatis villosis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1324. Willd in act. acad. scient. berol. a. 1794. p. 29. t. 1. f. 1. Lamarck dict. 1. p. 319. Vahl symb. 1. p. 64. Pall. monogr. n. 7.*

A. (pyncophyllus) frutescens, petiolis spinescentibus, foliis subquinquejugis, foliolis ovatis conduplicatis mucronato-spinosis albo-tomentosis, calyce pentaphyllo lanato. *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 57.*

Tragacantha orientalis humilis candidissima et tomentosa, floribus in foliorum alis in capitulum densum nascentibus. *Tournef. cor. p. 29.*

Occurrit in Armeniae ibericae prouinciâ Kafach, in Albaniâ ibericâ circa Signach, nec non in montibus Schiruanensibus.

Tota planta tomento denso candicans. Calyx quasi pentaphyllus densissime niueo-lanatus. Corolla calyce duplo longior alba immaculata.

Comparavi specimina caucasica *Steueniana* cum specimine orientali mihi a *Willdenouio* dono dato, et praeter folia floresque in hoc quidquam majora, nullum plane discrimen perspicio; coniungendos igitur existimo, quum et ibericum foliolis duplo maioribus variare *Steuens* loc. cit. moneat.

1502**. *ASTRAGALUS denudatus.*

A. frutescens, petiolis spinescentibus, foliis septemjugis pubescentibus viridibus, foliolis lanceolatis mucronato-spinosis, floribus glomeratis, calyce quinquepartito: dentibus fetaceis lanatis.

A. frutescens, petiolis spinescentibus, foliis septemjugis, foliolis lanceolatis acutiusculis spinoso-mucronatis utrinque viridibus pubescentibus, calyce pentaphyllo lanato. *Steuen in mem soc. nat. cur. mosq. 4. p. 57.*

Habitat in Caucasi orientalis montibus altioribus circa Schamachi vetus et Buduch. Floret aestate. †

Facies A. caucasici, calyx A. compacti, corolla parva: vexillo striato A. caspici. Folia juniora subtomentosa aetate caluescunt.

383*. OXYTROPIS. Carina unguiculata. Legumen futurâ superiore introflexâ biloculare, aut semibiloculare.

1502***. OXYTROPIS pilosa.

Astragalus pilosus. Flor. taur. cauc. n. 1462. (cum synonymis.)

1502****. OXYTROPIS Pallasii.

O caulescens decumbens pilosissima, foliolis oblongo-ellipticis acutiusculis, racemis capitatis pedunculatis folio sublongioribus, leguminibus oblongis mucronatis hirsutis erectis.

O. Pallasii. Persoon enchirid. 2. p. 334.

Astragalus lanatus. Flor. taur. cauc. n. 1469. (cum synonymis.)

Reperitur etiam in Iberiâ et in Bessarabiâ.

Biennem esse monet *Steuin in litteris.*

1502*****. OXYTROPIS cyanea.

O. subcaulis piloso-cana: pilis petiolorum scapique surrectis, foliolis elliptico-lanceolatis, scapis folio longioribus, ra-

cemis abbreviatis, floribus patentibus, leguminibus oblongo-ouatis villosis demum patulis.

O. montana. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 54.

O. montana iberica. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 71.

Astragalus montanus. Flor. taur. cauc. n. 1486. (exclusis synonymis, praeter Hallerum.)

β . *O. (albana) acaulis subfericea*, scapis declinatis foliis longioribus, bracteis calyce minoribus, leguminibus ouatis inflatis pubescentibus. Steuen loc. cit.

Varietas β in alpidibus Caucasi orientalis occurrens apprimè conuenit cum *specimine* Europae occidentalis mihi pro *O. montanâ a b.* Roemero communicato et cum descriptione *Halleri loc. cit.*, de plantâ sericeo-pilosâ sermonem facientis; attamen in dicto *specimine* pili nigri intra racemum copiosiores sunt et carinae unguiculus breuissimus.

Astragalus montanus Linnaei et plurimorum auctorum, quem sistit *Jacq. austr. 2. t. 167*, differt pilis omnium partium rarioribus in caule et petiolis patentissimis, unde herba virescit; scapis vix folium aequantibus, corollis dilutioribus. Quoad bracteas florumque formam et magnitudinem nullum constans a nostro discrimen video.

Corolla nostro amoene coerulea: vexillo rotundato emarginato lineato, carinâ alis breuiore: unguiculo lineam fere longo. *Legumen* breuissime intra calycem pedicellatum, semibiloculare.

1502*****. OXYTROPIS uralensis.

O. acaulis sericeo-villosa, foliolis elliptico-lanceolatis acutis, scapis folio longioribus, racemo ouato conferto, floribus leguminibusque ouato-acuminatis villosis erectis.

O. acaulis villoso-fericea, leguminibus erectis ovato-cylindraceis inflatis bilocularibus. *Decand. astrag. p. 68. Lam. et Decand. flor. franc. n. 3955. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 54.*

Astragalus (uralensis) acaulis, foliolis ovato-lanceolatis fericeo-villosis, scapis folio longioribus calycibusque lanatis, capitulis oblongis, bracteis longitudine calycis, leguminibus ovatis acuminatis pubescentibus. *Lin. ed. Willd. 3. p. 1312. Jacq. ic. rar. 1. t. 155. Pall. monogr. n. 55. t. 42. Hall. hist. n. 410. t. 14 et opusc. p. 308. t. 2. Gmel. sib. 4. p. 59. n. 76. t. 30. Amm. ruth. n. 167.*

Phaca uralensis. Wahlenb. carpat. n. 737.

Occurrit in alpidibus Caucasi orientalis circa fontes torrentis Chodjal, nec non in Offetiâ. Floret aestate. ♀

Nullum majoris momenti discrimen inter caucasicum et helueticum vel sibiricum perspicio. In Offetico pubes nonnihil brevior fericea, corolla amoene coerulea: vexilli laminâ basin versus maculâ mediâ albâ coeruleo-lineatâ, ut in *A. hypoglotti*. Legumen nostratis non vidi.

Synonyma Gmelini et Ammanni ad *Astragalum* ambiguum, pube rarâ et legumine uniloculari ab uralensi potissimum discrepantem, cur amandauerit *Pallasius monogr. p. 54*, nescio; quum de plantâ hirsutâ et incanâ loquantur dicti scriptores, *Gmelinus* autem legumen biloculare suae differtis verbis tribuat. *Bracteas* imas tantum *calycem* interdum nec constanter subaequare in plantâ omnium regionum obseruo.

1503. PSORALEA palaeestina.

Legumen hirsutum: rostro ensiformi calyce longiore, praeter marginem piloso-hispidum glabro.

1504. PSORALEA *acaulis*.

Synonymon adde: Steuen apud Hoffm. in comment. soc. physico-med. mosq. I. vol. I. p. 47.

Corolla pallida cum halitu caerulei: carinae apice atro-violaceo. Germen totum sericeo-pilosum.

1506. TRIFOLIUM *M. officinale*.

Definiatur: Tr. M leguminibus sphaeroideis compressiusculis reticulato-rugosis submonospermis, racemis elongatis, foliolis cuneiformibus ferratis, stipulis fetaceis, corollâ calyce plus duplo longiore.

Caules erecti striato-angulati paniculati. Stipulae fetaceae diuarricatae. Foliola inaequaliter ferrata basi acuta: inferiora lata, superiora angustiora elliptico-cuneiformia. Corolla calyce plus duplo longior, saepius lutea quam alba: vexillo alis, alis carinâ paullo longioribus. Legumina sphaeroidea parum compressa, rugis intricatis inaequalia, monosperma, juniora lenissimae pubescentia. Conuenit igitur nostra, per totam Rossiam meridionalem communis, potius cum „Meliloto (vulgari) leguminibus racemosis nudis monospermis rugosis obouatis acutis, stipulis fetaceis Willd. enum. hort. berol. p. 790,, quam cum „Meliloto (officinali) leguminibus racemosis nudis dispermis subrugosis ouatis subcompressis acutis, stipulis subulatis, „caule erecto. Willd. loc. cit., „Florum vero color, secundum meas obseruationes, has affines species (nam in Ucraniâ flânam quoque leguminibus dispermis praeditam vidi) non dirimit.

Varietatem: flore luteo mediae magnitudinis inter vulgatam plantam et Tr. parviflorum, in littore praerupto riuu Salgir hand procul Sympheropoli legi, Meliloto altissimae Flor. paris. non male respondentem.

1506*. TRIFOLIUM M. *parviflorum*.

Tr. M. leguminibus subglobosis reticulato-rugosis monospermis, racemis cylindricis, foliolis cuneiformibus ferratis, stipulis subulatis, corollâ calyce vix duplo longiore.

Tr. M. *parviflora*. Desfont. atl. 2. p. 192. Persoon enchirid. 2. p. 347. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3896.

Tr. indicum δ . Linn. ed. Willd. 3. p. 1353.

Melilotus lutea minor, floribus et filiculis minoribus spicatum et dense dispositis. Moris. hist. 2. sect. 2. p. 161.

Occurrit versus ostia Cyri fluminis, circa Sallian. ☉

1506**. TRIFOLIUM M. *tauricum*.

Tr. leguminibus subrotundis compressis transverse plicato-rugosis monospermis, racemis elongatis, foliolis rhombocuneatis lineatis antice dentato-ferratis, stipulis subulato-fetaceis.

Habitat frequens in Tauriae meridionalis sterilibus abruptis. Aestate cum affinibus floret. ♂?

Planta glaberrima glauco-viridis, Meliloti odorem eximie spirans, M. italicae proxima. Caulis erectus paniculato-ramosus vulgo minus elatus quam in vulgari specie. Foliola lateribus basin respicientibus integerrima: inferiora brevia atque lata, superiora pro more angustiora. Inflorescentia vulgaris speciei. Flores nonnihil majores constanter albi. Legumina majora magis compressa atque corrugata, juniora evidenter pubescentia.

Distinctum a mox recensitis est, circa coloniam Sareptanam in praeruptis argillofis siccissimis nec alibi nascens „Tr. M. (*ruthenicum*) leguminibus ovatis compressis reticulato-rugosis monospermis, racemis elongatis laxis, pedicellis longitudine floris, foliolis cuneiformibus remote ferratis: sum-

„mis lineari-ellipticis subintegerrimis, stipulis fetaceis., *Habitus* vulgaris speciei. *Foliola* in uniuersam angustiora. *Racemi* longi: *floribus* longius pedicellatis magis distantibus minus nudentibus minoribus: *corollâ* albâ breuiore. *Legumen* majus quam in vulgari specie, simile legumini *M. macrorhizae*, sed intra calycem sessile, nec uti in hac thecapodio breui fultum. *Semen* duplo majus quam in vulgari, testaceum.

Tr. M. dentatum, in transuolgensibus mari Caspio adjacentibus nuper repertum, neque agro Sareptano peregrinum, *Florae nostrae* limites haud intrat.

1507. TRIFOLIUM *M. hamosum*.

Synonymon adde: *Melilotus uncinata*. *Besser Catal. hort. cremen. a. 1816. p. 155.*

Pedunculus aristâ breui terminatus. *Calycis* dentes inaequales, 2 superiores longiores, infimus minimus.

Caucasicum, in apricis circa Kubam etiam nascens differre a taurico caule multo longiore, *floribus* pallide flauis, *stipulis* longioribus, *leguminibus* magis villosis: hamo adpresso nec angulo recto tantum patente et specie forte distinctum esse obseruat *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 57.*

Hoc et *Trigonella aegyptiaca* *Melilotos* cum *Trigonellis* coniungunt, sicut *Medicago falcata* et *Trigonella ruthenica* *Medicagines*.

1510. TRIFOLIUM *ambiguum*.

Varietas corollis caerulescentibus in Tauriâ meridionali occurrit.

1512. TRIFOLIUM *pictum*.

In Iberiâ mediâ etiam reperitur.

1514*. TRIFOLIUM *medium*.

Tr. spicis laxis subglobosis (solitariis), calycis dente infimo tubum corollae monopetalae subaequalis aequante, stipulis subulatis, foliolis ellipticis tenuissime ferrulatis striato-venosis, caulibus ramosis flexuosis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1367. Flor. dan. t. 1273. Smith in act. soc. Linn. lond. 1. p. 237. brit. p. 786. Engl. bot. 190.*

Tr. flexuosum. *Jacq. austr. 4. p. 45. t. 376.*

Tr. majus tertium. *Clus. hist. 2. p. 245.*

In Iberiae pratis occurrit. ♀

Diagnos a Tr. alpestri facillima ex conformatione dentium calycis: in alpestri 4 subaequalibus infimo duplo triploque brevioribus; in Tr. medio: 2 superioribus infimo brevioribus nec duplo, 2 lateralibus infimum subaequantibus. Capitula vulgo gemina approximata: altero inferiore, tam in alpestri quam in medio.

1516. TRIFOLIUM *ochroleucum*.

In herbidis siccioribus Tauriae meridionalis minime rarum.

Calycis dentes 4 breves parum inaequales, infimus duplo saltem longior in hoc et in subsequente.

1517. TRIFOLIUM *pannonicum*.

Synonyma adde: *Allion. pedem. n. 1099. t. 42. f. 2. Besser galic. n. 893. Schultes obs. p. 158.*

1518. TRIFOLIUM *trichocephalum*.

Definiatur: Tr. spicis hirsutis ellipticis basi foliosis, calycis dente infimo caeteris paullo longiore alis duplo brevioribus.

re, caule adscendente simplicissimo paucifolio, foliolis integerrimis ovatis oblongis.

Synonyma adde: Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 58. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 69.

Variat magnitudine, ita ut specimina circa acidulam Nartfana lecta vix Tr. pannonico humiliora sint, praeterea foliis caulinis remotis 2-3 praedita: foliolis oblongo-ellipticis fere ut in Tr. pannonico; quae varietas speciminibus mediae magnitudinis, in alpestribus Caucasi orientalis et in alpestribus Offetiae lectis cum pamilâ, quam olim descripsi, connectuntur. Nec capitula constanter solitaria sunt, sed et ut in Tr. ochrolenco, inter folia lamina opposita occurrunt gemina breue pedunculata.

Tr. armenium Willd. enum. hort. berol. p. 793 pro synonymo nostri ponit Steuen loc. cit.; ego vero in nostro foliola lineari lanceolata emarginata non video.

Tr. canescens Botan. magaz. 1168, fortassis, excluso synonymo Willdenouii, hujus potius loci est.

1518*. TRIFOLIUM *coerulescens*.

Tr. spicis ovatis sericeo-villosis aphyllis, foliolis subrotundo-rhombeis villosis stipulisque femionato-subulatis dentatis, calycis dentibus subaequalibus alas subaequantibus.

In deserto Anketeri fluvii Terek et Kumae interjacente habitat. D. Steuen. ☉

Tr. incarnato proximum, quocum formâ floris et colore corollae pallido convenit. Dignoscitur foliolis lineatis antico argutius dentatis, stipulis nequaquam membranaceis nervosis vaginantibus obtusiusculis, sed minoribus totis viridibus ex latâ basi in acumen subulatum productis, margine dente uno alterove praeditis; capitulis brevioribus et floribus nonnihil minoribus.

1521. TRIFOLIUM *lappaceum*.

Synonyma adde: Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 58. J. Bauh. hist. 2. p. 378. f. 3. (loco 2. p. 383.)

In Tauriâ meridionali nuper quoque inuentum.

Calycis dentes basi nervis tribus valde prominulis instructi corollam manifeste superant, recte monente Steueno loc. cit.; eandem calycis ad corollam proportionem statuit Savi cent. plant. rar. etrusc. p. 144, sed ex Iberiâ habeo ramos floriferos: corollâ calycem æquante, hujus fructiferi dentibus basi haud ita nervosis. Anne duæ distinctae species sub hoc latent?

1521*. TRIFOLIUM *erinaceum*.

Tr. spicis oblongis pilosis aphyllis, foliis cuneatis emarginatis subintegerrimis villosis, stipulis lanceolato-cuspidatis, calycis dentibus subaequalibus tubo paulo longioribus corollam superantibus, caule erecto ramoso.

Habitat in Iberiâ mediâ. *D. Wilhelms.* ☉

Tr. diuvaricato *Schousb.* proximum et admodum affine. *Differt habitu minus elongato, pilis omnium partium erecto-patulis nec patentissimis horizontalibus, foliis nonnihil longioribus: denticulis apicis vix ullis et calycis dentibus brevioribus concoloribus, nec tubo duplo fere longioribus plerumque purpurascens.*

Calyx ore pilis munitus, quibus coniuventibus fructifer clauditur, ut in Thymis; dentes autem rigescentes in stellam panduntur, sicut in Tr. lappaceo ejusque affinibus.

1522. TRIFOLIUM *leucanthum*.

Calyx hirsutis subrufâ et albâ variat, fructifer villis faucis etiam clauditur.

1526. TRIFOLIUM *echinatum*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 69.*

In planioribus dittonis Kubensis, mare caspium versus, circa portum Nisabad amiciff. Steuen legit.

1527. TRIFOLIUM *turgidum*.

Synonyma adde: Tr. (*vesiculosum*) caule erecto sulcato, foliis ovato-oblongis ferrulato-ciliatis, capitulis ovatis terminalibus, calycibus fructiferis inflatis ventricosis glaberrimis corollâ scariofâ persistente dimidio brevioribus. *Loiseleur flor. franc. p. 485. t. 15. Sauv. flor. pis. 2. p. 165. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 561. n. 3886^a. Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 152.*

Tr. (*recurvum*) capitulis ovatis fructiferis oblongis, calycibus fructiferis inflatis nudis, caulibus erectis: ramis recurvis, foliolis fetaceo-ferrulatis. *Waldst. et Kit. rar. hung. 2. t. 165. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 718.*

Specimen italicum comparavi et nullum a nostro discrimen inveni.

1528. TRIFOLIUM *fragiferum*.

Per prata spongiosa Ucraniae magnâ copiâ nascitur, pecori gratissimum.

Paleae ad basin capituli subulatae quandoque bicuspides, et minores inter flosculos.

1528*. TRIFOLIUM *tomentosum*.

Tr. capitulis globosis, calycibus fructiferis membranaceis tomentoso-lanatis: dentibus brevissimis, pedunculis folio brevioribus, caulibus flaccidis glaberrimis, foliolis obovato-cuneatis.

Tr. capitulis globosis, calycibus fructiferis inflatis membranaceis tomentosis: dentibus oblitteratis, caulibus prostratis: *Linn. ed. Willd. 3. p. 1380. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3888.*

Occurrit in Iberiâ.

Foliorum ferraturae ut in Tr. resupinato et physodé. *Capitula* breue pedunculata neque vero sessilia, florentia vix Piso majora tota tomento calycum gossypino obnupta: vexillis tantum e lana emergentibus, fructifera magnitudine aucta, at tamen Tr. fragiferi capitulis fructiferis multo minora.

1532. TRIFOLIUM parviflorum.

Synonymon adde: Tr. capitulis subrotundis axillaribus pedunculatis, calycibus trineruiis recuruis corollâ longioribus, foliolis obouatis ferrulatis, stipulis ovato-subulatis integerrimis: *Sprengel pugill. 1. p. 63. n. 90.*

In campestribus Tauriae, ab isthmo usque ad montium radices passim prouenit.

1533. TRIFOLIUM agrarium.

Definiatur: Tr. spicis fructiferis sphaeroideis: vexillis deorsum imbricatis sulcatis, foliolis lanceolato-cuneatis: impari sessili, stipulis lanceolato-ensiformibus petiolo longioribus, caule erecto paniculato, calycibus glabriusculis.

Synonyma adde: *Lamarck et Decand flor. franc. n. 3891 et 6. suppl. p. 561. Wahlenb. carpat. n. 756.*

Tr. (aureum) spicis oualibus imbricatis, vexillis deflexis persistentibus, calycibus nudis, stipulis lanceolatis nudis, foliolo impari sessili, caule erecto. *Pollich pal. n. 708.*

Icon allegata *Vaillantii* hic excludenda, videtur subsequenti esse.

1534. TRIFOLIUM *campestre*.

Tr. spicis fructiferis sphaeroideis: vexillis deorsum imbricatis fulcatis, foliolis obouatis: impari petiolato, stipulis femionatis acutis, caule recto: ramis diffuso-procumbentibus, calycibus pubescentibus: dentibus inaequalibus.

Tr. spicis ovatis imbricatis, vexillis deflexis persistentibus, foliis ovato-lanceolatis: intermedio petiolato, caule subdiffuso: ramis decumbentibus. Schreber ap. Sturm. icon. flor. germ. Besser galic. n. 901. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 562. n. 3891b.

Tr. procumbens. Flor. taur. cauc. n. 1534. (excluso synonymo Razi.) Wahlenb. carpat. n. 757. Engl. bot. 945.

Tr. (agrarium) spicis ovalibus imbricatis, vexillis deflexis persistentibus, calycibus subpubescentibus, stipulis cordatis ciliatis, foliolo impari petiolato, caule diffuso. Poll. pal. n. 707. Curt. lond. Sobolewski petrop. p. 481.

Hoc apud nos omnium affinium vulgatissimum ramis magis minusve elongatis atque decumbentibus variat. Praecedens longe rarius in pratis syluaticis Ucraniae quoque occurrit.

1537. LOTUS *corniculatus*.

Varietas β erectior atque altior glabra, foliis stipulisque angustioribus, capitulis depauperatis, quam multi specie separant, in graminosis depressis inter Borysthenem et isthmum Tauriae frequenter occurrit; eandem circa Astrachan legit D. Blum.

Notabilis admodum varietas est, passim per Iberiam et copiose ad latera montis thermis Constantinomontanis imminens occurrens L. tenuis caucasicus Catal. hort. görenk. d. 1813. p. 70. L. ciliatus Steueni Hoffm. hort. mosq. a. 1808:

n. 1944, totus pilis sparsis longis tuberculo impositis hirsutus; quem attamen non separo, quum praeter pubem nullum plene discrimen a vulgari *L. corniculato* videam, qui et ipse quandoque subpilosus reperitur.

1538. *DORYCNIUM monspeliense*.

Calyx pilis incumbentibus incanus: dentibus non ovatis, sed triangularibus acutis breuibus.

1539. *DORYCNIUM latifolium*.

Synonymon adde: *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 58.*

In lapidosis prouinciae Caucasi orientalis Schekensis inter frutices, nec non in montosis Tauriae maxime meridionalis occurrit.

Calyx hirsutus: dentibus angustioribus quam in praecedente. An hoc *D. ibericum Willd. enum. hort. berol. suppl. p. 52?*

1539*. *TRIGONELLA tenuis*.

Tr. leguminibus subquaternis subarcuatis erectis, pedunculo mutico: florifero folium subaequante, foliolis cuneatis striatis ferrulatis, stipulis rectis.

Tr. tenuis. *Fischer in hort. gorenk.*

Habitat in montibus Tifli imminentibus, circa Kadschari. *D. Wilhelms.* ☉

Affinis maxime Tr. cancellatae *hort. Paris.*, quae ab aliis sub nomine Tr. ornithopodioidis colitur. Differt pube prostratâ omnium partium praesertim in juniore copiosiore, foliolorum ferraturis crebrioribus (circiter 21 nec tantum 13), stipulis minus elongatis aut cauli parallelis aut parum pater-

tibus, nec reflexis seu revolutis; pedunculis florentis folio fructiferae legumine quidquam brevioribus 2-4-floris raro 6-floris, nec florentis folio fructiferae legumine nonnihil longioribus constanter 5-6-floris; denique leguminibus leuiter tantum curuatis diuergentibus, nec valde arcuatis ita ut maturæ supra pedunculum communem apicibus conuergant.

1539**. TRIGONELLA *flexuosa*.

Tr. leguminibus subsenis subarcuatis erectiusculis flexuoso-torulosis, pedunculo mutico: florifero folium superante, foliolis cuneatis striatis ferrulatis, stipulis rectis.

Tr. flexuosa. *Fischer in hort. gorenk.*

Habitat circa Tiflin cum præcedente. *D. Wilhelms.* ☉

Præcedenti valde affinis, quæcum pube, foliis et stipulis conuenit; sed differt pedunculis 6-8-floris: floriferis folio longioribus fructiferis longitudine leguminis; stylo lineam fere longo, nec breuissimo ut in præcedente et in Tr. cancellatâ; denique leguminibus minoribus: maturis magis diuergentibus et inter femina flexuoso-tortis, unde nomen trinitiale.

1541*. TRIGONELLA *calliceras*.

Tr. leguminibus pedunculatis congestis declinatis falcatis fulcatis stylo acuminatis, pedunculo aristato folio longiore.

Tr. calliceras. *Fischer in herb. gorenkensi.*

Circa Tiflin cum Tr. tenui et flexuosâ reperitur. *D. Wilhelms.* ☉

Spontanea duabus mox commemoratis quidquam major et villosior. *Foliola rotundiora. Pedunculi 4-6-flori, floriferi folium subaequantes, fructiferi folio paullo longiores, in quibus flores foecundati statim reflectuntur. Legumina sita atque for-*

mâ leguminibus Astragali hamosi aliquomodo analoga, teretia pubescentia sulcis pluribus longitudinalibus pulchre exarata, in rostrum subarcuatum ipforum fere longitudine definentia. Semina ovalia oculo nudo laevia flavicantia.

1542. TRIGONELLA *gladiata*.

In Caucasi orientalis collibus ad mare Caspium, inter ru-dera munimenti Buinaki etiam obuia, teste Steueno in *mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 58.*

Non videtur a nostrâ differre Tr. prostrata *Decand. flor. franc. 6. p. 571. n. 3927^a.*

1543. MEDICAGO *cretacea*.

Synonyma adde: M. pedunculis multifloris racemosis, leguminibus reniformibus monospermis, foliolis rhombeo-subrotundis mucronatis obsolete denticulatis, caule diffuso suffruticoso. Willd. enum. hort., berol. p. 800. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 76. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 69.

M. nummularia Steueni. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 85.

1545. MEDICAGO *glutinosa*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 84. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 69. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 85.

In Tauriâ meridionali rarius obuia.

Culta vulgo flores fert ochroleucos, qui in spontaneâ imprimis alpestrî saepe caerulescunt. Pro pabulo coli meretur et Ucraniae coelam eximie fert.

1546. *MEDICAGO falcata.*

Planta polymorpha, tam foliolorum formâ, quam pube. Notabilem varietatem pube copiosâ cinerascens: foliolis lineari-cuneatis perangustis legi in campis elatis Borystliceni vicinis circa Cherſon, quam etiam ad Tanain inuenit D. Henning. Alia varietas flore ochroleuco in campis ad Caucasum circa Georgiewsk et Constantinogorsk reperitur. Cum hac varietate conferenda est M. media Persoon enchirid. 2. p. 356.

1547. *MEDICAGO rupestris.*

Synonymon adde: Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 85.

Legumine venis a disco ad marginem excurrentibus radiato commode ab affinis M. prostratae leguminibus aueniis praeditae varietatibus macilentis dignoscitur; a M. cancellatâ vero, praeter notas olim indicatas, breuitate pedunculorum.

1550. *MEDICAGO lupulina.*

Stipulae denticulatae, quâ notâ differt a M. Willdenowii Méral flor. paris. 296, stipulis integerrimis praeditâ, ad quam ablegandum est Synonymon Willdenouii spec. plant.

1550*. *MEDICAGO brachycarpa.*

M. capitulis axillaribus sessilibus, leguminibus semiorbiculatis acutis lineatis monospermis.

M. brachycarpa. Fischer in herbar. gorenkensi.

Habitat in montosis prope Tiflin, circa Kadschari. D. Wilhelms. ☉

Planta pusilla digitalis seu palmaris tota sicut M. minima villosa: cauliculo, in meis speciminibus, recto non ramoso. Fo-

liola obouato-cuneata, apicem versus minutissime argute ferru-
lata. *Stipulae* lanceolato-subulatae basi subdentatae. *Flores* in-
tra summorum foliorum axillas glomerati: *calycibus* valde vil-
lofis. *corollis* pallide luteis. *Legumen* simile legumini *M. cre-*
taceae, quidquam minus et in reniformem figuram minus di-
latatum.

1552*. *MEDICAGO denticulata.*

M. pedunculis multifloris, *leguminibus* cochleatis utrin-
que planis: *anfractibus* binis reticulatis margine aculeatis,
aculeis diuergentibus; *stipulis* ciliato-dentatis, *foliis* obouatis
dentatis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1414. Lam. et Decand.*
flor. franc. n. 3921. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4.
p. 58.

M. perfica Steueni. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 69.

Occurrit in Tauriâ et ad Caucasum passim. ☉

Differt ab affini *M. maculatâ* praesertim *leguminibus* ma-
gis complanatis: *aculeis* marginalibus bifariam patentibus, nec
demum lateribus *leguminis* incumbentibus et supra ejus basin
atque apicem continentibus, quo facto hoc sphaeram refert.

1553. *MEDICAGO Gerardi.*

Varietas erectior caucasica, *pedunculis* breuioribus longius
aristatis saepe unifloris a tauricâ etiam aberrat. Posterio-
rem vero culturâ quidquam mutatam sistit, quae sub *M. caspicâ*
Bernhardi hortos nostros botanicos intrauit.

1554. *MEDICAGO minima.*

Varietatem perpusillam: *pedunculis* quadrifloris, *legumi-*
num *aculeis* duplo breuioribus legi in collibus lapidosis Cau-
casi septentrionalis castello Alexandrino imminentibus, *Junia*
florensem.

P O L Y A D E L P H I A .

P O L Y A N D R I A .

1560. HYPERICUM *elegans*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 52.*

Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 71.

Late disseminata per Rossiae australiora species, quam in Volhynia *Cl. Besser*, ego in pinetis fabulosis ad fluvium Donez, haud ita procul Charcoviâ legere.

1561. HYPERICUM *hyssopifolium*.

Synonymon adde: *H. diuersifolium. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 631. n. 4583a.*

Lego in *Repertorio botanico anglico*, *H. Corin* ex feminibus tauricis in hortos anglicos fuisse introductum; sub quo *H. hyssopifolii* varietatem angustifoliam intelligendam esse suspicor, quam pro *Cori* ipsemet olim proposui in *descr. prouinc. caspic. append. p. 210*; veram autem *Corin* ? hactenus, nec in Tauriâ, nec intra Florae nostrae limi tibi obseruauit.

SYNGENESIA,

AEQUALIS.

1563. TRAGOPOGON *undulatus*.

Flos vulgo quidquam minor quam in *Tr. pratensi*: *flosculis* saepius calycem superantibus, *pedunculo* sub calyce vix incrassato, qui in priore imprimis sub fructescentiam semper tumet. *Lana* vaga ad basin caulis et foliorum sicut in calyce juniori vix unquam deest; quo in statu caute distingendus est a *Tr. floccoso* *Waldst. et Kit.*, flore et pedunculis quoque simili. Hic in sabuletis ad Wolgam inferiorem haud rarus, ad Caucasum non excurrit, nec in Tauriâ hucusque reperi-
tus est.

Tr. orientalis *Wahlenberg* *carp. n. 770* ab undulato nostro vix differre videtur (conf. *Treuiranus* in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 152*): longe vero alia planta est *Tr. orientale angustifolium*, flore maximo luteo *Tournef. cor. p. 36*, *flosculis* calyce duplo pene longioribus, *florem* speciosam amoene luteum efformantibus praeditum, quod ex herbario *b. Stephani* habeo cum adscripto loco natali Sibirîâ.

* *Tr. roseus* *Treuiranus* in *repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 152*, qui *Tr. ruber* *S. G. Gmel. it. 2. p. 198. Linn. syst. nat. ed. Gmel. 2. P. 2. p. 1268*, varietas forte *Tr. mutabilis Jacquini*, *Florae astrachanensis*, observante jam *Gmelino* civis, per Tauriam Caucasumque non occurrit.

1563*. TRAGOPOGON *pusillus*.

Tr. calycibus corollâ brevioribus, pedunculo aequali, foliis linearibus basi amplexicauli dilatatis glabriusculis, caule subunifloro.

Tr. orientalis? Steuen in mem. soc. nat. eur. mosq. 4. p. 59.

Habitat in collibus Armeniae ibericae australioris ad rivum Dsegam, nec non in campis apricis Iberiae occidentalis circa Gori.

Refert varietatem pygmaeam Tr. undulati. Caulis palmaris simplicissimus uniflorus usque ad medium foliosus. Folia caulem aequantia aut superantia, praeter basin anguste linearia, juniora apicem versus undulata. Pedunculus sub flore vix incrassatus. Flos magnitudine Tr. undulati. Corollulae pallide flavae argute 5-denticulatae: subtus striis 5 fuscis. Antherae fuscae. Notis a Steueno loc. cit. indicatis diversitas a Tr. orientali extra dubium ponitur.

1564. TRAGOPOGON *major*.

Corollulas apice rotundatas non video in meis, sed apicem versus angustiores: denticulis apicis 5 minimis nigro-marginatis.

1568. SCORZONERA *taurica*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 34. Besser catal. hort. cremen. a. 1816. p. 126.

Semina incana costata: costis apicem versus denticulatis scabris. Varietatem totam lanugine canescentem legi in collibus calcareis Borystheni vicinis, inter Cherfon et Berislas; et alteram angustifoliam subunifloram circa acidulam Nartsanensem lectam amiciff. Steuen mihi communicavit.

1569. SCORZONERA *stricta*.

Sc. foliis lineari-subulatis carinatis lanuginoso-villosis: caulibus superioribus diminutis subulatis, caule pedunculis aequalibus elongatis paniculato, calycibus villosis demum calaescens-tibus.

Sc. caule simplici multifloro, foliis lineari-subulatis carinatis basi sublanatis strictis, pedunculis longissimis subnudis, calycibus glabris. *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 750.*

Sc. villosa. *Flor. taur. cauc. n. 1569. (exclusis synonymis)*

In campestribus apricis ficcis ad Wolgam inferiorem et in transwolgenibus ad Rhyllum usque passim reperitur.

A Sc. villosâ Scop., quacum habitu convenit, discrepat potissimum pappo non obscure plumoso vel ferrulato-scabro, verum, ut in reliquis Scorzoneris, sicut in Tragopogone, duplici: exteriori multifido toto insigniter plumoso, interiori longiore quinqueseto: basi plumoso apice ferrulato. *Planta* junior evidenter villis mollibus pubescens, immo cinerascens, aetate evadit glabriuscula, imprimis superne. *Folia* juniora mollia, seniores rigescunt et eriguntur.

1569*. SCORZONERA *mollis*.

Sc. foliis lineari-subulatis carinatis lanuginoso-villosis: junioribus margine undulato-crispis, caule brevissimo folioso, pedunculis elongatis apice incrassatis subcorymbosis calycibusque lanuginoso villosis.

Sc. tomentosa. *Pall. it. 3. p. 513. 537. 654. 682.*

Crescit in collibus apricis ficcis Tauriae, ad Wolgam inferiorem circa coloniam Sareptanam, etiam in transwolgenibus. Floret Majo. ♀

Fefellit me *habitus* hujus singularis, ut pro *varietate* juniore magis pubescente humili praecedentis eam haberem: caule aetate demum ultra folia elongando; postmodum *discrimina* agnoui constantia, secundum quae tuto pro peculiari specie proponi potest. *Pubes* cinerea totius plantae etiam in pedunculis atque calyce copiosa, ne quidem in seminiferâ enascitur. *Radix* validior ad terrae superficiem multiceps. *Caulis* ita brevis, ut *pedunculi* scapos radicales referant folia vix superantes. *Folia* basi quidquam latiora quam in praecedente, flaccidiora: nervo medio valde dilatato. *Calycis* squamae exteriores longiores. *Flosculis* et *feminibus* cum praecedente convenit.

Comparanda est cum *Sc. undulatâ Vahlîi* et *diagnosis* rite stabilienda.

1570. SCORZONERA *ensifolia*.

Synonyma adde: *Sc. species*, *Idschelik Kirgis. Pall. it. 3. p. 464.*

Lafiospermum ensifolium. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 34.

In transwolgenfibus ad Rhynum usque et ultra versus orientem in desertis arenosis passim provenit, nuper quoque in Ucraniâ a *Candidato medicinae Tschernajew* reperta est.

1571. SCORZONERA *eriosperma*.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. 1. 69. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2888.*

Lafiospermum angustifolium. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 34. Besser catal. hort. cremenc. a. 1816. p. 77.

1573. SCORZONERA *tuberosa*.

Synonymon adde: *Chondrilla altera* Dioscoridis Rauwolfii. *Clus. hist. 2. p. 145.*

1574. SCORZONERA *lanata*.

Synonyma adde: *Sc. caule unifloro, foliis linearibus utrinque lanatis, radice tuberosâ. Hoffm. in comment. soc. physico-med. mosq. 1. vol. 1. p. 9 et hort. mosq. a. 1808. n. 2893.*

Tragopogon (lanatus) foliis ensiformibus undatis villosis, scapis radicalibus. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1495.*

Leontodon (lanatus) foliis ensiformibus integris hirsutis, calyce erecto simplici. *Linn. amoen. 4. p. 287. n. 74.*

Chondrillae alterius Dioscoridis Rauwolfii aliud genus. Clus. hist. 2. p. 145.

Circa Derbentum crescit, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 59.*

Calyculi squamae paucae adpressae inter lanam calycis delitescunt, quas Linnaeus neglexit: plantâ ad Tragopogonem relatâ.

1576. SCORZONERA *laciniata*.

Duas sub hac distinctas species laterè monet *Cl. Treuiranus in obseru. botanicis p. 13*; alteram: caule scabro, calyce acuto flosculis paullo breuiore; alteram: caule molliter pubescente, calyce obtuso flosculis duplo breuiore; quarum priorem in repertorio societ. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 153 pro *Sc. laciniatâ Linnaei*, posteriorem pro *Sc. calcitrapifoliâ Vahlîi* proponit. Haec, in Tauriâ atque Caucaso vulgaris, conuenit cum *Sc. laciniatâ agri Vindobonensis atque Jac-*

quini; illa, quam olim Stuttgartiae quoque legi, non solum caule, verum etiam foliorum margine et nervis, subtus muriculato-aspera, apud nos rarius occurrit. Quoad foliorum formam nullam inter utramque differentiam animaduerto, atque posteriorem genuinam esse Vahlî plantam valde dubito, quamvis ambas specie distinguendas esse lubenter concedam.

Omnia Scorzonerarum semina basi excavatâ recipiunt receptaculi tuberculum vel fetulam ipsa sustinentia. Sicut tubercula haec vel fetulae, ita et vacua feminis basis in variis speciebus magnitudine variat; sic Podosperma Decand., appendice feminum basilari insigniore praedita, speciebus intermediis e. g. Sc. strictâ, continuâ serie cum Scorzoneris connectuntur.

1578. SONCHUS uliginosus.

Synonyma pone: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35. Treviranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 153. S. glaber Schultes obs. p. 162. S. aruenfis varietas prima Besser galic. sub n. 923; reliqua vero a nobis huc olim adducta expungantur, quippe S. oleraceum spectantia.

Radix minime annua sed valde repens, sicut in S. aruenfi, qui in septentrionalioribus communis, per australiora exulat; S. nostro uliginoso in Ucraniam usque per culta aequale molesto. Semina subtetragona fusca: striis crenulatis.

1579. SONCHUS oleraceus.

S. pedunculis calycumque basi subhispidis, foliis amplexicaulibus argute dentatis lyrato-runcinatis indivisive, feminibus tuberculatis, radice annuâ.

S. pedunculis demum nudis, foliis runcinato-lyratis amplexicaulibus integrisve, feminibus margine dorsoque transuer-

sim scabris. *Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 98. Besser galic. n. 924. Rebentisch flor. neomarch. p. 90. Flor. dan. t. 687. Schkuhr bot. n. 4220. t. 256. Hall. hist. n. 21. Gmel. fib. 2. p. 9. n. 8.*

S. oleraceus α . β . *laevis*. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1514. 1515.*

S. oleraceus β . *Flor. taur. cauc. sub n. 1579.*

S. asper. *Gaertner fruct. 2. p. 360. t. 158. (exclusis synonymis)*

S. laevis latifolius tertius. *Tabern. Kraeuterb. p. 499.*

S. laenior vulgaris primus. *Clus. hist. 2. p. 146.*

1589*. *SONCHUS asper.*

S. pedunculis calycumque basi subhispidis, foliis amplexicaulibus argute elongato-dentatis runcinatis indivisive, feminibus laevibus, radice annuâ.

S. asper. Besser galic. n. 925. Rebentisch flor. neomarch. p. 90. Flor. dan. t. 843. Schkuhr bot. n. 4221. t. 256. Hall. hist. n. 22. Gmel. fib. 2. p. 10. n. 9.

S. (fallax) pedunculis calycibusque denum nudis, foliis amplexicaulibus ovato-oblongis laciniatis eroso-dentatis runcinatisque, feminibus utrinque glabris tristriatis. Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 98.

S. oleraceus γ . δ . *asper*. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1515.*

S. oleraceus. Flor. taur. cauc. n. 1579. (exclusâ varietate β .)

S. asper primus. Tabern. Kraeuterb. p. 499.

1581. *SONCHUS sibiricus.*

Synonymon adde: *S. (albanus) pedunculis squamatis calycibusque glabris, floribus corymbosis, foliis ovatis subulato-*

dentatis: superioribus basi cordatis subflagittatis, infimis lyratis. *Steu* in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 59.

Ad riuulos sub alpe Schadagh Caucasi orientalis Junio florens reperitur.

Planta alpina Caucasica, septentrionali in uniuersum humilior minusque ramosa atque multiflora, foliis etiam latioribus gaudet, quoad *florum* magnitudinem et *calycis* formam et colorem autem nullum inter utramque constans discrimen inuenio.

Locus natalis Tauria sub hoc expungendus est, *varieta-*
tem enim integrifoliam *S. tatarici*, passim per Tauriam nascentem, perperam pro hoc olim habui.

1583. SONCHUS *cacaliaefolius*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 33.*

Occurrit quoque circa acidulam Nartsana.

Folia praesertim superiora subtus ad nervos pilosa. *Inflorescentia* et *flores* *S. Plumieri*, cui proximus est. *Semen* compressum laeve.

S. (caucasicus) foliis sessilibus: inferioribus cordatis dentatis, superioribus integris hispidis, pedunculis squamosis *Biehler cent. plant. rar. herb. Spreng. p. 12. n. 31* huc videtur esse reuocandus, quamuis *flores* lutei praedicentur; is enim error descriptionem ad sicca specimina concinnatam facile intrare potuit.

1584. SONCHUS *prenanthoides*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 33.*

Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 135.

Sicut praecedens *S. Plumieri*, ita hic *S. alpino* similis et proximus est. Semen oblongum multifstriatum: striis minutim crenulatis huic et *S. alpino*.

1585. *LACTUCA altissima*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 33.

L. orientalis altissima, foliis integris, flore luteo. Tournef. cor. p. 36.

Circa montem Beschtan etiam lecta est, et nuperrime ad Borysthenem haud procul Catherinoslaw.

1585*. *LACTUCA stricta*.

L. foliis subtus laevibus: radicalibus inferiorisque runcinato-lyratis dentatis, superioribus runcinato-pinnatifidis basi angustatis sagittatis, floribus corymbosis. Linn. ed. Willd. 3. p. 1525. Waldst. et Kit. rar. hung. 1. 1. 48.

Occurrit circa montem Beschtan, nec non in Iberiâ mediâ. ♂

Planta caucasica cum hungarico-austriacâ, quam circa Bruck ad Leytham legi, omnino convenit.

1588. *CHONDRILLÀ juncea*.

Prenanthes? hispida Pallasii loc. cit. hic excludenda est, ob pappum sessilem nec longe stipitatum.

1590. *CHONDRILLA graminea*.

Synonyma adde: Ch. graminifolia. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 33.

Prenanthes chondrilloides. Pall. it. 3. p. 537.

Gummi ex hujus plantae radice emanans chemico examini submitit *Georgi act. acad. scient. petrop. a. 1779. P. 1. historica p. 68.*

1592. *PRENANTHES tuberosa.* Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 59.

Pr hispida. *Flor. taur. cauc. n. 1592.*

In sylvis Armeniae ibericae, versus fontes rivi Akstapha, Aprili florens lecta

Radix tuber subrotundum Auellanâ paullo majus: epidermide fusciscente. *Pappi* stipes femine multoties breuior, ut vulgo in hoc genere.

1593. *PRENANTHES erysimifolia.*

Pro hac varietatem Pr. muralis: paniculâ minus compositâ, descripsisse mihi modo videor, qualem nuper et in filuis altioribus Tauriae maxime meridionalis legi.

1594*. *PRENANTHES deltoidea.*

Pr. calycibus suboctofloris, foliis runcinato-pinnatifidis dentatis subtus villosis: lobo terminali maximo deltoideo, floribus paniculatis.

Habitat in Iberiâ mediâ. *D. Wilhelms in herb. gorenkensi.*

Caulis simplicissimus tripedalis teres striatus glaber. *Folia* magna: lobo terminali ita amplo, ut pars reliqua folii petiolum late foliaceum auriculatum quodammodo referat; supra glabriuscula, subtus villis crispis sparsis pubescentia. *Panicula* glabra oblonga: ramis alternis, pedicellis alternis breuibus squamatis. *Flores* magnitudine Pr. purpureae. *Calyx* suboctophyllus: foliolis glauco-viridibus apice purpurascens; cor

lyculo circiter triplo breuiore: squamis lanceolatis inaequalibus. *Flosculi* 8-10 lutei. *Semina* nigricantia: *pappi* pilosi stipite breui.

1595. LEONTODON *Taraxacum*.

Definiatur: L. calyce exteriori reflexo: squamis subulato-lanceolatis, interioris squamis sub apice gibbis, foliis runcinatis dentatis pilosiusculis: lobis triangularibus retrofalcatis.

1595*. LEONTODON *glaucescens*.

L. calyce exteriori patulo: squamis ovato-lanceolatis, interioris squamis sub apice appendiculatis, foliis runcinato-pinnatifidis subdentatis-glabris: lobis lineari-lanceolatis subfalcatis distantibus.

Taraxacum glaucescens. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 34.*

L. *Taraxaci* varietas foliis tenuissime laciniatis. *Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 153.*

Habitat in campis argillofis subsalsis Caucaso a septentrione subjacentibus et in ditionibus Wolgensibus inferioribus. ♀

Affinis maxime L. *Taraxaco*. *Differt* colore glauco foliorum tenuius lacinatorum, calyculo quidquam breuiore: squamis minus productis, et calycis interioris squamis sub apice non tantum incrassatis, sed squamulâ extante distinctâ auctis: apiculo quasi duplicato.

1595**. LEONTODON *caucasicus*.

L. calyce exteriori laxo: squamis ovatis marginatis, foliis runcinato-pinnatifidis: laciniis retrorsum subimbricatis. *Steuven in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 60.*

Habitat in promontorio Caucasii septentrionali, ad fluvium Terek circa Tartarum. Floret primo vere. ♀

Folia polymorpha, praesertim quoad magnitudinem lobum terminalis; distinctus tamen a L. Taraxaco, cui foliorum lobum patentem distantes et calyculi foliola lanceolata. Steuen loc. cit.

Ex speciminibus junioribus ab amiciff. Steueno communicatis mihi hac de specie haud penitus liquet, imprimis quoad diagnosin a varietate profundius incisâ L. liuidi.

1597. LEONTODON *liuidus*.

Varietas foliis sinuato-runcinatis, quae L. palustre Smith brit. p. 823. Engl. bot. 553, autumnno ad Borysthenem et in graminosis Tauriae meridionalis frequens est; habet tamen foliorum lobos minus profundos et magis approximatos quam planta britannica: terminali majore obtuso vel obtusiusculo: Semina magis compresso-dilatata quam in L. Taraxaco, totâ lineis tuberculorum complanatorum squamulim obiecta: quorum summa in brevissimam spiculam educuntur. Haec varietas a L. laevigato Willd. vel paucissimis differt, vel plane non discrepat.

1597*. LEONTODON *alpinus*.

L. calyce exteriori erecto: squamis lanceolatis, scapo unifloro, foliis lanceolatis obtusis subdentatis glabris. Steuert in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 60.

Habitat in summâ alpe Schadagh, Junio florens. ♀

Distinctus a varietate integrifoliâ L. liuidi, cui admodum similis, flore majore; calyculo calyce duplo nec quadruplo brevior: squamis angustis vix marginatis. Pappus seminis immaturi (maturum enim hucusque ignotum) brevissime stipulatus.

1598. APARGIA *caucasica*.

Synonyma adde: Leontodon caucasicus. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 34. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 78. Willd. enum. hort. berol. suppl. p. 54. (sub Apargiâ)

Folia, praeter pilos simplices sparsos, ad lentem pube exili tota pubescunt, quae pubes in congeneribus nostratibus adhuc evidentior est. Glandulae nigrae apicis corollularum nec in hac desunt, magis tamen conspicuae in A. hispida. Pili ad faucem corollularum nostratibus omnibus communes sunt.

1601. APARGIA *strigosa*.

Synonyma adde: Scorzonera hispida. Marsch. casp. app. p. 210. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2891.

1603. PICRIS *strigosa*.

Varietas minus ramosa: calycibus incanis vix hispidis, in Iberiâ reperitur.

1696. HIERACIUM *bifurcum*.

Definiatur: H. scapo ramoso basi subfolioso hispido: ramis elongatis paucifloris, foliis lanceolatis acutis integerrimis pilosis subtus villosis-tomentosis, stolonibus repentibus.

Synonyma adde: Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 69.

H. (collinum) foliis obovato-lanceolatis subtus subtomentosis, stolonibus repentibus, scapo ramoso nudo, floribus concoloribus. Besser galic. n. 937. (ex autopsiâ specim. ab auctore communicatorum.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 33.

Plantam ex loco natali aprico sicco macilentam in Florâ taurico-caucasica definiui, stolonibus destitutam. Postmodum ex speciminibus, locis inumbratis per Tauriam meridionalem, praesertim ad vias syluaticas in monte Tschaturdag crescentibus, veram hujus speciei indolem agnouï, quae omnino stolonifera est. Caulis hispida: pilis elongatis horizontalibus basi nigricantibus, flores versus confertioribus. Folia basi attenuata, supra pilis sordide albis sparsis incumbentibus undique hirta, subtus subpilosa villis stellulatis confertis pubescunt. Pedunculi calycesque, praeter pilos elongatos, tomento albicante: interspersis pilis breuibis nigris glanduliferis vestiti. Flores Pilosellâ paullo minores.

Conferenda sunt *H. flagellare Willd. enum. hort. berol. suppl. p. 54* et *H. brachiatum Bertolonii Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 442.*

1607. HIERACIUM *Auricula.*

H. scapo simplici paucifolio undique piloso-hispido, foliis lanceolatis acutis sparsim pilosis subtus subpubescentibus, floribus corymbosis, stolonibus repentibus.

α. Floribus paucioribus subumbellatis.

H. Auricula. Flor. taur. cauc. n. 1607. (cum synonymis.) Smith brit. p. 828. Poll. pall. n. 742.

β. Corymbo composito multifloro.

H. eymosum. Flor. taur. cauc. n. 1608. (non synonyma.)

H. (Bauhini) stolonibus repentibus, floribus subumbellatis, foliis lanceolatis acutis subintegerrimis margine carinâque ciliatis scapoque glabris. Schultes obs. p. 164. Besser galic. n. 940. (ex autopsiâ speciminum ab auctore communicatorum.)

H. collinum. Gochnat diff. 17. t. 1? Villars it. heluet. p. 61. n. 8? Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 440. n. 2915^a.

P'anta polymorpha staturâ, inflorescentiâ et pube. *Scapus* inter dodrantalem et bipedalem altitudinem varians, semper magis minusve hispida: pilis tuberculo nigro impositis, ipsis basi saepe nigricantibus, in basi et apice scapi copiosioribus. *Stemones* purpurescentes piloso-hispidi, quandoque desiderantur. *Folia* nunquam lata, semper basi attenuata, acutiuscula aut acuta, supra tota subtus praecipue carinâ et versus marginem pilis longis heluolis aut albis sparsis praedita, subtus pallidiora undique pube stellulatâ mox evidenti mox vix nisi ad lentem visibili vestita: *caulina* 1-3 supra basin scapi alterna. *Pedunculi* corymbosi piloso-hispidi et insuper cum scapi apice subtomentosi: in α simplices uniflori subumbellati, in β ramosi multiflori. *Pedicelli* flore breviores. *Flores* parvi: calycis pilis brevibus glanduliferis nigricantibus, pilis albidis longioribus interspersis. *Flosculi* utrinque lutei. *Semina* nigra: pappo albo scabro calycem subaequante. II. *Auricula* Schultes obs. p. 164. Besser galic. n. 942. Lamarck et Decand flor. franc. n. 2914? nostri imprimis varietati α perquam affine, tamen foliis obtusioribus mollius pilosis, subtus praeter pilos marginis et carinae glabris et *florum* quidquam majorum constanti paucitate discrepare videtur; intra Florae nostrae limites vero hucusque non est observatum.

1608*. *HIERACIUM praemorsum.*

H. foliis ovatis subdentatis, scapo nudo racemoso, floribus superioribus primoribus. Linn. ed., Willd. 3. p. 1567. Flor. dan. t. 942. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2903. Hall. hist. n. 51. Gmel. fib. 2. p. 32. n. 28. t. 13. f. 2. Amm. ruth. n. 219.

Circa montem Beschtau promontorii Caucasici septentrionalis lectum est. ♀

1611. *HIERACIUM echioides.*

Synonymon adde: Besser galic. n. 944.

Pedunculi calycesque tomento fordide albo copioso sicut foliorum pagina inferior vestiti. Pili calycum elongati rutili, mox copiosissimi, mox rari.

Varietas tripedalis: corymbo valde ramoso, in campestribus promontorii Caucasici septentrionalis, inter Alexandrow et Georgiewsk, cum insequente occurrit.

1612. *HIERACIUM incanum.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 33. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 69.

Folia carinâ quoque elongato-pilosa, interdum etiam disco sparsim pilosa reperiuntur.

1614. *HIERACIUM foliosum.*

H. caule erecto simplici, foliis ovatis cordatis amplexicaulibus denticulatis ciliatis, floribus paniculatis, calycibus glabris. Linn. ed. Willd. 3. p. 1589. Waldst. et Kit. rar. hung. 2. t. 145. Schultes obs. p. 166. Besser galic. n. 952. Persoon enchirid. 2. p. 374.

H. sabaudum. Flor. taur. cauc. n. 1614. (exclusis synonymis Linnaei, Florae danicae, Halleri et forte Allionii.) Pall. it. 2. p. 297.

H. virosam. Pall. it. 1. p. 501. app. n. 125.

Ad Borysthenem circa cataractas quoque obuiam.

1614*. *HIERACIUM sabaudum.*

H. caule erecto multifloro, foliis ovato-lanceolatis dentato-ferratis subamplexicaulibus subtus scabris. *Smith brit. p. 834. Engl. bot. 1. 349. Flor. dan. 1. 872. Lam. et Decand. flor. franc. n. 2927. Besser galic. n. 953. Hall. hist. n. 35. Gmel. it. 1. p. 138. Ann. ruth. n. 209.*

H. caule erecto simplici, foliis ovato-oblongis subglabris acutis sessilibus subamplexicaulibus basin versus dentatis, floribus corymbosis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1589.*

In nemorosis promontorii caucasici septentrionalis, circa montem Beschtau occurrit, nec non in ripâ praeruptâ fluvii Terek ex aduerso Castellî Wladikawkas. ♀

Folia admodum polymorpha, ita quidem, ut varietas angustifolia H. umbellato assimiletur: talis valde gracilis et pauciflora ad fluvium Terek loco indicato reperitur. Calyx semper atro-viridis, rarius penitus glaber est, quam villis albidis incumbentibus imprimis basin versus subpubescens.

1614**. *HIERACIUM prenanthoides.*

H. caule multifolio villoso simplici, foliis oblongis acuminatis denticulatis ciliatis: basi amplexicauli cordatâ, floribus cymosis glanduloso-hispidis. *Wahlenb. carpat. n. 799. Smith brit. p. 835. Lamarck dict. enc. bot. 2. p. 367. Hall. hist. n. 43.*

H. caule erecto simplici, foliis lanceolatis cordatis amplexicaulibus denticulatis pubescentibus, floribus racemoso-corymbosis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1590.*

H. spicatum. *Allion. pedem. n. 795. t. 27. f. 1. 3.*

In Iberiâ mediâ reperitur. ♀

Staturâ, foliorum formâ et tenuitate, nec non floribus H. paludoso haud ab simile, sed caule et foliorum margine elon-

gato-pilosum nec glabrum. *Pdunculi* non longi glanduloso-
villosi 2-4-flori, laterales alterni, summi subcorymbosi. *Calyx*
pilis nigris glanduliferis hispidus.

1618. *CREPIS rigida.*

Per australiora Rossiae Europaeae late disseminata planta,
in collibus apricis graminosis Ucraniae Charkoviam usque,
in campis Tanaicensibus, nec non in Poloniâ australiore oc-
currens.

1621. *CREPIS taurinensis.*

Cr. foliis scabris: radicalibus lyrato-runcinatis, caulinis
lanceolatis amplexicaulibus basi dentatis, calycibus subtomen-
tosis: squamis exterioribus margine membranaceis. *Linn. ed.*
Willd. 3. p. 1595.

Cr. biennis. *Flor. taur. cauc. n. 1621.* (excluso synonymo
Linnaei.)

Cr. taraxacifolia, *Thuillier flor. paris. 2. P. 1. p. 407.*
Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2949. (sub *Bark-*
hausiâ.)

Cr. praecox. *Balbis misc. p. 37. t. 9. Persoon enchirid.*
2. p. 375.

In Iberiâ mediâ etiam reperitur.

Tomentum *pedunculorum* atque *calycum* componitur ex
pilis confertis breuibus glanduliferis. Simillimam caucasicae
plantam seruo, olim circa Stuttgartiam pro *Cr. bienni* a me
lectam.

1623. *CREPIS agrestis.*

Synonymon adde: *Cr. neglecta.* *Marsch. casp. app. p.*
210.

In Tauriâ meridionali etiam obuia.

Seminum costae ad lentem minutissime crenulatae.

1624. *CREPIS hispida.*

Synonyma adde: *Barkhausia fetosa*. *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2951 et 6. suppl. p. 450.*

Tauriae quoque indigena.

Semina costis aspera, apice valde attenuata, potius brevissime stipitata, quare ad *Barkhausias* trahitur a *Decandollo* loc. cit. quibuscum habitu etiam convenit.

1625. *CREPIS rhoeadifolia.*

Ad *Barkhausiam* pertinet, pappo longe stipitato gaudens; immo dubium intercedit, anne sit mera *Cr. foetidae* varietas: foliis magis dissectis.

402*. *LAGOSERIS*. Receptac. paleaceum: paleis capillaribus. Cal. calyculatus. Pappus pilosus, sessilis.

1626*. *LAGOSERIS nemausensis.*

L. foliis runcinato-pinnatifidis, calycibus piloso-hispidis.

Crepis (nemausensis) foliis runcinato-lyratis obtusis dentatis, scapo nudo subhispido multifloro, calycinis squamis margine membranaceis, receptaculis fetosis. *Loisel. flor. franc. p. 525. Flor. taur. cauc. n. 1615. (cum synonymis.) Lam. et Decand. flor. franc. n. 2940. (sub Andryalâ.)*

Nostra floribus quidquam minoribus et calycinis squamis angustioribus a plantâ gallicâ aberrat.

1626**. LAGOSERIS *taurica*.

L. foliis runcinato-bipinnatifidis, calycibus villoso-tomentosis.

L. (*crepoides*) foliis runcinato-bipinnatifidis radicalibus, scapo ramoso. *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 30. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 34.*

Crepis purpurea. Flor. taur. cauc. n. 1616. (cum synonymo.)

1627*. HEDYPNOIS *persica*.

H. diffusa hirta, foliis dentatis basi attenuatis: caulinis cordato-amplexicaulibus, pedunculis incrassatis, calycibus undique piloso-hispidis.

H. *persica Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 34.*

H. *rhagadioloides. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 60.*

Habitat in Caucaſo orientali, circa Derbentum. Floret Majo. ☉

Differt ab H. mouspeliensi ſtaturâ nonnihil altiore, hiſpiditate omnium partium inſigniore, pedunculis calycem verſus eximie incrassatis atque ſiſtuloſis, calycibus totis pilis paleaceis coopertis. Semina marginis urceolo membranaceo acute denticulato coronata loco pappi; ſemina diſci pappo paleaceo raro praedita. An ſatis diſtincta ab H. creticâ?

1628*. HYPOCHOERIS *canescens*.

H. foliis ſinuato-dentatis glabris, caule ramoso folioſo, pedunculis ſubquamofis calycibusque pubeſcenti-canis. *Steuen in mem. ſoc. nat. cur. mosq. 4. p. 60.*

Crescit in ripâ fluuii Terek, sub fortalio Wladikawkas
Floret Septembri. ♀

Differt ab affini *H. radicatâ*, caule magis ramofo basique foliofo, defectu pilorum et setarum in *foliis* atque *calyce*, *pedunculis* minus squamatis, *pappo* candido nec fordide-albo. *Florum* magnitudine *H. radicatam* vix superat.

1629*. *LAPSANA intermedia.*

L. caulescens ramofo, foliis angulato-dentatis: inferioribus lyrato-pinnatifidis, pedunculis calycibusque glabris, florum radio calyce longiore.

In Tauriae et Caucasi inumbratis, syluosis vulgari alibi specie frequentior. Floret aestate. ☉

Conuenit cum *L. communi* glabritie *paniculae* et *calycibus* viridibus, sed discedit *flore* duplo fere maiore, quâ notâ *L. grandiflorae* assimilatur. *Hirsutiae* caulis atque foliorum sicut *L. communis* variat.

1630. *LAPSANA grandiflora.*

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 33.*

Vulgo *L. communi* magis pubescit. *Pedunculorum* et *calycum* pubes in plantâ alpestri spontaneâ copiosa diminuitur in cultâ, quo in statu *L. lyratam Willdenouii enum. hort. berol. p. 832* plane refert. Etenim *folia* in his adeo affinis speciebus nullum constans discrimen mihi suppeditare visa sunt: inferioribus scilicet in omnibus lyrato-pinnatifidis, mediis indiuisis latis angulato-dentatis, superioribus angustis subdentatis.

405*. ZACINTHA. Receptaculum nudum. Calyx calyculatus: fructifer clausus, induratus, squamis in medio gibbosis angulatus. Pappus brevissimus, ferrulatus.

1930*. ZACINTHA verrucosa. Linn. ed. Willd. 3. p. 1624. Gaertner fruct. 2. p. 358. t. 157. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2959. Schultes obs. p. 170.

Lapsana (*Zacintha*) calycibus fructus torulosis depressis obtusis sessilibus. Linn. spec. plant. p. 1141. Pall. ind. taur. Habl. taur. p. 165.

Crepis *Zacintha*. Loiseleur flor. franc. p. 527.

Cichorium verrucatum, *Zacintha*. Clus. hist. 2. p. 143. icon. p. 144.

Occurrit in Tauriae meridionalis glareosis ad margines torrentium rarius. Floret aestate. ☉

Flores ad dichotomiam caulis subsessiles et terminales pedunculati: pedunculis glanduloso-subpilosis. Calycis interioris squamae carinâ spinuloso-muricatae.

1631. RHAGADIOLUS *edulis*.

Rh. feminibus glaberrimis, floribus lateralibus sessilibus, pedunculis glabris; foliis inferioribus lyratis, superioribus lanceolatis subdentatis. Willd. enum. hort. berol. p. 833. Linn. ed. Willd. 3. p. 1625. Gaertn. fruct. 2. p. 354. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2878.

Rh. stellatus. Flor. taur. cauc. n. 1631. (exclusis synonymis praeter *Pallasii*.)

Lapsana (*Rhagadiolus*) calycibus fructus undique patentibus: radiis subulatis, foliis lyratis. Linn. hort. ups. p. 245. Kniph. ectyp.

Rh. Lampanae folio. *Tournef. cor. p. 36.*

Rh. stellatus ab hoc differt *floribus* etiam lateralibus longe pedunculatis: *pedunculis* scabriusculis, *feminibus* dorso hispidis et foliis omnibus indivisis. *Willd. hort. berol. loc. cit.*

1631*. RHAGADIOLUS *Koelpinia.*

Rh *feminibus* aculeatis patentibus, foliis lineari-lanceolatis integerrimis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1626.*

Lapsana (*Koelpinia*) calycibus fructus undique patentibus: radiis subulatis incurvis echinatis, foliis caulinis lanceolatis indivisis. *Linn. suppl. p. 348.*

Koelpinia linearis. *Pall. it. 3. p. 755. app. n. 130*. t. Lk. f. 2.*

Rh. creticus minor capsulis echinatis. *Tournef. cor. p. 36?*

Occurrit in Iberiâ mediâ. ☉

Planta pusilla, junior tota cum calycibus pube molli vagâ vestita, quae aetate evanescit.

1634. ARCTIUM *majus.*

A. calycibus glabriusculis: squamis interioribus subulatis decoloribus exteriores vix superantibus, floribus subcorymbosis.

A. floribus subcorymbosis, calycibus glabris: foliolis basi paleis ciliatis, caule superne ramoso. *Besser galic. n. 970. Loiseleur flor. franc. p. 534. Hoffm. germ. ed. 4. p. 124. Schkuhr bot. 3. t. 227.*

A. *Lappa.* *Flor. taur. cauc. n. 1634. (cum synonymis.) Schultes obs. p. 171. Persoon enchirid. 2. p. 383. Goldbach in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 135.*

Lappa major. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3011.

1634*. ARCTIUM minus.

A. calycibus arachnoideo-subuillofis: squamis interioribus subulatis subcoloratis exteriores vix superantibus, racemis axillaribus paniculatis.

A. floribus subsessilibus terminalibus axillaribusque, calycibus glabris: foliolis basi margine hispidis, caule paniculato, ramis subuirgatis patentibus. Besser galic. n. 971. Goldbach in mem. soc. nat. eur. mosq. 5. p. 135. Hoffm. germ. ed. 4. p. 124. Schkuhr bot. 3. t. 227. Schultes obs. p. 171. Persoon enchirid. 2. p. 383. (sub A. Lappâ β.)

A. Lappa. Loiseleur flor. franc. p. 533.

Lappa minor. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3010.

Lappa glabra α. Lam. dict. enc. bot. 1. p. 377. sub n. 2.

Lappa major. Gaertn. fruct. 2. p. 379. t. 162. (quoad iconem.)

Lappa siue *Bardana major*, flore albo. Vaillant paris. p. 113. n. 2.

Passim cum praecedente obuia. Affinibus dimidio mense citius floret, secundum Schultes loc. cit. ♂

Dignoscitur a praecedente floribus duplo minoribus, in racemos breues axillares digestis: lateralium pedicellis brevissimis, nec omnibus florem aequantibus, superioribus vero eo manifeste longioribus; calycibus vulgo villis arachnoideis haud penitus destitutis, etsi longe minus lanati sint quam in sequente.

1635. ARCTIUM *Bardana.*

Definiatur: A. calycibus arachnoideo-lanatis: squamis interioribus lanceolatis coloratis subradiantibus, floribus subcorymbosis.

Synonyma adde: A. floribus subcorymbosis, calycibus arachnoideo-lanatis: foliolis margine hispidis, caule superne ramoso. *Besser galic. n. 969. Goldbach in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 135. Schultes obs. p. 171. Loiseleur flor. franc. p. 534.*

A. tomentosum. *Persoon enchirid. 2. p. 338. Hoffm. germ. ed. 4. p. 124. Schkuhr bot. 3. p. 49. t. 227.*

Lappa tomentosa. *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3009.*

Lappa major montana capitulis tomentosis. *Vaill. paris. p. 114. n. 3. (nec n. 1, quae ad A. majus referenda.)*

Flores mediae magnitudinis inter praecedens et penultimum. Folia cordata subtus incano-tomentosa in hoc sicut in praecedentibus.

410. SERRATULA. Recept. setosum, seu paleaceum. Calyx imbricatus, subinermis. Pappus persistens, pilosus: pilis ferrulato-scabris, liberis.

* *Receptaculo setoso, pappo scabriusculo.*

1636. SERRATULA *quinquefolia.*

S. calycibus onatis subinermibus, foliis impari-pinnatis subbijugis: pinnis decurrentibus ferratis, paniculâ laxâ subco-

rymbofâ. *Marsch. dissert. n. 3. Flor. taur. cauc. n. 1636.*
(cum synonymis.) *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36. Hoffm.*
hort. mosq. a. 1808. n. 2965. Besser cat. hort. crem. a. 1816.
p. 129.

♂. foliis pinnatifidis ferratis: lobis 3-5 confluentibus, involucri squamis interioribus elongatis coloratis. *Decand. in annal. mus. paris. a. 8. fasc. 9. n. 4.*

1637. *SERRATULA radiata.*

S. calycibus globosis: squamis mucronato-spinosis, foliis pubescenti-scabris pectinato-pinnatifidis: laciniis oblongis acutis subferratis, pedunculis elongatis unifloris, caule undique scabro. Marsch. dissert. n. 5. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36. Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 129.

S. centauroides. Flor taur. cauc. n. 1637. (excluso synonymo Linnaei et synonymo Gmelini ad var. β relato) Marsch. casp. p. 210. Willd. enum. hort. berol. p. 836. (descriptio nec synonymon Linnaei.) Decand. in annal. mus. paris. a. 8. fasc. 9. n. 1.

Carduus radiatus. Schultes obs. p. 171.

Carduus caule plerumque unifloro, foliis pinnatifidis, squamis calicis cartilagineis spinulâ reflexâ terminatis. Gmel. sib. 2. p. 46. n. 39. t. 18.

Jacea orientalis perennis lato Coronopi folio. Tournef. cor. p. 32?

β. Foliis minus profunde incis: lobis latioribus.

Carduus caule ramoso, foliis pinnatifidis: foliolis inferiorum dentatis, squamis ex lanceolato spinosis. Gmel. sib. 2. p. 44. n. 38. t. 17.

Differunt ab hâc: *S. centauroides* Linn. (*Gmel. fib. 2. p. 39. n. 70. t. 40*), Sibiriae et regionum Wo'gae inferiori finitimarum incola, habitu graciliore, scabritie omnium partium leuiore, colore glauco-viridi, foliis angustioribus in uniuersum minus dissectis, floribus minoribus, squamarum calycinarum exteriorum spinulâ debiliore: intimis minus elongatis atque radiantibus, denique flosculis tenuioribus dilutius purpureis; porro *S. heterophylla* Desfont. (*Cardus lycopifolius Villarsii*), in pratis syluaticis Ucraniae occurrens, caule constanter simplicissimo unifloro, latitudine foliorum radicalium et squamarum calycis mucrone recto molli. *Cardus nitidus* Waldst. et Kit. non videtur a *S. heterophyllâ* differre.

1638. *SERRATULA xeranthemoides.*

S. calycibus oblongis: squamis mucronato-spinosis, foliis runcinato-pinnatifidis dentatis hirtis, caule ramosissimo virgato. *Marsch. dissert. n. 9. Flor. taur. cauc. n. 1638. (cum synonymis.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*

1638*. *SERRATULA Picris.*

S. calycibus ouatis: squamis subrotundis margine scariosis, foliis lanceolatis: inferioribus basi subdentatis, caule paniculato: ramis foliosis unifloris. *Marsch. dissert. n. 10.*

S. amara? *Pall. it. 1. p. 375 et app. p. 500. n. 124. Marsch. cesp. p. 210.*

Centaurea Picris. Flor. taur. cauc. n. 1815. (cum synonymis.)

Calycinae squamae intimae villis albis mollibus copiosis vestitae.

** *Receptaculo paleaceo: paleis distinctis, pappo serrulato.*

1639. *SERRATULA multiflora*.

S. calycibus subcylindricis inermibus incanis, foliis linearilanceolatis integerrimis subtus tomentosis, corymbo conferto multifloro. *Marsch. diff. n. 11. Flor. taur. cauc. n. 1639. (cum synonymis.) Gaertner fruct. 2. p. 380. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*

S. falicifolia wogensis. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2967.

S. (linearifolia) foliis linearibus integris acutis, ramis angulosis, floribus corymbosis. Decand. in annal. mus. paris. a. 8. fasc. 9. n. 10.

1640. *SERRATULA stoechadifolia*.

S. calycibus oblongo-ovatis inermibus tomentosis, foliis linearibus integerrimis subtus niveo-tomentosis, corymbo laxo. *Marsch. dissert. n. 12, Flor. taur. cauc. n. 1640 et Cent. plant. rar. ruth. 1. t. 49. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*

S. tomentosa. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2968.

1640*. *SERRATULA elegans*.

S. calycibus ovatis subinermibus incanis, foliis linearilanceolatis utrinque viridibus: imis pinnatifidis, ramis simplicissimis unifloris.

S. foliis linearibus margine revolutis imis pinnatifidis, caule basi ramoso: ramis simplicissimis unifloris, calycis squamis subspinosis: extimis mucrone patulo. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 61 et in act. soc. Linn. lond. (cum icon.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.

Habitat rarius in Caucasi orientalis glareosis, ubi amnis Gogtschai promontorio medio eripitur, sub pagò Dshanaqbulak. Floret Julio. ♀

Statura praecedentis, ad quam etiam habitu accedit. *Caules* ex hybernaculo dense tomentoso aggregati simplices leniter striati tenuissime pubescentes. *Folia* conferta patentia 1-2-uncialia firma glabriuscula utrinque viridia lineari-lanceolata margine revoluta, ima pinnatifido-dentata: lobis integerrimis acutis, pleraque integerrima. *Flores* speciosi magnitudine fere florum *S. coronatae*. *Calycis* squamae lanceolatae in mucronem minutum patentiusculum abeuntes, exteriores incanae, intimae multoties majores acuminatae coloratae. *Corollulae* calycem longe excedentes roseae. *Stamina* corollulam subaequantia. *Stylus* exsertus: *stigmatibus* acutis longiusculis. *Pappus* exacte ut in reliquis speciebus hujus tribus.

*** *Receptaculo* paleaceo: paleis basi coadunatis, pappo ferrulato.

1640**. *SERRATULA depressa*.

S. calycibus subglobosis inermibus foliisque subtus niueo-tomentosis, lyrato-pinnatifidis: lobis obtusis subdentatis, pedunculis radicalibus brevissimis, pappo calycem aequante.

S. subacaulis, foliis bipinnatifidis canis subtus tomentosis, calycibus subglobosis: squamis laxis obtusiusculis villosis. *Steu* in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 61 et in act. soc. Linn. lond. (cum icone.) *Catal. hort. görenk. a. 1812. p. 36.*

Centaurea Moschus. Hablizl apud. S. G. Gmelin it. 4. p. 176.

Jacea orientalis incana acaulos et multiflora, foliis laciniatis. Tournef. cor. p. 32.

Habitat in summis montibus Caucasi orientalis, inter fontes torrentium Chodjal et Kufartschai. ♀

Nimis affinis *S. molli* Desfont. et *S. humili* Cavanill., a quibus tamen differre videtur floribus fere radicalibus, foliorum lobis rotundioribus supra scabris: extimo longe majore, pappo calycem vix superante, qui in his calyce pene duplo longior est. — Corollulae albae seu carnea. Antherae coeruleae. Semina obtuse quadrangula angulis imprimis rugulosa sine crenulata: pappo ferrulato fragili, ut in reliquis hujus tribus.

1640***. SERRATULA *blanda*.

S. calycibus globosis inermibus squarrosis arachnoideolanatis, foliis pectinato-pinnatifidis supra villosis subtus albotomentosus, caule subnudo unifloro, seminibus scrobiculatis. *Marsch dissert. n. 15. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*

S. (simplex) foliis radicalibus superioribus linearibus, mediis pinnatifidis: lobis remotis costam non attingentibus, caule elongato subnudo unifloro, involacro tomentoso squarroso. *Decand. in annal. mus. paris. a. 8. fasc. 9. n. 14. Poiret in dict. enc. bot. 6. p. 550.*

Serratula cyanoides. Gaertner *fruct. 2. p. 379. t. 162.* (non synonyma.)

Carduus mollis. *Flor. taur. cauc. n. 1653.* (cum synonymis.) *Scop. carn. ed. 2. n. 1000!* (sub *Cirsio.*)

Ad latera montium in apricis ficcioribus per totum quoque Caucasum communis, in campestribus Rossiae meridionalis usque in Ucraniam etiam reperitur, foliis magis minusve incisus immo omnibus integerrimis ludens, quae quidem in hac potius quam in subsequente brevissime et angustissime per caulis basin decurrere solent.

1640****. SERRATULA *cyanoides*.

S. calycibus globosis inermibus squarrosis tomentoso-canis, foliis pinnatifidis supra scabris subtus niueo-tomentosis, paniculâ pauciflorâ subcorymbosâ, seminibus laevibus. *Marsch. dissert. n. 16. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*

S. foliis aliis linearibus integris, aliis varie incis, plerisque pinnatifidis: lobis linearibus decurrentibus costam fere attingentibus, caule subunifloro, involucri squamis patentibus squarrosis. *Decand. in ann. mus. paris. a. 8. fasc. 9. n. 13.*

Carduus cyanoides. Flor. taur. cauc. n. 1652. (cum synonymis.)

Carduus mollis. Poll. pal. n. 769. (exclusis synonymis plerisque.)

Jacea quinta. Tabern. Kraeuterb. p. 436!

β. Caule simplicissimo unifloro.

Carduus (cyanoides) foliis subtus tomentosis: superioribus tenuissime decurrentibus linearibus, caule unifloro, calycinis squamis lanceolatis mucronatis patentibus. Linn. ed. Willd. 3. p. 1655.

Planta arenosis praesertim gaudens et odorem moscho analogum mihi vero ingratum exime spirans, in Ucrainae sabuletis abundans; dum praecedens montosis apricis adscripta odore vix ullo pollet. Dignoscitur facile a praecedente caule apud nos saltim vulgo ramoso, foliis supra nudiusculis subtus tomento candidiore vestitis, calycibus tomentoso-canis nec arachnoideo lanatis, squamis apice reflexis magis squarrosis; denique seminibus laevibus nec scrobiculis minimis inaequalibus.

1640****. SERRATULA *polyclonos*.

S. calycibus globosis inermibus squarrosis incanis, foliis pinnatifidis linearibus subtus tomentosis basi dilatata adnato-

decurrentibus, paniculâ multiflorâ corymbosâ. *Marsch. dissert. n. 17. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*

S. foliis superioribus linearibus basi valde dilatatis, caule multifloro, involucri squamis squarrosis. *Decand. in ann. mus. paris. a. 8. fasc. 9. n. 12.*

Carduus polyclonus. Flor. taur. cauc. n. 1651. (cum synonymis.)

Carduus macropterus. Sprengel pugill. 1. p. 54.

Hujus varietas esse videtur „S. (ambigua) foliis linearibus integris acutis basi dilatatis auriculatis, ramis subteretibus, floribus corymbosis. *Decand. loc. cit. n. 11.,* ad specimina sicca woigenia, olim a *Demidovio* Parisios missa determinata.

410*. HETEROTRICHUM. Receptaculum fetosum. Calyx imbricatus, inermis. Pappus duplex: exterior brevissimus, pilosus; interior elongatus, plumosus.

1641. HETEROTRICHUM *salsum*.

H. calycibus corymbosis subpubescentibus: squamis acutiusculis, foliis carnosis glabris: radicalibus lyrato-hastatis, caulinis lanceolatis: petiolis auriculatis elongato-dentatis decurrentibus. *Marsch. dissert. n. 11. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*

Serratula salsa. Flor. taur. cauc. n. 1641. (cum synonymis)

β Foliis caulinis basi attenuatis vix auriculatis.

Saussurea (elongata) foliis oblongo-linearibus utrinque acuminatis glabris: inferioribus inciso-dentatis, superioribus integris, involucri squamis internis oblongis obtusis non ap-

pendiculatis. *Decand. in annal. mus. paris. a. 8. fasc. 9. n. 11. t. 6.*

Serratula falsa. Pall. it. 3. p. 281. 607. 635.

Serratula falina. Pall. it. 3. p. 314.

Varietatem β , quam olim pro distinctâ habui specie, modo cunjunco, minime comparandam cum *Serratulâ caspiâ Pallasii*, diuersissimâ plantâ, nec ob *pappum pilosum* hujus generis.

411. **CARDUUS.** Receptaculum villosum. Calyx imbricatus: squamis spinosis. Pappus pilosus, avolans: pilis laeviusculis, basi in anulum connatis.

1644. **CARDUUS** *nutans.*

Flore albo vulgo circa thermas Constantinomontanas et ad latera montis Beschtan reperitur.

1644*. **CARDUUS** *onopordioides.*

C. foliis decurrentibus sinuatis spinosis glabris, pedunculis brevibus subcorymbosis tomentosis, calycibus ovatis glabris flosculos aequantibus: squamis canaliculatis, reflexo-arcuatis, intimis rectis coloratis.

C. onopordioides. Fischer in herbar. gorenk.]

Habitat in Iberiâ. D. Wilhelms.

Habitu accedit ad C. acanthoidem, [sed totus praeter pedunculos glaber. Folia minus profunde partita: spinis validioribus. Rami subuniflori breves foliosi, ita ut pedunculus tomentoso-canus sub ipso tantum flore in conspectum veniat. Flores majores quam in C. acanthoide, minores quam in C. nutante. Calyx glaber: squamis subulatis, in acumen longum rigidum canaliculatum arcuatim reflexo-patens desinentibus;

superioribus longioribus flosculos aequantibus: intimis rectis colore flosculorum. *Corollulae* eleganter purpureo-coeruleae. *Antherae* albae corollulam subaequantes. *Stylus* vix eminent.

1645. *CARDUUS hamulosus*.

Hic per australiora Rossiae ubique frequens in septentrionalioribus non occurrit, sicut *C. acanthoides* Rossiae mediae familiaris australiora non adit.

Ruthenica planta discedit ab hungaricâ foliis et alis caulibus magis crispatis subtus minus canescentibus et pedunculis brevioribus: alis foliaceis altius versus florem ascendentibus.

1645*. *CARDUUS uncinatus*.

C. foliis decurrentibus sinuatis spinosis crispis, calycibus globosis arachnoideo-villosis; squamis subulatis reflexo-uncinatis, pedunculis tomentosis sub flore inermibus.

Habitat in Tauriâ meridionali, in ruderalibus circa Kisljar, prope Astrachan, ad Hypanin circa Nikolaew cum *C. hamuloso*. Floret aestate. ♂

Proximus *C. hamuloso*, sed major atque robustior. *Folia* profundius sinuata, inferiora saepe pinnatifida, valde crispata, subtus villis vagis magis pubescentia. *Caulis* superne ramis nonnullis simplicibus unifloris subcorymbosis paniculatus, inferne foliis decurrentibus undique alato-crispus: alis ascendendo aequae ac folia angustioribus. *Pedunculi* cinereo-tomentosi: alis foliaceis angustissimis, unciali vel biunciali a calyce intervallo penitus evanescentibus. *Flores* duplo majores quam in *C. acanthoide* et *hamuloso*. *Calyx* villis arachnoideis

copiosis vestitus: squamis infimis tantum rectiusculis adpressis, plerisque recurvo-hamatis, ut calyx squarrosus appareat. *Flosculi* purpurei formâ *C. acanthoidis* et *hamulosi*.

1647. *CARDUUS albidus*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.

1648. *CARDUUS cinereus*.

In provinciâ Dagestan circa vicum Buinaki etiam obvius, secundum *Steuën in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 62.*

1649. *CARDUUS orientalis*.

Synonyma adde: C. foliis semidecurrentibus pinnatifido-dentatis spinosis subtus niueo-tomentosis, floribus subsessilibus terminatibus confertis, calycis squamis subulatis spinosis erectis. Willd. enum. hort. berol. p. 838. (in notâ.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 693. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 30.

1650. *CARDUUS seminudus*.

Synonymon adde: C. foliis decurrentibus lanceolatis pinnatifido-dentatis spinosis villosis subtus canescentibus, pedunculis longissimis unifloris subcorymbosis inermibus lanuginosis, calycibus globosis subvillosis totis erectis. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 75.

In arenâ mobili camporum fluvio Terek supra Kislijar adjacentium passim copiosus est.

412. **CIRSIUM.** (*Cnicus flor. taur. cauc.*) Receptaculum villosam. Calyx imbricatus: squamis spinosis. Pappus simplex, plumosus, basi in annulum connatus, avolans.

1655. **CIRSIUM** *palustre.*

Definiatur: C. foliis decurrentibus vage pubescentibus pinnatifidis: laciniis lanceolatis dentatis spinosis subincisis, paniculâ subcorymbosâ confertâ, calycibus lanuginoso-villosis subnervis.

1655*. **CIRSIUM** *elodes.*

C. foliis decurrentibus vage pubescentibus sinuatis: laciniis triangulari-ovatis angulato-dentatis spinosis subincisis, paniculâ subcorymbosâ confertâ, calycibus pubescentibus: squamarum mucrone spinoso patentiusculo.

C. palustre integrifolium Steveni. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.*

Cnicus palustris β. *Flor. taur. cauc. sub. n. 1655.*

Carduus polyanthemus. *Marsch. casp. app. p. 210.*

Serratula alata. *S. G. Gmel. it. 1. p. 155. t. 35. f. 2?*

Plantam olim pro varietate C. palustris habitam, modo pro peculiari specie propono, quum sibi culturâ constet. Est vero inter C. palustre et Cnicum pungentem Sebastiani, Carduo polyanthemo Linnaei synonymum veluti media, quod perspicio ex hujus speciminibus Romae lectis herbarii amic. Liboschitz, calycis parum pubescentis spinis praepollentibus.

1656. **CIRSIUM.** *uliginosum.*

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.

1657. *CIRSIUM canum*.

Synonymon adde: *C. canum caucasicum*. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.*

1658. *CIRSIUM lanceolatum*.

Notabiles occurrunt *varietates*: altera *taurica*, *foliis* subtus haud incano-villosis, *capitulis* tantillum brevioribus scilicet minus apice in coniformam attenuatis, *calycis* squamis in spinam minus elongato-acerosam desinentibus; altera *iberica*, tenuitate spinarum *calycis* et pube paginae *foliorum* inferioris cum vulgari, *capitulis* quidquam brevioribus cum tauricâ conveniens, ab utrâque vero *foliorum* substantiâ teneriore eorumque pagina superiore longe minus strigosa recedens. Anne distinctae sub hoc latent species?

1658*. *CIRSIUM Acarna*.

Carlina Acarna. *Flor. taur. cauc. n. 1675.* (cum synonymis.)

Sub *Carlina*, ad quam ob *calycis* formam retuleram, stare nequit, quum *receptaculo* villoso et indole *pappi* recedat.

1659. *CIRSIUM ciliatum*.

Definiatur: *C.* *foliis* amplexicaulis hispidis pinnatifidis: laciniis divaricatis spinosis, subtus tomentosus; *calycibus* ovatis glabriusculis: *squamis* lanceolatis retroimbricatis ciliatis, ciliis remotiusculis sursum decrescentibus.

1660. *CIRSIUM serrulatum.*

Definiatur: C. foliis amplexicaulibus hispidis pinnatifidis: laciniis divaricatis spinosis, subtus tomentosis; calycibus ovatis glabriusculis: squamis subulatis reflexo-patentibus ciliatis, ciliis confertis deorsum decrescentibus.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.*

Per Rossiam meridionalem, usque in Ucraniam in ruderratis minime rarum est.

Varietas *calycibus* magis squarrosis: squamis apicem versus externe coloratis (C. ciliatum hybridum *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.*) ad praecedentem speciem valde accedit, attamen squamarum calycinarum angustia et ciliorum in iis minutie copiâque dignosci potest.

1662. *CIRSIUM laniflorum.*

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.*

Perquam affine C. serrulato, quum squamae calycis longe aceroso-spinosae ciliis intra tomentum arachnoideum delitescuntibus quoque instruantur.

1663. *CIRSIUM arachnoideum,*

Synonymon adde: *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816.*

p. 38.

Calycis squamae nec in hoc ciliis penitus carent; spinis tamen squamarum calycis tenuibus parum elongatis omnibus reflexo-uncinatis, praeter defectum tomenti albi subtus in foliis, ab affinibus haud aegre dignoscitur. Lana arachnoidea in calyce mox copiosa, mox parca, imprimis in cultu.

1664. *CIRSIUM strigosum.*

Synonyma adde: Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 62. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.

Ad fluvium Aragum circa Mzchet Iberiae quoque reperitur. *Steuens loc. cit.*

1665. *CIRSIUM lappaceum.*

Synonyma adde: Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 62. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.

Carduus Cosmelii Adam. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 684.

Varietatem *flosculis flavis* commemorat *Steuens loc. cit.* quam ego in glareosis Iberiae ad torrentem Jori circa pagum Chafchmi olim legi, quamque respicit synonymon *Vaillantii act. paris.*

Monentibus *Steueno et Hoffmanno Carduus Cosmelii Adami*, a me sub *C. munito* adductus, huc debet referri, contra *Carduus horridus Adami* hic excludendus, ad *C. munitum* ablegandus est; corrigatur autem *Cl. Adam*, quoad descriptionem squamarum calycis, quippe quae, in *C. lappaceo (C. Cosmelii Ad.)* debiles atque hamosae, in *C. munito (C. horrido Ad.)* rectiusculae sunt et in spinam validam excurrunt.

1666. *CIRSIUM horridum.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.

Carduus caucasicus. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 682.

1667. *CIRSIUM munitum.*

Synonyma adde: *C.* foliis amplexicaulibus oblongis pinnatifido-dentatis spinosis, supra hispidis, subtus pubescentibus; flore terminali sessili: axillaribus pedunculatis, calycibus bracteatis: squamis pubescentibus lanceolatis. *Willd. enum. hort. berol. p. 841. (sub Cnico.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.*

1668. *CIRSIUM obvallatum.*

Synonyma adde: *C.* foliis amplexicaulibus pinnatifidis dentatis spinosis glabris, floribus terminalibus aggregatis sessilibus bracteis discoloribus fetaceo-spinosis obvallatis, calycinis squamis ovato-lanceolatis mucronatis. *Willd. enum. hort. berol. a. 1812. p. 842. (sub Cnico.) Cat. hort. gorenk. a 1812. p. 35. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 39.*

1670. *CIRSIUM cynaroides.*

Synonyma adde: *Desfont. in ann. mus. paris. II. p. 161. t. 20.*

Carduus hispanicus. Marsch. casp. app. p. 210.

1671. *CIRSIUM echinocephalum.*

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35. Besser. cat. hort. cremen. a. 1816. p. 39.*

1671*. *CIRSIUM scleranthum.*

C. foliis amplexicaulibus sinuatis dentatis aceroso-spinosis, supra nudiusculis, subtus niveo-tomentosis; pedunculis spinosissimis, calycibus subglobosis glabriusculis: squamis exterioribus

ciliatis aceroso-spinosis, interioribus scariosis laceris reflexo-radiantibus.

Carlina Echinus. Flor. taur. cauc. n. 1676. (cum synonymo.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 31.

Pappi structura hoc a Carlinis revocat.

1671**. *CIRSIMUM dealbatum.*

C. foliis amplexicaulibus cordatis acuminatis ferratis ciliato-spinosis, supra nudiusculis, subtus niueo-tomentosis; pedunculis longissimis unifloris, calycibus globosis glabriusculis: squamis adpressis subinermibus.

Habitat in Caucaso septentrionali subalpino, circa acidulam Nartfana. D. Steuen.

Habitus C. cani et ferratuloidis. Caulis profunde sulcatus lanâ vagâ floccosâ pubescens, superne longe nudus flore solitario terminante, accedentibus ramis paucis pariter unifloris subaequantibus ex foliorum superiorum axillis. Folia radicalia non vidi; caulina amplexicaulia lata cordata in longiusculum acumen producta indivisa: ferraturis copiosis inaequalibus macronato-spinulosis, supra glabriuscula atro-viridia nitida, subtus niueo-tomentosa. Flos formâ et magnitudine floris C. cani. Calycinae squamae lanceolatae carinato-gibbae apicem versus spadiceo-purpureae subinermes, intimae longiores apice membranaceae lacero-denticulatae. Corollulae sature purpureae. Antherae pallidae. Stylus exsertus purpureus: stigmate brevissime bifido.

1671**. *CIRSIMUM setosum.*

C. foliis sessilibus oblongis glabriusculis ferratis setosociliatis: inferioribus, sinuato-pinnatifidis, calycibus paniculato-

corymbosis ovatis subvillosis: squamis subinermibus adpressis, radice repente.

C. fetosum. *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 39 et galic. n. 985. (sub Cnico.)*

Serratula (fetosa) foliis oblongis glabris ferrulatis fetaceo-ciliatis obtusis mucronatis, caule corymboso. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1645. Schultes obs. p. 171.*

Serratula aruenfis. *Flor. taur. cauc. n. 1642. (non synonyma.) Treuiranus in mem. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 154.*

Foliis vix undulato-crispis minus incis: spinis longe debilioribus a C. aruenfi discedit, num tamen specie reuerâ diuersum sit adhuc dubito. Coniungenda esse statuit Cl. Treuiranus loc. cit.

1671***. *CIRSIUM incanum*.

C. foliis sessilibus oblongis ferratis fetoso-ciliatis, supra glabriusculis subtus niveo-tomentosis: inferioribus sinuato-pinnatifidis, calycibus paniculato-corymbosis ovatis incanis: squamis subinermibus adpressis, radice repente.

C. incanum. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.*

Serratula ciliata. *Flor. taur. cauc. n. 1643. (cum synonymis.)*

1672. *ONOPORDON Acanthium*.

Definiatur: O. calycibus squarosis incanis: squamis subulatis flosculis brevioribus, foliis utrinque villoso-canis.

Synonyma adde: Flor. dan. t. 909. Schultes obs. p. 198.

Tomento omnium partium perquam variat. Varietatem pusillam undique dense albo-tomentosam ex agro Kisljariensi habeo.

1673. ONOPORDON *tauricum*.

Definiatur: O. calycibus squarrosis villoso-viscosis: squamis subulatis flosculos aequantibus, foliis utrinque viridibus subvillosis.

Synonyma adde: Schultes obs. p. 198. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2244. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 93.

O. macroacantho proximum, a quo differt pube foliorum parcâ, calycum vero viscidâ. Calyces virides, in O. macroacantho saepe purpurascens.

1677. CARTHAMUS *Oxyacantha*.

Synonyma adde: Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 62. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.

Ad Cyrum fluvium versus ostia Araxis haud infrequens. Steuen loc. cit.

1678. CARTHAMUS *glaucus*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 705.

Semina ambitus tuberculata nigricantia, disci laevia alba: pappo paleaceo albido copioso.

1679. CARTHAMUS *tauricus*.

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 35.

Comparandus iterum cum C. lanato, cui nimis affinis videtur.

1680. *CARTHAMUS cynaroides*.

Eundem in Caucaſi orientalis diſtrictus Kubenſis auſtra-
lioribus, porro in montofis circa Gandſcham occurrere teſta-
tur *Steu* in *mem. ſoc. nat. cur. moſq.* 4. p. 62.

1682. *CACALIA macrophylla*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 37.

C. (rhombifolia) caule herbaceo, foliis petiolatis rhombeo-
ſubhaſtatis inaequaliter dentatis, floribus corymbofis diuariatim
erectis. *Willd. enum. hort. berol. p. 850. (in notâ.)*

C. caucasica Hoffm. hort. moſq. a. 1808. n. 598.

1685. *CHRYSOCOMA dracunculoides*.

Monet S. G. Gmelin in obſeruat. ad itin. t. 1. p. VIII
iconem tantum ſuam t. 38 f. 2 Chr. bifloram ſive dracun-
culoiden noſtram ſpectare, ſibi vero loc. cit. excluſâ icone in-
telligi Aſteram acrem (ſcilicet A. dracunculoiden Flor. taur.
cauc.), quod confirmat Pallas in praefat. ad Gmel. it. 4. p.
XXIV. Calycinae ſquamae exteriores acutiſculae ſunt, inte-
riores autem ſemper obtuſae ſcarioſo-marginatae.

Campis Wolgae inferiori adjacentibus peculiaris, nec ad
Caucaſum uſque excurrens ſpecies eſt.

* *CHRYSOCOMA diuaticata (Fischer in cat. hort.*
Gor. a. 1816. p. 37. Aſter Gmel. ſib. 2. p. 193. n. 156. t.
82): herbacea incana, foliis inferioribus lanceolatis trinerviis;
ſuperioribus lineari-ſubulatis diminutis, ramis unifloris ſqua-
matis virgatis, calyce laxo incano: ſquamis acutis.

Tota planta pubeſcenti-cana, longe autem minus quam
Chr. villoſa. Folia tantum ima latiſcula, pleraque parua an-
guſtaque. Caulis ſuperne ramis unifloris patulis foliis parvis

fabulatis rectis in calycem usque squamatis valde paniculatus. Flores magnitudine circiter florum Chr. Linosyris: calycis squamis omnibus acutis, interioribus majoribus. Flosculi lutei: Semina villosa: pappo fordide albicante.

S Y N G E N E S I A.

S U P E R F L U A.

1688. ARTEMISIA *procera*.

Frequens in dumetis prouinciae Schirvan circa ostia riui Gogtschai, secundum *Steuens in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 62.* Rossiae meridionali etiam familiaris est, circa Catherinoslaw, ad fluuium Choper, circa coloniam Sareptanam obuia. Est A. Abrotanum passim apud peregrinatores rossicos commemorata.

1690. ARTEMISIA *taurica*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 38.*

Caucaso septentrionali quoque indigena est, in descensu ad vallem riui Kura exaduerso fortalitii Paulowskaja lecta.

1691. ARTEMISIA *nutans*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gor. a. 1812. p. 38.*

A. alba. *Pall. it. r. p. 502. app. n. 127.*

Varietas humilior (A. humilis *Marsch. casp. app. p. 83 et 210.* A. *Lerchiana Stechm.*) racemis paniculatis rectis, per

deserta falsuginea australiora nostra omnium facile frequentissima, fortassis est *A. Contra*, ad specimina *Lercheana* harum certe regionum a *Linnaeo* determinata. Locis argillofis sterilissimis folia fert parva: laciniis minutis, quo in statu *A. valentinam* plane refert. *Calycum squamae* inferiores in hac varietate sicut folia tomento albicant. Videndum anne sit specie sejungenda.

A. fantonica, apud *Pallasium* aliosque peregrinatores rossicos passim commemorata, vel ad hanc, vel ad *A. monogynam* referenda est; immo quaeritur, anne hac affines, imprimis vero *monogyna*, ipsam *A. fantonicam Linnaei* constituent.

1693. ARTEMISIA fasciculata.

Synonymon adde: *Tanacetum incanum. Desfont. in annal. mus. paris. II. p. 163. t. 21. (excluso synonymo Willdenovii.)*

1694. ARTEMISIA austriaca.

In campestribus apricis australioribus Rossiae usque in Ucraniam frequens.

1695. ARTEMISIA inodora.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 38. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 16.*

1695*. ARTEMISIA campestris.

A. foliis adultioribus glabris: inferioribus longe petiolatis decompositis: laciniis linearibus elongatis, superioribus sessilibus; racemis axillaribus rectis paniculatis, calycibus ovatis glabriusculis subsessilibus patentibus.

A. foliis caulinis fetaceis pinnatis glabris, radicalibus pinnatis: laciniis trifidis incanis, caule procumbente ramoso virgato, floribus ovatis pedunculatis. Linn. ed. Willd. 3. p. 1827. Flor. dan. t. 1175. Engl. bot. 338. Lam. et Decand. flor. franc. n. 3235. Besser galic. n. 998. Hall. hist. n. 131. Gmel. fib. 2. p. 117. n. 102. (exclusis varietatibus.)

Abrotonon campestre, Tabern. Kraeuterb. p. 51.

In campestribus Caucaſo orientali ſubjacentibus nuper lecta eſt, quam alibi intra florae noſtrae limites non videram. 2

1696. *ARTEMISIA scoparia.*

Synonyma adde: A. piperita. Marsch. caſp. app. p. 210.

A. tenuifolia tertia. Clus. hiſt. I. p. 340.

Late per Roſſiam meridionalem uſque in Ucraniam diſſeminata planta, paſſim agrorum etiam vitium.

1698. *ARTEMISIA chamaemelifolia.*

Reperitur in lapidoſis ad fluuium Terek in Oſſetiâ, teſt. Steueno in mem. ſoc. nat. cur. moſq. 4. p. 62.

1701. *ARTEMISIA alpina.*

Synonyma adde: A. caucasica, Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 37. Hoffm. hort. moſq. a. 1808. n. 333.

A. rupeſtris. Marsch. caſp. app. p. 210.

Corollulae villis denſis totae coopertae.

1701*. *ARTEMISIA peduncularis.*

A. (receptaculo piloso) caule herbaceo ſimpliciſſimo, foliis albo-ſericeis acutis: inferioribus palmato-multifidis, ſum-

mis simplicibus, pedunculis axillaribus (sub)unifloris nudis folio longioribus, (corollulis hirsutis). *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 63. (sub Absinthio.)*

Habitat in faxis Caucasi orientalis subalpini versus fontes torrentis Chodjal. Floret Junio. 2

Simillima *A. mutellinae Willd.* (*A. rupestri Flor. franc. n. 3230*). Differt tantum pedunculis elongatis et insigni corollularum hirsutie, quae in *A. mutellinâ* apicem versus tantum pilis vagis pubescunt. *Pedunculi* inferiores quandoque biflori: *pedicello* floris lateralis terminali approximati breui. *Calyx* tomentosus: squamis interioribus apice scariofo nigricantibus.

Hujus quoque tribus est et habitu conuenit Sibiriae ulteriori indigena

* *ARTEMISIA (furcata)* receptaculo piloso, foliis incanis: radicalibus palmato-tripartitis quinquepartitisque petiolatis, laciniis linearibus; caulinis plerisque simplicibus, floribus axillaribus solitariis nutantibus, pedicellis calyce globofo lanato brevioribus.

Cauliculi palmares simplicissimi, basi glabriusculi, intra racemum lanuginosi. *Folia* radicalia pilis prostratis exilibus parum canescentia, caulina praeter unum alteramue ex infimis omnia simplicia. *Flores* brevissime pedicellati racemosi majores quam in praecedente et *A. mutellinâ*. *Calyx* valde lanatus: squamis latis margine nigricantibus. *Flosculi* numerosi flavescentes: corollulâ pilis paucis vagis. *Receptaculi* villi breues.

1703. GNAPHALIUM graueolens.

Nimis affine *Gn. arenario* et culturâ tentandum, ~~ante~~ sit hujus varietas ex loco natali subalpino.

1704. GNAPHALIUM *candidissimum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 38.*
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1494.

1706. GNAPHALIUM *dioicum*.

Synonymon adde: *Flor. dan. t. 1228.*

1707. GNAPHALIUM *rectum*.

Iterum conjungitur cum Gn. *syluatico* Linnaei a recentioribus: *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3116. Wahlenb. lapp. n. 380 et carp. n. 845.*

1707*. GNAPHALIUM *uliginosum*.

Gn. caule herbaceo ramoso diffuso lanato, foliis linearilanceolatis utrinque angustatis tomentosis, floribus terminalibus congestis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 1891. Flor. dan. t. 859. Engl. bot. 1194. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3117. Wahlenb. carpat. n. 847. Hall. hist. n. 151. Gmel. fib. 2. p. 105. n. 87.*

Helichrysum aquaticum ramosum, capitulis foliatis. Vaill. act. paris. a. 1719. p. 295.

Locis inundatis arenosis Tauriae rarius inuenitur. Floret Augusto, Septembri. ☉

1712. XERANTHEMUM *inapertum*.

Praeter calycis squamas interiores connuentes, exterioribus in disco tomentosis, nec undique glaberrimis, a X. annuo commode dignoscitur.

1715. *CONYZA squarrosa*.

Hanc floribus minoribus et calycibus pallidioribus quam in vulgari occurrere per Caucasum orientalem et in Iberiâ refert Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 63, mihi vero nostras ab europaeâ plane non diuersa apparuit.

1716. *CONYZA thapsoides*.

Synonyma adde: Schultes obs. p. 176. Cat. hort. gorenk. a. 1812. p. 38. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 994. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 42.

1718. *ERIGERON acre*.

Varietatem paniculato-corymbosam: floribus maioribus, secundum Steuenum in mem. mosq. 4. p. 63, in prouinciâ Schirvan et in Iberiâ australi occurrentem, in Tauriâ quoque a me obseruatam, similem varietati *E. alpini multiflorae hispidae*, refert *E. droebachense Flor. dan. t. 874*.

Pappus rutilus, semine pubescente longior.

1718*. *ERIGERON caucasicum*.

E. foliis integerrimis obtuse mucronatis: radicalibus oblongis petiolatis, caulinis cordato-ouatis sessilibus, caule paucifloro. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 63.

Habitat in Caucasi alpe Kaifchaur.

Planta pedalis, tota villis simplicibus patulis albis hirsuta, foliis caulinis basi dilatatis subamplexicaulibus ab omnibus affinibus dignoscenda. Flores E. alpini magnitudine, terminalis et unus alterue axillaris pedunculo longo caulem aequante fultus. Calyx hirsutus: squamis subulatis apice coloratis. Corollulae radii purpureae. Semina cinerascens pubescentia: longitudine pappi albidi.

1722. *SENECIO squalidus.*

Synonyma adde: *S. radio patente: flosculis ellipticis integerrimis, foliis pinnatifidis: laciniis sublinearibus distantibus. Smith brit. p. 883. Engl. bot. 600. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3172.*

Calycis squamae viginti angustae carinatae: acumine demum oblique torto.

1723. *SENECIO erucifolius.*

Varietas foliis magis dissectis accedit ad S. tenuifolium, ad quem citata icon Curtisi ableganda est; dignoscitur tamen foliorum magis villosorum segmentis semper latioribus et floribus majoribus. Calyx subdodecaphyllus: foliolis lanceolatis late albo-marginatis, in hoc sicut in S. tenuifolio et Jacobaeâ.

1725. *SENECIO Othonnae.*

Synonyma adde: *Cacalia (pinnata) caule herbaceo; foliis radicalibus bipinnatifidis, caulinis pinnatis: pinnis dentatis, superioribus confluentibus; corymbo composito. Willd. enum. hort. berol. p. 580. (in notâ.) Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 600.*

1726. *SENECIO nemorensis.*

Caulis superne valde paniculato-ramosus: junior hirtus, demum caluescens. Folia omnia subsessilia obtuse subduplicato-ferrata ciliato-scabra, subtus juniora parum hirta. Calyx junior praesertim, cum pedicellis, villosus ovatus, nec glaberrimus cylindricus ut in S. faracenicis. Radius calyce triplo longior quinqueflorus. Semina glabra.

1727. *SENECIO macrophyllus.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 39.
Besser catal. hort. cremen. a. 1816. p. 128.

In conuallibus regionum inferiorum tanaicensium passim copiosus.

1727*. *ASTER roseus.*

A. suffruticosus basi ramosissimus, foliis linearibus sessilibus integerrimis impunctatis glabriusculis, pedunculis terminalibus unifloris, calycibus discum aequantibus. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 245 et 4. p. 64. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 39.

Habitat sub Caucasi orientalis alpe Schadagh, in faxis circa pagum Sudur. Floret Junio. h

Caulis basis persistens lignosa breuissima multiceps. Caules hœrnotini cespitatim copiosi spithamaei dodrantaesque adscendentes graciles simplices teretes; alii steriles, alii uniflori sub flore nudiusculi. Folia copiosa: formâ foliorum Artemisiae Dracunculi, minora tamen, margine tantum scabriuscula. Flos speciosus, A. alpini flore paullo minor. Calyx glaber: squamis subulatis rectis spadiceo-viridibus anguste albo-marginatis. Radius multiflorus calyce duplo longior eleganter roseus, discus longitudine calycis.

1727**. *ASTER alpinus.*

A. caule unifloro, foliis integerrimis: radicalibus lanceolato-spathulatis, caulinis lanceolatis; calycinis squamis subaequalibus lanceolatis obtusiusculis. Linn. ed. Willd. 3. p. 2018. Jacq. austr. 1. p. 55. t. 88. Botan. magaz. 199. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 64. Wahlenb. carp. n. 869. Lam. et Decand. flor. franc. n. 3135. Hall. hist. n. 82.

Gmel. sib. 2. p. 173. n. 141. t. 73. f. 2. Amm. ruth. n. 214.

A. alpinus coeruleo flore siue septimus. Clus. hist. 2. p. 15.

In Caucasi praesertim orientalis alpibus passim nascitur. 2

1728. ASTER *pulchellus.*

Synonyma adde: Catal. hort. gor. a. 1812 p. 39.

A. niualis Adami. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 381.

In alpe Schadagh hunc vidit Steuen, secundum mem. mosq. 4. p. 64.

1729. ASTER *caucasicus.*

In monte Kaifchaur observatus a Steueno (in mem. mosq. 4. p. 64,) ubi et ego olim legi.

1730. ASTER *dracunculoides.*

Synonymon adde: Treuiranus in mem. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 154.

Hic, vel occurrens in Sibiria A. punctatus, sunt intelligendi, ubi de A. acris loquuntur peregrinatores rutheni; genuinus enim A. acris *Linnaei*, Galliae narbonensis et Italiae incolae, foliis potissimum cum A. dracunculoide, inflorescentia et floribus cum A. punctato conueniens, sed ab utroque pedicellis multifoliis nec tantum foliolo uno alteroue instructis aut plane nudis distinctus, non videtur per Rossiam nasci. Magis ab his alienus mihi ignotus est, quem pro A. acris *Linn.* descripsit *Willdenovius* in *spec. plant. 3. p. 2023.* Conferatur *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 469. n. 3138.*

1736. CINERARIA *caucasica*.

Variat caule bifloro: pedunculo laterali subaequante.

1737. CINERARIA *taraxacifolia*.

Pili omnium partium minuti glanduliferi patuli.

1738. CINERARIA *racemosa*.

Synonymon adde: *C. (caspica) racemo terminali simplici, foliis lanceolatis dentatis hirtis, pedicellis squamosis, corollulis radii suboctonis. Persoon enchirid. 2. p. 439.*

1740*. CINERARIA *fulva*.

C. floribus flosculosis, foliis dentatis: radicalibus spatulatis, caulinis oblongo-linearibus, floribus terminalibus aggregatis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 64.

Habitat in pascuis alpinis dittonis Kubensis circa China-lug. Floret Junio. ♀

Praeter defectum radii vix ullâ majoris momenti notâ a *C. aurantiacâ* discrepat. An varietas? Conferenda *C. capitata* *Wahlenb. carpat. n. 877.*

1741. CINERARIA *longifolia*.

Tota planta junior lanâ vagâ albâ pubescit, quae in adultâ evanescit. Caulis eximie sulcato-multangulus fistulosus. Calyx nigricans, junior pubescens, aetate glaber. Semina pubescunt in hac et affinibus.

1742. CINERARIA *parviflora*.

Synonymon adde: *Willd. enum. hort. berol. p. 893.*

1744. INULA *Oculus Christi.*

Hujus nominis planta, apud *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3144. Loisel. franc. p. 573*, diuersa a nostrâ est: habitu *Conyzae squarrosae*, foliis supra glabriusculis et calycis squamis apice sphacelatis, mihi quidem incognita.

1745. INULA *britannica.*

Definiatur: I. foliis oblongis amplexicaulibus subdentatis subtus sericeo-villosis, caule corymbofo villoso, calycinis squamis lanceolato-subulatis, florum radio calyce duplo longiore, pappo subsimplici.

Synonyma adde: *Aster orientalis. S. G. Gmel. it. 1. p. 155. t. 36. f. 1. Pallas in praefat. ad Gmel. it. 4. p. XXIV.*

Conyza media vulgaris. Clus. hist. 2. p. 21. (quoad iconem.)

1745*. INULA *dysenterica.*

I. foliis cordato-oblongis amplexicaulibus undulatis subdentatis subtus lanatis, caule corymbofo lanato, calycinis squamis subulato-fetaceis, florum radio calyce sesquilingiore, pappo calyculato.

I. foliis amplexicaulibus cordato-oblongis subtomentosis, caule villoso paniculato, squamis calycinis fetaceis. *Linn. amoenit. 1. p. 410. spec. ed. Willd. 3. p. 2091. Curt. lond. Flor. dan. t. 410. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3164. Hall. hist. n. 79. Pall. ind. taur. (quod synonymon sub J. britannicâ excludendum.)*

Conyza media Asteris flore lateo. C. B. Moris. hist. 3. p. 113. t. 19. f. 7.

Conyza prima. Tabern. Kraeuterb. p. 1243.

Crescit ad fossas aquosas per Tauriam meridionalem et in Iberiâ.

Varietatem tauricam valde ramosam, flore quidquam minore, specie non distinguo. In hâc, sicut in I. Pulicariâ, *pappus exterior* cupularis brevissimus, secundum quem Pulicariam ab Inulâ genere separat Gaertnerus (*fruct. 2. p. 461. t. 173*) pereuidens est: et quidem aequè in plantâ australioris Germaniae ac in taurico-caucasicâ, quas comparavi; secus in affini I. britannicâ. Gmelinus in *florâ sibiricâ 2. p. 180 sub n. 147* I. dysentericam et britannicam conjunxit; *synonyma* quae adducit sunt prioris, *descriptio* autem potius posterioris.

1746. INULA *montana*.

Species I. Oculo Christi omnino proxima, et sedulo comparanda, anne varietas sit ex loco natali sterili; quod quidem, non solum secundum caucasica specimina, verum etiam comparatis speciminibus gallicis atque hispanicis moneo.

1748. INULA *grandiflora*.

Synonymon adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40.*

In alpe Kaischaur obuia, teste Steueno in *mem. soc. nat. eur. mosq. 4. p. 64.*

1749. INULA *glandulosa*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40.*

Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1739.

Eandem in Caucasi alpe Schadag legit Steuen *mem mosq. 4. p. 64.*

Floris magnitudine I. *grandiflorae* non cedit; differt vero ab eâ, praeter *folia* haud serrata, *pube* caulis atque *foliorum* albidiore et *calycis* lanâ atrofuscâ nec fulvâ. Steuen.

1752. *INULA germanica.*

Definiatur: I. undique villosa, foliis cordato-lanceolatis sessilibus: infimis subdentatis, corymbo composito glomerato-multifloro, calycibus subtomentosis.

Ab hac distincta est „I. (*media*) pilosiuscula, foliis cordato-lanceolatis sessilibus: infimis subdentatis, corymbo subsimplici conferto, calycibus pilosis,, quoad habitum, pubem et floris magnitudinem inter I. germanicam et salicinam veluti media. *Differt* a priore *pube* omnium partium in uniuersum parciore; *corymbi* ramis paucioribus subunifloris flore longioribus, nec multifloris: *pedicellis* flori aequalibus aut breuioribus; *floribus* duplo fere maioribus. Ab I. salicinâ *dignoscitur* praesentiâ *pubis* per totam plantam, *corymbo* confertiore, *floribus* duplo minoribus: radio breuiore, *calycibus* pilosis: nec squamis tantum ciliatis. Hujus Inulae specimina in Poloniâ australi lecta nuper mecum communicauit Cl. *Besser*, quae quidem apud auctores sub I. germanicâ *Linn.* hucusque latuisse videtur; unde passim commemorata I. germanicae cum salicinâ similitudo, quae, quoad genuinam I. germanicam vix ulla, quoad I. mediam omnino in oculos cadit. Quaero, an *Willdenouius* apud *Linn. spec. 3. p. 2100*, I. germanicam et mediam nostram ante oculos habens, priorem pro nouâ I. orientali, posteriorem vero pro I. germanicâ recensuerit.

1754. *DORONICUM austriacum.*

Synonyma adde: *D. macrophyllum. Cat. hort. gorenk. a. 1812, p. 40.*

D. altissimum Petasitidis folio, flore maximo. Tournefort. cor. p. 37?

Frequens in syluis versus cacumen montis thermas Constantinomontanas iudentis.

Folia caulina latiora magisque rotundata quam in plantâ europaeâ, supra basin fere ad neruum medium usque excisa; hinc auriculis apparent instructa maximis. Quoad reliqua ab europaeo non differt.

1755. DORONICUM *caucasicum*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40.

D. (*orientale*) glabrum, foliis radicalibus cordatis profunde dentatis, caulinis oblongis amplexicaulibus, caule subunifloro. *Willd. enum. hort. berol. p. 898. Hoffm. in comment. soc. physico-med. mosq. I. p. I. p. 8.*

Variat caule monophyllo et 2-4-phylo, unifloro et 2-3-floro: pedunculis lateralibus elongatis subaequantibus.

1757. PYRETHRUM *caucasicum*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40.

Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2619.

Chrysanthemum alpinum. Marsch. casp. p. 211.

Seminum coronula subquadriloba: duobus majoribus.

Prostat in herbario Tournefortiano sub phrasi: *Chamaemelum cappadocicum foliis pinnatis.*

1758. PYRETHRUM *sericeum*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. ruth. 2. t.

78. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 877. (sub Chrysanthemo.)

Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 113.

Videndum an vere differat a *Chrysanthemo argenteo* L.

1760. PYRETHRUM *praecox*.

Synonymon adde: P. pumilum. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40.

Circa Astrachan legit D. Blum.

1761. PYRETHRUM *roseum*.

Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. ruth. 1. t. 34. Willd. enum. hort. berol. p. 905. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40. (sub Chrysanthemo.)

Chrysanthemum coccineum. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 868.

1762. PYRETHRUM *carneum*.

Synonymon adde: Chrysanthemum coccineum. Botan. magaz. 1080.

Buxbaumii icon allegata certe hujus est, sed synonymon Tournefortii, secundum Buxbaumium huic adscriptum, potius praecedens spectare videtur, huc vero pertinere: Bupthalmum orientale Tanaceti folio ampliore, flore magno suauerubente et albo Tournef. cor. p. 37.

In sylvis caeduis altioribus ad montem thermas Constantinomontanas fundentem, porro ad latera montis Beschtau et circa acidulam Nartsanensem quoque reperitur.

1763. PYRETHRUM *corymbosum*.

Varietatem macilentam foliis argutius incisiss, nec propriam speciem exprimere statuo: „P. (tenuifolium) foliis radicalibus bipinnatis: pinnis linearibus pinnatifidis, laciniis „linearibus subintegerrimis, floribus corymbosis, pappo dentato

„Willd. enum. hort. berol. p. 906.,, nam praeter folia in minore planta etiam minora nullum percipio discrimen.

1763*. PYRETHRUM *Parthenium*.

P. foliis pinnatis: pinnis oblongis pinnatifidis dentatis obtusis, summis confluentibus; corymbo composito multifloro, florum radio disci longitudine.

P. foliis pinnatis: pinnis oblongis obtusis pinnatifidis dentatis, summis confluentibus, caule ramoso, floribus corymbosis radio calyce fere duplo longiore, pappo dentato. Linn. ed. Willd. 3. p. 2155. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3215.

Matricaria (*Parthenium*) foliis compositis planis: foliolis ovatis incisis, pedunculis ramosis. Linn. hort. cliff. p. 416. Flor. dan. t. 674. Hall. hist. n. 100. Kniph. ectyp.

Crescit in pomariis Tauriae meridionalis circa Alupkam, et in Iberiâ mediâ. Floret aestate. ♀

1764. PYRETHRUM *parthenifolium*.

Synonyma adde: Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2627. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 113.

Chrysanthemum (*praealtum*) foliis pinnatis, foliolis ovato-lanceolatis obtuse dentatis, caule multifloro. Vent. hort. cels. t. 43. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40.

ad β . P. (*puluerulentum*) foliis pinnatis puluerulento-canescentibus: foliolis pinnatifidis obtusis dentatis, pedunculis subcorymbosis, pappo dentato. Willd. enum. hort. berol. p. 906. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 39. Besser cat. hort. cremen. a. 1816. p. 113.

P. fruticulosum. Schultes obs. p. 181.

P. argenteum Adami. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2618.*

1764*. *PYRETHRUM leptophyllum.*

P. foliis pubescentibus bipinnatis: pinnulis bipinnatifidis pinnatifidisque, lacinulis brevissimis acutiusculis; paniculâ pauciflorâ subcorymbosâ.

P. leptophyllum. Steuen manuscr.

Habitat in Caucasi orientalis subalpinis, circa Chinalug.

Planta circiter pedalis tota pube breui vestita fordide viridis subincana. Folia similia foliis Caucalidis dancoidis, circumscriptiōne oblonga: pinnis basin et apicem versus diminitis. Pinnulae profunde dissectae: lacinulis admodum parvis. Pedunculi elongati subramosi nudi in corymbum depauperatum digesti. Elos magnitudine Anthemis Cotulae. Calyx parum pubescens: squamis oblongis acutiusculis subcarinatis, interioribus margine lato scariofo hyalino auctis. Radius albus. Receptaculum nudum, de cujus sicut de seminum formâ ex sicco mihi non constat.

1766. *PYRETHRUM achilleifolium.*

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 40.

1769. *ANTHEMIS iberica.*

In alpibus Caucasi orientalis circa Chinalug nuper a Steueno lecta.

1770. *ANTHEMIS fruticulosa.*

Definiatur: A. niueo-tomentosa, caulibus unifloris, foliis petiolatis: inferioribus bipinnatis, superioribus pinnatis,

lacinulis linearibus abbreviatis; corollulis radii apice dilatatis, radice transversali fibrosâ.

1770*. ANTHEMIS *saxatilis*.

A. fericeo-tomentosa, caulibus unifloris, foliis petiolatis pinnatis: pinnis inferiorum tripartitis, summis indivisis, lacinulis linearibus; corollulis radii utrinque angustioribus, radice rectâ apice ramosâ.

A. foliis petiolatis pinnatifidis subtomentosis: laciniis linearibus simplicibus subacutis, caulibus erectis apice nudis unifloris. *Decand. synopsis. p. 291. Persoon enchirid. 2. p. 465.*

Occurrit in Tauriae meridionalis lapidosis. ♀

Habui olim pro varietate macilentâ A. fruticulosae, sed nunc, suadente amiciss. Steueno, specie separo et cum A. saxatili *Decand.* conjungo. Dignoscitur a priore habitu in univsum minore gracilioreque, pube omnium partium minus densâ, foliis minus compositis: lacinulis longioribus, floribus quidquam minoribus, calycinis squamis intimis margine scariofo minus dilatato cinctis, corollulis radii angustioribus: denticulis apicis angustati minoribus, radice tenuiore et folia caulesque lateraliter in cespitem vix proferente.

1771. ANTHEMIS *altissima*.

Foliis et floribus proxime ad A. Cotam accedit. *Palcae* basi minus dilatatae. Sed Cotam L. non differre ab altissimâ suspicatur *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 481.*

1773. ANTHEMIS *Cotula*.

Synonymon adde: *Flor. dan. t. 1179.*

1773*. *ANTHEMIS arvensis*.

A. receptaculis conicis, paleis lanceolatis, seminibus coronato-marginatis, foliis bipinnatis: laciniis lanceolato-linearibus. Linn. ed. Willd. 3. p. 2180. Flor. dan. t. 1178. Smith brit. p. 905. Engl. bot. 602. Gaertner fruct. 2. p. 426. t. 168. (sub Chamaemelo.) Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3260. Hall. hist. n. 103. Poll. pull. n. 816.

Cotula prima, Tabern. Kraeuterb. p. 70.

In Tauriae ruderatis, circa oppida et pagos minime rara, nec per Caucasum exulat. ♂ ☉

Apud nos semper magis minusve canescit, interdum fere sericeo-tomentosa. *Pinnae* ordine minus regulari dispositae quam in *A. altissimâ* et *austriacâ*: *lacinulis* parcius mucronato-denticulatis. *Paleae* lanceolatae: mucrone marginem scariosum parum supereminente, circiter longitudine flosculorum. *Semina* parva striata, margine subintegerrimo angustissimo coronata. Confusam olim cum affinibus habui.

1774. *ANTHEMIS peregrina*.

Habitu et floribus proxime ad A. arvensem accedit.

1774*. *ANTHEMIS rigescens*.

A. foliis bipinnatifidis: laciniis lanceolatis subdentatis rigidis, paleis oblongis acuminatis. Willd. icon. hort. berol. 1. t. 62 et enum. p. 909. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 41. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 12.

A. tinctoriae varietas, foliorum laciniis brevioribus, latioribus et obtusioribus. *Flor. taur. cauc. sub n. 1775. (in notâ.)*

In Caucasi subalpini collibus herbidiis apricis passim reperitur. Floret aestate. ♀

Differt a varietate albiflorâ *A. tinctoriae* (*A. caucasica* Hort. halens.) habitu firmiore, pube caulis atque foliorum parciore, pinnis latioribus planis subbiferratis, floribus quidquam majoribus: radio constanter albo. *Paleae* angustae subulatae eximie cuspidatae longitudine circiter flosculorum disci et *semina* margine angusto subrepando coronata in hac et in *A. tinctoriâ*.

„*A. (caucasica)* foliis pinnatis subcarnosis planis: pinnis „grosse ferratis, ferraturis dentatis *Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 832*„, ex feminibus horti *Gorenkensis* enata, videtur esse mera *A. rigescentis Willd.* varietas.

1775. *ANTHEMIS tinctoria.*

Hujus varietatem β : radio albido spectat „*A. (caucasica)* „caule villosiusculo erecto ramoso, foliis sessilibus carnosissimis pinnatis: pinnis decurrentibus inaequalibus, superioribus dentato-mucronatis. *Henckel a Donnersm. plant. select. hort. halens. p. 9*„

1776. *ANTHEMIS Marschalliana.*

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 41.*

Chrysanthemum Biebersteinianum. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 866.

In *Caucasi orientalis* alpibus *Schadagh* et *Tyfendagh* nascitur, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 65*; nuper quoque in montibus circa acidulam *Nartfanensem* lecta est.

Paleae lanceolatae flosculis disci subaequales, apice laterali dentato-lacerae, mucrone medio longiore debili. *Semina* compresso-tetragona: margine apicis vix protuberante, coronulâ nullâ.

1777. *ANTHEMIS Rudolphiana.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 41. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 238.

1779. *ACHILLEA grandiflorâ.*

Synonyma adde: Willd. enum. hort. berol. p. 912. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 41. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 2.

A. (leucanthema) foliis (integerrimis) linearibus, caule ramofissimo, ramis virgatis foliosis, flosculis radii multis calyce majoribus. Persoon enchirid. 2. p. 467.

Anthemis ptarmicaefolia. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 236.

1780. *ACHILLEA biferrata.*

In subalpinis Caucasi orientalis et nuper in Iberiâ circa Tiflin lecta est.

1783. *ACHILLEA taurica.*

Nimis affinis A. leptophyllae, quâcum mediante varietate: corymbo magis conferto, floribus minoribus: radio aureo, conjungi videtur.

1784. *ACHILLEA micrantha.*

Varietas foliis tenuius dissectis, florum radio intensius luteo in campestribus ad Caucasum septentrionalem circa Mosdok et Georgiewsk occurrit. Conferatur ad hanc Treviranus in mem. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 154.

1786. *ACHILLEA Eupatorium.*

Synonyma adde: Schultes obs. p. 184. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 15. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 2.

* *Achillea glomerata* (*A. compacta* Willd. *spec. plant.* 3. p. 2506), in Bessarabiâ circa Bender et alibi nascens, floribus flosculosis cum *A. Eupatorio* conueniens, lanâ omnium partium fordide albâ densâ et praesertim foliis *A. Millefolio* similibus longe discrepat.

1787. *ACHILLEA filicifolia.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 41. Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 2.

Corrigatur error ad calcem descriptionis nostrae: pro *Tanaceto incano* Willd. ponendo *T. angulatum*.

439*. *ECLIPTA*. Receptac. paleaceum. Pappus o. Corollulae disci quadrifidae. Semina apice obsolete dentata.

1790*. *ECLIPTA erecta.*

E. erecta pilis prostratis hirta, foliis oblongo-lanceolatis utrinque attenuatis remote ferratis sessilibus, pedunculis alternatim axillaribus geminatis,

E. caule erecto strigoso, foliis oblongo-lanceolatis sessilibus remote ferratis. Linn. ed. Willd. 3. p. 2217. Vahl. symb. 1. p. 74. Schultes obs. p. 187. Dill. elth. f. 137. Gaertn. fruct. 2. p. 441. t. 169.

In ipsis Florae nostrae limitibus, circa ostia Cyri fluminis nuper lecta est. ☉

1793. BUPHTHALMUM *cordifolium*.

Synonymon adde: *Inula (caucasica)* foliis radicalibus amplis cordatis duplicato-ferratis pubescentibus: caulinis amplexicaulibus. *Persoon enchirid. 2. p. 450.*

S Y N G E N E S I A.

F R U S T R A N E A.

1795. CENTAUREA *moschata*.

In varios hortos botanicos peruenit ex feminibus Caucasicae sub nomine *C. glaucae*: *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 764. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36. Tenore hort. neap. a. 1813. n. 1037.* Ego vero hucusque nullum inter hanc caucasicae et vulgo in hortis cultam *C. moschatam* discrimen eruere potui.

Ad Cyrum fluvium, in glareosis dittonis Schekensis etiam occurrit, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 65.*

Semina pubescentia cinerea: hilo laterali, pappo ipse paullo breviori subpaleaceo albido.

1796. CENTAUREA *alata*.

Synonymon adde: *C. babylonica* et *acuta*. *Marjch. casp. p. 82 et app. p. 211.*

In collibus supra Schamachi nouum copiosam vidit *Steu-uen mem. mosq. 4. p. 65.*

1798. CENTAUREA *phrygia.*

Tres complectitur *varietates*: 1) *ramosam*, squamis baseos calycis pubescentibus: ciliis parum elongatis haud recuruatis, radio floris mediocri, ad Caucasum vulgarem, a quâ non distinguo cultam in hortis botanicis *C. vochinensem Bernhardi*; 2) *ramosam*, squamis baseos calycis etiam infimis recuruato-plumosis: omnium ciliis longioribus magis nigrescentibus, radio floris quidquam maioris insigni; in regionibus de quibus loquimur raram, sed in septentrionalibus sicut circa Mosquam obuiam; 3) *subunifloram*: squamis calycinis omnibus apice latius nigro-appendiculatis (dum in binis praecedentibus cilia squamarum apiculo tenui subulato basi nigrescenti adhaerent): ciliis magis etiam quam in secundâ elongatis, flore adhuc majore insigniter radiato, pedunculo sub flore valde incrassato, in subalpinis circa acidulam Nartfana lectam, quam pro *C. pectinatâ* (quae tamen non est) cultam vidi. Quoad folia atque pubem nulla inter has *varietates* discrimina animaduerto; in omnibus calycinae squamae intimae appendiculo latiore nigricante sublacero terminatae.

Secundum notas a *Wahlenbergio* in *florâ carpaticâ* p. 280 in medium prolatas nostra planta potius ad *C. nigram Linn.* floribus flosculosis vel radiantibus, sicut magnitudine apicis nigrescentis et longitudine ciliorum in squamis calycinis *variantem* pertineret, quam ad *C. phrygiam Linn.* apice squamarum calycinarum omnium concolore: plumis canescentibus praeditam et Heluetiae alpibus indigenam. *Varietatem* nostrae tertiam, radio tamen destitutam, sistere quoque videtur *Cyanus niger Gaertn. fruct. 2. p. 382. t. 161.*

1799. *CENTAUREA salicifolia*.

*Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.
Besser. cat hort. cremen. a. 1816. p. 34.*

*Flores minores quam in C. phrygiae varietate primâ,
calyx angustior: squamarum ciliis breuibus. Semina albida
glabra: pappo obsoleto ex pilis paucis breuissimis albidis.*

1800. *CENTAUREA trichocephala*.

*Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 797. Besser cat. hort. crem.
a. 1816. p. 35.*

*In Tauriae campestribus et in Bessarabiâ quoque oc-
currit.*

*C. capillata Linnaei comparanda et diagnosi stabilien-
da est.*

1801. *CENTAUREA ochroleuca*.

*Synonyma adde: Marsch. cent. plant. rar. ruthen. I.
t. 46. Botan. magaz. 1175. Gûldenst. it. I. p. 426, 429.
Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 65. Catal. hort.
gorenk. a. 1812. p. 36. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816.
p. 34.*

*C. leucantha Adami. Hoffm. hort. mosq. a. 1808.
n. 767.*

*Corolla alba rarius coerulea, secundum Steuen loc. cit.,
hinc nomen triviale Adami apud Hoffm. loc. cit. melius.*

1801*. *CENTAUREA cheiranthifolia*.

C. calycibus ferratis, foliis tomentosis lineari-lanceolatis

subdecurentibus: inferioribus pinnatifido-dentatis, superioribus integerrimis; caulibus unifloris ascendentibus.

C. calycibus ferratis, foliis tomentosis: radicalibus pinnatifidis, caulinis sessilibus linearibus subdentatis, caule unifloro. Willd. phytogr. 12. p. 42. t. 17. f. 2. Linn. ed. Willd. 3. p. 2289.

Cyanus orientalis angustifolius incanus, flore magno citrino. Tournef. cor. p. 32. (ex autopsiâ herbarii Vaillantii.)

Crescit in alpestribus Caucasi orientalis. D. Steuen. 2

Planta tota uti Cheiranthus incanus pube molli albicans. Varietas forte C. ochroleucae, à quâ praeter tomentum tantum differt foliis angustioribus breviter angusteque decurrentibus: summis subsessilibus. Caeterum in utrâque folia radicalia et infima caulina saepe sunt basi pinnatifido-dentata: dentibus in foliis altius per caulem dispositis diminutis, superiorum plane nullis. Flos exacte C. ochroleucae.

1802. CENTAUREA *axillaris.*

Apud nos semper pube arachnoideâ magis minusve pubescit et saepius ramo uno alterove laterali florifero, quam caule simplici unifloro occurrit. Quoad calycem in duas praecipue varietates discedit:

a. Calycis squamis late nigro-marginatis: ciliis apice albis.

C. mollis. Besser galic. n. 1066. Catal. hort. crem. a. 1811. suppl. 3. p. 7.

C. axillaris. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 33.

C. stricta. Waldst. et Kit. rar. hung. 2. t. 178.

β. Calycis squamis anguste nigro-marginatis: ciliis totis albis.

C. axillaris caucasica. *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*
Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 34.

C. senfana. *Villars delph. 3. p. 52.*

Has hand absque jure cum *C. montanâ Linnaei* conjungunt *Wahlenberg carpat. n. 899 et Flora francica n. 3044.*

1803. *CENTAUREA depressa.*

Synonymon adde: C. pygmaea Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 783.

Annua vel biennis certe est, quandoque erecta semipedalis: caule superne ramis nonnullis unifloris, sic *C. Cyano similior.*

1806. *CENTAUREA arenaria.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.
Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 35.

Varietas in fabuletis Ucraniae et in Podoliâ australiore occurrens, floribus nonnihil majoribus, calycibus latioribus: squamarum ciliis longioribus, ad C. paniculatam accedens, dignoscitur ab hâc calycibus magis iucanis: squamis in uniuersum angustioribus subtrinerviis nec subquinqueneruiis, apice minus nigro-sphacelatis, saepius dilute tantum fuscescentibus et seminum pappo quidquam longiore.

1807. *CENTAUREA declinata.*

C. calycibus ciliatis subbracteatis, foliis utrinque tomentoso-lanatis dissectis: laciniis ovatis undulatis, foliorum inferiorum inciso-lobatis; caulibus lanatis declinatis unifloris.

C. Cineraria. Flor. taur. cauc. n. 1807. (exclusis synonymis praeter Pallasii.)

C. Cineraria taurica. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 65.

Occurrit etiam in Iberiâ. *D. Wilhelms.*

Recte monet *amiciff.* Steuen loc. cit. tauricam nostram a genuinâ *C. Cinerariâ Linnaei*, ex relatione Steueni in collibus ad mare Caspium circa Tarku obuiâ, a me vero hucusque inter taurico-caucasicas non visâ, specie differre. Recedit caulibus pluribus simplicibus declinatis unifloris vix folia radicalia superantibus, nec unico recto elongato ramoso multifloro; tum foliorum in uniuersum minus tenuiter dissectorum lobis latioribus. Propius accedit ad indiuidua humilia *C. dealbatae* et imprimis ad varietates *C. sibiricae* incanas foliis dissectis praeditas.

1808*. *CENTAUREA leucophylla.*

C. calycibus ciliatis, foliis dissectis supra villosis subtus tomentoso-albis: laciniis ellipticis subdentatis, foliorum inferiorum inciso-lobatis; caulibus tomentosis rectiusculis unifloris: pedunculo elongato subnudo.

C. Cineraria caucasica. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 65.

Ad latera collium per promontorium Caucasi septentrionale passim nascitur, circa thermas Constantinomontanas frequens. Floret Junio, Julio. ♀

Habitu et foliis accedit ad varietatem humiliorem C. dealbatae foliorum laciniis latioribus praeditam, quâcum confusam habueram, sed nunc monente Steueno l. c. specie distinguo. Dignoscitur tomento albo caulis et paginae superioris foliorum in uniuersum copiosiore: his adultioribus demum superne virentibus; caule graciliore, sub flore, praeter squamam unam alteramue parvam, longe nudo; flore nonnihil minore,

calyce quidquam angustiore basi incano: squamis minus dilatatis atque fuscescentibus.

1809. *CENTAUREA dealbata*.

Synonyma adde: Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 65. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 758. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 34.

Addenda *varietas* γ . *ramosa multiflora: foliorum valde dissectorum laciniis parvis, quam ex Iberiâ habeo. Modo crescendi haec ad C. Cinérariam L. accedit, sed defectu tomenti albissimi in caule foliorumque paginâ superiore et rotunditate laciniarum in foliis locum sibi inter varietates C. dealbatae vindicat.*

1810. *CENTAUREA trineruia*.

Synonymon adde: C. amara. Marsch. casp. app. p. 211.

In campis elatis Borystheni vicinis circa Catherinoslaw etiam reperitur.

1813. *CENTAUREA macrocephala*.

Synonyma adde: Botan. magaz. 1248. Schultes obs. p. 189. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 769. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 34.

Collibus herbidis circa Gandscham familiaris, referente Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 249.

1814. *CENTAUREA orientalis*.

Omni Rossiae meridionali usque in Ucraniam, locis elatioribus herbidis apricis perquam familiaris est. Cilium

terminale in appendiculo squamarum calycinarum saepe in spinulam parvam rigescit.

1818. *CENTAUREA splendens*.

In arenosis ad Hypanin circa portum Nikolaew occurrit. Varietatem flore albo vel pallide-luteo in inferiore Tanais regione et in transvolgenibus obviam exprimit: *C. calycibus membranaceis, caule ramosissimo, foliis pinnatis laciniis linearibus. Gmel. sib. 2. p. 87. n. 68. t. 39. f. 1.*

1819. *CENTAUREA nitens*.

Synonyma adde: Catal hort. gorenk. a. 1812. p. 36. Hoffm. hort. mosq. a. 1808 n. 775.

Flores omnes hermaphroditii fertiles. Semina quadrangula fusca punctulato-scabra: hilo albo haud vere laterali, pappo ipsis longiore sordide albo deciduo: pilis inaequalibus scabris basi in annulum connatis. Est igitur anomala in hoc genere species, quamvis calycis structuram conveniat; cui nullam analogam nosco.

1821. *CENTAUREA Adami*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 748. Besser cat. hort. crett. a. 1816. p. 33.

C. solstitialis. Marsch. casp. app. p. 211.

Flora taur. cauc. T. III.

1823. CENTAUREA *Calcitrapa*.

Varietatem spinis calycis debilioribus basi longius ciliato-spinulosis ex planis ad ostia Cyri habeo. Semina pappo carere obseruant Gaertner, Pollich, Decadolle etc., quae apud nos pappo breui albo praedita sunt.

1825. CENTAUREA *parviflora*.

C. parvifloram Desfont. a „*C. (diffusâ)* calycibus ciliato-spinosis exiguis, foliis radicalibus lyratis, caulinis angustis subintegris, caule diffuso ramosissimo Lamarck enc. „loc. cit.„ separat Clariss. Persoon enchirid 2. p. 487; haec quidem nostra est, et fortasse non diuersa a *C. squarrosâ* Willdenouii.

1826. CENTAUREA *ouina*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 36.*
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 776. *Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 34.*

Affinis huic, in Bessarabiâ et in Podoliâ australiore occurrens *C. virgata* Lam. dignoscitur foliorum laciniis omnibus angustioribus saepe reuolutis, corymbis longe confertioribus ob breuitatem pedicellorum calycis longitudinem aegre attingentium, calycibus quilibet angustioribus, qui rigiditate ciliorum in squamis tam terminalium quam lateralium variant. Flosculi omnes subaequales, sicut in hac, ita quoque in *C. ouinâ*. His *C. paniculata* Loiseleur franc. p. 594 et Savi plant. etrusc. p. 188 perquam affinis esse videtur, immo Cl. Savi l. c. synonymon Gmelini sub *ouinâ* apud nos citatum suae adscribit.

1828*. *CENTAUREA cichoracea*.

C. calycibus (simplicissime) setaceo-spinosis, foliis decurrentibus indivisis ferrato-spinosis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 2325. Steuen in mem. soc. nat. tur. mosq. 4. p. 66.*

Jacea foliis cichoraceis, caule alato, flore purpureo. *Ray suppl. 203. Till. pis. 84. t. 27.*

In agris restibilibus ditionis Caucasi orientalis Kubensis, circa pagum subalpinum Sögyb et in alpestribus supra Chinalug frequens. ♀

Caulis simplicissimus uniflorus vix spithamaeus. *Folia* lanceolata inaequaliter ferrata: ferraturis mucrone breui rigido subpungente, glabra late per caulem decurrentia. *Flos* magnitudine floris *C. Benedictae* purpureus parum radians. *Calycis* squamae lanceolatae, in spinam longam setaceam patentem desinentes, interiores sensim longiores molliores. An italica planta identica sit nequod dijudicare, quum nec mihi licuerit *Tillii* opus comparare, conveniant tamen characteres dati et folia plane cichoracea sunt.

SYNGENESIA.

NECESSARIA.

442*. CALENDULA. Recept. nudum. Pappus nullus. Cal. polyphyllus, aequalis. Semina irregularia, arcuata, seu dorso incrassata.

1828*. CALENDULA *aruensis*.

C. seminibus cymbiformibus incuruatis: exterioribus lanceolato-fubulatis dorso muricatis. *Linn. ed. Willd. 3. p. 2339. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3202. Poll. pal. n. 829. Besser galic. n. 1073. Schkuhr bot. 3. t. 265. Gaertn. fruct. 2. p. 421. t. 168. Hall. hist. n. 94. Tabern. Kraeuterb. p. 713.*

Planta haec, per Europam saltem australiorem minime rara, Florae nostrae ultimos tantum limites circa Cyri ostia intrat; alibi mihi per Rossiam spontanea non occurrit. ☉

1829. MICROPUS *erectus*.

Varietas caulibus valde ramosis diffusis reperitur in glareosis Tauriae meridionalis.

SYNGENESIA.

SEGREGATA.

1830. ECHINOPS *sphaerocephalus*.

Varietatem ex Caucaso orientali (E. strigosum Marsch. casp. app. p. 211) foliis valde dissectis, calyculo majore: squamis exterioribus brevioribus cuneiformibus discedentem respicit fortasse E. persicus Steueni Fischer in cat. hort. gorenk. a. 1812. p. 37. Pili basin calyculi cingentes ramosi; veluti squamae abortivae, quarum quod substantiae demtum, ciliis marginalibus accessisse diceres. Calyculi squamae ad lentem potissimum punctis plurimis inaequales, apice sunt concolores: ciliis marginalibus a medio ad apicem, squamam non superantibus.

1831. ECHINOPS *ruthenicus*.

E. caule ramoso; foliis supra glabris subtus albo-tomentosis, pinnatifidis: lobis incisis spinosis; capitulis globosis, calyculis basi pilosis, squamis apice coloratis: ciliis marginalibus simplicibus squamâ brevioribus.

E. Ritro ruthenicus. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 37. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 52.

E. tauricus. Willd. enum. hort. berol. suppl. p. 62?

Est *E. Ritro botanicorum rossicorum*, nec non *Repertorii botanici anglici n. 932*, sed distinctus videtur a cognomine plantâ Europae occidentalis radice vivaci, caule magis ramoso, capitulis majoribus, et praesertim calyculo, ut in praecedente, basi piloso, qui in *E. Ritro occidentali* (*Lam. et Decand. flor. franc. n. 3001*) pilis destituitur. Pro nostri varietate per culturam giganteâ haberem, e feminibus a me olim *Hosio* communicatis Vindobonae enatum „*E. (paniculatum)* foliis rugosis squarrosis pinnatifidis supra glabris inferne glauco-tomentosis, caule ramosissimo *Jacq. fl. eclog. p. 72. t. 79*„; nisi cilia squamarum calyculi describerentur plumosa, quae in nostro sicut in *E. sphaerocephalo* vix ad lentem apparent ferulatae. Pili rari glanduliferi in squamis calyculi nec nostro defant.

Subnecto perelegantem, ulteriori Sibiriae peculiarem speciem, vix dodrante majorem, tomento copioso niueo caulibus et paginae inferioris foliorum insignem: capitulis *E. sphaerocephalo* similibus, quae mihi est.

* *ECHINOPS humilis.*

E. caule subramoso, foliis oblongis supra villosis subtus niueo-lanuginosis: inferioribus pinnatifidis, superioribus remote spinoso-dentatis; capitulis globosis, calyculis ciliatis: ciliis squamam superantibus.

G Y N A N D R I A.

M O N A N D R I A.

1832. ORCHIS *bifolia*.

Varietatem singularem elatiorem latifoliam: floris cornu longitudine tantum germinis, bracteis flore longioribus, inter arbuta ad riuum Podkumok prope Castellum Georgopolitanum Majo legi. Tali varietate visâ tuto nunc huic speciei adscribo iconem Florae danicae t. 235, de quâ etiam dubitauerat Cl. Besser flor. galic. 2. p. 212.

1833. ORCHIS *sphaerica*.

In Caucaso cisalpino nuper quoque circa montem Beschtau lecta est.

Petala tantum tria superiora clauato-appendiculata, duo interiora breuiora acuta. Affinitas caeteram cum O. glabosâ summa.

1834. ORCHIS *pyramidalis*.

Synonymon adde: O. pratensis angustifolia latissima, floribus rubellis, calcaribus longis. Buxb. cent. 3. p. 3. t. 4.

Varietas perquam vegeta: spicâ valde elongatâ, flore quoque nonnihil majore et germine longiore ad latera graminosa

montis thermas Constantinomontanas fundentis reperitur. *Varietatem albo flore, quam vidit in Alsatia Mappi, in Imeretia observavit Güldenstaedt ii. 1. p. 406.*

1835. ORCHIS *cassidea*.

O. coriophora. Flor. taur. cauc. n. 1835. (exclusis synonymis praeter Pallasii.)

Quum petala omnia sint in cucullum connata: denticulis tantum apicis liberis, et praeterea odor cimicinus in nostram exulet, eam specie modo ab *O. coriophora* separo, quamvis affinitatem naturalem utriusque maximam perspiciam.

1836*. ORCHIS *laxiflora*.

O. bulbis indivisis, nectarii labio trilobo crenulato: lateralibus productioribus, petalis patentibus. Lamarck dict. enc. bot. 4. p. 553. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2011.

O. (ensifolia) labello obcordato denticulato, petalis patentibus, cornu ascendente (germine triplo breuiore), foliis lineari-ensiformibus. Linn. ed. Willd. 4. p. 25. Villars delph. 2. p. 29.

O. morio foemina procerior maiore flore. Vaill. paris. t. 31. f. 33. 34.

O. minor angustifolia in supremam parte longis foliis. J. Bauh. hist. 2. lib. 19. p. 765.

β. O. (palustris) bulbis indivisis, nectarii labio inverte triangulari apice obiter trilobo: lobis rotundatis, medio emarginato, cornu obtuso, petalis obtusis: exterioribus patulis. Jacq. ic. rar. 1. t. 181. Linn. ed. Willd. 4. p. 26.

Tam in Tauria meridionali quam in Iberia occurrit. 2

Proxima quoad habitum et flores *O. masculae*, nec *O. Morioni*, ad quam obtusitate petalorum accedit, et pro cuius

varietate habet *Willdenow loc. cit.* Differt ab *O. masculâ* foliis angustioribus acutioribusque, floribus paullo majoribus et labelli lobis lateralibus intermedio majoribus. Hic lobus, ubi valde brevis est vel plane oblitteratus, sistit *O. laxifloram* *Lam. morckii*; ubi vero lateralibus magnitudine parum cedit, *O. palustrem* *Jacquini* exhibet. Apud nos utraque varietas promiscue reperitur.

1837*. *ORCHIS ustulata.*

O. labello tripartito: laciniis linearibus punctato-scabris, mediâ bipartitâ; petalis erectis acutis, cornu uncinato germine triplo breuiore, bracteis germen subaequantibus. *Linn. ed. Willd. 4. p. 20. Flor. dan. t. 103 et 884. Hall. hist. n. 1273. t. 28. f. 3. Gmel. sib. 1. p. 15. n. 12.*

O. militaris pratensis humilior. Vaill. paris, t. 31. f. 35. 36.

Rarius in pratis subalpinis Caucasi septentrionalis provenit. 2

1838. *ORCHIS tephrosanthes.*

Ab hac, ob petala superiora minus acuminata, specie separat *O. simiam* *Lamarckii* *Perfoon enchirid. 2. p. 504*; mihi vero eorum sententia placet, qui utramque conjungunt.

1839. *ORCHIS militaris.*

Synonyma adde: *O. labello* trifido punctis scabro: laciniis linearibus, mediâ bilobâ longiore: denticulo interjecto, foliolis calycinis confluentibus impunctatis. *Perfoon enchirid. 2. p. 504. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 67. Besser galic. n. 1082. Lam. et Decand. flor. franc. n. 2013. (exclusâ varietate β .)*

O. galeata. Lam. et Decand. flor. franc. n. 2015.

Iterum *Cl. Persoon loc. cit.* *O. Mimufopen Thuillierii* (quae *O. galeata Lamerckii*) ab *O. militari* non ex meâ sententiâ sejungit, in quo tamen sequitur *Floram francicam loc. cit.*

1840. ORCHIS *fusca*.

Synonyma adde: O. labello trifido punctis piloso-scabro: laciniis lateralibus linearibus diuaticatis, mediâ bilobâ longiore: denticulo interjecto, foliis calycinis confluentibus punctatis. Persoon enchirid. 2. p. 504.

O. militariis β. Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 2013.

O. militaris. Flor. dan. t. 1277.

Differt a *varietate* majore *O. militaris*, quacum a multis conjungitur, praesertim breuitate et colore *petalorum superiorum*.

1842. ORCHIS *caprina*.

*O. labello tripartito: lineâ baseos mediâ subpubescente, laciniis lateralibus falcato-lanceolatis: mediâ lineari longissimâ apice bifidâ, petalis obtusis conniuentibus, nectario scro-
tiformi.*

O. hircina. Flor. taur. cauc. n. 1842. (exclusis synonymis praeter Pallasii.)

Huic simillima, distincta tamen species est Europae occidentalis incola „*O (hircina) labello tripartito: lineâ baseos mediâ tomentosâ, laciniis lateralibus lineari-falcatis: mediâ longissimâ bifidâ, petalis obtusis conniuentibus, nectario scro-
tiformi.*„ Discrimina praecipua elucent ex definitionibus datis. Accedit, quod in nostrate flores sint tantillum majores: barbâ adhuc longiore, nectario quidquam ampliore et bractae in uniuersum ratione germinis paullo breuiores.

1842*. ORCHIS *formosa*.

O. (radicibus testiculatis) labello trilobo: lateralibus brevibus repando-undulatis, medio elongato lineari-spathulato emarginato; petalis conniventibus: interioribus erosis, cornu germine paullo brevior.

O. (bulbis testiculatis) labello amplo trilobo: lobis lateralibus brevissimis undulatis, medio elongato lineari apice bifido; perianthii foliolis conniventibus: interioribus erosis, Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 66 et in act. soc. Linn. lond. (cum icon.)

O. mutabilis. Steuen in mem. mosq. 3. p. 244.

Habitat in sylvis Caucasi orientalis inter Derbentum et Kubam minus frequens. Floret Junio. ♀

Planta speciosa, staturâ, habitu, radice, inflorescentiâ et foliis O. hircinae similis, floribus quoque quodammodo analogis. Bractee lineari-lanceolatae: inferiores florem notabiliter superantes, superiores flore vix longiores. Flores purpurei: labello demum viridi. Petala oblonga obtusa, duo interiora paullo minora undulato subrepanda. Labellum petalis longius margine repando-undulatum, antice dilatatum emarginato-bilobum: laciniâ ex fissurâ magnâ porrectâ ipsius circiter longitudine aut paullo longiore lineari-spathulatâ leuiter obtuse emarginatâ. Cornu tenue subarcuatum.

1843. ORCHIS *latifolia*.

In Tauriâ quoque passim obuia.

1844. ORCHIS *jambucina*.

Synonymon adde: Flor. dan. t. 1232.

Nuper etiam ad latera montis Beschtan lecta est, tam flore flavo quam purpureo.

1846. ORCHIS *conopsea*.

Est etiam Iberiae atque Tauriae familiaris.

1847*. ORCHIS *satyriodes*.

O. labello trilobo: laciniâ mediâ elongatâ obtusâ, perianthii foliolis (*petalis*) exterioribus connatis interioribus filiformibus, cornu obtuso serotiformi, bracteis brevissimis. *Steu*en in mem. soc. nat. cur. mosq. 2. p. 176. t. II. f. 6.

Habitat in Iberiâ, Junio florens. 2

Caulis fere pedalis striatus. Folium radicale ellipticum obtusum palmare, caulina duo longe vaginantia acuta parva. Racemus biuncialis spiralis laxis circiter vigintiflorus. Bractea scariosae brevissimae. inferiores obtusae, superiores acutae. Flores circiter magnitudine florum O. coriophorae. Petala tria exteriora in cucullum tridentatum e viridi purpurascentem connata, duo interiora cucullo recondita filiformia genitalium longitudine. Labellum pendulum pubescens trilobum: lateralibus oblongis obtusis, medio duplo longiore spatulato. Calcar brevissimum serotiforme bilobum. Germen tortum striatum glabrum. Stylus brevis crassus lineam longus. Anthera styli apici postice adnata obtusa bilocularis.

Hujus unicum specimen siccum vidi in herbario *Steu*eniano, e quo apparet speciem esse ab omnibus distinctissimam.

1847**. ORCHIS *Monorchis*.

O. scapo nudo, labello tripartito: laciniis linearibus, lateralibus diuarcatis; bracteis longitudine germinis. *Linn. ed. Willd.* 4. p. 61. *Flor. dan.* t. 102. *Hall. hist. n.* 1262. t. 22. f. 2 et *opusc.* p. 90 seq. *Gmel. sib.* 1. p. 18. n. 15. t.

O. Monorchis caucasica. *Catal. hort. gorenk. a. 1812.*
p. 12.

Satyrium Monorchis. *Perfoon enchirid. 2. p. 507.*

Monorchis montana minima, flore obsoleto vix conspicuo.
Mich. nou. gen. p. 30. t. 26.

In subalpinis Caucasi septentrionalis circa Nartsana
obuia. 2

1848. ORCHIS *oestriifera.*

Synonymon adde: *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq.*
2. p. 176. t. 11. f. 4. 5.

Variat longitudine cornuum in laciniis lateralibus labii,
nec non longitudine rostellii, in quod columella organa sexua-
lia fouens definit. Quo euincitur, O. bremiferam et cornutam
Steueni mem. mosq. p. 174. 175. t. 11. f. 2. 3 tanquam
varietates huc esse referendas. Mihi saltim iberica, quae pos-
sideo specimina, nullum constans discrimen monstrauere. Immo
hae nostrates O. Arachniti occidentalis Europae nimis affines
videntur.

447*. NEOTTIA. Corolla 5-petala, ringens.
Petala exteriora antice circa basin labelli
connexa. Anthera stylo acuminato paral-
lela, postice inferta.

1849*. NEOTTIA *repens.*

N. foliis radicalibus ovatis petiolatis reticulatis, scapo va-
ginato floribusque pubescentibus, floribus secundis, labello pe-
talisque lanceolatis. *Linn. ed. Willd. 4. p. 75. Swarz in*

act. holm. a. 1800. p. 226. Hall. hist. n. 1295. t. 22. Gmel. fib. 1. p. 13. n. 9. (cum Hallero sub *Epipacti*.)

Satyrium (repens) bulbis fibrosis, foliis ovatis radicalibus, floribus secundis. Linn. spec. plant. p. 1339. Jacq. austr. 4. p. 36. t. 369. Flor. dan. t. 812. Engl. bot. 289.

In syluosis altioribus Caucasi ossetici cisalpini circa Stur-
dugor lecta est. ♀

Suo hic loco commemorabo perelegantem speciem Sibi-
riae pratis depressis familiarem et jam a Gmelino descriptam
atque icone illustratam. Est mihi

* *NEOTTIA amoena.*

N. foliis lineari-lanceolatis: caulinis vaginantibus, racemo
secundo pubescente, labello ovato antice crenato acuto, petalis
ovato-acuminatis.

N. spiralis d. Linn. ed. Willd. 4. p. 74.

Epipactis foliis plerisque ex lineari-lanceolatis. Gmel. fib.
1. p. 13. n. 10. t. 3. f. 1.

Radix: fibrae 3-5 crassiusculae albicantes saepe leviter
bifidae. *Folia* radicalia longe basi attenuata, caulina diminuta
acuminata. *Bractea*e ut in *N. spirali*. *Flores* paullo majores.
Petala glabriuscula rosea, 2 exteriora patula, 3 interiora con-
niventia. *Labellum* ovatum concavum antice crenato-undula-
tum cum acumine breui, longitudine petalorum, album.

1850. *EPIPACTIS latifolia.*

E. microphyllam, quam circa Kubam crescere refert
*Steu*en in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 47, secundum
specimina ab auctore mihi communicata aliaque iberica a
Wilhelms lecta, pro varietate gracili et parvifolia *E. latifoliae*
reputo.

1850*. *EPIPACTIS palustris*.

E. foliis lanceolatis amplexicaulibus, bracteis flore brevioribus, floribus pendulis, labello crenato obtuso petalis aequali, germinibus pubescentibus. *Linn. ed. Willd.* 4. p. 84. *Swarz in act. holm. a. 1800.* p. 232. *Hall. hist. n. 1296.* t. 39. *Schultes obs.* p. 192.

Serapias (longifolia) bulbis fibrosis, foliis ensiformibus sessilibus, floribus pendulis. *Linn. syst. veget.* p. 879. *Flor. dan.* t. 267.

Helleborine angustifolia palustris seu pratensis. *Riv hexap.* t. 3.

Occurrit circa castellum Caucasi Georgopolitanum. ♀

Quamvis de regulâ *bractee* florem haud adaequent, accidit tamen interdum ut infimarum, una alteraque eum attingat, immo superet.

1852. *EPIPACTIS rubra*.

Synonyma adde: *Serapias (rubra)* foliis lanceolatis, bracteis flore longioribus, labello acuminato petalis brevioribus, germinibus erectis rachique pubescente. *Wahlenb. carp. n. 938.* *Flor. dan.* t. 345. *Engl. bot.* 437.

Racemo paucifloro, immo caule unifloro variat. Germina semper pubescunt.

1855. *CYMBIDIUM Corallorhiza*.

Crescit in Tauriae meridionalis fylvis elatis supra Kogkos.

1857. *LIMODORUM Epipogium*.

Synonymon adde: *Flor. dan.* t. 1233.

M O N O E C I A.

M O N A N D R I A.

1863. CHARA vulgaris.

Ea, quam ex aquis stagnantibus deserti Cumani habeo, elongata, gracilis, tuberculato-aspera habet fructus rubescentes, in ramis verticillatis supra alterno ordine solitarios, ramulis nonnullis ipsos longe superantibus stipatos; bracteas vero proprias nullas video. Varietates enumerat Wallroth monogr. p. 179. t. 1. f. 1.

1863*. CHARA tomentosa.

Ch. caulibus spongiosis subhispidis, ramulis basi foliosis, foliis teretibus subulatis. Linn. ed. Willd. 4. p. 185. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1460. Loiseleur flor. franc. p. 623. Hall. hist. n. 1683. Moris. hist. 3. p. 621. sect. 15. t. 4. f. 9.

Occurrit in aquis stagnantibus ad Caucasum.

Tota tuberculis plurimis quasi leprâ crustaceâ obducta, aculeolis vero caret. Fructus juniores rubicundi, deinde pulcre in spiram striati. Habitus quidem Ch. hispidae est, distincta tamen omnino videtur.

1864. CHARA flexilis.

Pallide virens diaphana glaberrima: ramificationibus primariis elongatis, summis quoque vix attenuatis brevioribus

remote articulatis simplicibus aut bifidis obtusis. *Fructificationes* versus ramorum extremitates laterales et terminales glomeratae, ramulis ultimis subverticillatis stipatae.

Vivam iter faciens curatori examini non submissi, in sicca subtiliora non discerno, secundum habitum *synonyma* pono sequentia: *Ch. flexilis* *Smith brit. 1. p. 6. Engl. bot. 1070.* *Ch. intricata.* *Roth catalect. 2. p. 125.* *Nees ab Esenbeck in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 79. n. 3.* *Conferua nidifica.* *Flor. dan. t. 761.*

Cl. Wallroth monogr. sub. n. 1 plures, quas alii specie distinguunt, meliori fortasse jure, sub *Ch. flexili* conjunxit.

Totum genus ex recentioribus observationibus ad *Cryptogamiam* ablegandum est.

1865. CERATOCARPUS arenarius.

Synonyma adde: *Güldenstaedt in nou. comment. petrop. 16. p. 553. t. 17. f. 7-12.* *Gaertner fruct. 2. p. 209. t. 127. f. 7.*

Fallit nomen triuiale, nam in arenosis haud solum, verum et alibi in sterilibus, ad vias et aggeres, per *Rossiam meridionalem* frequens est et usque in *Ucranium* passim evagatur.

M O N O E C I A.

D I A N D R I A.

1867*. LEMNA *gibba*.

L. foliis ellipticis subtus bullato-connexis basi cohaerentibus, radicibus solitariis. *Linn. ed. Willd. 4. p. 194. Wolf monogr. p. 26. f. 11-15. Engl. bot. 1233. Hall. hist. n. 1898. Mich. gen. t. 11. f. 2.*

Inter L. minorem in aquis pigris ad Caucasum reperitur.

1867**. LEMNA *polyrhiza*.

L. foliis ellipticis planis basi cohaerentibus, radicibus fasciculatis. *Linn. ed. Willd. 4. p. 195. Wolf monogr. p. 28. f. 16-21. Hall. hist. n. 1899. Mich. gen. t. 11. f. 1. Vaill. paris. t. 20. f. 2.*

Cum congeneribus aquis stagnantibus ad Caucasum passim innatat.

M O N O E C I A.

T R I A N D R I A.

1867***. *TYPHA latifolia.*

T. foliis linearibus planis, spicâ masculâ femineâque approximatis: utrâque cylindricâ. *Linn. ed. Willd. 4. p. 197. Flor. dan. t. 645. Curt. lond. Gaertner fruct. 1. p. 8. t. 2. Kniph. ectyp. Hall. hist. n. 1305.*

In Tauriae aquosis minime rara est. ♀

Gmelinus in florâ sibiricâ t. p. 133 sub n. 70 hanc cum T. angustifoliâ conjauxit.

1870. *SPARGANIUM ramosum.*

Synonyma adde: Flor. dan. t. 1282. Engl. bot. 744.

1871*. *CAREX curuula.*

C. spicis androgynis superne masculis in capitulum oblongum aggregatis, stigmatibus tribus, capsulis ovatis compressis acuminatis, squamis ovatis macronatis, foliis arcuatis secundis. *Linn. ed. Willd. 4. p. 219. Host. gram. austr. 3. t. 78. Schkuhr caric. n. 25. t. D. Hh. f. 17. (icon t. Hh longe praestat.) Allion. pedem. n. 2295. t. 92. f. 3. Lamarck et*

Decand. flor. franc. n. 1716. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 67. Hall. hist. n. 1353.

Gramen cyperoides juncifolium, spicâ simplici in summitate culmi atrofuscâ. *Scheuchz. agrost. p. 432. t. II f. 7.*

In alpe Schadagh Caucasi orientalis Junio floret. ♀

Dignoscitur a *C. stenophyllâ*, praeter *stigmatum* numerum, colore magis glauco, culmis foliisque rigidioribus curvulis, spicâ propter spiculas paucifloras angustiore atrofuscâ. *Spiculae* quadriflorae: infimo foemineo, caeteris masculis.

1871**. *CAREX atrofusca.*

C. spicâ androgynâ terminali basi masculâ, foemineis ternis ovalis sessilibus congestis, stigmatibus tribus, fructibus subrotundis compresso-triquetris: rostro brevissimo bifido, squamam lanceolatam acutiusculam aequantibus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 67.*

Habitat in summâ alpe Tysendagh Caucasi orientalis, inter Chinalug et Wandam. Floret Junio. ♀

Conuenit inflorescentiâ cum *C. parviflorâ Hostii*, spicis et fructibus cum *C. atratâ*; ita ut, qui *C. atratam*: spicis sessilibus congestis animo concipiat, nostrae justam sibi imaginem facile effingat. *C. parviflora*, partium fructificationis omnium paruitate, a nostrâ sicut a *C. atratâ* recedit. *Capsulae* in his affinibus omnibus apice minutissime bidentatae mihi apparuere.

Non confundenda est nostrâ cum *C. atrofuscâ Schkuhrîi*, quae *C. ustulata Wahlbergii*.

1871***. *CAREX caucasica.*

C. spicâ androgynâ terminali basi masculâ, femineis quaternis pedunculatis: infimâ remotâ, stigmatibus tribus, fructi-

bus ellipticis compressis: rostro bifido, squamam lanceolatam acuminatam longitudine aequantibus triplo latioribus. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 68.

Habitat in Caucasi orientalis alpe Schadagh et in alpe-tribus Iberiae occidentalis. Floret Junio. ♀

Major *C. atratâ* et affinibus, sesquipedalis bipedalisque. *Culmus* argute triqueter: angulis superne tantum scabriusculis. *Folia radicalia* multo longiora quam in *C. atratâ*. *Spicae* oblongae non longae; terminalis androgyna basi mascula, subsequentes femineae: tres breue pedunculatae terminali approximatae, quarta longius pedunculata remota. *Bractee foliaceae*: spicae tertiae spicam terminalem aequans, quartae eam longe superans. *Squamae* totae nigrae: acumine quam in *C. atratâ* longiore. *Capsulae* compressae latae: rostello brevissimo dentibus apicis minutissimis.

1876. CAREX *diuulsa*.

C. spicâ androgynâ compositâ basi subramosâ, spiculis ovatis superne masculis approximatis: inferioribus remotis, stigmatibus binis, fructibus (erectis) ovatis plano-convexis bidentatis marginatis: (marginibus glabris). Linn. ed. Willd. 4. p. 235. Schkuhr caric. n. 12. t. Dd. p et t. Ww. f. 81. Host gram. austr. 1. t. 55. Engl. bot. 629. Flor. dan. t. 1280. Besser galic. n. 1115, Lam. et Decand. flor. franc. n. 1707.

C. stellulata. Flor. taur. cauc. n. 1876. (exclusis synonymis.)

C. nemorosa fibrosâ radice, caule exquisitè triangulari, spicâ longâ diuulsâ seu interruptâ, capitulis solitariis praeterquam ultimo. Mich. gen. t. 33. f. 15.

Varietate spicis hinc inde basi masculis seductis hanc pro *C. stellulatâ* proposueram, a quâ tamen diversissima est,

sed *C. muricatae* nimis affinis. *Squamae florales* non binerues, sed nervo dorsali valido carinatae, cui utrinque adstat nervus oblitteratus, ut fere trinerves. *Capsulae* margine apicem versus non omni asperitate carent.

1877. *CAREX remota*.

In Caucaso cisalpino ad latera montis Beschtan etiam lecta est.

1881. *CAREX tomentosa*.

Synonymon adde: *Hort. gram. austr. 1. t. 82.*

Per Caucasi promontorium septentrionale et in Iberiâ quoque obvia. In Ucraniae pratis syluosis hinc inde occurrit.

1883*. *CAREX extensa*.

C. spicâ masculâ solitariâ subsessili, foemineis elliptico-subrotundis incluse pedunculatis subternis subapproximatis (*summâ approximata, caeteris remotis*), bracteis foliaceis longissimis (*reflexis*), stigmatibus tribus, fructibus ellipticis bidentatis nervosis squamâ ovatâ mucronatâ majoribus. *Linn. ed. Willd. 4. p. 268. Schkuhr caric. n. 61. t. V et Xx. f. 72. Hort. gram. austr. 1. t. 73. Smith brit. 3. p. 992. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 292. n. 1745^a.*

In Tauriâ occurrit. *D. Beauprè. 2*

Bracteae longissimae convoluto-setaceae, demum ita reflexae, ut culmo fere parallelae fiant. *Capsula* similis capsulae *C. distantis*.

1885. *CAREX diluta*.

Synonymon adde: *Steuern in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 69.*

Occurrit in Caucaso orientali, etiam in eisalpino septentrionali, ubi ad latera collis thermas Constantinomontana fundentis circa scaturigines abundat, porro in Tauriâ meridionali.

Affinitatem cum *C. pallescente*, quâcum comparatur *Steueno loc. cit.*, equidem non perspicio; mihi videlicet *C. distanti* potius analogâ esse videtur.

1885*. *CAREX tristis*.

C. spicis masculis subgeminis: alterâ subscissili basi subfemineâ, androgynis duabus apice masculis pedunculatis approximatis. Stigmatibus tribus, capsulis lanceolatis acutis bidentatis margine hispidis squamâ obtusâ paullo longioribus.

C. ferruginea. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 68.*

In subalpinis Caucasi orientalis circa Budneh et in alpe Shaldagh nascitur, Junio florens. ♀

Affinis maxime *C. frigidae*, a quâ tamen, si spicos sexu sic variare posse statueris, obtusitate squamarum floralium adhuc dignoscitur. Spicae saepius duae mere masculae foemineis pallidiores, altera quandoque flosculis paucis foemineis ad basin. Squamae flosculorum omnes albo-marginatae, foemineorum atrae ut in *C. atratâ*: carinâ concolore. Capsulae demum squamis concolores praeter marginem glabrae: denticulis apicis minutis membranâ albâ subconnexis. Pedunculi bractaeque non longae. Folia plana culmo breviora pallide virentia.

1885**. *CAREX chlorostachys*.

C. spicâ masculâ solitariâ, foemineis ternis exserte pedunculatis, stigmatibus tribus; fructibus lanceolato-triquetris:

apice membranaceo subbilobo, squamâ ouatâ obtusissimâ membranaceo-marginatâ longioribus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 68.*

Habitat in Caucasi orientalis ditionis Kubensis subalpinis ad torrentem Jucharibasch. Floret Junio. ♀

Facies et affinitas summa C. Mielichhoferi. Differt tantum spicâ masculâ pauciflorâ brevius pedunculatâ, ita ut foeminea summa fructifera eam superet, spicis femineis quoque brevioribus e paucioribus flosculis conflatis, squamis tam masculorum quam foemineorum viridibus cum leuissimâ subinde testacei tincturâ, obtusissimis apice praesertim late albo-marginatis, quae in C. Mielichhoferi ferrugineae dorso margineque pallidae apice in breuem mucronem excurrunt.

1887. CAREX panicea.

Synonyma adde: Flor. dan. t. 261. (mala.)

Cyperoides minus spicis vesicariis. *Buxb. cent. 4. p. 32. t. 57. f. 2.*

Occurrit etiam in montosis ditionis Kubensis, ad torrentem Chodjal, teste Steueno in *mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 69.*

Nostri a vulgari aberrat spicis brevius pedunculatis: infimis minus distantibus, ochreis bractealibus brevioribus saepe omnibus brevissimis et capsulis confertioribus quidquam minus turgentibus. Specie tamen non audeo distinguere, quamvis tales discriminis notae in caucasica aequae ac in taurica constantes appareant.

1889. CAREX nitida.

In Caucaso orientali circa Kubam occurrit, ex relatione Steueni in *mem. mosq. 4. p. 69.*

1889*. *CAREX caespitosa*.

C. spicâ masculâ solitariâ, foemineis cylindricis obtusis subternis distantibus: infimâ brevissime exserte pedunculatâ, stigmatibus binis, fructibus ovatis obtusis ore pertusis squamâ oblongâ obtusâ majoribus, foliis (elongatis) patulis. Linn. ed. Willd. 4 p. 287. Schkuhr caric. n. 48. t. Aa. Bb. f. 85. a. e. Host gram. austr. 1. t. 91. Besser galic. n. 1126. Hall. hist. n. 1400? Gmel. fib. 1. p. 137. n. 76.

In Caucasi orientalis alpe Tyfendagh hanc legit Steuen secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 69. ♀

Hujus a polymorphâ *C. acutâ* diagnosi difficillima est. Subsistendum in habitu graciliore, squamis radicalibus basin culmorum et foliorum fasciculos vaginantibus nigris, foliis radicalibus elongatis angustis canaliculatis flaccidis, spicis brevioribus omnibus versus culmi apicem minus diffitis: masculâ vulgo unicâ, foemineis circiter tribus: infimâ tantum breve pedunculatâ; bracteis brevioribus tenuioribusque, squamis spicarum foeminearum in uniuersam obtusioribus et ratione capsulae brevioribus.

1889**. *CAREX pendula*.

C. spicâ masculâ (sub)solitariâ, foemineis subquinis cylindraceis pendulis sessilibus: infimâ exserte pedunculatâ, stigmatibus tribus, fructibus ellipticis brevissime rostratis ore bidentatis squamam ovatam submucronatam aequantibus. Linn. ed. Willd. 4. p. 288. Schkuhr caric. n. 85. t. Q. f. 60. Host gram. austr. 1. t. 100. Hall. hist. n. 1396.

C. maxima. Scop. carn. ed. 2. n. 1166. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1754.

C. Agastachys. Linn. fil. suppl. p. 414.

Cyperoides spicâ pendulâ longiore et angustiore. Scheuchz. agrost. p. 445.

Ad riuum ex montibus syluosis Tauriae supra hortum Nikitensem ad mare nigrum delabentem nascitur, humanam altitudinem attingens. 2

1890. CAREX *Drymeja*.

In Caucasi orientalis ditionis Kubensis syluis frequens, teste Steueno in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 69, occurrit quoque in Tauriâ.

1892. CAREX *nutans*.

Nuper etiam in Tauriâ et in transwolgensibus ad Rhymnum usque obseruata est. Ordine naturali C. ripariae proxima.

1893. CAREX *riparia*.

Synonyma adde: Flor. dan. 1. 1118.

C. plumbea. Steuen in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 69.

In proninciâ Caucasi orientalis Dagestanensi etiam nascitur. Steuen l. c.

Comparavi iterum caucasicam cum vulgari etiam circa Charkoviam obuiâ et nullam inter utramque differentiam vidi.

1895. CAREX *secalina*.

Varietas culmis aggregatis breuissimis, etiam fructiferis folia radicalia non superantibus circa portum Odessanum in depressis mari nigro vicinis nascitur; aliam, quoad habitum similem: spicis femineis duabus tribusne infra masculas approximatis, Candidatus Tschernjojew in pratis districtus Charkoviensis legit.

M O N O E C I A .

P E N T A N D R I A .

1907. AMARANTHUS *angustifolius*.

*Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 17.
Besser cat. hort. crem. a. 1816. p. 8.*

1908. AMARANTHUS *pallidus*.

A. litoralis Hostii, secundum specimen cultum horti Gorenkensis a nostro non videtur differre. Huc forte referendus etiam est A. sylvestris Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 374. n. 2282b.

1910. AMARANTHUS *retroflexus*.

Hortorum pestis per omnem Rossiam meridionalem in Ucraniam usque, nec Poloniae australiori, uti video ex *Besseri Catalogo horti cremenecensis*, peregrina. Ulterius in Europam nondum tantâ copiâ penetrasse videtur, quoniam in plerisque istarum regionum Floris non commemoratur. Galliae attamen indigenus est.

M O N O E C I A.

P O L Y A N D R I A.

467*. MYRIOPHYLLUM. *Masculi*: Cal. 4-fidus. Petala 4, caduca aut o. *Feminei*: Cal. et Cor. maris. Pist. 4. Stylus o. Caps. 4, monospermae.

1910*. MYRIOPHYLLUM *verticillatum*.

M foliis pinnatis capillaceis, superioribus pectinato-pinnatifidis, floribus axillaribus verticillatis. *Lin. ed. Willd.* 4. p. 407. *Flor. dan.* 1. 1046. *Engl. bot.* 218. *Steu. in mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 69. *Hall. hist. n.* 992. *Gmel. sib.* 3. p. 36. n. 28.

M. *spicatum*. S. G. *Gmel. it.* 2. p. 198. t. 33.

Potamogeton pennatum, flosculis ad foliorum nodos alternis. *Buxb. cent.* 5. p. 8. t. 16.

Myriophylla aquatica minor. *Clus. hist.* 2. p. 252.

Crescit in aquosis circa Kisljar. Floret Majo. ♀

Synonymon S. G. *Gmelini* secundum iconem aperte huc spectat, nec ad M. *spicatum* quo vulgo citatur.

1913. QUERCUS *iberica*.

Hanc in sylvis montanis supra Gandscham nasci refert *Steu. in mem. soc. nat. cur. mosq.* 4. p. 70.

Comparanda est *Q. sessiliflora* β . *platyphyllos*. *Lamarck et Decand. flor. franc. sub n. 2117.*

1914. *QUERCUS pedunculata*.

Synonyma adde: Flor. dan. t. 1180. Engl. bot. 1342.

Q. Robur. Gaertner fruct. 1. p. 183. t. 37.

An vere differat *Q. pyrenaica* a *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 70* commemorata, *Caucasi transalpini orientalis incola*, nequeo dijudicare, quum haec mihi non innotuerit.

1915. *QUERCUS pubescens*.

Synonyma adde: Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 352. n. 2117^a.

Q. sessiliflora ϵ . *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2117.*

Q. lanuginosa. Thuillier paris. 1. p. 502.

469*. *JUGLANS. Masculi: Calyx amenti cylindrici squama. Cor. 6-partita, calyci adnata. Stam. 12-24. Feminei: Cal. 4-phyl- lus, caducus. Cor. 4-fida. Styli 2. Drupa coriacea: nuce fulcatâ.*

1915*. *JUGLANS pterocarpa*.

J. (amentis masculis simplicibus polyandris) foliolis numerosis lanceolatis, fructibus dipteris. Linn. ed. Willd. 4. p. 455. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 247 et 4. p. 70.

J. foliolis plurimis lanceolatis, spicâ numeroſe foemini-
florâ, fructu puſillo ſupra baſin tranſuerſe diptero. *Michaux*
flor. boreali-amer. 2. p. 192.

Rhus obſcurum. Flor. taur. cauc. n. 606.

In Caucaſi orientalis demiffioris diſtrictus Schekenſis ſyl-
uis parce etiam provenit.

*Folia circiter octojuga cum impari: foliolis baſi inaequa-
libus, lateralibus ſeſſilibus, impari petiolato. Amenta foeminea
ſpithamaea pendula. Fructus ſeſſilis, dentis alis piſo duplo
tantum major, vix drupaceus, ſubrotundus baſi apiceque pa-
rum attenuatus, coſtis ibi concurrentibus inaequalis, ſubmul-
tangulus, verſus medium utrinque alatus: alis horizontalibus
ipſius circiter latitudine, rotundatis venoſis.*

1916. FAGUS *ſylvatica.*

Synonymon adde: Flor. dan. t. 1283.

1919. CARPINUS *Betulus.*

*Synonyma adde: Flor. dan. t. 1345. Gaertn. frutt. 2.
p. 52. t. 89.*

1922. PLATANUS *orientalis.*

Sp̄radicam etiam per totum Caucaſum orientalem prae-
fertim in hortis et circa habitacula vidit *Steuen ſecundum
mem. ſoc. nat. cur. moſq. 4. p. 70.*

M O N O E C I A.

M O N A D E L P H I A.

1925. PINUS *sylvestris*.

Synonymon adde: Lambert monogr. I. p. I. t. I.

Masculi: *Calyx duplex, exterior amenti squama, interior triphyllus receptaculi staminum linearis basi adnatus: foliolis inaequalibus scariosis. Stamina plurima: filamentis apice membranaceo-dilatatis subtus antheriferis, antherâ biloculari.*

1926. PINUS *Laricio*.

P. foliis geminis laxis strobilo subduplolongioribus, strobilis conicis subgeminis interdum ternis quaternisque: squamis dorso conuexis vix angulatis non raro spinulosis, amentis masculis subsessilibus longioribus, antherarum cristâ parvâ rotundatâ. Duhamel arb. ed. nouiss. p. 239. t. 71. 67. f. 2. n. II.

P. halepensis. Flor. taur. cauc. n. 1926. (non synonyma, praeter Pallasii et Hablitzii.)

P. maritima. Pall. rossic. edit. vernacul. I. p. 22. (excluso synonymo.) Lambert monogr. icon t. 9.

Folia valde rigentia, unde dubium de Synonymis Poireri dict. enc. bot. 5. p. 339 et Lam. et Decand. flor. franc. n. 2060, folia laxa varie diuergentia requirentibus; icones 13-

men allegatae nostrae respondent. *Antherarum* crista cochleata longe amplior quam in *P. sylvestri*. Coni fere sessiles, unde deorsum flecti vix possunt, foliis duplo breviores; squamis apice superne incrassatis flavo-testaceis lucidis antice rotundatis, transverse carinatis: carinae medio in umbilicum rhombeum saturatiorem protuberante: lineolâ prominulâ ab angulo apici coni obverso ad carinam. *Nux* alâ magnâ hyalinâ: nucleo haud ita magno, attamen sapido ut in *P. pineâ*. A *P. halepensi*, pro quâ habui et *Willdenovio* communicavi, longitudine foliorum haud aegre dignoscitur; sed ex Iberiâ habearam in omnibus tauricae adaequatum, praeter folia unâ tertiâ saltim breviora. Hanc ibericam ipse vivam non vidi.

1927. PINUS picea.

Synonymon adde: *P. foliis solitariis planis subssecundis, strobilis cylindricis erectis, bracteolis elongatis, antherarum cristâ bicorni. Lambert monogr. p. 46. t. 30.*

1928. PINUS orientalis.

Synonyma adde: *Lambert monogr. p. 45. t. 29. n. 23.*

Elate trapezuntica. Tournef. it. edit. orig. gallic. 2. p. 104.

* CUCUMEREM *Melonem* in campo sterilissimo ad Cyrum inferiorem ditioni Schekensi attinente hinc inde procul omni habitatione nascentem vidit *Steuenus*, secundum *mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 70*, haud penitus attamen de specie certus. Equidem plantam, a me inter caucasicas hactenus non vivam, donec certiora innotescant, nostratium serie non comprehendo.

1931. *BRYONIA alba*.

Definiatur: Br. foliis cordatis palmato-quinquelobis fetuloso-scabris: lobis acutis inaequaliter remote dentatis, racemis axillaribus subcorymbosis, floribus monoicis, (baccis nigris).

1931*. *BRYONIA dioica*.

Br. foliis cordatis palmato-quinquelobis fetuloso-scabris: lobis acutis inaequaliter remote dentatis, racemis axillaribus subcorymbosis, floribus dioicis, (baccis rubris).

Br. foliis cordatis palmatis quinquelobis dentatis calloso-punctatis, floribus racemosis dioicis. *Linn. ed. Willd. 4. p. 621. Jacq. austr. 2. t. 199. Hall. hist. n. 574.*

Br. alba β *Flor. taur. cauc. sub n. 1931.*

Br. aspera *Steueni. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 32.*

Bryonia. J. Bauh. hist. 2. p. 143. Tabern. Kraeuterb. p. 1291. (ubi vero icon haud bene flores superiores masculos sistit.)

Occurrit passim per Caucasi septentrionalis subalpina ad sepes. ♀

Pro varietate Br. albae olim habui, sed dioicam esse nuper comperi. Baccas immaturas solum vidi, quare de colore earum minus sum certus; videbantur attamen rubrae evasurae. Asperitas omnium partium in hâc major quam in praecedente; in utrâque vero ex fetulis parvis pellucidis valde fragilibus componitur, quarum basis incrassata persistens punctum callosum refert.

D I O E C I A.

D I A N D R I A.

1933. SALIX *purpurea*.

Quum nostras altius orgyâ vulgo attollatur et viminibus viridi-lutescentibus gaudeat: hornotinis tantum ramulis purpurascens, debet fortasse ad S. Lambertianam *Smithii* referri; ab eâ vero, quam sub pari nomine recenset *Cl. Besser* in *flor. galic. n. 1187*, secundum specimina ab auctore mihi communicata, plane non differt. *Folia* formae variae, interdum lineari-lanceolata utrinque attenuata; alias obouato-lanceolata acuta. *Amenti feminei* squamae villis longe brevioribus parcioribusque vestitae, quam squamae amenti masculi. *Stigmata* capitata, apice sulco exarata, purpurea. *Germina* obbreuissimum, cui imponuntur, pedicellum subsessilia dicenda.

1934. SALIX *triandra*.

Varietas minor, passim per deferta Caucaso finitima cre-scens habet *folia* nonnihil latiora atque breviora subtus insigniter glaucescentia et *amenta* mascula quidquam minora: *staminibus* minus elongatis, duplam scilicet squamarum amenti longitudinem vix excedentibus, basi intra squamam lanâ copiosiore intricatâ albâ vestitis. *Stigmata* sessilia parva biloba.

1934*. SALIX *Russeliana*?

S. foliis lanceolatis acuminatis ferratis glabris, amentis coetaneis, triandris? germinibus pedicellatis subulatis lacui-

bus, stylis elongatis. *Linn. ed. Willd. 4. p. 656? Smith brit. p. 1045?*

Cum praecedente in salicetis Tauriae et ad Caucasum lecta. $\bar{b}$

Similis *S. triandrae*, quae cum ita confusam habueram, ut marem et nunc inter sicca utriusque specimina desiderem vel distinguere haud valeam. Dignoscitur amenti feminei, demum ut in *S. fragili penduli*, squamis nonnihil majoribus, geminibus laevibus nec tuberculato-rugulosis, pedicello brevissimo crasso impositis, et praesertim stylo distincto bipartito: ramis in stigmata 2 vix incrassata acutiuscula desinentibus. Capsula nonnihil turgidior et acutior quam in *S. triandra*: pedicello crasso brevissimo, ut fere sessilis.

Pro varietate *S. fragilis* habent *Decandolle in flor. franc. 6. suppl. p. 340*, *Seringe Salic. helvet. p. 79* et recentiores alii; quibus attamen obstat stylus in nostrâ elongato-bipartitus, qui brevior in *S. fragili*.

1935. SALIX *fragilis*.

Synonyma adde: *Pall. ross. 2. p. 82.*

S. pendula. Seringe salic. helv. p. 79. n. 28.

1937. SALIX *Wilhelmiana*.

S. monandra, foliis linearibus acutis utrinque sericeo-canis: glandulis marginalibus sessilibus, stigmatibus sessilibus.

S. angustifolia. Flor. taur. cauc. n. 1937. (excluso forte synonymo Willdenovii.)

Collocanda inter *S. monandras* post *S. Forbyanam Smithii*. Amenta mascula subsessilia, basi foliis nonnullis primor-

dialibus sericeo-albicantibus stipata, longitudine amentorum *S. purpureae* sed graciliora: rachis albo-villosâ, squamis parvis obtusis basi albo-villosis caeterum glabris flavicantibus. *Stamina* glabra squamâ triplo circiter longiora: *antherâ* quadriloculari flavâ. *Amenta feminea* situ et formâ similia amentis *S. purpureae*: squamis ut in amentis masculis. *Pistilla* formâ, pube et stigmatibus *S. purpureae* respondent. An *S. angustifolia Willdenouii*, haud satis cognita species, cum nostrâ coincidat, dubio obnoxium est, quare hanc a *D. Wilhelms*, qui specimina florifera nuper ex Iberiâ transmisit, e quibus affinitas hujus cum *S. monandris europaeis* agnita est, denominare consultius duxi.

1938. *SALIX Caprea*.

Varietatem foliis latis rotundioribus in Tauriâ circa hortum Nikitensem observavi.

1939. *SALIX phlomoides*.

Synonymon adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 14.

Folia semper angustiora et longiora quam in *S. Capreâ*, subtus densiore tomento vestita: venis magis prominulis, quandoque apicem versus evidenter ferrata. *Stigmata* perfecte sessilia breviora et crassiora quam in *Capreâ*. *Habitu et foliis* propior *S. acuminatae* quam *Capreae*, sed *stylorum* formâ ab illâ magis adhuc quam ab hac recedit.

D I O E C I A.

T E T R A N D R I A.

1941. VISCUM *album*.

Synonymon adde: *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. introd. f. 1. k-s.*

484*. ARCEUTHOBIMUM. *Masculi*: Calyx duplex: exterior brevissimus, bipartitus; interior 3-4-partitus. Cor. o. Antherae calyci interiori innidulantes. *Feminei*: Calyx femisuperus, indivisus, apice rimâ pertusus. Cor. o. Capsula eualvis, monosperma.

1942. ARCEUTHOBIMUM *Oxycedri*.

Razoumowskia (caucasica) caule articulato: articulis vaginantibus, subtetragono rugoso trichotomo; floribus femineis pedicellatis, masculis sessilibus. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. introd. n. 1. f. 1. a-i.*

Viscum Oxycedri. Flor. taur. cauc. n. 1942. (cum synonymis.) Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 71.

Viscum (Oxycedri) caule ramoso geniculato nudo vaginato, floribus solitariis in apice ramulorum. *Loiseleur franc. p. 677. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3400. Persoon enchirid. 2. p. 613.*

In Junipero *Oxycedro* circa Tiflin et Gandfcham commune, in Tauriâ quoque occurrit.

Genus Visco quidem proximum, tamen distinctum, cui nomen imposui a statu parasitico in Juniperi specie; quum aliud genus ab inclyto Botanices promotore *Comite Alexio Razoumowski* nomen obtinuerit. Ex recentioribus observationibus partes fructificationis sequenti modo se habent. *Masculi*: *Calyx* coriaceus substantiâ caulis, duplex: *exterior* brevissimus profunde-bipartitus: laciniis obtusissimis carnosogibbis, veluti articulus caulis abbreviatus floris basin amplectens; *interior* 3-4-partitus: laciniis ovatis, dorso carnosogibbis, margine tenuiore cinctis, apiculo inflexo. *Antheræ* ut in *Visco* orbiculares medio disco singularum laciniarum calycis interioris immerse, impuberes membranâ velatae, emisso polline patellaeformes. *Feminei*: *Calyx* coriaceus substantiâ caulis, germi versus ejus apicem adnatus, subcylindricus, apice rotundatus rimâque pertuus, connubii tempore hiante. *Germen* inferum brevissime pedicellatum oblongum obscure trigonum calyce multo longius coerulescens. *Stylus* brevissimus. *Stigma* simplex subglobosum minimum germi concolor intra rimam calycis. *Capsula* oblonga obscure trigona coerulea calyce coronata, integra decidua. *Semen* unicum oblongum laeve: embryone magno longitudine fere albuminis recto: radiculâ superâ ut in *Visco*. *Flores masculi* ad articulorum commissuram subsessiles 1-3; *feminei* in distincto individuo ad ramulorum apices terni brevissime pedicellati: *pedicello* sursum dilatato intra commissuram articulorum.

D I O E C I A.

P E N T A N D R I A.

1945. PISTACIA *Terebinthus*.

Synonymon adde: Marsch. casp. p. 418.

Orientalis nostra forte specie a Terebintho Europae occidentalis differt, quam spontaneam vix arborescere, petiolo (qui in nostrâ non omni pube caret) semper glaberrimo instrui constat ex *Lam. et Decand. flor. franc. n. 4065 et 6. suppt. p. 584.*

Baccae ex viridi colore aetate in rubicundum, maturescentes demum in coeruleum transeunt.

1947. HUMULUS *Lupulus*.

Synonymon adde: Flor. dan. t. 1239.

D I O E C I A.

H E X A N D R I A.

1948. TAMUS *communis*.

Crescit etiam in sylvis ad montem Beschtau et supra thermas Constantinomontanas.

1949. SMILAX *excelsa*.

De hac conferantur Pallas in praefatione ad tom. 4. itin. Gmelin. p. XXV et March. casp. p. 79.

Sm. *excelsam* Duhamel arb. ed. nou. 1. t. 54, quam specie a nostrâ forte differre olim notavi, video jam ad Sm. mauritanicam pertinere, quae tamen secundum Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1865 baccas rubras etiam fert, sed ab *excelsâ* caule aculeatissimo et foliis basi ovatis nec cordatis dignoscitur.

D I O E C I A.

O C T A N D R I A.

1950. POPULUS *alba*.

Synonymon adde: Marjch. easp. p. 75.

Arbor procera. Amenta mascula subcylindrica laxa: squamis rufo-fuscis margine vix laceris, sed pilis ipsis longioribus copiosis ciliatis. Ex pube et foliorum figurâ diagnosis a P. canescente Smithii aegre stabiliri monui, quae tamen pro distinctâ specie habenda est, si breuitate amentorum masculorum constanter discrepat. Eam vero per Tauriam atque Caucasum nec ego vidi, nec amiciss. Steuen (conf. mem. mosq. 4. p. 72); immo per omnem Rossiam non videtur occurrere, quare P. alba botanicorum rossicorum ad nostram tuto referri potest.

1951. POPULUS *hybrida*.

Hanc in nemoribus ad fluvium Koisu occurrere et ob solennem P. albae quoad folia polymorphiam ab eâ vix specie distingui posse monet Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 71.

D I O E C I A.

D O D E C A N D R I A.

1956. *DATISCA cannabina.*

Synonymon adde: *Güldenst. it. 1. p. 312. 428.*

Referente *Güldenstaedt* l. c. in planioribus Imeretiae, Phasi flumini adjacentibus etiam occurrit.

D I O E C I A.

M O N A D E L P H I A.

1957. *JUNIPERUS excelsa.*

Synonymon adde: *Marsch. casp. p. 75.*

1959. *JUNIPERUS oblonga.*

Erescit etiam in Caucaso cisalpino Cabardinico circa aciculam Nartfana.

* Ad calcem hujus generis mentio facienda est de *Juniperi specie* a *Tournefortio* inter *Tiflin* et *Erivan* obseruatâ, mihi vero hucusque ignotâ, botanicorum, quibus *Iberiae thesauri* patent, iuuestigationi commendandâ. De hac *Tournefortius* (*itin. ed. orig. gallic. 2. p. 137*) sequentia memoriae prodidit: „*Sabinae species est, altitudine Populi, ab eâ, quae in Archipelagi insulis occurrit discrepans foliis non adpressis, verum lateraliter patulis et verticillatim ternatis. Squamae horum foliorum sesquilineam longae pungentes, supra laete virides, subtus pruinosae in luteum vergentes. Baccae virides semipollicaris diametri erant.*„ Conferenda est apud *Pallasum flor. rossic. 2. icon t. 7, J. phoeniceae ramulum ad Caucasia specimina ex Gûldenstaedtio delineatum, foliis ternis patulis et acutis instructum exhibens.*

1962. EPHEDRA *monostachya.*

In humili plantâ, per australiora *Rossiae* in campestribus vulgatâ, pedunculi fructiferi ex uno puncto raro duobus plures fructum longitudine parum superant, qui in varietate β altiore, calidiori *Caucaso* peculiari (*conf. Marsch. casp. p. 78*), saepius 3-6 verticillati inaequales fructu manifesto sunt longiores. An haec australis planta, ex mente *Tournefortii*, specie sejungenda?

Varietatem campestem in affectibus rheumaticis a *Cal. muceis* adhiberi refert *Jaehrig* in *act. petrop. a. 1777. 2. hist. p. 46.*

P O L Y G A M I A.

M O N O E C I A.

1964*. ANDROPOGON *Gryllus*.

A. paniculâ simplici diffusâ: ramis apice trifloris, flore intermedio hermaphrodito apice aristato sessili basi barbato, lateralibus masculis pedicellatis (muticis). *Linn. ed. Willd. 4. p. 905. Host gram. austr. 2. t. 1. Sibthorp. flor. graec. 1. t. 67. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 1687. Hall. hist. n. 1412. Savi cent. plant. etrusc. p. 203.*

Pollinia (*Gryllus*) paniculâ effusâ patente: ramis verticillatis trifloris, pedunculis barbatis, vaginis foliisque pilosiusculis. *Roemer et Schultes syst. veg. 2. p. 828. Spreng. pugill. 2. p. 10.*

Aegilops bromoides, jubâ purpurascente *J. Bauh. Scheuchzer agrost. p. 267. t. 6. f. 1.*

In ditione Caucasi orientalis transalpini Schekenfi, inter arbuta rarius occurrit, teste *Steueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 4. p. 52. Floret Julio. ♀*

Inflorescentia Sorghi, nec *spicularum* structura plerisque congeneribus penitus respondet, hinc a nonnullis recentioribus peculiari genere comprehenditur. Mihi tamen characteres *Andropogi* essentiales adesse videntur, scilicet: *spiculae masculae pedicellatae: calyce bivalui unifloro, corollâ bivalui inclusâ;*

polygamae sessiles: calyce bivalui bifloro, *flosculo* masculo seu neutro aristâ elongatâ geniculatâ, *hermaphrodito* bivalui incluso. Discedit tantum ab aliis congeneribus *spiculis masculis* non solitariis, sed geminis juxta singulas polygamas: *valuis calycinis* apice subaristatis; *spicularum polygamarum* valuâ calycinâ alterâ sub apice aristatâ, *flosculo neutro* (quem alii pro glumâ tertiâ flosculi hermaphroditi habent) uniglumi tenuissimo in longam aristam producto, *hermaphrodito mutico: glumis* scariosis, alterâ minimâ.

Qui *Sorghum* cum *Andropogo* conjungunt, iis equidem non repugnabo.

1965. ANDROPOGON *Ischaemum*.

Synonyma adde: *A. (angustifolius)* foliis linearibus canaliculatis pilosis, spicis digitatis corymbosis plurimis, calycibus striatis pedicellisque hirsutis. *Smith prodr. flor. graec. 1. p. 47. Roemer et Schuttes Syst. veg. 2. p. 822.*

Cl. Smith, herbario Linnaeano fretus, sibi aliisque persuasit, *Linnaeum* in scriptis suis *A. provinciale* *Lamarckii* sub *A. Ischaemo* intellexisse. In quo equidem a viro alioquin sagacissimo, sed interdum schedis herbarii Linnaeani nimium tribuente plane dissentio. Definitio enim *A. Ischaemi* in *Linn. Spec. plant.* proposita, a *Smithio* autem *A. provinciali* adscripta, priorem aperte loquitur, cujus et *Synonymia* est omnis. Quod igitur in herbario Linnaei, pro *A. Ischaemo*, proestet *A. provincialis*, id casu vel errore accidisse facilius crediderim, quam summum virum *A. Ischaemum*, notissimum gramen, non ignorasse solum et omisisse, sed et aliam longe rariorem speciem, nullâ de hujus bonâ descriptione et icone apud *Gerardum gallopr. p. 107. t. 4* mentione factâ, et phrasî diagnosticâ minus congruâ et alienâ *Synonymiâ* adhibitâ, systemati inferuisse.

1965*. *HOLCUS auenaceus*.

H. paniculâ aequali, glumis bifloris, flosculo hermaphrodito superiore submutico, masculi aristâ geniculatâ, culmo geniculis glabris, radice nodosâ. *Schrad. germ. 1. p. 247. Engl. bot. 813. Scop. carn. ed. 2. n. 1239.*

Auena (elatior) paniculata, calycibus bifloris: flosculo hermaphrodito submutico, masculo aristato. Linn. ed. Willd. 1. p. 443. Schreb. gram. p. 25. t. 1. Flor. dan. t. 165. Curt. lond. Host gram. austr. 2. t. 49. Leers herborn. n. 88. t. 10. f. 4. Hall. hist. n. 1492. Scheuchz. agrost. p. 239. n. 2. t. 4. f. 27. 28.

Arrhenatherum auenaceum (Pal. de Beauvois). Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 496.

Occurrit rarius in promontorii Caucasici septentrionalis herbidis subalpinis. ♀

H. bulbosum, culmi geniculis pubescentibus et radice ex tuberibus rotundis sibi inuicem superimpositis conflatâ dignoscendam, pro distincto proponunt Schraderus loc. cit., Host gram. austr. 4. t. 30, Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 261 et alii; conjungunt vero Schreberus, Hallerus aliique, qui, meliori ut mihi apparet jure, bulbosam varietatem in pratis, alteram vero solo leuiori inter segetes nasci tradunt.

1965**. *HOLCUS lanatus*.

H. glumis bifloris: hermaphrodito mutico, masculi aristâ flore multo breuiore recuruâ. Linn. ed. Willd. 4. p. 934. Schreb. gram. 1. p. 245. t. 20. f. 1. Curt. lond. Engl. bot. 1169. Host gram. austr. 1. t. 2. Schrad. germ. 1. p. 251. Leers herborn. n. 770. t. 7. f. 6. Hall. hist. n. 1484. Scheuchz. agrost. p. 234. t. 4. f. 24.

In Tauriae meridionalis pratis fertilioribus rarius provenit. ♀

1966. *HOLCUS repens*.

Gramen hoc, in sabulo mobili Rossiae mediae copiosissimum, pecori praeter summam inediam intactum, discedit a simillimo septentrionali Rossiae ipsique agro Petropolitano familiari colore omnino magis glauco, foliis infimis brevioribus latioribusque, spiculis nonnihil minoribus: margine apicis glumarum scariofo minus producto et flosculis masculis saepius sub apice in brevem aristam productis. Utrique paniculae rami glaberrimi etiam sub spiculis et flosculus hermaphroditus muticus. H. repentem *Hostii* ad varietatem nostram australioribus addictam pertinere, ex speciminibus mihi ab auctore communicatis colligo. H. australem *Schraderi*, pedicellis sub flore pilosulis et flosculo hermaphrodito dorso aristato discrepantem, intra Rossiae limites hucusque non vidi.

1969. *AEGILOPS triaristata*.

Hujus differentia specifica ab Ae. truncali *Linn.* sicut Ae. cylindricae ab Ae. caudatâ plurimo dubio obnoxia est. (conf. *Roemer et Schultes Syst. veg. 2. p. 770-772.*)

1971. *AEGILOPS squarrosa*.

Excludendum est *Synonymon Lamarckii*, Ae. cylindricam potius spectans. Nostra *Buxbaumiano-Schreberiana* calycibus perfecte truncatis, nec dentatis nec aristatis, ab omnibus congeneribus facile dignoscitur; et nequit ad Triticum trahi (uti *P. de Beauvois*), nisi una congeneres omnes.

1975. *VALANTIA humifusa*.

Nec cilia, nec scabritiem ullibi in margine foliorum percipio. An ideo nostra diuersa a plantâ *Willdenouii* et *Sibthorpii flor. graec. t. 135?* quam attamen sic variare potius crediderim.

1976. *VALANTIA taurica*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 43. Besser catal. hort cremen. a. 1816. p. 147.

V. rediuiua. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3387.

Pili longiusculi apicis pedicellorum abscondunt germina, quae jam pilis, longe tamen quam in pedicellis brevioribus, magis minusve pubescere animaduerto; fructus vero mihi calui apparuere.

1977. *VALANTIA chersonensis*.

Hanc modo non distinguo a *V. cruciatâ* plurimorum auctorum; simillima enim nostrae est planta huius nominis agri Mosquensis, Poloniae australioris etc., in quâ, sicut in praecedente specie, pedunculi pedicellique pilis albis valde sunt hispidi. Alia vero videtur *V. cruciata Willdenouii loc. cit. et Wahlenbergii flor. carpat. n. 1036*, pedunculis glabris praedita.

1978. *VALANTIA tricornis*.

Synonyma adde: Galium (tricorne) foliis suboctonis lanceolatis margine cauleque retrorsum aculeatis, pedunculis axillaribus trifloris, fructu granulato nutante. Smith brit. 1. p. 176. Engl. bot. 1641.

Occurrit quoque in Iberiâ.

1984. *ATRIPLEX acuminata*.

Synonymon adde: A. hortensis var. Marsch. casp. app. p. 121.

Huic proxima est occurrens in cultis per Ucraniam *A. nitens*, quae differt *staturâ* altiore robustiore, *foliis* latioribus crebrius sinuato-dentatis apice minus productis et *valuulis seminalibus* apicem versus magis productis, quamvis minime acutis. Praeter hanc et *A. hortensis rubra* in Ucraniae hortis quasi spontanea est.

1985. *ATRIPLEX laciniata*.

Definiatur: A. caule herbaceo patulo, *foliis* rhombeo-ovatis sinuatis subtus argenteis, *calyce* femineo fructus rhombeo-ovato tomentoso denticulato: *valuulis* trinerviis, *medio disco* denticulis confluentibus cristatis, *feminibus* utrinque connexis tuberculatis.

Synonymon adde: A. (albicans) caule herbaceo patenti-
tissimo, *foliis* rhombeo-triangularibus dentatis, *calycibus* fructus rhombeis denticulatis dorso transverse cristatis. *Besser galic. n. 305.*

Hanc, quam non distinguit a sequente, *Sodae* peioris materiem praebere *Tauriae* incolis refert *Pallas illustr. 1. p. 5.*

1985*. *ATRIPLEX incisa*.

A. caule herbaceo patulo, *foliis* rhombeo-ovatis sinuatis subincisis subtus argenteis, *calyce* femineo fructus rhombeo-ovato incano dentato: *valuulis* trinerviis, *disco* infra medium sparsim subdenticulato, *feminibus* utrinque planis laevibus.

A. lacinata. *Besser galic. n. 306.* (secundum specimen ab auctore communicatum, excluso forte synonymo *Personii*.)

A. (rosea) caule herbaceo diuaticato, foliis incanis triangularibus inaequaliter dentatis, calycibus fructus quadrangularibus dentatis. *Linn. ed. Willd. 4. p. 960?*

In desertis australioribus saluginosis magis communis praecedente, quae vero altius versus septentrionem ascendit, ideoque pro *A. laciniatâ* *Linn.* habenda videtur. ☉

Tanta hujus est cum praecedente affinitas, ut prius non distinxerim, quam observationibus *Cl. Besseri l. c.* expergefactus. *Staturâ* et *foliis* quam maxime variat, ut exinde diagnosis a praecedente obtineatur nulla, quanquam haec ad eam altitudinem, quam attingit quandoque illa, nunquam excreseat et folia minus profunde incisa habere folcat. *Pubes* laminulosa argentea caulis copiosior in *A. laciniatâ* et diutius persistit, sicut *calycis feminei seminiferi*, qui in *A. incisâ* formae minus constantis est: angulis lateralibus et apice interdum valde dilatatis, denticulis ambitus vulgo paucioribus majoribusque. *Semen* utrique compressum, *A. incisae* tamen magis complanatum, paullo majus, rufum; *laciniatae* saepius nec tamen constanter nigricans: superficie utrinque tuberculis seu costis parum tamen eleuatis inaequali.

Insignem *A. incisae* *varietatem calycibus fructus* amplis antice trilobis: lobo medio productione, denticulis tam ambitus quam disci paucis, in aggeribus circa portum Odeffanum obseruavi.

1986. *ATRIPLEX patula.*

Synonyma adde: *Flor. dan. t. 1285. Engl. bot. 936.*

1988. *ATRIPLEX litoralis.*

Synonyma adde: *Flor. dan. t. 1287. Engl. bot. 708.*

Varietatem perpusillam: ramis quaquauerfum declinatis legi in inundatis subsalsis circa Astrachan post exsiccationem. Hanc exprimit *A. minima angustifolia* Bocc. *sicul. p. 29. t. 15.*

1993. ACER *campestre.*

Synonymon adde: *Flor. dan. t. 1238. (varietas ramulorum cortice fungoso.)*

Notandae sunt sequentes *varietates*: α . Vix arborescens, vulgo frutex altus, foliorum lobis obtusis seu obtusiusculis, Europae occidentali familiaris, per Rossiam saltem australiorem mihi non visa. β . Arborescens, longe tamen *A. platanoides* humilior, foliorum lobis acutis: petiolis corymbisque multifloris valde pilosis, floribus minoribus, capsulis et ramulis nouellis tomentosis, Tauriae Caucasoque familiaris. γ . Staturâ foliisque similis var. β , sed undique pilis parcioribus instructa, corymbis minus multifloris, floribus maioribus, capsulis parum pubescentibus vel plane glabris, communis in fylis Ucraniae et Poloniae australioris. δ . Media inter β et γ , parte copiosiore cum priore, corymbis laxioribus floribusque maioribus cum posteriore conueniens, sic utramque coniungens (*A. austriacum Trattinick reposit. bot. i. t. 6. A. campestre varietas arborea Wahlenb. carpat. sub n. 1039.*). *Varietates* β , γ et δ sub *A. austriaco Trattinickii* comprehendendae, fortasse distinctam ab α *A. campestri Linnaei* speciem constituunt.

1994. ACER *ibericum.*

In frutetis ad riuos circa Armeniae ibericae urbem Gandescham quoque reperitur, secundum Steuen in *mem. soc. nat. tur. mosq. 3. p. 249.*

Ramuli hornotini brunoscentes, punctis sparsis albidis distincti. Folia similia foliis *A. monspessulani*: nam substantia foliacea saepe, ut in hoc, usque ad petioli insertionem producit, ita ut, quod idcirco olim animaduerti, non ubique obtineat; in uniuersum tamen majora: lobis constantius et euidentius dente laterali obtuso interceptis. *Samarae* magnitudine *A. campestris*, adeoque longe majores quam in *A. monspessulano*, cui formâ et sita parallelo alarum respondent; in disco valde gibbae, venis eleuatis admodum inaequales, tenuissime et vix conspicuae pubescentes. *Varietatem* ramulis suberoso-alatis habeo.

1995. *CELTIS australis*.

Baccae luteo-rubrae, ut in *C. Tournefortii*, a quâ tantum foliis maioribus et subtus tomentosis discrepat. Simillimam habeo ex montibus Carpathicis. An distincta species a *C. australi* occidentalis Europae?

1996. *CELTIS Tournefortii*.

In saxosis circa thermas Constantinomontanas occurrit frutex obesus atque nanus, qui ad hanc referendus esse videtur. Discedit foliis basi latioribus, minus versus petiolum productis, grossius ferratis: ferraturis quandoque duplicatis; foliis quibusdam ad ramulorum extremitates subtrilobis. *Fructificatio* me latet. An haec *C. caucasica* Linn. ed. Willd. 4. p. 994, mihi hucusque ignota?

P O L Y G A M I A.

D I O E C I A.

1999. FRAXINUS *oxyphylla*.

Synonymon adde: *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816.*

p. 59.

A D D E N D A.

- Pag. 18. n. 38*. *Veronica cymbalarifolia*, Synonymon adde:
Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 389. n. 2407^a.
- 20. n. 41*. *Verbena nodiflora*, Synonymon adde: *Blairia nodiflora*, *Gaertner fruct. 1. p. 266. t. 56.*
- 24. n. 55. *Salvia polymorpha*. Ab hac sicut a *S. clandestinâ* *Linn.* specie differre videtur hujus nominis planta apud *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 385. n. 2488^a.*
- 36. n. 74. *Crocus speciosus*. Hunc in Banatu lectum pro *Cr. multifido* mihi communicavit *D. Rochel.*
- 73. n. 173**. *Festuca varia*, Synonymon *Schraderi* hic excludendum ad *F. Eskiam* pertinere monet *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 267.*
- 96. n. 223. *Triticum junceum*. Excludendum synonymon *flor. franc. n. 1662*, ob cognominis plantae gallicae rachin spicae glaberrimam, secundum *Decand. flor. franc. suppl. 6. p. 281.* Nostram potius videtur spectare *Tr. rigidum* *Decand. loc. cit. p. 282. n. 1662^b.*

- Pag 109. n. 266. *Galium verticillatum*. Synonymon adde:
Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 498. n. 3383^a.
- 127. n. 324*. *Cynoglossum stamineum*. Hoc sese in Tauriâ primum detexisse monet amiciff. Steuen in litteris.
- 130. n. 329. *Symphytum cordatum*. Caucasicam plantam sub *S. iberico* specie nuper ab hungaricâ distinguit Steuenus, utramque calyce et foliis manifeste differre, in litteris ad me datis perhibens.
- 165. *Viola glauca* a *V. arenariâ* Lamarck et Decand. *flor. franc. n. 4463* vix diuersa.
- 169. n. 437. *Illecebrum cephalotes*. Iberica planta, foliis breuioribus minus hirtis praedita, proxime accedit ad *Paronychiam argenteam flor. franc. n. 2290*, foliis adhuc minoribus minus patulis parum pubescentibus et stipulis minus acuminatis instructam, quoad reliqua autem simillimam.
- 170. n. 437*. *Hablitzia tamnoides*. Seminis integumentum exterius coloratum fragile, interius albidum adhaerens, embryo periphericus fere in circulum, albumen centrale.
- 246. n. 588***. *Trinia Kitaibelii*. Hujus varietatem: umbellularum radiis valde inaequalibus, uno altero fructifero elongato, ex Galloprovinciâ pro Pimpinellâ dioicâ sibi missam, mecum nuper communicauit amic. Steuen; quae, quoad habitum, inter *Tr. Henningii* et *Kitaibelii* quodammodo ambigit; eam tamen ad posteriorem spectare, monstrant praesentia inuolucellorum et radii umbellularum haud omnes regulariter, ut in priore, sed quasi per anomalam perpauci tantum elongati.

- Pag. 258. n. 652. *Allium flavum*. Varietas flore pure flavo nuper in arenosis circa Charkouiam lecta est.
- 276 n. 709*. *Frankenia mollis*. Communicavit mihi nuper amic. Steuen plantam sibi Massiliâ pro Fr. pulverulentâ (a quâ diuersissima est) missam, a nostrâ Fr. molli, quousque ex siccâ colligere licet, non discrepantem.
- 277. Plantam sui generis post Peplin commemoratam, *Tetradictin*, nomine generis a numero quaternario capsularum bivalvium desumpto, nuper appellavit singularis hujusce plantulae inventor Steuenus.
- 333. n. 964. *Spiraea hypericifolia*. Haec species, a Linnaeo in horto Cliffortiano jam commemorata, nomen suum triuiale denique accepit in *Amoenitatibus Academicis* loc. citato; quod circa ea, quae de hujus plantae patriâ disserui, monendum erat.
- 366. n. 1042. *Cisti Helianthemii* varietas *parvifolia taurica*, calycibus acutioribus a vulgari etiam recedit et videtur omnino propriam constituere speciem.
- 581. n. 1770*. *Anthemis saxatilis*. Culta longe major euadit et ramo uno alterque laterali elongato unifloro luxuriat.

I N D E X   G E N E R U M.

	<i>pag.</i>		<i>pag.</i>
Acer	643	Anthemais	580. 648
Achillea	584	Anthoxanthum	25
Aconitum	372	Anthriscus	236
Acorus	274	Anthyllis	460
Actaea	361	Antirrhinum	413
Adonis	378	Apargia	532
Aegilops	639	Apium	251
Aegopodium	251	Apocynum	173
Aethusa	232	Aquilegia	374
Agrostis	60	Arabis	446
Aira	63	Arceuthobium	629
Ajuga	388	Arctium	542
Alchemilla	112	Arenaria	307
Alectorolophus	410	Artemisia	564
Allium	256. 648	Arundo	88
Alliaria	445	Asclepias	173
Alopecurus	53	Asparagus	270
Althaea	457	Asperula	103
Alyssum	432	Asphodelus	268
Amaranthus	619	Aster	571
Amaryllis	255	Astragalus	486
Ammannia	111	Astrantia	193
Ammi	205	Athamanta	211
Amygdalus	330	Atraphaxis	278
Anabasis	183	Atriplex	641
Anchusa	122	Avena	82
Andropogon	636	Azalea	136
Androface	132	Beta	186
Anemone	376	Betonica	398
Anethum	249	Bifora	233

	<i>pag.</i>		<i>pag.</i>
Brassica	449	Cleome	452
Briza	70	Cnidium	212
Bromus	77	Colchicum	281
Bryonia	625	Colutea	478
Bunias	419	Conium	208
Bunium	206	Conuallaria	271
Buphthalmum	586	Conuolaulus	137
Bupleurum	196	Conyza	569
Cacalia	563	Corispermum	4
Cachrys	215	Coronilla	479
Calendula	596	Crambe	420
Callitriche	6	Crataegus	332
Campanula	138	Crepis	537
Camphorosma	112	Crithmum	215
Capparis	361	Crocus	35. 646
Cardamine	436	Crucianella	110
Carduus	552	Cucubalus	303
Carex	611	Cucumis	624
Carpinus	622	Cuscuta	114
Carthamus	562	Cyclamen	135
Caucalis	200	Cymbidium	607
Celtis	644	Cynoglossum	125. 647
Cenchrus	50	Cynofurus	71
Centaurea	586	Cyperus	46
Cerastium	316	Cytifus	476
Ceratocarpus	609	Dactylis	70
Cerintho	131	Daphne	283
Chaerophyllum	237	Datisca	634
Chara	608	Daucus	204
Cheiranthus	442	Delphinium	368
Chelidonium	361	Dentaria	436
Chenopodium	175	Dianthus	297
Chondrilla	528	Digitalis	417
Chrysocoma	563	Dipsacus	98
Cineraria	573	Doronicum	576
Circaea	8	Dorycnium	514
Cirsium	555	Draba	424
Cistus	365. 648	Dracocephalum	407
Clematis	377	Echinophora	199

	<i>pag.</i>		<i>pag.</i>
Echinops	597	Gnaphalium	567
Echium	131	Gypsophila	295
Eclipta	585	Hablitzia	170. 647
Elymus	90	Halocnemum	3
Ephedra	635	Hedypnois	539
Epilobium	282	Hedysarum	481
Epipactis	606	Heliotropium	115
Eremurus	269	Hemerocallis	273
Erigeron	569	Heracleum	222
Eriophorum	50	Herniaria	173
Erodium	453	Hesperis	445
Erucaria	451	Heterotrichum	551
Eruum	474	Hieracium	532
Eryngium	193	Hippocrepis	480
Erysimum	440	Holcus	638
Erythronium	263	Holosteum	97
Euonymus	160	Hordeum	91
Euphorbia	322	Humulus	631
Euphrasia	410	Hyacinthus	273
Fagus	622	Hyoscyamus	159
Fedia	27	Hypecoum	114
Ferula	218	Hypericum	519
Festuca	71. 646	Hypochoeris	539
Frankenia	275. 648	Hyssopus	389
Fraxinus	645	Iberis	431
Fritillaria	262	Ilex	115
Fumaria	458	Mecebrum	169. 647
Galanthus	255	Inula	574
Galega	485	Iris	41
Galeopsis	397	Ifatis	422
Galium	106. 647	Juglans	621
Genista	459	Juncus	274
Gentiana	188	Juniperus	634
Geranium	454	Knautia	103
Genm	359	Lactuca	528
Gladiolas	38	Lagonychium	288
Glaucium	362	Lagoferis	538
Glinus	330	Lamium	396
Glycyrrhiza	478	Lapsana	540

	<i>pag.</i>		<i>pag.</i>
Laserpitium	222	Orchis	599
Lathyrus	464	Oreofelinum	209
Lauatera	457	Ornithogalum	264
Lemna	610	Orobanche	417
Leontodon	530	Orobus	461
Lepidium	429	Oxytropis	502
Lilium	262	Paeonia	367
Limodorum	607	Panicum	57
Linum	253	Papauer	363
Lithospermum	121	Paris	287
Lolium	89	Pastinaca	247
Lonicera	149	Pedicularis	411
Lotus	513	Peplis	276
Lychnis	316	Peucedanum	213
Lycium	159	Phaca	485
Lysimachia	135	Phalaris	52
Lythrum	321	Phellandrium	232
Marrubium	400	Phleum	52
Medicago	516	Phlomis	401
Melampyrum	411	Phyteuma	148
Melica	65	Picris	532
Melissa	407	Pimpinella	250
Mentha	394	Pinus	623
Merendera	281	Pistacia	631
Mespilus	332	Planera	187
Micropus	596	Plantago	111
Milium	59	Platanus	622
Monotropa	289	Plumbago	136
Myagrurn	419	Poa	66
Miosotis	116	Polemonium	137
Myriophyllum	620	Polycnemum	184
Neottia	605	Polygala	459
Nepota	390	Polygonum	285
Nigella	374	Polypogon	55
Odontites	197	Populus	633
Oenanthe	231	Potamogeton	115
Onopordon	561	Potentilla	353
Onosma	130	Prenanthes	529
Ophrya	604	Primula	133

	<i>pag.</i>		<i>pag.</i>
Prunus	331	Secale	93
Pforalea	504	Sedum	312
Pulmonaria	128	Senecio	570
Punica	330	Serratula	544
Puschkinia	266	Sefeli	241
Pyrethrum	577	Sesleria	64
Pyrola	289	Sideritis	393
Pyrus	333	Silene	304
Quercus	620	Siler	221
Ranunculus	380	Sinapis	450
Raphanus	451	Sifon	231
Reaumuria	375	Sifymbrium	438
Rhagadiolus	541	Sium	230
Rhinanthus	410	Smilax	632
Rhododendron	289	Smyrnium	248
Ribes	160	Sobolewschia	421
Robinia	477	Solanum	159
Rosa	334	Sonchus	525
Rubia	110	Sparganium	611
Rumex	278	Spiraea	333. 648
Ruta	289	Stachys	400
Saccharum	51	Statice	252
Salicornia	1	Stellaria	307
Salix	626	Sterigmostemum	444
Salfola	177	Stipa	82
Salvia	22. 646	Symphytum	128. 647
Samolus	149	Tamarix	252
Sanicula	193	Tamus	632
Saponaria	297	Tetradiclis	277. 648
Saxifraga	290	Teucrium	389
Scabiosa	98	Thalictrum	377
Scandix	235	Thlaspi	430
Schoenus	46	Thymus	401
Scilla	266	Tilia	365
Scirpus	49	Tordylium	199
Scorpiurus	481	Tragopogon	520
Scorzonera	521	Tragopyrum	284
Scrophularia	414	Tribulus	289
Scutellaria	409	Trifolium	505

Trigonella		<i>pag.</i> 514	Veronica		<i>pag.</i> 8. 646
Trinia	244.	647	Vicia		466
Triticum	94.	646	Vinca		171
Trollius		387	Viola	162.	647
Torritis		449	Viscum		629
Typha		611	Vitis		169
Ulmus		187	Wendia		228
Vaccinium		283	Xeranthemum		568
Valantia		640	Zacintha		541
Valeriana		26	Ziziphora		20
Verbascum		150	Zosimia		229
Verbena	20.	646			

E R R A T A.

- pag. 4. lin. 3 pro illâ lege illo.
- 32. lin. 12 pro maxima lege maxime.
- 36. lin. 11 pro ex ficcatione lege exficcatione.
- 46. lin. 13 pro Synonymo lege Synonyma.
- 54. lin. 7 pro legulâ lege ligulâ.
- 57. lin. 4 pro superfluo lege superflua.
- 60. lin. 6 pro Piptatherium lege Piptatherum.
- 66. lin. penult. pro 881 pone 1622.
- 67. lin. 15 pro repende lege repente.
- eâd. lin. 19 pro anostomofante lege anastomofante.
- eâd. lin. 24 post videtur dele punctum.
- 109. lin. 15 pro 726 pone 3282 et suppl. p. 497.
- 111. lin. 17 pro Treuiramus lege Treuiranus.
- 112. lin. 22 pro figmentis lege segmentis.
- 176. lin. 7 pro at lege et.
- 200. lin. 1-2 pro compressiusculus: costis lege compressiusculus.
Semina costis.
- 215. lin. 7 post alibi dele punctum.
- 254. lin. 15 pro erectam supra, lege erectam, supra.
- 259. lin. ult. pro val lege vel.
- 264. lin. 20 pro cauline lege caulina et pro infime lege infima.
- 268. lin. 20 pro 689 lege 688*.
- 272. lin. 15 pro muliflorum lege multiflorum.
- 303. lin. 5 pro muldifidus lege multifidus.
- 323. lin. ult. dele punctum.
- 343. lin. 6 pro superstitibus lege superstites.
- 347. lin. 26 pro nititula lege nitidula.
- 395. lin. 19 pro quum lege quam.
- 396. lin. ult. pro renato lege crenato.
- 428. lin. 11 pro Gadscham lege Gandfcham.
- 598. lin. 13 pro ferrulatae lege ferrulata.
- 604. n. 1847** } pro ORCHIS lege OPHRYS.
- 605. n. 1848 }